

AŞK TANRIÇASI

İNANNA

THOMAS R.P. MIELKE

mitolojinin romanı

YTY
YURT
KİTAP-YAYIN

KİTAP ÜZERİNE

Mezopotamya'nın aşk, bereket, savaş ve önderlik tanrıçası İnanna'nın uzun soluklu macerası.

Fırat ve Dicle arasındaki bereketli topraklar, çok eski zamanlardan beri tanrıların yaşam alanlarıdır. Tanrıların eski bilgileri insanların hatıralarında yaşamaya devam etmektedir.

Dünyaya düşen bir gök taşı yüksek Atlantis uygarlığını yok eder, Avrupa'nın karanlıklar içinde kalmasına ve buzul çağına girmesine neden olur. Felaketten kısa bir süre önce İnanna, göğün ve yerin tanrıçası, tanrıların kayıp ilmini araması için dünyaya gönderilmiştir. İnanna Cro-Magnon insanlarının mağaralarına sığınarak felaketten kurtulmayı başarır ve görevini hatırlar.

Böylece Avrupa, Küçük Asya ve Afrika'yı kapsayacak olan macerasına adımını atar. Önce karanlık kuzeydeki ren avcılarına katılır, Tuna kıyılarındaki balıkçılarla birlikte yaşar, Çatal Höyük kadınlarını bulur ve Uruk kralı Gılgameş'le karşılaşır.

İnanna, tecrübelerini ve bilgilerini insanlara aktararak, onların kültür taşıyıcısı olur. İlk olarak kurtları evcilleştirir, sonra bacayı, çimentoyu, çömlekçi tezgâhını ve teraziyi insanlara armağan eder. Fakat asıl aradığı bilgi, tanrı Enki'nin denizin dibinde bulunan sarayında saklıdır. İnanna, iyi ve kötü özelliklerin tümü olan yüz ME'yi eski tanrının elinden almayı başarır ve onları insanlara armağan eder. Atlantis tanrıları, onun bu davranışını asla affetmeyecektir...

Thomas R.P. Mielke, 1940 yılında Detmold'da doğmuştur. Halen Berlin'de yaşamaktadır, evli ve dört yetişkin çocuğu vardır. Çok sayıda tarihsel, bilim-kurgu ve kısa hikaye türünde eseri vardır. Eserleri birçok ödül almış ve çeşitli dünya dillerine çevrilmiştir.

© 2011 Thomas R. P. Mielke

Orijinal Adı
Inanna-Odyssee einer Göttin

© 2011 Yurt Kitap-Yayın

Çeviren Atilla Dirim
Tashih Zeliha Şahin Kaya

Yurt Kitap-Yayın 108 * Tarihi Romanlar Dizisi 17
ISBN 975-7076-30-9
2012, Ankara

Dizgi Yurt Kitap-Yayın
Kapak Ali İmren

(Kapak Genel Tasarım Serdar Toka)

Sözkesen Matbaacılık, Ankara
Sertifika No: 13268

Yurt Kitap-Yayın
Konur Sokak 26/3
KIZILAY-ANKARA
Tel: (0 312) 417 35 49
Fax: (0 312) 425 36 40
Sertifika No: 16451
e-mail: yurtkitap@yurtkitap.com
www.yurtkitap.com

AŞK TANRIÇASI

İNANNA

THOMAS R.P. MIELKE

mitolojinin romanı

Çeviren
Atilla DİRİM

YURT
KİTAP-YAYIN

Yaklaşık 20 Bin Yıl Önceki Buzullanma
I. BÜYÜK TANRILARIN DÜNYASI

İÇİNDEKİLER

Mutlular Bahçesi 9
Yok Oluş Şarkıları 29
Tanrılar Okulu 45
Her Şey Akıyor 62
Direniş 79
Geçmişin Işığı 95
Son Günün Sabahı 112
Tanrıların Alacakaranlığı 129
Tufandan Geriye Kalanlar 147
Taş Bıçak 164
Kurtlar ve Şelale 183
Yeni Başlangıcın İşaretleri 199
Karanlıklar Dünyasından Kaçış 219
Kayadaki Balık 238
Lepeno Burgacında 256
Son Kış 276
Sazlık Tarlaları 294
Üç Deniz Üzerinde 313
Yalnızlık Adaları 332
İç Dünya ve Dış Dünya 353
Tanrıların Sırrı 371
Tanrısal ME Uğruna Savaş 390
Kadınların Şehri 413
İki Erkek 431
Dünden Vedalaşma 450
Kutsal Düğün 469
Osiris'in Ülkesi 489
Sphinx 511
Açıklamalar 531
Kaynakça 557

MUTLULARIN BAHÇESİ

Söylenene göre, Tanrı Taşı'na sahip olan biri, kiklop duvarlarındaki kapıyı açabilirmiş. Ben bu taşa sahiptim.

Ek yerleri neredeyse hiç belli olmayacak şekilde üst üste yerleştirilmiş kocaman kaya parçalarından oluşan duvarın ortasındaki küçük kapıya bakıyordum. Metal parıltılar saçan ağır kalaslarla sıkıca kapatılmıştı. Görünürde ne bir kilit, ne de bir sürgü vardı. Şehrin çok ardında bulunan Yasak Bahçe'ye nasıl gireceğimi bilemiyordum.

"Fakat ben içeri girmek istiyorum!" diye fısıldadım. Oldukça gecikmiştim. Büyük şehrin tam ortasında bulunan tepenin üzerine beklenmedik bir şekilde silahlı muhafızlar ve daha önce görmediğim garip aletler yerleştirilmişti. Bir şeyler oluyordu ve bu olanların güneşin batımından sonra başlayacak olan büyük Krallar Şöleni'nin hazırlıklarıyla bir ilgisi yoktu.

Parmak uçlarım yavaşça Tanrı Taşı'nın üzerinde gezindi. Çocukluğum boyunca onu sol bileğimdeki bir bandın içinde taşımıştım. Reçine ve bal renkli bu taş, benim koruyucum ve tılsımımdı. Gece gündüz kalbimin atışlarını dinliyor, açlığıma, susuzluğuma, kısaca bana zarar verebilecek her şeye dikkat ediyordu. Altı yıl önceki son kutsama esnasında başrahip tarafından metal bir zincirin ucuna takılmış ve törenle boynuma asılmıştı. Tanrı Taşı'nı o zamandan beri göğüslerimin arasında muska ve tılsım olarak taşıyordum.

Bu taş sayesinde kraliyet sarayının arşivinden istediğim mü-

zik parçasını ve yazılı metinleri dinleyebiliyor, aynı taşa sahip olanların tümüyle konuşabiliyor ve başkalarına kapalı olan kapıların tümünü açabiliyordum. Hatta Tanrı Taşı'nı dikkatle oynattığım zaman, en kalın bulut örtüsünün altından bile mat bir ışıltı halinde güneşin nerede olduğunu görebiliyordum.

Birkaç gün sonra sahip olduğum taş büyük bir törenle Run Mührü'yle mühürlenecek ve böylece sonsuza dek hükmedenlerin arasına katılmış olacaktım. O gün geldiğinde yaratılışım üzerinden tam on beş yıl geçmiş olacaktı - fakat etrafımdaki insanlar için bu süre çok daha fazlaydı, çünkü onlar zamanlarını büyük kozmik devire göre değil, dünyanın güneş etrafında yaptığı devire göre hesaplıyorlardı.

O gün geldiği zaman kuş uçuşu bir günlük mesafede bulunan diğer bölgelerde neler olduğunu öğrenecek, ne zaman diğerleriyle bir araya gelmek istediğime ve ne zaman yalnız kalmak istediğime kendim karar verecektim.

"İçeri girmek istiyorum!" dedim bir kez daha ve sahip olduğumdan bu yana ilk kez Tanrı Taşı'nı vücudumdan uzaklaştırdım. Boynumdaki zinciri başımın üstünden çıkardım, uzun, kahverengi saçlarımı düzelttim ve kapıya doğru yürüdüm. Üç adım, iki adım... kala durdum ve elimi uzattım. Parmaklarımın arasındaki taş sanki yavaşça ısınmaya başlıyordu. Onu önce bir tarafa hareket ettirdim, sonra da diğer tarafa. Metal kalaslardan yayılan enerji, kapının üzerini görünmez bir kubbe gibi örtüyordu. Sadece orta kısmı biraz daha ince gibiydi. Yavaşça eğilerek kubbenin zayıf noktasından geçtim ve bundan sonrası tahminimden çok daha kolay oldu.

Kapı sanki görünmez hizmetkârlar tarafından ikiye ayrılmış ve kanatlar yavaşça birbirlerinden ayrılmaya başlamıştı. Burnuma ilkel, fakat tatlı bir koku geliyordu. Bir an için derin bir nefes aldım, gözlerimi kapadım ve uzaklardan gelen sayısız incecik sesin fısıltısını, arp ve simbalonların yumuşak melodilerini din-

ledim. Çok kısa bir an için hâlâ geriye dönebileceğimi düşündüm. Tek yapmam gereken arkamı dönerek dışarı çıkmaktı. Kapı, sanki hiçbir şey olmamış gibi kapanacaktı ardımdan. Fakat başımı salladım, gülümsedim ve Yasak Bahçe'ye ayak bastım.

Seslerden ve renklerden, kokulardan ve algılardan oluşan bu yabancı dünya beni kabul etmişti. Geniş, beyaz taş saksılardaki eğreltiotu benzeri bitkilerin hakkımda şaşkınlıkla fısıldaştıklarını, fiskiyeli bir havuzun etrafındaki kuşların meraklı cıvıltılarla balıklara gelişimi haber verdiklerini, dalları çiçeklerle dolu büyük ağaçların yaprakları arasında esen rüzgârın şaşkınlıkla nefesini tutuşunu dinledim.

Hâlâ az da olsa endişeliydim. Yavaşça kırmızı ve siyah kaya parçalarından yapılmış olan kiklop duvarının hemen dibinde bulunan fiskiyeli havuza gittim. İçinde kırmızı ve altın renkli süs balıklarının yavaş yüzgeç hareketleriyle yüzdüğü berrak kaynak suyu, güneşin ışığı altında parıltılar saçıyordu. Sanki çember biçimli kanalları ve tepenin üzerindeki görkemli sarayıyla büyük kraliyet şehrinden çıkmış ve çocukluğumun hâlâ barış dolu dünyasına geri dönmüştüm.

Burada yukarıda, tapınağın arkasında, kudretli metropolün gürültüsünden eser bile yoktu. Ne araba tekerleklerinin gıcırtısı, ne sokak satıcılarının bağırtıları, ne liman bölgesindeki denizcilerin ıslık ve çığlıkları, ne de aşağı şehrin çok sayıdaki stadyum ve arenalarından gelen alkış sesleri. Hatta koyu mavi semada bir tek gök arabası olsun görünmüyordu.

"Geciktin, İnanna" dedi arkamdan yumuşak bir erkek sesi. Bir an için belli belirsiz bir irkilmeyle kasıldım, fakat hemen sonra bu sesin kime ait olduğunu anladım. Bir elimle açık yeşil, ipeğimsi bir kumaştan yapılmış kısa elbisemin eteklerini düzelttim, diğer elimle de olgunlaşmaya başlayan iki yarım meyveyi andıran göğüslerimin arasında sallanan Tanrı Taşı'nı örttüm.

"Sen misin, Osiris?" diye sordum yavaşça. "Sessim belli belirsiz titriyordu. Kalbimin daha hızlı attığını ve yüzümün alev alev yanmaya başladığını hissettim. "Daha erken gelemedim... sarayın her tarafında ustalar ve muhafızlar koşuşturup duruyor... çok heyecanlılar, iç avlunun sütunlarının arasına halatlar geriyor ve garip aletler yerleştiriyorlar."

Sonra sustum ve büyük eğreltiotları yavaşça aralanmaya başladı. Çenesi ve yanakları yeni yeni tüylenmeye başlamış, geniş alınlı, gösterişli bir delikanlı ortaya çıktı. Üzerinde kaba kumaştan yapılmış gri bir pelerin vardı ve belindeki kemerden aşağı üzerleri düğümlü rengârenk ipler sallanıyordu. Yasak Bahçe'de en küçük bir esinti olmamasına rağmen, ince, sarı saçları her adım atışında dalgalanıyordu.

"Bir deprem olacağının söylendiğini duymadın mı?" diye sordu Osiris gülümseyerek. Ses tonundaki bariz üstünlük, kendimi bir kez daha aptal ve cahil hissetmeme yol açtı. Başka kadınların veya kızların da aynı şeyi hissedip hissetmediğini bilmiyordum, fakat her halükârda konuştuğum erkekler beni hem öfkelendiriyor, hem de etkiliyordu. Fakat birkaç ay öncesine kadar böyle değildim. Uzun uzun düşünmeme rağmen bu çelişkinin beni neden giderek artan bir şekilde ilgilendirdiğini anlayamıyordum, fakat Tanrı Okulu'ndaki bilgeler ve kâhinler bile bana neden erkeklerin erkek, kadınların da kadın gibi olduğunu söyleyememişti.

"Yanardağ her an faaliyete geçebilir" diye sözlerine devam etti Osiris yumuşak, fakat öğretici bir sesle. "Her tarafta gök gemileri hazırlanıyor. Kralların bugün ada krallıklarına dönmeleri bile söz konusu."

"Sadece ada krallıklarına kadar mı?"

Sözlerim ağzımdan çıkar çıkmaz bu sorunun ne kadar aptalca ve gereksiz olduğunu fark ettim. Zaten bunu bilmek de istemiyordum. Bakışlarım Osiris'in boynundaki Tanrı Taşı'na kay-

mıştı. Gizlice iç çektim ve taşının onun genç bir tanrı olduğunu gösteren sedef benzeri incecik bir maddeyle kaplı oluşunu kıskandığımı düşündüm. Osiris sanki düşüncelerimi okumuş gibi, bana cevap vermeden önce taşını bir eliyle örttü. "Büyük bir kısmının kolonileştirilmiş ülkelere kaçmayı çok istediğinden eminim. Korkmana gerek yok - şu ara kimse seni aramaya kalkışmaz. Burada tamamıyla güvendeyiz."

"Bu yüzden mi Yasak Bahçe'yi seçtin?"

"Bu bahçe ve Basilea şehrinin eski bölümünde bulunan Gri Ev, bu adada Tanrı Taşları'nın dışarıyla bağlantılarının tam anlamıyla kesildiği yegâne yerlerdir."

Ona şüpheyle baktım ve bir kez daha onun planına hayranlık mı duymam, yoksa öfkelenmem mi gerektiğinden emin olamadım. Osiris'in yaklaşan bir depremi fırsat bilerek benimle yalnız kalmaya çalışması, gururumu okşamıyor değildi. O sahip oldukları gemilerle ve vahşilerle olan maceralarıyla böbürlenmekten başka bir şey bilmeyen gururlu, küstah erkeklerden bambaşkaydı. Osiris benimle ilgilenmeye başladığından bu yana yaşıtlarıyla savaş oyunları oynamaya pek az gitmişti. Ve iki hafta önce, Tanrı Okulu'nun sabah yoklamasında kulağıma eğilerek, ölümsüzlük de dahil olmak üzere tüm maceralardan sadece ve sadece benim için vazgeçebileceğini fısıldamıştı...

Öte yandan, Osiris'in bu buluşmayı büyük bir başarıyla planlamış olması, beni ürkütüyordu. Tüm bu olup bitenlerden sadece yerlerin ve fırsatların bir oyunuymuş gibi nasıl söz edebilirdi? Ansızın serin bir rüzgârla çevrelenmiş gibi ürperdim. Bu ânın gelmesini çok uzun bir süre beklemiş, pek çok gece Osiris'le yalnız kalabilmenin düşünü görmüştüm. Peki şimdi neden her şey bambaşkaydı?

"Gel" dedi Osiris, "fazla vaktimiz yok."

Mesele buydu demek! Osiris kollarını öne uzattı ve beni kendisine çekmek istedi. Elimde olmadan bir adım geri attım.

Demek içimdeki o garip his doğruydu! Demek fazla vakti yokmuş! Tanrı Okulu'ndaki kısa buluşmalarımızda kulağıma fısıldadığı özlemini dindirmekten daha önemli ne işi olabilirdi ki?

Osiris'in gözlerinde utanç ve güvensizlik dolu bir ifadenin bulunduğunu fark ettim. Geceler ve gündüzler boyunca düşlediğim o gizem perdesi, hiç beklenmedik bir şekilde ve apansız yırtılmış gibiydi.

"Yanında daha uzun bir süre kalabilmeyi ben de istemez miydim sanıyorsun?" diye sordu derhal. Son derece doğal, son derece rahattı. Ona uzun uzun baktım ve onun bana ne kadar yabancı olduğunu fark ettim. Duygularımı belli etmemeye çalışmama rağmen, dudaklarımın titremesine engel olamıyordum.

"Hayır, Osiris" diye karşılık verdim ifadesiz bir sesle. "Burada asla buluşmamalıydık! Her şeyden vazgeçebilirdim, hem de tüm kalbimle vazgeçebilirdim. Oysa sen zamandan söz ettin! Karşılığı ne kadar yüksek olursa olsun, hiçbir tanrısal varlığın ödeyemeyeceği bir bedeldir bu!"

"Bize yasaklanmış olan hiçbir şeyi yapmadık!"

"Yapmadık mı?" dedim hüzünle gülümseyerek. "Fakat yapabilirdik demek istiyorsun, değil mi?.." Bir kez daha güldüm. Fıskiyeli havuza gittim ve damlacıklarla dalgalanan yüzeyde yüzümü inceledim. Bu gerçekten ben miydim? Yoksa suda yansıyan güzel kıvrımlı, dolgun dudaklı, inci dişli, ciddi ifadeli, oval yüzlü, adada doğan tüm çocukların sahip olduğu ve tanrı çocuklarının yüzyıllar boyunca sahip olmaya devam edeceği altın parıltılı açık mavi gözlü bu suret, bir müddet sonra dönüşeceğim tanrıçaya mı aitti? Sonsuzluk kadar kıymetli bir an boyunca, seçilmişlerin hâlesi, suda yansıyan diğer çehremin başının ve omuzlarının etrafında ışıldadı...

"Sen de istiyordun, ben de istiyordum" dedi diğer çehrem. "Ölümsüzlükten daha büyük bir anlam ifade eden bir mutluluk arıyorduk."

"Ben bunu hâlâ istiyorum" dedi Osiris neler olup bittiğini anlamadan. Sudaki balıklardan biri zıpladı ve suyu dalgalandırarak diğer çehremin yok olmasına neden oldu. Yavaşça başımı salladım, gözlerimi kapadım ve derin bir nefes alarak Yasak Bahçe'nin kokusunu içime çektim. Eğreltiotlarının gölgesi ve yumuşak bir güneş ışığı, kimliği belirsiz bir ressamın fırçasından çıkan renkler gibi yüzüme düşüyordu. Tenimdeki ışığın ve gölgenin yumuşaklığını zevkle yudumladım, sonra gülümsedim ve gözlerimi açtım.

"Kaçmak için gemin hazır!" dedim ve bu kez ben ona üstünlüğümü hissettirdim.

"Öyle bir gemi yok" diye karşılık verdi Osiris rahatsız bir ses tonuyla. "Tanrı Okulu'nda bulunan herkesin büyük seremoni esnasında bir sınava tabi tutulduğunu benim gibi sen de biliyorsun. Sen henüz bir görev almadın mı?"

"Hayır" dedim ve bir kez daha gülümsedim. "Daha doğrusu... bir defasında Berios benim Verimli Hilal için ideal bir tanrıça olabileceğimi söylemişti."

"Verimli Hilal mı? Böyle bir bölgeden söz edildiğini daha önce hiç duymamıştım."

"Sanırım Berios bununla Amon-Ra, Enlil ve Enki gibi çok eski tanrı bölgesini kastediyor."

"Demek Enki?" Osiris hakir görürcesine güldü. "Evet, doğru, o bir zamanlar Fırat ve Dicle arasında harap bir koloniye sahipti. Eridu... Evet, ismi buydu sanırım. O bölgedeki diğer yerleşim yerleri de budala yerlilerin oturduğu saz kulübelerden ibaret zavallı köyler! Doğru düzgün bir tapınak veya saray yapmak için taş veya tahta bile bulamazsın... maden bile yok! Zaten Tanrı Enki de çoktan kolonisini terk ederek denize çekildi."

"Peki ya sen neresi için düşünülüyorsun?" diye sordum. Onun erkeklere has üstünlük taslama çabası sinirlerimi bozmuştu.

"Ben kendimi Sahra kolonileri için hazırladım" diye cevap verdi gururla. "Çok verimli, fakat kolay değil. Dünden beri bana özel bir görev verileceğini de biliyorum. Çok kısa bir süre sonra en eski tanrılardan biriyle bir araya geleceğim. Ne yazık ki ismini kimseye söylemem mümkün değil..."

"Senin için ne büyük bir şeref" dedim onu önemsemediğimi belirten bir ses tonuyla. Sinirlendiğimi fark etmesini istemiyordum. "Fakat belki de erkekler için iki ayrı şey aynı önemi taşıyabilir, değil mi?"

Ona yalan söylemesine ve kaçamak cevap vermesine imkân tanımayan bir şekilde bakıyordum. Öğretmenlerim bile en başından beri bu bakışların büyüsü karşısında güçsüz kalmışlardı.

"Cevap ver" dedim ona. "Herkes tereddüt edebilir ve kaderin vereceği kararı bekleyebilir. Fakat bir tanrı önceliğin nerede olduğunu bilmelidir: Senin için uzak ülkelere yapacağın uçuş benden daha önemli mi?"

"Bunun ne kadar önemli olduğunu biliyorsun" dedi bana neredeyse yalvaran bir ifadeyle, fakat bakışlarımı daha da sertleştirdim. Aslında mantığım ona hak veriyordu. Sadece altı yılda bir düzenlenen büyük seremoniye katılabilmesi için, uçması şarttı. Tıpkı benim gibi o da çocukluğundan beri o güne hazırlanıyordu. Fakat ben buna rağmen onun yanımda kalmasını istiyordum. Ondan imkânsızı istememin sebebini bilmiyordum. Yoksa bu onu sınama arzusu muydu? Yoksa onun duygularının mantığından daha güçlü olmasını mı bekliyordum?

"Demek gitmek istiyorsun?" dedim sonunda.

Osiris huzursuzlukla ağırlığını bir bacağından diğerine verdi.

"Beni anlamak istemiyorsun, İnanna! Tam iki saat boyunca burada seni bekledim! Şimdi de gelmiş, benden... bu tipik... çocukça... özür dilerim, demek istediğim..."

"Çocukça, öyle mi? Çok teşekkür ederim! Bu söylediğin bile gerçek değil! Tipik genç kız, tipik kadın demek istemiştin, değil mi?"

"Ne demek istediğimi ben de şaşırdım!"

"O halde git!" dedim dik kafalı bir edayla. Gözlerimdeki altın pırıltıların nasıl ateş saçtığını hissedebiliyordum. "Git ve küflü mağaralarda eski kemikler ara! Sonra da otur raporunu yaz, fakat bir daha asla beni kandırmaya yeltenme!"

Boş gözlerle beni süzdü, bir şey anlamazmış gibi başını salladı ve adım adım geri çekilmeye başladı. Bana ne olduğunu bir türlü anlayamıyordu. Beni asıl öfkelendirenin de bu anlayışsızlığı olduğu aklına bile gelmiyordu.

Bir şeyler söylemek ister gibi dudaklarını büzdü, sonra sendeleyerek geri döndü ve kendisini kiklop duvarının kapısından dışarı attı.

İçimde bir boşluk duygusuyla öylece kalakalmıştım. Bu kez deprem kendi içimde oluyordu. Bembeyaz bir yüz ve titreyen dudaklarla havuzun kenarına tutundum. Bir kez daha sudaki aksime baktım ve gelecek olanların korkusu suyun yüzeyini kararttı.

Şiddetli bir yer sarsıntısı, duvara ne kadar yakın durduğumu hatırlamama sebep oldu. Telaşla kapıdan dışarı fırladım. Kuzeye doğru fırlattığım bir bakış, neler olup bittiğini anlamama yetmişti.

Derinden gelen bir uğultu büyük ve mağrur şehrin titremesine neden oldu. Yüzlerce davulun gürültüsüne eşit olan bu ses sanki hiçlikten geliyor, fakat her tarafta aynı şiddette yankılanıyordu. İlk gürültüyü kara bir sarsıntı takip etti. Sokaklar, meydanlar, hatta saray tepesi bile aynı şekilde sarsılıyordu. Evlerin duvarlarına nüfuz ediyor, sütunların, köprülerin ve saray kapılarının gıcırdamasına neden oluyor, büyük metropoldeki tüm hayatı felç ediyordu.

Şehirdeki tüm erkek, kadın ve çocuklar -ister insan, ister tanrı- o an bulundukları yerde kalmışlardı. Sonra gözle görül-

meyen bir güç tarafından yönetiliyormuş gibi yüzlerini hep birden Kral Dağı'nın üzerindeki şehre hakim tapınağa doğru çevirdiler. Erkekler başlarındaki şapkaları çıkardı ve kadınlar avuç içlerini yakarmak istedikleri zaman yaptıkları gibi birleştirdiler.

"Tüm tanrı adına!" diye inledi baharat limanında bulunan büyük kapalı çarşının içindeki satıcı kadınlar. Tavandan başlarına yağan tozların arasında yere çökmüşlerdi.

"Böyle olacağını biliyordum!"

"Bu kadar debdebenin, bu kadar savurganlığın sonu böyle olur işte!"

"Ceza günü gelip çattı sonunda..."

O çok eski alçakgönüllülük ve dağa tapınma ritüellerini herkes hatırlamıyordu. Bazı erkekler ve kadınlar içgüdüsel bir hareketle karşıdaki yan yana ve arka arkaya sıralanmış gemilere baktılar. Lüks sürat tekneleri, demirden yapılma büyük yük gemileri, rengârenk yelkenleri olan şık gezinti yatları, hatta üç kürek güvertesi olan eski moda bir yelkenli. Kürekçilerinin karaya çıkmasının üzerinden en fazla bir saat geçmişti.

"Bu ne biçim bir karşılama!" diye homurdandı birinci güvertede duran ve bir kas yığınını andıran kürekçibaşı. "Eve bu şekilde döneceğimizi hiç düşünmemiştim."

"Eski yasaların bile zerre kadar dikkate alınmadığını düşünürsek, bu karşılamaya bile şükretmeliyiz" dedi geminin uzun deniz yolculukları sonucu yıpranmış olan sahibi.

"Paniğe gerek yok!" Saray duvarlarındaki mazgallardan bir rahibin gür sesi işitildi. "Tekrarlıyorum: Paniğe gerek yok! Kralların habercileri dağın öfkesini önceden bildirmişti... taş yağmuru olmayacak... belki biraz lav külü. Kehanet paniğe gerek olmadığını söylüyor! Bütün şeytanlar kontrol altında tutulacak!"

"Daha fazla günah işleyeyim deme, Jason" dedi kürekçibaşı yan gözle yanardağın tepesine bakarak. "Doğudaki ülkeden demir aldığımızdan bu yana adanın on kralına küfretmekten başka bir şey yaptığın yok!"

"Boşversene! Benim lanetlerim bile durumda bir değişiklik yapamaz! Ben bir tanrıydım ve gücüm elimden alındı. Bırak da dilediğim gibi küfredeyim... nasıl olsa kimsenin umurunda bile değil! Senin değil, kürekçilerin değil, kendilerini dünyanın efendisi sanan şu megalomanların da değil! Krallarımız ve elçileri olacak o herifler ölçüyü iyice kaçırıp, fazlasıyla küstahlaştılar! Tembeller! Asalaklar! Diğer yaratıkların önlerinde sürünmek için yaratıldığını düşünüyorlar! Vakti zamanında ben herkesi uyarmıştım!"

"Ya eline ne geçti?" diye sordu kürekçibaşı alaycı bir sesle.

"Üç kürekçi güvertesi olan bir gemiye sürgün!" dedi geminin sahibi ve uzaklara baktı. "Köle ticareti! Sürgünler ve mahkûmlar! Pislikler ve döküntüler! Halının desenine uymayan dehalar! Budalalar ve dangalaklar! Ancak dünyanın bilmem neresindeki ıssız adaların paklayabileceği akıl ve ruh hastaları!"

¨Ne güzel bir dünya!¨ dedi kürekçibaşı dişlerinin arasından.

Geminin sahibi kuru bir sesle güldü. "Evet, bizim dünyamız... onların dünyası!" dedi sonra. "Diğer gemilere baksana... eriyen enerjinin gücüyle havada, denizin üstünde ve okyanusun derinliklerinde gidiyorlar. Fakat bu nedir ki... Eriyen enerji, bir zamanlar kaybettiğimiz büyük bilgilerin yanında hiç kalır!"

Yanardağ sanki bu sözleri beklermiş gibi boğuk bir gümbürtünün eşliğinde havaya yüksek bir lav sütunu fışkırttı. Simsiyah bir duman bulutu göğe yükseliyordu. İç içe geçmiş dairelerden oluşan büyük şehrin sokaklarında, limanlarında, kanallarında ve tarlalarında bulunan insanların hiçbiri kımıldamıyordu.

Yelkenli gemiye sürgün edilmiş olan adam limanın sularına tükürdü ve gözlerini kısarak ateş ve duman sütununu, gökyüzünü ve mağrur şehrin tepelerini inceledi. Pek uzakta olmayan büyük bir meydanda, artık omurgalarının altında suya ihtiyaç duymayan hava gemilerinin durduğunu gördü. Bakırdan ve gümüşten yapılmış yuvalarında oturan dev kuşları andırıyorlar-

dı. Altın ışıltılar saçan kraliyet sarayının muazzam duvarlarının altında birtakım kıpırdanmalar başladı. Geminin sahibi eski püskü, tahtadan yapılmış bir dürbünü yukarı kaldırdı, merceği gözüne yaklaştırdı ve bir eliyle boruların uzunluğunu ayarladı. Anlaşılan gördükleri yanardağın giderek daha sık fasılalarla gerçekleşen patlamalarından daha ilgi çekiciydi. Kraliyet sarayının bulunduğu tepeden aşağı, Yasak Bahçe'den geldiği belli olan genç bir adam iniyordu. Biraz yukarıdan da bir genç kız onu izliyordu.

"Fakat bunlar..." diye bağırdı geminin sahibi. "Seçilmiş çocuklar Yasak Bahçe'ye nasıl girebilirler? Üstelik yalnız başlarına..."

"Yalnız olan kim?" diye sordu kürekçibaşı.

"Seni ilgilendirmez" dedi geminin sahibi dişlerinin arasından. "Sen işine bak! Yeni mahkûmların mümkün olduğunca çabuk gemiye binmelerini sağla ki. bir an önce buradan çekip gidelim. Yükümüz bu defa kralların ve yardımcılarının canını sıkan budalalardan oluşuyor..."

Geminin sahibi öfkeyle sustu. Hiç gereği yokken yaptığı bu konuşma canını sıkmıştı. Aynı anda da aklına bir fikir geldi. Bu o kadar cüretkâr bir fikirdi ki, adam bir an için nefesini tuttu. Yıllardır süren sınırsız bir öfkenin sonunda, nihayet kendisini aşağılayan ve tanrılar arasından kovan tüm o alçakların ahfadından intikam alabilecekti. O acı ve utanç dolu sahne aklına bir kez daha gelmişti. Sarayın seremoni avlusunun içinde herkesin gözü önünde Tanrı Taşı'nın geri alınışı... Ne kadar zaman önce olmuştu bu? Yüz, belki de bin güneş yılı! Dürbünü öyle bir bastırıyordu ki, sağ gözü yaşarmaya başlamıştı. Kiklop duvarının önündeki kız birden duraladı, geriye dönmek istedi, sonra birkaç basamak daha aşağı indi ve yana açtığı kollarıyla öylece kalakaldı. Taşlaşmış bir dua heykelciği gibi, görkemli sarayın öte tarafındaki duman bulutuna bakıyordu...

Daha çok genç, diye düşündü Jason, belki onbeş, on altı

yaşında. Fakat oldukça güzel, fiziği düzgün, hareketleri soylu. Acaba tanrı prensesleri olarak yetiştirilen böyle kaç kız vardı?

Kendimi bildim bileli bu yer sarsıntılarından korkmuşumdur. Sanki toprağın tüm kudreti bacaklarıma ve gövdeme geçerek, yüreğime yerleşiyordu. Dışarıdan gelen gürültü, ta derinliklerimi yaralayan bir acıya dönüşüyordu. Birçok insan tarafından kötü niyetli bir doğa olayı olarak algılanan bu hadise, bence kozmik-tanrısal dokunun uyumuna yönelmiş iğrenç bir hakaretten çok daha fazla bir şeydi. Yanardağın patlaması, o zamana dek inandığım gerçekleri yıkmaya başlamıştı...

Tüm duyularım sonuna kadar uyanıktı, fakat aynı zamanda içimde sefil bir baygınlık hissi de vardı. Aslında sahip olmam gereken duygu ve düşünceler, beni yerin sarsılmasından çok daha fazla güvensizleştiriyordu.

Sonra ansızın her şey susmuştu. Derin sessizlik o kadar sıkıntı vericiydi ki, kara bulutlara bakarak boş yere bir gürültü duymaya çalışıyordum. Fakat en küçük bir ses dahi işitilmiyordu. Ne yerin derinliklerinden gelen bir uğultu, ne kuş cıvıltısı, ne de liman bölgesinin cadde ve sokaklarından yükselen o bildik gürültüler.

Sağ ve sol taraftaki gökyüzü, giderek yükselen duman bulutu yüzünden renk değiştirmeye başlamıştı. İlk olarak adalardaki berrak göller gibi yeşil bir renge dönüştü, sonra beyazlaştı ve nihayet yol yol buz mavisi çizgilerle doldu.

Çocukluk düşlerimden bu yana ilk kez korkuyordum. Kral Adası'ndaki tüm insanların, hayvanların ve bitkilerin yaşamını tehdit eden güç beni korkutuyordu. Tam bu anda neden bazı erkeklerin yanardağın dumanını bir kez olsun görmek yerine okyanusun dalgalarıyla, uzak ülkelerin fırtınalarıyla ve ne yapacakları belli olmayan vahşi insanlarla boğuşmayı yeğlediklerini birdenbire kavradım.

Dünyanın her yerinde ateş püskürten dağların ve başka tehlikelerin bulunduğunu biliyordum. Fakat bu tehlikelerin hiçbiri tanrısal kardeşini yeryüzünü ve gökyüzünü omuzlarında taşımaya ve bu esnada bir an bile olsun sallanmamaya mahkûm eden o çok yaşlı tanrının hatırası kadar korkunç olamazdı. Atlas dünyayı daha ne kadar süreyle dengede tutabilecekti? Eski Düzen daha ne kadar dayanabilecekti?

İrkilerek omuzlarımı kıstım. Hayır! Artık bu duman mantarı hakkında bir şey görmeyi veya duymayı istemiyor, mutluluk çağının da bir sonu olabileceğini düşünmemeye çalışıyordum.

Derin bir iniltiyle hareketsizliğime son verdim ve etrafıma bakındım. Kiklop duvarı dayanmıştı. Kırmızı ve siyah renkli, harç kullanılmadan üs üste konulmuş dev kaya parçalarının ek yerlerine hâlâ incecik bir bıçağın bile girmesi mümkün değildi. Sonra tekrar ihtiyar Atlas babanın kara bulutlarla kaplı dağına baktım. Dağ ile şehir arasındaki ovanın son derece sakin ve emniyetli bir görüntüsü vardı. Fakat ansızın bu dümdüz ovanın da bir zamanlar bir yanardağ krateri olması gerektiğini anladım. Çevremdeki hiç kimse bu şehrin nasıl kurulduğu, bu eşsiz benzersiz şehrin nasıl oluştuğu konusunda ağzını bile açmamıştı. İç içe geçmiş çember şeklindeki yükselti dalgaları, aralarında su yolları ve limanlar, merkezde bulunan saray tepesi... nasıl meydana gelmişti?

Sayısız patlama sonucu yüksekliği giderek artan yanardağ kraterinin etrafında ne bir tapınağın, ne bir sarayın, ne bir evin, ne bir kanalın, ne de bir köprünün bulunduğu o çok eski günleri düşündüm. Şehir, çok eski zamanda yaşayan ataların yanardağın kraterini ilk buldukları yere kurulmuştu - bu arada kuzeydeki dağların orada, şehirden yaklaşık bir günlük mesafede kendisine püskürmek için yeni bir yol bulan devle aynı yanardağdı bu...

Bağrında büyük bir kültür ve uygarlık barındıran bu şehrin,

emin olmayan bir zeminin, tanrı arasındaki savaşta mağlup olan Gigant Atlas'ın kaçış yerinin üzerine kurulmuş olduğunu biliyordum. Ve tam bu anda sadece insanların değil, tanrıların da uyması gereken kuralları ihlal etmeme ramak kaldığını fark ettim.

Toprağın derinliklerindeki uğultu bir uyarı olabilir miydi? Yoksa Tanrı Okulu'ndaki öğretmenlerin bıkıp usanmadan tekrar tekrar anlattığı o belirsiz sona mı yaklaşıyorduk? Böyle bir şeyi bugüne kadar tasavvur dahi etmemiştim, oysa şimdi bu dev ada-kıtasının denizin dibine batması sonucunda neler olabileceğini hayal etmeye başlamıştım.

Böyle bir şey imkânsızdı! Görkemli ev ve sarayları, ışıltılı surları ve çember biçimli kanalların rıhtımları kenarındaki dev limanlarıyla bu büyük şehre uzun uzun baktım. Binlerce güneş yılından beri adayı çevreleyen okyanusun suları yükselip duruyordu. Fakat ne bir fırtına bu muazzam büyüklükteki adayı suların altında bırakabilirdi, ne de şiddetli bir deprem!

Yoksa bambaşka bir tehlike mi vardı? Sadece birkaç kişinin bildiği büyük bir sır mı gizliydi adada?

"Ne yapmalıyım?" diye bağırdı dünyanın en kudretli hükümdarı. "İçinizden biri bana şimdi ne yapmam gerektiğini söyleyebilir mi? Şehrimi - şehrimizi terk mi etmeliyiz? Bereketli tarlalarla dolu geniş düzlükleri ve binlerce yılda inşa edilmiş kanalları denize terk mi edelim? Yoksa adadan kaçmalı mıyız? Ateş püskürten dağa, sallanan toprağa veya fırtınalı denize savaş ilan etsek nasıl olur?"

Çaresiz bir ifadeyle kollarını yukarı kaldırdı, sonra tekrar indirerek arkasına kavuşturdu ve sarayın üstü açık dört köşe salonunda bir ileri, bir geri yürümeye başladı. Tüylerle süslü değerli pelerininin üzerindeki altın işlemeli dik yaka, bir kuşa benzeyen sıska boynunun üzerindeki başının sadece önden görün-

mesine neden oluyordu. Ada-kıtanın ve uzak ülkelerin on kralı, sarayın büyük salonlarında verilen şölenden derhal ayrılarak, iç tapınağın önündeki tören avlusunda toplanmışlardı. Kralların birçoğunun yüzünde hâlâ derin bir şaşkınlık ifadesi okunuyordu. Her altı yılda bir defa bir araya gelmelerine rağmen, yalnız başlarına ve daima yanlarında bulunan çok sayıda danışmanın yokluğunda buluşmaları ilk kez gerçekleşiyordu.

Atlas ne kendisinin, ne de dokuz kardeşinin, ilk beş ikiz krallarla mukayese bile edilemeyeceğinin farkındaydı. Atlantis kral sülalesi geleneği kuşaktan kuşağa aktarılmıştı. Fakat artık pek azı sarayın merkezinde bulunan ve hükümdarların sürekli olarak kutsal on sayısına ulaşabilmelerini sağlayan Duka-odasının sırrını biliyordu.

"Nedir bu halimiz? Bize ne oldu?" diye sızlandı Atlas. Tören avlusunun zemininde lapislazuli mavisi mozaik taşlarından yapılmış pentagrama baktı. Ortadaki dünya alevinin etrafındaki beş ışınlı yıldızın bir ucu güneyi işaret ediyordu. Yıldızın uçları arasındaki üç kenarlı kısımlar altın çivilerle doldurulmuştu. Bu pentagram, Atlantis'in beş iç ve beş dış krallığının çok eski bir simgesiydi. Adada doğan her ikizin ilki, lapislazuli mavisi yıldızın ışınlarının her biri tarafından simgelenen iç krallıkların birinin hükümdarı oluyordu. Bu iç krallıklar bir kenarları ile kutsal başkent Basilea'nın etrafındaki sonsuz alevin kenarlarını oluşturuyor, sadece bir uçlarıyla okyanusa açılıyorlardı. Buna karşın ikizlerin ikincilerinin altın renkli üçgenlerle temsil edilen krallıklarının sadece bir ucu kutsal dünya alevinin beşgenine uzanırken, okyanusa geniş kenarları açılıyordu.

İlk doğan ikizler ve kardeşleri arasındaki bu paylaşım, pek çok kuşaktan bu yana kudret yasasını teşkil ediyordu. Atlas, Ampheres, Mnaseas, Elasippos ve Azeas adlı krallar içeriye, eski yasaları ve gelenekleri muhafaza etmeye yönelmişti. Diğer beş kral ise -Gadeiros, Euaimon, Autochton, Mestor ve Diapre-

pes ise tüm düşünce ve eylemlerini dışarıya, denizlerin ötesindeki ülkelere yöneltmişlerdi. Şehrin merkezindeki saray da çift beşgen prensibine göre inşa edilmişti.

"Bize ne oldu?" diye tekrarladı ilk doğan kralların başı. "Euenor başlangıçta yerden biten adamlardan biri değil miydi? Karısı Leukippe'den olma kızı Kleito, Poseidon'u baştan çıkarmamış mıydı? Nasıl oldu da krallığımız okyanusun yükselen sularına ve sıradan bir depreme karşı koyamaz hale geldi?"

"Ağıt yakmaya son ver artık, Atlas!" diye bağırdı kralın ikiz kardeşi ve ayağa kalktı. "Şu anda atamızın Kleito ve Prometheus mu, yoksa Titan İapetos mu, ya da Asia, Klymene veya bilmem hangi su perisi mi olduğu kimin umurunda! Geçmişin bize ne faydası var?"

Atlas, kardeşi Gadeiros'a ıstırap dolu bir bakış fırlattı. En başından bu yana aralarında belirgin bir gerilim vardı. İkinci doğan kral, kralların meşru kralından daha uzun boylu, daha yakışıklı ve daha akıllıydı. Üstelik bunu herkes biliyordu... Gadeiros da diğer krallar gibi binlerce incecik tüyden oluşan uzun bir elbise giymişti. Buna rağmen bambaşka bir havası vardı. Bu giysi sadece bir vücut örtüsü değil, aksine her hareketinde ışıldayan renklerle dalgalanan bir bayraktı sanki.

Gadeiros bir adım öne çıktı. Hükmedici ve aynı zamanda alaycı bakışlarla diğer kralları süzdü. Merakla bir şeyler söylemesini beklediklerinin farkındaydı. Kralların kralı olan kardeşi bile onun tavsiyesini bekler gibiydi. Gadeiros iç avlunun zemininde pentagrama kadar yürüdü. Dudaklarını büzdü, lacivert ve altın renkli alanları inceledi, sonra da iç beşgenin üzerine bastı. Dünya alevinden ansızın saçılan kıvılcımlar adamın çıplak bacaklarının etrafında dans etti, sonra alev tekrar sakinleşti.

"Kardeşim Atlas haklı!" diye bağırdı Gadeiros. "Krallığın sütunları çatırdıyor. Kudret ve ihtişam işaretleri duvarlardan dökülmeye başladı bile. Şehrimizin altındaki toprak fırtınaya tutul-

muş bir gemi gibi sallanıyor. Güneşin her geçen sene daha fazla lekeyle kaplandığını biliyoruz. Sıcak bin yıllar kuzeydeki buzları eritiyor. Mıknatıs taşları yanlış yönleri gösteriyor..."

"Yeni yıldızı unutma!" diye bağırdı Mestor ve aynı şekilde ayağa fırladı. "Son hızla üzerimize doğru gelen göktaşı! Eskiler bizi bu konuda uyarmıştı!" Göğsünde sallanan kolyeden gümüş bir disk kopardı ve başının üzerinde döndürmeye başladı. "Şehrin ışıklarının yanmadığı her yerde insanlar yeni yıldızı rahatlıkla görebiliyor! Fakat siz bu olayı sanki bir şaman gevezeliğiymiş gibi boş veriyorsunuz!"

"Bereketli ülke çöle dönüşecek!" diye onayladı ikinci doğan dev Autochton. "Ben de Atlantis'ten sizler kadar az ayrıldım, fakat bana bağlı olan tanrı raporlarını okuyorum."

Atlas başını omuzlarının içine giderek daha fazla çekiyordu. Geri kalan kardeşleri de teker teker ayağa kalkıyordu.

"Krallık dağılıyor mu? Kudretimiz son mu buluyor?"

"Belki de" dedi Diaprepes. "Yerlilerden pek çoğu Eski Düzen'e artık hiç saygı göstermiyor. Çoktandır kendi yollarına gidiyorlar."

"Bazıları tarafından Cro-Magnon diye adlandırılan o mağara deneyi var ya... Aquitania'daki o büyük delik... işte ta o zamandan beri yapıyorlar bunu" dedi henüz dört, beş bin yıl öncesine kadar buzlarla kaplı olan geniş kuzey ülkesinin kralı olan Euaimon. "Fakat durum her geçen gün kritikleşiyor. Bir yandan dik kafalı yerliler, diğer yandan işe yaramaz bir tanrı nesli! Uzun zamandır daha iyisini yapacaklarını söyleyip duruyorlar, ama sonuç ortada! Sakat doğumlar, ateşler içinde yanan işe yaramaz yaratıklar..."

"Yeter! Yeter!" diye bağırdı Kral Atlas. "Neden kavga ediyoruz? Durumun zorluğunun farkındayım, fakat uzun zamandır insan üretiminde başarısız olduğumuzu siz de en az benim kadar iyi biliyorsunuz!"

"Zaten hiçbir zaman mükemmel olmamışlardı!" diye atıldı Gadeiros.

"Kadınlar hariç" diye gülümsedi Mnaseas. "Aralarından her zaman işe yarar birkaç örnek çıkar..."

"Saçma sapan şakalar yapmanın sırası mı şimdi?" dedi Gadeiros suratını buruşturarak.

"Konuşacak başka bir şeyiniz yok mu?" diye atıldı Elasippos. Atlas kaşlarını kaldırdı, açık kırmızı renge boyanmış dudaklarını büzdü ve suratını teatral bir maska dönüştürdü.

"Herkes beni başka bir tehlikeyle tehdit ediyor" diye inledi kralların kralı. "Bir tanesi başımıza düşecek bir taştan söz ediyor, ikincisi kabaran denizden, üçüncüsü yeni çöllerden, dördüncüsü ayrılan kolonilerden, beşincisi yeni neslin kötülüğünden... Ne yapmak istediğinizi söyler misiniz? Yoksa binlerce yıl önce olduğu gibi titanlar arasında ve tanrı arasında yeni bir savaş çıkartmaya mı çalışıyorsunuz?"

"Bunu göreceğiz!" dedi Gadeiros. Derhal birlikte bir şeyler yapmazsak, yeni durumlar üzerine tartışmamız gerekecek."

"Hiç kimse ve hiçbir şey hükümranlığımıza el uzatamaz!" diye bağırdı Atlas cırtlak sesiyle. "Gökler ve denizler, güneş ve yıldızlar, dağlar ve ırmaklar, krallığın ebedî yasasına tabidir! Bizim bilgimiz dışında hiçbir şey, ama gerçekten hiçbir şey gerçekleşemez! Gelin, şölene devam edelim! Tacirlerin prensleri ve tüm bilgelerimiz bizi bekliyor. Yiyip içelim, gülüp eğlenelim ve bu çirkin olayı unutalım!"

Kralların kralı ayağa kalkarak tören avlusu boyunca yürümeye başladı.

"Al bakalım!" dedi Gadeiros öfkeyle sıktığı dişlerinin arasından. "Hiçbir şey anlamıyor! Kolonilerimizden birçoğunun uzun zamandır bağımsızlıklarını ilan ettiğini ve Atlantis kralları yerine daha kudretli tanrılara hizmet ettiğini kabul etmek istemiyor! Şimdi de hiç şansımız kalmadığını anlamıyor!"

"Belki de son anda bir kurtuluş fırsatı yakalayabiliriz" dedi kral Diaprepes alçak sesle. "Kısa bir süre önce bazı mahkûmların ağzından değerlerin dönüştüğünü öğrendim. Geceler boyu bir arada oturup meditasyon yapıyor ve Atlantis'in şimdiki tüm gemilerden, savaşçılardan ve silahlardan daha kudretli bir güce sahip olduğu bir çağı hatırlamaya çalışıyorlar..."

"Zaten mahkûm olmalarının sebebi bu batıl inançlar" dedi Gadeiros. "Yoksa benim kral kardeşim de mi bu efsaneye inanıyor?"

"Arşivlerimizde sakladığımız her şey bir efsaneden mi ibaret yani? Ya Enki'nin suyun içinde muhafaza ettiği söylenen tanrısal ME'ye ne dersin?"

Gadeiros omuzlarını silkti. "Bizim atalarımız da krallığın bilgelerine yüzyıllar boyunca arşivleri inceletmişlerdi. Sonuç ne oldu? Etrafa birbiri ardına batıl inançlar yayıldı! Hayalcilik, spekülasyon ve okült saçmalıklar..."

"Fakat mutlaka birtakım kanıtlar olmalı!" diye ısrar etti Diaprepes. "Bu ada-kıtasında olmasa bile, atalarımızın vahşi yerlilerle deney yaptığı yerlerin birinde! Kendi geçmişimizin izlerini takip edersek, elle tutulur bazı sonuçlara ulaşabiliriz!"

"Çölün kumlarında yazılı formüller mi?" diye güldü Kral Gadeiros hakir gören bir edayla. "Bilmem neredeki mağara duvarlarına altın çağda kazınmış şifreli mesajlar mı? Ya da karanlık ormanların içlerine taştan sunaklar yapan ve bulutları eski tanrı ruhları sanan çocuklarımız mı?"

Sonra anlayışlı bir tavırla Diaprepes'in omzuna vurdu. "Kardeşim olduğunu bilmesem seni daha bugün o yelkenliye bindirip sürgüne gönderirdim! Yaradılışın tüm isimleri adına! Dışarıda, burada olduğundan fazla ne bulabiliriz ki? Hayır, Diaprepes! Bir mucizeye inanmanın anlamı yok! Her şey bitti... hem de kesin ve çaresiz olarak!"

YOK OLUŞ ŞARKILARI

Doğruca saraya geri dönmedim. Bilmediğim bir sebepten, şehrin eski kısmının içinden geçen daha uzun ve tehlikeli yolu tercih etmiştim. Tanrı Taşı'nı, elbisemin kıvrımlarının arasında kaybolacak şekilde yerleştirmiştim. Saraydaki bilgelerden veya öğretmenlerden birisinin neler hissettiğimi anlamasını istemiyordum. Buna rağmen attığım her adımda izlendiğim hissine kapılıyorum.

Ani yanardağ patlaması ve toprağın kısa sarsıntısı şehrin sokaklarında hemen hemen hiç iz bırakmamıştı. Orada burada bazı binalardan düşen taş parçaları göze çarpıyorsa da, şehrin civcivli hayatı eski renkliliğine çoktan kavuşmuştu. Sırtlarında işlemeli örtüler bulunan fillere geçmeleri için yol verdim, gülerek şakalaşan çocukların önümden geçmelerini izledim ve baharat limanından gelen baştan çıkartıcı kokuları içime çektim.

Liman kanallarını ve dairesel caddeleri birbirine bağlayan ara sokaklardan birinden, sırtına bir seyahat çıkını vurmuş olan bir denizci çıktı. Yürürken bacaklarından birini sürüyordu. Elbisesindeki değerli süslere bakılacak olursa bir gemi sahibi olması gereken bu kavruk, buruşuk ve çok yaşlı adamın doğruca üzerime doğru yürüdüğü hissine kapılmıştım. Adam sokağı çaprazlamasına geçti, önümü kesti ve garip derecede memnun bir ifadeyle alt dudağını sarkıttı.

"Sen İnanna değil misin?" Gülüşü bana tehdit dolu gelmişti. "Yoksa prensesimiz öğretmenlerinden mi kaçıyor?"

"Neden söz ettiğini bilmiyorum" diye karşılık verdim düşünmeden. Kendimi iyi hissetmiyordum. Bu yabancı benden ne istiyordu? Bana söyleyecek nesi olabilirdi?

"Hepimiz birer tanrıyız" dedi gemi sahibi. "Ama kimimiz diğerlerinden daha tanrısal! Bunu son buzul çağı sonunda Cornwall ve Cymru'daki kalay madenlerinden çıkan Annunaki'ler de söylemişti."

"Geçmeme izin ver!"

Oradan bir an önce uzaklaşmak istiyordum, fakat sesimin ne kadar zayıf çıktığını da fark etmiştim.

"Yasak Bahçe'de ne arıyordun?" diye sordu adam çok bilmiş bir gülümsemeyle.

"Bunu da nereden çıkardın..."

"Seni gördüm!" dedi adam ve elindeki dürbünü kaldırdı. "Kiklop duvarının ardında yalnız olmadığını da çok iyi biliyorum!"

"Yanılıyor olmalısın!"

"Öyle mi?" dedi adam neşeli bir öksürükle. "Genç bir tanrı sarsıntıdan kaçarken, kollarını açmış bir heykel gibi bekleyen kimdi öyleyse?"

"O öyle bir şey yapmadı..."

Bu bir hataydı. Yabancının beni bir tuzağa çektiğini anlamıştım. Yanaklarıma kan hücum etti ve beni bu şekilde utandıran gemi sahibinden o an nefret ettim."

"Benden ne istiyorsun?" diye sordum titreyerek.

"Çok şey, güzel İnanna! Hatta çok fazla şey! Benimle gel! Sana her şeyi anlatacağım. İlk olarak benim için yapacaklarına karşılık, kiklop duvarının ardında olup bitenler hakkında ağzımı kapalı tutacağımı bilmelisin. Gizlemiş olmana rağmen Tanrı Taşı'na sahip olduğunu biliyorum. Bu da senin kutsanmadan önce erkeklerden uzak durması gereken bir seçilmiş olduğun anlamına geliyor, değil mi?"

"Evet, ben Tanrı Taşı'na sahibim!" diye karşılık verdim gurur

ve inat dolu bir sesle. "Seremoniden sonra da bir tanrıça olarak vahşilerin yanına gideceğim."

"Saraydakiler bugün nerede olduğunu öğrendikleri takdirde, gideceğin yer bir mutfaktan başkası olamaz! Aslında burada bulunmaya bile hakkın yok! Senin gibi kızlar orada burada kırıştırmamalı, ama sanırım sen bu konuları benden daha iyi bilirsin!"

Çaresizlik içinde dudaklarımı ısırdım. Sokaklardaki gürültü çok uzaklardan geliyor gibiydi. Artık sadece gemi sahibinin kırışıklıklarla kaplı yüzünü görüyordum. İçgüdüsel olarak bu bakışlara sahip olduğum kudretle karşılık vermeye çalıştım. Kendimi her şeyimle zorluyor, bir an önce buradan kaçıp gitmeye çabalıyordum. Fakat gemi sahibi gevşemedi. Onun ne tür bir büyü yaptığını bilmiyor, bu yaşlı vücudun beni bir şeytan kuvvetiyle kendisine bağlayan böylesine bir irade gücüne nasıl sahip olabileceğini anlayamıyordum. Bugüne kadar sadece binlerce yıl önce yaşamış eskilerin konuşmaya ihtiyaç duymadan tüm canlılarla anlaşabildiğini ve düşünce güçleriyle nesneleri bile hareket ettirebildiğini duymuştum.

"Ne yapmalıyım" dedim duygularımı belli etmemeye çalışarak.

"Karşıdaki Gri Ev'e git" dedi adam sakin bir sesle.

Elindeki dürbünle giriş kapısında en küçük bir altın süsleme bile bulunmayan gösterişsiz bir evi işaret etti. "Şehrin en eski evidir bu. Yapıldığı tarihlerde dış süslemeler gereksiz ayrıntılardı. İçinde ne olduğunu bilenlerin hiçbir şeye ihtiyacı yoktu. Bu nedenle evin içine pencerelerden ışık da düşmez. Ve hiçbir düşünce içeri girip dışarı çıkamaz. İçeri girdikten sonra hiçbir şey duymayacaksın. Duvarlarda birtakım resimler belirmeye başlayıncaya kadar yürümeye devam et. On kupa, on âsâ, on pentakel ve on kılıç. Ve ayrıca siluetler! Bunların hepsine dikkatle bak ve gördüklerini yüreğinde sakla!"

Uyanık mı olduğumun, ya da düş mü gördüğümün farkında değildim. Bir an için gözlerimi kapadım ve her şeyin bir kâbustan ibaret olmasını diledim. Gözlerimi tekrar açtığım zaman garip adam kaybolmuştu. Sokak tümüyle boştu. Biraz yana döndüm ve karşımda kör pencereli evi gördüm. O kadar eski ve sadeydi ki, sokağın sağ ve sol tarafındaki diğer evlerin gösterişli süslemeleri bana ucu doğruca eve açılan bir huniyi andırıyordu.

Ayaklarımın yavaş yavaş hareketlenmeye başladığını hissettim. İçimdeki tüm dürtüler gemi sahibinin emrine karşı koymamı söylüyordu. Fakat tüm çabama rağmen yabancının gizemli kudretine karşı koyacak halde değildim.

Akşam olmuştu. Yanardağ ifrazatının tozları şehrin ve denizin üstünü kara çizgilerle parçalanmış kırmızıya boyamıştı: güneş çok az görülen büyüklükte bir disk şeklinde ufukta ışıldıyordu. Çok sesli bir boru işaretini takip eden bir dizi davul gümbürtüsü, görüşmelerin sona erdiğini ve tüm şehrin katılacağı şenliğin başlamak üzere olduğunu haber veriyordu.

Tüm evlerden bir masal alemini andıran kıyafetlere bürünmüş erkekler ve kadınlar çıkıyor, doğruca büyük meydanlara doğru yola koyuluyorlardı. Soylular ise yerin birkaç karış üzerinde sessizce hareket eden arabalarına binmiş, dolambaçlı yollardan tepenin üzerindeki saraya doğru yol alıyorlardı. Bazıları garip binek hayvanlarının sırtına binmişti, hatta kocaman fillerin sırtındaki evlerin içine kurulmuş olanlar dahi mevcuttu. Saray tepesinin etrafındaki çember biçimli, geniş kanallarda bulunan limanlara demir atmış olan gemilerin fenerlerle süslenmiş olan direkleri ışıl ışıldı. Hatta altından yapılmış bir balina gibi okyanusun derinliklerinde yol alan yük gemileri bile yarı yarıya su yüzeyine çıkmıştı. İç kanal çemberinde bulunan su altı tersanelerine yan yana dizilmişlerdi. Ara sokaklar meşaleler ve güzel

kokulu mumlarla aydınlatılmıştı, saray tepesinin etrafındaki helezonik yollara ise bir üzüm salkımına benzer, altın ve gümüşten yapılma gösterişli şamdanlar dizilmişti.

Giderek daha fazla sayıda şehir sakini, yukarıdaki sarayın iç avlusunda beyaz bir boğanın kurban edilmesiyle birlikte başlayacak olan kızıl renkli muhteşem havai fişek gösterisinin beklentisiyle sokakları dolduruyordu. Spor arenalarının etrafındaki pazar yerlerine akın ediyor, ızgara ve kızartma etlerden bol bol mideye indiriyor, ülkenin uzak kesimlerinden gelen güzel kokulu meyvelerin tadına bakıyor, heyecanla konuşarak oradan oraya koşuşturuyorlardı. Hokkabazlar ve cambazlar gürültülü şaklabanlıklarıyla insanların daha da neşelenmesine sebep oluyordu. Sadece şenlik günü ve gecesi için inşa edilmiş olan küçük tapınaklarda, içinde kutsal kırmızı şarap bulunan altın yaldızlı testiler satılıyordu. Havai fişek gösterisi başladığı anda şehirdeki binlerce insan aynı anda testilerin mühürlerini koparıp atacak, yedi tahıl unundan yapılma ekmekten bir lokma yiyecek ve kurban edilen boğanın kanını simgeleyen şaraptan bir yudum içecekti.

Fakat yine de bu akşam şehirde garip bir durgunluk göze çarpıyordu. İnsanların birçoğu bu yıl on kralın daha önceki toplantılarına nazaran çok daha fazla şeyin değişmiş olduğunu hissediyor gibiydi.

"Bilmiyorum" dedi kuş kızartması satan bir tezgâhın önünde duran uzun külahlı bir zanaatçı. Kuyumcu loncasının bir üyesiydi. "Bunu nasıl açıklayacağımı gerçekten bilmiyorum, fakat yanardağ patlamasından bu yana altınlarım artık parlamıyor!"

"Demek ki biraz daha fazla cila kullanmanız gerekiyor" dedi baharat limanından bir satıcı.

"Şimdiye kadar asla cila kullanmadım!" diye bağırdı kuyumcu. "Benim altınlarım Yukarı Nil bölgesinden geliyor ve tüm balık gözlerinden daha temizdirler."

"Bak hele, bak hele!" dedi başka bir kuyumcu. "Hepimiz senin cıvayla deney yaptığını biliyoruz. Bunun maliyeti de oldukça yüksek, bu nedenle takılarına bir miktar kötü gümüş karıştırman hiç de şaşırtıcı değil..."

"İftira!" diye kükredi ilk kuyumcu. "Tek bir kelime daha edersen, seni altın yerine pirit satmakla suçlarım. Hem de... hem de saraya bile!"

"Ya senin sahte Tanrı Taşı imal etmene ne demeli?"

"Seni... seni gidi üretim odası piçi!"

"Kes sesini Duka-odası kaçkını!"

İki dövüş horozu yumruklarını sıkarak birbirlerinin üzerlerine atıldılar. İkisi de sol ellerinde ucunda güneş küresi bulunan altın birer âsâ taşıyordu. Etrafta duran diğer insanlar gayrı ihtiyari bir adım geri çekildi. Bu arada bir çember oluşmuş ve omuzlarında gri-kahverengi pelerinler, başlarında da balık kafası şeklinde, yüzü açık maskeler bulunan birtakım insanlar küçük bir davulun ritmine uyarak dans etmeye başlamışlardı. Kollarını pelerinin içine gizlemiş ve yüzlerini beyaz pudrayla tanınmaz hale getirmişlerdi.

"Her şeyin, her şeyin suya battığı bir şenlik..." Genç kızlar ve delikanlılar, tekdüze bir sesle şarkı söylüyordu. "Yaşayan her şey sudan geldi... denizlerin tuzlu derinliklerinden ve tatlı sulardan... binlerce yıl önce oradan çıktık ve oraya tekrar geri döneceğiz..."

"Oannes'ler!" diye fısıldadı seyircilerden birkaçı. "Balık-adamlar... Tanrı Enki'nin hâlâ tanrıların büyük planına sahip olduğu şeklindeki batıl inancın taraftarları..."

"Vahşi yerliler üzerinde yapılan Cro-Magnon deneyinde aktarılmak istenen yetenek planları..."

"Bilgelik tanrısı..."

"Bu nedenle diğerlerinden gizleniyor..."

Meydanın kenarında beliren bir metal-adam gruba doğru

yaklaşmaya başladı. Çember bir anda dağıldı ve insanlar ne Oannes'lerin söylediği şarkıyı duymuş, ne de kavgayı görmüş gibi bir tavır takındılar. Hokkabazların şarkılarını mırıldanıyor, kalçalarını sallıyor ve boş gözlerle kalabalığı yararak ilerleyen deve sadece göz ucuyla bakıyorlardı.

Metal-adam, sıradan bir Basilea sakininin neredeyse birbuçuk misli boyundaydı. Yürürken kendi ağırlığı ve kuvveti altında eziliyor gibiydi. Kolları, bacakları ve gövdesi kumaş bandajlarla ve metal iplerle sıkı sıkıya sarılmıştı. Bu bandajlar en küçük bir zorlanmada damarlarındaki yaşam suyunun gözeneklerinden fışkırmasına engel oluyordu. Metal-adamlar Atlantis'in en trajik yaratıklarının arasında yer alıyorlardı. Karaya vurmuş ve dev kütlelerini kontrol edebilme yeteneğinden yoksun kalmış balinalara benziyorlardı.

Ve pek azı vücut ağırlıklarını azaltacak enerji gömleklerinden edinecek imkâna sahipti.

Bu metal-adam da şanslılardan biri değildi. Ağır adımlarla ve güçlükle soluyarak iki kuyumcuya yaklaştı, sonra da küt parmaklarıyla güç bela konuşma aygıtının düğmesini çevirdi.

"Kim... huzuru bozuyor?" diye sordu suni olarak yükseltilmiş bir sesle. Ve bir cevap beklemeden sorusunu düzeltti: "Huzuru bozmak... yasaktır. On... kral... şenliğinde..."

Enki taraftarlarının arasından fırlayan bir genç kız, çevik bir hareketle metal-adamın boynuna sarıldı ve parmaklarıyla yüzünü okşamaya başladı.

"Metal-adamlar sunidir. Metal-adamlar soğuktur!" diye bağırdı meydanın dört bir yanından duyulabilecek tiz bir sesle. "Balıklar okyanusta yaşar, metal-adamlar ve insanlar okyanustan korkar..."

Metal-adam hareket etmeye çalışırken genç kız kalabalığın arasına dalarak gözden kaybolmuştu bile. Metal-adam bandajlı elleriyle yüzünü sildi. Boğulurcasına sesler çıkararak nefes al-

maya çalışıyordu. Sonra güçlükle çalışan bir makine gibi silkindi ve kendini topladı. Şakaklarındaki damarlar neredeyse patlamak üzereydi.

"Böyle bir şeye nasıl izin veriyorlar" diye homurdandı balık satıcılarından biri. "Bu tür kötü üretimlerin mutlaka engellenmesi gerekir."

"Düzeni bu mu koruyacak yani?" diye bağırdı ilk kuyumcu ve tehlikeli bir şekilde sallanan metal-adama doğru bir adım attı. "Şuradaki adamı alıp götürün! Sanatımla alay etti ve bana iftira attı!"

"Sanatla alay etmek... yasaktır." Metal-adam sallanmaya devam ediyordu. "İftira... yasaktır."

Bandajlı kocaman eliyle havada bir hareket yaptı. Yaralı bir hayvan gibi tutunacak bir dal arıyor, kendisini kurtarmaya çalışıyordu.

Metal-adamın civarındaki insanlar geri çekilmek istediler, fakat her taraftan akın eden meraklılar onları sıkıştırıp duruyordu. İnsanlar bağıra çağıra çemberi iyice daralttıkları bir esnada, dev yaratığın bandajları arasından kan benzeri bir sıvı fışkırmaya başladı. Aynı sıvı gözlerinden, burnundan ve kulaklarından da fışkırıyordu. Aniden sol bacağı üzerine çöktü, elleriyle havayı yakalamaya çalıştı, sonra da çürümüş bir ağaç gövdesi gibi yere devrildi.

En güzel elbiselerini giymiş kadın ve erkeklerden oluşan meraklı insanların yüzünde donuk bir dehşet ifadesi vardı. Genç bir kız yavaşça hıçkırmaya başladı. Büyük şaşkınlık, korku ve umutsuzluğa dönüşmüştü.

"Bir demir-adam öldü! Tüm tanrılar adına!"

"Yer sarsılıyor, demir-adamlar ölüyor!"

"Krallar bu işe ne diyor?"

"Sonumuz ne olacak?"

Resimler, büyüleyici bir yabancılıkta ve buna rağmen bildik bir dünyaya açılan pencereleri andırıyordu. Nasıl davranacağımı ve neler hissetmem gerektiğini bilmiyordum. Duygularımın bir kısmı, duvarda beliren ve bir sahnenin sanatkârane düzenlenmiş resimlerini andıran görünümlere hayranlık duyuyordu. Fakat duygularımın başka bir kısmı ise dikkatli olmamı öğütlüyordu, çünkü duvarlara fazla yaklaştığım zaman sadece kendi yansımamı seyredebildiğim boş yüzeyler görebiliyordum.

Bu garip eve yaklaşırken son adımlarımı büyük bir tereddütle atmıştım, ta ki aklıma tekrar Tanrı Taşı gelene kadar. Sol elimin parmaklarıyla onu sıkı sıkıya kavramış ve kudretine duyduğum güvenle öbür elimin yardımıyla kapıyı açmıştım. Kapı sıcaktı ve kara ışıktan yapılmış bir perde gibi yarı saydamdı. Sonra yumuşak halılar üzerinde ilerlemeye başlamıştım. En hafif bir ses bile işitilmiyordu. Bu dolambaçlı evde karşıma çıkan ilk resimlere tek tek bakmıştım. Garip bir şekilde yabancı, ama yine de bildik izlenimleri algılarken zaman durmuş gibiydi.

Kapının hemen arkasında gerçek büyüklüğünde ve tepelerle dolu bir ufka uzanan bir perspektifte bulunan bir çocuk tasvirine baktım. Bu saf, bilgisiz siluete baktığım zaman, kutsanmışlığın çok eski yirmi iki basamağının başında durduğumu fark ettim. Diğerleri buna benzer bir şey asla yaşamamıştı.

Küçük bir çocukken dünyanın mucizelerini kavramayı ve onlarla oynamayı düşlediğimi çok iyi hatırladığım için, daha bu ilk resim bile beni derinden etkiledi. Bu çocuk tasviri uzun ve gizemli bir yolun başlangıcını temsil ediyordu. Kısa bir tereddüt anından sonra ilerlemeye devam ettim. İlk gerçek resmi önceden tanıyordum. Onu bir defasında öğretmenim Berios'ta görmüştüm.

"Vakti geldiği zaman bu resmin ne anlama geldiğini sana söyleyeceğim" demişti bana. Resme bir adım daha yaklaştım. Parlak yüzey üzerinde önce benim yüzüm belirdi, fakat sonra

kendi çehremin ardında bir şeyler görmeye başladım. Birbirlerini kesen iki yolun tam ortasında bulunan bir taşa bir kılıç saplanmıştı. Taşın yanında sanki unutulmuş gibi şarap kadehleri ve enerji çubukları, metalden yapılma beş köşeli yıldızlar ve şehrin pek çok yerinde kullanılan büyülü amblemler duruyordu. İçimdeki bir ses, bu dört yolun hangisini takip edeceğime şimdi karar vermemi söylüyordu. Fakat ben bir türlü karar veremiyor, hangi yolu takip edeceğimi bilemiyordum. Yol kavşağında eskilerin gizli bilgileri yığılıydı. Kısa bir an için Berios'u görür gibi oldum.

"Git" dedi bana. "Yolların hangisini seçmen gerektiği senin içinde yazılı."

Tekrar bir an tereddüt ettim, sonra da dosdoğru yürümeye devam ettim. Parlak yüzey vücuduma karşı en küçük bir direnç bile göstermedi. Âsâların, kadehlerin, kılıçların ve paraların arasından yavaşça yürüyordum...

Birkaç adım sonra korkuyla irkilerek durdum. Tam karşımda sevecen, fakat soğuk yüzüyle kraliyet sarayının başrahibesi duruyordu. Sağ elinde bir nar ve sol elinde açık bir kitap tutuyordu. Başında bulunan beyaz nergislerden örülme taç, başrahibenin aynı zamanda ölüler ülkesinin koruyucusu olması gerektiğini bildiriyordu. İlk Ana'nın kızı olarak kralların öte tarafında bulunuyordu ve tanrısal doğumun sırlarına vakıftı.

Sonraki iki resim daha fazla hoşuma gitti. Bir kral ve kraliçe vardı karşımda. O kadar sıcak ve mükemmel görünüyorlardı ki, tıpkı başlangıç zamanı üzerine anlatılan hikâyelere benziyorlardı.

Korkum yavaş yavaş yok oluyordu. Resimlerden hiçbiri beni incitmiş veya zarar vermiş değildi. Daha ziyade benim kendime ait ve kendi hakkımda en gizli tasavvurlarımı, umutlarımı ve beklentilerimi yansıtıyorlardı. Bir sonraki resimde görülen yarı insan, yarı hayvan yaratık bile bana bir şekilde tanıdık geldi. Bu kez Berios'u az önceki sahneden çok daha net olarak gördüm. Gülümsedim ve yürümeye devam ettim.

Bir sonraki resimdeki sevenleri gördüğüm zaman duygularım değişti. Genç bir adam iki kadın arasında duruyordu, onların üzerinde de gökyüzünde altın oklar parıldıyordu.

Yedinci resim ise bir çıkış yolu gösterir gibiydi. Zafer için süslenmişe benzeyen bir savaş arabasını gösteriyordu. İçinde tanrısal kuvvette bir figür vardı. Bir an için bu arabada duranın ben değil, aksine yüzünü daha önce hiç görmediğim bir adam olduğunu unutmuştum.

Sonraki iki resimden hiç hoşlanmadım. İlk resim sert yüzlü bir kadını gösteriyordu. Bir elinde yalın bir kılıç tutuyordu, diğer elinde bir terazi vardı, omzuna da beyaz bir baykuş tünemişti. Resimden koruyucu bir düzenin uyumu okunuyordu, fakat benim için bundan ziyade sert ve katı törelerin bir ifadesiydi. Diğer resim ise zamanın yasalarına karşı gelmeye çalışan, fakat yalnızlığın kendi ekseninde duran bir devinim olduğunu idrak eden bir keşişi tasvir ediyordu.

Hızla ilerlemeye devam ettim. Duvarlardan garip şekilde titreyen bir ışık yayılıyordu. Yukarı, aşağı, sonra da iki yana baktım. Sonra ilk kez olarak hareketli bir resim çıktı ortaya. Gözlerimin önünde kıvılcımlar uçuşuyordu. Renkler canlandı, değişti ve sanki tesadüfen olmuş gibi ardında barış dolu bir manzaranın bulunduğu bir mağara ağzının önünde durdu.

Bir sonraki resimde görülen aslan güçlü, güzel ve asil bir görünüme sahipti. Ona doğru bir adım attığım zaman, mağrur hayvanın başının tam arkasında duran aynayı fark ettim. Ellerimi öne uzattım. Aslan ağzını açtı. Ona doğru bir adım daha attım ve görkemli hayvanın sanki bana boyun eğercesine sindiğini gördüm. Vahşi bir hayvanı bile etkileyebilen, farkında bile olmadığım bu güç, nereden geliyordu acaba?

Sonra da asılmış bir adam. Ölü değildi, bağlı ellerinden bir kayaya asılmıştı. Dev kanatlı ve kanlı gagalı kartallar, sisli bir duman içinde onun etrafında dolanıyordu. Kayada, taşlı zemin-

de ve çıplak kurbanın vücudunda soğuk çiğ damlaları parlıyordu. Bu adam ne yapmıştı? Ve ne yaşamasına, ne de ölmesine izin verilmeyen bu adama bu korkunç cezayı kim lâyık görmüştü? Belki de kader çarkının yanlış bir oyunuydu bu! Yoksa adalet terazisinin sonsuz ezaya lâyık gördüğü bir zavallı mıydı?

On üçüncü resim ise hiçbir şüpheye meydan vermeyecek kadar açıktı. Ölümü görüyordum. Buz gibiydi ve hareketsizdi, güneşin, ayın ve yıldızların ışıkları üzerine düşmüyordu. Fakat buna rağmen bu resim öncekilerden çok daha açık ve berrak bir ifadeye sahipti. Beni korkutan bu resim karşısında fazla duramadım ve hızla önünden ayrıldım.

Pastel renkli ışık huzmeleri karanlık ve bulanık ölüm tablosunu yok etmişti. Yüzeyinde çiçeklerin ve otların yansıdığı cam berraklığında bir suyun başında duran, beyaz tüllere bürünmüş bir genç kızı görüyordum. Saçları omuzlarına dökülen genç kız, derenin suyunu sade bir gümüş kadehten, yine aynı sadelik ve güzellikte altın bir kadehe döküyordu. İnce bulutların süzüldüğü açık mavi bir ilkbahar gökyüzünün altında yeşil tepeler ve yumuşak çayırlar uzanıyordu. Bu resim, Kiklop duvarının arkasına yaptığım yasak gezinin ardından yaşadığım ve gördüğüm çok şeyi affetmeme neden olmuştu. Şayet yalnız başıma olsaydım, o bahçenin de böyle görüneceği muhakkaktı.

Fakat şimdi başka bir sesi, bir sonraki resimden yükselen şeytanî çağrıyı izlemek zorunda kaldım. Karma bir yaratığın öfkeli suratındaki kızıl ve kara renkleri gördüm, bir pan flütünün sesini duydum ve yaratığın keçeleşmiş tüylerinden yükselen dışkı kokusunu içime çektim. Burun kanatlarımı kabarttım, ağzımı açtım ve ansızın yasak olanı yapmayı, bu pis pis sırıtan erkek vücuduyla birleşmeyi arzuladım. Üzerimde nasıl bir etki uyandırdığının farkında olan yaratık, hor gören bir edayla bana bakıyordu. Yüzündeki ifadenin aynısını Osiris'te de görmüş olduğumu hatırladım - elbette bu kadar kaba bir şekilde değil,

fakat beni itenin ne olduğunu şimdi anlıyordum. Bu şeytanî resim bana bir erkek ve kadın arasında yaşanabilecek her şeyi gösteriyordu. Bu bir mutluluk oyunu, idrakın bir meyvesi ya da öğretmenlerin bilge öğütlerinden biri değildi, hayır, bu hayvanî şehvetin ta kendisiydi.

İnleyerek resmin etkisinden sıyrıldım ve kendime gelmeye çalıştım. Bir yandan vücudumdan soğuk terler boşanıyor, diğer yandan da midem bulanıyordu. Ellerimi karnıma bastırdım. Bir yandan da göğüslerimin arasında sallanan Tanrı Taşı'nı korumaya çabalıyordum. Nasıl olup da yanlış zamanda yanlış şeyleri arzuladığımı unutabilmiştim? Ansızın uyuyan şehvetimin dinmesine bilincimin değil, aksine yanardağ depremin öncü dalgalarının sebep olduğunu fark ettim. Bir kez daha inledim, elimin tersiyle alnımdaki terleri sildim ve kraliyet sarayının resmini karşımda kurtarıcı bir kale gibi gördüm.

Fakat aynı anda sarayın duvarlarının çatlaklarla dolu olduğunu da gördüm. Çok eski bir krallığın merkezi olan yapının üstünde kara bulutlar dolanıyor, nişlerde bulunan tanrı heykelleri teker teker devriliyordu.

Dehşetle arkamı döndüm. Başka resim görmek istemiyordum artık. Bu evin içinde daha ne kadar kötülük, tehlike ve iğrençlik saklıydı acaba! Dışarı çıkmayı başarana kadar bu karmaşık labirentin içinde daha ne kadar dolanıp duracaktım? Ansızın tüm bu resimlerin sadece benim bilinçaltımı yansıttığını hisseder gibi oldum. Gördüğüm çehre ve sembollerin birçoğu eskiden tanıdığım şeylerdi, asla bu kadar net görmemiş olsam bile. Bu tür düşünceler ve hayaller aklımdan devamlı geçiyordu. Bazen görünen olayların yüzeysel bir yorumu, fakat genellikle de dünya denen muammayı çözme çabası olarak. Bazen de durduk yerde gündüz düşleri görüyor, gözlerimin önünden geçenler keyfimi kaçırıyor ya da neşemi yerine getiriyordu.

Korku ve dehşetle dolu bu resimler dizisi gerçekten de be-

nim içimde mi bulunuyordu? Neden sadece güzel olanı göremiyordum? Neden her güzelliğin karşıtı olarak kötülüğü ve iğrençliği de yaşamak zorundaydım?

Önümde uzanan koridor ne karanlık, ne de aydınlıktı. Bana kalsa burada durur ve hiçbir yere kımıldamazdım. Bunu yapmayı denedim. Dikkatle nefesimi tuttum ve nefes almamaya çalıştım. Hiçbir şey görmüyor ve duymuyordum. Fakat yine de ne olduğunu anlayamadığım bir şeyin bana doğru yaklaştığını ve yanımdan geçtiğini anladım. Ilık yaz akşamları sırt üstü çimlere uzanmış bir halde yıldızlara bakarken içime dolan hoş duygu geldi birdenbire aklıma. Her defasında toprakla temasımın kesilmesi ve yıldızların bana yaklaşması pek uzun sürmüyordu. Yukarı doğru düşme ve tüm ağırlıklardan sıyrılarak sadece ben olma duygusunu çok seviyordum.

Bu durum, yolun hedefi miydi? Ne iyinin, ne de kötünün bulunduğu, sadece sonsuz ve ebedi barışın hüküm sürdüğü ulvî bir hiçliğin içinde yok olma arzusu muydu?

Ansızın yeni bir resim üzerime doğru gelmeye başladı. Karşımda bana tıpatıp benzeyen, çıplak ve dağınık saçlı bir kız çocuğu belirmişti. Kıvılcımlar saçan yıldızlarla dolu bir gökyüzünün altında bulunan küçük bir gölcüğün kıyısına oturmuştu. Toprağın suyunun içinde küçük bir mahfaza yüzüyordu; yarı hazine sandığı, yarı tabut. Resimde gördüğüm kız çocuğu su içiyordu. Ansızın sandığı gördü ve hemen o anda onu açmaması gerektiğini hissetti. Ne yapılması ve tüm çekiciliğine karşı gizli kalması gerekene dair sezgisel bilgiydi bu.

"Hayır!" diye bağırdım çıplak kız çocuğunun sandığı açmak üzere elini uzattığını görünce. Fakat kız çığlığımı duymamıştı. Kapağı açar açmaz bir yığın iğrenç hastalık ve bela, iyi ve kötü özellik, karmakarışık bir şekilde gökyüzüne yükseldi. Hıçkırarak ağlamaya başladım ve gökyüzünde beliren bir umut yıldızının ufacık ışığının titreyerek yandığını görünce ellerimi çırparak onu bir kez daha uyarmaya çalıştım.

Kanatlanmış kötülükler dört bir yana dağılıyor ve daha havada uçarken çoğalıyordu. Görünüşe göre hiçbir şey onları durduramazdı. Fakat gökteki umut yıldızının ışığı giderek güçlenmeye başlıyordu. Ve ikinci bir aynada görür gibi, kendimi bir kez daha tanıdım. Bu kez çok küçüktüm ve başrahibe olarak taşıdığım beyaz tüllere bürünmüştüm. Gökyüzünde beliren kadın ise son derece aydınlıktı ve sandıktan çıkan tüm kötülüğü alt edebilecek içten gelen bir güzelliğe sahipti.

Birdenbire gülümsedim ve her şeyi anladım. Bu vizyon bir önceki resmin kalıntılarının eseriydi. Benliğim veya irademle bir ilgisi yoktu, sadece buradaydı. Bu umut yıldızı parlamaya devam ettikçe, yolun sonuna gelmiş olmayacaktım...

Bu resmin büyüsüne öyle bir kapılmıştım ki, yavaşça ilerlemeye başladığımın farkında bile değildim. Bir sonraki resim aya adanmıştı. Aynı anda birçok farklı görüntüyle aklımı karıştırmaya çalışıyordu. Başrahibenin ve kader çarkının görüntüsünde olduğu gibi, burada da her şey tesadüfi bir görünüm arz ediyordu. Karşımda duran ayın tüm halleri hem gerçekti, hem de gerçek değildi - dolunay, yarım ay ve karanlık. Bu resmin ne söylemek istediğini anlamaya başlamıştım: Nerede bulunursam bulunayım, ben daima merkezi teşkil ediyordum, fakat genel anlamıyla bakıldığı takdirde, bulunduğum yer büyük bir desenin küçücük bir parçasıydı, hatta attığım tek bir adımda gerçekliğini yitiriyor ve anlamsızlaşıyordu.

On dokuzuncu resim ayın yüzlerini ortadan kaldırdı. Işıldayan güneş tüm görkemiyle ufuktan yükseliyordu. Altın renkli parıltısı, ışığının on üç damlası ile ölümü gösteren on üçüncü resmi yok etme kudretine sahipti. Güneş, evin koridorlarındaki karanlığı da yok etmişti. Ansızın resimler galerisinde uzanan bu sonsuz yola minnet duymaya bile başlamıştım. Bugüne kadar bana gizli kalmış olan şeyler görmüştüm. Hayatımda ilk kez olarak kendimi sırlardan, karanlık efsanelerden ve gizli düşüncelerden oluşan bir ağın içine hapsolmuş hissetmiyordum.

Serin bir hava akımı, derin bir nefes almama sebep oldu. Güneşin önünden geçtim ve geçmişim ile geleceğimden bugünümün oluşmasını gördüm. Çevremdeki her şey yerle bir olsa bile, bir tanrıça olarak uçsuz bucaksız dünyaya gönderilmek üzere yaratılmıştım. Uzun yol boyunca gördüğüm resimler bir merdivenin basamaklarını oluşturuyordu. Öyle bir düzenle bir araya gelmişlerdi ki, bir tanesinin eksikliği bile söz konusu olamazdı. Bu bilgiyle basamakları tırmanmaya başladım ve son resimle birlikte dışarıya açılan kapıya ulaştım.

Cam kapının etrafında altından yapılmış kendi kuyruğunu ısıran bir yılan vardı. Yılanın oluşturduğu ovalin içinde ise yarı erkek, yarı kadın bir varlık dans ediyordu. Cam kapının sol üst köşesinde ise kuş kanatlarına sahip bir tanrı habercisi bulunuyordu. Elinde fikir ve ateş sembolü olan altın bir âsâ vardı. Sağ üst köşede ise başının etrafında bir hâle bulunan beyaz bir kuş geniş kanatlarıyla havada süzülüyordu. Pençelerinin arasında mantık kılıcı vardı. Sol aşağıda bulunan kanatlı bir aslan, ön pençelerini gerçeğin altın paralarının üzerine koymuştu. Paraların üzerinde pentagram sembolü vardı. Sağ aşağıda ise beyaz bir boğa sevgi kadehini taşıyordu.

Kapıyı açtım, bir an için gözlerimi kapadım ve derin bir nefes aldım. Sonra da bir adım atarak görünür dünyaya çıktım. Artık rüyalarının, özlemlerinin ve arzularının ne anlama geldiğini bilmek istemeyen on beş yaşındaki çocuktan bambaşka biri olduğumu biliyordum.

Çocukluk dönemini geride bırakmış olduğumun farkındaydım, fakat buna sevinmem mi, yoksa üzülmem mi gerektiğini henüz bilmiyordum. Tepeden tırnağa tir tir titriyordum. Aynı anda güneşin okşayan ışınlarını tenimde hissettim.

Dünyayı görmek güzeldi.

TANRILAR OKULU

Görkemli şehrin tam ortasındaki tepenin üzerinde bulunan kraliyet sarayının manzarasını hayranlıkla seyrediyordum. Daha önce Poseidon'un ilk oğlunun soyundan gelen yüksek kralların evini bu açıdan görmemiştim. Kralların her biri saraya görkemli bir ilave yapmış ve her biri kendisinden öncekinden daha üstün olmak için elinden geleni yapmıştı. Bu şekilde sayısız kuşak sonunda saray benzersiz cesamet ve güzellikte bir sanat eserine dönüşmüştü.

Doğu ve batı caddeleri ile yeşil gezi yollarını birbirinden ayıran geniş ana kanalın üzerinde bulunan güzel bir köprünün üzerinden geçtim. Kanal ve iki yanında bulunan caddeler dümdüz bir şekilde denizden başlayarak, şehrin merkezindeki saray tepesinin etrafında bulunan üç su yoluna kadar uzanıyordu. Köprüden inerek sanatkârane bir şekilde düzenlenmiş olan çiçek tarhlarının birinin içine girdim. Yeşil çalıların arasındaki nadir ağaçlar, dünyanın en uzak adalarının ve kıtalarının en ücra köşelerinden getirilen tohumlardan üretilmişti.

Tereddüt etmeden yürümeye devam ettim. Kanal, kıyısındaki yeşil gezi yolları ve caddeler, geçmiş zamanlarda kazanılan zaferlerin anısına dikilmişe benzeyen üç zafer takının içinden geçiyordu. Taklardan ilki üzerine milyonlarca sembolün işlenmiş olduğu pirinçten yapılmıştı. Yumuşak parıltılar saçan kalaydan yapılmış olan ikinci taka ulaşana kadar epey yürümem gerekti. Şehrin bu kadar dış bölgelerinde daha önce hiç bulun-

mamıştım. İç içe geçmiş çember şeklinde kanallardan ve bunları dik açıyla kesen caddelerden oluşan şehri daha önce sadece haritalardan, planlardan ve kraliyet tepesinden tanıyordum. Burada, aşağıda, uğuldayan trafiğin ve insanların arasında, her şey yukarıdan görünenden çok daha büyüleyiciydi.

Kim olduğumu anlayan ve beni saygılı bir gülücükle selamlayan insanların yanından geçerken, bakışlarımı kaç kere yere indirdiğimi bilmiyorum. Birçoğu yüzüme bile bakmadan yanımdan geçip gidiyordu. Kimi derin sohbetlere dalmıştı, kimi de ilkbahar güneşinin yakıcı ışınlarından korunmak için gözlerini kısmıştı. Güneş ışığının altında beyaz parıltılar saçan sütunların arasındaki küçük mermer banklara oturmuş olan insanlar, büyük şehrin ortasındaki bu huzur adasının keyfini çıkartıyordu. Şarıldayan çeşmeler ve fıskiyeli havuzlar sularını dar kanallar vasıtasıyla ana kanala akıtıyorlardı. Servi ağaçlarının ve şekil verilmiş kayalıkların gölgesinde dolaşan tavus kuşları, görkemli kuyruk tüylerini gururla sergileyerek dolaşıyorlardı.

Kızıl ışıltılar saçan bakırdan yapılmış taka ulaştığım zaman, vakit öğleden sonrasının erken saatleriydi. Saray tepesinin önündeki tak, en eski ve en güzel olanıydı. Geniş kemerin altında durdum ve başımı kaldırarak büyük kasetlerin içine oyulmuş kudret işaret ve sembollerini inceledim. Genelde lapislazuli ve altınla işlenmiş zeminlerin üzerinde binlerce çehre görüyordum. Çerçeve ve çehreler arasına kazınmış olan sayısız sembol ve işaretin büyük bir kısmını artık tanıyordum. Fakat buna rağmen içimde şehrin ve krallığın bu kadar açıkça ifade edilen sırlarını sanki ilk kez görüyormuşum gibi bir his vardı.

İç kanal çemberinden eski bir yelkenli yük gemisi yaklaşıyordu. Yeşil alanda dolaşan insanlar gemiye bakmaya başlamışlardı. Davuldan yükselen monoton darbeler eşliğinde üç sıra uzun kürek düzenli hareketlerle inip çıkıyordu. Dümenin biraz yana kırılmasıyla birlikte gemi yelken açmaya gerek kalma-

dan ana kanala girdi. Küçük tekneler, mavnalar ve yatlar, yelkenli geminin önünden çekilerek ona yol veriyordu. Ben kürek darbelerini izliyordum. Geminin içinde bulunan adamları göremiyor, fakat onların adanın ve şehrin kurallarına karşı çıkan zavallılar olduğunu biliyordum.

Gemi, ilk taka yaklaşmadan önce, kralların onuruna göndere on tane flama çekti. Davul sesleri duvarlarda yankılandı ve gemi yeşil kıyıda bekleşen seyircilerin önünden geçip gitti. Gemiyle kıyıdakiler arasında bazı selam sözleri gidip geliyordu.

"Kocama onu sonsuza dek bekleyeceğimi söyleyin!" diye bağırdı kanalın hemen dibindeki genç bir kadın. Utanç ve üzüntüden saçlarını kısacık kesmişti. Gezintiye çıkmış insanlardan birkaçı kafalarını omuzlarına çektiler ve aralarında fısıldaştılar. Bu genç kadının görmemesine rağmen ardından el salladığı adamın ne yaptığını bilmeyi çok istiyordum.

Şehrin bu kesiminde kral şenliği süslemelerinin bulunmayışı ancak şimdi dikkatimi çekmişti. Tam o anda geminin kaptan köşkünde gemi sahibini gördüm. Onunla göz göze geldiğimiz anda elimde olmadan irkildim. Gemi hızlı kürek darbeleriyle ilerlemeye devam ediyordu, buna rağmen bakıştığımız o an bana sonsuzluk kadar uzun gelmişti. Yavaşça dudaklarımı oynattım. Ona seslenmek, haykırmak, beni o eve neden gönderdiğini sormak istiyordum. Ne zaman olmuştu bu? Dün mü? Yoksa pek çok gece önce mi?

Gemi sahibinin yüzünde memnun bir ifade olduğunu fark etmiştim. Kaptan köşkünün altın yaldızlı korkuluğuna dayanmıştı. Geniş bir kayışa bağlı olan dürbün süslü göğsünde sallanıyordu. Ansızın doğruldu, dürbünü eline aldı ve bana baktı. Elimde olmadan bakışlarımı ondan kaçırdım ve yana döndüm. Onun neler düşündüğünü anlayamadığım için, onun da bana bakmasını istemiyordum.

"Tekrar görüşeceğiz, İnanna!" diye çınladı ironi dolu sesi ka-

nalın üzerinde. "Herhangi bir yerde, herhangi bir zamanda. Benim sayemde vaktinden önce gördüklerini unutma sakın!"

Sonra çınlayan kahkahalarla gülmeye başladı. Göz ucuyla ona baktım. Yelkenli yük gemisi düzgün kürek darbeleriyle ilerlemeye devam ediyordu. Olduğum yerde taş kesilmiştim; saçları kısacık kesilmiş genç kadının yavaşça yanıma yaklaştığını bile fark etmedim. Kadın elini omzunun üstüne koydu.

"Kendini iyi hissetmiyor musun?" dedi bana. Bir yandan da diğer eliyle gözlerindeki yaşları siliyordu. Başımı ona çevirerek güzel kadına şaşkınlıkla baktım.

"Bunu neden bana soruyorsun? Bana kalırsa ilgi ve şefkate ihtiyacı olan asıl sensin..."

"Hayır" dedi genç kadın. "Ben yeteri kadar güçlüyüm ve teselli edilmeye ihtiyacım yok. Neden ağladığımı nereden bilebilirsin ki..." Giderek küçülen geminin ardından baktı. "Mahkûmları taşıyan gemi bir süre sonra açık denize çıkacak. Her şeyin buradaki kadar yapmacık olmadığı uzak ülkelere gidecekler... Kanalların ve sarayların olmadığı, göz kamaştırmaktan başka bir işe yaramayan mücevherlerin bulunmadığı ülkelere..."

"Ardından gözyaşı döktüğün adamın suçu nedir?" diye sordum dikkatle. Genç kadın bana şaşkın bir bakış fırlattı.

"Suç mu?" diye sordu sonra. "Diğer erkekler gibi değildi, o kadar. İçinden berrak bir derenin aktığı el değmemiş bir ormanda oturmayı, okşayacak hayvanlara, istediğimiz gibi yetiştirebileceğimiz çocuklara sahip olmayı istiyorduk. Meyve ve böğürtlen toplamayı, doğaya zarar verebilecek hiçbir şey yapmamayı istiyorduk... ne demek istediğimi anlayabiliyor musun?"

"İsmin ne?" diye sordum ona.

"Morgana" diye cevap verdi genç kadın.

"Neden dışarıda bir göreve atanmayı talep etmediniz?"

Genç kadın geriye doğru bir adım attı.

"Dışarıda bir görev mi? Sen nereden geliyorsun?"

Elimle Tanrı Taşı'nı yokladım. Elbisemin altına kaymıştı.

"Tamam, tamam, anladım" dedi kadın acı bir sesle. "Sen... sen dışarıya çıkabilenlerden birisin. Siz krallığın kudretini en uzak ülkenin en ücra köşesine taşımak için doğdunuz zaten! Kralların temsilcileri, valileri, yağmacıları, uygar tanrılar!"

Hiçbir şey anlamadan bakıyordum ona. "Neden böyle diyorsun? Biz vahşilere pek çok iyi şey götürmüyor muyuz?"

"Sen aslında önünden derhal kaçılması gereken birisin! Seçilmiş bir varlık olduğunu düşünüyorsun, değil mi? Temiz, bakire tanrıça! Fakat binlerce yıldan beri dünyayı yöneten erkeklerin planları hakkında ne biliyorsun ki? Erkekler, İnanna! Dünyanın uyumunu bozan ve kendi arzularını yasa yapmak isteyenler sadece erkeklerdir! Senin gibi kadınlar da onların oyuncaklarıdır..."

"Bu doğru değil!"

Damarlarımdaki kanın başıma hücum ettiğini hissediyordum.

"Doğru değil mi? Doğru değil demek! O halde saraya git, bilgelere ve öğretmenlere sor! Her tanrı ve her tanrıça, durağan ve suni bir sistemin sıradan bir çarkıdır yalnızca! Güya evrenin ve doğanın yasalarına göre düzenlenmiş bir sistem... o halde neden her koloniye özel görevli temsilcilerin gönderildiğini düşünüyorsun? Yaşlı bir baştanrı tüm ipleri elinde tutuyor. Onun altında da Eski Düzen'in ve kudretin bekasını temin eden bir tanrı veya tanrıça var. Göğün ve denizlerin tanrıları, bereketin, ölümün, savaş ve sanatın tanrı ve tanrıçaları. Tanrıların dünyasına dikkatle bak! Ne görüyorsun? Her kolonide yüzlerce, hatta binlerce isim - fonksiyonları ise neredeyse tümüyle aynı. Her şeyleriyle dünyanın mekanik bir modelini oluşturuyorlar! Sen de doğumundan itibaren böyle bir rol oynamaya hazırlanıyorsun..."

Morgana sert bir hareketle arkasını döndü ve hızlı adımlarla yanımdan uzaklaştı. Midemin tekrar bulanmaya başladığını his-

sediyordum. Her şey çok müthiş, çok inanılmazdı. Az önce duyduklarımı bana hiç tanımadığım bir kadının mı söylediğini, yoksa bunların kendi düşüncelerim mi olduğunu bile anlayamıyordum. İçimde şimdiye kadar hissetmediğim bir soğukluk vardı.

Seçilmişler seremoninin başlamasını sabırsızlıkla bekliyorlardı. İçlerinden birçoğu kısa bir süre öncesine kadar göreve çağrılmalarına henüz çok vakit olduğunu düşünüyordu. Fakat büyük gün umduklarından çok daha çabuk gelmişti. Sarayın iç kısmı dağıtılmış bir karınca yuvasını andırıyordu. Yatak odalarının, dersliklerin, arşivlerin ve toplantı salonlarının arasında huzursuzluk içinde oradan oraya dolaşanlar sadece genç öğrenciler değildi. Bir kısmı o zaman dek pek önemli olmadıklarını düşündükleri konuları tekrar etmeye çalışıyordu. Birçoğu ise çocukluğundan beri birlikte oldukları eşya, resim ve oymalarla vedalaşıyor, kısa bir süre sonra ilk kez resmi olarak giyecekleri metalik-ipeğimsi elbiselerin kıvrımlarını okşuyorlardı.

Ve genç seçilmişlerin bir kısmı da durmadan temel tanrıların heykellerinin önünde diz çöküyordu. Bu heykeller Duka-bölgesiyle kralların seremoni salonları arasındaki yüksek duvar nişlerinde bulunuyordu. Bir kısmının ismi çoktan unutulmuştu, bir kısmı ise kralların buluşmasının şerefine yıkanıp temizlenmiş ve sembolik armağanlarla süslenmişti. Bu özellikle Baykal Gölü kıyısından Ülgen Bey, Keşmir bölgesinden Brahma, Mezopotamya'dan Anu, Enki ve Enlil, Yukarı Nil'den Amon-Ra, Akdeniz'den Zeus, Aqutania ve Armorica'dan Tiuz, Kuzey Buz Bölgesi'nden Wotan, Odin ve kötü şöhretli savaş tanrısı Thor, çift kıtanın ilk hükümdarları olan Tawa, Kukulkan ve Viracocha için geçerliydi. Diğer tanrı heykellerinin durumları oldukça kötüydü, hatta yüzlerine bakılınca kim oldukları bile anlaşılmıyordu. Bu gruba Hopi'lerin Kachina'ları, Afrika'nın Dogon halkının Nommo'ları, Odin'in kolonisinin As ve Wan'ları, Avrupa'nın

doğusundaki Bog'lar ve Avustralya yerlilerinin Woncina'ları dahildi.

İç tapınağın plastik ve şeffaf bir görünüm arz eden duvarlarının tümünde, hatta sütunlu koridorlarda bile öğretmenlerin ve bilgelerin projeksiyonları görünüyordu. Neredeyse tüm Tanrı Taşları alıcı konumuna yönlendirilmiş ve iç tapınağın Duka-arşivine odaklanmıştı. Bilgelerin ve öğretmenlerin tümü, yüksek ve törensel bir sesle bir şeyler anlatıyordu. Hatta pek çoğu şimdiye dek defalarca kez anlatmış oldukları konuları bile tekrar etmeye çalışıyordu. Karmakarışık bir şekilde tanrıların kökenlerinden, görevlerinden ve bin yıllar boyunca geçirdikleri değişikliklerden söz ediyorlardı. Fakat telaşla anlatılan bu bilgileri birbirinden ayırmaya neredeyse kimsenin gücü yetmiyordu...

"Ada-kıtasının dışındaki vahşi bölgelere gönderilen İzleyici ve Haberci'lerin görevleri başlangıçta krallar toplantısında görüşülen en önemli konulardan biriydi..."

"Yavaş yavaş hükümranlığın belli organizasyon şekillerinin artık açıkça ortaya konulmamasının daha akıllıca olacağı düşünülmeye başlandı. Bu bir çelişki değildi. Hâlâ mümkün olduğunca geniş katılımlı toplantılar, dünya hükümranlığının en önemli temellerini teşkil ediyordu..."

"Yaklaşık seksen bin yıl önce bu kadar büyük bir krallığın artık hükümdarların kişisel karizmalarıyla, yasalarla ve temsilcilerle yönetilemeyeceği anlaşıldı. Kudret -gerçek kudret- daha fazlasını talep ediyordu...

"Bu yüzden geçmişin kralları ikinci bir tür otoritenin yaratılmasının belki de daha uygun olacağını düşünmeye başladılar. Ülkeye döndükleri zaman tüm halk tarafından karşılanan ve rapor vermekle yükümlü olan Haberci'ler ve Elçi'ler, diğerlerinden daha fazla bilgiye sahip olan yeni bir sınıf teşkil etmeye başlamışlardı..."

Bu şekilde Suskun'lar meydana geldi. Beş ila altı bin yıl ön-

ce, kuzeydeki buzların yavaş yavaş erimeye başladığı sırada, görünür hiçbir işaret ve sıfat taşımayan Suskun'lar, her şeyi duyan, gören ve kendilerine saklayan tecrübeli bilirkişiler olarak bir araya gelmeye başladılar..."

"Bu aynı zamanda uzun ve tehlikeli seyahatleri boyunca karşılaştıkları göçebe vahşi insanlar, maymunlar ve vahşi hayvan sürülerinin gelenek ve özellikleri içinde geçerliydi. Suskun'lar - birkaç cesur gönüllünün eşliğinde olmak kaydıyla- o zamanlar bilinen dünyanın sınırlarına bile ulaşmışlardı."

"Hatta içlerinden birkaçı teknik yardım ve enerji kapsülleri kullanmadan, kuzeyin göğe uzanan görkemli buz dağlarını bile incelemeye kalkıştı. Üzerlerinde sadece kalçalarına doladıkları sıradan bir örtü veya hayvan postu, ayaklarında da incecik sandaletler bulunduğu halde, kendi yaptıkları kızaklar üzerinde eriyen kar sularıyla dolu uçsuz bucaksız düzlüklerde dolaştılar, yerlilerin nemli mağaralarında yattılar, hastalandılar, fakat vazgeçmediler. Yorulmak bilmeden dağları ve kıyıları dolaşarak, arkaik ritüeller üzerinde bilgi ve veri toplamaya devam ettiler."

"Vahşilerle birlikte mamut ve bizon avladılar, balık kılçıklarından ve kemik parçalarından iğne yapmasını öğrendiler, çakmak taşları yontarak yerlilere ateşi nasıl kullanacaklarını öğrettiler..."

"Sonunda Suskunlar'ın kodeksi o kadar mükemmel bir hale geldi ki, kendi seleflerinin gördüğü veya yüzeysel olarak anlattığı şeyleri bile unutmaya başladılar. Bazı bölgelerde oturan yerlilerin onlarla önceden bazı temaslarda bulunmuş olmaları gerektiğini biliyorlardı. Ve özellikle bu bölgede sadece suskunluklarıyla açıklanabilecek bazı ritüellerin gelişmiş olduğunu fark ettiler..."

"Çok eski zamanlarda atılmış tohumlar, yeşermeye başlamıştı. İlk Suskunlar'ın ahfadı gördükleri şeyleri artık en azından birbirlerinden gizleme imkânı bulamıyorlardı. Böylece son de-

rece gizli toplantılar yaparak edindikleri tecrübeyi birbirlerine aktarmaya başladılar ve resmi hadiselerden giderek uzaklaşmaya başladılar..."

"Aynı zamanda yeni bir mit doğmaya başlamıştı. Ada-kıtası giderek güçleniyor ve gelişiyordu. Sürekli kalabalıklaşan halkı doyurmak için devamlı yeni kanallar açılıyordu. Kral Tepesi'nin etrafında bir şehir çemberi oluşmuştu. Bu çemberin etrafına bronz bir sur dikildi. Sonra ikinci bir şehir çemberi oluştu, sonra da üçüncüsü. Ve dışa doğru uzanan şehir gibi, krallığın kendi içinde de yeni kudret çemberleri oluşmaya başlamıştı...."

"Görünür zirve o kraldan oluşuyordu. Dışa doğru onu bilge ve öğretmenler sınıfı, sonra savaşçılar, rahipler, ticaret prensleri ve zanaatçı ustaları sınıfı takip ediyordu..."

"İçe doğru ise manzara bambaşka bir görünüm arz ediyordu. Burada Suskunlar'ın krallar üzerinde çok büyük bir nüfuzları vardı - resmi danışmanların, savaşçıların ve başrahiplerin çok üstünde bir nüfuz..."

"Ve suskunlar uzun zaman önce kendi aralarındaki kast sistemini uygulamaktan vazgeçmişlerdi. Rahatsız edilmeden buluştukları zaman birbirlerine saygılı davranıyorlardı, fakat temelde her biri başına buyruk, bağımsız, Atlantis Dünya Krallığı'nın gerçek krallarının asla görmemiş oldukları uzak bir ülkenin tanrı benzeri kralıydı..."

"Vahşi yerlilerin efsanelerinden ise özel yeteneklere ve gizem dolu pratiklere sahip olan bazı kadın ve erkekler türemişti. Ve bugün bile Atlantis'de pek çok kişi bir zamanların Suskunlar'ının tanrılara dönüşmesinden çok doğal bir tavırla söz eder..."

"Bu tanrıların hiçbirinin ebeveyni yoktu..."

"Fakat yine de tümü birbiriyle akrabaydı..."

"Bu durum bugün bile sarayın iç bölgesinin çocuklarının gizemlerinden biridir."

Duka-bölgesi, içinde yaşamayan ve bir ilgisi bulunmayanlar için, en az kiklop duvarının ardındaki bahçe kadar yasaktı. İç tören avlusunda bulunan Poseidon Tapınağı'nın hemen arkasında bulunuyordu. Dev saray kompleksinin en sıkı korunan bu bölgesine ancak Tanrı Taşı'na ya da izin mührüne sahip olanlar girebilirdi.

Zaten saraydaki bilgelerin, danışmanların ve komutanların, aileleri ve hizmetkârlarıyla birlikte yaşamalarına mahsus bölümler de yabancılar için tabuydu. Büyük tapınak binası, danışma salonları ve altın ihtişamıyla ta uzaklardan bile seçilebilen ana giriş kapısının iki yanındaki merdivenlerin bir kısmı tüm Basilea sakinlerine açıksa da, sarayın iç kısmı oraya ait olmayan herkes için sonsuza dek kapalıydı. Büyük kapı sadece özel günlerde tören alayının içeri girmesi için kısa süreliğine açılırdı. Şehrin zanaatçıları ve tacirleri, içeri girmelerine yarayan ziyaretçi mührünü almadan önce uzun uzun kontrol ediliyordu.

Dış muhafızların arasından geçmekte herhangi bir zorluk yaşamamıştım. Göğüslerimin arasında sallanan Tanrı Taşı, ana giriş kapısının duvarlarında bulunan donuk gözlerin ve saklı kulakların algılayabileceği sinyaller yayıyordu. Bu yorucu günden sonra saraya ulaştığım zaman bitkin düşmüştüm. Ortada kral şenliğini anımsatan hiçbir şey yoktu. Kral Atlas'ın kardeşlerinin tekrar ada-kıtasında bulunan krallıklarına geri dönmüş olup olmadıklarını bilmiyordum. Yanardağ patlaması ve deprem konusunda ne karara varıldığını da bilmek istemiyordum. Gidişimden bu yana çok şey yaşamıştım ve olup bitenler kafamın içinde dönüp duruyordu. Mutlaka dinlenmeliydim. Bu nedenle o anda beni ilgilendiren tek şey, bir an önce sarayın iç kısmının merkezinde bulunan odama tekrar kavuşmaktı.

Kimse dönüşüme şaşırmamıştı ve kimse bir şey sormuyordu. Son kapının ardındaki çiçek bahçesinin arasından geçip, bir amfi tiyatro şeklinde düzenlenmiş olan küçük meydana ulaş-

tım. Tiyatronun ortasından yukarı doğru uzanan basamakların üstünde bulunan bir sıra pembe sütunun üzerinde. beyaz kesme taşlardan yapılma bir düzine pencere güzel bir süs gibi uzanıyordu. Kimseyi görmemem beni şaşırtmıştı. Normalde pek çok çocuğun, genç kızın ve delikanlının bu basamaklar üzerinde gruplar halinde oturarak sohbet ettiğini, küçük araba ve bebeklerle oynadığını, zar atarak eğlendiğini bildiğim için, bu sessizlik bana son derece garip geliyordu.

Arkamı döndüm ve yerdeki büyük mozaik desene baktım. Stilize edilmiş bir ağacı tasvir eden bu küçük renkli taşların üstünden, ona göz ucuyla bile bakmaksızın kaç kere geçmiş olduğumu düşündüm. Ağacın rengârenk dallarını ve altın yaldızlı yazıları sanki ilk kez görüyordum.

"Hiçlikten hiç olur, hem de tanrıların iradesine rağmen!" Merakla okuduğum yazıda bu yazıyordu. Başımı yana eğdim ve yaşam mozaiğinin içindeki lacivert bir dalın karmaşık yolunu izlemeye başladım. "Sen bir primatsın" diye heceledim, "maymunların alt grubuna dahilsin... dar burunlu maymunların ara grubuna dahilsin..." Burun kıvırarak birkaç adım daha yürüdüm. Lacivert dal çizgisi giderek daralıyordu. "İnsanların ve insanımsı-maymunların üst ailesine dahilsin.... İnsanımsıların alt ailesine dahilsin..."

Mozaiğin on taşı eksikti. Alnımı kırıştırdım. Yerde sadece şu yazı kalmıştı: "İnsanların Sınıflandırılması."

Ve yine on lacivert taş eksikti. Dolayısıyla son cümle de tamamlanmamıştı. Sadece "... Türleri" yazısını okuyabiliyordum. Ve ansızın kendime ne kadar zamandır burada olmadığımı sormaya başladım.

"Neredesiniz?" diye bağırdım yüksek sesle. Yukarıdaki pencere boşluklarına baktım ve kendi eksenim etrafında bir kez döndüm.

Duka-bölgesinin oyun avlusunu kimseye görünmeden terk

edebileceğim bir yolu aramakla geçirdiğim uzun saatler gelmişti aklıma. Kendi içine kapalı bu küçük dünya üç bölümden oluşuyordu: Sütunlarla çevrili basamaklı avlu ve üzerindeki odalar, okul binalarını, çocuk bahçesini, jimnastik salonlarını ve koğuşları içeren ikinci bir avlu, içinde pencereleri olmayan bir tapınağın bulunduğu üçüncü bir avlu. Biz oraya "üretim odası" adını veriyorduk, ama hepimiz gayet iyi biliyorduk ki, orası sadece bilgelerin ve öğretmenlerin rahatsız edilmeden toplanmak için kullandıkları boş bir mekândan ibaretti.

Birkaç kez daha bağırdıktan sonra omuzlarımı silktim ve basamakları tırmanmaya başladım. Sütunlu koridorun içinden geçtim ve hiç beklenmedik bir anda karşımda Kâhin Berios'u buldum. Darmadağınık saçları bulunan, genelde dalgın dalgın yürüyen bu adamın üzerinde altın renkli semboller işlenmiş beyaz bir pelerin, uzun, beyaz bir etek ve deri sandaletler vardı.

"Seni selamlıyorum, İnanna" dedi bana yumuşak ve suçlama bulunmayan bir sesle. Gülümsemeye çalıştıysam da bunu başaramadım. Ona cevap vermeden önce öksürerek boğazımı temizledim.

"Beni korkuttun."

"Sen de beni korkuttun" diye karşılık verdi Berios. Yerden bir ayna aldı ve yüzüme tuttu.

"Bir şey görüyor musun?"

Boş gözlerle aynaya baktım. Hatırladığımdan çok farklı görünüyordum. Bu imkânsızdı! Bir gün ve bir gecede nasıl bu denli değişebilirdim? Ya başımın etrafındaki garip hâle ne anlama geliyordu?

"Neredeyse bir hafta" dedi Berios. "Bir haftadır ortada yoktun. Tanrı Taşı yardımıyla seni enerjiyle beslemeye çalıştık. Fakat bulunduğun yerde bilgelerin sanatı etkisiz kaldı..."

"Ben... ben gizlenmiştim! Bambaşka bir şeydi!"

"Attığın her adımı bize anlatacaksın" dedi Berios hâlâ yu-

muşak bir sesle. "Şükret ki eve dönmek için kanal boyunca uzanan gezi yolunu seçtin. Bu sayede seni yukarıdan görebildik ve çektiğin açlık ile susuzluğun farkına varabildik! Neyse ki tam vaktinde seni besleme fırsatı bulduk..."

"Fakat bu doğru değil" dedim ve başımı salladım. "Bir an bile açlık veya susuzluk çekmedim! Hatta bunlar aklıma bile gelmedi!"

"Peki başının etrafındaki hâleye ne dersin? Senin hâlâ ne denli aç, susuz ve uykusuz olduğunu gösteriyor..."

"Demek istediğin bu hâle..."

"Daha önce onun hakkında konuşulduğunu duymuştun, değil mi? Fakat o bir tanrısallık alameti değil. Neden olsun ki? Tanrı, Tanrıça veya muhafız olarak uzak ülkelere yollanan biri, başının etrafında dikkat çekici bir hâleyi ne yapsın? Hatta genellikle tanınmamak çok daha iyidir. İleriki aylarda bütün bunları sen de öğrenecektin. Fakat sen kendi yoluna gitmeyi tercih ettin."

Ne demek istediğini derhal anladım ve bakışlarımı yere çevirdim.

"Demek seremoniye katılamayacağım!"

"Üzgünüm, İnanna, fakat eski yasalar istisna kabul etmez."

Kaşlarımı çattım. İçimde bir şeyler acıyordu ve son derece bitkindim. Başka bir şey söylemek istememe rağmen, ağzımdan şu sorunun dökülmesine engel olamadım: "Osiris... Ona ne oldu? O seremoniye ka..."

"Bekle, evladım" dedi kâhin. Sözleri kulağıma kalın bir perdenin ardından geliyordu sanki. "Bugün dinlen ve yarın Akşam Yıldızı belirdiği zaman kuleme gel."

Elimde olmadan yutkundum. "Teşekkür ederim, Berios" dedim ona neredeyse ağlamak üzere olmama rağmen. "Akşam Yıldızı doğduğu zaman dedin, değil mi? Fakat o zaman yeni tanrı ve tanrıçaların kabul töreni sona ermiş olacak..."

"Tören kaideleri bunu emrediyor!"

Ani bir hareketle arkamı döndüm. Ellerim duvarda tutunacak bir yer arıyordu. Yavaş ve güvensiz adımlarla odama doğru yürüdüm. Ve ancak kapıyı ardımdan kapadıktan sonra son birkaç gündür içimde güçlükle zapt ettiğim her şeyi dışarı boşalttım.

O güne kadar ağlamadığım kadar ağlamıştım.

Sarayın şeref salonunda toplanmış olan genç tanrı ve tanrıçalar heyecanla büyük kralın gelmesini bekliyordu. Atlantis'in pek çok sakininin hakkında en küçük bir fikri bile bulunmadığı bu özel seremoni, her altı yılda bir, beyaz boğanın kurban töreninden bir hafta sonra küçük bir topluluğun katılımıyla gerçekleşiyordu.

Salonda toplanmış olan çok genç kadın ve erkeklerin üzerinde gümüş renkli dar bir elbise ve uçları bellerindeki siyah kemere sokulmuş olan kırmızı bir omuz atkısı bulunuyordu. Bu yirmi iki genç erkek ve kadının hiçbiri, gerçekte ne kadar heyecanlı olduğunu göstermiyordu. Küçük yaşlardan beri durum ne olursa olsun duygularını kontrol etmeye ve düşünceli bir tavır takınmaya alışmışlardı.

Büyük kral kendisine özgü bir şekilde yarı dans eder, yarı zıplar hareketlerle şeref salonuna girdiği zaman, içerisi yumuşak boru sesleriyle doldu. Bunu pan flüt melodileri ve yan taraflarda bulunan sütunlu koridorlardan yükselen yüzlerce arpın nağmeleri izledi. Kral Atlas'a dünyanın her tarafından gelen en yüksek tanrılar eşlik ediyordu. Fakat bu kez hepsi orada değildi...

Kralın yanında iki Woncina yürüyordu. İncecik dudakları birbirine o kadar bitişikti ki, sanki binlerce yıllık sessizlikleri onlar ağızsız bırakmıştı. Hüküm sürdükleri kıta dünyayı çevreleyen okyanusun Pasifik ve Hint kısımları arasında bulunuyordu. Onlar hakkında dünya küresinin güneyinde yaklaşık altı milyon yıl önce batmış olan Gondwanaland adlı kıtanın son parçaları olan

Mu ve Lemuria'ya dek uzanan bilgilere sahip oldukları fısıldanıyordu. O zamanlar Atlantis bile henüz iskân edilmiş değildi...

Onları yine aynı şekilde son derece yaşlı tanrılar olan Odin, Ülgen Bey ve Tawa izliyordu. Sonra sarı sakallı ve çelik mavisi gözlü dev gibi adamlar geldi. Bunlar bir zamanlar kuzeyin sonsuz buzlarının arasına girmeye cüret etmiş olan habercilerin soyundan geliyordu.

Tören alayı salonda bekleşen genç erkek ve kadınların önünden geçti, sonra geri döndü ve beyaz mermerden yapılma bir podyuma yöneldi. Kral üç basamak, diğerleri de iki basamak yukarı çıktı. Buna rağmen tüm tanrıların boyu kralların kralından daha uzundu, hatta bazıları onu bir baş kadar geçiyordu. Atlas kollarını kaldırdı ve kuş tüylerinden yapılma pelerinini omuzlarından düşürdü. Arka plandaki müzik derhal susmuştu.

"Çocuklarım" diye bağırdı kral davudî bir sesle. "Bugün sizin için uzun bir rüyanın - hayır, genç yaşamlarınızın en önemli ve en samimi rüyasının gerçekleşeceğini biliyorum. Fakat bunu söylemek bana ne kadar zor gelse de..."

Dudaklarında beliren zoraki bir gülümsemeyle sağ ve sol taraflarına baktı. Şeref salonunun uzun kenarlarında bulunan flamalar ani bir hava akımıyla dalgalandılar.

"... bunu söylemek bana ne kadar zor gelse de" diye tekrarladı, sonra da hızlı ve neredeyse duyulmayacak sözlerle devam etti: "Sizi hayal kırıklığına uğratmak zorundayım."

Şeref salonundaki kadın ve erkekler kımıldamaya cesaret edemiyorlardı. Şaşkın bakışlarla Kral Atlas'ı süzüyor ve onun az önce söylediklerine inanmak istemiyorlardı. Krallar kralının sözlerinin ne anlama geldiğini bilmemelerine rağmen, yaklaşan hayal kırıklığını sezinliyorlardı.

"Flamalardaki şu işaretlere bakın!" diye bağırdı Atlas salona doğru. "Bunlar Atlantis Dünya Krallığı'na bağlı koloni ve eya-

letlerin bulunduğu ülkeleri simgeliyor. Belki de sözlerimi abarttığımı düşünüyorsunuzdur, çünkü bu akşama kadar vahşilerin oradan oraya göç edip durduğunu öğrendiniz. Fakat bu sadece kısmen doğru. Binlerce yıl önce bile sizin gibi kadın ve erkekler bu yaratıklara kültür ve ilerlemenin ne anlama geldiğini göstermişti. Onlar öğretmen ve eğitmendiler. Bütün bir kavmin müşfik anne ve babasıydılar. Kuşaklar boyunca hoşgörü ve sabırla onların yanında kaldılar."

Atlas yavaş yavaş salona girdiği zamanki görkemli havasına bürünmeye başlamıştı. Yüzünde geniş bir gülümsemeyle tanrı ve tanrıça adaylarını teker teker inceledi. Bazılarında başını yavaşça öne eğdi, bazılarında ise alt dudağını sarkıttı. "Evet, şu anda neler düşündüğünü ve hissettiğini gayet iyi biliyorum!" der gibiydi.

"Ben büyük sözler söylemeyi seven biri değilim!" diye bağırdı hızla. "Son günler benim gibi sadelikten ve pentagram sembolü altında barıştan başka bir şeyi arzulamayan bir kral için fazlasıyla zor ve yorucuydu! Bu nedenle verdiğim kraliyet hükmünü homurdanmadan kabul edin! Bundan sonra yeni tanrılar olmayacak! En azından bugün ve yakın bir gelecekte değil! Bana bunun nedenini sormayın, çünkü böyle olması gerekiyor! Şimdi hepiniz dışarı çıkın! Her biriniz çözümü krallığın geleceğini doğrudan ilgilendiren bir görev alacaksınız. Bu görevleri çözmeyi başaramayacak olursanız, bundan böyle ne tanrılara, ne krallara, ne bilgelere, ne de savaşçılara ihtiyacımız olmayacak!"

Dudaklarının kenarları bir kez daha sanki gülümsermiş gibi kasıldı. Artık güçlü ve görkemli bir kral gibi değil, çaresiz bir adam gibi görünüyordu. Daha önce hiçbir kral, on kralın en yaşlısı olan Atlas gibi güçsüz ve aciz bir görüntü sergilememişti. Az önce krallar kralını geleneksel övgü sözleriyle selamlamak için yanıp tutuşan kadın ve erkeler, şimdi bembeyaz yüzleri ve kasılmış dudaklarıyla tek kelime etmeden ona bakıyorlardı.

Atlas utangaç bir tavırla ellerini ovuşturdu: "Evet, size söylemek istediğim buydu!" Başıyla kısa bir selam verdi, sonra omuzları düştü ve boş bakışlarla podyumdan inerek salonu terk etti.

Tüm bu zaman boyunca flamaların arkasındaki karanlık bir köşeye gizlenmiştim. Aslında artık onlardan biri olmama rağmen, boğazımdan yükselen bir hıçkırığı bastıramadım. Sonra birden korkuya kapıldım ve bir an önce oradan uzaklaşmaya çalıştım. Adaylardan bir kısmı beni fark etti, fakat neden aralarında olmadığım o anda hiçbirini ilgilendirmiyordu.

HER ŞEY AKIYOR

Bu olayın üzerinden sadece birkaç saat geçmişti ki, ada-kıtasını ikiye bölen büyük dağ sırasının kuzeyinde, başkentten yüz günlük mesafede bir toplantı daha yapıldı. Bu toplantıyı ayarlamak, katılımcılar için krallık görevlerinin üstesinden gelmekten çok daha zor olmuştu.

İkiz kardeşlerin genç olanları, henüz boğanın kurban edilmesi sırasında bu toplantı için sözleşmişlerdi. Basiea'da rahatsız edilmeden konuşabilecekleri hiçbir yerin bulunmadığını biliyorlardı. Fakat burada, Atlantis'in çıplak, soğuk ve rüzgârlı kuzeyinde, üstelik de gece vakti, güneyden gelen tüm haberciler sığınabilecekleri sıcak bir delik arıyorlardı.

Pentagram uyarınca adanın dış bölgelerine hükmeden krallar, Gadiros'un adamlarının onlara sunduğu kürklü kalın giysileri minnetle kabul etmişlerdi. Gadeiros'un taş kalesindeki kulenin bir odasında oturuyorlardı. Dağların iç kısımlarında fışkıran sıcak suyun karmaşık bir boru sistemiyle kalenin zeminini ısıtmasına rağmen, özellikle güneydoğudan gelen Diaprepes ve güneybatıdan gelen Mestor tir tir titriyordu. Onlar sıcak rüzgârlara ve ılık deniz akıntılarına alışıktılar.

"Büyük kardeşlerimizle konuşmanın artık hiç anlamı yok" diye bağladı büyük kralın ikiz kardeşi Gadeiros son bir saatte yapılan tartışmaları. Sadece onun üzerinde kürk yoktu. Üzerinde deri bir pantolon ve önü altın iplerle bağlanan bir gömlek vardı sadece. Gömleğinin sol tarafının göğüs kısmında bulunan beş

küçük pirinç halka, üzerindeki tek süslemeleri teşkil ediyordu. Bu pirinç halkalar onun krallığın ilk ikiz kardeşlerinden biri olduğuna delaletti.

"Belki de buraya hiç gelmemeliydik" dedi on kardeşin en genci Diaprepes. Yaşı birkaç gün sonra ada-kıtasını terk edecek olan kadın ve erkeklerden daha büyük değildi. "Nasıl olsa yapacak hiçbir şey yok! Bir zamanların görkemli ve kudretli Atlantis Dünya Krallığı artık çok yaşlandı. İki ayağı üzerinde dik duran ilk insanımsı varlığın denizlerin, adaların ve kıtaların mutlak hakimi olmak için taştan bir alet yapmasının ve ateşin gücünü tanımasının üzerinden neredeyse bir milyon yıl geçti."

"Resmi bir törendeymişiz gibi konuşmayı kessene!" dedi Gadeiros. "Lafı uzatmadan nereye varmak istediğini söyle!"

"Bir milyon güneş yılı" diye devam etti Diaprepes. "Ve her geçen dakika, her geçen gün, her geçen yıl, güneş sistemi evren içinde gezegenleriyle birlikte yaptığı yolculuğa devam ediyor. Atlantis dışındaki dünya bu geçen zaman zarfında büyük değişikliklere uğradı. Bazen bütün kuzey bölgesi kalın bir buz tabakası altında kaldı, bazen de çöl bölgeleri çiçeklerle dolu kırlara dönüştü. Fakat iki şey var ki, tunç yasalar gibi değişmeden kaldı: Dışarıda fırtınaların esmesine, manyetik kutupların yer değiştirmesine, yanardağların patlamasına ve bereketli toprakların sular altında kalmasına rağmen, biz gelişmemizi kesintisiz olarak aynı hızda sürdürüyoruz. İkinci yasa ise bizim gibi olabilecek olan tüm varlıkları ilgilendiriyor. Elbette, onlar da pek çok şey öğrendi, fakat gene de öz olarak değişmeden oldukları gibi kaldılar: hayvanlarını gütmekten başka bir şey düşünmeyen ve gerçeğin ışığını yakalamayan ilkel vahşiler..."

"Bildiklerimizi onlara taşımaya çalıştık" diye atıldı Euaimon, ikinci kral çiftinin genç olanı.

"Evet" dedi Diaprepes onu onaylayarak. Sonra ayağa kalktı ve odanın içinde bir ileri bir geri yürümeye başladı. Kristal pen-

cerelerin ardında yağmur yağıyordu. Deniz görünmez olmuştu. Gadeiros'un şatosunun etrafındaki küçük şehir bile gecenin içine en küçük bir ışık saçmıyordu. "Fakat bu konuda gerçekte ne kadar çaba harcandığını bile bilmiyorum" diye devam etti. "Tek bildiğim, Cro-Magnon deneyinin dışında hiçbir başarı kazanılmadığı..."

"Konuya gelsen iyi olur artık" dedi duvardaki bir dizi aletin üzerine eğilmiş olan Gadeiros bir kez daha. "Bütün dünya yaklaşan tehlikeyi kuşların ve yılanların depremi hissettiği gibi hissediyor. Aletlerimiz dünyanın her tarafında korkunç fırtınalar, sallanan dağlar ve güçlü hava basıncı değişiklikleri kaydediyor."

"Yola çıkmadan önce bilgelerim bana güneşte büyük bir patlama olduğunu haber verdi" dedi Autochthon.

"Benimkiler de büyük lekelerden söz ediyor" dedi Mestor.

"Göğün daha birkaç hafta önce yıldızlarla dolu olan bazı bölgeleri şimdi gölgelerle kaplı" diye devam etti Euaimon. "Fakat krallar toplantısına katıldığımız zaman da bunlar bizim için bir sır değildi. Hepimiz bu işaretleri biliyorduk, bilgelerimiz biliyordu, tüm dünyadaki tanrılar biliyordu."

"Anlayamıyorum!" diye bağırdı kardeşlerin en genç olanı heyecanla. "Hepimiz yaklaşan tehlikenin bilincinde olduğumuza göre, neden hiçbir şey görmeyen körler gibi davranmaya devam ediyoruz? Halk neden sessiz kalıyor, neden kimse bağırıp çağırmıyor? Daha da önemlisi, tedbir almak için neden parmağımızın ucunu bile kımıldatmıyoruz?"

"Pekâlâ, kardeşim, söyle bakalım! Sana kalsa bu durum karşısında ne yapardın?"

"Ne mi yapardım?" diye güldü Diaprepes acıyla. "İlk olarak hepimizi yeteneksizlikten ve görmezliğe gelmekten dolayı görevden alırdım."

"Neden? Bunu gerektirecek ne suç işledik?"

"Her şeyden önce Mana'yı yitirdik. İmtiyazlarımıza onları

hak ettiğimiz için değil, bize miras kaldığı için sahibiz. Artık ne başşehirde, ne de tüm dünyaya yayılmış tanrıların ülkelerinde neler olup bittiğini bilmiyoruz. Bana kalsa ilk iş olarak en yaşlı kadın ve erkekleri bir araya toplayarak çocuklara hikâyeler anlatmalarını sağlardım! Hatta -söyledikleri saçmalıktan ibaret olsa bile- ağızlarından çıkan her kelimeyi altınla ödüllendirirdim!"

"Neden?"

"Artık ne bir erkek, ne de bir kadın gerek limanda, gerek işliklerde çalışmamalı! Herkes tüm işi gücü bırakıp kaybettiklerimizi tekrar bulana kadar durup dinlenmeden okumalı!"

"Bu söylediğin çöküşten önce isyan ve huzursuzluk anlamına geliyor!" dedi, Autochthon kuru bir sesle.

"O halde derhal tüm şehirleri boşaltalım, tüm gemileri geri çağıralım ve en yüksek dağların tepesinde yeni bir hayat organize edelim!" diye önerdi Euaimon.

"Neden dağların tepesinde?" diye sordu Gadeiros.

"Çünkü alev alev yanan yıldız atmosfere girdiği anda denizler kabaracak ve azgın suların karşısında ne bir duvar ayakta durabilecek, ne de bir gemi yüzebilecek!"

"Durumu hâlâ kavrayamadığınızı görüyorum" dedi Diaprepes kısık bir sesle. "Korktuğumuz başımıza geldiği takdirde en yüksek dağlarda bile on yıllar, hatta yüz yıllar boyunca yaşam olmayacak. Güneş uzun süre bulutların ardından çıkamayacak, ne bir ışık, ne bir yaşam, hiçbir şey olmayacak..."

Asırlar kadar uzun geçen birkaç dakika boyunca kral kardeşlerin hiçbiri tek kelime bile etmedi. Her biri derin düşüncelere dalmıştı. Gadeiros parmak uçlarıyla odanın duvarındaki ölçüm aletlerini tıklatıyordu. Euaimon kaşlarını çatmış, önüne bakıyordu. Autochthon zemindeki cilalı taşları sayıyor, Mestor ise odanın köşesinde bulunan metal bir dünya küresinin üzerine pentagramlar çiziyordu.

"Ne kadar vaktimiz kaldı?" diye sordu Diaprepes.

"On gün, en fazla on beş..."

"Ve bu durum bizi hiç ilgilendirmiyormuş gibi davranmaya devam ediyoruz" dedi Diaprepes alçak sesle. Elleriyle gözlerini ovuşturdu, odanın bir köşesinde bulunan bir çanağın yanına gitti, bir bardağa meyve suyu doldurdu ve bir dikişte bitirdi.

"Haklısınız" dedi sonunda. "Hiçbir çıkış yolu yok! Çünkü bir zamanlar, atalarımız Cro-Magnon deneyini yaptığı zaman, kendilerinden çok fazla şey katmış olmalılar..." kardeşlerinin kendisini dinleyip dinlemediğinin farkında bile değildi. "Banyondaki küvetin içini soğuk ve sıcak su kaynaklarından akan sularla doldur. Bunun geri dönüşü olmayan bir işlem olduğunu göreceksin - çünkü hiçbir güç ya da büyü küvetin içeriğini tekrar soğuk ve kaynar su olarak birbirinden ayıramaz. Bunun başarılacağını farz etsek bile, mutlaka bir şeyler kaybolurdu... ve kimse onun nerede olduğunu bilemezdi..."

Diaprepes ansızın ayağa fırladı.

"Biliyorum! Onun nerede olduğunu biliyorum!"

"Neyi biliyorsun?" diye sordu Autochthon.

"Neden söz ettiğini açıklar mısın?" dedi Mestor merakla.

"Artık sahip olmadığımız ruhsal kudretten söz ediyorum!" diye bağırdı Diaprepes. "Dahası da var: Kibre kapılıp kendi suretimizde insanlar yaratmaya çalıştığımız sırada yitirdiğimiz yüz tanrısal yetenek! Onları, yani ruhun tüm maddeler üzerinde hükmetme yeteneğini tekrar bulduğumuz takdirde, hepimiz büyük ve tek bir düşüncede birleşebilir ve kendimizi dışarıdan gelecek tehlikelere karşı koruyabiliriz!"

"Gerçekten de bu masallara inanıyor musun?" dedi Mestor hayal kırıklığı içinde.

"Atlantis'in ilk sakini sudaki aksine bakıp "Benim!" diye düşündüğü zaman bu kudret oradaydı! Ve bu kudret kendisini ansızın diğer vahşi komşularından farklı hissedenlerin tümüne geçti. Evrenin tüm güçlerinden daha kudretli bu minicik kıvılcıma yeniden sahip olmayı başarabilirsek..."

"Yani en tecrübeli tanrılarımızı..."

"Hayır, tam aksine! Az önce ne söylemek istediğimden tam olarak emin değildim. Fakat şimdi biliyorum: Sadece efsaneleriyle birlikte en yaşlı olanlar, bir de düşleri ve arzuları kendileri için gerçek olan gençler... Ancak onlar bize yardım edebilir!"

"Başka bir zaman ve mekânda olsaydık, aklını kaçırmış olduğunu düşünürdüm" dedi Gadeiros. "Fakat şu anda belki de gerçekten buna ihtiyacımız var - inanılmaz olanı düşünmek..."

"Etrafına baksana, Gadeiros!" dedi Diaprepes kendi fikrinin coşkusu içinde. "Yirmi bin yıldan daha uzun bir süredir, bizim sayemizde yeni hiçbir şey gerçekleşmedi. Bir zamanlar içimizde yanan ateş, yaratıcı gücünü yitirdi. Seçilmişler'i dışarıya gönderelim - henüz birer tanrı olmayan çocuklarımızı! Atlas ve büyük kardeşlerimizin bunu istemediğini biliyorum. fakat Duka-bölgesinde yaşayanların tümünü dünyanın dört bir yanına göndermekten kaybımız ne olabilir? Nasıl olsa cam tüplerde yaratıldıkları ve ilk çığlıklarını sunî ısı odalarında attıkları için, kaybedecekleri anne ve babaları yok!"

Önce sola dönerek Mestor ve Autochthon'a, sonra da sağa dönerek Euaimon ve Gadeiros'a baktı. Kardeşleri düşünceli bakışlarla onu izliyordu.

"Tüm seçilmiş çocukları mı?" diye sordu Gadeiros. "Her şey normal olsaydı birkaç gün içinde yaşlı tanrıların yanında göreve başlaması gerekenleri de mi?"

"Tümü!" dedi Diaprepes ışıldayan bir yüzle. "Manu, Osiris, Seth, Nephtys ve diğerleri... Hatta İnanna gibi çok genç olanları bile..."

"İnanna da mı?" diye sordu Gadeiros şüpheyle. "O neredeyse Seçilmişler arasındaki ensest yasağını delmek üzereydi! Ayrıca Gri Ev'deki psikogramı da gördü..."

"Bunun şu anda ne önemi var ki?"

Diğerleri de onu onaylarcasına başlarını salladı.

"Büyük sorunlar çıkacak!" dedi Gadeiros. "Yaşlı ve kudretli tanrıların bu plana razı olacaklarına hiç ihtimal vermiyorum! Mısır'daki Amon-Ra, Viracocha, Quetzalcoatl veya Brahma, Atlantis krallarının kendilerine çocukluktan henüz tam olarak çıkmamış birilerini göndermesi üzerine, parmaklarının ucunu bile kımıldatır mı dersiniz?"

"Üstelik bu henüz kutsanmamış çocuklar çok uzun zaman önce unutulmuş bilgilerin saklı kaynakları üzerine araştırma yapacaklar!" diye atıldı Mestor. "Ne yazık ki Tanrı Enki'yi artık hiçbir şey yapması için zorlayamıyoruz! Bu Aquitania'daki Tiuz için de geçerli. O bir zamanlar ormanlarla kaplı dağlar ve romantik akarsu vadileriyle dolu bir bölgede hüküm sürüyordu ve buradaki yüzlerce mağarada izlerini bırakanlar sadece Cro-Magnon insanları değildi. Ne yazık Tiuz artık kuzeydeki Armorica bölgesine çekildi ve yerlilere Carnac'ta bir cins ilkel kral şehri inşa ettiriyor..."

"Seçilmişler neyi nasıl yapacaklarını bilir!" diye ısrar etti Diaprepes. "Birçoğunun başarısızlığa uğrayacağını varsaysak bile... bir tek başarı, kolonilerden gelecek bir tek doğru işaret, bize yok olup gideceğimizi ya da kozmik uyumun sırrını yeniden kullanabileceğimizi bildirecektir!"

Diğer tanrılar tereddütle ona bakarken Gadeiros genç kardeşine yaklaştı ve elini onun omzuna koydu. Onu Autochthon, Euaimon ve sonunda Mestor takip etti.

"Vardığımız kararı derhal tanrılara, habercilere ve tüm dünyadaki bilgelere ileteceğim" dedi Diaprepes. "Fakat bu son çabanın bile fazla bir işe yaramayacağından korkuyorum."

"Başka bir seçeneğimiz var mı?" diye sordu Gadeiros.

Kulenin kubbesindeki açıklığın yanındaki yastıklarla kaplı bir sedirin üzerinde oturuyor ve gece mavisine bürünmüş olan gökyüzünde bana göz kırpan yıldızları izliyordum. Kâhinin beni ne-

den çağırttığını öğrenmiştim. Ve Berios'un konuşması esnasında boş yere gökyüzünden gelecek olan tehlikeyi görmeye çalışıyordum.

Ne var ki ona inanmıyordum, ona bir türlü inanamıyordum! Orak biçimli ayın yanından bakınca Mars, Jüpiter ve Satürn'ü gördüm. Yıldızlar buradan Duka-bölgesinden çok daha net olarak görülüyordu. Venüs'ün ışığının gökyüzüne neredeyse tümüyle hakim olmasını seyrederken, hemen hemen tam anlamıyla özlem dolu bir hayal alemine dalmıştım. Bu ışık beni tutsak ediyordu. Şayet günün birinde yerlilerin arasına tanrıça olarak gittiğim takdirde, bunu Venüs'ün işareti altında yapmayı çok isterdim.

Kâhin Berios ise gökyüzündeki manzaradan etkilenmeden yüksek ve davudî bir sesle konuşmaya devam ediyordu: "Geleceğin uzak günlerinin birinde, bizim de bir efsaneden daha fazla bir şey olduğumuzu anlayacaklar... tıpkı bugün kolonilerimizin o görkemli günlerinin bizim için uzak bir efsaneden ibaret olması gibi. Atlantis krallığının geçmişinde de Eski Düzen'i tehdit eden pek çok tehlike yaşanmıştı... Zengin kolonilerle dolu kıyılar sular altında kalmış, yanardağlar tüm uygarlık izlerini silmiş ve denizden yeni ülkeler yükselmişti. Hatta tanrılarımızın ada-kıtasının hükümranlığına başkaldırmaları bile pek ender rastlanan bir olay değildir..."

Yavaşça güldü ve yoğunlaştırılmış havadan oluşan merceklere sahip büyük teleskopun yanındaki vızıldayan aletleri inceledi.

"Atina" diye devam etti sonra. "Titan savaşları sırasında o şehri güçlükle mağlup etmiş, onları barbarlığa ve çocukça bir düşünceye geri atmayı başarmıştık. Bazı kolonilerde ise hükümranlığımız çoktandır sadece bir efsaneden ibaret. Güçlü ve bağımsız tanrı kuşakları, kendilerini krallardan ayırmak için ellerinden geleni yaptı. Yeni efsaneler icat ettiler, yeni yaratıcı tasvirlerine tapınılmasını sağladılar ve böylece kendi mutlak hakimiyetlerini güçlendirdiler."

"Krallar neden bu asilere karşı harekete geçmedi?" diye sordum şaşkınlıkla. Kâhin bir kez daha neredeyse neşeyle güldü.

"Onlar uzun zamandır sadece kendileriyle meşgul oluyor. Kudretli atalarının ortaya koyduğu eser öylesine karmaşık ve anlaşılmaz bir hal aldı ki, biz bilgeler ve kâhinler bile her şeyi anlamakta ve yorumlamakta büyük güçlük çekiyoruz. Zaten bunu neden yapalım ki? Son bin yılın krallarının tek amacı var olanı korumak ve kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak. Her türlü durağanlığın gerileme anlamına geldiğini anlamıyorlar!"

Kâhin bu sözlerden sonra sustu ve yanıma yaklaştı. Birlikte uzun müddet gökteki yıldızları seyrettik. Gecenin görüntüsü gözüme tasvir edilemez güzellikte göründüğü gibi, aynı zamanda içimde gizem ve tehlike duyguları da uyandırıyordu.

"Bu felaketten sonra ne olacak?"

"Bizim uygarlık seviyemizle kıyaslanabilecek yeni krallıkların oluşması için on binlerce yılın geçmesi gerekecek. Her şeyin yeniden düşünülmesi, keşfedilmesi ve geliştirilmesi gereken on binlerce yıl! Acımasız bir zaman dilimi. Fakat günün birinde insanlar yeniden evrenin uyumu ve yaşamın anlamı arasındaki ilişkiyi sorgulamaya başlayacaklar. Kova burcunun dönemi başladığı zaman ise dünyada milyonlarca ve milyonlarca insan oturacak... Bizimkisi gibi şehirlere, uygarlığa ve her şeyin yeniden çökmesine yol açabilecek kudrette bir teknolojiye sahip insanlar! Belki Eski Düzen'imizin izlerini Kova burcunun bu uzak zamanına kadar taşımayı başarabiliriz. Ülkemiz sulara gömülmeden ve karanlık hayatta kalanların anılarını örtmeden önce yapabileceğimizin hepsi bu..."

Sessizliği tenimdeki soğuk bir ürperti olarak hissediyordum. Titredim ve omuzlarımı içeri çektim.

"Her şey o kadar güzel ve huzurlu görünüyor ki" dedim. "Pek yakında her şeyin sona ereceğine bir türlü inanmak istemiyorum."

"Gezegenlerde yükselenler ve yok olanlar yıldızları ilgilendirmez" diye karşılık verdi Berios. "Sonsuz evrende olup biten her şeye bağımlı olduğumuzu çok çabuk unutuyoruz. Kozmik ölçülere göre bize çarpacak olan nesne bir avuç taş ve buzdan başka bir şey değil. Her gün ve gece dünyaya o kadar çok yıldız tozu yağıyor ki, bir araya toplandığı takdirde bizim şehrimizi bile rahatlıkla kaplayabilir. Oysa biz bunun fakında bile değiliz. Arada bir kayan bir yıldız görüyoruz, o kadar..."

Sözünü ettiğin göktaşı da henüz uzaydayken yanıp kül olamaz mı?" diye sordum.

"Bir kısmı yanacak" diye karşılık verdi Berios. "Ve çok büyük ihtimalle dev kütle ikiye bölünecek. Fakat tüm bunlar onun yok edici gücünü ortadan kaldırmaya yeterli değil."

"Peki ya bambaşka bir yere, dünyanın öteki tarafına düşerse?"

"Bir kara parçasına çarptığı takdirde inanılmaz büyüklükte bir krater açılacak, tasavvur dahi edilemez şiddette depremler olacak ve korkunç atmosfer olayları meydana gelecek" dedi Berios. "Fakat hayatta kalmamız mümkün olabilir. Fakat ne yazık ki bizi yüzyıllardan bu yana tehdit eden göktaşı büyük ihtimalle okyanusa düşecek."

"Peki ben buna karşı ne yapabilirim?" diye sordum. "Benim yardımıma ihtiyaç duyduğunu söylemiştin."

"Felaketi önlemek için değil! Artık bunu kimse başaramaz! Dünyanın her tarafında bulunan meteor kraterlerinin ölçümünü yaptık. Bazıları milyonlarca yıl yaşında olmalarına rağmen, hâlâ iyileşmeyen birer yara hüviyetindeler. Yapacak bir şey yok! Göktaşı bize çarpacak ve tüm bilgilerimize rağmen bunun önüne geçemeyiz. Zaman bizim için daha uygun olsaydı, belki bir şansımız olabilirdi..."

"'Uygun' derken neyi kastediyorsun?"

"Bu olay on bin yıl önce gerçekleşecek olsaydı... son buzul çağının doruk noktasındayken... deniz seviyesinin bugünkün-

den çok daha aşağıda olduğu bir zamanda..." Berios sustu. Başının etrafında oluşan haleyi görebiliyordum. "Özür dilerim" dedi Berios. "Kendimi biraz güçsüz hissediyorum. Bize uzun yaşam sağlayan otlarla yanlış bir şey yapmış olmalıyım."

Kâhine dikkatle baktım.

"Sen çok yaşlısın, değil mi?"

"Söylemek istediğin buysa, ben Cro-Magnon deneyinden sonra doğdum. O zamanlar, bundan yirmi altı bin güneş yılı önce, yaşam üzerindeki esrar perdesi bir şekilde bir miktar aralanmış olmalı. Sadece vahşi insanların değil, bizim de lehimize olmak üzere. O insanlara ilk kez kendileri üzerine düşünmelerini öğretmiştik. Onlara bilinç armağan etmiştik. Bizim payımıza da neredeyse ölümsüzlük denilebilecek bir şey düşmüştü. Deneylerin esas amacı da buydu..."

"Ya şimdi? Şimdi her şey unutuldu mu?"

"Her şey değil, İnanna. Güneş sistemimiz, gezegenimizdeki tüm gelişmeler ve ilerlemeler açısından son derece uygun olan konumuna geçebilmek için ihtiyaç duyduğu yirmi altı bin yıllık süreyi ardında bıraktı. Fakat bu defa yeni bir adım atmaya hazırlıklı değiliz. Tam aksine. Ve böylece, kozmik yapıda hiçbir güç kendi karşıtı olmadan varolamayacağı için yeni yıldız çağı bizi ileri götürmeyecek, aksine büyük spiral üzerinde bilinmeyen bir döngü sayısı kadar geri götürecek."

"O halde her şey yirmi altı bin yıl ile ilişkili olmalı..."

"Bugünlerde bir insanın yaşayacağı gün sayısına denk düşen yıl sayısı" diye başını salladı Berios. "Gerçi hepsi için değil, çünkü birçoğu diğerlerinden çok daha uzun yaşıyor. Bazı insanlar içlerinde örneğin düşünce aktarımı gibi genellikle büyü, sihir ve okültizm olarak adlandırılan güçler barındırırlar. Bu güçler temelde hepimizde mevcuttur. Ne yazık ki bir zamanlar sahip olduğumuz bu hazineyi nasıl muhafaza edeceğimizi ve nasıl ortaya çıkaracağımızı unutmuş bulunuyoruz."

"Demek ki eski zamanlar hakkında anlatılanlar doğru" dedim. "Sadece iradelerini kullanarak kendilerini havaya kaldıran, eşyaları hareket ettiren insanlardan ve sadece ruhun gücü kullanılarak gerçekleştirilen savaşlardan söz ediyorum..."

"Bütün bunlar belgelendi ve ispatlandı" diye karşılık verdi Berios. "Fakat ne yazık ki bütün halkı bir alana toplayıp, yaklaşan tehlikeyi düşünce gücüyle bertaraf etmesini nasıl sağlayacağımızı artık bilemiyoruz."

"Bu artık neden olmuyor?" diye sordum. "Hiç olmazsa denemek için herkes bir yere toplanamaz mı?"

"Bu tekrar tekrar denendi" diye içini çekti Berios. "Normal olarak tek tek bireylerin kalabalıktan ürkmesi gerekir. Küçük bir grup korunma ve emniyet duygusu sağlar, fakat sayı arttıkça insanların birbirini tanıması zorlaşır. Buna rağmen, yabancı ve düşman bir gücün karşısında bir araya gelen yüzlerce, binlerce insanın hep bir ağızdan şarkı söylemesinin, el çırpmasının, yakarmasının veya sadece düşünmesinin eski ve gizemli bir gücü harekete geçirmesi gerekir..."

"Hep birlikte harekete geçtiğimiz takdirde göktaşını rotasından saptırma şansımız olduğunu mu söylemek istiyorsun?"

"Bunu geçmiş yıllarda defalarca denedik. Günler boyu süren şenlikler düzenledik. Dev kitle gösterileri tertiplendi, seyircilerin öfkesinin ve sevincinin dakikası dakikasına hesaplandığı savaş oyunları yapıldı. Ne var ki hiçbiri işe yaramadı! Maddeleri harekete geçirmek ve gerçeği değiştirmek için toplu olarak tüm hücrelerimizi nasıl harekete geçirebileceğimizi bir türlü hatırlayamadık."

Berios yavaşça öksürdü. Sedirin üzerinde duran bir pelerini aldım ve onun omuzlarına örttüm.

"Ruhun madde üzerinde kudret sahibi olduğunu biliyoruz. Hastalar gerçekten istedikleri zaman iyileşebilir. Aklın çaresiz kaldığı anlarda insan denen varlık hisleriyle bir çıkış yolu bula-

bilir. Bizi hayvanlardan ayıran en önemli nokta budur, bizi biz yapan, doğanın çizdiği sınırları durmadan aşmamızdır. Hatta bazıları kalp atışlarını bile durdurabiliyor. Bazıları ise daha önce yaşamış oldukları bazı durumları hatırlayabiliyor - bu durumlar yüzlerce yıl önce yaşanmış olsa bile. Asla yok olmayan bu bilgelik bizim içimizde, İnanna, fakat ne yazık ki artık ona ulaşamıyoruz..."

"Bunları bana neden anlatıyorsun?" diye sordum yavaşça. "Benim gibi başarısız birine bunları anlatmak için özel bir nedenin olmalı..."

"Sana bunları anlatmak için bir sebepten fazlasına sahibim, İnanna! Bunu istersen bir düş, bir görüntü, ya da son bir umut olarak nitelendir... Kral Atlas her şeyden vazgeçtiği zaman sen de oradaydın. Ona kalsa bu son şölen asla sona ermeyecekti. Ülkemizi sular basıncaya, yer yarılıncaya ve neşeli şarkılar ölüm çığlıklarına dönüşünceye kadar şölene devam etmek istiyordu. Fakat ısrarlı taleplerimiz sonucunda kayıp gücün bir kez daha aranması için bize izin verdi. Ve sen, İnanna, Tanrılar Okulu'nun Gri Ev'deki gizli resim sembollerini gören tek öğrencisi sensin. O semboller iç ve dış, başlangıç ve son, yin ve yang arasında bulunan çok eski uyum öğretisidir. Resimler evi kralla-rımıza artık çok fazla şey vermiyor. Fakat birisi seni özellikle o eve gönderdi. Şu anda kral ve tanrı olanlardan intikam almak istiyordu, seni de emellerine alet etti."

"Gemi sahibi mi?" diye sordum şaşkınlıkla. "O garip adamın tüm bunlarla ne ilişkisi var?"

"Jason çok uzun zaman önce atalarımızın sırrını çözmeye çalışmıştı. O bu mirası Altın Post olarak adlandırıyordu. Başarısız olduktan sonra ise alev soluyan tunç toynaklı mekanik boğalar yapmaya başladı. Onları bir sabana koştu ve metal savaşçılar yetiştirmek için tarlaya ejderha dişleri ekmeye başladı. Ceza olarak bir zamanlar sunî insanlarını deniz yoluyla doğuya

götürdüğü gemiye sürgün edildi. Jason o Gri Ev'deki resimler hakkında başka herhangi birinden çok daha fazla şey bilir."

"Peki neden bilmek istediklerinizi ona değil de bana soruyorsunuz?"

"Jason bildiklerinin tek kelimesini söylemektense, on kralın sular altında boğulmasını kahkahalarla gülerek seyretmeyi tercih eder."

"Demek bu kadar acı dolu bir adam!"

"Daha da kötüsü, İnanna: Acı dolu bir tanrı!"

"Fakat beni resimler evine göndermekle mutlaka belli bir amaç gütmüş olmalı!"

"Kendisinin asla bulamadığı cevabın nerede saklı bulunduğunu bize göstermek istiyordu."

"Ve sen benim size yardım edebileceğimi mi düşünüyorsun?"

"Evet, çünkü sen hazırlıklı değildin. En saf biçimiyle görüp hissedebilirdin. O tecrübe senin için ne anlama geliyor, İnanna? Tüm canlıların içindeki kozmik dalgalara karşı kör ve sağır olduğumuz için, hemen önümüzde durmasına rağmen göremediğimiz bir resim var mı?"

Kendimi zorlayarak düşünmeye çalıştım. Gri Ev'deki tüm resimler teker teker gözlerimin önünden geçiyordu.

"Bilmiyorum" dedim sonunda. "Çok fazla resim vardı ve vaktim çok azdı..."

"Gri Ev'de tam yedi gün kaldın."

"Yedi gün mü?" Ona inanmaz gözlerle baktım. "O halde ben artık on beş değil, on altı yaşındayım..."

"Bedensel yaşını kastediyorsan söylediğinde haklısın! Fakat beni asıl ilgilendiren, bu yedi günlük zaman zarfında ruhunun edindiği tecrübeler."

"Bu zaman bana çok kısa gelmişti. Gerçekten de nereden aramaya başlayacağımı bilemiyorum." Elimde olmadan göğüslerimin arasındaki Tanrı Taşı'nı okşadım. Tanrı Taşı!

"Gri Ev'den ayrıldıktan sonra beni izlediğinizi söylememiş miydin?"

"Evet, doğru" diye karşılık verdi Berios.

"Ya boynumdaki taş? Size burada, Duka'da yorumlayabileceğiniz hiçbir şey göndermedi mi?"

"İşte burada! Geliyor!" diye bağırdı Berios. Sesi heyecandan titriyordu. Başının etrafındaki mavi ışıltı ansızın dünya dışı bir hâleye dönüşmüştü. Ona baktığım anda, kulenin kubbesinin tümünün aydınlanmış olduğunu fark ettim. Bakışlarımı göğe çevirince, kuzey yönündeki yıldızların arasında kırmızı, mavi ve yeşil bir ışık bandının titrediğini gördüm. Aynı anda arkamda duran Berios yüksek sesle inledi. Arkamı döndüğüm anda yaşlı kâhinin ellerini göğsüne bastırdığını gördüm.

"Hangi kıtaya... hangi mağaraya... gideceğini... sana söylesinler... Orayı... mutlaka bulmalısın!"

"Ama ben artık bir tanrıça..."

"Tanrıça olarak değil, fakat..."

Sendeleyerek birkaç adım attı, sonra dizleri gevşedi ve tam önümde yere yığıldı. Ve aynı anda da başının etrafındaki mavi ışık yok oldu.

Hazırlıklar büyük bir gizlilik içinde tamamlanmıştı. Seçilmişler'in hiçbirinin Duka-bölgesini terk etmesine gün boyunca izin verilmemişti. Öğretmenler alınan bu sıkı tedbirleri kâhinin ani ölümüne bağlıyordu. Söylediklerine göre kötü bir işaret olan bu olayın şehre yayılmaması gerekliymiş...

Henüz sabahın erken saatlerinde pek çok tacir, satıcı ve gemi kaptanı, kalan günleri Basilea'da geçirmemeye karar vermişti. Kimi malını mülkünü toparlayarak arabasını yola hazırlıyor, kimi de gemisini rampalar yardımıyla karaya çıkartıyordu. Birkaç saat sonra çember şeklindeki kanalların içinde bulunan yeraltı tersanelerinde demir atma ücreti astronomik rakamlara

fırlamıştı. Öncelik kısmen deniz seviyesinin altında da yüzebilen bazı pahalı ve yeni gemilere verildikten sonra, tersanelerin altın kaplama kocaman kalaslardan oluşan devasa kapıları, aralarından bir damla bile su sızmayacak şekilde kapatıldı.

Kral Atlas taşıt araçlarından, insanlardan ve hayvanlardan oluşan muazzam bir konvoyun şehirden çıkmasına izin vermek zorunda kalmıştı. Caddeler filler ve yüklü eşeklerle doluydu; tıka basa dolu savaş arabaları yumuşak toprak üzerinde hızla ilerliyor, fakat ilk virajda ağırlıklarının da etkisiyle devriliyor ve bir daha kaldırılmıyordu. Kitlesel kaçış panik boyutlarına ulaşmıştı. Herkes sahip olduğu her şeyi akla hayale gelmez ulaşım araçlarına yükleyerek bir an önce şehirden uzaklaşmaya çalışıyordu. Şehrin son çemberinde toplanan saray muhafızları ve askerler, demir-adamlarla birlikte düzeni sağlamaya çalışıyordu.

Yaklaşan felaketin günler ve haftalar boyunca Atlantis sakinleri üzerinde en küçük bir olumsuz etki yaratmamasının ardından, tümünün nasıl olup da birdenbire hipnotik bir uykudan uyanırmış gibi korkuya kapıldıklarını kimse açıklayamıyordu.

Kraliyet sarayından sonra şimdi de şehrin bir karınca yuvasına dönmesi için bir tek söylentinin yayılması yeterli olmuştu. Giderek daha fazla sayıda Atlantis sakini zaten her zaman tüm bu olacakları bildiklerini, herkesi uyarmaya çalıştıklarını, fakat kimsenin kendilerine inanmadığını iddia etmeye başlıyordu.

Yolun birçok kesiminde balık derisi cüppeleriyle Oannes'ler duruyor, avuçlarına kanallardan su dolduruyor ve insanların ayakları altında çiğnenen tarlalara ıslak şekiller çiziyorlardı. Bu arada da bir zamanlar kimse tarafından ciddiye alınmayan şarkılarını söylemeye devam ediyorlardı...

"Süslü püslü, gösterişli, oysa pek az değerli..."

"Her şey akıyor, her şey geçiyor..."

"Biz denizden yaratıldık, killi topraktan değil..." şeklinde şarkılar söylüyorlardı. "Dağlar sizi korumaz, toprak sizi tutmaz, hep birlikte eve, denize geri döneceğiz..."

Güneş göğün en yüksek noktasına ulaştığında hava dalgalanmaya başladı. Kaçmakta olan insanların giderek daha fazlası arabalarındaki balyaları, sandıkları ve fıçıları, mal hırsı içinde üst üste yığdıkları her şeyi aşağı atmaya başlıyorlardı. Değerini yitirmiş hazinelerden oluşan iz giderek kalınlaşıyordu. Başlangıçta bazıları kendilerini tutamayarak yere eğiliyordu, fakat bir süre sonra çocuklar bile altın gibi parlayan, fakat bir işe yaramayan nesneleri ayaklarıyla tekmelemeye başladı.

Havayı garip bir vınlama doldurmuştu. İnsanlardan bazıları hem gözlerini kısarak güneşe bakıyor, hem de ellerinin tersiyle yanaklarından aşağı süzülen yaşları siliyordu.

"Güneşe ne oluyor?" diye inliyordu bir kısmı da. "Yoksa bu o lanet olası göktaşı mı?"

"Ne bileyim ben!"

"Devam edin! Durmayın!"

"Haydi! Devam! Devam!"

Ve aynı anda şehrin kenarından dev kuşlara benzeyen büyük ve küçük, altın ve gümüş, siyah ve beyaz, düzinelerce gök gemisi teker teker havalanmaya başladı.

"Kaçıyorlar!" diye haykırdı kuyumcu öfke dolu bir sesle. "Krallar ve alçak yardımcıları bizi şu halimizde terk edip gidiyor!"

Ne var ki kuyumcu yanıldığını bilemezdi. Zaten o anda şehirde olup bitenler hiç kimseyi ilgilendirmiyordu. Ve kötü havadan nasıl olsa yakayı sıyıracağını düşünenler de, şimdi bazı şeylerin geri dönüşü olmayan bir şekilde yitirildiğini anlamıştı.

Okyanusun tek bir dalgasının bile liman duvarlarının üzerinden aşmasından önce, Atlantis'in görkem ve kudreti son bulmuştu. Ağaçlar çiçek açıyordu, kiminin dalları meyve yüklüydü, tarlalar olgunlaşmış başaklarla doluydu. Fakat akşam olup hava kararmaya başlayınca, asi yıldız tüm ihtişamıyla gökyüzünde belirdi. Venüs'ün kadife mavisi gökyüzünde ışıldadığı yönden geliyordu.

DİRENİŞ

Çok uzaklarda, her zamanki gibi yıldızlarla dolu hiçliğin içinde güneşin ateşinin etrafında dönmeye devam eden gezegenin öte tarafında, maymunların saati yaklaşıyordu. Sık ormanların arasında keskin çığlıklar atarak daldan dala atlıyor, sarmaşıklara sarılıyor ve bu sayede en az kuşlar kadar büyük bir süratle uzun mesafeleri geride bırakıyorlardı.

Her zamanki gibi ormanın tam ortasındaki yeni yüzülmüş dev bir hayvanı andıran kıpkırmızı bir kayaya gidiyorlardı. Muazzam büyüklükteki bu kaya kütlesi tüm ağaçlardan daha yüksekti ve bütün bir yıl boyunca avlanan hayvanlar art arda dizildikleri zaman bile onun boyunu aşamıyordu.

Pek çok yeri yarık, çatlak ve gizli mağaralarla dolu, pek çok yeri de fırtına ve yağmurun etkisiyle dümdüz cilalanmış olan bu dev kaya, geçmiş günlerin tapınağı ve sunağıydı. Güneydeki okyanusun tam ortasındaki bu büyük kıtanın başka hiçbir bölgesinde ışığın gecenin karanlığına karşı verdiği savaş bu kayada olduğu kadar dramatik değildi.

Güneşin batmasıyla birlikte hilal şeklindeki bembeyaz ayın ortaya çıktığı günlerde balta girmemiş ormanların sakinleri olan maymunlar, büyük kediler, kuşlar ve diğer hayvanların yanı sıra, ırmak kenarındaki açık arazide ve kuzeydeki çalılıkların arasında yaşayan iki ayaklılar da kırmızı kayaya geliyordu. İçlerinden birçoğu çıplaktı ve koyu renkli vücutlarını kül ve kırmızı kaya tozuna bulamışlardı. Bazılarının üzerinde ise hafif gömlek-

ler ve pantolonlar vardı. Çıplak adamlardan fark edilir derecede uzundular ve bazen hiçbir yardım almadan yerle temaslarını keserek, nerede olduğunu kimsenin bilmediği yalnızlık bölgesine gidiyorlardı.

Derilerinin rengi gereğinden fazla açık olan Woncina'lar güneşin yakıcı ışınlarına ve ormanın nemine karşı çok dayanıksızdılar. Ancak gece olunca doğa koşullarıyla daha iyi başa çıkabiliyorlardı, fakat güneşin son ışınları sadece kırmızı kayayı aydınlattığı zaman bile başlarının etrafındaki mavi hâle hafifçe parlamaya devam ediyordu. Ve şimdi bir kez daha dans ve yakarış dolu bir gecenin vakti gelmişti.

Woncina'lar her taraftan kızıl kayaya yaklaşmaya başlamışlardı. Bu kez en uzak bölgelerden bile geliyorlardı ve sayıları her zamankinden daha kalabalıktı. Mavi gökyüzüne yükselen son güneş ışınlarıyla birlikte tören başlamıştı.

Kadınlar da geldiği zaman, artık sadece kızıl dağ aydınlıktı. Dans eden vücutların titreyen elleri onlara tatlı-ekşi meyve suyu dolu çanaklar uzatıyor ve onları davulların ritmik gümlemesi eşliğinde yere sertçe vuran ayakların oluşturduğu çemberin içine çekiyorlardı. Kimse Woncina'lardan bir şey söylemelerini beklemiyor, kimse onlara soru sormuyor, kimse onların büyük, aydınlık gözleri ve neredeyse yok denilecek kadar ince dudakları karşısında şaşkınlığa düşmüyordu.

Woncina'lar hiç konuşmuyordu. Çok, çok uzun bir zaman önce balta girmemiş ormanın içindeki kızıl kayaya ilk kez geldiklerinde bile bunu yapmamışlardı. Çıplak insanlardan birçoğu, Woncina erkeklerinin veya kadınlarının ancak gece olunca göğüslerindeki taşlarla konuşabildiğini düşünüyordu. Onlar tüm evreni doğuran dünya yılanı Julunggul'un çocuklarıydı ve dünyanın ilk sekiz ağacını diktikten sonra kaosa bir düzen getirmişlerdi.

Güneş tümüyle yok olduktan sonra Woncina'lar dans eden-

lerin arasından ayrıldı. Çıplak insanlar bunu fark etmemiş gibi uzun süre dans etmeye devam ettiler, fakat yine de geçmeleri için onlara saygıyla yol verdiler. Onların istedikleri zaman etraflarına yıldırımlar savurabileceğini biliyorlardı.

Suskun Woncina'lar bu arada kara ve tehlikeli bir görünüme bürünmüş olan dev kayanın batı tarafında bir araya geldiler. Ateşin alevleri arada sırada yağmur yağdıran kanguru dişisinin kayaya çizilmiş dev resmini ve henüz kimsenin görmediği balıkçıyı aydınlatıyordu.

Dans edenlerden hiçbiri uzun, çok uzun bir zaman sonra ilk kez olarak Woncina'lardan birinin ağzını açtığını fark etmedi. Bu bir kadındı:

"Geri dönmeliyiz" dedi diğerlerine. Diğerleri ona suskunlukla cevap verdi. Bu dansın artık hiçbir şeyi değiştiremeyecek bir ritüel olduğunu hepsi biliyordu.

"Artık bizim gibi olanların sayısı çok az."

"Asya ve Afrika içlerindeki, kuzeyin buzları arasındaki veya okyanusun öte tarafındaki çift kıtadaki kardeşlerimizle birlikte bir çözüm yolu düşünebiliriz..."

"Bunu neden yapalım ki? Onlarla aramızda ortak ne kaldı?"

"Bir zamanlar onlarla birlikte olduğumuzu unuttun mu?"

"Dans edenler uzun zamandır bize onlardan çok daha yakın."

"Onlara sahip olduğumuz bilgilerin bir kısmını verecek miyiz?"

"Hayır! Hayatta kalacak olanlar için sadece düşler daha güzel ve huzur dolu olacak!"

"Aborijiler!"

"Evet, geleceğin mutlu insanları!"

"O halde yanlarına gidelim ve buradan kesin olarak ayrılmadan önce onlara hazırladığımız hediyeyi verelim."

"Bu çağın bitimine kadar sadece üç gecemiz var!"

"Ya sonra?"

"Ne olacağını biliyorsunuz..."

Bu bölgenin Woncina'ları yerlilerin ülkesinde asla bir tanrı veya hükümdar gibi davranmamıştı. Bir süre dikkatle, hoşgörüyle, onların yaşamlarına karışmadan ve onları kendilerine benzetmeye çalışmadan onlarla birlikte yaşamışlardı, o kadar.

"Evet, ne olacağını biliyoruz...." Diye karşılık verdi Woncina'lar teker teker. Sonra ateşin çevresindeki davulların gümbürtüsü yavaş yavaş söndü. Hilal şeklindeki ayın beyaz ışığı, Woncina'ların oluşturduğu çemberin içine düşüyordu. Aynı anda kadife görünümlü, gece mavisi gökyüzünde iki yeni ışık belirdi. İlkinin ardında uzun bir kuyruk ve karanlık vardı. İkincisi ise büyük bir süratle yaklaşıyordu. Hızla kara ormanın üzerinden geçti, altın sarısı ve mavi ışıklar saçmaya başladı, sonra da doğruca dev kayanın üzerine yöneldi.

"Geliyorlar" diye düşündü Woncina'lar hep birlikte. "Artık bizimle alay etmeye cüret edemezler. Fakat onların eski gücü yeniden keşfetmelerini ve buradan kaçırmalarını istemiyoruz... kara yıldız buyursun gelsin! Göğü ve havayı, ırmakları ve denizi arındırsın! İçi boşalan ve anlamsızlaşan her şeyi yok etsin! İyilik ve acıma mı? Bunu bile yanlış anlayıp kendilerine mal edecekleri kesindi!"

Işıl ışıl yanan gök gemisi önce şiddetli bir vınlama sesi çıkardı, sonra da büyük bir gürültüyle ormanın içindeki dev kayaya çarpıp parçalandı. Geminin alev alan parçaları dört bir yana dağılmıştı. Gecenin içinde alevden izler bıraktılar ve yalancı bir ışık yağmuru gibi ağaçların dalları arasına yağmaya başladılar.

"Kanal çemberlerine ve okyanusun sularını ovaya taşıyan şu dümdüz kanala bak!" dedi kâhin. Şaşkınlık içinde karşımdaki projeksiyona bakıyor ve karşımda yaşlı kâhinin sadece bir hatırasının bulunduğuna inanmak istemiyordum. Fakat her şey o kadar doğal ve gerçekçiydi ki, sanki Berios bana bilmem gereken şeyleri anlatmaya devam ediyordu.

"Pek çok kuşaktan beri bu su yolu bizi dünyanın diğer bölgelerine bağlayan bir göbek kordonu. Dünyanın tüm zenginlikleri onun aracılığıyla buraya akıyor. Onun aracılığıyla gemilerimiz hayvanların ve vahşilerin önümüzde ormanın içlerine, çöllere veya buzların arasına kaçtığı kıyılara ulaşıyor. Denizin öte tarafında yaşayan ve bize çok benzeyen varlıkların tümü, bizim tanrısal yaratıklar olduğumuzu düşünüyor. Kendilerini önümüzde yerlere atmaları ve bizim için maden ocaklarında çalışmaları hoşumuza gidiyor. Evet, ellerindeki taş baltalar ve tahta mızraklarla mamut, aslan veya geyik avına çıkmadan önce dans etmeleri ve yakarmaları da hoşumuza gidiyor."

"Bunları bana neden anlatıyorsun?" diye sordum ona. "Düşüncelerim uzak ülkelerde değil. Vahşiler hakkında hiçbir şey bilmek istemiyorum. Şu anda beni ilgilendiren sadece nereden geldiğim ve kaderin beni nereye sürüklediği!"

Kâhinin resmi sorumu anlamış gibi bana cevap verdi. Aslında bu tümüyle imkânsızdı, çünkü Berios ölmüştü. Yoksa bilgi bankası Berios'un uzun yaşamı boyunca vermiş olduğu nice cevap arasından, bana uygun olanını mı seçiyordu?

"Sen kader hakkında ne bilirsin ki?" diye içini çekti Berios. "Ya da vücudunun tüm hücrelerine yerleşmiş, içine işlemiş olan hüküm hakkında? Sen bir ölümsüz değilsin, İnanna! Hepimiz gibi bir insansın sadece..."

"Ben bir tanrıça olacaktım. Tüm yaşamım boyunca başka hiçbir şey düşünmedim..."

"Bunun anlamı ne peki?"

Ona cevap vermek istiyordum ki, resmin enerjisi ansızın zayıflamaya başladı. "Hatırlamaya çalış, İnanna" dedi Berios titrek, duyulur duyulmaz bir sesle. "Gri Ev'de gördüğün resimleri hatırlamaya çalış!"

Duvardaki projeksiyonun ışığı titredi ve az önce kâhinin resminin bulunduğu yer karanlıkla kaplandı. Sanki sağır olmuş gibi hiçliğe bakıyordum. Artık bir cevap yoktu.

Duvarın parlak yüzeyinde artık sadece kendi resmimin aksi vardı. Daha önce de pek çok kez aynaya bakmıştım, fakat bu defa gördüğüm sadece dış görünüşümün yansıması değildi. Sanki yüzlerin ardına gizlemiş olan iki ayrı varlık karşılıklı olarak birbirlerinin resmine bakıyordu. Bu varlıklardan hangisi bendim? Gözlerimi bir maskenin göz delikleri gibi kullanmaya başladım. Ve karşıda sadece bu maskenin yansıması vardı. Uzun saçlarla çevrili oval yüzümden, içlerinde altın benekler bulunan büyük, açık mavi gözlerimden, düz burnumdan, dolgun dudaklarımdan ve büyükçe kulaklarımdan oluşan bu maskeyi tanıyordum. Aynadaki yansımanın dudaklarının kenarındaki gülücük yorgunluk muydu? Yoksa biraz alay, biraz da acı mı okunuyordu? Bu âna kadar bu çehrenin hatlarını ciddi olarak değerlendirmiştim. Güzeldim. Güzelliğimle gurur duyuyordum. Başkalarının bu maskenin ardına bakamamasına rağmen, kendimi her zaman neşeli bir genç kız olarak görmüştüm. Maskenin ardına bakmayı ben başarabiliyor muydum acaba?

Dudaklarımı araladım ve dilimi yavaşça pütürlerin üzerlerinde gezdirdim. Her birini ayrı ayrı hissediyordum. Aynadaki yansımamda ise aynı dudak hareketinin neredeyse müstehcen bir ifadesi vardı. Ve ansızın içimden gülmek geldi. Dudaklarımı gerdim ve yansımanın da aynı anda aynı şeyi yapmasını sevinçle izledim. Ondan daha hızlı davranmak istiyor, fakat bunu bir türlü başaramıyordum. Küçük bir çocuk gibi gözlerimi yuvarladım, burnumu kırıştırdım, yanaklarımı şişirdim ve dişlerimin arasına çektim. Sonra ellerimi boynumda dolaştırdım, başımı hafifçe öne eğdim ve saçlarımı yüzüme düşürdüm. Hem kendimi görebildiğim, hem de kendimi aynadaki yansımamdan gizleyebildiğim bir örtü, bir perde daha...

Ellerimle yavaşça kalçalarımı okşadım, elbisemin eteğini biraz yukarı kaldırdım ve bacaklarımın sona erdiği bölgeyi inceledim. Buradaki altın renkli kıllar kıvır kıvırdı. Elbisemin eteğini

tekrar indirdim. Bu kez ellerimle yavaşça göğüslerimi kavradım, onları okşadım ve Tanrı Taşı aralarında görünmez olana dek iki yandan bastırdım. Aslında göğüslere ihtiyacım yoktu. Duka-bölgesinde yaşayan hiçbir kızın göğüslere ihtiyacı yoktu. Omuzlarımı dikleştirdim, saçlarımı geriye attım ve başımı kaldırdım. Aynadaki yansıma artık benim kadar mağrur görünmüyordu. Ansızın kendimi son derece yalnız hissettim. Artık kimse burada olmadığı, gün boyu bana ne yapacağımı söylemediği ve kimse sorularıma cevap vermediği zaman, ne yapacaktım?

Bir zamanlar sürekli olarak gözlenmekten kurtulmayı ne kadar çok arzuladığımı düşündüm... Yalnız başıma bir dere kenarında gezinmeyi, parmak uçlarımla sudaki balıkları gıdıklamayı, hayvanları seyretmeyi ve başımın üstünden geçen bulutları izlemeyi...

Hangi resimdi bu? İçine daldığım derin düşünce durumundan irkilerek ayrıldım. Bu arzunun Gri Ev'deki resimlerle bir ilgisi var mıydı? Yoksa sadece aynı düşünce ve resimleri ifade ettiği için bir yelkenliyle sürgüne gönderilen adamın sevgilisi Morgana adlı kızın söyledikleri mi yankılanıyordu içimde?

Ani bir refleksle göğsümdeki Tanrı Taşı'na dokundum. Gözlerimin önünde derhal yeni resim parçaları belirdi. Projeksiyon odasının sisli havası içinde dünyanın çeşitli yörelerinden kısa sahneler, arşiv veya canlı yayın görüntüleri uçuşup duruyordu. İstesem başka resimler de çağırabilirdim - gerçekte ne aradığımı bilmediğim müddetçe bunların hepsi birer yanılsamadan ibaretti.

Saray labirentinin içinde oradan oraya koşturan muhafızlar, bilgeler ve hizmetkârlar görüyordum. Erkekler, kadınlar, çocuklar ve yaşlılar, avluda ve iç sarayda bekleyen az sayıda arabaya binmeye çalışıyordu.

"Yukarı giden tüm gemiler derhal harekete geçsin!" diye emretti bir ses. Resim titreyerek değişmişti. Denizin altında al-

tın gibi parlayan bir gemi kümesi görüyordum şimdi. Onlar da havada uçabilen diğerleri gibi sadece "gemi" olarak adlandırılıyordu. Bir an için okyanusun derinliklerinde hareket edebilen gemilerin de, neden havada hareket edebilen gemiler gibi daha ziyade bir kuşu çağrıştıran bir isimle anıldıklarını düşündüm: Ma-ana... Yukarı giden gemi...

Sonra Tanrı Taşı yardımıyla yaptığım yolculuğa devam ettim. Artık daima yapmak istediğim şeyi yapmama kimsenin engel olamayacağını düşünüyordum. Normal şartlar altında diğerleri gibi Duka-bölgesi de sıkı bir kontrol altında tutuluyordu ve pek az bir kısmının izlenebilmesine izin veriliyordu. Ben bu kurallara her zaman harfiyen uymuştum. Şu anda bu çok gizli bilgilere neden ulaşmak istediğimi bilmiyordum, fakat içimde gerçekte neler olup bittiğini öğrenmeye karşı dayanılmaz bir arzu vardı!

Uzun tecrit ve görünürdeki huzur yıllarından sonra, şu son birkaç gün ve saat içinde o kadar çok şey değişmişti ki! Düşüncelerim en az projeksiyon odasındaki sis kadar bulanıktı. Daha önemli olan neydi? Ne yapabilirdim? Berios'un bana Atlantis'in geçmişi, tanrılar ve büyük tehlike hakkında anlattıklarını düşündüm. Aynı anda gözlerimin önünde Gri Ev'deki resimler çok daha belirginleşti. Yol ayırımı, yıkılmak üzere olan kule, âşıklar ve kader çarkı. Tekrar dünyaya geri dönmemi sağlayan cam kapının üzerindeki kanatlı varlıkların anlamı neydi? Ya da başrahibenin?

Hâlâ sonsuz bir kâbusun içinde yuvarlanıyormuş gibi hissediyordum kendimi. Şayet yeterli vaktim kaldıysa, nereden başlamalıydım? Daha da önemlisi, ne arıyordum?

Berios'un son sözlerini anımsamaya çalıştım. Projeksiyon makinesinin yansıttığı değil, ölmeden az önce doğruca bana söylediği sözleri...

"Bulman gereken... bir mağara..."

Bu konuya nereden gelmişti? Düşünmeye çalıştım, fakat her şey fazlasıyla bulanıktı. Artık hiçbir şey hatırlayamıyordum. Yoksa bunu yapıyor muydum? Sahip olduğum Tanrı Taşı hakkında konuşmuyor muyduk? Ve Gri Ev'de görüp hissettiklerimin Duka-arşivinde kayıtlı olduğu hakkında?

"Duka-kontrolü" diye mırıldandım. "Koruyucu-Melek... Her şey orada kayıtlı..."

Projeksiyon odasının duvarındaki ve gözlerimdeki sis kardı. Odanın ortasında sadece küçük bir pentagram görünüyordu. Teker teker on kralın isimlerini saydım. Sonra da onlara ait olan tanrıların. İsimler... Giderek daha fazla sayıda isim. Bazıları hakkında bilgi sahibiydim, bazılarının ise dünyanın hangi bölgesinde bulunduğunu bile bilmiyordum.

Tanrı Taşı, ağzımdan çıkan her kelimeyi, sarayın hayatım boyunca hiç girmediğim iç bölümlerine taşıyordu. Pentagram yavaş yavaş aydınlandı. Ağzımdan çıkan bazı isimlerde titriyor, bazılarında ise rengini değiştiriyordu. Ansızın konuyu değiştirdim. Berios'la yaptığımız konuşmada bana önemli görünen her kavramı tekrar etmeye başladım. Ve ansızın alçak tanrılar arasında yapılan birtakım konuşmaları dinlemeye başladım.

Birbirleriyle çok uzaklardan konuşabilen bu tanrıları göremiyordum. Işıldayan pentagramın ardında daha önce hiç görmediğim bulanık semboller belirmeye başladı: Ağlarmış gibi görünen büyük bir göz, tüylü bir yılan, üst kısmında bir yuvarlak bulunan bir haç, beş veya sekiz köşeli yıldızlar, diz çökmüş şahin kafalı bir çocuk...

Ve sonra neler konuşulduğunu anlamaya başladım.

"Letu, Letu'yu arıyorum, Mısır Sazlıkları Tarlası..."

"Ben Letu... Tekrarlıyorum, ben Letu. Dinliyoruz, haberci. Sen kimsin?"

"Aynı şekilde Sazlık Bölgesi'nden... Tula'dan arıyorum."

"Buz bölgesindeki Ultima Thule mi? Ya da Atlantis'in ilk Thule'si mi?"

"Hayır, ikisi de değil! Burası Tula. Tekrarlıyorum... Titicaca Gölü kıyısındaki Tu-la... Sazlık Bölgesi'nin ne anlama geldiğini bilmiyor musunuz?"

"Bir dakika, Tula... evet, burada bu eski kavramın anlamını bilen biri var... Fakat bizim adımız artık Mısır Sazlıkları Tarlası değil... Elysion Tarlası."

"Bu ne zamandır böyle?"

"Bilmiyorum, ben buraya geldiğim zaman, bu isim kullanılıyordu."

"Her tanrı aklına eseni yaparsa, işin içinden kim çıkacak?"

"Bu bizim sorunumuz değil. Burada sadece Amon-Ra'nın sözü geçer, o kadar."

"Konuşabilir miyim?"

"Kiminle?"

"Amon-Ra ile elbette! Ona iletecek acele bir mesajım var... ilk yaratıcı tanrı İnti'nin oğlu Viracocha'dan."

"Bu da ne demek oluyor! Yaratıcı tanrının ismi Ptah'tır ve büyük suyun, büyük sonsuzluğun, büyük karanlığın ve büyük birleşmenin suretini taşır!"

"Sizde böyle olabilir! Bizde ise hâlâ Viracocha hüküm sürüyor, yardımcıları Vari Viracocha Runa, Vari Runa, Purun Runa ve Auca Runa ismini taşıyor... merakını gidermek için söylüyorum..."

"Derslerin canımı sıkıyor. O sözünü ettiğin küçük tanrı ve önemsiz yardımcıları kimin umurunda? Sen iyisi mi tanrınızın bizim yüce tanrımızı dinlenirken rahatsız etme cüretinin nedenini söyle!"

"Genç kral-ikizlerinin emri!"

"Biz böyle bir emir almadık."

"Kendi dışınızda olup bitenlerle hiç ilgilenmezseniz elbette alamazsınız! Tek yapmanız gereken büyük işaretinize gitmekti! Piramit-mahfazalarınızın içinde bulunan Tanrı Taşları'na başvurun! Günlerdir Amon-Ra'ya mesaj gönderip duruyoruz! Pencab

bölgesinden Brahma, Mezopotamya'dan Anu, Carnac'tan Tiuz, Baykal Gölü'nden Ülgen Bey de aynı şekilde..."

"O bölgelerle ilişkimiz uzun zamandır kopuk. Ayrıca bundan böyle piramitlerimizi başka tanrıların gevezelik kutuları olarak değil, mezar olarak kullanacağız!"

"Canınız ne isterse onu yapın, yeter ki bana Amon-Ra'yı bağlayın! Viracocha ona her şeyi yok etmek üzere olan büyük bir tehlikeyi haber vermek istiyor!"

"Hiçbir tehlike bizi korkutamaz! Tanrısal Maat'ın efendisi ve temsilcisi tüm insanların annesi ve babasıdır... eşsiz ve benzersizdir! O en az güneş kadar ölümsüzdür..."

"O hâlde ona gökyüzünde büyük bir hareketlenme olduğunu, sizin dışınızdaki tüm tanrıların kötülüğü yenmek üzere iyi güçleri harekete geçirdiğini söyleyin..."

"Saçma sapan tehditlerinizi kendisine saklayın! Tanrıların ve rahiplerin neler başarabileceğini biz sizden daha iyi biliyoruz. Siz ve Atlantis kralları bu bilgileri çoktan unuttunuz..."

"Burada söz konusu olan büyü değil, gökyüzünden düşecek olan büyük bir ateş! Denizi kaynama noktasına getirecek ve kıtaları batıracak büyük bir güç..."

"Biz kutsal Nil nehrinin taşkınlarına alışkınız! Denizde olup bitenler ise bizi ilgilendirmiyor..."

"O halde lanet olası kibrinizle birlikte boğulup gidin!"

"Tule? Tu-le! Durun! Bana sizinle konuşmak istediğimizi söylediler! Burası Leto, Mısır. Çift kıtanın tanrılarını arıyoruz! Neden cevap vermiyorsunuz? Viracocha'nın yakınlarında biri var mı? Kukulkan... İnanna'nın büyük kız kardeşi Ereşkigal? Ya da Hopi'lerin Kaşina'larından biri?"

Yavaş yavaş silinmeye başlayan işaret ve sembollere inanmaz gözlerle bakıyor, şaşkınlıkla duyduklarımın ne anlama geldiğini kavramaya çalışıyordum. Berios ve diğer öğretmenlerin durup

dinlenmeden bahsettikleri o büyük düzende ters giden bir şeyler olmalıydı! Nasıl olur da Mısır tanrısı başka bir yüksek tanrıyla konuşmayı reddedebilirdi? Ve kimsenin önemsemediği bir emir, ne işe yarardı ki?

Tanrıların yanına sığınmak ve onlardan destek almak için az önce uzak ülkelere uçan o genç kadın ve erkekleri düşününce ürperdim. Şimdiye kadar verilmiş olan en önemli görevle yola çıkan Seçilmişler'in başına oralarda neler gelecekti?

Ansızın büyük bir hayal kırıklığı ve moral bozukluğuna kapılmıştım. Yaklaşan felaketin boyutlarını ancak şimdi tam manasıyla kavrayabiliyordum. Sayısız kuşak boyunca kudretinin zirvesinde bulunan krallık, artık on kralın tanrısal temsilcileri tarafından bile dikkate alınmıyordu. Zaten tanrıların kapıldıkları bu korkunç megalomani ve kibir, geniş kapsamlı bir ortak çalışmayı nasıl mümkün kılabilirdi ki?

Çaresizlik içinde başımı salladım. "Hayır" diye mırıldandım kendi kendime, "durum gerçekten de buysa, umuda kapılmamız için hiçbir nedenimiz yok!"

Bakışlarım projeksiyon odasının sisli havasına takılıp kalmıştı. Yan tarafımda bulunan bir şekerleme kutusunun içindeki küçük pastaları teker teker ağzıma atarken, kafamdan binlerce düşünce geçiyordu. Uzun zaman önce vahşi halklara bilinç verme fikrinde var olduğuna göre, şimdi de bir kurtuluş ümidi var olmalıydı.

Beş genç kral kaybolan gücün sırrının anahtarını Aquitania'nın kutsal mağaralarında veya başka bir deney alanında bulacaklarını düşünüyordu. Ellerimle dudaklarımı sildim, yan tarafta duran testiden kendime bir bardak şarap doldurdum ve büyük yudumlarla bir dikişte boşalttım.

Cevabın çok yakınlarda bulunması mümkün olamaz mıydı? Acaba etrafımdaki işaret ve sembolleri Gri Ev'de gördüğüm şekilde mi yorumlamalıydım? Sürgün edilmiş tanrı Jason'un beni

o eve göndermesinin gerçek nedeni neydi? Sadece intikam duygusu mu? Kime karşı? Şimdiki kralların Jason ile eski tanrılar arasındaki anlaşmazlıkla ilgileri yoktu. Yoksa o çok yaşlı gemi sahibi bambaşka bir şey mi amaçlıyordu? Acaba beni kendisine faydası dokunacak bir şeyi arayıp bulmam için mi seçmişti? Hem de tüm bu felaket haberlerine rağmen!

Demek ki Jason felaketten sağ olarak kurtulma hesapları yapıyordu! O ve ben! Fakat ona götürmem gereken neydi? Daha da önemlisi, nereye götürecektim?

"İnanna! Burada ne yapıyorsun? Bütün saray seni arıyor!"

İrkilerek arkamı döndüm ve kapının önünde Osiris'in durduğunu gördüm. O anda her şeye hazırlıklıydım, fakat onu görmeye değil. Dişlerimi sıktım ve onu kötü bakışlarla süzmeye başladım.

"Gitmeliyiz!" dedi Osiris heyecanla. "Herkes yola çıktı bile! Geriye sadece tek bir gök gemisi kaldı, o da her an kaçmaya çalışan insanlar tarafından gasp edilebilir!"

Hayır anlamında başımı salladım. "Kaçmak istiyorsan... yolun açık olsun! Fakat bensiz lütfen!"

"Aklını başına topla İnanna! Bölüşüm böyle yapıldı! Aramızda geçenler ne olursa olsun, derhal benimle gelmen gerekiyor!"

"Seninle hiçbir yere gitmem!"

"Gitmelisin, İnanna!" dedi Berios'un sesi arkamdan. Bir kez daha irkildim. Bu sadece bir resimdi. Ölü kâhinin bir yansıması. Osiris'in tam bu anda beni burada bulacağını asla tahmin edemezdim.

"Bunu önceden görmüştüm" dedi Berios. "Tanrı Tiuz sizi Cro-Magnon deneyi bölgesinde bekliyor. İnanna'ya beş dakika daha izin ver, Osiris. Ona göstermem gereken bir şey var..."

Genç adam tereddüt etti.

"Git!" diye emretti Berios daha önce duymadığım bir sertlikte. Osiris dehşetle geri geri kapıya kadar gitti.

"Dikkatle bak, İnanna!" dedi kâhinin projeksiyonu. "Sana şimdi yaratılış odasını göstereceğim. Burası seçilmişlerin yaratıldığı yerdir. En küçük ayrıntılara bile dikkat et ve aklında tut. Belki bu sayede ne aramanız gerektiğini anlayabilirsin, çünkü biz bunu artık bilmiyoruz..."

Aynı zaman diliminde, güneşin farklı konumlarda bulunmasına rağmen, başka yerlerde de kızıl kayada yaşanan olayların benzerleri gerçekleşiyordu.

Bunlardan biri Asya'nın doğusunda bulunan sekiz güzel, fakat nemli adada gerçekleşiyordu. Bu ada grubu yaratıcı kardeşler İzanagi ve İzanami'nin üçüncü birleşmelerinden sonra meydana gelmişti. Bu iki kardeş deniz tanrısını, rüzgâr tanrısını, orman tanrısını ve bitkilerin tanrısını doğurduktan sonra, tüm bu güzelliklerin sahibi olacak bir çocuk yaratmaya karar vermişlerdi. İzanami bir kız çocuk doğurdu. Kız o kadar güzeldi ki, ona Ama-terasu "Gökte Işıldayan" ismini verdiler. Ve Ama-terasu ışığın, göğün ve yerin efendisi oldu. İzanagi ve İzanami'nin bir sonraki çocukları da en az onun kadar güzel oldu. Bu oğlan çocuğuna da Tsuku-yomi "Ay Hakimi" ismini verdiler ve onun gökteki kız kardeşinin yanında oturmasına izin verdiler.

Fakat İzanagi ve İzanami hâlâ dünyaya hükmedecek bir tanrıya özlem duyuyordu. Bu nedenle bir süre sonra Susa-no-o "Delidolu" isminde bir çocuk daha doğurdular. Çirkin bir çocuktu bu; vahşiydi, asiydi, içinde kötü bir ateş yanıyordu. Nefesi ülkeyi kasıp kavuruyor ve meyve taşıyan bitkileri yakıyordu. Hatta kendi annesini bile esirgemedi ve onu da yakarak öldürdü.

İzanagi, karısı ve kız kardeşi İzanami'yi gömdü, sonra kılıcını aldı ve ateş çocuğunun başını uçurdu. Fakat cesedi daha küçük parçalara bölmeye devam ettikçe, çocuğun kanından ve etinden oluşan korkunç yaratıkların sayısı da aynı oranda artıyordu. Yaptığı işin bu feci sonucunu gören İzanagi, akıl danış-

mak için diğer tanrılara başvurdu. Fakat tanrılar çok uzaklarda kalan eski vatanları olan adaya binlerce yıl boyunca cevap vermediler.

Bunun üzerine İzanagi ilk kızı güzeller güzeli Ama-terasu'ya başvurdu. "Torunun Ninigi'yi sazların bol yetiştiği ülkeye gönder" diye rica etti. "Ona bir ev ve kendi yerimi vermek istiyorum, çünkü kız kardeşimi... karımı aramak için yeraltı dünyasına ineceğim."

"Tanrı olarak senin bulunman gereken yerden ayrılmasan iyi edersin!" diye uyardı onu gök tanrıçası. "Yine de bunu yapacak olursan gökten ateş bakışlı ve sivri dişli binlerce canavar inecek ve saz tarlanı mahvedecek. Sen bulunduğun yeri asla terk etmemesi gereken bir koruyucusun. Doğmalarına sebep olduğun ve düşüncesize dünyanın dört bir yanına dağıttığın yaratıklarının sana ve yakınlarına yaklaşmamalarına dikkat edeceksin!"

"Fakat kötü oğlumun cesedinin her zerresinde bulunan kendi tohumlarımı nasıl mağlup edebilirim ki? Hayır, mutlaka kız kardeşimin, karımın yanına inmeliyim."

Artık ne yıldızların mırıltısına kulak veriyordu, ne de durdurulamaz bir şekilde yaklaşan karanlığı fark ediyordu. Yeraltı dünyasına indi ve İzanami'yi kurtlar tarafından yarı yarıya kemirilmiş bir halde buldu.

"Benimle sazlıklara geri gel!" diye yalvardı ona. Fakat İzanami ateş çocuğunu öldürdüğü için ona lanetler yağdırdı.

O oğlan kötüydü" dedi İzanagi. "Daha önce yarattıklarımızın tümünü yok etmemesi için onu öldürmek zorunda kaldım!"

"Sen kötüyü öldürmedin, sadece öfkene mağlup olarak onun daha da yayılmasına neden oldun!" diye bağırdı ona İzanami öfke ve nefret dolu bir sesle. "Saz tarlalarının neler söylediğini işitmiyor musun? O kötü yaratılışlı ateş çocuğunu da yanımızda alıkoymak ve diğer çocuklar kadar sevmek zorundaydık. Şimdi dört bir yana saçtıkların bize geri gelecek; kötülük

bizi taşlayacak, karanlıkla vuracak, tüm kalplere soğukluk tohumları ekecek. Senden ve benden yaratılan bir şeyi değiştirme çabalarını hiçbir şey yapmadan seyreden tanrıları da seninle birlikte yok edecek!"

"Savaşacağım!" diye bağırdı İzanagi.

"Kime karşı?" diye güldü İzanami. "Kendinden çıkan bir şeye karşı mı?"

"Benden mi? Yoksa senden mi?"

Böylece ne hale gelmiş olduklarını gördüler ve bir daha asla birlikte olamayacaklarını anladılar. Fakat Ninigi hâlâ oradaydı. Göğün ve güneş ışığının tanrıçası ile çok sayıda başka tanrı, ona Yasaka-eğri mücevherlerini ve Gökte Işıldayan'ın ruhunu özlediği zaman İse bölgesinde ona bakarak kendisini seyredebileceği bir ayna verdiler.

Ninigi'nin gök gemisi Yamato Adası'nın sazlıklarının tam ortasına indi. Tanrıların Adası'nın terk edilmiş olduğunu gördü. Kayalıkların ardında sadece vahşi yerliler vardı. Onlar da yeni gelenlere taş attılar ve zehirli mızraklar fırlattılar. Ninigi'nin aklı karışan adamları Ainu'larla ilişki kurmaya çalıştılar. Fakat o kadar çabuk öldüler ki, Ninigi'nin geri çekilme emri ancak ölülere ulaştı. Ninigi'nin kendisi ise rahatsız edilmedi. Ainu'lar atlaya zıplaya onun etrafını çevirdi ve gırtlaktan gelen homurtularla onu dik bir kaya duvarındaki bir çıkıntıya götürdü. Sürekli olarak önce onu, sonra da kaya duvarına kazınmış bir resmi gösteriyorlardı. Vahşilerin açık mavi gözlere sahip olduğu Ninigi'nin ancak şimdi dikkatini çekmişti.

"Shin-to!" diye bağırıyordu vahşiler, "Shin-to! Shin-to!"

Ninigi ansızın bu kelimenin ve duvardaki resmin ataların sırrının anahtarı olduğunu anladı. Ainu'lar atalarının yarattığı varlıkların torunları olmalıydı... Cro-Magnon deneyinin varisleri!

"Tanrıların Ülkesi!" diye bağırdı Ninigi. Fakat sonra dünyanın pek çok bölgesindeki genç tanrılar gibi o da buraya neden geldiğini ve ne aradığını unuttu.

Yere inişimizin aşağıdan nasıl görünmesi gerektiğini gösteren projeksiyona büyülenmiş gibi bakıyordum. Altın renkli Ma-ana tıpkı iki yanında fırıl fırıl dönen tekerlekleri, baş ve kıç taraflarında yılan başları, yelkensiz kısa direkleriyle bir ay teknesini andırıyordu. Uğultulu bir vınlamayla pembe-beyaz bir bulut kümesinin içinden geçti ve hafif eğimli vadinin üzerinde neredeyse hiç ses çıkarmadan tur atmaya başladı. Açık yeşil kestane ağaçları, siyah denilebilecek koyuluktaki karaçamlar ve meşe ağaçlarıyla dolu olan yükseltiler, küçük akarsu vadileriyle bölünüyordu. Irmağa doğru bakıldığı zaman öğle güneşinin altında parlayan beyaz dağ sırtları, daha önce görmediğim güzellikte bir manzaranın sınırlarını teşkil ediyordu.

Gök gemisi bir an için üzerine geniş bir mağara ağzının gölgesi düşen büyük bir kaya çıkıntısının önünde asılı kaldı. Sonra yavaş yavaş aşağı indi, yerdeki küçük taşları ve tozları dağıtarak bir kartal gibi dağdaki yuvasına yerleşti.

Bu arada uğultu ve vınlama sesleri son bulmuştu. Altın kuşun karnı yavaş yavaş açıldı, ben de duvarda asılı olan kırmızı pelerinlerden birini omuzuma atarak dışarı sıçradım. Osiris beni izlemeden önce birkaç adım uzaklaşmamı bekledi. Birbirimize bakmıyorduk. Bütün uçuş boyunca birbirimizle tek kelime olsun konuşmamıştık.

Aquitania ve Armorica'nın yönetici tanrısı Tiuz'un yanına sanki başkası yokmuş gibi Osiris'le gönderilmiş olmam hâlâ

canımı sıkıyordu, fakat Tiuz bu düzenlemeyi ölümünden kısa süre önce Berios'un yaptığını söyledi.

Hem benim, hem de Osiris'in elinde altın birer âsâ vardı. Gemiden çıktıktan sonra bir süre etrafımıza bakındık. Ben kaya çıkıntısının kenarına kadar yürüdüm. Aşağıdaki ırmağa şöyle bir göz attım, sonra da ellerimi gözlerime siper ederek yakıcı güneşin aydınlattığı tepelerle dolu manzaraya baktım.

"Demek Cro-Magnon vadisi burası!" dedim hayranlıkla. Her şeyin bu kadar çabuk gelişmiş olmasını hâlâ aklım almıyordu. Osiris'le Yasak Bahçe'de yaptığım o talihsiz buluşmanın üzerinden yıllar geçmişti sanki... Aynı şekilde depremin, Jason'la karşılaşmamım, Gri Ev'de yaşadığım tecrübenin, tanrıça olamayacağımın söylenmesinin, seremoninin ve Berios'un ölümünün üzerinden de. Her şey uzak ülkelerdeki yaşam hakkında yıllardır yaptığım tasavvurların aynısıydı, sadece bir tek gerçek son derece acı bir şekilde kendisini hatırlatıyordu. Yaşamım boyunca bulunmak istediğim yerdeydim - fakat bir tanrıçanın büyüleyici yaşamının keyfini çıkarmak için değil, tam aksine, yaklaşan tehlikeye karşı yapılan bir yarışı kazanabilmek için.

Yan tarafa döndüm. Gözlerimin ucuyla Osiris'in yukarıdaki mağara girişinde bir şeyler fark etmeye çalışmasını izledim. Bir süre sessizliğe kulak kabarttı, sonra başını salladı ve gemiye geri döndü.

"Görülebilecek hiçbir şey yok!" diye bağırdı içeri doğru. Bir an sonra aşağı metal bir merdiven uzandı ve gemiden ikinci bir adam indi. Benden ve Osiris'ten oldukça yaşlıydı. Sarı sakalı göğsüne uzanıyordu ve karmakarışık gri saçlarının etrafında puslu gecelerde ayın etrafında görünen türden mavi bir hâle vardı.

"Elimde olsa buradan bir daha asla ayrılmazdım" dedim derin derin iç çekerek. "Kuzey'deki Armorica kolonisinde nasıl bir soğukta yaşadığını göz önünde bulundurursak, burası bana cennet gibi geliyor!"

"Burası da bir cennetti, İnanna, fakat aynı şekilde oldukça soğuk bir cennet!" diye gülümsedi yaşlı adam. "Atalarımızın büyük deneylerinin en önemli evresini gerçekleştirmelerinden bu yana, burada öyle önemli bir değişiklik olmadığını itiraf ediyorum."

"Atalarımızın buradan ayrılmalarının üzerinden ne kadar süre geçti acaba?" diye sordu Osiris ve yanımıza yaklaştı. "Beş bin yıl? On bin yıl? Yoksa daha mı fazla?"

"Bilmiyorum" diye cevap verdi gri saçlı adam. "İlk deneyler dünyanın pek çok yerinde binlerce yıldız yılı önce başladı, fakat buradaki yirmi altı bin yıl önce. Atalarımız aşağıdaki ırmağın her iki yakasında yaşayan yeni insan gruplarını yaklaşık on bin yıl boyunca izledi... ta ki hava son derece soğuyuncaya kadar. Bu bölge de sadece buzullarla ve tundra bitkileriyle kaplanmıştı. O zamanlar deniz buradan çok daha batıda başlıyordu. Buz... Korkunç bir buz tabakası havadan ve okyanustan giderek daha fazla su emiyordu..."

"Fakat buzlar çok uzun zamandan bu yana eriyor" dedim. "Deniz seviyesi o zamana göre en azından elli adam boyu yükselmiş olmalı!"

"Daha da yükselecek" diye başını salladı yaşlı adam. "Büyük ihtimalle bu vadi de günün birinde bir koy halini alacak."

"Denizin bizim aradığımız insanlarla ne ilgisi var?" diye sordu Osiris sabırsızlıkla. "Tamam, bir zamanlar burada, Madeleine ve Cro-Magnon'da yaşamışlar. Fakat bunun üzerinden o kadar fazla zaman geçti ki, bizim için hiçbir anlam ifade edemez."

Osiris'in Berios'un bana anlattığı şeylerin hiçbirinden haberi olmadığını ancak şimdi anlıyordum! O da aynı zamanda dünyanın dört bir yanında bulunan ve gerçek anlamını asla anlayamadıkları bir sorunun cevabını aramaya çalışan diğerleri kadar bilgisizdi.

"İşte bu sık sık düşülen bir hata, Osiris" dedi ihtiyar ciddi bir

sesle. "Sen resmen tanrı olmadın, bu yüzden ilişkilerin birçoğundan haberin yok. Fakat o zamanlar aynısını binlerce yıldır tekrarlamayı başaramadığımız bir şeyi gerçekleştirdiğimizi biliyorsun."

"Burada, Neandertal'da ve başka yerlerde yaşayan vahşilerin insana dönüştürülmesinden söz ediyorsun, değil mi?"

"Cro-Magnon deneyinden söz ediyorum. Bu küçük, fakat çok önemli bir fark, Osiris! Madelaine ve Moustier -yani Neandertal'da- yaşayan vahşiler taş silahlar kullanan, ayılara tapan, ölülerini gömen, iyi avcılardı. Fakat bizim insan kavramıyla kastettiğimiz varlıklardan değillerdi! Asla belli bir gelişim basamağının üstüne çıkamadılar. Cro-Magnon deneyi yepyeni ve bambaşka bir adımdı. Bu yeni insanlar müzikten hoşlanıyor, kemiklerden ve üzerlerine bağırsak gerdikleri tahtalardan yaptıkları çalgılarla olağanüstü güzellikte melodiler yaratıyorlardı. Ben de kemikten yapılma bir kavala sahibim. Onlar kendilerine elbise diken büyük sanatçılardı."

"Sanatçı mı? O mağara adamları mı?"

"Tanrılar Okulu'nda size ne öğrettiklerini çok merak ediyorum doğrusu" diye alay etti yaşlı adam. "Cro-Magnon insanları bununki gibi bir kaya çıkıntısının altında, açıkta yaşarlardı. Mağaralar, onların bugün bizim farkında bile olmadığımız bir gücü temin etmekte kullandıkları, büyülü mekânlardı."

Ansızın bu yaşlı adamın anlattıklarının doğruluğundan şüpheye düştüm. Yoksa tüm bunlar onun bize hükümranlık bölgesiyle böbürlenmek için anlattığı masallardan mı ibaretti?

"Elbette bunlardan söz edildiğini duymuştum" dedi Osiris biraz utanarak. "Fakat bu gizemli sanat eserlerinin varlığına asla inanmamıştım.... Atlantis'li sanatçılara eşdeğer vahşi sanatçılar... hem de on bin, hatta yirmi bin yıl önce..."

"Onların şimdikilerden daha iyi olduğuna inanabilirsin..." dedi yaşlı adam.

"Bu mağaraları araştırmakla görevlendirildik."

Yaşlı adam elini salladı.

"Sana yanlış mağaraları da gösterebilirdim. Irmak vadisi boyunca yükselen kayalıklarda bunlardan bol miktarda var. Osiris! Gök gemisinde size gösterdiğim Laussel kadın kabartmasındaki bulunan ayın on dört değişik evresinin ve Cro-Magnon deneyinde ortaya çıkan 0 kan grubunun gizemini anlamayı bir yana bırakalım, sen tek başına buradaki iskeletlerin farklı kafa yapılarını bile ayırt edebilecek durumda değilsin."

Osiris öfkeyle suratını buruşturdu. Bu ifadeden hiç hoşlanmadığı her halinden belliydi. Yaşlı tanrı kolunu omzuma attı ve beni kaya çıkıntısının dibine götürdü.

"Onu uzun zamandır tanıyor musun?"

"Evet" diye karşılık verdim tereddütle.

"Birbirinizden pek hoşlanmıyorsunuz sanırım?"

Dudaklarımı büzdüm ve omuzlarımı silktim. Yaşlı adam bunu gördü ve sadece başını salladı.

"Buz ve güneş birbirlerinden hoşlanmaz" dedi. "Kuzeydeki buzlar giderek daha hızlı eriyor, ardında verimli yeşil bölgeler bırakarak daha kuzeye çekiliyor. Bunun bedeli ise aynı verime sahip başka bölgelerin sular altında kalması ve bir daha geri gelmeyecek şekilde yitirilmesi."

Başımı çevirerek ona baktım. Yaşlı adamın başının etrafındaki mavi hâlenin rengi giderek koyulaşıyordu. Bunun aynısını kısa bir süre önce de görmüştüm - Berios'ta!

"Bulmak istediğiniz gerçekte nedir?" diye sordu sakin bir sesle. "Bir zamanlar düşünen insanlar yaratmayı başardığımızın kanıtlarını mı?"

"Evet" diye cevap verdim. "Vahşi insanları insan, insanları da kozmik varlıklar yapan eski bir gücü arıyoruz."

"Atlantis'in durumu o kadar kötü mü gerçekten?" diye sordu.

Ona cevap vermek yerine, düşünceli bakışlarla vadiyi izlemeye koyuldum.

"Eğer durum gerçekten de bu kadar kötüyse, o halde binlerce yıldan beri yaptığımız uyarılar haklıymış! Sadece dış dünyayla ilgilenip, kendi iç dünyamızı tümüyle ihmal ettik" dedi yaşlı tanrı Tiuz. "Ben de içimden gelen seslere kulak vermedim... sahip olduğum "üçüncü göz" artık tümüyle körleşti. Eski işaretlerin anlamlarını bile unuttum ve uzun zaman öncekine benzer bir şekilde yaşamaya devam eden tanrılarla ve insanlarla olan bağlantım koptu."

Elimde olmadan hızlı hızlı nefes almaya başladım.

"Demek... demek onların hâlâ var olduğunu söylüyorsun! Atalarımız olan gerçek tanrılar ve onların soyundan gelenler hâlâ yaşıyor mu?"

Tiuz avuçlarını göğe uzattı.

"Evet. yeni yerleşim yerlerinin etrafındaki duvarın kudretin, elmas ve mücevherlerin ışıltısının, altın hırsının insan kalbindeki huzurdan daha önemli olmadığı bazı bölgelerde yaşamaya devam ediyorlar. Çok yaşlı tanrıların bir kısmı, artık bir bedene ihtiyaç duymayacakları yerlere çekildiler. Şayet yeteri kadar güçlü olsaydım, sizinle Uygur İç Denizi bölgesine gelirdim. Orada aradığınız cevabı bulabilirdiniz - hem çok yaşlı tanrılarda, hem de onlarla birlikte yaşayan insanlarda..."

"Şu resimlerin... yani mağaradaki sanat eserlerinin bazı bilgiler içermesi mümkün değil mi?" diye sordum güçlükle bastırabildiğim bir heyecanla.

"Bunu kendiniz bulmalısınız! Ben aramaya nereden başlanması gerektiğini bile bilmiyorum..."

"Saz" dedim ona. "Sazlık bölgesi..."

Yaşlı tanrı omuzlarını silkti.

"Bu mağaradaki resimlerde sazların tasvir edildiğini hiç duymadım."

"Bunu bilmek istiyorum" dedim sabırsızlıkla. "Gel, gidip birlikte bakalım!"

Mağaranın ana mekânı, yarı yarıya dökünlülerle örtülü girişten birkaç adım sonra başlıyordu. Osiris sessizce ve düşüncelere dalmış bir halde önden yürüyordu. Yaşlı tanrının ve benim, onun bilmediği bir sırra vakıf olduğumuzun farkına varmıştı. Fakat yine de bize karşı olan davranışları değişmemişti.

Yüksek tavandan aşağı uçlarından su damlayan sarı renkli sarkıtlar uzanıyordu. Osiris başını hafifçe yana eğerek, duvardaki kısmen iç içe geçmiş hayvan resimlerini incelemeye başladı. Bu tasvirler ona kesinlikle gizemli ve esrarengiz gelmiyordu. Sol tarafında bir atın başının resmini gördü, sonra vücutlarının yarısı görünen birkaç at resmi daha, sonra bir boğa, birkaç geyik, ikinci bir boğa ve bir bizon. Mağaranın diğer duvarında ise bir yıldız, bir ayı ve bir inek görülüyordu.

"Şayet göreceklerimizin hepsi bundan ibaretse, burada ne işimiz olduğunu gerçekten anlamıyorum" diye homurdandı. Sonra arkasını döndü ve mağaradan çıkmaya hazırlandı.

"Orada iki geçit daha var" diye bağırdım. Sesimin heyecandan titrediğini duyan sadece Osiris değildi.

"Orada bir şey bulamayacaksınız" dedi yaşlı tanrı. "Mağara sağa doğru giderek daralan iki küçük geçide bölünüyor, sonra da dağın içine doğru sızıntı kanallar şeklinde uzanıyor. Hemen önünüzdeki diğer geçit de dar bir çatlak şeklinde uzanarak, bir süre sonra son buluyor. Her iki bölümün tavanlarında da benzer türden birkaç resim var."

"Her şeye rağmen burada daha önceki araştırmalarda gözden kaçmış birtakım şeylerin bulunması lazım" dedim. "Bir kez daha düşünelim! Tanrılar Okulu'nda öğrendiğimize göre, Cro-Magnon insanları avcı ve toplayıcıydı. Mağara dışında da bulunan ateş yerlerinin etrafındaki kemik bulgularına göre, genellikle ren geyiği yiyerek besleniyorlardı. O halde bu geyik, inek, ayı ve bizon resimleri niye?"

Osiris uzun bir aradan sonra ilk kez lafa karıştı. "Avcılar hay-

vanların peşinde uzun mesafeler kat eder. Belki de bu mağara av büyüsü yapılan gizli bir yer, ya da... genç avcılar için okul benzeri bir şeydi..."

"Bu yorumları biz yaşlılar aramızda uzun süre önce tartışmıştık" dedi Tiuz başını sallayarak. "Bu tasvirlerin avlanmayla ilgili oldukları yorumunda gerçek payı olmalı. Fakat tek anlamları bu olsaydı, o takdirde o zamanların en önemli av hayvanlarının resimlerinin de çizilmiş olması gerekirdi. Bu mağarada büyük tüylü gergedanın resimlerinin bulunmasına rağmen, gerek Neandertal adamlarıyla, gerekse de Cro-Magnon insanlarıyla yakın ilişkiler içinde bulunmuş olan mamutların bir tek resminin bile bulunmayışını sen nasıl açıklarsın?"

"Burada hiç mamut resmi yok mu?" dedi Osiris şaşkınlıkla. Tiuz başını salladı. "Bir tane bile..."

¨Çok garip¨ dedim ben de. ¨Ya diğer mağaralarda?¨

"Orada çok sayıda mamut resmi var. Ve onlarla birlikte insan-hayvan karma varlıkları..."

"İlkellerin maskeli şaman rahipleri" dedi Osiris. "Bunların tümü avcılık kültüne ait olabilir."

"Belki de" dedi tanrı Tiuz sabırla. "Fakat bu açıklama da tek başına yetersiz kalabilir. İlk olarak, o zamanlar hayvan kıtlığı diye bir şey olmadığı için. Hayvanlar muazzam büyüklükte sürüler halinde kuzeyin buzlarından güneyin ve batının sıcak denizlerinin kıyılarına göç ediyorlardı. İkinci olarak da bu maskeli dans sıradan bir hayvan büyüsünden çok daha fazla anlamlar içermeli. Bana kalırsa bunlar Cro-Magnon insanlarının atalarımızdan aldıkları birtakım bilgilerin gizli olduğu sembol-tasvirler."

Bir süre duvardaki ve tavandaki bu çok eski sanat eserlerini inceledim. Bazı yerlerde zeminin kabarıklığına öyle güzel uydurulmuşlardı ki, hayvanlar neredeyse canlıymış gibi duruyordu. Ve ansızın neyin yanlış olduğunu fark ettim!

"Bütün resimlerde ortak bir ufuk eksik" dedim yavaşça. "Sanki yerçekimi olmadan havada uçuyormuş gibi görünüyorlar. Neden hiçbir hayvanın yerde durmadığını ve neden yerçekimsiz bir ortamdaymışlar gibi alt alta, üst üste tasvir edildiklerini bilmek istiyorum... Neden bu ineğin boynuzları, gözleri ve toynakları büyük bir özenle çizilmiş ve vücudu bir siluet olarak görünüyor? Ve neden küçük gruptaki ineğin bir leopar gibi benekli bir postu var?"

"Belki de bunlar tamamlanmamış resimlerlerdir" dedi Osiris hor görür bir ifadeyle. Ona neredeyse acıma dolu bir bakış fırlattım.

"Resim yapmak için bu mağaraya meşale ve yağ lambaları getiren, boya elde etmek için taşları un ufak eden ve yağla karıştıran, dahası tavana yetişmek için iskele kurmak zorunda olan birilerinin, bu resimleri bitirecek zamanı da mutlaka vardır!"

"Acaba kavganıza dışarıda devam etmek istemez miydiniz" dedi Tanrı Tiuz titreyerek. "Burası benim için biraz fazla soğuk da..."

"Bekleyin!" sözleri döküldü ağzımdan. Lambamı elime aldım ve tasvirlerin altında yavaş yavaş yürümeye başladım. Resimler. Semboller.

Herkesin görebildiği, fakat sadece içindeki hatıraları hareket geçirmeyi başaran birinin yorumlayabileceği bilgiler.

Bu resimler bana neyi anımsatıyordu? Bu sorunun mutlaka bir cevabı olması gerektiğini biliyordum! Resimler bir şeyler söylüyordu, fakat benim anlayabileceğim bir dilde değil. Neden hepsi sanki birbirleriyle hiç ilgileri yokmuş gibi ayrı ayrı çizilmişti? Ana mağaranın sağ tarafındaki dar geçide girdim. İleride bir başka geçide daha ayrılıyordu. Yüzüme belli belirsiz bir hava akımının çarptığını hissediyordum.

Tekrar geri döndüm. Başımın tam üzerinde kara bir boğa vardı. Karnını deşen bir mızrak, bağırsaklarını dışarı dökmüştü.

Sol tarafta stilize edilmiş bir insan figürü keşfettim; iki yana açtığı kolları ve elindeki sivriltilmiş tahta parçasıyla geriye düşmekte olan dört parmağı andırıyordu. Figürün üzerinde bir tek göz ve gagaya benzer bir yüz bulunan bir başı vardı. Fakat bu çizimde esas ilginç olan ne boğa, ne de arkaya düşmekte olan adam değil, tam aksine, resmin altında bulunan kuş figürüydü. Dik duran bir tahta parçasının üzerine tünemişti ve mağaranın sarı-kahverengi tavanında tasvir edilmiş olan dramla yakından uzaktan ilgisi yokmuş gibi duruyordu.

Yaralı boğa da avcısına bakmıyordu. Ağzından bir karış dışarı fırlamış diliyle başını mızrağın açtığı yaraya çevirmişti.

Nihayet resmin sembolik ifadesini anlayabilmiştim. Bu bir av kazasının resmi veya gerçekten yaşanmış bir olayın anısı değildi. Tam aksine, Basilea'daki Gri Ev'de gördüklerime çok benzeyen sembol resimleriydi. Bu resmi yapan kişi, doğal uyum güçleri ve Eski Düzen'in yıkılması konusunda Atlantis'in tüm krallarından daha fazla bilgi sahibiydi!

Boğaya saplanmış olan mızrağın kırılmış olduğunu ancak şimdi fark etmiştim. Kırık parça sanki bir tesadüfmüş gibi, tahta parçasının üzerine tünemiş olan kuşu işaret ediyordu. Evet, işte cevap buydu! Bu resim, yaşam ve ölümün bir ifadesi olmalıydı. Avcının ölümcül mızrağı kırılmıştı, fakat göklerde özgürce uçabilen kuş, yaşamın sembolü olarak zaferini ilan ediyordu! Derin bir soluk aldım ve kendimi uzun süredir olmadığım kadar mutlu hissettim.

Gülümseyerek ana mağaraya geri döndüm. İki adam mağaranın ağzında duruyor ve beni bekliyordu. Bir kez daha yukarı baktım ve aynı anda küçüklü büyüklü bir grup at ve boğa gördüm. Onların yanında da ne Aquitania'da, ne de dünyanın başka bir yerinde var olan bir hayvan göze çarpıyordu. Benden önce bu hayvanı kimse fark etmemiş miydi? Bu, cennetin kayıp düşünün bir sembolüydü. Sadece hayal eden, seven, ümit

eden insanların tasavvur edebildiği bir yaratık. Görünen dünyadan daha fazlasının var olduğunu her zaman hissetmiş olan insanlar!

Ve bu resmi bir Cro-Magnon insanı buzul çağının en soğuk evresinde çizmişti. İnanamıyordum, fakat resim karşımdaydı!

"Onları bulmalıyız" dedim duyulur duyulmaz bir fısıltıyla. Atlantis'in genç krallarının hakkı vardı. Cro-Magnon insanları bir sopanın ucundaki bir kuşun ne anlama geldiğini biliyordu. Onlar ay dönümünün, kimsenin yakalayamadığı tek boynuzlu atın ve doğanın gizli güçlerinin sırlarını da biliyorlardı.

"Onlar mutlaka bir yerlerde yaşıyor!" dedim kendi kendime. "Buzul devrinin üzerinden binlerce yıl sonra bile..."

Batı kıtasının içlerindeki vahşi dağlarda Hopi halkı kuşaklardan beri küçük gruplar halinde herkesten uzak yaşıyordu. Onlarda da sadece Ayı kabilesinin ve Yılan kabilesinin bilgeleri kendilerinin tanrıları Kaşina'lar tarafından yaratıldığını biliyordu.

Bu bilgelerden ikisi, Yılan kabilesinin şefi ve kızı, bir taş platonun kenarına oturmuş ve milyonlarca yıldır akan ırmaklar tarafından açılmış derin kanyonların inanılmaz görüntülerini izliyordu. Adam ve genç kız, gece yarısından beri güneşin doğmasını bekliyorlardı. Birkaç anlık bir zaman diliminden sonra gökyüzü doğu yönünde kırmızı ve mavi bir peçeye büründü. Serin bir rüzgâr gecenin son kalıntılarını da yok etti ve gökteki yıldızları süpürüp götürdü.

"Çok eski zamanlardan bu yana Tawa olarak adlandırdığımız güneş tanrısının önünde eğilelim" dedi baba, kızına. Birlikte yere eğildiler, önce parmak uçları, sonra alınları, yürekleri ve dudaklarıyla toprağa dokundular.

"Gel, Tawa" dedi baba, "sonsuz Tokpella'dan karanlığı kovdun ve tüm dünyaların ilkini yarattın. Fakat dünya mağarasındaki küçük hayvanlar yaşamın anlamını kavrayamıyor, seninle

konuşamıyordu. Bu nedenle yaratıklarını yok etmesi için aşağıya Büyükanne Örümceği gönderdin... şimdi de sen devam et, kızım..."

"Büyükanne Örümcek tüm küçük canlıları yok etmedi" diye devam etti kızı. "Hayvanların bir kısmını uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra ikinci, sonra da şimdi bizim, yani bir zamanların küçük hayvanlarının oturmakta olduğu üçüncü dünyaya götürdü..."

"Ve senden, Tawa, diğer Kaşina'lardan ve elçilerinizden nasıl elbise dokuyacağımızı, içinde su ve yiyecek saklayabileceğimiz kapları nasıl yapabileceğimizi öğrendik..."

"Bu güzel bir dünya idi" diye devam etti kızı, "fakat sonra başka Kaşina'lar geldi, bize sarhoş eden içecek verdiler ve kabilemizin en güzel kızlarını kaçırdılar. Bu kızlar artık bize ait olmayan ve tozların arasında ağlamaya bıraktığımız çocuklar getirdiler..."

Baba ve kız birlikte doğruldular. Uzak dağların zirvelerindeki sislerin arasından güneşin ilk ışınları belirmeye başlamıştı.

"Tawa, yanlış yaptığımızı biliyoruz!" diye bağırdı baba berrak bir sesle güneşe karşı. Üzerimizdeki kötünün adımları gökyüzünü çiğnedikten sonra, suyun yükselerek senin ve diğer Kaşina'ların geldiği ülkeyi kapladıktan sonra, bir daha bize bir gemi veya bir önder göndermeyeceğini biliyoruz."

"Bize ne yapmamız gerektiğini söyle!" diye yalvardı kızı. Tanrı Tawa ufuktan bir ateş topu gibi doğarak göğe yükselmişti. Baba-kızın yüzlerini ısıtıyor ve içlerini umutla dolduruyordu.

"Tawa, sana ihtiyacımız olduğunu biliyorsun!" diye bağırdı baba. "Sen yanımızda olmadığın zaman, senin yardımınla yükseldiğimiz en derin mağaralara uykudaymışız gibi sürünerek geri döneceğiz. Oysa senin ışığın bizi aydınlatırken bütün hayvanlarla, ağaçlarla ve kayalarla bir oluyoruz. Kaşina'lar bize her insanın neyin iyi ve neyin kötü olduğunu bildiğini öğrettiler -

ne şekilde ve nerede yaratılmış olursa olsun, derisinin rengi ne olursa olsun, içinde oturan "Büyük Ben" hangi adı taşırsa taşısın..."

"Nerede yanlış yaptığımızı söyle bize!" diye sözünü kesti kız babasının. "Ve bu kötülüğün üzerimize neden geldiğini..."

"Olacak olanlar size karşı değil" dedi baba birdenbire değişik bir ses tonuyla. "Fakat siz bir bütünün parçalarısınız. Sağ ayağa batan bir dikenin acısını nasıl sol ayak da çekerse, başkaları "Büyük Ben"e karşı günah işlediği için ateş ve yıkım sizin üzerinize de gelecek."

"Senin gördüklerin hakkında bilgi sahibi değiliz" dedi kızı.

"Haklısın! Tanrılarınız size karşı doğru davrandılar ve gözlerinizi Eski Düzen'i yok edecek şeylerle kamaştırmadılar. Bu nedenle siz de dünyanın pek az başka bölgesinde yaşayan ve kalplerini temiz tutmayı başarabilen diğer insanlarla birlikte felaketten sağ olarak kurtulacaksınız! Dağlardaki mağaralara sığının ve Sapapuni'yi, göğün karanlığındaki deliği görünceye kadar bekleyin. Onu gördükten sonra dışarı kuşlar salın... Önce bir güvercin, sonra bir şahin, o da bir şey bulamazsa bir alaycı kuş..."

Baba olduğu yerde iki yana sallanınca kızı onu tutmak zorunda kaldı.

"Biz... doğayla aramızdaki anlaşmayı asla unutmadık..." diye inledi ve bu kez ağzından kendi sesi çıkmıştı.

"Bunu söylediğine göre, tüm olanlarda bizim de suçumuz olduğunu bilmelisin" dedi kız. "Kendi yapmadığımız ve engellememize imkân olmayan şeylerde bile..."

"Fakat çok uzağımızda olup bitenlerden nasıl haberimiz olabilirdi ki?"

"Onlardan haberimiz olmasını istemedik" dedi kız. "Bu da bedelini ödememiz gereken bir başka suç."

Bu arada gökteki kötülük güneşin batmasından evvel de görünür olmaya başlamıştı. Dünyayı güneşin çevresinde attığı turda geçmişti. Ortasında büyük bir kral tepesi, tapınaklar ve duvarlar, kanallar ve bahçeler bulunan büyük şehir çoktan terk edilmişti ve ıssızdı. Gemiler ne suda, ne de havada kaçışın izlerini bırakmışlardı. Sadece liman duvarlarının dibinde ve hava meydanlarında gereksiz malzemeden oluşan birtakım yığınlar göze çarpıyordu.

Kral sarayının yüksek ön avlusunda birkaç Oannes toplanmıştı. Üzerlerinde balık derisinden yapılma pelerinler ve açık ağızlı balık başlarına benzer maskeler vardı. Sarayın son muhafızının da şehirden kaçmasından sonra, sokaklarda sadece işe yaramaz birkaç demir-adamdan başka kimse kalmamıştı. Oannes'ler de bu durumdan faydalanıp uzun süredir hazırlandıkları planlarını gerçekleştirmeye, yani saray arşivini inceleyerek en önemli gördükleri bölümlerini ayırmaya başladılar. Ön avlunun üzerinde giderek daha fazla altın ve mermer levha yığılıyordu. Ayrıca bir köşede de kadife kaplı sandıklar, piramit biçimli kristal kutular, içlerinde anlamlarının çok uzun zaman önce unutulmuş olduğu kutsal nesnelerin, tılsımların ve sembollerin bulunduğu tahta mahfazalar bulunuyordu.

"Jason yakında geri dönmezse tüm çabalarımız boşa gidecek!" diye inledi Oannes kadınlarından biri ve balık derisi pelerinin kenarıyla yüzüne serin hava yelpazeledi.

"O adanın doğu tarafında bizden bir işaret alana kadar beklemek istemiyor muydu?" diye sordu başka biri.

"İşareti almış mı peki?"

"Tanrı Enki'nin gemisindeki arkadaşlarımızın söylediğine göre, çoktan burada olması gerekiyormuş..."

"Neler oluyor?" diye bağırdı Morgana. "Neden işinize devam etmiyorsunuz? Yoksa göktaşına yalvarmak gibi bir niyetiniz mi var?"

Genç kadınlar başlarını kaldırıp gökyüzüne baktılar. Güneş, ufuktaki belli belirsiz sislerin arasından yükseliyordu. Onun hemen üzerinde de çok daha küçük ikinci bir güneş parlıyordu. Fakat bu güneş dünyaya ısıtıcı ışınlar değil, ölüm ve yıkım getirecekti.

"İşte yelkenli geliyor!"

Bu çığlık kraliyet sarayının bomboş ön avlusunda uzun uzun yankılandı. Büyük gemi, şehrin güney kanalında büyük bir hızla ilerliyordu. Aynı anda yeni ve büyük denizaltı gemilerinin sonuncusu da iç kanal çemberinin rıhtımında ortaya çıkıverdi. Normal şartlar altında birbirlerinden bu denli farklı iki geminin bir araya gelmesi en azından yarım günlük bir süreyi gerektirirdi. Fakat şimdi kanallar bomboştu ve yelkenli aslında ne büyük bir güce sahip olduğunu ortaya koyuyordu. Bir süre sonra kürekçibaşının davulunun gümbürtüsü tüm şehirde yankılanmaya başladı.

Enki'nin denizaltı gemisinin altın renkli sırtı da, ardında bembeyaz köpükler bırakarak büyük bir süratle yol alıyordu. Afrika ve Asya kıtaları arasındaki çoktan batmış olan bağlantı kıtasının tanrısı, geminin yarı açık kubbesinin ortasında duruyordu. Üzerinde balık pullarından yapılmış, ta ayak bileklerine kadar inen pırıl pırıl bir elbise, belinde kudretinin işaretlerini taşıyan bir kemer ve önü açık işlemeli bir cepken vardı. Atlantis'in en önemli kolonilerinden birisinin tanrısı olmayan Enki, Mezopotamya'nın baş tanrısı Anu'nun buyruğu altındaydı. Anu, Nil kıyısındaki Amon-Ra ve İndus bölgesindeki Brahma Manu, aynı statüye sahip tanrılardı. Buna karşın Enki hükümranlık alanını deniz seviyesinin üstündeki ve havadaki tüm hareketlerden sorumlu olan kardeşi Enlil ile paylaşmak zorundaydı.

Fakat buna rağmen Enki'nin Oannes'ler arasında özel bir şöhreti vardı. Enki'nin, Atlantis'in on kralı tarafından hiçbir şekilde kontrol edilemeyen pek az hükümranlık sahasından birisi-

ne sahip olduğu söyleniyordu. Bu gizli krallığın nerede olduğunu kimse bilmiyordu, hatta birkaç kişi onun yerin derinliklerinden ve İç Asya'daki gizemli bir tatlı su denizinden gelen tatlı suyun efendisi olduğunu bile söylüyordu. Bu büyük tatlı su denizini en eski tanrılardan sonra bir daha hiç kimse görmemişti...

Yelkenli kuvvetli davul gümbürtüleri ve kürek darbeleri eşliğinde iç kanal çemberine girdi. Enki kollarını yukarı kaldırınca, altın parıltılı gemisinin etrafındaki dalgalar birden seyrekleşti. Jason da aynı şekilde gemisine hız kesmesi emrini verdi. Birbirinden tümüyle farklı iki deniz taşıtı, sanki bu manevrayı binlerce kez denemiş gibi yavaşça birbirine yaklaştı. Kral sarayına uzanan merdivenlerin tam önüne yanaşmışlardı.

"Müritlerin aradıklarını bulmuş mu?" diye bağırdı yelkenlinin sahibi.

"Tutsakların hâlâ merdivenleri çıkabilecek durumdaysa, saray arşivinin en önemli bölümünü kurtarmaya hazırız."

"Duka-bölgesindeki kayıt disklerini de mi?"

"Hem de geçmiş bin yılların tanrı sülalelerinin tüm çizimleriyle birlikte!" dedi Enki ve güldü.

"Beni asıl ilgilendiren gen deneyleri ve insan üretimiyle ilgili raporlar!" diye bağırdı Jason.

"Tüm bu belgelerin arasında onların da bulunup bulunmadığını şimdi kontrol edemeyiz."

"Bu her şeyi yanımıza almamız gerektiği anlamına mı geliyor?"

"Mümkün olduğu kadar fazlasını..."

"Umarım gemin bu kadar yük taşıyabilir!"

"Başka şansımız yok!"

"Haydi bakalım, vakit geldi" diye bağırdı Jason geminin karnındaki adamlara. "Zincirleri çıkartın ve mümkün olduğu kadar çabuk saraya gidin."

Kürekçi sıralarındaki adamlar kilitleri daha önce açılmış olan

zincirleri bir kenara attılar. Parlak güneş ışığına çıktıkları zaman yere düşmemek için birbirlerine destek oldular ve gemiyi terk ettiler.

"Doğruca kadınlara gidin!" diye bağırdı Jason arkalarından. "Sarayın önünde sizi bekliyorlar."

SON GÜNÜN SABAHI

"Ne bulduk şimdi sonuçta burada?" diye sordu Osiris canı sıkkın bir tavırla. Mağaranın önündeki bir kaya parçasında oturuyor ve ağzında birkaç fındık geveliyordu. Onun her tarafta yetişen fındıklardan tiksindiğini biliyordum. Bu meyveler kabuksuz olarak ona küçük, kurumuş birer beyni anımsatıyordu.

Ne ben ne de yaşlı tanrı onun sözlerine kulak verdik. Kaya çıkıntısının önünde duruyor ve binlerce yıl önce her şeyin başlamış olduğu vadiye bakıyorduk.

"Belki de bu civarda bir zamanlar bu mağarada yaşamış olan ataların gizemli güçlerine dair daha belirgin işaretler vardır" dedim ona. Kendi sesim bana bile son derece yılgın ve ümitsiz geliyordu. Yaşlı tanrı ise başını salladı.

"Cesaretinizi kırmak istemezdim" dedi bana bakmadan. "Elbette ki biz tanrılar bundan binlerce yıl önce dünyanın birçok yerinde aynı anda gerçekleşmiş olan bir olayın izlerini her tarafta aradık. Üzgünüm, İnanna. Size ve kendimize yardım etmeyi çok isterdik, fakat her şey bitti."

"Hiç umut yok mu?"

Tanrı Tiuz omuzlarını kaldırdı.

"Mistik güçlere sahip eski Atlantis'in izlerini bulmayı başarsaydık bile... elimize ne geçerdi ki? Bir zamanlar insanların ve hayvanların, ağaçların ve taşların, göğün ve yerin uyum içinde bir arada var olduğunu ispatlamayı başarsaydık bile, bu bilgi ne işimize yarardı? Kafamıza düşmekte olan bir göktaşını durdur-

mayı başarabileceğimize cidden inanan birileri var mı gerçekten?"

Başımı ona çevirdim ve yaşlı tanrının gözlerine uzun uzun baktım. Bu gözler Berios'un, Atlantis krallarının, Basilea sakinlerinin, hatta benim gözlerime bile benzemiyordu. Çok parlak olan irislerindeki altın renkli noktacıkların sayısı benimkinden çok daha fazlaydı. Buna rağmen gene de bulanık ve yorgun bir ifadeleri vardı. Tam o anda bu yaşlı tanrıyla dudaklarımızı oynatmadan da konuşabildiğimizi fark ettim. Sözcükleri kullanmadan yaptığımız bu düşünce alışverişinin, yaşlı tanrının engin tecrübesiyle sahip olduğu Tanrı Taşı'nın frekansını benimkine göre ayarlamasıyla gerçekleştiğini ilk anda düşünememiştim.

"Çok güzelsin, İnanna. Ve umduğumdan çok daha fazlasını biliyorsun! Bölgemdeki insanlar seni görebilseydi sana İs -şafak tanrıçası- ya da Peri Morgana ismini takabilirlerdi..."

"Morgana? Bu ismi daha önce bir yerlerde duymuştum...

"Onu sakın unutma! İleride sana lazım olabilir..."

"Sanırım eskiden çok bilge bir tanrı olmalıydın..."

"Gücümün çoğunu kullandım. Aramızda anlamsız bir mücadele var. Her kuşakta buraya Tanrılar Okulu'nun yeni mezunları geliyor ve her gelen eskiden daha ukala ve daha küstah oluyor. Buna karşın bilgi seviyeleri sürekli düşüyor ve hata üzerine hata yapıyorlar..."

"Dünyanın pek çok yerinde sadece çok yaşlı ve çok genç tanrıların bulunmasının sebebi bu mu?"

"Son bin yıllarda Krallar Adası'ndan gönderilenlerin birçoğu yerlilerden daha uzun yaşamıyor. Bu hem tanrılar, hem de ne bir haberci melek, ne de muhafız olarak işe yaramayan demiradamlar için geçerli. Bu korkunç gelişmenin nedenleri üzerinde uzun süre kafa patlattım, fakat yaşlı tanrıların hiçbiri bu fenomeni açıklayamıyor. Bizde ters giden bir şeyler olmalı! Tanrılar artık kendilerini bekleyen kaderden kaçamıyor!"

"Bu durum tüm koloniler için geçerli mi?"

"Evet... hem de gereğinden çok fazlasında..."

Eski Düzen'in ne kadar kötü durumda olduğunu ilk kez bir tanrının ağzından duyuyordum. Bu yeni ve korkunç tecrübe benim için gerçek bir şok olmuştu, çünkü bu zamana kadar büyüdüğüm ve yetiştiğim saray çevresinde kolonilerdeki tanrılar hakkında sadece şan, şöhret, kudret ve zenginlik ifade edilen sözler söylenildiğini duymuştum.

"Şimdi ne yapacaksınız?" diye sordu Tiuz.

"Bilmiyorum. Sen ne yapacaksın?"

"Ben tekrar kuzey bölgelerine gitmek istiyorum. Orada çok uzun zamandır tanıdığım insanlar yaşıyor. Yardım edemesem bile, en azından onları biraz avutmak istiyorum. Ya sen?"

"Burası Atlantis'ten çok daha güzel. Büyük şehirden hiçbir zaman hoşlanmamıştım. Belki de güneydeki yüksek dağlara giderim. Pirene dağlarının da su altında kalacağını sanmıyorum..."

"Cro-Magnon deneyinin başarılı olduğu başka yerler de var" dedi tanrı Tiuz düşünceli bir tavırla. "Biskaya'nın güney kıyılarındaki Altamira mağarası sözgelimi. Orada şu sıralar hiçbir tanrıya tapmayan bir kabile oturuyor. Kim bilir, belki de orası sana uygun bir yerdir. Fakat ya Osiris ne olacak? Onu yanıma alayım mı? Yoksa beni Carnac'ta bırakıp, birlikte Altamira'ya uçmayı mı tercih edersiniz?"

Yan gözle Osiris'e baktım. Artık mağaranın önündeki kayanın üzerinde oturmuyordu.

"Ya da Atlantis'e geri dönmeyi mi düşünüyorsun?"

"Hayır" diye karşılık verdim telaşla. Arkamı döndüm ve yavaş yavaş gemiye yürümeye başladım. Henüz basamaklara ulaşmamıştım ki, geminin içinden gelen birtakım sesler işittim. Kulak kabartınca Osiris'in haberleşme cihazını açmış olduğunu anladım.

"Sonuç yok! Tekrarlıyorum... kayda değer hiçbir sonuç elde

edemedik... Yeni emirleri bekliyoruz... Tekrarlıyorum... yeni emirleri bekliyoruz!"

Şiddetli bir hışırdama işittim ve o anda Osiris'in neden cevap alamadığını anladım. Haberleşme cihazından gelen raporlarla ilgilenecek hiç kimse yoktu artık!

"Dışarı çık ve gökyüzüne bak!" diye bağırdım ona. "Çabalarının ne kadar anlamsız olduğunu kendi gözlerinle gör!"

Osiris bir hamlede dışarı sıçradı, başını kaldırdı ve güneşin yanındaki beyaz lekeyi gördü.

"Bu mu?"

"Evet" diye karşılık verdim. Gözlerim ansızın yaşlarla dolmuştu. Yok olmaktan kurtulamayacağımızı bilmek içimi öfke ve umutsuzlukla doldurmuştu. Yumruklarımı sıkarak göğe uzattım ve içimdeki tüm çaresizliği dışarı haykırdım: "Gel ve bizi yok et, taş yürekli yıldız! Binlerce yılda yapılan her şeyi yık! Dağları parçalara ayır ve okyanusları buharlaştır! Öldürebildiğin her şeyi öldür... fakat başaramayacaksın! Tüm yaşamı yiyebilirsin, fakat ölse ve yense de, yaşam yaşamaya devam edecek! İşte, yıldız! Sen bunu bilmiyorsun! Çünkü tanrıların her kaya resminde, her yeşil yaprakta, her yağmur damlasında yazılı olan sırrıdır bu!"

"Sakinleş, İnanna!" diye bağırdı yaşlı tanrı. Yanıma gelerek elini omuzuma koydu. "Bu şekilde bir sonuca ulaşamazsın!" Sonra barış dolu vadiyi seyretmeye başladı. Ve bir kez daha dudaklarının kımıldamamasına rağmen onun sesini duydum: "Yok oluşa uzanan yol geniş ve açılan kapı büyüktür. Bu yolda yürüyüp kapıdan içeri girenlerin sayısı çok fazladır. Yaşama uzanan yol dar ve açılan kapı küçüktür. Bu yolda yürüyüp kapıdan içeri girmeyi başaranların sayısı çok azdır..."

Bu garip, yabancı konuşma tarzı içimi ürpertmişti.

"Bilgeler nerede?" diye devam etti Tiuz'un beynimdeki sesi, "eski yazıları inceleyen akıllı adamlar nerede? Eski Düzen'in ko-

ruyucuları nerede? Tanrılar dünyanın eski bilgeliğini budalalık olarak mı değiştirdi. Burada bizi bir zaman insanların gözünde krallardan da üstün tanrılar mertebesine yükselten eski bir sırdan söz ediyoruz. Fakat biz bu sırrı ne kendimiz için, ne de bize tapınan insanlar için kullanmadık! Şimdi de yeryüzünün yabanî otları gibi ateşte kavrulacağız! Bu çağın sonu geliyor..."

Sonsuzluk kadar uzun süren bir an zarfında etrafımdaki herkes nefesini tutmuştu.

"Fakat ben yeni bir gökyüzü ve yeni bir yeryüzü görüyorum" dedi Tanrı Tiuz sonunda. "Ve insanların kulübelerinde yeni tanrılar... Kendi tanrıları!"

Osiris tüm bunların hiçbirini duymamıştı.

"Artık güneye gitmek istiyorum" dedi bozuk bir sesle. Kendisini ihmal edilmiş gördüğü açıkça belliydi. "Benim bölgem Sahara ve oradan tanrılara seslenen birtakım sesler algılıyorum."

Görkemli ve eşsiz benzersiz şehir, binlerce yıldan beri hiç bu kadar sessiz olmamıştı. Ve tam şimdi, insanların ve hayvanların, arabaların ve gemilerin bulunmadığı bir zamanda bir gök gemisinden aşağıdaki Kral Tepesi'ne bakan bir kimse, şehrin o çok eski planındaki görkemli uyumu görebilirdi. İç Kral Tepesi'nin üç kanal çemberi çevreliyordu. Bu çemberler dümdüz kanallar ile dört bağımsız bölüme ayrılıyor, ayrıca köprüler ve duvarlardaki kapılar yardımıyla birbirine bağlanıyordu. Sahile kadar uzanan güney kanalı da dikkate alındığında, bunların hepsi sihirli bir çekiciliğe sahip bir desen teşkil ediyordu. Güney kanalının bir âsâ olduğu kabul edilirse, kara ve su çemberlerinin dönüşümü bir kuşun kanat çırpışını, evet ve hayırı, katı ve sıvı olanı, maddeyi ve ruhu sembolize edebilirdi.

Atlantis haçı daima bir sembolden fazlası olmuştu. O, görünen ile görünmeyen arasındaki dönüşümün ve uyumun işaretiydi. İç içe geçmiş çemberlerin oluşturduğu resimde, kimse-

nin bulamadığı başlangıç ve son bilgisi saklıydı. Ne bir kral, ne bir tanrı, ne de bir insan bir çemberin nerede başlayıp nerede sona erdiğini söyleyebilirdi. Dünya, irade ve tasvir olarak, kendi kuyruğunu ısıran yılan gibi durmadan devinen sonsuz bir döngüydü.

Fakat Atlantis haçı aynı zamanda bir mühür işaretiydi - insanî davranış ve düşünce üstünlüğü ile dünyanın yeni düzenini ve yasalarını bildiren, yeryüzüne bir daha çıkmayacak şekilde kazınmış bir mühür.

Basilea sakinlerinin binlerce yıldan bu yana doğruluğuna inandığı her şeyin yanlış olduğu ortaya çıkmıştı. Doğaya insanlar, tanrılar veya krallar değil, sadece ve sadece tesadüf hükmediyordu. Göğün derinliklerinden gelen isimsiz ve önemsiz bir kaya parçasının, neredeyse gülünç denilebilecek bir şekilde ortaya çıkmasına neden olan uygunsuz durumların bir araya gelişi... Her şeyi sona erdiren bu nesne karanlıklarda göze görünmez ordularını toplayan şeytanî bir intikamcı, patlayan bir yanardağ, hatta düşmanın bir silahı bile değildi. Zaten buraya yıkmak ve yok etmek amacıyla da gelmiyordu. O bir hiçti - amaçsız ve ödevsiz bir hiç! Bu yüzden de anlaşılması, lanetlenmesi ve engellenmesi imkânsızdı.

Her şeyin sona ereceği gün uzak değildi.

Bir zamanlar kudretli ve güzel olan şehrin surlarının içinde ne bir erkek, ne bir kadın, ne de bir çocuk kalmıştı. Rüzgâr geldiği zaman, çarpan pencere kepenklerini sabitleştirmeye kimse yeltenmedi. Hâlâ ıslak olan balık sepetleri bomboş sokaklarda oradan oraya yuvarlanıyordu. Bazı evlerin ve dükkânların önündeki sokak lambaları hâlâ yanıyordu. Bahçelerde ve kanal kıyısı boyunca uzanan parklarda bulunan çalılar ve ağaçlar, ıtırlı yapraklarını suya bırakıyorlardı. Fakat suda oluşturdukları desen ne bir gemi omurgası, ne de bir kürek darbesi tarafından dağıtılıyordu.

Bir süre sonra son kuşlar da yuvalarından ayrıldı. Kuzeye uçmak üzere son bir kez Poesidon Tapınağı'nın etrafındaki kiklop duvarının ve ölüme mahkûm edilen şehrin üzerinde uçtuklarında, artık şarkı söylemiyorlardı. Tanrıların seçilmiş çocukları gibi yumurtadan çıkmış olan kuşların birçoğu, daha önce şehri hiç terk etmemişti. Onlar bile şehrin artık bir geleceği olmadığını anlamış gibiydiler...

Kuş katarlarının dağlara ulaşması uzun zaman almıştı. İlk zirvelerin hemen ardında bir zamanlar bomboş olan, fakat şimdi kaçmakta olan insanlar tarafından doldurulmuş geniş vadiler uzanıyordu. Kuşlar vadilere ulaşınca alçaldılar ve yanlarında sayısız sandık ve sepet, fıçı ve çuval, denk ve torba taşıyan insanların oluşturduğu uzun konvoyları izlediler.

Kuşlardan birkaçı hava balıkları gibi hava okyanusunun dibine dalarak güçlükle ilerleyen kalabalığın ardında bıraktığı öte beriyi didiklemeye başlamıştı.

Diğer kuşlar ise havada kalmayı tercih ettiler. Yeni bir gücün yön bulma içgüdülerini işlemez hale getirdiğini hissediyorlardı. Çok nadir görülen bir olay ansızın her yerde görülmeye başlamıştı: Neredeyse gözle görülemeyecek yumuşaklıkta kanat hareketleriyle gökyüzünde süzülen kuşlar ansızın birbirlerine çarpmaya, oldukları yerde dönmeye, sonra da çığlıklar atarak çaresizlik içinde yere düşmeye başlamıştı.

Aynı anda kara hayvanları arasında da panik başladı. İlk sıralardaki güçlü muhafız ve savaşçıların beyaz öküzleri ansızın bağlarını kopardılar. Bir kısmı sahiplerini de peşlerinden sürükleyerek deli bir koşuya başladı. Öküzlerin böğürtüleri fillerin dehşete kapılmasına neden oldu. Bu hayvanların kuzey bölgelerinin buzların kıyısında yaşayan devasa mamut sürüleriyle bir ilgileri yoktu, fakat şimdi tıpkı onlar gibi davranıyorlardı. Önlerine çıkan her şeyi parçalamaya, çiğnemeye ve arkalarında kanlı bir iz bırakarak dehşet içindeki insanları yara yara koşmaya başladılar.

Uzun süredir konuşmayan insanlar, sanki seslerini yeniden bulmuşlardı. O zamana kadar sadece inleme ve soluma seslerinin duyulduğu vadi, ansızın çığlıklar ve hıçkırıklarla dolmuştu.

"Büyük ve bilge eski tanrılar... bize yardım edin... yardım edin!"

"Krallar nerede?"

"Ey tanrılar! Nerede bilginiz, nerede acımanız, nerede koruyucu eliniz!"

"Artık hiçbir şeyin anlamı yok..."

"Çocuğum! Çocuğum ölmüş! Çiğnenmiş..."

"Defolun buradan! Yer açın! Bırakın geçelim!"

Gözleri kan çanağına dönmüş bir grup asker kalabalığın içinde kendilerine yer açıyordu. Başlarının üzerinde kılıçlarını sallıyor, ölümcül şimşeklerini dört bir yana savuruyor, önlerindeki kadınları kayalardan aşağı fırlatıyorlardı.

"Doğru sıcak su kaynaklarındaki mağaralara!" diye bağırıyorlardı garip bir sesle. "Suya suyla karşılık verin ve denizi bize ulaşmadan buharlaştırın!"

"Gökten düşen dağın bize zarar vermemesi için dağların zirvesine çıkalım!"

"Kutsal mağaralarda herkese yer yok..."

"Sadece en güçlüler hayatta kalacak!"

"En güçlüler! En iyiler!"

"Size lanet olsun!" diye bağırıyordu kenara itilen kadınlar. "Yaşam hırsızları..."

"Dağlar mezarınız olsun..."

Gök gemisi manyetik bir bulutun içinde yalpalayıp duruyordu. Akdeniz'den güneye doğru inerken bir sorun çıkmamıştı, fakat Sahara bölgesinin zümrüt yeşili çayırlarının üzerinden geçip büyük kral gibi Atlas adını taşıyan kurtarıcı dağlara doğru uçtuğu esnada, gemi Osiris'in komutlarına cevap vermemeye başlamıştı.

"Keşke o çok yaşlı tanrıyı Armorica'daki Carnac kaya mezarlarına götürmeseydik" dedi sıkılı dişlerinin arasından. "Tümülüs ve dolmenleriyle birlikte suya gömülecek mi acaba?"

Ona cevap vermedim. İki elimle koltuğumun kenarlarına sıkı sıkıya yapışmıştım. Ben de Osiris gibi Tanrılar Okulu günlerinde her türlü teknik gerecin kullanımını öğrendiysem de, onun gök gemisiyle ne yapmaya çalıştığını anlayamıyordum. Duka-bölgesinin tüm çocukları gibi ben de makineler ve aletler için kuşaklar boyunca gelişen bir hassasiyete sahiptim. Biyolojik olarak yanımdaki genç adamla vücudumun tüm hücreleri dahil olmak üzere aynıydım. Hatta hücre çekirdeklerinde bulunan genlerimiz bile aynı çıkış malzemesine dayanıyordu. Biz dişi tanrılar savaş ve avlanmadan daha az anlıyorduk, fakat beynimiz erkeklerinkinden daha karmaşıktı ve duyguyu etkileyen kaynaklardan sık sık farklı soru ve cevaplar geliyordu.

Eski krallığın kutsal yasasına göre tüm seçilmişler sadece birbirleriyle akraba değil, aynı zamanda kardeştiler. Ve şimdi kolonilerde hüküm sürmekte olan tanrılar -anne ve babalarımız- da aynı şekilde kardeştiler...

Tanrılar arasındaki akrabalık ilişkisinin neden bu anda aklıma geldiğini bilmiyordum. Belki de hem benim, hem de Osiris'in vücudunun ölümlü olduğunu bilmem beni bunu düşünmeye sevk etmişti. Biz insanlardan en az yüz kere daha uzun yaşamaya programlanmıştık. Organizmalarımızın her hücresinde ölümsüzlük vardı. Fakat bu gerçek bir ölümsüzlük değildi, çünkü bir tanrı bile vücuduna bağımlı olduğu müddetçe ölümsüz değildi.

"Ne muhteşem" şarkısını söylüyordu kabileler İndus Nehri'ne hükmeden Tanrı Brahma ve onun genç yardımcısı Manu üzerine, "yemek yiyen olan ben, zamanı aldatabilmek için, yemekleri yiyenleri yiyorum! Işığı görmek istediğim takdirde ise, yemek yiyen olan ben, kendim yemek olacağım!"

Yere çakıldığımız takdirde ne olacaktı? Ölüm ikimizin üzerine ne zaman çökecekti? Ne zaman öleceğimi düşünmüş müydüm hiç? O âna kadar bu düşünce bana çok uzak görünmüştü. Bu duygu korkudan bambaşka bir şeydi. Asla çok cesur biri olmamıştım. Diğer Seçilmişler'in birçoğu gibi ben de karanlık ormanlardan, yerlilerin gizemli törenlerinden ve yer sarsıntısından korkuyordum. Fakat bir tanrıçaya yakışmayacak cinsten zayıflık göstermek asla aklıma gelmemişti. Öğretmenlerimiz bize sürekli olarak şunu demez miydi? "Tanrı veya tanrıça olacak bir kimse sadece tek bir şeyden korkar: Başkalarının fark edebileceği cinsten bir hata yapmaktan!"

Gök gemisi hâlâ büyük bir süratle doğuya doğru yol alıyordu.

Sonra kuzeye, denize doğru yalpaladı, büyük bir nehrin üzerinden geçti ansızın havadaki görünmez bir duvara çarptı. Darbe o kadar sertti ki, oturduğum yerden ileri doğru fırladım. İçgüdüsel olarak iki büklüm oldum, hızla Osiris'in vücuduna çarptım ve birkaç saniye için bilincimi yitirdim. Fakat göğsümdeki ani boşluk hissi beni derhal kendime getirdi. Yavaşça doğruldum ve denizin tam ortasındaki gri dalgalara baktım. Yeryüzünün tüm denizlerini sularının rengine bakarak tanıyabilirdim. Bu da eğitimimin bir parçasıdır. Buna rağmen nerede olduğumuzu bir an bile düşünmedim. Aklımda sadece üzerimize gelen dalgalardan nasıl kurtulacağımız düşüncesi vardı.

Kollarım metal kadar ağırdı. Parmaklarım sonsuz bir yavaşlıkta Osiris'in önündeki kurtarıcı düğmelere yöneldi. Neye dokunacağımı bilmiyordum. Gözlerimin önüne Gri Ev'de gördüğüm yol ayırımı resmi geldi. Karar vermeliydim. Ve sonra gök gemisi keskin bir manevrayla dalgaların üzerinde yükseldi. Yan tarafa baktım. Osiris'in sol kulağının arkasındaki bir yaradan kan damlıyordu.

Parmaklarımın neler yaptığını düşünmemeye çalışıyordum. Gök gemisi büyük bir hızla, fakat gereğinden fazla yalpalayarak dev sedir ağaçlarıyla dolu bir dağ sırasının sahiline yaklaşıyordu.

Bu bölgenin tanrısının ismi neydi? Nerede oturuyordu?

Baal... Marduk... Kız kardeşim Ereşkigal...

Hayır, bu isimler doğru değildi! Bunlar benden önce Tanrılar Okulu'ndan ayrılan genç Seçilmişler'di. O halde buradaki tanrı kim olabilirdi? Ansızın aklıma önemli denilebilecek bir yerleşim yerinin ismi geldi: Byblos!

Evet, gri deniz ile sedir ormanları arasında görev yapan tanrının oturduğu şehrin ismi Byblos'tu! Yoksa bu yerin ismi biraz daha aşağıda bulunan bir iç denizin kıyısındaki Jericho muydu?

Kendimi bir kez daha bir sınavdaymış gibi hissediyor ve kendime güvenemiyordum. Yan gözle Osiris'e baktım. Gözleri hâlâ kapalıydı. Gök gemisi uçmaya devam ederken onun için bir şey yapamayacağımı biliyordum. Derhal yere inmeli ve yardım bulmalıydım. Fakat nasıl?

Kendimi tanrıları ve öğretmenleri düşünmemeye zorladım. Bir gök gemisinin iniş hızı ne olmalıydı? Hangi açıyla inmesi daha uygundu? Nefesimin kesildiğini hissediyordum. Kayalık kıyı şeridi geminin penceresinin önünde bir görünüp bir kayboluyordu.

Yavaş... çok daha yavaş!

Bir ateş!

Kıyıda kocaman bir ateş yanıyordu. Etrafı dans eden vücutlarla çevriliydi. Bir yol. Bir kule. Pembe mermer gibi parıldayan sütunların arasındaki eğri bir duvarın üzerinde yabancı bir yazı. Evet, burası Byblos olmalıydı!

Gök gemisi su yüzeyine çarparak sekti, tekrar havalandı ve yalpalayarak kıyıdaki ateşe doğru yol almaya başladı. Dans edenlerin hemen yanındaki sütunların yanına tehlikeli bir şekilde sola yattı ve nihayet durdu.

Elimde olmadan öne eğildim ve ellerimle yüzümü örttüm. Tüm vücudum titriyordu. Bu arada Osiris inleyerek kendisine geldi, yüzüme bakmadan doğruldu ve yavaş adımlarla kapıya yürümeye başladı.

"Dur, Osiris! Tek başına olmaz..."

Ona yardım etmek için yerimden fırladım. Osiris bir metal-adamınkilere benzer mekanik hareketlerle kapıyı açtı. Yüzlerce gırtlaktan yükselen bir çığlık çarpmıştı yüzüne. Geri dönmek isterken dengesini kaybetti ve dışarı yuvarlandı. Kapıya ulaşmakta geç kalmıştım. Yanan bir dal yüzüme doğru geliyordu. Üzerinde kalçalarını saran bir kumaştan başka bir şey bulunmayan bir adam tiz bir sesle haykırmaya başlamıştı. Önceleri ne söylediğini anlayamadım, fakat sonra yavaş yavaş kelimelerin manasını çıkardım.

"... güneşi büyülediler... ateş gözyaşlarını aşağı gönderiyor... her şey yok olacak..."

Alev alev yanan ikinci bir taş geminin dış yüzeyine çarptı. Sonra da taş yağmuru başladı. Taşlar kafama, kollarıma ve bacaklarıma isabet ediyordu. Sendeleyerek geri döndüm. Ne yapacağımı bilmiyordum ve çaresizdim. Osiris'e yardım edemiyordum. Ve bir kez daha bilinçsizce hareket ettim. Parmaklarım tanrısal kardeşimin boş koltuğunun önündeki düğmelere dokundu.

Gök gemisi gıcırdayarak kendi ekseni etrafında döndü, yaralı bir hayvan gibi doğruldu ve inleyerek havalandı.

"Hayır!" diye bağırdım. "Burada kal!"

Boşuna!

Gök gemisi dimdik havaya yükseldi. Bacaklarımın üzerinde duramayarak Osiris'in koltuğuna oturdum. Gök gemisi yabancı bir gücün etkisindeymiş gibi giderek daha yükseğe tırmanıyordu. Sonra doğuya döndü ve sedir dağlarının kıyısında yanan ateşten uzaklaşmaya başladı. Korkuyla başımı sallıyordum. Böyle olmasını istememiştim! Ansızın Osiris'e ve kiklop duvarının arkasındaki Yasak Bahçe'deki davranışına olan öfkem yok olmuştu. Geri dönmek, ona yardım etmek, onu ayağa kaldırmak ve ona sarılmak istiyordum.

Olmuyordu. Dokunduğum düğmelerden hiçbiri gök gemisinin yönünde ve süratinde bir değişiklik meydana getirmiyordu.

Artık hiçbir şey yapamıyordum. Gök gemisi yerden bin adım yükseklikte nehirlerin ve ovaların, çöllerin ve ormanların, suyun ve sonsuz toprağın üzerinde büyük bir süratle uçuyordu.

Önceden Osiris'in oturduğu koltuğa büzüşmüştüm. Bacaklarımı karnıma çekerek kollarımla onları sarmış, tortop olmuştum. Başka bir durumda bu şekilde saatlerce oturabilir ve gök gemisinin alt penceresinden aşağıdaki güzellikleri izleyebilirdim, oysa şimdi felç olmuş gibiydim.

Beklenmedik hareketten sonra önce ormanlarla kaplı dağlar, sonra da büyük Nil deltasını fark etmiştim. Uzun yıllar önce Annunaki tanrıları tarafından zorlu bir çalışma sonucu yapılan Tumilat Kanalı'nın üzerinden geçiyordum. Bu kanal Nil Nehri'ni Acı Deniz ve uzun Eflatun Deniz aracılığıyla Hint kıtasının batısındaki okyanusa bağlıyordu. Eskilerin en önemli gemi yollarından biriydi.

Gök gemisi, Eflatun Deniz'in arkasında bulunan Tanrı Amon-Ra'nın hükümranlık bölgesine yönelmişti. Pek çok nehirle süslü olağanüstü güzellikteki Arap yarımadasını Afrika'nın sonsuz düzlüklerinden ayıran boğaza geldiğim zaman, ne kadar süredir yol almakta olduğumu bilmiyordum. Bu dev kıtanın boynuzu üzerinde bir süre uçtuktan sonra ansızın milyonlarca yıl önce her şeyin başlamış olduğu vadilere doğru yol almadığımı fark ettim. Bir an için geminin beni Oldoway bölgesine götürdüğünü düşünüyordum, fakat bu bir yanılgıydı.

Birçok buzul çağı öncesi efsanevi Mu ve Lemurya kıtalarının başladığı bölgeye gelmeden çok önce, gemi yumuşak bir kavisle güneşin doğduğu yöne doğru yol almaya başladı. Gemiyi kimin yönettiğini, hızını ve yüksekliğini kimin ayarladığını bilmiyordum. Ve hâlâ bu durumun tanrısal varlığımın iç yapısıyla ilgili olabileceğini düşünmüyordum.

Hint Okyanusu'nun üst kısmını geçip tekrar kuzeydoğuya yöneldiğim zaman çoktan gece olmuştu. Her şey zifirî karanlıktı. Sadece önümdeki kumanda tablosunun ekranında aslında bilmem gereken, fakat kendimi ne kadar zorlasam da bana bir şey ifade etmeyen renkli işaret, çizgi ve semboller parlıyordu. Kendime bir şişe Soma, tanrı nektarı açmıştım ve tatlı-ekşi sıvıyı yavaş yudumlarla içiyordum. Bu içecek hızla kanıma karışan ve bana uzun süreli güç veren küçük partiküller içeriyordu.

Osiris'i bir daha asla göremeyeceğimi anlamıştım. Bu duruma üzülüyor, fakat onu kaybetmekten dolayı acı duymuyordum. Tek düşüncem, kiklop duvarının arkasındaki o çirkin sahnenin hiç yaşanmamış olmasıydı. O zamanlar neden bu kadar sert ve kesin bir tepki verdiğimi bilmiyorum. Aslında kendimi hâlâ haklı görüyordum. Osiris ayrılık üzerine o duygusuzca sözleri söylememeliydi! Elbette ki onun öyle demek istemediğini biliyordum, âşık olmak üzere olduğum adamın aldığı emirlere ona karşı beslediğim duygulardan daha fazla değer vermesini kabul edemiyordum.

Sıkkın bir tavırla başımı salladım. "Bir insan kadını gibi düşünmek zorunda mısın?" diye sordum kendi kendime. Vücudumun hücrelerindeki cinsel programın zayıf bir hatırası mıydı bu? Ansızın Morgana adlı kızın sevgilisinin yelkenliyle götürülmesi esnasında bana yönelttiği suçlamaları anımsadım. Peki ya diğer tanrılar? Onlar tanrıçaları kucaklamıyor muydu? Yalnız kaldıkları zaman parlak gözlerle insanların kadınları hakkında konuşmuyorlar mıydı?

Ben tüm bunları sevmiyordum. Başka bir şey düşünmeye çalıştım, fakat karanlık ve gök gemisinin biteviye vızıltısı beni mütemadiyen kadın ve erkek arasındaki ilişkilere dair düşüncelere yöneltiyordu.

Aslında tüm bunların benimle hiçbir ilgisi yoktu. Ben bir anneden doğmamıştım, biyolojik babam da tanrılardan veya kral-

lardan herhangi biri olabilirdi. Belki de birden fazla babam vardı, çünkü yaratılışım sırasında bana aktarılan genlerimin sadece bir erkeğe ait olduğunu kim söyleyebilirdi ki?

Tanrıların Okulu'nda bu sorulara sadece kaçamak cevaplar almıştık. Fakat yaratıcılarım arasında Tanrı Amon-Ra ile Mezopotamya bölgesindeki Tanrı Enki'nin bulunabileceğine dair birkaç ipucu elde edebilmiştim. Bu tanrıları bir kez olsun görememiştim, oysa onların yanına gidip gerçeğin ne olduğunu sormayı çok isterdim.

Artık çok geçti. İçimdeki birçok soru gibi bu da artık asla bir cevap alamayacaktı. Her şey sona ereceğine göre bu ne işe yarardı ki zaten?

Gözlerimi karanlığa dikmiş, sükûnetle şafağın sökmesini bekliyordum. Ufukta ilk ışık belirdiği zaman, güneşin refakatçisinin gökyüzünden düşmesine bir ya da iki saat kalmış olacaktı. Aşağıdakilerin tümünün bu felaketten aynı oranda etkileneceğini sanmıyordum. Dünya yuvarlağının sadece bir yarısı felakete doğrudan maruz kalacaktı. Bu yarıda yaşayan herkes sonun gelişini görecek ve duyacaktı. Ölüm, nereden ve nasıl geleceği belli olmayan bir dalga şeklinde çökecekti başlarına!

Yanaklarımdan aşağı yaşların süzüldüğünü hissediyordum. Yalnız olmam bir talih miydi? Yoksa gecenin içindeki yalnız uçuşun Atlantis krallarının, tanrılarının ve bilgelerinin benim gibi görev ve yükümlülüklerini unutmaya hazır bir kız için düşündükleri cezanın bir diğer şekli miydi?

Aradaki fark neydi? Aşk neden belli bir zaman ve izne bağlı olmak zorundaydı? Gri Ev'deki resimleri düşünüyordum. Onlar da birbirinden farklı zaman dilimlerini içeriyorlardı. Yaşamın her evresini farklı bir resim sembolize ediyordu. Başrahibe ve büyücüyü, yol ayırımını, çökmekte olan kuleyi ve dünyayı sembolize eden kanatlı hayvanları hatırlıyordum. Ve bir kez daha Jason'un beni o ruh aynasına neden gönderdiğini düşündüm.

İlk başta ışıklara hiç dikkat etmiyordum. Sürekli olarak altımdaki karanlığın içinde ortaya çıkıyor, garip çemberler, uzun dalgalar ve geometrik desenler oluşturuyorlardı. Öne eğildim. Gök gemisi çok alçaktan uçuyordu. Gecenin yıldızları belirgin olarak görülüyordu ve ansızın altımdaki denizi yeni cilalanmış kara bir gümüş tepsiye benzettim. İlk anda aklıma ışıldayan küçük canlılar geldi, planktonlar veya başka bir doğal fenomen.

Fakat sonra inanmaz bir tavırla başımı salladım. Hint Okyanusu'nun derinliklerindeki bu doğal ışıkların, uzun ve görkemli bir çağın sona ermesi arifesindeki bu gecede olduğu gibi daha binlerce yıl parlamaya devam edeceklerini nereden bilebilirdim ki? Gizemli ışıkların dansı uzak galaksileri andıran ateş çemberleri oluşturuyordu. Sonra bu çemberler dörtgenlere, üçgenlere, pentagramlara ve patlayarak uzun süre suyun içinde ışıldayan yıldızlara dönüşüyordu.

Ne dalgalar, ne de okyanusun zemininde düzenli olarak patlayan yanardağlar ışık sembolleriyle suya böylesine düzenli bir yazı çizemezdi!

Neler olup bittiğini anlamaya başlamıştım. Enki'nin gerçek hükümranlık bölgesinin üzerinde bulunuyor olmalıydım. O derinliklerin tanrısıydı ve beni - kızını çağırıyordu.

"Denizaltı gemileri!" diye fısıldadım. Atlantis'ten buraya aşmaları gereken uzun mesafeyi büyük bir süratle kat etmişlerdi. Tanrı Enki hakkında gerçekte ne biliyordum ki? Suyun altında nasıl yaşayabiliyordu? Duka bölgesinde de Oannes'ler hakkında konuştuğumuzu hatırladım. Enki kültüne inanan bu kişiler şarkılarında tatlı suyun ve denizin altında büyük ve sağlam bir şehirden söz ediyorlardı, fakat bugüne dek kimse onlara inanmamıştı.

Atlantis dışında gerçek bir şehrin var olması mümkün müydü? Tanrı Tiuz ve Osiris bana kolonilerdeki istinat noktalarının etrafı ilkel evlerle çevrili karargâhlardan ibaret olduğunu, Atlan-

tis'te böyle bir yerde hayvanların bile barınamayacağını söylemişlerdi.

Gök gemisi tekrar yükseldi. Altımdaki son ışık işaretlerinin de yok oluşunu hayal kırıklığıyla izledim. Bir an için Enki'nin beni yanına alacağını ümit etmiştim. Fakat anlaşılan bu da boş bir hayalden başka bir şey değildi. Doğu ufkundaki mavi ışık çizgisi süratle aydınlanıyordu. Elimde olmadan yumruklarımı sıktım.

"Son günün sabahı!" dedi yavaş ve sakin bir sesle.

TANRILARIN ALACAKARANLIĞI

Güneş, uzun zamandır görünen göktaşını artık yakınında tutamıyordu. Her yerde, dünya yuvarlağının dört bir yanında bulunan büyük ve küçük Atlantis tanrıları, demir-adamlar ve tanrı habercileri, mantıklı düşünme yeteneğini kazanmış tüm yerliler, son günün geldiğinin farkındaydı. Ve her biri, ister tek tek, ister grup halinde olsun, farklı şekillerde tepki veriyordu...

Amon-Ra'nın bölgesinde henüz şafak sökmeden Nil ile Eflatun Deniz arasında sessiz bir tören başlamıştı. Rahipler ve aşağı tanrılar, sabah serinliğinde yaşlı ve asla gülmeyen tanrıyı altın kaplı bir tahtırevanın üzerinde taşıyorlardı. Elinde çok eski zamanlardan beri kudretini simgeleyen ucu kıvrık asayı ve kuyruklu kırbacı tutuyordu. İstendiği zaman parlak bir ışık saçan bu asa ve isyana teşebbüs eden her asinin acı içinde kıvranmasına yol açan metal kürecikler fırlatan kırbaç, Nil taşkınları ve yıldız bilimi gibi tanrılara ait bir sırdı.

Tören alayı sadece beş çift adım ile ilerliyordu - sol bacak ile atılan beş adım, sağ bacak ile atılan beş adım. Atlantis kralları için atılan her adım, çıplak ayaklar altında kazanılacak yeni bir toprak anlamına geliyordu.

Bu arada güneş ufuk çizgisinden çoktan ayrılmıştı. Fakat törene katılanların tümü hâlâ her çift adımdan sonra Nil üzerinden Ölüler Ülkesi'ne geçmiş olan tanrıların isimlerini monoton ve yüksek sesle tekrarlamak için duruyordu...

Nil'in batı yakasındaki bereketli çayırlarda ve yemyeşil or-

manlarda oturanlar ise yaklaşan tehlikeye bambaşka bir şekilde tepki gösteriyorlardı. Sahara bölgesinin Tibesti Dağları'nın vadilerinde yaşayan abanoz renkli, mavi dudaklı Tuareg'ler, taş baltalarla yollarını kesen sarmaşık ve dalları kesiyor, yüksek kayaların tepesinde görkemli ateşler yakıyor ve güneşin yanındaki ışığa alevlerin sırrına vakıf olduklarını gösteriyorlardı.

"Üzerimizden geçip git!" diye yalvarıyor, batı yönüne doğru durup dinlenmeden secde ediyorlardı.

Ve Afrika tanrıları tarafından çok ilkel sınıfına sokulan Dogon yerlileri de yine bambaşka bir tepki veriyorlardı. Dogon'lar uzun zaman önce Nommo'ları görmüşlerdi - sudan çıkarak onlara kendilerini evrenin uyarıcısı, insanlığın babası, yağmurun yağdırıcısı ve gizemli güçlerin sahibi olarak tanıtan balık-adamlar. Bütün bunlar o kadar geride kalmıştı ki, kabile büyücüleri artık Nommo'ların ve tanrıların insanî yaratıklar değil, aksine istedikleri zaman yıldızlara seyahat edebilen ata ruhları olduğunu mırıldanıyorlardı. Buna delil olarak da atalarının yeni vatanları olan gökyüzündeki parlak yıldıza ve görünmez refakatçisine binmiş olarak yanlarına gelmelerini gösteriyorlardı. Yaşayanlardan hiçbiri Po-tolo işmindeki bu ikinci, görünmez yıldızı görmemişti. Fakat söylendiğine göre bu yıldız dünyada bir ağırlığı olan her şeyden daha ağırdı. Dogon'lar, Po-tolo'nun güneş-yıldızını her zamanki yörüngesinden bile saptırabilecek kadar güçlü olduğuna inanıyordu.

Gerçek güneş yeni refakatçisiyle birlikte gökte belirdiği zaman, Dogon'ların birçoğu ellerindeki sopalarla toprağa yüzyıllar sonra yeniden ortaya çıkan atalarının vatanının eliptik yörüngesini çizmeye başlamıştı. Bir an bile korku duymadıkları o yıldızın kendilerinin de gerçek vatanları olduğundan emindiler. Yaşadıkları toprak suya batsa bile, tıpkı efsanevî Nommo'lar gibi balık-adamlara dönüşeceklerdi nasıl olsa...

Büyük denizin öte tarafında, yüksek Titicaca Gölü'nün kıyı-

sında, Tanrı Viracocha dağların yerlilerini ve gelişimin değişik aşamalarındaki deney ırklarını düzene sokmaya çalışıyordu. Göldeki köpük evinden yüzyıllardır ayrılmayışının cezasını çekiyordu. Evinden ayrılıp koruyucu sazlıkların arkasındaki deney tarlalarında insanlarını aradığı zaman, karşısına tembel ve ağır kanlı tanrı-adamlardan başkası çıkmamıştı. Hayvanlarının arasında hiçbir şey yapmadan öylece oturuyor ve sıkkın bir ifadeyle doğmakta olan güneşe bakıyorlardı. Ne Viracocha'yı, ne de yaklaşan tehlikeyi fark etmişe benzemiyorlardı.

"Bana ve Atlantis krallarına borçlu olduğunuz hizmeti böyle mi yerine getiriyorsunuz?" diye bağırdı yaşlı tanrı karşısındaki adamlara. Üzerlerine öyle büyük bir öfkeyle yürüyordu ki, şakakları ağarmaya başlamış sarı saçları aralanmış ve uzun kulak memeleri ortaya çıkmıştı. "Yoksa biz tanrıları taklit etmekle ölümsüz olacağınızı mı sanıyorsunuz?"

"Biz tanrı olmadığımızı biliyoruz" diye karşılık verdi adamların en yaşlılarından biri alaycı bir tavırla. "Biz sadece siz tanrılar tarafından yaratılan insan formlarından biriyiz - Vari Viracocha Runa. Belki uzun zaman önce düşündüğünüz kadar başarılı bir üretim değiliz, fakat bu yüzden kuzeydeki dağların arkasındaki dev adamlar gibi paniğe kapılmamız, surlar inşa etmemiz ve kaçınılmaz olanı görmemek için güneşin önünü hasırlarla kapatmamız mı gerekiyor?"

"Önceden tahmin ettiklerimiz gerçekleşecek olursa, her yer çok uzun süre soğuk ve karanlık olacak" dedi bir başkası. "Gülsek de, ağlasak da kaderimizi değiştiremeyiz. Böylece huzur otunun yapraklarını çiğniyor ve sonsuzluğa haz duyarak hazırlanıyoruz..."

"Bu bitkinin zehri sizi sarhoş etmiş!" diye bağırdı Viracocha.

"Etki eden her şey öldürebilir veya yaşatabilir. Sonumuzu mutlu bir şekilde beklemeye karar verdik..."

Adam sözlerine devam edemedi, çünkü tam o anda gerçek

güneşle giderek parlaklaşan refakatçisi arasında korkunç bir hıza sahip bir gök gemisi belirmişti. Adamlar derin bir transtaymış gibi ellerini gözlerinin önüne götürdüler ve parmaklarının arasından güneşe karşı bakmaya çalıştılar. Hatta içlerinden bazıları aniden üç tane güneş görmeye başlamıştı: Büyük olanı, yenisi ve aniden bir ışık hâlesiyle çevrelenmiş olan Venüs gezegeni.

Gök gemisi Titicaca Gölü'nün dalgalarının ve adamların üzerinden geçerek yoluna devam etti. Sonra geniş bir kavis çizdi, geriye dönmek istermiş gibi yaptı ve kuzeybatı yönündeki havanın ve bitkilerin seyreldiği dağlara doğru fırlayıp gitti.

Daha kuzeyde, çift kıtanın birleştiği toprakların ötesinde, kimi yerliler tarafından Kukulkan olarak da adlandırılan dev yapılı, sakallı ve herkes tarafından saygı gören tanrı Quetzalcoatl hüküm sürüyordu. Burada da kabilenin artık çalışamayacak durumda olan yaşlıları bir araya toplanmış, hep birlikte güneşe bakıyordu. Onların etrafında ise böylesine harika bir günde neden her şeyin sona ermesi gerektiğini anlayamayan çocuklar oturuyordu.

"Kimse ölmesi gerektiği için üzülmemeli" diyordu yaşlılar. "Bir çağın sona ermesi, yeni bir çağın başlamasının koşuludur. 'Dört Jaguar' adındaki ilk güneşi hatırlayın. O da vakti dolduğu zaman, ölmeden önce tüm insanları yemişti."

"Demek o zamanlar da bizim gibi insanlar vardı" diye sordu düz siyah saçlı, ciddi ifadeli bir oğlan çocuğu.

"Her güneş, ya da başka bir ifadeyle her yeni çağ, var olandan daha iyi şeyler üretmeye çalışır. Size ikinci güneş hakkında anlattıklarımızı hatırlayın. Adı 'Dört Rüzgâr'dı, beraberinde fırtınalar ve yer sarsıntılarıyla dolu bir çağ getirmişti. Bu güneş de yorulduktan sonra dünyada en yüksek varlık olarak sadece maymunlar kalmıştı."

"Günümüzde yaşayanlara benzeyen maymunlar mı?"

"Belki de. Belki de değil, çünkü biz pek az maymun cinsini tanıyoruz, pek çoğunu da bir kez olsun görmüş değiliz. 'Dört Rüzgâr' güneşinin ormanın derinliklerinde farklı maymun türlerini hayatta bırakmış olması da mümkün. Bu çağ süresince bir müddet kuşların bile bizim kadar akıllı olduklarını biliyoruz. Bu çağı 'Dört Su' isminde dördüncü bir güneş takip etti..."

"Bu bizim güneşimiz olmalı!" diye bağırdı az önce konuşan çocuk. "Kabilemizin şefi olan babam, okyanusta asla şimdiki kadar çok su bulunmadığını söylemişti."

"Asla sözü biraz abartılı" dedi yaşlı adam. "Fakat baban yine de haklı, çünkü okyanusun suları binlerce yıldır sürekli artıyor. Bu suyun nereden geldiğini bilmiyoruz, balıklara dönüşmeyi nasıl başaracağımızı da bilmiyoruz, fakat şimdi bunu öğrenmenin vakti geldi!"

"Ben balık olmak istemiyorum" dedi küçük bir kız. "Ve ölmek de istemiyorum..."

"Hiçbir şey mükemmel olmadığı için, hiçbir şey ebedî değildir" dedi ihtiyar başını eğerek. "Hatta tanrımız Quetzalcoatl'ın bile dördüncü güneşle birlikte yok olacağı söyleniyor. Fakat biz tedbirimizi alacağız... şuradaki odun yığınını görüyor musunuz?"

Çocukların bakışları adamın işaret ettiği yöne çevrildi. Nehrin kenarındaki köyün tam ortasında ağaç kütüklerinden yapılma, göğe doğru giderek yükselen görkemli bir sunak vardı. Çocuklar son birkaç gece boyunca köyün erkeklerinin neden ormandan çıkmadığını ve kadınlarının tan yeri ağarana kadar neden durmaksızın kütükleri kabuklarından ve dallarından arındırdığını şimdi anlamışlardı. Dördüncü güneş, gece boyunca dünyanın öteki yarısında dinlendiği sırada, burada neler olup bittiğini görmemeliydi!

"Tanrımız Quetzalcoatl, alev alev yanan vücudunun ve ru-

hunun hayatta kalanlar için beşinci güneş olarak çağ dönümünde bir meşale olması için, kendisini ateşe kurban etmeye karar verdi. Onun ışığında balığa dönüşen insanlar tekrar karaya çıkacak, pullu derilerini terk edecek ve Quetzalcoatl yeniden doğana kadar şölen yapacaklar!"

Bir gong sesi bilgeler ve çocuklar arasındaki sohbeti yarıda kesti. Etraftaki kulübelerden çıkan alt tanrıların ve rahiplerin vücutlarının çıplak üst kısımları rengârenk boyalıydı, başlarında büyük şapkaları vardı ve kalçalarını geniş bir kemer sarıyordu. Kulübeler arasındaki bağlantı yollarında toplandılar, birbirleri önünde eğildiler yavaş adımlarla köyün ortasındaki bir toprak tepenin üzerinde kurulu olan basamaklı piramide tırmanmaya başladılar. Basamakları oluşturan taşlar ve kiklop duvarları, yüzyıllar boyunca tanrıların ışın silahlarıyla kayalardan kesildikleri gün kadar dümdüz ve parlak kalmışlardı. Ancak bir güneş dönümü öncesi büyük tanrı Quetzalcoatl düz duvarların kabartmalar, figürler ve kendisi tarafından düşünülmüş sembollerle kaplanmasını emretmişti. O günden bu yana köyde çekiç ve keski seslerinin duyulmadığı tek bir gün bile geçmemişti. Fakat artık bu sesler bile susmuştu.

İlk haftalar boyunca gürültüden şikâyetçi olan yerliler, şimdi üzerlerinde sessizliğin baskısını hissediyorlardı. Görünüşe göre rahiplere ve tanrılara tekrar aletlerini kullanmalarına izin vermeleri için yalvarmak üzereydiler...

Rahipler basamaklı tapınağa doğru açılan bir dörtgen oluşturmuşlardı. Rengârenk süslü alt tanrılar üçerli gruplar halinde baş tanrının evine doğru yürümeye başladılar. Normal şartlar altında hiç kimse Quetzalcoatl'ı rahatsız edemezdi. Büyük yılan tanrı kolonisinin halkına kendisini yılda sadece bir defa gösteriyordu. Venüs tekrar görünür olduğunda topu topu birkaç saatlik bir süre için oturduğu tapınağın en üst platformuna çıkıyordu. Geri kalan vaktini ise Venüs ve diğer yıldızların yörün-

gelerini hesaplayıp, akla hayale gelebilecek tüm felaketleri başarıyla atlatacağı söylenen bir takvim taşına kaydetmekle geçiriyordu.

Atlantis krallarının sarışın, mavi gözlü ve sakallı yöneticisinin, bir zamanlar dünyanın başka bir yerinde Cro-Magnon ismiyle yapılan deneyin bir benzerinin durumundan düzenli olarak rapor aldığını pek az kimse biliyordu. Quetzalcoatl kendisini yerli halktan üstün hisseden tanrılardan biri değildi. Aralarında daima bir baba-çocuk ilişkisi olmuştu ve Quetzalcoatl günün birinde onların kendi kararlarını kendilerini vermelerini yürekten diliyordu.

Yardımcı tanrıların ilk grubu basamaklı platformun en üstüne ulaşmıştı. Baş tanrının önünde aşağıda bekleyenlerinin tümünün görebileceği şekilde eğildiler.

"Zaman geldi" dedi büyük sarışın tanrı. "Evrim denemesine vaktinden önce son vermek zorunda kalmamız ne yazık!"

"Bu göktaşının tam da deney esnasında üzerimize düşeceğini kim bilebilirdi ki?"

"Zaten o bin yıllardan beri ortaya çıkıp huzurumuzu kaçırır. İnsanlar uzayda dolanıp duran serseri bir taşla dünyanın çarpışma ihtimalinin her zaman çok yüksek olduğunu bilseler, acaba ne derlerdi? Bu nedenle sağ kalan herkes bunun bir göktaşı değil, aksine Venüs gezegeni olduğunu söylesin!"

"Sağ kalanlar pek çok kayan yıldız görecek."

"Evet, bugün varlığı bile bilinmeyen yeni meteorlar dünyanın yüzeyinde arada sırada mutlaka bir delik açacaklardır. Fakat bu büyüklükteki bir kütlenin gelecek on bin yıl boyunca dünyaya çarpma ihtimalini pek az olarak görüyorum."

"Büyük mü?" diye güldü aşağı tanrılardan biri iğneleyici bir sesle. "O cansız kaya parçası buradan nehre kadar olan bin adımlık mesafeden daha büyük değildir."

"Bu hız ve ağırlıktaki bir kütle bile, tüm dünyada güçlükle attığımız insan tohumlarını yok etmeye yeterlidir!"

"Ya Atlantis? Oradaki insanların başkenti çoktan terk etmiş olduğunu duyduk..."

"Hesaplarım doğruysa, göktaşı birkaç saat içinde hepimizin vatanı olan ada-kıtasını yok edecek. Bu nedenle hazırladığım yeni takvim sıfır-günü ya da A-günü adını verdiğim bugünle başlıyor..."

Quetzalcoatl gülümseyerek sözlerine devam etti: "Şimdi buraya gelin ve son âna kadar sarf edilen her sözü, her düşünceyi taşa kazıyın! Hayatta kalanların efsanelere ihtiyacı olacak... Bir öğüt kitabı... Bir Popol Vuh..."

Sonra arkasını döndü ve tapınağının büyük basamaklı merdivenini tırmanmaya başladı. Onu bekleyen ilk rahip sırasının önünden geçtiği zaman adamlar yerlere kadar eğildiler, yerden meşalelerini aldılar ve bir dörtgen oluşturacak şekilde üst üste yığılı kuru odunlardan oluşan ikinci piramidin üstüne tırmanmakta olan büyük tanrının arkasından yürüdüler.

Quetzalcoatl beyaz tüylerden oluşan pelerinini çıkardı. Yere diz çöktü, toprağı ve otları öptü, dört bir yana gülümseyerek baktı ve son rahip sırasının önünden geçti. Rahiplerin dördünün elinde saatler süren bir çalışmayla hazırlanmış rengârenk kuş tüylerinden oluşan yeni bir pelerin vardı. Onu tanrılarının omuzuna yerleştirdiler, başına yine aynı şekilde renkli tüylerden oluşan bir taç taktılar ve yana çekildiler. Atlantis tanrısı böylece son yolculuğu için hayvanların tabusunu, Mana'sını ve desteğini de almış oldu.

Quetzalcoatl odun yığınının üzerine tırmanmaya devam ediyordu. Yukarı ulaştığı zaman başını güneşe ve onu kötü ışınlar saçarak izleyen diğer yıldıza döndü. Aşağıda bekleyen suskun kalabalık, Tüylü Yılan'ın kafasının etrafında mavi renkli bir ışık hâlesi belirdiğini gördü.

Metallerin birbirine vurmasından çıkan tiz ve yüksek sesler, aşağı tanrılara ateşi yakma emrini veriyordu. Bir tanrı, ölümüy-

le yeni bir yaşam umudunun doğacağını halkının beynine ve kalbine kazımak için, kendisini ateşe kurban ediyordu.

Tüm kulübelerden çıkan yarı çıplak erkekler, kadınlar ve çocuklar ateşin başına toplanmıştı. İlk alevler yükselmeye başladığı zaman gırtlaklarından acı dolu bir inilti yükseldi. Sarmaşık kırbaçlarla kendilerini dövüyor, uzun saçlarını yoluyor, yüzlerine toprak ve kandan oluşan bir bulamaç sürüyorlardı. Fakat gerçekleşmek üzere olan artık durdurulamazdı. Rahipler ve aşağı tanrılar bile, kaçınılmaz olanın yaklaştığının farkındaydılar.

"Keşke bütün krallar burada olanları görebilseydi!" diye bağırdı aşağı tanrılardan biri gözleri yaşlarla dolu olarak. "Tüylü Yılan Quetzalcoatl, gücünüz ve kudretiniz en itaatkâr koloninize kadar bile ulaşmadığı için, kendisini yakarak kurban ediyor! Yüzlerce ve binlerce yıl neden geçti? Neden tüm dünyada savaşlar yapıldı, neden misyonerler dünyanın en ücra köşelerine kadar gitti? Bizim suretimizde insanlar yaratmak istiyorduk... vahşî hayvanlardan düşünen insanlar... kendi kararlarını kendileri verecek ve doğaya hükmedecek yeni bir insan ırkı... neden? Niçin?!!"

Büyük bir kuş güney yönünden ateşe yaklaşmaya başladı. Bu arada alevler Tanrı Quetzalcoatl'a ulaşmıştı. Onu altın sarısı bir ışık duvarıyla çevrelemişlerdi ve bir duman sütunu dev bir ağaç gibi güneşe yükseliyordu.

Altın kuş dik bir şekilde alev alev yanan odun yığınına doğru alçalmaya başladı. Kanatlarını iki yana açtı ve gagası duman sütununu dağıttı. Yarı çıplak insanlar dehşet içinde kendilerini yüzükoyun çiğnenmiş toprağın üzerine yere attılar. Rahiplerden pek azı altın kuşun neredeyse yanmakta olan tanrıyı son anda alevlerin arasından çekip aldığını görebildi. Quetzalcoatl'ın renkli kuş tüylerinden yapılma pelerini alev aldı ve basamaklı piramidin en üst platformuna ulaşmadan kül oldu.

"Neden... Bunu neden yaptın?" dedi Quetzalcoatl aksırarak.

Bu sözler kulağıma bir sevinç çığlığı gibi çalınmıştı. Alevlerin arasından çekip aldığım adam saatler boyunca baygın bir şekilde yatmıştı, şimdi de acı içinde bir zamanlar Osiris'e ait olan koltukta oturuyordu. Ağır yaralı tanrının üzerine eğildim ve yüzündeki yanıkların üzerinde Atlantis'in şifalı sıcak kaynaklarının suyuyla inceltilmiş bir merhem sürdüm. Tanrının başının etrafındaki lacivert hâle hâlâ oldukça tehlikeli görünüyordu.

"Sen de kimsin, kız?" diye sordu Quetzalcoatl. Onun ne kadar öfkeli olduğunu fark ettim, fakat sesi beni korkutamayacak kadar güçsüz çıkıyordu.

"Adım İnanna" diye karşılık verdim ona. "Tanrılar Okulu'ndan geliyorum."

"Tanrılar Okulu mu?" diye güldü Quetzalcoatl acıyla. "Bir bu eksikti! Sen ne yaptığının farkında mısın?"

"Hiçbir şey yapmadım" diye karşılık verdim, fakat sesim suçluluk ve utanç doluydu.

"Hiçbir şey yapmadın mı? Ne zamandan beri bir çocuk bir tanrının ölümüne engel olabiliyor... kutsal bir âyini engelleyebiliyor? Koca bir halkın efsanesini henüz başlamadan yok ettiğinin farkında mısın?"

Onun haksız suçlamaları beni öfkelendirmişti. Buna rağmen neler olup bittiğini ona açıklamaya çalıştım: "Gök gemisi benim kontrolüm dışında hareket ediyor. Neden bilmiyorum, fakat gemiye kumanda edemiyorum..."

"Peki nasıl oldu da kendimi yakmak istediğim meydanın tam ortasına gelebildin? Halkımın korkusunu şu son saatlerde bir nebze olsun dindirmek için düzenlediğim tören, şimdi tam anlamıyla ters tepti! Senin benim törenimi boşa çıkarmak isteyen kötü bir şeytan olduğunu düşünecekler! Evet, çocuklarına ve onların çocuklarına aynen bunu anlatacaklar, çünkü bu halk da artık bizden duyduklarından ziyade kendi gözüyle gördüklerine inanmaya başladı..."

"Gerçekten de yapabileceğim hiçbir şey yoktu" dedi ince bir sesle ve yüzüme düşen bir tutam saçı dudaklarımın arasında çiğnemeye başladım. Sonra koltuğuma oturdum ve bacaklarımı öne uzattım. Pencereden aşağısını seyrederken yavaş yavaş kendime gelmeye başladığımı hissediyordum. "Ayrıca duymak ile görmek arasında nasıl bir fark da olduğunu anlayamıyorum" dedim içinde biraz kibir bulunan bir sesle.

"Doğru! Bunu senden öncekiler de anlayamamıştı, hem de senden daha büyük olmalarına rağmen! Fakat teknoloji oyuncaklarının, makinelerin ve göz kamaştırıcı saçmalıkların arasında büyüdüğünüz için bunu basıl anlayabilirsiniz ki? Kral Adası'nın tüm uygarlığı artık sadece yüzeysellikten ibaret... boş bir kabuk... herkes diğerinden farklı ve özel olmak istiyor, bir an parlamak için kendisini ateşe atan güveleri andırıyor... Kör birisi etrafını göremese de gerçek anlamıyla duyabildiği için sevinçlidir, fakat sağır birisi gördüğü halde acı çeker. Bir zamanlar büyük ve uyumlu olan uygarlığımızın çöküşünün başlıca nedeni budur!"

Quetzalcoatl sözlerini bitirince sustu. Ona nasıl cevap vereceğimi bilemiyordum, fakat bana haksızlık yapması içimi öfkeyle dolduruyordu. Bu arada gök gemisi giderek artan bir hızla büyük kıtanın batı kıyı şeridi boyunca ilerlemeye devam ediyordu.

"Bu gemiye nasıl bindin?" diye sordu Quetzalcoatl ansızın. "Sadece Mana'nla birlikte seyahat edebilecek yaşta görünmüyorsun..."

Tanrının beni küçük görmesi karşısında iyice öfkelenmiştim. "Atlantis'ten dört gün önce gönderildik" diye cevap verdim sonunda. "Osiris'le birlikte Armorica ve Aquitania'ya uçtuk..."

"Armorica? Aquitania? Bunlar Themse Nehri'nin kuzeye akan Rhein Nehri'yle birleştiği soğuk bölgeler değil mi? Hyperborea'nın buz dağlarından başladığı yerler?"

"Hayır, hayır" dedim ve başımı salladım. Bir tanrı nasıl bu kadar bilgisiz olabilirdi! "Söylediğin bölge Cymru'nun doğusunda bulunuyor. Oradaki yerliler kendilerini Kimmer'ler olarak adlandırıyor, taş baltalar kullanıyor ve eski tanrılara Aas ismini veriyorlar. Benim sözünü ettiğim megalit halkları ise fırtınalarla kırbaçlanan okyanusun kayalık kıyılarında oturuyor ve biz tanrılara Wan'lar ismini veriyorlar. Armorica'nın en büyük yerleşim yeri Carnac'tan söz edildiğini duymadın mı hiç?"

"Tamam! Elbette!" diye hatırladı Quetzalcoatl gülerek. "Yaşlı Tiuz ve buzların arasında bulduğu taşları güneye taşıyarak yaptırdığı budalaca taş çemberler! Hâlâ yerlilerine Atlantis başkentinin bir benzerini yaptırmaya çalışıyor mu?"

"Doğrusunu istersen bunu bilmiyorum."

"Peki ya Aquitania'nın durumu nedir? Bana son üç veya dört bin yıl önce buzların erimesiyle ortaya çıkan bölgelerden söz ediyorsun..."

"Aquitania!" dedim bir daha. "Dordogene Nehri vadisi kıyısındaki köy... Cro-Magnon..."

"Evet, hatırlamaya başlıyorum" dedi Quetzalcoatl tereddütle. "Orada bilmem gereken bir şeyler olmuştu... Ne yazık ki uzun süredir dünyanın diğer bölgelerinde neler olup bittiğiyle ilgilenmiyorum. Başımda zaten yeterince bela vardı... Ayrıca benim bölgem ikiz kralların büyüklerinden biri olan Elasippos'a aitti. O da biz tanrıların sorunlarıyla azıcık olsun ilgilenmiyordu! Bu arada aklıma gelmişken sorayım... Bu yakınlarda kralların toplantısının yapılması gerekmiyor muydu?"

"Basilea'da neler olup bittiğinden haberin yok mu?"

"Hayır! Orada olanlar uzun süredir beni ilgilendirmiyor. Yüzlerce yıldır ada-kıtasından önemli hiçbir şey gelmedi. Sen anlatmaya devam et! Yüreğimin acısını hafifletiyorsun. Az önce sözünü ettiğin refakatçinin ismi neydi?"

"Osiris. Bu yıl birlikte kolonilere gidecektik. Fakat sonra bizi Tanrı Tiuz'a gönderdiler..."

"Yaşlı Tiuz..." Quetzalcoatl'ın boğazından hırıltılı biri kahkaha yükseldi. "O, Viracocha, Amon-Ra, ben, yani biz son yaşlı tanrılar, aynı yıl mezun olmuştuk. Bunların tümünü unutmam ne kadar garip! Cro-Magnon mu demiştin?

Haklısın, küçük kız! Benim hakkımda benden daha fazla bilgi sahibi olman ne kadar garip, öyle değil mi? Evet, bir zamanlar, kuzey bölgeleri üç bin ayak kalınlığında bir buz tabakasıyla kaplı olduğu zamanlarda, hepimiz Cro-Magnon deneyinin ürünü olan birkaç çift insan almıştık." Aniden sustu ve başıyla önümdeki Soma şişesini işaret etti. İçecekten birkaç yudum alarak konuşmaya devam etti. "Benimkilerin ne olduğunu kendin gördün... Harika insanlar... İyi birer avcı olabilmek için fazla duygusallar, fakat yine de son derece başarılı bir üretim! Ölümün ötesini düşünebilen ilk vahşiler... Biz tanrılara benzeyen insanlar... bir ölçüde elbette..."

"Arkama yaslanmak istedim, fakat aynı anda büyük tanrının ne söylediğini kavradım.

"Cro-Magnon deneyinin sonuçları mı?.." diye tekrarladım titreyen bir sesle. "Şu aşağıdakiler, yani seni aldığım yerdekiler, demek istiyorum, onlar..."

Quetzalcoatl gözlerini açtı ve babacan bir ifadeyle yüzüme baktı.

"Sakin ol, tanrıça! Bunda bu kadar heyecanlanacak ne var?"

"Fakat biz tüm dünyada bu insanları arıyoruz! Her yerde... tüm yerleşim merkezlerinde ve kolonilerde..."

"Bana bunun nedenini de lütfeder misin? Bu insanların nesi bu kadar önemli? Kral Adası'ndakiler bize teslim edilmiş olan insanlarla neden ilgileniyorlar?"

Atalarımızın binlerce yıl önce onlara verdiklerini içlerinde taşıma ihtimali olan tek insanlar onlar!"

"Evet, bu doğru" diye başını salladı Quetzalcoatl. "Bu insanlar yaşadıkları dünyayı hâlâ büyük bir mucize olarak görüyorlar.

Düşünebiliyorlar, yaratıcılar ve bilinçaltlarında bizim içimizde çoktan sönmüş olan bir ateş yanıyor."

"İşte bu yüzden onları arıyoruz!" dedim heyecanla. "Onları bulup bilgelerimize götürebildiğimiz takdirde, belki felaketi engelleyebilmek için birlikte şarkı söyleyebilir, el ele tutuşabilir veya buna benzer bir şey yapabilirler..."

"Felaketi engellemek için mi?" diye sordu Quetzalcoatl şaşkınlıkla. "El ele tutuşmak ve şarkı söylemek mi? Bu masalları size kim anlattı?"

"Burada söz konusu olan o eski gücü tekrar harekete geçirebilmek" dedim şaşkınlıkla. "Bir zamanlar bugün olduğundan çok daha fazla şeyler yapmaya kâdir değil miydik..."

"Olabilir!" dedi Quetzalcoatl kısaca. "Fakat bunun şarkı söylemekle ilgisi yok! Yoksa bu gök gemisini sadece duygu ve düşüncelerinle yerinden birazcık olsun oynatabileceğini mi düşünüyorsun?"

"Ben değil" dedim yavaşça, "fakat..."

"Üzgünüm, İnanna" dedi büyük tanrı. "Bunların tümü boş hayaller! Düşünceler çok şey yapabilir, fakat ne ben sadece düşünerek kendimi yakmamı engelleyebilirdim, ne de Cro-Magnon deneyinin sonuçlarının torunları olan o insanlar sadece düşünerek o göktaşını zararsız bir ilkbahar rüzgârına dönüştürebilirler..."

İnanmaz bir tavırla başımı salladım. Quetzalcoatl Tiuz'dan çok farklıydı ve az önce bana ne kadar kötü davrandığını unutmuştum bile. En başından beri tanrıları Quetzalcoatl gibi hayal etmiştim. Yan gözle onun uzun sarı saçlarını, yüksek alnını, düz ve büyük burnunu, ateşten kavrulmalarına rağmen hâlâ dolgun ve yumuşak görünen dudaklarını inceledim. Bakışlarım oradan güçlü kollarına, geniş göğsüne ve uzun bacaklarına indi.

"Nasıl? Beğendin mi?" diye gülümsedi Quetzalcoatl bana bakmadan. Elimde olmadan kıpkırmızı kesildim.

"Bunların boş birer hayal olmamasını isterdim..."

"Demek her şeyin sonunun geldiğine inanıyorsun!" dedi Quetzalcoatl. Sesindeki ironiyi fark etmiştim ve ona nasıl bir karşılık vereceğimi bilemiyordum. Benden en az iki baş daha uzun boyluydu. Osiris'ten ve Duka-bölgesinden tanıdığım diğer genç erkeklerden sadece bu yönüyle bile ayrılıyordu. O zamana kadar dünyada dev olarak sadece demir-adamların bulunduğunu düşünüyordum. Buradaki tanrının ise yaşlı bir adamla ve sıradan bir muhafızla en küçük bir benzerliği bile yoktu.

"Nasıl olup da hâlâ gülebildiğini merak ediyorum" dedim hüzün ve merak dolu bir sesle. "Görünüşe göre dünyanın batmak üzere oluşu seni hiç rahatsız etmiyor."

"Bu sadece görünüşte böyle!" diye karşılık verdi Quetzalcoatl ve bana baktı. "Uzun zamandır ağlayamadığım için gülüyorum! Belki de diğerlerinden biraz daha fala uzağa bakabiliyorumdur... Biz eski tanrılara sizden çok daha fazla şey öğretmişlerdi. Bizim için zaman kavramı sizin kuşağınızın düşündüğünden tümüyle farklı bir anlam taşıyor. Siz zirvesine yirmi bin yıl önce ulaşmış olan büyük bir devrin son kalıntılarısınız. Belki de yeni bir başlangıcın vakti gerçekten gelmiştir! Ve tüm umudum, senin gibi birkaç kişinin yüreklerinde ve hücrelerinde taşıdığı, bilinçle ilgisi olmayan bir hazine..."

"Az önce düşüncenin gücü olmadığını söylememiş miydin?"

"Dikkatlisin!" diye güldü Quetzalcoatl. "Doğru, fakat ben gene de bunu demek istiyorum! Bir şeyi ispat etmek için bilinçli olarak düşünmen, çöldeki bir kum zerresini bile yerinden oynatamaz. Bilinç... Düşünme yeteneği... İrade gücü... tüm bunlar inancın kudreti karşısında o kadar zavallıdır ki! Bütün idealleri ve fikirleri, tüm bilgileri ve bilimsel hesapları düşün... Elde edebildikleri nedir? Birkaç saray, köprü ve gemi... On binlerce veya yüz binlerce canlı varlığın gözlerini kamaştırmayı,

onlara birlik duygusu ve arzusunu vermeyi mi kastediyorsun? Şayet böyleyse - bunu bir müziğin ritmi ve güçlü bir koku da başarabilir. Milyonlarca karınca bile kökeni hakkında en küçük bir fikir sahibi olmadıkları bir kokunun peşinden kolaylıkla gidebilir!"

"Bizim gerçekte düşünmediğimizi mi söylemek istiyorsun?"

"Hayır! Sadece düşündüğümüzü sandığımızı söylüyorum ve bu bile oldukça önemli. Düşündüklerimiz neden ibarettir? Bir şekilde kullanmayı başarabildiğimiz birtakım tasvirler... İçeriği olmayan sembollerin değeri yoktur. Ve kimse salt düşünmek yoluyla gerçeğin ne olduğunu bilemez, çünkü aklın öntasvirlere, benzetmelere ve ilişki sistematiğine ihtiyacı vardır. Bunu idrak eden herkes, o anda neyin gerçek ve doğru olduğunu söyleyerek, tüm akıllı varlıkları istediği gibi yönlendirebilir..."

O anda aklıma Gri Ev'in neden geldiğini bilmiyordum. Acaba ona bundan söz etse miydim?

"Ben... ben Gri Ev'deydim..." dedim dikkatle.

"Sen mi?"

Beklediğimden çok daha fazla şaşırmıştı.

"Seni oraya gönderen kimdi?" diye sordu çabucak.

"Bir gemi sahibi. Adı Jason..."

Quetzalcoatl derin derin soluyarak arkasına yaslandı ve gözlerini kapadı. Gök gemisi giderek artan bir hızla kuzeye doğru uçmaya devam ediyordu. Çok uzun zamandan bu yana altımızda sadece beyaz parıltılar saçan bir buz tabakası görüyorduk. İçimde sanki dünyanın yekpare bir buz kütlesine dönüştüğüne dair kuvvetli bir his vardı. Ufuk çizgisinde bir tanrı hâlesine benzer ince, mavi bir çizgi vardı. Onun üzerinde ise rengârenk parıltılar saçan ışık dalgaları yıldızlarda dolu evren boşluğuna doğru uzanıyordu.

"Ragnarök" diye mırıldandı Tüylü Yılan. "Bütün bir gezegenin batışının mavi hâlesi... Tıpkı eskilerin söylediği gibi... Bir

tanrı çağının sona erişini haber veriyor. İşte başladı - fakat biz ölümsüzüz! Belki bedensel olarak değil, fakat düşüncelerde ve yüreklerde, efsanelerde, dinlerde ve masallarda!"

Ürperdiğimi hissettim. Bilinmedik bir enerjinin etkisinde kalmış gibi tepeden tırnağa titriyordum.

"Şimdi seni bana gönderenin kim olduğunu biliyorum, güzel tanrıça!" dedi bana kapalı gözlerle. Dudaklarında ince bir gülümseme vardı. "Büyük bilge tanrılar kendilerinin yanına gelmemi istediler! Beni Uygur'a götürmek üzere de seni seçtiler... Uygur! Asya'nın dev dağlarıyla çevrili tatlı denizinin tanrılar vadisi! Demek oraya çekildiler! Su oraya kadar asla yükselemez!"

Aslında istediğinden çok daha fazlasını söylediğini fark ettim. Geçiciliğin tüm bağlarından sıyrılmış olan büyük tanrıların son sığınakları hakkında ne kadar büyük bir hasretle konuştuğunun farkında bile değildi belki de...

"Hayatta kalacak olursan Jason'dan sakınmaya bak!" dedi Quetzalcoatl ciddi bir ifadeyle. "Onunla karşılaştığın takdirde, arkasına gizlendiği ismi ne olursa olsun ya derhal oradan kaç, ya da onu öldür! Ve erkek ya da kadın, ona benzeyenlerden ve onun peşinden gidenlerden de sakın kendini! Onlar içlerinde sadece yok etmeye yarayan tutku, kıskançlık ve kendini beğenmişlik taşırlar... Yaşam kitabının sayfalarının birindeki ufacık bir hata, hepimizin hücrelerinin en gizli köşesinde saklıdır. Krallarımızın kibre kapılmasına ve adada yaşayan mutlu insanların binlerce yıl zarfında gözlerinin kamaşmasına neden olan işte bu zehirdir!"

Quetzalcoatl'ın söylediklerinin üzerine uzun zaman düşündüm. Daha önce hiçbir şey bana bu kadar karmaşık ve kafa karıştırıcı gelmemişti. O âna kadar düşündüğüm her şey basit resimlerden ibaretti. Fakat bu son duyduklarım o kadar dolambaçlı ve karışıktı ki, nereden başlayıp nerede bitireceğim, işin içinden nasıl çıkacağıma dair hiçbir fikrim yoktu. Elimde olma-

dan Yasak Bahçe'yi düşündüm. Her şey neden bu kadar zor olmak zorundaydı?

"Neden?" diye sordum yaşlı tanrıya. "Neden bilgi iyi ve kötü tanrılarla, efsane ve destanlarla, ateş kurbanlarıyla ve dünyanın sonuyla ilgili olmak zorunda?"

"Her şey akıyor" diye karşılık verdi Quetzalcoatl. "Yeni bir şey öğrendiğin her an, içinde başka bir şey kaybedersin. Çünkü çember tamamlanmadan ve varlığın yeni bir alanına ulaşmadan, her şey birbirini eşitler ve akmaya devam eder."

"Bu birilerinin felaketten kurtulacağı anlamına mı geliyor?"

"Esas olan yapraktaki larva mı, koza mı, kelebek mi, yoksa yazdan sonra bıraktığı yumurta mıdır?" diye sordu Quetzalcoatl. "Yaşamın bu birkaç çeşidinin hangisini amaç ve gerçek olarak kabul edersin?"

"Kelebeği."

"Hayır" dedi Quetzalcoatl gülerek. "Amaç ve gerçek olan, ölümü bile aşan dönüşümdür. Şayet hayatta kalacak olursan, anlaman ve kavraman gereken amaç, dönüşüm olacaktır!"

"Nereye kadar? Bu dönüşüm nereye kadar devam edecek?"

"İşte bu tanrıların bile cevaplayamayacağı bir soru..."

Son, bilgelerin dakikası dakikasına hesapladığı anda geldi. Kozmik göktaşı kıtaların ve okyanusların üzerini kaplayan yoğun hava tabakasına girdiği sırada öyle büyük bir hıza sahipti ki, neredeyse gözle bile görülmüyordu. Cisimleşmiş felaket, tam otuz bin tanrı yüksekliğinde, dünyanın koruyucu mavi tabakasıyla savaşmaya başladı. O zamana kadar düz olan rotasını değiştirmişti ve aşağı bir parabol çizerek düşüyordu. Aynı anda karşılaştığı direnç yüzünden muazzam gövdesi kor haline dönüştü. Dört bir yana ateş saçıyor ve giderek parlaklaşan bir kuyruğu ardından sürüklüyordu.

Yalancı güneşe buhar ve madde parçacıkları, yeşil ve kırmızı ışıltılar, iniltili bir çığlık eşlik ediyordu. Dünyanın her tarafındaki canlı varlıklar oldukları yerde donup kalmışlardı. Geniş çayırlardaki hayvanlar kaçmaktan vazgeçtiler. Nehirlerin ve göllerin içindeki balıklar yönlerini şaşırarak dipteki taşlara çarptılar ve yalpalayarak su yüzeyine çıktılar. Ormanların derinliklerinde dallar birbirine karıştı, leoparlar ve maymunlar, kuşlar ve yılanlar ağaçlardan aşağı düşmeye başladılar.

Toprak yüzeyinin altındaki böcekler bile yürümekten vazgeçtiler, varlıklarının daha yüksek seviyesine henüz ulaşamamış larvalar gibi oldukları yerde kıvranmaya başladılar.

Hint Okyanusu ile Afrika ve Çift Kıta'nın arasındaki denizin üzerindeki gökyüzünün bulutsuz ve güneşli olmasına rağmen, güney buzlarından kuzey buzlarına kadar uzanan tüm bölgeler-

deki canlılar gökteki alev alev yanan kütleyi rahatlıkla görebiliyordu. Dev göktaşı gökyüzünü yutmak ister gibi büyüdükçe büyüdü, rengi giderek kızıllaştı, görüntüsü giderek korkunçlaştı, sesi giderek yükseldi. Artık kimsenin göremediği gerçek güneş, henüz dünya yüzeyine ulaşmadan böğürmeye başlayan canavarın yanında, küçük bir toz zerresi gibi kalmıştı. Aniden gökyüzü bir perde gibi yırtıldı. Alev alev yanan hava, bir an için daha önce kimsenin göremediği uzay boşluğunu bile görünür kıldı.

Sonun gelmesinden kısa bir süre önce, sahte güneş parçalara ayrılacakmış gibi davranmaya başladı. Sonra gerçekten de yüzlerce alevli parçaya bölündü. Büyük parçalardan bir kısmı rotalarını değiştirerek denizin üzerinden uçmaya başladılar, sonra da birkaç parçaya daha bölündüler.

Cisimleşmiş kötülüğün ana gövdesi ise beklenilen noktaya çarptı. Aynı anda Basilea'dan daha büyük ve Atlantis'in en yüksek dağ zirvesinden daha yüksek bir ateş sütunu göğe yükseldi. Her şey o kadar çabuk ve o kadar doğal bir şekilde gerçekleşmişti ki, sanki bilgeler bu ânı bekleyerek son anda müdahale etmişlerdi. Hatta içlerinden bazıları Atlantis başkentini yeniden inşa etmeye hazırlanmak üzere birkaç gün bekleyecekmiş gibi görünüyordu - daha güzel, daha büyük, daha görkemli olarak.

Fakat çarpma ânından hemen sonra kimsenin beklemediği bir şey oldu. Tüm dünya yuvarlağı yavaş yavaş ve bir canlı gibi, hatta bir mimoza çiçeği gibi tepki verdi. Dünya, güneşin etrafındaki yörüngesinden sapmıştı. Küçük, küçük bir sapma. Afrika'nın yıldız bilimcileri Dogon'lar bile bu sapmayı fark edemezdi. Aynı anda çarpmanın şiddeti yeryüzünün iç kabuğunu oluşturan sıvı magma tabakasına nüfuz etti.

Şayet dünyanın buzdan takkeleri korkunç ağırlıklarıyla dünyanın kendi ekseni etrafında dönerken azıcık yalpalamasına ne-

den olmasaydı... dünyaya belki de hiçbir şey olmayacaktı, hatta on kat daha büyük bir göktaşı bile dünyanın güneş etrafındaki yörüngesini asla değiştiremeyecekti.

Fakat kendi kütlesiyle mukayese edilince hiç denilebilecek kadar gülünç bir ağırlığa sahip olan göktaşının gücü, dünyanın hafifçe yana yatmasına yol açmıştı. Dünyanın ekseni bir milyon çift adım, yani dünyanın çevresinin yirmide biri kadar kaydı. Aynı anda dünyanın uzay boşluğuna uzanan manyetik alanı dağıldı. Yeryüzündeki tüm demir parçacıkları yönlerini kuzeyden güneye, güneyden kuzeye değiştirdi. Bu değişim tüm kuşları ve balıkları etkilemişti. Yaklaşmakta olan fırtınalar onları yakalamadan önce havada ve suda yönlerini kaybettiler.

İlk şimşeği ikinci bir basınç dalgası izledi. Gözle görülmez dev bir bıçak gibi ormanların ve bozkırların üzerinde dolaştı, dağların zirvelerini yıktı, denizlerde oluşturduğu dev dalgalar yürüyen dağlar gibi karaya yönelmeye başladı.

Çarpmanın gürültüsü dünyanın yarısından duyulmuştu. Devasa bir gümbürtü olarak doğuya ve batıya yönelmişti. Hava okyanusunu korkunç bir kaosa dönüştüren tayfunlar ve kasırgalar etrafı kasıp kavururken yer yarılmaya başladı. Hatta aradan bir gün geçtikten sonra bile, sanki yerkabuğunun içi kendisiyle korkunç bir hesaplaşmaya girmiş gibi, çok uzak bölgelerde dahi yerkabuğunda uçurumlar açıldı. Kükürtlü, pis kokulu, kaynayan su şelaleleri göğe yükseliyordu. Ev büyüklüğündeki kaya parçaları durduk yerde patlayıp binlerce parçaya bölünüyordu. Tüm yanardağlar harekete geçmiş, etrafa lav ve kül yağdırıyor, varolanlara her geçen an yenileri ekleniyordu.

Dünyanın tüm kayalık kıyıları parçalanan buz dağları gibi köpüren denize dökülmeye başlamıştı. Okyanustan ateş ve duman sütunları yükseliyor, etrafa keskin kenarlı buz parçaları yağıyordu. Gökyüzü henüz her yerde zifiri karanlığa boğulmamıştı. Dağ bulutları arasında hâlâ yer yer açık mavi lekeler gö-

ze çarpıyordu. Bazı yerlerde ise gerçek güneş kendisini kızıl bir dev gibi gösteriyordu. Gece olan yerler, yansıyan güneş ışığının etkisiyle kızıl bir kan denizinin içinde yüzüyor gibiydi. Gündüz olan yerlerde ise aydınlık denizlerin ve bulutların karanlığıyla karışarak yeni bir gece oluşturuyor, hiç güneş almayan yerlerde ise gökyüzünde ara ara açılan deliklerden göz kamaştırıcı ışık sütunları dünyaya düşerek doğaüstü görüntüler oluşturuyordu.

Kuzeyin ve güneyin tüm fırtınaları, yerin derinliklerinin tüm ateşi sanki aynı anda zincirlerinden boşanmıştı. Dev güçlerin kavgası bozkırları ve çölleri, ormanları ve dağları kaplamıştı. Denizlerin suları karaya hücum ediyor, karaların dağları denize dökülüyordu. Artık kara yoktu, deniz yoktu, sınır yoktu.

Fakat buna rağmen korkunç tufanın içinde bazı adacıklar vardı. Alp Dağları'nın kuzeyinde on yaşlarındaki bir oğlan çocuğu, kayaların ve çakılların arasında korkunç bir hızla koşan bir mamutun sırtına binmişti. Aquitania'da, Carnac'ın taş caddelerini sular kaplamadan önce büyükçe bir kayığa hayvanları ve erzaklarıyla birlikte binmeyi başaran bir aile, Pirene'lerin kayalıklarına doğru sürükleniyordu. Bir süre sonra kayık yarı yarıya yıkılmış bir mağara ağzına takılıp kaldı. Çarpışma sırasında Tanrı Tiuz'un göğüs kafesi ezilmişti.

Neredeyse aynı olay Akdeniz'in doğu kayalıklarında da gerçekleşiyordu. Bu kayık Tanrı Zeus'un hükmettiği adalar ülkesinden geliyordu. Fakat pek az kayık bu derece şanslıydı, çünkü kabaran sular giderek yükseliyor, karanlık son ışıklı noktaları da teker teker yutuyordu.

Tüm zamanların en büyük depreminin ana dalgası, dünyanın etrafında bir kere dolaşmak için otuz saate ihtiyaç duymuştu. Fakat bu esnada pek az canlı hayatta kaldığı için, korkutucu etkisi fazla büyük olmadı. Büyük dalganın toprakta açtığı derin yarık derhal suyla doluyor, fakat kızgın lavlar tarafından kaynar su ve buhar olarak geri püskürtülüyordu.

Amon-Ra daha ilk anda halkının tümünü kaybetmişti. Kendisi dev kaya bloklarının arasında beş gün dayanmayı başardı, fakat altıncı gün saklandığı yere hücum eden dev bir dalganın içindeki balık leşlerinden birinin kuyruğunun boğazına saplanması sonucu öldü. Viracocha ise Titicaca Gölü'nün altındaki sarayına saklanmayı başarmıştı. Fakat üzerinde gölün bulunduğu dağ sırası ani bir hareketle metrelerce yükselmeden önce, dökülen kaya parçaları sarayın girişini tıkadı.

Zalim ve sonu gelmeyecekmiş gibi görünen felaket, dünyanın pek az yerine dokunmadan geçti. Hopi'lerin ve Navajo'ların çok eski kayalık ülkesi ile üzerinde Ainu'ların oturduğu kuzey adalarının bir kısmı bunların arasındaydı. Kara gökyüzünden bardaktan boşanırcasına yağmur yağmasına rağmen, Avustralya içleri felaketten neredeyse hiç etkilenmedi. Kuzeybatıda ise deniz Asya ile Çift Kıta'nın son kara bağlantılarını da kapladı. Hindistan'ın güneyinde azgın sular ölülerin kemiklerini topraktan çıkartarak, son buz çağından kalma taş aletlerle birlikte dört bir yana saçtı. Büyük tanrı Brahma arkasında en küçük bir iz bırakmadan ortadan kaybolmuştu. İnanna ve Osiris'le aynı zamanda Atlantis'ten ayrılan genç Manu ise yedi bilgeden oluşan bir müzik grubu ve birtakım eşyalarla bir gök gemisine binerek dünyanın damına sığınmayı başardı.

Fakat hayatta kalanlardan hiçbiri yanına ışık almamıştı.

Rüyamda üşüyordum. Tüm vücudum titriyordu ve soğuk pençelerini damarlarıma saplamıştı. Uyanmak istiyordum, fakat üzerimdeki yumuşak bir dağı andırır ağırlık, kımıldamama bile izin vermiyordu.

Sanki Gri Ev'deki dünyanın kendi kuyruğunu ısıran bir yılan olarak tasvir edilen çıkış kapısının önünde duruyordum. Hayır, bu şekilde bu kapıya asla ulaşamazdım! Köşelerdeki dört sembolü bana yardım etmeye ikna etmeliydim. Fakat hangilerini? Kanatlı adama mı yalvarmalıydım? Kartala mı? Aslana mı?

Başıma ulaşan soğuk, yüzümü buzdan bir örtü gibi kaplamıştı. Gözlerimdeki yaşlar yavaş yavaş donuyordu. Bu, ölüm müydü?

Fakat ben nasıl ölebilirdim ki? Ben binlerce yıl hüküm sürecek bir tanrıça değil miydim? Her zaman kendisini yenileyebilen bir vücuda, başımın etrafında tehlike işareti belirdiği zaman beni koruyan, bana öğüt ve güç veren bir Tanrı Taşı'na sahip değil miydim?

Ölmemelisin!

"Nanna..."

Bir ses. Bir kelime. Adımın bir parçası...

"İnanna" diye fısıldadı dudaklarım.

"Hoi, Nanna..."

Bir erkek sesi. Sert. Kaba. Boğuk.

Başka sesler duyuyordum. Üzerimde soluyan bir şey vardı. Dudaklarımın arasına soğuk, uzun, keçeleşmiş saçlar girdi. Aynı anda kapalı gözlerimin arasından bir gölge gördüm. Kirpiklerim birbirine yapışmıştı. Her yanı acıyan yüzümü buruşturdum. Gerilmiş derim sanki bana ait değildi. Hafif bir çatırdamayla önce sağ gözümü açtım, sonra da sol gözümü.

"Hoi, Nanna, Nanna..."

Ateş gibi yanan bir nefes yüzüme çarptı. Üzerime tanımlayamadığım bir nesnenin eğilmiş olduğunu görmekten çok hissediyordum.

"Yaşıyorsun!"

"İnledim. Nasırlı, güçlü eller beni koltuk altlarımdan kavradı. Derin bir soluma daha işittim, sonra üzerimdeki yumuşak dağın altından kuvvetle çekildiğimi hissettim. Bağırdım."

"Hah, işte kurtuldun!"

Az önceki erkek sesi heyecan ve sevinçten titriyordu. Adam beni bıraktı ve sertçe sırt üstü düştüm. Bir kez daha bağırdım, fakat bu acıdan ziyade korkunun sebep olduğu bir çığlıktı.

"İyi!" dedi hâlâ yüzünü göremediğim adam. Sonra karanlığın içine çekildi. Kalın ve özlü bir sıvının sesini duydum. Adam geri geldi.

"İç bunu!"

Hareket etmeye cesaret edemiyorum.

"Beni anlamıyor musun?"

Elimde olmadan nefesimi tuttum.

"Hey sen! Beni anlıyor musun? Sana bir şey yapmayacağım! Sadece iç... Mamut kanı... donmuştu... iyice ezildi ve şimdi iyi!"

Midemin kalktığını hissettim.

"Çok mu soğuk?"

Gitmek istiyordum. Ayağa kalkmak ve gitmek. Vahşi adam hemen önümdeydi ve ağzında bir şeyler çalkalayıp duruyordu. Sonra yüzüme o kadar yaklaştı ki, yarı karanlıkta gözlerini görebildim. Geniş ve neredeyse kapkara bir alnın ortasında, açık ve aydınlık gözlerdi bunlar. Deri veya kumaştan yapılmış bir alınlığın altında uzun ve sık saçları vardı. Sonra burnunu, dolgun dudaklarını ve boynundaki kolyede sallanan deniz kabuklarını, kemik parçalarını, kaplan tırnaklarını ve büyük dişleri gördüm.

Kendimi savunmama fırsat bırakmadan üzerime çıkmıştı. Dudaklarını dudaklarıma bastırdı ve vahşi bir güçle ağzıma sıcak bir sıvı püskürttü. Dudaklarının baskısından kaçmamın imkânı yoktu. Sıvıyı yutmak zorundaydım - bir kere, iki kere, üç kere...

Sonra beni aniden bıraktı.

"İyi? Daha?"

Tüm vücudumun tiksintiden kasıldığını hissediyordum. Öğürdüm ve ağzıma gelenleri tükürdüm. Çılgınca bir umutsuzluk içinde ellerimi kaldırarak kendimi korumaya çalıştım, fakat adamın dudakları tekrar dudaklarıma yapışmıştı. Elleriyle başı-

mı sıkı sıkı tutuyordu. Daha önce hiç kimse beni istemediğim bir şeyi yapmaya zorlamamıştı. Beni daha fazla tiksindirenin ne olduğunu bilmiyordum... Ağzımdaki sıcak kan mı, kokusu mu, yoksa bu vahşi adamın karşısındaki zavallı çaresizliğim mi?

Sonra elleri başımdan ayrıldı, boynumu ve omuzlarımı yoklamaya başladı. Oradan hızlı ve kaba hareketlerle göğüslerime ve karnıma indi, sonra da kalçalarımı kaldırdı.

Ansızın içimde bambaşka bir korku belirdi. Ağzımdaki, boğazımdaki ve midemdeki kanı unuttum. Bu vahşi, bir erkekti... Hiçbir şey sormayan, aksine istediğini yapan bir erkek. Şimdi de nasırlı elleri baldırlarıma uzanmıştı.

"Hayır!" diye bağırdım olanca gücümle. Çırpınmaya başladım, yumruklarla üzerimdeki postlarla kaplı göğsü dövmeye başladım, boş yere kendimi yana atmaya çalıştım.

"Tamam! Tamam!" diye soludu vahşi. "Ungur Nanna'ya iyi davranacak!"

Tanrılar Okulu'nda hiç kimse bana böyle bir durum karşısında nasıl davranacağımı öğretmemişti. Fakat bunu istemiyorum! Bu korkunç ve iğrenç aşağılamayı yaşamaktansa ölmeyi tercih ederdim! Şimdi değil, burada değil, hele bir hayvan gibi üzerime çullanan bu vahşi tarafından hiç değil!

"Bana yardım et, Tanrı Taşı!" diye bağırdım yalvarırcasına. Bunu neden yaptığımı bilmiyordum. Ne beklediğimi de bilmiyordum. Etrafımdaki her şey bulanıklaşmaya başladı ve karanlık, dipsiz bir çukura düştüm.

"Toprak, gökyüzü, bulutlar ve denizler eski tanrılara başkaldırdı" dedi Hopi şefi yanındaki kızına. Kabilenin mağaralarından oldukça uzaklaşmışlardı. Ne şef, ne de kızı nerede olduklarını bilmiyorlardı, çünkü etraflarında kendilerine tanıdık gelen ve nerede olduklarını anlamalarına yardımcı olacak hiçbir şey yoktu.

"Yaşamaya nasıl devam edeceğiz?" diye sordu kız.

"Yaşayarak" diye karşılık verdi şef. Ve dediği gibi oldu. Alacakaranlık saatler yerlerini uzun bir geceye terk etti. Bazen uzun süre uyuyamıyorlardı. O zaman bilinmedik dağların ve kanyonların sırılsıklam kayalarında oturuyor, sabırla bir ışık belirtisi bekliyor ve her on iki ya da on üç nefesten sonra mağaralardan birinde buldukları kurutulmuş eti çiğniyorlardı.

Zaman hızla akıyor ve yine de her şey aynı kalıyordu. Sadece arada sırada şiddetli yağmur ansızın diniyordu. O zaman taşlar kuruyor ve bazı küçük hayvanlar saklandıkları yerlerden dışarı çıkmaya cesaret ediyorlardı. Birçoğu boğulmuştu. Şefin kızı leşleri, kemikleri ve yırtık postları saymaktan uzun süre önce vazgeçmişti. Bir süre sonra ölümün izleri giderek azalmaya başladı.

Ve günün birinde bir deri bir kemiğe dönüşmüş, açlıktan neredeyse ölmek üzere olan genç bir adam, şefle kızının sığındıkları mağaranın önündeki taş platformda beliriverdi. Karın üzeri yere uzanmıştı ve ağzını açmış aşağıdaki vadiye bakıyordu. Şefle kızı, dikkatle yanına yaklaşana kadar, bir süre onu uzaktan gözlediler. Yaşlı şef önce şöyle bir öksürdü. Genç adam irkilmeden yavaşça başını çevirdi.

"Şşt!" dedi parmağını dişleri yarı yarıya dökülmüş ağzının önüne götürerek. Yüzü tiklerle sarsılıyordu ve çukura kaçmış gözleri koca koca açılmıştı.

"Nereden geliyorsun?" diye sordu yaşlı şef.

"Şşt... rahatsız etmeyin! Ne yaptığımı görmüyor musunuz?" Hopi'lerin şefi ve kızı başlarını salladılar.

"Nereden geliyorsun?" diye sordu yaşlı şef bir daha.

"Bilmiyorum, fakat sanırım güneyden" diye karşılık verdi yabancı. Baba-kız ona yiyecek bir şeyler verdiler ve sorularını daha iyi anlayana kadar saatler boyu beklediler.

"Geldiğim yerde her şey mahvoldu" diye anlatmaya başladı. "İnsanlar kayboldu, boğuldu, ya da balığa dönüştü. Tüm

bunlar bir tek günde oldu. Fakat tanrılardan biri ve refakatçisi Nanna kurtulmayı başardı, çünkü çok yaşlı tanrı Titlacahuan onları uyarmış ve bir sandal yapmalarını emretmişti."

"Tanrının ismi Titlacahuan mıydı?" diye sordu yaşlı şef.

"Buna benzer bir şeydi herhalde, son hecesinin an olduğunu biliyorum..."

"O halde sen bir Aztek'sin. Halkından söz edildiğini duymuştum. Güneş tanrınızın ismi Huitzlipochtli. Karanın iki büyük okyanusun neredeyse birbirine değecek kadar daraldığı yerde yaşıyordunuz. Ülkenin ismi Aztlan mıydı, Mechiko muydu?"

"Bilmiyorum" diye cevap verdi genç adam, "belki..."

"Fakat sen bir Aztlan'sın! Atlantis'e ait bir koloninin halkından!" dedi yaşlı şef ısrarla. "Yoksa bir Olmek olduğunu mu düşünüyorsun? Ya da bir Maya..."

"Hatırlayamıyorum. Her şey benim için fazlasıyla karanlık..." Genç adam ansızın doğruldu, gözlerini şefin kızına dikti ve sanki bambaşka biriymiş gibi törensel bir sesle konuşmaya başladı: "Neyin geleceğini kimse bilmiyordu. Başımıza balıklardan oluşan bir ateş yağmuru yağdı, kül ve kırmızı kurbağalar yağdı, köklerinden sökülmüş ağaçlar yağdı... hatta gökten demir kayalar bile yağdı. Büyük Yılan gökyüzünden koparıldı... sonra derisi ve kemikleri parça parça aşağı düşmeye başladı. Oklar herkese isabet ediyordu. Yetimlere, ihtiyarlara, dullara ve tüm canlılara... Hayatta kalanlar kumlu deniz kıyısında kabaran sular tarafından yutuldu. Ve Büyük Yılan'la birlikte gökyüzü aşağı düşerek karaları batırdı..."

"Neden söz ettiğini bilmiyor" dedi kız.

"Hayır, bunu biliyor. Fakat gerçekte kim olduğunu, nereden geldiğini, neler yaşadığını ve neler duyduğunu bilmiyor..."

"Duymak mı? O halde yanında duyduklarını ona anlatan başkaları da olmalı..."

Genç adam ansızın güldü. Gözlerini döndürdü, ayağa fırladı,

sendeleyerek uçurumun kenarına gitti ve kollarını açtı. Sıcak bir bora fırtınası derin, sisle kaplı vadi tabanını kavuruyordu. Aşağıdan yanıltıcı bir ışık parlıyordu, sanki uzun zamandır görünmeyen güneş bir yolunu bulup ışınlarını aşağı gönderiyordu. Oysa gökyüzü her geçen an daha fazla kararmaktaydı.

"Dinleyin beni!" diye bağırdı genç adam vadinin dibine doğru. "Dinleyin beni, gecenin şeytanları! Neler olduğunu biliyorum! Kötünün ismini biliyorum, bunu size de söyleyebilirim. Evet, bunu biliyorum! Altıncı Can yılında, Zar ayının on birinci Muluc'unda başlayan korkunç depremler, on üçüncü Huen'e kadar aralıksız devam ettiler. Mut adı verilen kil tepeler ülkesi ve Mound ülkesi bu depremlerin kurbanı oldu. Bu iki ülke iki kez sallandı ve bir gecede ortadan kayboldu! Yerkabuğu içten gelen güçlerin etkisiyle o kadar fazla eğilip büküldü ki, sonunda basınca dayanamayarak yarıldı. Derin bir çatlak bu iki ülkeyi birbirinden ayırdı! Fakat ben... ben onları tekrar bir araya getireceğim! Bir taraftaki kaya duvarını alıp, diğer taraftaki kaya duvarına bağlayacağım!"

"Neler söylediğini anlıyor musun?" diye sordu Hopi kabilesinin şefinin kızı.

"Aklını kaçırıyor... Çabuk... Tut onu!"

Fakat artık çok geçti. Genç adam eline geçirdiği bir sopayla arkasındaki kaya duvarına vurmaya başladı. Sonra öne eğildi, diğer kolunu uzattı ve dengesini kaybetti.

"Diğer taraftaki kaya duvarı! Geliyorum!" diye bağırdı büyük bir sevinçle. "Sizi birleştireceğim - dünyanın yaralarını kapayacağım!"

Bora fırtınasının içindeki yanıltıcı ışık genç adamın gövdesini sardı. Onu tekrar tekrar kayalara çarpıp duruyordu.

"Derhal mağaraya geri dönelim!" diye bağırdı yaşlı şef. Çatırdayarak yanına düşen bir şimşek büyük bir taşı paramparça etti. Sonra ikinci ve üçüncü şimşekler... Dördüncü şimşek taş

platforma isabet etmedi. Bora fırtınasının oluşturduğu kum yüklü hortuma çarptı, ateşten bir hayvan gibi büzüldü ve geniş bir kavis çizerek tekrar yukarı fırladı.

"Ne kaos ama!" diye düşündü dehşet içinde kalan yaşlı şef. Kızını kolundan tuttuğu gibi kaya duvarının içindeki koruyucu deliğe sürükledi. "Şimşekler bile nereye gideceklerini bilmiyor!"

Yumuşak, keyifli bir duyguyla uyandım. Gözlerimi açmadan burnumdan derin derin nefes aldım. Etrafımdaki her şey ışıklı, aydınlık ve berraktı. Parmaklarım altımdaki yumuşak postun tüyleri üzerinde dolaştı. Üzerimdeki oldukça ağır, fakat aynı yumuşaklıktaki örtüye sıkıca sarıldım. Fakat hemen sonra kaç zamandır peşimi bırakmayan korkunç rüya tekrar aklıma geldi.

Ne müthiş bir kâbus! Depremler, küçük gri evlerde resim labirentleri, lav ve kül püskürten yanardağlar, mağara duvarlarındaki büyülü resimler, sahilde dans eden yerliler, alev alev yanan odun yığınları üzerindeki tanrılar, gökten düşen güneş, korkunç bir tayfun sonucu okyanuslara gömülen ülkeler, kara bulutlar içinde yalpalayan gök gemileri iç gözümün önünden geçit töreni yaparken ürperdiğimi hissettim. Fakat şimdi her şey sona ermişti. Karanlık yok olmuş, sıcaklık vücuduma geri dönmüştü. Rahatlayarak iç çektim ve kâbusu mümkün olduğu kadar çabuk unutmaya karar verdim.

Dudaklarımı yaladım. Dilimde yağlı ve tuzlu bir tat bırakıyorlardı. Son olarak ne yemiştim? Ne içmiştim? Hatırlayamıyordum. Uykuya dalmadan önce ne yaptığıma dair hiçbir fikrim yoktu. Bugün günlerden neydi acaba?

Gözlerimi açtım.

Başımın hemen üzerinde garip bir mavi ışıkla aydınlanmış, sarı-kahverengi renkte, büyük bir mekânın tonozlu tavanı vardı. Burası benim yatak odam değildi! Tavandan aşağı rengârenk ışıklar yansıtarak değerli elmaslar gibi parlayan taş

süsler sarkıyordu. Dikkatle ve başımı çevirmeden bakışlarımı taş süslemelerin üzerinde dolaştırdım. Tonozlu tavanın yerini büyük bir ustalıkla cilalanmış dümdüz bir duvara terk ettiği yerde, renkli ışık titredi. Belli belirsiz bir şekilde başımı kaldırdım, bir su şırıltısı işittim, sonra da kulağıma mırıldanan sesler geldi.

Parlayan taş duvarların üzerinde büyük gölgeler oynaşıyordu. Biraz yana döndüm ve beyaz-kahverengi ham fildişlerinden oluşan bir yığın gördüm. Uzun ve kıvrık mamut dişleri. Ve küçük, titrek bir ateş.

Ansızın dehşetli bir paniğe kapıldığımı hissettim. Vücudum kasıldı ve nefesim kesildi.

"Sadece bir sınav!" diye geçti aklımdan kurtarıcı bir düşünce. "Bir tanrıça ne yapar, şayet..."

"Şayet taş devri insanlarına ait bir mağarada uyanacak olursa!" diye fısıldadı dudaklarım. "Oradan oraya dolaşan vahşi Neandertal adamlarının, yaban avcılarının tutsağı..."

Üzerimdeki postu çeneme kadar çektim. Aynı anda ilk uyanışım esnasında üzerimdeki ağır, keçeleşmiş tüylere sahip nesne aklıma geldi. O mamutun cansız, fakat hâlâ sıcak gövdesinin altına nasıl girmiştim? Quetzalcoatl ile yaptığım uçuşun son anlarını neden hatırlayamıyordum? Aklımda tek bir isim vardı: Ungur!

O vahşi karanlıkta üzerime saldırdığında neler olmuştu? İçimdeki her şey korkunç gerçeğe karşı mücadele ediyordu. Gördüklerime inanmayı bir türlü istemiyordum. Yoksa bu sadece yeni bir kâbus muydu? Yukarı baktım. Hayır, bu tavanın elmaslarla ilgisi yoktu. Taş süsler ise uzun yıllar boyunca bilmem hangi yeraltı suyu tarafından oyulmuş bir mağaranın tavanından sarkan damlataşlardan ibaretti.

Ateşin öte tarafından birbirine sürtünen ve çarpan nesnelerin sesleri geliyordu.

"Geri geliyorlar!" diye bağırdı genç bir ses. Hemen sonra iki yeni gölge gürültülü bir şekilde diğerlerinin arasına karıştı.

"Soğuk!" dedi adamlardan biri boğuk bir sesle. "Bu bölgede böyle bir soğuk daha önce hiç görülmemişti."

"Her şey donuyor" dedi ikinci, daha genç erkek sesi. Soluğum kesildi. Bu, Ungur'un sesiydi. "Şuraya bakın! Bu yağmur değil, aksine dolu! Hem de her biri bir ayı başı büyüklüğünde dolu taneleri!"

Elindeki buz kütlesini yere bıraktı. Kocaman dolu tanesi mağaranın zeminine çarparak parçalandı ve buz zerrecikleri dört bir yana dağıldı.

"Kaçışımız sona erdi!" dedi yaşlılardan biri. "Bu korkunç havanın ne zaman sona ereceğini bilmiyorum, fakat dışarıda bir gün bile dayanamayız!"

"Gökyüzü bizi kaya tüküren bir yanardağ gibi ezip geçer!" dedi adamlardan daha genç olanı.

"Bize üç ya da dört yıl. belki de daha fazla zaman boyunca yetecek kadar erzağımız var" dedi bir kadın. "Siz avlandınız, biz topladık, her zamankinden çok daha fazla kurutulmuş ete, meyveye ve böğürtlene sahibiz. Bizden çok daha büyük bir aileye bile gelecek yaza kadar yeter..."

"Gelecek yaz mı?" diye güldü yaşlı adam acı acı. "Artık yaz falan yok! Ne gün, ne güneş, ne yaz! Ne hayvanlar, ne ağaçlar, ne otlar! Sadece soğuk, buz ve zifiri karanlık bulut dağları!"

"Ya tanrıça?" diye sordu çocuk. "Tanrıça bize neden yardım edemiyor? Neden bize güneşi geri getiremiyor?"

"Çünkü uyuyor!" diye cevap verdi Ungur. "Kafasının etrafındaki o hâleye şükret! O, güneşin yerini tutacak!"

"Ya onu uyandırırsak?" diye sordu çocuk.

"Evet, onu neden uyandırmıyoruz?" diye sordu kadınlardan biri. "Otuz ateşten bu yana bizim yanımızda. Yirmi ateş boyunca onu yanımızda taşıdık, on ateş boyunca da hiç kımıldamadan postların arasında yatıyor! Bu arada bir kere olsun vücudundaki fazlalıkları boşaltmadı!"

Dudaklarımı birbirine kenetledim. Mağaranın ön tarafında en az beş kişi bulunuyordu - gölgelere bakılacak olursa belki de yedi, hatta sekiz kişi. Bu insanların ne sıklıkta ateş yaktıklarını bilmiyordum, fakat ateş gün anlamına geliyorsa, tam bir aydır onların yanında olmalıydım.

"Bana sıcak çorbadan biraz verin!" dedi Ungur. "Gidip ne durumda olduğuna bakayım."

"Çorbanın içine kızgın taşlar koyana kadar beklemelisin" dedi kadın. "Bu kadar çabuk geri geleceğinizi nereden bilebilirdik?"

"Bu andan itibaren dışarıya adım bile atmayacağız!" dedi yaşlı adam. "Hatta muhtemelen bu mağarada ölüp gideceğiz..."

"O halde tanrıçayı uyandırın! Bana kalırsa o başka bir kabileden kovulmuş işe yaramazın tekidir! Uykudan ve yumuşak postlara sarınmaktan başka bir şey bilmeyen bir kadını kim ister? Haydi, Ungur! Git onu uyandır, bakarsın bir işe yarar..."

Ejderha biçimli küçük gök gemisi, su çölünün sonsuz dalgalarının köpükleri arasında bir fındık kabuğu gibi oradan oraya savruluyordu. Bazen suya dalıyor, sonra tekrar çıkıyor, karanlık bulut dağlarının arasında uçuyor, amaçsız ve hedefsiz olarak her geçen gün korkunç sona daha fazla yaklaşıyordu.

Deniz ile göğün birbirine karışmasının üzerinden kaç gün ve gece, hafta, hatta ay geçmişti? Ya dağların erimesinin, kaynar lavın denizleri doldurmasının ve gökten zift yağmasının üzerinden? Ya da küçük gemiyi düzenli aralıklarla önce göğe yükselten, sonra da şiddetle suya çarpan bu korkunç tusunami dalgalarının sonu ne zaman gelecekti?

Ejderha biçimli geminin içindeki sekiz adamın hiçbiri yön ve hedef belirleyecek güçte değildi. Kendilerini oturdukları yere sık sıkı bağlamış, oradan oraya savruluyorlardı. Adamların yedisi başlarını dahi saran koruyucu elbiseler giymişlerdi. Lombar penceresinin başında duran sekizinci adamın başında ise koru-

yucu yoktu. Dışarıdan gelen gürlemelere ve çatırdamalara karşı çoktan sağırlaşmıştı, artık sadece fırtınanın tiz ıslıklarını duyabiliyordu. Başı çatlayacakmış gibi ağrıyordu. Bazen bir an için alay edercesine etrafı mutlak bir sessizlik kaplıyor, sonra da fırtına olanca şiddetiyle kükremeye devam ediyordu...

Manu, Brahma'yı işe yaramaz yaşlı bir budala olarak nitelendirdiği güne binlerce kez lanet etmişti ve etmeye devam ediyordu. "Sen Himalaya Dağları'nın güneyindeki Pencab bölgesinin tanrısı ve hükümdarı mısın, yoksa yaşlı ve korkak adamın teki misin?" diye sormuştu ona herkesin önünde. "Bir tanrı ne zamandan beri birkaç yer sarsıntısından ve ilkbahar rüzgârının getirdiği yağmurdan korkuyor?"

"Sen neden söz ettiğini bilmiyorsun" diye karşılık vermişti Brahma. "Fakat madem bu kadar akıllı ve kahramansın, o halde durmadan çalgı çalarak şarkı söyleyen yoldaşlarını da yanına alarak çok sevdiğin o balığa bin ve tufanın arasından sana yol göstermesini söyle! Kendine ve diğerlerine bir insandan çok daha fazla bir şey olduğunu ispat et! Bir kahraman olmak istiyorsun, Manu, fakat bu zamana dek üstün bir insan olarak sadece hayatın güzel yönlerini tattın!"

Manu, tanrısal hükümdarın sarayındaki dehşet dolu yüzleri hatırlıyordu. Brahma'nın yerini alma vakti gelmişti artık.

"Peki, büyük Brahma!" diye karşılık vermişti. "Balığımın seni uzun zamandır sinirlendirdiğini biliyorum. Onu kutsal suyun kaynağında yıkanırken bulmuştum - sana değil, Arya, Aratta ve Elam'ın ötesindeki Mezopotamya'nın efendisine ait olan kaynakta! Okyanuslar hakkında hepimizden fazla bilgiye sahip olan bu balık, hiçbir sel baskınının beni korkutamayacağını ispat etmem için beni suların içinde taşıyacak!"

Brahma'ya bu kadar utanmazca bir şekilde meydan okumamış olmayı o kadar çok isterdi ki! Fakat artık çok geçti. Aklına tekrar tekrar zavallı Jason geliyordu. Bu yaşlı tanrı da tanrıların

büyük düzeninin yasalarına karşı geldiği için yelkenli gemisine mahkûm edilmemiş miydi?

"Böyle olacağını biliyordu" diye inledi Manu. Dudakları o kadar şişmişti ki aralarından tek bir ses bile çıkmıyordu, fakat sürekli olarak lanet okumak Manu için yavaş yavaş çıldırmamanın tek çaresiydi. Zayıflık göstermek istemiyordu ve bunu yapamazdı. Kendisi gibi aşağı tanrılardan olan, fakat kendisinden çok sonra Pencab'a gelmiş olan yedi arkadaşı için, o hâlâ Brahma'nın halefiydi. Himalaya'nın buzlarla kaplı zirvesini hangi yönde araması gerekiyordu acaba? Lanet olsun...

"Böyle olacağını biliyordu... On kralın tümü, Duka bölgesinin bilgeleri, tüm tanrılar böyle olacağını biliyordu!" O halde neden? Neden Brahma onun felaketten bu kadar kısa bir süre önce yedi arkadaşıyla birlikte gök gemisine binmesine, yanına yeteri kadar gıda ve ihtiyaç malzemesi almasına izin vermişti? Yoksa bu sadece yönetici tanrıların bildiği bir planın bir parçası mıydı?

Manu acıyla inledi. Yanan gözlerle önünde açılan yeni bir dalga vadisine bakarak balığını aradı. Onu görmeyeli ne kadar olmuştu? Balığı onun tek umuduydu. Bu küçük gemi görünmez bir iple bağlıymış gibi gri dalgaların arasında günler boyu onu izlemişti. Manu köseleye dönmüş diliyle dudaklarını yaladı. Çok susamıştı, susuzluktan ölecek gibiydi. Bu cezaya daha ne kadar katlanmak zorundaydı acaba?

Gözlerinin önünde renkli ışıklar görüyordu. Lombar penceresinin hemen önünde helezonik şekiller çizerek dönüp duruyorlardı. Fakat sonra pencereye çarpan bembeyaz köpükler ışığı derhal yok etti. Korkunç ve kötü niyetli dalgalar, azgın suyun içinde yüzmeye çalışan gök gemisine şiddetle çarpıyordu. Binlerce ve binlerce kez. Ve bu ıstırabın yakında sona ereceğine dair hiç, ama hiçbir umut yoktu.

TAŞ BIÇAK

"Dışarıdaki karanlığın içimize işlemesine izin vermemeliyiz" dedi Ungur neredeyse yalvarırcasına. "Her şey bizim için de en az senin için olduğu kadar anlaşılması güç ve korkunç! Fakat sen bir tanrıçasın... neyin gelmekte olduğunu bilmiyor muydun?"

Bakışlarımı kaldırdım ve kızıl parıltılar saçan ateşin üzerinden düşünceli bir ifadeyle ona baktım. Bu arada yanıldığımı anlamıştım. O benim için bir tehlike oluşturmuyordu, asla da oluşturmamıştı. Ungur üzerindeki postu çıkarmış ve kürk yeleğini giymişti. Pırıl pırıl parlayan bir tenin koyu kahverengi, hatta siyah olmasına hâlâ alışamamıştım. Bilmediğim bir sebepten dolayı Cro-Magnon deneyinin soyundan gelenlerin kara derili olabileceği hiç aklıma gelmemişti. Ne Berios, ne de diğer tanrılar bana bu garip gerçekten söz etmemişlerdi.

Saatler boyudur toprağın derinliklerinden gelen bir ateşin başında oturuyorlardı. Küçük bir çatlaktan yükselen alevler, mağaranın ön kısmını ısıtmaya ancak yeterli oluyordu. Ungur'un ailesinin hayatta kalan diğer fertleri yatmaya gitmişti. Ungur'un nihayet uyanmış olan gizemli ganimetini görebilmek için uzun süre uyanık kalmışlardı.

"Evet, Ungur" dedim bir süre sonra boğuk bir sesle. "Birçoğumuz neler olacağını biliyordu. Fakat bu kadar korkunç olacağını hiç kimse tahmin etmemişti."

Bu arada Ungur'un ailesi hakkında çok şey öğrenmiştim, fa-

kat tüm bunlar benim için henüz son derece yeni ve inanılmazdı. Felaketten önce on beş kişiydiler: Üç erkek, dört kadın, iki ihtiyar ve altı çocuk. İhtiyarlar, çocuklardan dördü, bir kadın ve bir erkek artık hayatta değildi. Ungur da dahil olmak üzere aile yedi kişiden oluşuyordu. Göğün nasıl acımasızca yırtıldığını ve uzayın soğukluğunun tundranın üzerine birden bire nasıl çöktüğünü öğrendiğim zaman, bu bile bana bir mucize gibi görünmüştü. Hayatta kalanların tümü, mamutlar da dahil olmak üzere hiçbir büyük hayvanın bu korkunç soğuk şokunu atlatamayacağı görüşündeydiler.

Ungur bana geçmiş günlerde olup bitenlerin tümünü anlatmıştı. Buna rağmen benim bildiğimden çok farklı yas tutması, ailesinin ölümünden dudaklarında ince bir gülümsemeyle söz etmesi, beni son derece şaşırtmıştı.

Tüm bu yaşadıklarımı, gördüklerimi ve duyduklarımı nasıl içselleştirebileceğimi hâlâ anlayamıyordum. Ungur'a hayranlık duymaya başladığımı fark etmiştim. Genç adamdan etrafa yayılan sükûnet, kadınların bana tereddütle fısıldaşarak yedirdikleri öğütülmüş tohum ve kök lapasından çok daha fazla kuvvet veriyordu.

Açıkça anladığım tek bir şey vardı: Basilea'nın kraliyet sarayının Duka-bölgesinin bilgeleri haklıydı. Cro-Magnon deneyinin soyundan gelenlerin var olduğunu söyleyen Berios da haklıydı. Fakat şaşkınlığımın esas sebebi bunlar da değildi.

Kimse bana Cro-Magnon insanlarının vahşi olmadıklarını söylememişti. Tam aksine: konuştuğum dili anlıyorlardı ve Lascaux civarındaki mağaralardaki çizimlerden beklenilenden çok daha yüksek bir gelişim basamağına ulaşmışlardı. Tanrıların kolonilerinden ve yerleşim yerlerinden neden daima uzak durduklarını da görünüşe göre çok iyi biliyorlardı.

"Biz de yıldızları izledik" dedi Ungur. "Yaklaşan felaketi elbette ki sizin kadar iyi göremiyorduk. Fakat uzun yıllardır ağız-

dan ağza kehanetler dolaşıyordu ve yollarda rastladığımız diğer ailelerden birçok şey işitiyorduk. Uzun süre erzak topladık ve kendimize sığınaklar hazırladık. Buna rağmen hayatta pek azımız kaldı - hem bizden, hem de sizden!"

Sessizce başımı salladım, dudaklarımı ısırdım ve kalbimdeki derin üzüntünün üstesinden gelmeye çalıştım. Gözlerimin yaşlarla dolmaması için büyük çaba harcıyordum.

"Bana karşı çok iyiydin" dedim yavaşça. "Senin vahşi bir hayvan olduğunu düşündüğüm için çok utanıyorum."

"Sizin şehir ve köylerinizde köle olmaktansa geniş topraklarda özgürce yaşamayı tercih ettiğimiz için, tanrıların birçoğu bizi evcilleştirilmemiş hayvan yerine koyuyor. Biz avcı ve toplayıcı olarak kaldık. Belki hepimiz değil, fakat sandığınızdan çok daha fazlası."

"Demek ki sizinle bizim aramızda daima bir ilişki vardı?"

"Evet, binlerce yıl süren buz çağı da dahil olmak üzere, her zaman. Fakat daima size tutsak olmaktansa kendimizi öldürmeyi yeğ tuttuk."

"Neden, Ungur? Neden bizden nefret ediyorsunuz?"

"Bunu anlamak gerçekten bu kadar zor mu?" diye gülümsedi Ungur.

"Bana açıklamayı istemez misin?"

"Asla bizi kendinizle eşit haklara sahip insanlar olarak kabul etmeye yanaşmadınız. Biz sizin içim mamut öldürüp tohum toplayan, hatta bazen rüzgârdan korunmak için çadırlar yapan ve kötü ruhlardan korunmak için çakmak taşlarıyla hayvan kemikleri üzerine ilkel işaretler çiziktiren vahşilerdik. Kibir ve gururunuz gözlerinizi öylesine kör etmişti ki, ailelerimizin yeni tanrılar aradığını fark etmediniz bile."

"Yeni tanrılar mı?"

"Evet, Elohim olmayan, doğanın gerçek yaratıkları... güneş, ay, fırtına, su ve toprak. Ve görünür her şeyin, her çiçeğin, her

ağacın, her sineğin ve her taşın içinde gizli olan o görünmez büyük güç..."

"Bu hangi güç?" diye sordum nefesimi tutarak. Ungur kaşlarını kaldırdı. Gözleri kıvılcımlar saçıyordu.

"Hatırlamanın gücü" dedi sonra. "Şimdiye kadar hiçbir şey unutulmadı ve bundan sonra da asla unutulmayacak. Hatta bir şey yok edildiği veya öldüğü takdirde bile, bu güç başka formlarda yaşamaya devam eder. Biz ölümden korkmuyoruz, çünkü o da doğumumuz gibi bize aittir. Fakat bunun içindeki..." Çıplak göğsünü yumrukladı. "Bunun içindeki asla ölmez, çünkü her yerde her zaman mevcuttur!"

"İşte bu!" diye bağırdım heyecanla. "Kaybettiğimiz için sizde aramamız gereken güce sahipsin sen!"

"Bu güç herkesin içindedir - senin de!"

"Onu nasıl hissedeceğimi söyle! Bu gücü nasıl tanıyabilirim?"

"Bunu bir tanrıça bir vahşiye mi soruyor?"

"Ben size karşı bir tanrıça gibi mi davrandım?"

"Hayır, daha ziyade küçük bir kız çocuğu gibi... Sen bir tanrıçanın hâlesine sahipsin, fakat benim Mana'm olmadan felaketi biraz zor atlatırdın!"

"Mana... dediğin nedir?" diye sordum ürpererek.

"Güç. Bu güce bir ağaç da sahiptir, bir ayı da, bir insan da."

"Bu Mana'ya... sen de sahipsin demek?"

"Evet" dedi Ungur sadece.

Utançla güldüm ve başımı salladım.

"Ve ben de tanrıça olanın ben olduğumu düşünüyordum..."

"Senin de bir Mana'n var" dedi dudaklarını büzerek. "Fakat bizimkinden farklı, mahiyetini bilmediğimiz bir Mana. O senin göğsünden değil, aksine boynundaki taştan geliyor."

Elimi Tanrı Taşı'nın üzerine koydum. Hâlâ yerinde olması beni sakinleştirmişti.

"Tüm tanrılar bu taşı taşıyor" dedi Ungur. "Bizim de buna

benzer bir taşımız var, fakat bizimki gökyüzü bulutlarla örtülü olduğu zaman güneşin nerede olduğunu gösterir."

Şaşkınlıkla alnımı kırıştırdım.

"Konuşan bir taşınız mı var?"

"Gerçek bir konuşma değil bu, sadece hangi yöne gitmemiz gerektiğini belirtirken rengini değiştiriyor."

"Kendi Tanrı Taşı'mın da en azından bu güce sahip olmasını dilerdim!" dedim içimi çekerek.

"Onun daha fazla güce sahip olduğuna eminim. Yoksa o taşı boynunda niye taşıdığını bilmediğini mi söylemek istiyorsun?"

Yerdeki ateşin ışığının üzerinden tereddütle ona baktım. Bir yandan ona hayranlık duyuyor, diğer yandan da sükûneti ve şaşılacak bilgisi sinirimi bozuyordu.

"Tanrı Taşı yaşamı uzatır" dedi Ungur. "Ona sahip olmadığın anda bizden farkı bulunmayan bir ölümlü olursun. Fakat Tanrı Taşı boynunda asılı olduğu müddetçe binlerce güneş dönümü boyunca yaşayabilirsin. Bunun nasıl olduğunu bilmiyorum, fakat belki de bilgeleriniz diğer varlıkların Mana'larını bu taşın içinde toplamayı başarmışlardır."

"Bu imkânsız!" dedim, fakat aynı anda yaşamı boyunca asla bir Atlantis şehri görmemiş, Duka-bölgesinden, Tanrılar Okulu'ndan ve o son umutsuz denemeden haberi bile olmayan bu genç adamın, gerçeğe tüm bilgelerden daha fazla yaklaşmış olduğunu anladım.

"Bizim hakkımızda bu kadar çok şeyi nereden biliyorsun?" diye sordum ona. Ungur omuzlarını silkti. Parmaklarıyla uzun saçlarını karıştırdı, başını kaşıdı ve düşündü. "Yaşlılar henüz hayattayken onlardan çok şey duymuştum" dedi sonra. "Fakat şimdi daha önce üzerinde asla düşünmediğim şeyleri bile gayet iyi hatırlıyorum."

"Felaketten önceki yaşam sizin için çok zor olmalıydı" dedim ona.

Ungur gülerek başını salladı. "Hayır, bizim yaşamımız hiçbir zaman zor olmadı. Yoksa siz tanrılar böyle olduğunu mu sanıyordunuz?"

"Ne bileyim... Demek istediğim, bu kadar büyük bir grubu beslemek..."

"Bunda zor olan nedir ki? Zorlanmadan toplayabileceğimiz meyvelerin ve böğürtlenlerin nerede olduğunu hepimiz biliyorduk. Bir aile gereğinden fazla büyüdüğü zaman bir araya toplanıyor ve genç kadınlardan biri yeni bir yaşam alanı bulmak için aileden ayrılmaya karar verene kadar tartışıyorduk. Bazıları yanına beğendiği bir genç erkeği alıyor, bazıları da yalnız başına gidiyordu. Bir müddet hayvan sürülerinin peşinden gidiyor, dört, ya da beş yıl sonra tekrar toplanıp bilgi alışverişi yapıyorduk."

"Ya senin kendi ailen? Siz nasıl yaşıyordunuz?"

"Aslında biz daima oradan oraya göç edip duruyorduk. Neresi hoşumuza giderse, orada yaşıyorduk. Yaz aylarında kuzeye gidiyor, kış aylarında ise daha sıcak bölgelere iniyorduk. Ailemizin kökleri batıdaki büyük okyanusun kıyılarına dek uzanır. Tanrılar fazla gürültücü olmaya başlayınca, atalarımız Lascaux ve Pirene civarındaki mağaraları terk etmişler. Onlar bir zamanların büyük ve müşfik tanrılarını hatırlıyorlardı ve onları aramak üzere yola koyulmuşlardı. Uzun, çok uzun bir yoldu bu..."

Ungur düşünceli bir şekilde gülümsedi. Ansızın ailesinin çok eski anılarına dalmış gibiydi.

"Bir kısmımızın o büyük ülkeyi baştan sona aşması binlerce yıl sürdü" diye devam etti sözlerine. "Bazıları doğu ve batı yönüne uzanan dar kara köprülerinin üzerinden geçti. Pek azı aradığını bulamadığı için geri döndü: kıyıları barış dolu, tüm insanların ve tanrıların hayvanlarla konuşabildiği büyük tatlı su denizi. Eski tanrıların, zirveleri göğe yükselen karla kaplı dağlarla korunan bu göle çekildikleri söyleniyordu. Bu ülkenin ne-

rede olduğunu ben de bilmiyorum. Tek bildiğim, eskilerin bu tatlı su gölü denizine Uygur adını verdiğiydi..."

Bir zamanlar bana ilkel vahşiler olarak tanıtılan bu insanlar hakkında ne kadar yanlış yargılara varmış olduğumu yavaş yavaş anlamaya başlıyordum. Altın kaplı evleri ve görkemli saraylarıyla Atlantis'in nesi daha iyiydi? Ungur ve onun gibi insanların ne yelkenlilere, ne de gök gemilerine ihtiyacı vardı. Evet, onların ipek elbiseleri ve salınarak yürüyebilecekleri taş kaplı caddeleri yoktu. Fakat onlar da soğuk ve sıcak kaynakları kullanabiliyor, yemek pişirmek için ateş yakabiliyor, uyumak için yere yumuşak döşekler serebiliyorlardı.

"Ne düşünüyorsun?" diye sordu Ungur.

"Ne kadar az şey bildiğime şaşırıyorum."

"Bu beni de şaşırttı" diye sırıttı Ungur. Birlikte gülmeye başladık. Aklıma garip, alışılmadık, ilk anda beni ürküten bir düşünce gelmişti. Bu akıllı, mağrur, vahşi ve neredeyse kara derili genç adamla birlikte uzaklara gitmenin, onunla birlikte yaşamanın, ondan çocuk sahibi olmanın nasıl bir şey olacağını düşünüyordum. Ungur deriden yapılmış bir bardak aldı ve kil bir testiden içine tatlı kokular saçan bir sıvı doldurdu.

"Al" dedi ve bardağı uzattı. Bana bakıyordu. İçimde, onun ağzından çıkan sözlerle düşüncelerinin uyum içinde olmadığına dair bir his belirdi. "Bal ve üzüm suyu karışımı. Üzümlerin biraz mayalanmış olması hoşumuza gidiyor. Hem insanı rahatlatıyor, hem de biraz içtikten sonra dans etmek çok kolaylaşıyor."

"Beni şaşırtıp duruyorsun, Ungur" dedim ve bardağı aldım. İçindeki sıvıyı kokladıktan sonra, dikkatle birkaç yudum aldım.

"Tadı çok güzel" dedim sonra. "Bana kendinizden biraz daha söz et. Çok eski tanrılar hakkında ne biliyorsun?"

"Sana her şeyi anlattım" dedi Ungur. Başımı salladım. Bir süre birbirimizin gözlerinin içine baktıktan sonra gülerek şöyle dedi: "Pekâlâ, dünyadan haberi olmayan tanrıça! Madem bizim

çocuklarımızı daha beşikteyken öğrendiklerini bile bilmiyorsun, o halde sana çok eski şarkılardan birini söyleyeyim..."

Önce hafifçe öksürerek boğazını temizledi, sonra bir yudum Met içti ve hiç kımıldamadan yerdeki ateşe bakmaya başladı. Düzgün hatlı, güzel yüzünde törensel bir ifade belirmişti. Sonra henüz pek genç, fakat boğuk erkek sesiyle yavaşça şarkı söylemeye başladı. Batıdaki büyük okyanusun kıyısındaki cennet benzeri bir ülkeden, mağara ayılarının kutsal olduğu zamanlardan ve tanrıların insanları hayvanlardan ayırmak için göklerden inişinden söz ediyordu. Ve tanrıların kendi yarattıkları varlıklardan giderek daha fazla uzaklaşmasından...

"Bize ışık verenler, kendi ışıklarını yitirdiler" diyordu şarkısında. Büyülenmiş gibi onu dinliyordum. Son derece duygulanmıştım. Küçük ve koruyucu mağaranın ışığında zaman durmuş gibiydi. Ben Met içtim, o şarkı söyledi, sonra tekrar birbirimize baktığımızda, her şeyin böyle kalmasını diledik.

Zaman kavramını epeydir yitirmiştim. Mağaranın dışında gece veya gündüz mü, yaz veya kış mı olduğunu bilmiyordum. Bazen kadınların artık törensel bir hüviyete bürünmüş olan yemek hazırlıkları esnasında onlara yardım ederken ansızın duruyor, büyük şehrin ve kraliyet sarayının gürültüsünün, gün ışığının, yıldızlarla dolu gecenin bulunmadığı bu mağaradaki yaşama ne kadar çabuk uyum sağlamış olduğumu şaşkınlıkla düşünüyordum. Hatta bu anlarda sanki ezelden beri Ungur ve ailesiyle birlikte yaşıyormuş gibi bir duyguya kapılıyordum.

Fakat özellikte yerdeki çatlaktan yükselen ateşin aniden harladığı ve bir an için nerede olduğumu bilemediğim anlarda gelen başka duygu ve düşünceler de vardı. O anlarda bu gizemli ateş ve mağara duvarında oynaşan gölgeler beni korkutuyor, düş ile gerçeği neredeyse ayırt edemiyordum. Mağaradaki yaşamın tekdüzeliği o zaman bana düşlerimdeki resimlerden bile daha inanılmaz geliyordu.

Düşlerim bile giderek monotonlaşıyordu. Genelde aynı rüyaları görüyordum. Bazen kumsalda yatan Osiris'ti gördüğüm, bazen yanan odun yığınının üzerindeki Quetzalcoatl. Düşlerimde göremediğim tek olay ise uçuşumuzun nasıl sona erdiği ve sonra neler olduğuydu. Korkunç derecede aydınlık, neredeyse kor halindeki gökyüzü ile Ungur'un beni uyandırdığı sıcak, ağır karanlık arasında bir köprü yoktu.

O arada neler olduğunu Ungur'a birçok kez sormuştum. Daha ilk soruşumda bana kaçamak bir cevap vermişti. Bana gökyüzünün yıldızlara dek yırtıldığını aniden bastıran ölümcül bir soğuğun etrafındaki her şeyi yok ettiğini anlatmıştı. Fakat o ve ailesinin birkaç üyesi hâlâ hayattaydı. Karanlıktaki mamut da sıcaktı ve ben de bir buz kalıbına dönüşmemiştim.

Hikâyede doğru olmayan bir şeyler vardı.

Parmaklarımla bacaklarımın arasındaki kil testinin kenarlarını okşadım. Ateşin yanındaki postların üzerinde oturuyor ve kemikten bir tokmakla taş havanın içindeki kurutulmuş çim tohumlarını öğütüyordum. Ada kıtasındaki tarlalara ekilen ve iyi bir bakımla yılda iki kere hasadı yapılan buğday ve yulaftan, arpa ve çavdardan söz ettiğim zaman, Ungur bile bana şüpheyle bakmıştı.

"Neden bir şeyi yere gömelim ve olgunlaşmasına kadar birkaç ay bekleyelim ki?" diye sormuştu bana yavaş ve ölçülü konuşma tarzıyla. "Böyle bir şey yapsak, keçileri, koyunları geyikleri ve kuşları tohumlardan uzak tutmakta epey zorlanırdık!"

"Hayır, hayır! Biz gözümüzün gördüğünü toplayacağız ve tanrıların mucizelerini beklemeyeceğiz!" Her zaman son derece az konuşan baba bile bu konudaki görüşünü böyle bildirmişti.

Ne o, ne de diğerleri yenebilecek tohumları toprağa saçmanın akıllıca bir iş olduğunu düşünmüyordu. "Ama bu bir mucize değil ki!" diye onlara tekrar tekrar açıklamalarda bulundum, fakat bu konuda ancak aradan birkaç ay geçtikten sonra bir da-

ha konuşma fırsatı bulabildim. Avlanmaya çıkan erkekler bir kez daha mağaraya boş ellerle geri dönmüştü.

"Hiçbir şey yok!" dedi Ungur. "Artık kaya yarıklarında bile yosun ve eğreltiotu bulamıyoruz."

"Eskiden toprak kendi kendine her yıl meyve verirdi" dedi Ungur'un ablası Ania acı bir iç çekişle.

"Bunu biz olmadan da yapardı" dedi annesi başını sallayarak ve bana keyifsiz bir bakış fırlattı. Ateşin yandığı mağaranın yanındaki çakmak taşı bıçaklarla kazılmış küçük bir toprak parçasına ektiğim birkaç tohum tanesini çimlendirme girişimlerimin başarısızlıkla sonuçlanışını hatırladım. "Burada bir işe yaramayan, dışarıda da bir işe yaramaz. Zaten toprağı çalı çırpıdan arındırmak, çakmak taşlarıyla kazmak ve sonuç alana kadar birkaç ay beklemek çok zahmetli bir iş."

Böylece bu konu kesin olarak kapanmıştı.

Avcılara ve toplayıcılara sahip olduğum bilgilerin hiç olmasa bir kısmını aktarabilmek için yaptığım diğer birçok denemeyi düşündüm. Fakat her defasında çocuklar bile başlangıçta hayret uyandıran açıklamalarımı sonradan budalaca veya en iyi olasılıkla tanrılara yaraşır olarak nitelendiriyorlardı.

Artık ciddiye alınmadığımın da uzun zamandır farkındaydım. Bir süre için bana karşı belli bir saygı duyduklarını ve az da olsa çekindiklerini biliyordum. Fakat iki kadının doğrudan yüzüme karşı bana Ungur'la postların altında neden hiç birlikte olmadığımı sormalarıyla birlikte, artık bu saygıdan eser kalmadığını fark ettim.

"Sen bir kız, bir kadınsın" demişti Ania. "Senin bizden farkın nedir? Karnını aya kurban sunmadığını fark ettik. Yetişkin bir görünümün var, fakat bizler gibi kanaman yok..."

"Karnında her insanın annesine bağlı olduğu kordonun izi de yok..."

Dudaklarımı sıktım. Bu sahneyi hatırlamaktan hoşlanmıyor-

dum. Erkekler sık sık yaptıkları gibi mağaranın derinliklerine uzanan bir keşif gezisine çıkmışlardı. Çocuklar uyuyordu ve ben ateşin başında kadınlarla yalnız kalmıştım.

"İşte..." demişti Ania karnını açarak. "Bu yara izi... sende yok!"

"Ben başka bir şekilde... demek istediğim, sizden farklı olarak dünyaya geldim..."

"Ne demek istiyorsun? Tanrıların anneleri ve babaları yok mu yani?"

"Tanrıların insanların kadınlarıyla bir arada olmaktan hoşlandıklarını biliyorum" diye atılmıştı Ania. "Her taraf demir-adam, Titan ve Gigant dolu... Sadece kendilerini yaratanlara hizmet etmeye yarayan zavallı hilkat garibeleri..."

"Yoksa siz de Atlantis'te çim tohumları gibi toprağa ekilerek mi yaratılıyorsunuz?" diye sormuştu Ania gülerek. Dişlerimi sıkmış, havanda küçücük tohumları dövmeye devam ediyordum. Onlara iç saraydaki Üretim Odası'nın sırrını anlatmaya yeltenmemiştim bile.

O konuşmalardan sonra varlığıma ancak katlanılmaya başlanılmıştı. Yapmayı denediğim her şey, aile fertleri tarafından küçüklerin el becerilerinden bile daha aşağı görülüyordu. Yemek pişirmeyi öğrenmiştim, artık tüm otları, tohumları ve eğreltiotu çeşitlerini birbirinden ayırt edebiliyordum, kemik iğnesiyle dikiş dikebiliyordum. Hatta duvardaki bir çocuk kafası büyüklüğündeki taş çıkıntılarına geyik boynuzlarının küt uçlarıyla hafif darbeler indirmek suretiyle hazırladığım çakmak taşı bıçaklar bile pek az hayranlık uyandırıyordu.

Hatta Ungur bile benden uzak duruyordu. İlk zamanlarda, bazen yalnız kaldığımız takdirde, büyük gözleriyle üzgün üzgün beni süzüyordu. Fakat bu arada bana en az diğerleri kadar az bakıyordu. Küçük ailenin umudu olarak taşıdığım değeri yitirmiştim.

Artık doğmamış olan ve doğurup doğuramayacağını bile

söyleyemeyen bir tanrıçadan ibarettim. Ungur'un ailesi beni eski gelenekler uyarınca kendisine eş arayan bir genç kız gibi arasına kabul etmişti. Oysa erzakları tüketmekten başka bir işe yaramayan bir tanrıçayla ne yapacaklarını bilemiyorlardı...

"Letu, Letu'yu arıyorum, Sazlık Tarlası..."

"Burası Sazlık Tarlası. Dinliyoruz, haberci. Sen kimsin?"

"Aynı şekilde Sazlık Bölgesi'nden... Tula'dan arıyorum... Titicaca Gölü kıyısındaki Tula'dan... Tanrı Viracocha, Tanrı Amon-Ra ile konuşmak istiyor..."

"Amon-Ra mı? O burada değil! Burası büyük Baykal Gölü kıyısındaki Sazlık Tarlası..."

"Baykal Gölü mü? Sibirya'nın Kutsal Gözü araya nasıl girdi?"

"Araya girebildiğime şükret! Sayısını unuttuğum günler önce büyük bulut dağları güneşi yuttu ve etrafımdaki her şeyi yok etti. O zamandan bu yana dağların doruklarından aşağı buz gibi bir soğuk iniyor ve bir zamanlar gölün bulunduğu yer büyük kar kümeleriyle kaplı. Artık hiçbir şey göremiyorum... Ne bir mamutun, ne kılıç dişli bir kaplanın, ne de mağara aslanının ayak izlerini. Kutsal ayılara kurban sunamıyorum, hatta nerede olduğumu bile tam olarak bilemiyorum."

"Sen... yalnız mısın?"

"Hayır, benden başka dünyanın en derin gölünün güneyindeki dağların eteklerinde yaşayan birkaç Evenki-Tunguz'u da sağ kaldı. Fakat onlar da akıllarını kaybetmişler... Her taraflarına ziller takmışlar, bütün gün deri davullarını çalıp duruyor ve büyük bir ümitsizlik içinde dokuz dallı gök kayını aracılığıyla Tanrı Ülgen Bey'in yanına çıkmaya çalışıyorlar."

"Tanrı Ülgen Bey mi? Hiç duymadım!"

"En yetenekli yardımcı tanrıları ve bilgeleriyle birlikte kendisini kurban etmek üzere yalancı güneşe doğru uçtu. Fakat gök gemisi gökyüzündeki o parlak noktaya ulaşamadan düştü ve Baykal Gölü'nün derinliklerine gömüldü."

"Sen kimsin peki?"

"Ben Tunguz kabilelerinin en büyük şamanıydım."

"Şaman? Bu sizin orada aşağı tanrılardan Annunaki'leri tanımlamak için kullanılan bir kavram mı?"

"Hayır, ben tanrılara konuşmalarında aracılık eden bir bilgeydim... Uygur Denizi'nin eski tanrılarının... kimlerden söz ettiğimi anlıyorsun, değil mi?"

"Bu senin Atlantisli olmadığın anlamına mı geliyor?"

"Benim atalarım dünyanın buzlarla kaplanmasından çok uzun bir süre önce Aquitania mağaralarından ayrılmışlar. Ben doğuya doğru ayıların yolunu izledim..."

"Demek sen bir tanrı değil, bir vahşisin. O halde benim söylediklerimi nasıl anlıyorsun?"

"Ben sadece seninle konuştuğumu düşünüyorum, o halde sen beni nasıl anlıyorsun? Benim... benim dudaklarım sımsıkı kapalı! Buna rağmen beni duyuyor musun?"

"Evet, seni duyuyor ve anlıyorum. Bu çok garip! Eski tanrıların sırlarını bilen yaban insanlarının bulunduğundan haberim yoktu..."

"Bu sizin çok uzun zamandır unuttuğunuz sırlardan sadece biri! Gecenin başlamasından önce Avustralya'daki Aborijin'lerle, Hopi ve Dogon yaşlılarıyla, okyanusun derinliklerindeki Tanrı Enki'nin hizmetkârlarıyla da görüşebilmiştim..."

"Oannes'leri tanıyor musun? O sapkınlar tarikatını?"

"Ben Atlantis tanrıları tarafından yaratılan tüm varlıkları tanırım... Demir-adamların ve Oannes'lerin yanı sıra, Atlantis'in büyük sarayının Duka-odasının ürünü olan devleri ve canavarları da..."

"Senin ismin nedir?"

"İsmimin artık bir anlamı yok. 'Kuzeylilerin Kralı' adı verilen Yecüc veya Mecüc'den söz edildiğini duydun mu hiç? Mezopotamya ve Akdeniz kıyısında yaşayacak ve tanrıları bile deh-

şete düşürecek olan halklar hakkındaki kehaneti biliyor musun? Adım kültürel ve ahlaki çöküşten sonra kopacak olan kıyamet ve mahşer anlamına mı geliyor? Yoksa Eski Düzen'in sonu mu? Bilmiyorum, çünkü unuttum."

"Gerçekten de Krallar Adası'ndan gelmiyor musun? Bizden biri değil misin?"

"Binlerce yıllık bir zaman zarfında Atlantis İmparatorluğu'ndan uzaklaşan insanların sayısı nedir? Gelecek olan felaketi gördüğü ve yanlış yollara sapmaktan uyardığı için kaç kişi yurdundan kaçmak zorunda kaldı? Kaç kişi sizin tarafınızdan sürgüne gönderildi?"

"Bir tanrı! Sen Atlas gibi çok yaşlı, kovulmuş bir tanrı olmalısın..."

"Ya da diğer Titan'lar gibi... Örneğin Hindistan'daki Vrta, buz bölgesindeki Ymir, Mezopotamya'daki Kingu, Promotheus, Sisyphos ve Jason gibi... Krallara ve tanrılara karşı, kendi yarattıkları insanlara eşit muamele etmeleri için savaşan diğerleri gibi..."

"Artık her şey için çok geç! Soğuk ve karanlığın içinde güneşi göremeden oradan oraya gidiyorsun. Benim bulunduğum yerde ise dağlar bir türlü sakinleşmiyor ve beş güneş dönümü öncesi gerçekleşen felaketten bu yana diğerlerinden en küçük bir yaşam işareti bile alamadım! İçimizden birisinin önceki dünyada tanrı, kral ya da mamut avcısı olması neyi değiştirir ki?"

"Fakat sen hayatta kalmayı başardın, aynı şekilde ben de! Pek yakında ister dağların doruklarında, ister giderek yükselen denizin kıyısında, ister bir zamanlar bereketli topraklar olan çöllerin ortasında olsun, ateşler yanmaya başlayacaktır. Biz ikimiz her şeyin bir milyon yıl önce olduğu gibi başlamamasını sağlayabiliriz!"

"Hayatta kalanlar yeni yaşamlarını neden efsaneler üzerine kursun? Şayet biz geri çekilir de çiftlerden aileler, ailelerden

kabileler, kabilelerden ise büyük halklar meydana gelebilirse ve toprak o zamana dek sakinleşecek olursa, gerçek mirasçılarına ait olabilir. Öldür kendini, Yecüc veya Mecüc! Ben de aynı şekilde kendimi öldüreceğim. Çünkü dünyanın geleceği için hiçbir şey bir zamanların görkemli anılarından başka bir şeye sahip olmayan eski efendilerin ortaya çıkması kadar kötü olamaz!"

"Ben kendimi öldürmeyeceğim!"

"Bunu yapmak zorundasın!"

"Hayır, yanlış mitlerin oluşmasını engellemeliyim. Buzların güneyindeki ülkelere gidecek, ne kadar yaşlı ve güçsüz olduğumu göstereceğim. Bizden başka hangi aşağı tanrıların hayatta kaldığını bilmiyoruz. Bizden başkaları da bunu başardıysa, içlerinden bir kısmının kendilerini bir zamanların büyük kültürünün meşru mirasçısı olarak tanıtmaları kaçınılmazdır. Fakat gerçek bilgiye sahip olanların sayısı pek az olduğu için, onlar da yaşamları boyunca ne anlayabildikleri, ne de öğrenebildikleri kavramları gerçek ve hakiki din olarak sunmaktan çekinmeyeceklerdir. Bu çılgınlığa karşı koyacak kimse bulunmazsa, gelecek kuşaklara çok yazık olacak! Gelecek insan soylarının sonlarının Atlantis Krallığı gibi olmasını istemeyiz, değil mi?"

"Cevap... cevap veremiyorum! Koca göl fokur fokur kaynıyor! Viracocha'nın evi... Dağlar parçalanıyor... Yamaçları ateş dolu... Batıya gitmeliyim... buz çağından sonra asla yeşermemiş olan Nazca düzlüğünün ötesindeki büyük denize... Yer sarsılıyor... Toprak dalgalanıyor... Hayır! Yine mi?.."

"Seni arayacağım! Dağların yamaçlarına tanrı işaretleri çiz! Denizden rahatlıkla görülebilecek büyüklükte işaretler! Beni duyuyor musun? Kıyılardaki taşların yardımıyla dev şekiller çiz! Seni bulacağım... Tula..."

Sonra, günün birinde, hayatta kalan küçük grubun başına yeni bir felaket geldi. Ungur ve babası uzun zamandan bu yana ma-

ğaranın derinliklerindeydi. Diğerleri ise ateşin başında oturuyor ve ellerinde kalan birkaç kök parçasıyla sıcak bir çorba pişirmeye çalışıyorlardı. Ansızın çok yakınlardan gelen bir çığlık sessizliğin içinde yankılandı.

"'Konuşmayanlar' geliyor!" Bağıran, Ungur'un babasıydı. "Dikkat edin ve onları ateşle uzaklaştırmaya çalışın!"

Mağaranın içinden yuvarlanan taşların gürültüsü yükseldi. Sonra Ungur'un babası sendeleyerek ortaya çıktı. Yüzü kan içindeydi. Hayvana benzeyen üç vahşi gölge onu izliyordu. Tüylü bir görünümleri vardı, alınları dardı, ileri fırlamış olan çeneleri güçlüydü.

Korkuyla ayağa fırladım. İlk anda insana benzeyen maymunların mağarayı bastığını düşünmüştüm. Fakat sonra saldırganların ellerindeki taş baltaları ve kalın dal parçalarını fark ettim.

Hayır, bunlar maymun değil, aksine bölgenin bana buz çağında soylarının tükendiği öğretilen yerlileriydi. Bu üç yaratık da gerek tutum ve görünüşler, gerekse de tek heceli homurtulardan ileri gitmeyen konuşma çabaları ile Cro-Magnon deneyinden önce dağlarda ve ormanlarda yaşayan insanların gelişim safhasında bulunuyorlardı.

Henüz parmağımın ucunu bile oynatmaya fırsat bulamamıştım ki, başımın yanından yumruk büyüklüğünde bir taş parçası uçtu. Kven acı dolu korkunç bir çığlık attı. Taş, alın kemiklerini paramparça etmişti. Kız sendeleyerek birkaç adım attı ve mağaranın duvarının dibinde yere yığıldı. İkinci ve üçüncü vahşi ise Ungur'un babasını yakalayarak, onu ateşin öte yanına fırlattılar. Yaşlı adamın kemikleri çürümüş bir tahta parçası gibi un ufak oldu.

Vahşiler, yerden çıkan ateşin etrafında bulunan yiyecek çanaklarına ve deri keselere saldırmışlardı. Bir elleriyle yenebilecek her şeyi ağızlarına tıkarken, diğer elleriyle de Ania ve Ama'yı kendilerine çekiyorlardı.

Neler olup bittiğini geç, çok geç kavrayabildim. Fakat tüm ailenin varlığının büyük bir tehlikeye düştüğü o anda, içimde yeni bir şeyler belirdi. Gri Ev'de gördüğüm resimler hızla gözlerimin önünden geçiyordu. Ölüm, güç, adalet...

Yıldırım hızıyla ve düşünmeden eğildim. Parmaklarım yerdeki çakmaktaşı bıçaklardan birini arıyordu. Ansızın elime taş bıçağa kum ve reçine yardımıyla tutturulmuş boynuz kabzalardan biri geldi. Mağaranın duvarından hız alarak ileri fırladım. Bir güneş ışını kadar hızlı bir şekilde taş bıçağı ilk vahşinin kalbinin tam ortasına saplarken, başımın etrafında mavi renkli ışıl ışıl bir halka belirmişti. Aynı bıçak, ikinci vahşinin kıllı boynunu bir kulağından diğer kulağına kadar yardı.

Üçüncü saldırganın üzerine atılmaya hazırlandığım sırada, Ungur'un yanımda durduğunu fark ettim. Kendi bıçağını vahşinin göbeğine sapladı ve hızla göğsüne kadar çekti.

Ölmekte olan vahşilerin korkunç çığlıkları mağaranın duvarlarında yankılanıyordu. Büyülenmiş gibi elimdeki kanlı çakmak taşına bakıyordum. Ne yaptığımı ancak şimdi anlıyordum. Bir tanrıça olan ben, nasıl olur da bu vahşileri onlarla aynı ilkellikte öldürebilirdim? Daha önce bu derece hayvani ve onursuz bir şey yapacağım aklıma bile gelmezdi. Dudaklarımın kenarlarının titrediğini hissediyordum. Sonra utanç ve tiksinti içinde kasılmaya başladım. Yanaklarımdan aşağı yaşlar süzülüyordu. Bıçağı yere bıraktım, sendeleyerek su kaplarından birinin yanına gittim ve vahşilerin ellerime bulaşmış kanlarını bir çılgın gibi yıkayarak temizlemeye çalıştım. Fakat aynı zamanda okyanuslardaki tüm suların bile beni arındıramayacağının farkındaydım.

Bir süre sonra kadınların ağıtları ve ağlamaları beni gerçek hayata geri döndürdü. Ama ve Ania'nın birkaç çizik dışında bir şeyleri yoktu. Kven ve Aqual'ın cesetlerini, ateşin yanına serdikleri dalların ve kök parçalarının üzerine yatırmakla meşguldüler. Başlarını, bir zamanlar doğu olan yöne çevirmişlerdi.

Ungur ve çocuklar ise vahşilerin cesetlerini mağaranın serin bir köşesine taşıyordu. Kaskatı yüzlerle ve sıkılı dişlerle geri döndükleri zaman, Ania ve Ama o zamana dek kullanılmayan deri bir kesenin içindeki kırmızı toprağı ölü aile fertlerinin etrafına serpiştirmeye başlamışlardı. Bu arada kendilerinden geçmiş bir şekilde o kadar hüzünlü bir melodi tutturmuşlardı ki, yeniden ağlamaya başladım. Ania yere diz çöktü. Kven'in yüzünü yıkadı ve parçalanmış alnını bembeyaz kuş tüyleriyle kapladı. Tüylerden bazıları kırmızıya boyandı, fakat birçoğu kar kadar beyaz kaldı. Ania daha sonra ölü kız kardeşinin boynuna en güzel inci kolyesini yerleştirdi, başının etrafına deniz kabuklarından bir taç ördü ve yavaş hareketlerle üzerine kırmızı toprak serpmeye başladı.

Ama ise başka şeyler yapıyordu. Ailenin annesi monoton bir melodi mırıldanarak farklı mamut kemiklerini işaret ediyordu. Çocuklar Ungur'un da yardımıyla bir mamutun dev kürek kemiğini getirdiler. Aqual'ı onun üzerine yatırdılar, yanına da yayını, oklarını ve bıçağını yerleştirdiler. Sonra Ungur babasının yanına diz çökerek, onun yaşamı boyunca neler yaptığını ve gördüğünü anlatmaya başladı. Ağıtının her mısrasından sonra Ama'nın o güne dek titizlikle koruduğu koleksiyonundan bir ok ucunu, bir deniz kabuğunu, ya da bir taşı ölünün yanına koyuyordu.

Ve uzun süredir yanlarında yaşamakta olduğum ailenin kökeni ve aştığı yollar hakkında bir kez daha yeni şeyler öğrendim.

"Annelerimizin anneleri, babalarımızın babalarının kız kardeşleriydi" diyordu Ungur. "Gece-gündüz, yaz-kış demeden, hayatta kalmalarını sağlayan bitki ve hayvanlarla uyum içinde yaşayarak yol alıyorlardı. Geldiğimiz ülkenin kuzeyi beyaz ve soğuk, güneyi olağanüstü yeşil, batısı ve doğusu ormanlıktı. Atalarımız mağaraları mamut, bizon, at ve sığır resimleriyle kaplamışlardı. Fakat kuzeyin kalın buz tabakası inceldiği ve ge-

cenin uzun sürdüğü ülkelere doğru çekildiği için, kutsal mağaraları terk etmek zorunda kaldık. Büyük su baskını mamutları, bizonları, atları ve sığırları kaçırmıştı. Tanrıların artık bizi anlamamalarına ve gökten düşecek kötülüğe karşı bir şey yapmamalarına rağmen, onların peşinden gittik. Tanrılar bizi yaratmış ve sonra terk etmişlerdi. Tıpkı hayvanların, güneşin ve babamız olan senin bizi terk ettiğin gibi..."

Kollarını kaldırdı, derin bir nefes alarak ciğerlerini havayla doldurdu ve alnı yere değene kadar toprağa eğildi. O anda sadece yerden çıkan ateşin hafif sesi işitiliyordu. Ungur biraz doğruldu, ölünün ellerini tuttu, kuvvetle sıktı ve göğsünün üstünde birleştirdi.

"İki zaman" dedi boğuk bir sesle. "Onu zamanların ötesindeki zaman geldiğinde uyanacağı soğuğa taşımadan önce, iki zaman boyunca ateşin yanında kalacak..."

KURTLAR VE ŞELALE

"Erzak tükenmek üzere" dedi Ungur'un annesi dişsiz ağzıyla. Küçük aile, sessizce ve donuk yüzlerle, hâlâ toprağın derinlerinden çıkmakta olan ateşin etrafında oturuyordu. Bu ateş ne zaman mağaradaki yaşamın odak noktası olmuştu? Bilmiyordum. Başlangıçta kadınların vücutlarındaki düzenli sancılar güvenilir bir zaman hesabı kaynağıydı. Giderek küçülen aile bu şekilde hiç olmazsa yaklaşık olarak ayları tespit edebiliyordu. Fakat farklı bir yaşamın uzak anıları olan bu sancılar da giderek ortadan kalkmaya başladı. Ania uzun zamandan bu yana aybaşı görmüyordu.

Günün birinde Ungur yerden çıkan ateşin alevlerinin belli aralıklarla harladığını ve tekrar güçsüzleştiğini fark etmişti. Alevlerin şiddetindeki bu değişimin gün değişimlerini işaret edip etmediğinin pek bir önemi yoktu. Önemli olan, ailenin ne zaman yemek yenip ne zaman uyunacağını bildiren bir zaman göstergesine sahip olmasıydı. Ve çok sıradan bir olaymış gibi alevlerin parlak olduğu zamanı bir mağara günü, alevlerin sönük olduğu zamanı da bir mağara gecesi olarak adlandırmaya başladılar.

"'Konuşmayanlar'ın eti acılarımızı sadece uzattı" dedi ailenin yaşlı annesi. "Yiyeceğimiz tükendikten sonra önce Kven'i, sonra da Aqual'ı yedik. Ondan geriye sadece buzun içindeki kutsal ciğeri kaldı. Fakat bizim dışarıya çıkmamıza izin vermeyen de o korkunç buzdan başkası değil..."

"Canım yanıyor!" diye inledi çocuklardan biri.

"Karnım aç!" diye soludu diğeri. "Karnım o kadar aç ki..."

"Toprak bizi kendisine çağırdığı zaman tekrar yemek yiyeceğiz" dedi Ama.

"Bu ne zaman olacak?" diye sordu ateşin başında oturan Ania. Ungur'un mağaranın derinliklerinden getirdiği iki kertenkeleyi taş bir şişe takmış, kızartmaya çalışıyordu.

Ama pörsümüş bir deri torbanın içinde kalan son tuzu düz bir taşın üzerine döktü, sonra da parmak uçlarıyla zerreleri üç parçaya ayırdı.

"Eski zamana göre tam altı yıldır burada kapalı kaldık. En geç bir ay sonra da ölmüş olacağız." Yavaşça başını kaldırdı ve Ungur'a baktı. "Sen elinden geleni yaptın" dedi kısık sesle. "Babanın öldüğü günden beri bulduğun tüm kertenkeleleri, böcekleri ve örümcekleri buraya getirdin. Mağaranın karanlıklarında bilinmez olanın peşinde koştun ve soğukta pusuya yattın. Sen başımızdaki en iyi erkeklerden biriydin, oğlum. Fakat açlığa karşı senin de elinden bir şey gelmez..."

Sonra gözlerini taş şişin ucundaki ufacık kertenkelelere dikti.

"Zaman zaman taşların arasında bu küçük hayvanların birkaçını yakalasan dahi, bu bizim hayatta kalmamıza yetmez. Artık elimizde sadece bu tuz var. Çocuklarımızın sadece ikisi yaşıyor. Derime bakın - ne kadar beyaz ve hasta bir görünüşü var..."

"Derisi beyazlayınca insan neden ölür?" diye sordu çocuklardan biri. "İnanna'nın da derisi beyaz..."

"Bizim derimiz her zaman koyu renkliydi" diye karşılık verdi Ama. "İnsanlar güneşin kötü ışınlarından korunmak için kara bir tene ihtiyaç duyarlar."

"Fakat artık güneş yok ki!"

"Geri gelecek!" dedi Ungur sıkılı dişlerinin arasından. "Yüz ya da bin yıl dahi sürse, geri gelecek!"

"O zamana dek biz ölmüş oluruz!" dedi Ania yavaşça.

Bütün bu zaman zarfında ben arka planda kalmış ve sessizce onları dinlemiştim. O iki "Konuşmayan"ı öldürdüğümden bu yana, çocuklar bana "Silex - Taş Bıçak" adını takmışlardı. Fakat ne Ania, ne anne, ne de Ungur için davranışım bir zorunluluktan başka bir şey değildi. Ne de olsa ben de beslenmek zorundaydım ve insanların gizliden gizliye de olsa bir tanrıçadan beklediği yeteneklerin henüz hiçbirini göstermemiştim...

Diğerlerinin ne düşündüğünü biliyordum. Başarısızlığım ve işe yaramazlığım beni derinden yaralıyordu. Mağaranın sonsuz sessizliği içinde kendime tekrar tekrar neden felçli gibi olduğumu sorup duruyordum. Her şeyin sona ermekte olduğunu görüyordum, fakat ne yapabileceğime dair en küçük bir fikrim bile yoktu. Deriden incecik şeritler kesmeyi, bunlarla çocukların ve erkeklerin giysilerini yamamayı öğrenmiştim. Bir süre eski deniz kabuklarından, fildişinden ve kemiklerden süs yapmaya bile çalışmıştım. Fakat saatler boyu uğraşıp yaptıklarımın hiçbiri kadınların beğenisini kazanmıyordu.

"Her şeyi yanlış yapıyorsun" demişti bana Ania bir defasında. "Yaptıklarında Mana eksik. Bunlar anlamsız ıvır zıvırdan başka bir şey değil."

"Tıpkı senin yaptığın gibi yaptım" diye karşılık vermiştim ona. "Şu senin yaptığın, bu da benim yaptığım kolye. Aradaki fark nedir?"

"Anlamıyorsun!" demişti Ania. "Hem de hiçbir şey! Senin kolyelerin ölü - anlamsız parçalardan bir araya gelen bir bütün!"

"Bir kolyenin nasıl bir anlamı olabilir?"

"Bunu bile bilmiyorsan sana yardım edemem!"

O zamandan sonra benimle neredeyse hiç denilecek kadar az konuşmuştu. İlk zamanlarda bu durum hoşuma bile gitmişti. Her şeyin yanlış olduğunu o kadar sık düşünmüştüm ki... Bana yerlilerin vahşi ve aptal olduğu söylenmişti. Fakat şimdi onların evcilleştirilmiş birer maymundan başka bir şey olmadığını düşündüğüm için sonsuz bir utanç içindeydim.

Çünkü Ungur ve ailesi bundan başka her şeydi. Ama, Ania ve Kven'le birlikte şarkı söyleyip, çocuklarla oyun oynayarak vakit geçirdiğimiz o uzun saatleri düşünüyordum sık sık. Oysa şimdi korkmaya başlamıştım... Ölümden korkuyordum, dünyada yalnız başıma kalmaktan korkuyordum, bir tanrıça, bir Cro-Magnon, hatta bir insan dişisi bile olamamaktan korkuyordum...

Sırtımdaki hayvan postundan yapılmış pelerinin içine iyice büzüldüm. Onu kendim biçmiş ve deri kayışlarla dikmiştim. Mağaranın içinin sıcak olmasına rağmen, gelecek saatleri düşünmek içimin buz kesmesine neden oluyordu. Bu aileyle daha fazla bir arada yaşayamayacağımı hissediyordum. Bir şeyler yapmalıydım! Fakat ne? Ne yapabilirdim? Artık kendimi bile düşünmüyordum. Tek isteğim, bir şekilde yardım edebilmekti. Duka-bölgesinde yıllar yılı öğrendiklerimin arasında buz kaplı bir yanardağ mağarasında işe yarayabilecek hiçbir şey yok muydu? Benim yerimde bir delikanlı, bir bilge, bir savaşçı olsa ne yapardı? Ya da bir gemi sahibi, ya da...

Ardı ardına bu saydıklarımdan biri olduğumu düşünüyordum. Önce kendimi bir demir-adam gibi hissetmeye çalıştım. Yasa, hukuk, düzen. Hayır, bunların hiçbiri burada işe yaramazdı. O halde bir savaşçı! Elime bir mamut dişi parçası aldım. Parmaklarımda hafif ve kuru bir duygu bırakıyordu. Taş bir bıçakla ne yapabilirdim? Daha fazla vahşi öldürmek mi?

Ya da diğerlerini... kadınları... çocukları... Ungur'u...

Bir teki bile hayatta kalamayacaktı. Tanrılar insanların ölüm ve yaşamları üzerinde söz sahibiydiler. Bunu ilk defa ve son defa ne zaman duymuştum?

Ansızın ağladığımı fark ettim. Yaklaşık yedi yıldır yanlarında yaşadığım ailenin ateşte yanan bir dal parçası gibi kararıp yok olduğunu görüyordum.

"Neden?" diye fısıldadım başımı sallayarak. "Ben neden bir tanrıçayım ve neden ne yapacağımı bilemiyorum?"

Gri Ev! O yirmi iki resim!

Sırtımda sıcak bir ürpertinin dolaştığını hissettim. Ve ansızın resimler karşımda bir kitap gibi belirdi. Tüm yapmam gereken, sayfaları açmaktan ibaretti...

Münzevi - bu ben miydim? Kader çarkı... asılmış adam... ölüm. Sonra ne geliyordu? Şeytan ve vahşi dalgaların karmaşasında çöken kule mi? Zorlukla nefes alabiliyordum. Bir sonraki resim nasıldı? Gözlerimi kapadım, fakat içinden hastalıkların ve iğrenç mağara kertenkelelerinin boşandığı bir sandıktan başka bir şey görmedim. Örümcek benzeri hayvanlar, böcekler, yılanlar. Fakat orada başka bir şey daha yok muydu? Çıplak bir kız... çaresiz ve yalnız. Diz çökmüştü, gecenin gökyüzüne bakıyordu ve inanmak istiyordu. Fakat... fakat görmek istediği neydi?

On kralın hükmettiği ada-kıtasına dönüş yolunu mu? Yoksa sarayın Duka-bölgesini mi? Kiklop duvarını mı?

Hayır, bunların hiçbiri değildi.

Ansızın güneşi görmeye çalıştığımı fark etmiştim. Ayı ve yıldızları. Başımın üzerinde gökyüzü eksikti ve onu bulmaya çalışıyordum. "Kendi dışından yollar da bilmek istiyorsan, kendi içine kulak vermelisin!"

Ansızın irkildim ve kocaman açılmış gözlerimle etrafıma bakındım. Fakat yanımda kimse yoktu. Ama, Ania ve çocuklar ateşin etrafında oturuyor, yavaş yavaş ileri geri sallanarak, sonsuz hüzünlerini dile getiren bir melodi mırıldanıyorlardı.

Ve ansızın Ungur karşıma dikildi. Artık onda hiçbir şey beni bir zamanlar mamut cesedinin altında bulan ve ailesine getiren kuvvetli, mağrur genç adamı hatırlatmıyordu.

"Yoluna git, İnanna!" dedi adam zorlukla nefes alarak. "Yeteri kadar bekledin!"

"Dışarıya... dışarıya açılan bir yol bulacağım! Hepimiz için..."

Berrak ve kararlı bir sesle konuşmuştum. Ungur ellerini kal-

dırdı. Titreyen parmakları büyük bir zorlukla ve son gücünü harcayarak göğüs uçlarıma dokundu. Sonra yavaş yavaş önce karnıma, sonra bacaklarıma indiler, sonunda da şapırdayarak yerdeki bir su birikintisine düştüler.

"Ungur!"

Bu ismi var gücümle haykırdım, öne eğildim ve ellerini yakaladım. Başını kendime doğru çevirdiğim anda tüm vücudum titriyordu. Gördüklerime inanmak istemiyordum. Uzun, çok uzun bir zaman boyunca başını kollarımın arasında tuttum. Alnını, göz kapaklarını, yanaklarını ve dudaklarını öpüyor, fakat karşılık alamıyordum. Ve sonunda kollarımın arasındaki vücut o kadar ağırlaştı ki, onu yere bırakmak zorunda kaldım. Kırmızı toprak dolu deri torbaya doğru emekledim, onu sürüyerek Ungur'un yanına getirdim ve içindekilerin tümünü onun yüzüne, boynuna, vücuduna ve aradan geçen tüm yıllar boyunca görmediğim bölgesine serptim.

Ateşin yanındaki kadınlar uyuyor gibiydiler. Sanki son nefeslerine kadar korumak istermiş gibi çocuklarını sıkı sıkı kucaklamışlardı.

Ani boşluğu vücudumda bir kırbaç darbesi gibi hissettim. Kadınların Ungur'la aynı anda ölmesi mümkün müydü? Az önce şarkı söylemiyorlar mıydı... ve çocuklar! Çocuklar neden ölüm sanki sıcak bir postmuş gibi rahatça uykuya dalmışlardı?

Tüm vücudumla titremeye başladım. Kollarımı vücuduma sararak, içimdeki panik duygusunu bastırmaya çalışıyordum.

"Ey tanrıça!" diye inledim. "Sen ulusun, eşsizsin, emsalsizsin! Yedi yıl boyunca buradaydın ve ne yaptın? Eşyalarını al ve buzu kırarak dışarı çık, bunu yapacak gücün varsa elbette..."

Yanıma almak istediklerimi bir deri torbaya doldururken bir yandan ağlıyor, hıçkırıyor ve kendime kızıyordum. Başımın etrafındaki alev alev yanan ateş hâlesini acaba başka biri daha görebilecek miydi? Ben üzüldükçe, o daha da güzelleşiyordu...

Azgın sular, korkunç fırtınalar, kapkara bulut dağları dinlenmek nedir bilmiyordu. Hiçbir şey sakinleşmiyordu. Kıyılardaki kum çalıları etrafı kasıp kavuran rüzgâra direniyor, kökleriyle suya gömülmekte olan karaya sıkı sıkı yapışıyor, dalgalar tarafından yerinden sökülünceye kadar dayanmaya çalışıyordu.

Hiçbir şey olduğu gibi kalmıyordu. Dünyanın eski yüzü hatlarını kaybediyor, sürekli yeni şekillere giriyor ve daha oluşmadan yok oluyordu. Kaos, o eski ve büyük gücüyle, tekrar tekrar denizlerden ve bulutlardan yeryüzüne çöküyordu. Hiçbir dağın zirvesi, hiçbir vadinin tabanı sağlam kalmamıştı. Bir zamanlar ormanlarla kaplı alanlarda şimdi kapkara fırtınalar çıplak toprağı kavuruyordu. Buz gibi dalgalar koca koca taşları karanın ta içine taşıyordu. Ve her yanda çatlayan topraktan fışkıran yanardağların püskürttüğü küller yağmurla karışarak çamur şeklinde geri yağıyordu.

Bu işkence yüz, hatta bin güneş yılı devam etti. Ve bin yıl bir gün gibiydi...

Hayır!

Bir tek sonsuz gece gibiydi!

İnsanlar kayıplara karışmış, boğulmuş, ya da balıklara dönüşmüştü. Çok, ama çok azı hayatta kalmayı başarmıştı. Tanrı Titlacahuan tarafından tam vaktinde uyarıldıkları için servi ağaçlarından bir tekne inşa eden Nata ve Nana hayatlarını kurtarabilmişlerdi. Aztek'ler sonradan bunun böyle olduğunu anlatacaklardı.

Bor'un oğulları Odin, Wili ve We, buz devlerinin babası dev Ymir'i öldürmüşlerdi. Ymir'in yaralarından o kadar çok kan akmıştı ki, Bergalmir dışındaki tüm devler boğulup ölmüştü. Fakat o karısıyla birlikte bir kayığa binerek kurtulmayı başarmış ve yeni bir devler soyunun babası olmuştu. Güneş kararmıştı ve toprak suya gömülüyordu. Gökten sıcak yıldızlar düşüyordu, kızgın alevler göğü kaplamıştı ve ateş hortumları kutsal

dünya ağacı Yggdrasil'i kasıp kavuruyordu. Uzun süre buzlarla kaplı kalan Kuzey Avrupa'nın halkları, buzların erimesinden sonraki birkaç bin yılı böyle anımsayacaklardı. Eriyen buzlar giderek daha büyük toprak parçalarını açığa çıkarıyor, insanlar hayvanlarıyla birlikte giderek daha kuzeye ve doğuya yol alıyordu. Ta ki güneşin yok olduğu güne kadar.

Sıcak ve soğuk hava kütleleri korkunç hortumlar şeklinde kuzey yarımküreyi kasıp kavuruyordu. Kuzeyin buz dağları binlerce yıldan beri okyanuslardan çaldıkları suyu geri vermeye başlamışlardı. Ve kara parçaları dur durak bilmez bir şekilde suya gömülüyordu.

Gerçek felaket işte buydu. Deniz seviyesi giderek yükseliyordu. Sular adaları ve kıtaları kaplamış, çok uzun zamandır tuzlu suya temas etmemiş olan bölgelerin iç kısımlarına girmiş, yeni körfezler, yeni denizler meydana getirmişti.

O korkunç göktaşının düşmesinden sonra okyanuslar üç buz çağı öncesinde olduğundan da fazla büyümüşlerdi ve denizlerin suyu artmaya devam ediyordu.

Özellikle iki alçaltı bölgesinde gece boyunca yeni felaketler gerçekleşti. Dört, beş bin yıl önce, Cro-Magnon zamanında buzların geniş kara parçalarını meydana çıkarttığı kuzey bölgesinde, sular ansızın yükselmeye başlamıştı. Neredeyse mutlak karanlık içinde sular büyük Ren Nehri'nin iki yakasındaki geniş toprakları yutmaya başlamıştı. Her ne kadar deniz henüz Themse Nehri'nin ağzına ulaşmamışsa da, güneye doğru hızla ilerlemeye devam ediyor, Ren Nehri'nin deltasını giderek daraltıyordu. Bir müddet sonra bu nehir iki yeni nehre dönüşecekti. Armorica ile Cymru arasındaki devasa kireç taşı kayalıkları da suya gömülüyordu. Kuzeydoğuda bu çoktan gerçekleşmişti. Dağların dik yamaçlarının düz ovalara uzandığı bölgede ise deniz bir tepe sırasını aşarak, ileride Baltık adıyla anılacak yeni bir deniz oluşturacaktı.

Kıyılarında asla mutlak soğuk ve gecenin yaşanmadığı güneyde, Akdeniz'in ötesindeki kıyılarda da aynı şey gerçekleşiyordu. Hint Okyanusu'ndan esen sıcak rüzgârlar tarafından bir silah gibi kullanılan dalgalar, Arabistan dağları karşısında bile duraklamadan yoluna devam ediyordu. Dalgalar taşlık kıyıyı yüzyıllar boyunca kemirdikten sonra, Fırat ve Dicle'nin döküldüğü büyük gölü bir denize dönüştürmeyi başardılar. Okyanusun tuzlu suları uzun çöküntü bölgesini derhal doldurmuş, bu bölgedeki çok eski tanrı kalelerini suyun derinliklerindeki taş mezarlara dönüştürmüştü.

Uzun zaman için kuzeye doğru uzanan bereketli Arabistan ovaları, doğudaki yüksek dağlara kadar köpüklü sulardan oluşan geniş bir yüzeye dönüşmüştü, üstelik doğudan ve kuzeyden eriyerek gelen kar suları seviyeyi giderek yükseltiyordu.

Diğer kıtalarda ise aniden su eksikliği hissedilmeye başlanmıştı. Birçok bin yıldan beri Afrika içlerinde ilk defa yağmur yağmıyordu. Ormanlar ve çalılar kurumuştu, Sahara ölmeye başlamıştı. Aynı şey Avustralya kıtasında ve Asya içlerinde de gerçekleşmeye başlamıştı. Himalaya'nın kuzeyindeki çanakta bulunan ve Uygur adı verilen tatlı su denizi yüzyıllar boyunca kızgın güneş ışınlarına maruz kalarak buharlaşmaya başlamıştı. Tuz seviyesi giderek artmış, denizin kıyısında oturanlar kaçmak ile ölmek arasında bir tercih yapmak zorunda kalmıştı.

Ve artık hiçbir şey yaşlıların bildiği gibi değildi.

Gecenin içinde dur durak bilmeden ilerliyordum. Saatlerden beri karanlıkların içinden azalmak bilmez gücüyle bir fırtına gibi uğuldayan garip gürültüye doğru yaklaşıyordum. Hava buz gibi soğuktu. Öne doğru giderek daha fazla eğiliyor, adım adım güçlükle ilerlemeye çalışıyordum. Sadece birkaç taş atımı ileride köpüklerle kaplı, azgın bir su akıyordu.

Sonra bu gümbürdeyen gürültünün sebebini anladım. Bu

zamana kadar gördüğüm en büyük şelalenin önünde duruyordum. Muazzam ağırlıktaki su kütleleri, neredeyse tümüyle buzdan oluşan bir duvarın önünden aşağı düşerek, ayaklarımın altındaki toprağın titremesine neden oluyordu. Buz duvar neredeyse gökteki kara bulutlara dek yükseldiği için, muhtemelen şimdiye kadar hiçbir insan onun nereye kadar uzandığını gözleriyle görebilmiş değildi.

Bulanık alacakaranlığın içinde yoğun sis bulutları uçuşuyordu. Buz duvarın üzerindeki gök bulutlarından çok daha açık renkli ve soğuktular. Şaşkın bakışlarla aşağı düşen suyu yukarı doğru izlemeye başladım. İçimde bir his en yukarıda, yani bulutların en yoğun olduğu yerde, bir ışık kaynağının gizli olduğunu söylüyordu. Bulutlar değil, suyun ta kendisi aşağı düşerken başka dünyalardan gelen bir ışığı da beraberinde getiriyor gibiydi. Bu güneş olabilir miydi? Orada, yukarıda, bulutların öte yanında güneşin görünmesi mümkün müydü?

Benim dünyamda her şey karanlık, soğuk, ıslak ve yaşam düşmanıydı. Buna rağmen ben uzun zamandır büyük bir ren geyiği sürüsüyle birlikte şelaleye yaklaşıyordum. Bu görkemli hayvanlardan hiçbiri bulutlara ve uzaklardan gelen gürültüye dikkat etmemişti. Hayvanların insanlardan ve bir tanrıçadan daha güçlü sezgilere sahip olması mümkün müydü?

Ren avcılarının kabilesiyle ne kadar zamandır beraber olduğumu artık bilmiyordum. Çocukların doğuşuna, büyümelerine, çocuk sahibi olmalarına ve ölmelerine tanık olmuştum. Zorlu yaşam savaşı kuşaklar boyu devam edip gidiyordu. Ve önlerine çıkan her şeyi parçalamak, öldürmek ve yemek isteyen kısa boylu, esmer tenli, kana susamış şeytanlara benzeyen Konuşmayanlar'dan korunmak için çoğu zaman çakmak taşı bıçaklarımızın ve baltalarımızın sayısı yetersiz kalıyordu...

Ben ise daima bir yabancı olarak kalmıştım. Belki bir azize, hatta bir tanrıça - fakat lider olarak değil. Ungur'un ailesinin

mağarasını terk edip soğuk karanlığın içine daldığımdan bu yana, birçok kez olup biten her şey üzerine düşünmeye yeltenmiştim. Fakat düşüncelerim sanki görünmez bir kafesin içine tutsak edilmişti. Yaşıyordum, hareket ediyordum, her türlü zaman ve mekân kavramının dışında olarak durmadan yürüyordum.

Birçok kez Tanrı Taşı'mın güneşin yönünü bulutların ardına gizlenmiş olduğu zaman bile gösterebilme yeteneğine sahip olduğunu hatırladım. Ve bir keresinde -çok uzun zaman önce- fırtınalarla kara bir denizin dalgaları tarafından durup dinlenmeden dövülen kayalarla dolu bir kıyıya ulaşmıştım. Orada bir an için diğerlerinden farklı kayalar görür gibi olmuştum... Doğa tarafından yapılmamış olan kayalar. Kim olduğu bilinmeyen devler için hazırlanmışa benzeyen büyük kayalardan yapılma taş masalar uzanıyordu gözlerimin önünde. Bunun yanı sıra anlamını çözemediğim ve bana kayıp tanrıların mezarlarıymış gibi gelen taş çemberler de gördüm.

Gece karası hiçlik yerini sık sık bulanık bir fırtına grisine bırakıyordu. Karanlığın içindeki bu renk dönüşümleri bana uzaklarda bir yerde günlerin ve gecelerin bulunduğunu ispat ediyordu. Taş masaların yanından geçtim ve kıyının birkaç yüz adım ötesinde kırılacak kadar güçlü olan dalgalara yaklaştım. Ve o anda içimde yeni bir umut ışığı belirdi.

Giderek daha fazla taş çember buluyordum ve bu manzara karşısında göğsüm daralıyordu. Bulutlar, bir zamanlar başkent Basilea'nın etrafını çevreleyen duvarın kalıntılarını andırır bir şekilde dikey olarak toprağa dikilmiş büyük taş dizilerini yağmurlarıyla kırbaçlıyordu. Yoksa eve geri mi dönmüştüm? Toprak, deniz ve bulutların savaşına sahne olan bu yerde eski kraliyet şehrini mi bulmuştum? Uzun süre kanalları, evleri, gemi enkazlarını ve sarayın surlarını aradım, fakat tüm bulduğum devlerin ve Titan'ların mezarlarına benzeyen tepeler oldu.

Sık sık gözyaşı dökmeden ağlayarak nemli duvar nişlerine

yaslanıyor, parmaklarımla taşlardaki çizgi ve daireleri yokluyor, artık benim için bir şey ifade etmeyen ve kara fırtınanın ağzımdan derhal alıp götürdüğü eski kelimeler mırıldanıyordum...

Carnac... Menhirler... Chromlechler... Tiuz...

Ve günün birinde, bu denizde ve geçmişin ölü izlerinde bir şey bulamayacağımı anladığım zaman oradan ayrılmış, kayalara çarpan dalgaların sesini duymak zorunda kalmayana dek yürümüş, yürümüş ve yürümüştüm. Bir müddet kuzeye doğru yol almış, çok eski kalay madenleri kalıntılarına rastlamış, böylece bir zamanların Cornwall ve Cymru kolonilerine ulaşmış olduğumu tahmin etmiştim. Themse Nehri'nin kıyılarında artık insanlıkla pek az ilgileri kalmış, birbirleriyle konuşmayan, Kimmer kabileleri hakkında hiçbir şey bilmeyen, karanlıklar içinde sinerek yürüyen ve karşılarına bir hayvan çıktığı zaman avlarını diğerlerine karşı dişleri ve pençeleriyle koruyan varlıkların oluşturduğu bir gruba katılmıştım.

Ben de tıpkı onlar gibiydim. Donmuş çalıların acı ve sert yapraklarını çiğniyor, bir lokma çiğ et için ölesiye mücadele ediyor, buna rağmen sürekli açlık çekiyordum. Çok sonraları, ölçemediğim ve kavrayamadığım zaman dilimlerinden sonra, en fazla beşyüz adım yüksekliğindeki dağlar arasında kıvrımlar yaparak akan küçük bir nehir boyunca ilerlemeye başlamıştım. Tanrı Taşı arada sırada parlak bir ışık saçarak bir yönü gösteriyordu, fakat güneş benim hesaplarıma göre bambaşka bir yerde olmalıydı. Eski düzen Tanrı Taşı'nı dahi yanıltacak kadar bozulmuştu. Bir süre sonra küçük nehrin büyük bir nehre karıştığını görmüştüm. Her iki suyu da aşmayı başaramadığım için, büyük nehri akış yönünün tersine doğru izlemeye karar vermiştim.

Bu düşünceye nasıl ulaştığımı bilmiyordum, fakat günün birinde zihnimde eski bir hatıra belirmişti: kuzeydoğu yönünde buzlara doğru akan büyük Ren Nehri'ydi bu. Fakat bu imkânsızdı! Güneşi görmememe rağmen bu nehrin kuzeydoğu

yerine kuzeye, hatta kuzeybatıya aktığını hissediyordum. Yoksa sonsuzluk içinde dönüp duran dünya yuvarlağı, her şeyin değişmesine neden olacak şekilde batıya mı kaymıştı?

Nehirlerin buluştuğu noktanın hemen yakınlarında bir yanardağ kraterine rastlamıştım. Bu iz tahminlerimi daha da güçlendirmişti. Eski krallığın sona erişinden neredeyse bin yıl önce en büyük ve başarılı deney alanlarından birini tüf ve lav altında bırakan bir olayın karanlık izleri belirmişti zihnimde. Hemen yakınlarda, nehrin kıyısının yaklaşık kırk adım ötesinde, bir zamanlar yerliler tarafından "Tanrıların Köyü", sonra da "Gönnersdorf" olarak adlandırılan yer bulunuyordu...

Karanlığın içinde bir tek iz bile bulamamıştım - ne köy meydanının taş kaplamaları, ne çakmak taşları, ne ok uçları, ne ateş yerleri, ne ren boynuzları, ne yaban atlarının, kar tilkilerinin ve su kuşlarının kemikleri... Bunların tümünün kalın bir tüf tabakası altında gizli olduğundan emin olmama rağmen, benim için teselli bulacağım geçmişe bir dönüş yolu yoktu.

Göğsümde sallanan Tanrı Taşı bile bulmak istediklerimi aramam konusunda bana yardımcı olmuyordu. Eski ve yıpranmış bir taştı artık bu... Kirli sarı renkte, parlamayan, bir zamanlar içinde taşıdığı kudretten eser bile bulunmayan işe yaramaz bir muska...

Nehrin akışının ters yönüne doğru epey ilerledikten sonra, büyük nehri yüzerek aşmaya cesaret etmiştim. Ren geyiği avcıları fazla soru sormaya gerek görmeden beni aralarına kabul etmişlerdi. Mamut avcıları ailesinden çok daha hızlı konuşuyorlardı. Bazen oraya geldiğim ilk anda bir geyik postuna bürünmenin ve o andan itibaren lider hayvanın ben olduğumu açıklamanın nasıl olacağını düşünüyordum. Hiç itiraz etmeden peşimden geleceklerinden emindim. Fakat bunu yapmadım. En başından beri kesin bir kanaat bu korkunç dünyanın bana ve diğerlerine

izin verdiğinden daha fazlasını yapmama engel oluyordu. Bütün bu olanların bir rüya, bir sınav, önceden belirlenmiş ve değiştirilmesi mümkün olmayan yolun bir parçası olduğunu düşünüyordum.

Yüzyıllardan beri gidilecek yeri ve yönü hayvanlar belirliyordu. Bulanık gün ışığının yerini kapkara bir geceye bırakmakta olduğu akşamlarda erkekler buzullar tarafından taşınan büyük kaya parçalarının güney taraflarında nispeten daha kuru konaklama yerleri aramaya gidiyorlardı.

Her şey her zamanki gibiydi. Buna rağmen büyük şelalenin yanında bulunduğum bir sırada, buz duvarının dünyanın sonu olmaktan daha fazla bir anlam taşıması gerektiğini hissettim. Kımıldamadan bekliyordum. Bir şeyler olacağını hissediyor, fakat bunun ne olacağını bilemiyordum. Ansızın kulağıma beni ürküten hafif bir gürültü geldi. Başlangıçta şelalenin gürültüsü bu sesi bastırıyordu. Fakat sonra inleyen rüzgârın içindeki uluma sesleri giderek yaklaşmaya başladı. Ve ansızın bu seslerin sahibinin kim olduğunu anladım.

Kurtlar!

Bu tekin olmayan, ağlarcasına uluma seslerini en son ne zaman duymuştum? On yıl mı? Yoksa yüz yıl mı? Ren avcılarının yanına gelmeden çok uzun bir süre önce, güneydeki dağların buzlarla kaplı eteklerinin civarında amaçsız ve hedefsiz bir şekilde dolanıp durduğum sırada olmalıydı. Bilmediğim bir sebepten ötürü daima kurtların yoluna çıkmamaya çabalamıştım. Ayılar ve diğer hayvanlar beni korkutmuyordu. Kurtlar ise kanımın buz kesmesine ve tüm vücudumdan soğuk terler boşanmasına neden oluyordu. Onların rahatsız edici, neredeyse büyülü ulumaları beni dehşete düşürüyordu.

Ve sonra kurtları gördüm. Bembeyaz postlara sahip altı, yedi hayvan karların üzerinde yan yana kayarcasına ilerliyor, arada sırada durarak dar başlarını dimdik yukarı uzatıyor ve şelalenin en üstünde görünen küçücük ışıklı noktaya doğru uluyorlardı.

Beyaz kurtlar!

Onlara benzeyen hayvanları daha önce asla görmemiştim. Hayvan ruhlarının olanca güçleriyle üstlerindeki ışıklı noktaya artık büyümesi, fırtına bulutlarını kovalaması, karanlığın içine tekrar ısı ve ışık saçması için yalvarır gibiydiler.

Elimde olmadan geçmişin rahiplerini düşündüm. Onlar da bir ağızdan şarkı söylüyor, seslerini yükseltip alçaltıyor, evrenin o büyük ve sonsuz sırlarından hiç olmazsa bir kısmını kendi lehlerine kullanabilmek için şarkılar söylüyorlardı. Beyaz kurtlar bu eski törenleri nereden biliyorlardı? Bu hayvanlar nasıl olup da batmış kıtanın eski bilgeleri gibi davranabiliyorlardı?

Kurtların dimdik yukarı uzanmış boyunlarının oluşturduğu manzara beni öylesine büyülemişti ki, onlardan duyduğum korku bile yok olmuştu. Dikkatli hareketlerle beyaz sürüye yaklaşmaya başladım. Büyülenmiş gibi bakışlarım bir kurtlara, bir gökteki ışık lekesine kayıp duruyordu. Yoksa giderek büyüyor muydu? Gerçekten de daha fazla ışık saçıyor muydu?

Kurtlar hiç beklenmedik bir anda ulumayı kestiler. Hayvanlar başlarını eğdiler ve ani bir komut almış gibi bana doğru döndüler. Bana bakan yedi çift gözün karşısında donup kalmıştım. O kadar soğuk ve kötü parıltılar saçıyorlardı ki, elimde olmadan soluğumu tuttum. Sonra lider kurt sürüden ayrıldı. Tehlikeli görünümlü koca kurt, dimdik olmuş tüylerle üzerime yürüyordu. Titreyen dudaklarının arasındaki beyaz ve sivri dişlere baktığım anda, bu hayvanın bende bir tanrıça görmediğini anladım. Kurtların törenini bozmuş ve sürünün düşmanı olmuştum...

Beyaz kurtların ne tür yasalara sahip olduklarını bilmiyordum. Tek bildiğim, lider kurdun beni öldürmek istediğiydi. Hayatımda ilk kez tanrıçaların bile ölümsüz olmadığını tam manasıyla hissediyordum. Geçmiş tüm yıllarda, on yıllarda ve yüz yıllarda uykudan bir daha uyanamamayı veya başka bir tehli-

keyle yüz yüze kalmayı ciddi olarak düşünmemiştim. Etrafımdaki insanların ölmeleri beni geçici bir süre yas tutmaya itmişti, fakat kendimi asla gelip geçici doğanın sonsuz döngüsünün bir parçası olarak düşünmemiştim.

Kendimi bu dünyada bir misafir olarak hissetmeyecek kadar farklıydım. Fakat uzun yıllardır sahip olduğum bu bilinç, beyaz kurdun korkunç bakışları karşısında bir sis bulutu gibi dağılıp gitmişti.

Ölümden korkmuyordum. Ölmekle kaybedeceğim fazla bir şey yoktu. Hatta ruhumun ta derinliklerinde bu kâbusun bir an evvel son ermesine dair bir arzu bile vardı. Sonra ne olacaktı? Beyaz kurdun dişlerinin gırtlağımı kavramasından, vücudumu parçalamasından ve bilincimi söndürmesinden sonra ne olabilirdi? Bir reenkarnasyon mu? Isı ve ışık dolu yeni bir dünyada tekrar bedenlenecek miydim? Uzun süredir hayatta olmayanlarla tekrar bir araya mı gelecektim?

Beyaz kurt kaslarını gerip üzerime atılmaya hazırlanınca, yavaş yavaş ellerimi kaldırdım. Hayvanı irademe boyun eğmeye zorlamak istiyordum. Gözlerimdeki altın sarısı benekler uzun zamandır olmadığı gibi parlıyordu. Başımın etrafında tanrıların mavi renkli ışık hâlesinin belirdiğini hissettim. Diğer kurtlar ağlarcasına sesler çıkartarak karanlığın içine çekildiler. Fakat lider kurt korkmuyordu. Zaten konumunu korumak istiyorsa korkmamak zorundaydı.

Beyaz kurt müthiş bir sıçrayışla üzerime atıldı. Sıcak ve kan kokan nefesini yüzümde hissettiğim anda hayvanın ağırlığıyla sırt üstü yere yuvarlandım. Kurdun dişleri Tanrı Taşı'nda takırdadı, sonra da başladığı işi bir hamlede bitirebilmek için, beyaz ve yumuşak boynumu aradı.

Sonsuz karanlığın tüylerini beyazlaştırdığı kurdun o anda tek bir amacı vardı: Öldürmek, öldürmek, öldürmek...

YENİ BAŞLANGICIN İŞARETLERİ

Çok uzaklarda, güneydeki yeni körfezin derinliklerinde, okyanusun dalgaları Afrika ve Hindistan arasında her zamankinden farklı bir şekilde hareket ediyordu. Denizin derinliklerinde ışıklı alev tekerlekleri, geometrik desenler ve aydınlık çizgiler belirdiği zaman, gece yeni başlıyordu.

"Letu... Letu'yu arıyorum... Thule, Saz Tarlaları..."

"Sen kimsin?"

"Tanrı Enki, Ea adı da verilir..."

"Demek kurtulmayı başardın!"

"Denizin derinliklerinde... Uygur adı verilen tatlı su denizinin, yeraltı kanalları ve mecraları yardımıyla dünyadaki tüm su kaynaklarını beslediği evimde. Buraya Agartha adı veriliyor."

"Yalnız mısın?"

"Hayır, yanımda bazı talihsiz hatalı doğum örnekleri de var... Fakat içinde bulunduğumuz gemiyi su yüzeyine çıkarmayı başaramıyoruz. Bize gönderebileceğiniz başka gemiler var mı?"

"Sahip olduğumuz gemiler bizi sadece Ölüler Ülkesi'ne götürebilir. Bu kadar uzun zamandır denizin dibinde olduğuna göre bunu neden soruyorsun?"

"Tanrıların kızı İnanna tehlikede..."

"İnanna, İnanna... Bu isim bana tanıdık geldi. Sanki çok uzun zaman önce duymuş gibiyim..."

"Sen kimsin?"

"Yukarı Nil'de ismim 'Batıdan Gelenlerin İlki'dir."

"Nereden geliyorsun ve şimdi neredesin?"

"Byblos'un doğusundaki sedir ormanlarıyla kaplı dağlarda oturuyorum ve bazen surlarla kaplı eski Jericho şehrini ziyaret ediyorum."

"Orada hayatta kalan yerli var mı?"

"Bunu bana senin sorman ne kadar garip... Evet, şaşılacak sayıda yerli hayatta kaldı. Fakat burada küçük gruplar halinde yaşıyorlar. Kendilerine Amalkit'ler, Ammonit'ler, Enakit'ler ve Philist'ler ismini veriyorlar. Bazıları ateşlerinin başında yerleşik hayata geçmiş, bazıları ise bereketli Sahara'ya ve yeşil Arabistan vadilerine göç ediyor."

"Onların ne yaptığını bu kadar iyi nereden biliyorsun?"

"Çünkü onları uzun süre izledim. Hatta Yukarı Nil'de kökenim hakkında birtakım kaynaklara bile ulaştım. Ne yazık ki hafızamda yaklaşık bin yıllık bir boşluk var. Fakat yine de atalarımdan birinin Ptah olduğunu düşünüyorum. Diğerleri de büyük sular Nun ve Naunet, büyük sonsuzluklar Hu ve Hauhet, büyük karanlıklar Kuk ve Kauket, büyük birleşme Niau ve Niaut. Başkaları ise benim en eski atalarımın Ammon ve Amaunet olduğunu söylüyor. Fakat ben büyük ruh Shu ve Tefnu adı verilen suyun ıslaklığını atalarım olarak kabul etmeyi yeğliyorum. Onlar Büyük Dokuzluk'tan meydana gelmiş ve yer erkeği Geb ile gök kadını Nut'u yaratmışlardı ki, onlara da gerçek annem ve babam olarak saygı gösteriyorum."

"Bana atalarının gerçek isimlerini saydığından emin misin?"

"Bunda yanlış olan ne olabilir ki?"

"Bu isimleri daha önce asla duymadım!"

"Bin yıldan beri yukarı dünyaya ayak basmadığını az önce kendin söyledin..."

"Evet, fakat benim kim olduğumu bilmene rağmen, nasıl olur da kökenini bambaşka bir şekilde tasvir edebilirsin?"

"Benim zamanımdan önceki zamandan kalma çok sayıda

söylenti var. Bunlardan hangisinin doğru olduğunu nereden bilebilirim? Sen benim atalarım hakkında hiçbir şey bilmiyorsun, ben de yaşlı tanrı Enki'nin İnanna adlı bir kızı bulunduğunu hiç duymamıştım..."

"O benim kızım... Gerçi bedensel babası değilim, fakat tohumlarımı..."

"Duka için vermiştin, değil mi?"

"Bu kavramı biliyor musun?"

"Eskiler tarafından tanrıların, canavarların ve yeni insanlardan birkaçının yaratıldığı bir üretim odasından söz edildiğini duymuştum. Fakat bu çok uzun bir süre önceydi..."

"Biliyorum, fakat İnanna'nın hâlâ hayatta olduğunu ve büyük bir tehlikeyle karşı karşıya bulunduğunu henüz yeni öğrendim."

"Bu mesaj nereden geldi?"

"Kuzeyin bulutları arasındaki karanlıklar dünyasından."

"Bu çok kötü, hatta kötüden de kötü! Orayla hiçbir şekilde bağlantı kuramıyoruz. Sahara'nın gölgeli vahaları, hatta Ölüler Ülkesi kanalıyla bile değil!"

"Civarda başka tanrılar var mı?"

"Evet, hatta ırmakların ve denizlerin yeni sahillerinin kenarında yeni yerleşim yerleri bile var. Eskisinden çok farklı, bağımsız, Kral Adası'nın eski düzenini tanımayan şehirler..."

"Oralardan bir gök gemisi gönderilemez mi?"

"Yeni şehirlerde gök gemileri bilinmiyor. Eski dünyaya ait olan pek az şeyden haberleri var."

"Peki ben ne yapabilirim? Karanlık dünyaya ulaşmanın mutlaka bir yolu olmalı! Yeni dünyanın İnanna'ya ihtiyacı var! Bir zamanlar Cro-Magnon mağaralarında başlayanları ancak o devam ettirebilir!"

"Üzgünüm, Tanrı Enki! Buzların arasından karanlıklara açılan bir yol yok! Belki bin, hatta iki bin yıl sonra..."

"Bu çok geç!"

Okyanusun derinliklerindeki renkli ateş tekerlekleri ve ışıldayan geometrik desenler giderek zayıfladı. Büyük deniz, derin bir hayal kırıklığına uğramış gibiydi. Sayısız yıldızla dolu gece göğüne son bir ışık yükseldi, sonra her şey karardı.

Beyaz kurt sanki bir kırbaç darbesi yemiş gibi geri çekildi. Yırtıcı hayvanın keskin dişlerinin Tanrı Taşı'nda açtığı küçük çizikten yeni bir ışık yükseliyordu. Sanki şelalenin üzerindeki küçük lekenin ışığını, mücevherden yapılan bir ayna gibi yoğunlaştırarak yansıtıyordu.

Kendime gelmeye çalışarak etrafıma bakındım. Bakışların önce göğsümdeki ışığa, sonra da beyaz kurda takıldı. Az önce gırtlağımı parçalamak ve beni öldürmek istiyordu. Oysa şimdi iki adım ötemde sakin bir tavırla oturuyor, bir karış dışarı sarkmış diliyle dostça soluyor ve kuyruğuyla yerdeki karları süpürüyordu.

Neler olup bittiğini anlayamıyordum. Aynı anda beyaz kurt sırtının üstüne döndü, bacaklarını havaya dikti ve karnını okşamamı beklemeye başladı.

Düşünmeden ve korkmadan ayağa kalkarak kurdun yanına gittim, üzerine eğildim ve parmak uçlarımla bembeyaz tüylerini gıdıklamaya başladım. Beyaz kurdun karnı hızla inip kalkıyordu. Hayvan gözlerini bana dikmişti, fakat bakışlarındaki tüm nefret ve öldürme arzusu yok olmuştu. Aynı anda onun beni artık öldürmek istemediğini anladım. Tek yapabileceği bana eşlik etmekti. Bu düşünce benim için o kadar yeniydi ki, ani bir heyecana kapılarak kurdun yanına diz çöktüm, başını ellerimin arasına aldım ve kulaklarının arkasını kaşıdım. Özgür ve vahşi yaşayan bir hayvanın kendisini gönüllü olarak bir insanın ellerine teslim ettiğini ilk kez görüyor ve duyuyordum. Yoksa beyaz

kurt beni tanrıça olarak kabullenmiş miydi? Şaşkınlıkla başımı salladım.

"Gel, Kurt!" diye seslendim ona. Bu sadece bir denemeydi. Mantıksız, koşulsuz ve bağlarından kurtulmuş bir düşüncenin denemesi.

Dudaklarımın arasından neredeyse fısıldar gibi çıkan sesimi kurdun duymuş olması mümkün değildi, fakat hayvan yine de anında ayağa fırladı. Güzel ve tehlikeli hayvanın bu davranışının içgüdüsel bir hareket olduğunu düşünerek ben de ayağa kalktım, arkamı döndüm ve birkaç adım yürüdüm. Beyaz kurt bir an için tereddüt etti, sonra başını kaldırarak etrafına bakındı ve beni izlemeye başladı.

Kurtla beraber yürürken Kral Adası'nda fillerin, yunusların ve başka hayvanların da evcilleştirilmiş olduğunu düşündüm. Fakat bu bambaşka bir şeydi. Beyaz kurdu ne cezalandırmakla tehdit etmiş, ne de ödüllendirme vaadinde bulunmuştum. Bir an için yeni bir şeyin, bundan böyle birlikte var olmak isteyen birbirinden son derece farklı iki türün yakınlaşmasının başladığını düşündüm. Beyaz kurt, benden çok daha güçlü olmasına rağmen, benim yoldaşım olmak istiyordu...

Beyaz kurdun eşliğinde nehrin yanında uzanan bir dizi küçük göl ve tepenin yanından yürürken, az önce gerçekleşen bu mucizeyi düşünüp duruyordum. Görkemli şelalenin gürültüsü artık başka sesler tarafından bastırılmaya başlanmıştı. Kulaklarıma yerdeki az miktarda yosun ve otları yiyen ren geyiklerinin dudak şapırtısı geliyordu. Fırtınanın bir an için dindiği durumunda, özellikle karanlıkta duyulan bu sesler, insanın içine huzur veriyordu. Ren geyikleri kocaman boynuzlarıyla başlarını yere eğiyor, topraktaki az miktardaki yosunu, eğreltiotlarını ve beyaz çiçekleri ile bir kar örtüsünü andıran bodur çalılıkların dallarını yiyorlardı.

Ren avcıları ailesi, sürüyü ürkütmeyecek bir mesafede, canlı

et depolarının civarından ayrılmadan yaşayıp gidiyordu. Hızla yürümeye devam ediyordum. Buna rağmen beyaz kurtla birlikte kampa ulaşmam uzun bir zaman aldı.

Kadınlar büyük güçlüklerle deri mahfazalar içinde saklanan odunlarla ateş yakmaya çalışırken, erkekler de buz tarafından cilalanmış kaya parçalarının üzerine uzun sırıklar yerleştiriyor, onlara sırılsıklam deriler geriyor. bu ilkel çadırın altında yanan ateşin içerisini azıcık olsun ısıtmasını bekliyordu.

Geri döndüğüm esnada çocuklar derilerin altındaki dumanın içine taşınıyordu. Bu zavallı küçüklerin nemli dumana alışma çabalarını görmek her defasında içimi acıyla dolduruyordu. Öksürüyor, ağlıyor, ren avcıları ailesiyle geçirdiğim pek çok gecede olduğu gibi kendilerini savunmaya çalışıyorlardı.

O akşam neden her zamankinden farklı davrandığımı bilmiyordum. Bunun sebebi belki şelalenin üstündeki ışık lekesinin büyüsü, belki vahşi yoldaşımın verdiği gurur, belki de çocukların şiddetli öksürük nöbetlerine tutulmadan da uyuyabileceğine dair çok, çok eski bir anıydı.

Yeni yoldaşım yanıma gelinceye kadar bekledim.

"Burada kal, Kurt!" dedim ona. Hayvan soran bakışlarla bana bakınca, bir el işaretiyle ona yere oturmasını belirttim. Beni anlayana kadar aradan bir süre geçmesi gerekti. Sonra tekrar arkamı döndüm ve sırıklar gerili derilerden oluşan çadırın altındaki kadınların yanına gittim.

"Neden çocuklara eziyet edip duruyorsunuz?" diye sordum annelere. Neredeyse tümüyle kürklerle kaplı yüzlerdeki berrak, cam gibi gözler bana şaşkınlık, hayret ve çaresizlikle baktılar. Tam bu esnada beyaz kurt bana doğru yaklaştı. Bu tehlikeli yaban hayvanını yanımda gören kadınlardan birkaçı dehşetle silahlarına sarıldı. Bu görülmüş bir şey değildi. Ne düşündüklerini yüzlerinden okuyabiliyordum: Ren avcılarının yanına geldi-

ğim günden bu yana ilk kez durmadan tekrarlanıp duran eski geleneklere karışıyordum. Bunun yanı sıra gecenin en tehlikeli düşmanlarından birini de yanımda getirmiştim...

"Bir kurt! Bir kurt!" diye bağırdı küçük bir kız. Oğlanlardan biri çadırın ardındaki mızraklardan birini kaparak yanıma dikildi. Henüz on beş yaşında olmasına rağmen bir isim taşıyordu ve bu onun için büyük bir onurdu. Hellfried on üç yaşındayken sadece ellerinin kuvvetiyle yalnız bir kurdun çenesini kırmıştı. O zamandan beri kurtlara karşı kabilenin koruyucusu olarak kabul ediliyordu.

Ensemde garip bir titreme hissettim. Sanki kurdun sırtındaki kıllar benim ensemde kabarıyordu. Kabilenin erkekleri karanlık bakışlarla kadınların yanına geldiler. Tümü de silahlarını bana ve yanımdaki kurda doğrultmuştu. Hatta çocuklar bile ağlamayı kesmişlerdi.

"Yaptıklarımızda hoşuna gitmeyen nedir?" diye sordu kabilenin en yaşlısı. "Ve bu kurda ne yaptın? Kenara çekil de onu öldürelim!"

Renbart'a korkusuzca baktım. O zamana kadar neredeyse otuz yaşında olan bu adama daima saygı göstermiştim. Doğduğu zaman bile onun günün birinde kabilenin önderi olacağı belliydi. Oğluna Hellfried ismini veren de onun ta kendisiydi.

"Bu kurt bugünden itibaren benim yoldaşım" diye karşılık verdim ona. "Bana bir şey yapmadığınız müddetçe, o da size bir şey yapmayacaktır."

"Bu saçmalık da nesi?" dedi Renbart kaba bir sesle. "Bir kurt asla bir kadına yoldaş olamaz!"

"Hayır! Bu kurt beni kendisine efendi olarak seçti." Bu meseleyi kapatmak ve sözü içinden yoğun bir dumanın yükselmekte olduğu çadıra getirmek istiyordum. "Eğer... eğer üst kısımdaki postlarda bir delik açacak olursanız, duman oradan çıkıp gidebilir" dedim ve aynı anda söylediklerim karşısında şaş-

kınlığa kapıldım. Bunu söylerken şelalenin orada gördüğüm parlak ışık lekesini düşünüyordum. Sular sürekli olarak aşağı akıyor, fakat duman benim güneşe karşı olan özlemim gibi sürekli yukarı çıkıyordu. Dumanın içinde ansızın ateşin ruhunu, sırrını ve gizli gücünü görmüştüm. Odunların yakıldığı her yerde, ateşin ruhuna özgürlüğünü verebilmek için bir delik açılması gerekirdi. Şeylerin bir varlık biçiminden daha yüksek bir biçime dönüşmelerini engellemek iyi değildi!

Belki de alacakaranlıkta geçirdiğim bin yıl boyunca eksikliğini hissettiğim bilgi işte buydu!

"Postların üst kısmında bir delik açın!" diye tekrarladım. "Böylece duman çıkıp gidebilir, ateş daha güçlü yanar ve kimse öksürmek zorunda kalmaz."

"Bu da ne demek oluyor?" dedi Renbart hoşnutsuz bir sesle. "Önce bu kurdun yoldaşın olduğundan söz ediyorsun, sonra da soğuğun çadırlarımıza girmesine izin vermemizi istiyorsun! Acaba ne olduğunu bilmediğin bir şeyler mi yedin? Yoksa zehirli bir kurbağaya mı dokundun?"

"Hayır, Renbart!" dedim çabuk çabuk. "Soğuk, yükselen dumanın içinde bulunan ateş ruhuna karşı mücadele etmekten sakınacaktır! İnanın bana! Çadırın içinde yanan bir ateş bulunduğu müddetçe, dumanın çıktığı delikten içeri asla soğuk girmeyecektir..."

"Sana neden inanalım ki?" diye sordu Renbart güvensiz bir sesle. "Ben bu çadırda doğduğum zaman sen buradaydın. Babamın babasının doğumunda da buradaydın, söylendiğine göre onların babalarının doğumunda da."

"Evet, bu doğru."

"Neden onlara duman içindeki ateş ruhuna dair tek kelime bile etmedin? Bugün için geçerli olan, her zaman için geçerli değil miydi?"

"Bunu... bunu unutmuştum."

"Peki neden şimdi aklına geldi?"

"Çünkü şelalede dünyada soğuk, karanlık ve ıstıraptan başka şeyler de bulunması gerektiğini gördüm."

"Bizi rahatsız ediyor!" diye bağırdı Renbart'ın karısı Fjörgyn ve birkaç adım öne çıktı. "Biz kadınlar ta en başından beri onun kabilemize huzursuzluk ve anlaşmazlık getireceğini biliyorduk!"

"Sakın bu saçmalıklara yeniden başlamayın!" dedi Renbart giderek artan bir öfkeyle. "Başka işiniz yok mu? Durmuş çadırın tepesinde açılacak bir duman deliğinden söz ediyoruz! Haydi, Hellfried! Gidip çadırın tepesinde bir delik aç! Ne olacağını görmek ve ona göre karar vermek istiyorum!"

"O bir tanrıça!" diye kükredi Renbart'ın iri yapılı karısı. "Asla bizden biri olmadı! Bugüne kadar onu ne bir erkek, ne de bir çocuk kucakladı... o işe yaramaz bir dişi geyikten başkası değil!"

"Kes sesini!" diye emretti Renbart.

"Asıl sen kes sesini!" diye karşılık verdi Fjörgyn sert bir sesle. "Kabilenin en yaşlısı sen olabilirsin, fakat bizim ne yapıp yapmayacağımıza ben karar veririm!"

"Hah! Senin bir kurda ihtiyacın yok, sen kurdun ta kendisisin!" diye homurdandı Renbart ve ellerini kaldırdı.

"Şuna bir baksanıza!" diye devam etti kadın. "Hâlâ incecik ve bir genç kızın göğüslerine sahip. Doğurma kudretine sahip değil ve bir fareye yetecek kadar bile sütü yok!" Fjörgyn bana bir adım daha yaklaştı. "Bizim yanımızda işin ne senin? Beyaz derin neden yaşlanmıyor? Gözlerinin altı neden kırışmıyor? Neden kalçaların ve bacakların bizimkiler gibi yağlanmıyor?"

"Tamamdır!" diye bağırdı o anda Hellfried yukarıdan. Delikanlı büyük kayanın arkasına tırmanmış, öne eğilmiş ve çadırı kaplayan postlarda yuvarlak bir delik açmıştı. Rüzgâr, kızılımsı bir sütun halinde yükselen dumanı bir anda yakalayarak dört bir yana dağıttı. Büyük çadırın ortasında yanan ateşin alevleri

sanki eskisinden daha parlaktı. Erkekler çadırın girişindeki postların üzerine yürüyerek sıcak ateşin önünde durdular. Artık kimse bana ve beyaz kurda dikkat etmiyordu. Fakat Fjörgyn başladığı işi bitirmek niyetindeydi.

"Aramızdan ayrılmalısın!" diye konuştu dişlerinin arasından bıçak kadar keskin bir sesle. "Bugün duman deliği açtırmayı başardın, yarın da erkeklerimizi tüm kadınların sana benzemesi gerektiğine ikna edebilirsin! Hayır, sen bir tanrıça değil, kökü olmayan bir çiçeksin! Senin gerçekte ne olduğunu, burada ne yaptığını ve seni göndermek suretiyle bizi kimin cezalandırdığını bilmiyorum! Bildiğim tek bir şey var: kabilede bir geceden daha fazla kalacak olursan, seni açlıktan kıvrım kıvrım kıvrandırarak öldürürüm!"

Kadın hızla arkasını döndü ve büyük çadırın girişini örten postların ardında kayboldu. Olduğum yerde donup kalmıştım. Fjörgyn'e ne olmuştu? Bu ani nefret patlaması ne anlama geliyordu? Dış görünüşümle ne alıp veremediği vardı? Duygu ve düşüncelerimi düzene sokmakta güçlük çekiyordum. Bu kadar kısa bir zaman zarfında bana böyle davranmasını gerektirecek ne olmuştu? Bir süre şelaledeki ışık lekesini, beyaz kurdun saldırısını, bana gösterdiği beklenmedik dostluğu, duman deliği fikrini ve Renbart'ın karısının ani nefret patlamasını düşündüm.

Ve sonra aklıma felaketin hemen başlangıcında beni mağaralarına kabul eden o insan grubu geldi. Çok, çok uzun bir süre önce, oradaki kadınlar da bana karşı olmamışlar mıydı?

Fakat neden? Evet ben bir zamanlar bir Seçilmiş ve bir tanrıçaydım. Gerçekten de öyle miydim? Yoksa kozmik bir güç bir zamanlar bana ait olan dünyayı yok ettiği zaman mı yolumda yürümeye başlamıştım?

İçimde bir şeylerin değişmiş olduğunu hissediyordum. Bin yıllık bir süreyi bir hayvan gibi kış uykusunda geçirmiş ve bir şeyleri değiştirmek yolunda en küçük bir çaba harcamamıştım.

Gerçekle ilgisi olmayan hatıralara, düşlere ve kedere boyun eğmiştim.

Ne bir tanrıça, ne de bir kadın olabilmiştim; sadece zaman dönümü içinde kendisini, yeni bir başlangıcı arayan, varlığına ancak tahammül edilebilen bir varlık...

Düşünmem gerekiyordu, fakat bu zamana dek yaptığımdan farklı bir şekilde. Çünkü iki gerçek hâlâ farklı bir varlık olduğumu ispat ediyordu: Göbek deliğim yoktu. Ve uzun, karanlık yüzyıllar boyunca azıcık olsun yaşlanmamıştım.

Derin bir nefes aldım, doğruldum ve ellerimle kalçalarımı okşadım. Kalın postların üzerinden bile Renbart'ın karısının haklı olduğunu hissedebiliyordum. Hâlâ genç bir kız gibi inceydim - çağlar boyunca gördüğüm tüm kadınlardan daha ince. Ve ansızın, hiç beklenmedik bir şekilde, gülmeye başladım.

"Pekâlâ" dedim alçak bir sesle. Gözlerimin önünde renkli kıvılcımlar uçuşuyordu. "O halde uyan artık, İnanna!"

"Letu... Tula... Thule... Beni duyan birileri var mı?"

"Ultima Thule... burası Ultima Thule, son kale!"

"Hyperborea'nın ötesindeki sonsuz buzda mı?"

"Hayır, Asya'nın içlerinde... Her geçen yüzyıl daha korkunç bir çöle dönüşen Uygur cennetinde! Kuraklık yemyeşil ülkeyi yiyip bitiriyor. Sıcak rüzgârlar bir zamanlar bereketli olan her şeyi yok ediyor. Su kaynakları kuruyor, ırmaklar derelere dönüşüyor, hatta tatlı su denizi bile giderek küçülüyor..."

"Uygur isimli bir koloniden söz edildiğini hiç duymamıştım."

"Burası Atlantis tanrılarının son sığınak yeri..."

"Bu konuda da bilgi sahibi değilim."

"Uygur Vadisi tüm yeraltı geçitleri, ambarları ve Eski Düzen'e ait belgeleriyle birlikte son buz çağından bu yana giderek unutuluyor. Büyük bilgi sadece birkaç yetkili tarafından gelecek kuşaklara aktarılıyor."

"Anlayamıyorum! Madem bu bilgiler sakladığınızı ve koruduğunuzu iddia ediyorsunuz, o halde göktaşı Kral Adası'nı ve neredeyse tüm kolonileri tahrip ettiği zaman neden müdahale etmediniz?"

"Son yüzyılların bilgisiz kralları en önemli belgelerin Himalaya Dağları'ndaki Shangri-La'ya götürülmesine izin verdi. Söylenene göre orada ilk kolonistlerin hiç yaşlanmayan, haftalar boyunca nefes almayan, yemeye ve içmeye gerek duymayan ahfadı tarafından koruma altına alınmışlar..."

"Himalaya'daki Shangri-La mı? Oradan söz edildiğini duymuştum. Üzerinden hiçbir gök gemisinin uçamadığı dağ da orada bulunmuyor mu?"

"Doğru! Eskilerin gücü Karakal Dağı'nı en gelişmiş teknolojiyi bile çaresiz bırakan ve her türlü yaklaşma denemesini boşa çıkaran bir mekâna dönüştürmeyi başarmıştı."

"Geriye hiçbir şey kalmadı mı? En küçük bir şey dahi?"

"Hayır. Eskiler tarafından kar devlerinin vadisine götürülemeyen belgeler, felaketten beş yüz yıl önce İç Asya'daki dört renkli Sian piramidinde muhafaza altına alınmıştı. Rahipler ellerindeki büyük bilgiyi orada saklamış ve felaketten hemen önce son bir kurtuluş çaresi aranmaya başlandığını fark edince kendilerini öldürmüşlerdi. Tek bir düşüncelerinin bile kendilerini ele vermesine ve yok olmaya mahkûm bir sistemin son anda kurtarılmasına engel olmak istiyorlardı."

"Ya sen? Bu kadar çok bilgi sahibi olmana rağmen hiçbir şeyi değiştiremeyen sen... Sen kimsin?"

"Beni arayan sen olduğuna göre, önce kim olduğunu sen bana söyle!"

"Ben Tanrı Brahma'nın halefi Mana'yım."

"Sen Brahma'nın halefi olamazsın!"

"Neden?"

"Çünkü ben de Brahma adını taşıyorum!"

"Brahma öldü!"

"Brahma sonsuza dek yeniden vücut bulacaktır. Eski tanrıların birçoğu da benim gibi yaptı. Ölümlü vücuttan varlığın başka bir boyutuna geçmenin biricik yolu budur!"

"Bir yeniden doğum mu?"

"Cevabı bulabilmen için önce kendini tanı! Aranızdan bir kız bunu yapmakla meşgul..."

Erkekler, kadınlar ve çocuklar, nemli deriden yapılmış giysilerini kurumaları için asmışlardı. Her akşam olduğu gibi, sonsuz alacakaranlığın içinde ısı ve ışık, koruma ve emniyet anlamına gelen ateşin karşısına çıplak olarak oturmuştuk. Bu akşam ilk kez duman dayanılmaz boyutlarda değildi ve herkes çadırın en uzak köşesini bile rahatlıkla görebiliyordu.

"Bakalım ne zamana kadar işe yarayacak?" diyordu Renbart, oğlu Hellfried ona parmağıyla çadırın tepesindeki garip deliği işaret ettiği zaman.

"Demek şelalenin oradaydın?" dedi Renbart sonunda bana dönerek. O da diğerleri gibi ucunda bir parça çiğ et bulunan kemik bir şişi ateşin üzerinde sabırla tutuyordu. Başımı salladım ve bir kez daha ateşin yanındaki içi sıcak süt dolu deri tuluma uzandım. İki, üç yudum içtim ve bu arada birkaç damla süt göğüslerimin arasına damladı. Önce hiçbir şey fark etmedim, fakat sonra Fjörgyn'in alnına düşen saçlarının arasından bana dik dik baktığını gördüm. Deri tulumu yavaş yavaş tekrar yerine astım. Bu akşam erkekler, büyükçe oğlanlar ve kızlar da dahil olmak üzere, herkes bana bir başka bakıyordu. Bu bakışlardan oldukça rahatsız olmuştum. Başımı yavaşça yana çevirdim. Çok garip, diye düşündüm, genç bir tanrıça bir şeylerin değişmiş olduğunu bedensel olarak nasıl hissedebilir ki?

Çadırın girişine uzanmış olan beyaz kurt bile kulaklarını dikmişti ve bir taraftan diğer tarafa dönüp duruyordu. Kara parıltı-

lar saçan dudaklarını germişti ve çok yavaş bir sesle hırlıyordu. Hayvanların çadıra girmesine aslında pek ender izin verilirdi. Fjörgyn ancak küçük çocuklar ellerinde kanadı kırık veya yavru bir kuşla geri döndükleri zaman onların biraz şımartılmasına izin verirdi.

Renbart'ın karısı bir yandan kendisini bağdaş kurduğu bacaklarıyla ateşe biraz daha yaklaştırırken, diğer yandan da elleriyle dolgun göğüslerini okşuyordu. Ne kadar kuvvetli ve iyi beslenmiş olduğunu bana özellikle sergilemek ister gibi bir hali vardı...

Diğer kadınların bana yöneltilmiş özel davranış ve mimiklerini daha önce asla bir meydan okuma olarak kabul etmemiştim. Ben onlardan biri değildim. Erkeklerle kadınlar arasında başlangıçta ilgimi çeken, fakat sonradan sıradanlaşan ilişkiye katılmam için bir sebebim yoktu. Erkeklerle kadınların, hatta hayvanların bir aradayken yaptıkları benim için onların kısa yaşamlarının yemek, içmek, nefes almak ve uyumak gibi zorunlu, hatta hoş bir zorunluluğuydu.

Ben de insanlar ve hayvanlar gibi yemek, içmek, nefes almak ve uyumak zorundaydım. Fakat bende zaman onlarda olduğu gibi önemli bir rol oynamıyordu. Daha da önemlisi cinsel ilişki, doğum, ölüm, korku ve iktidar kavgası ve karşılıklı bağımlılık gibi geleneklere da bağlı değildim. Onlardan biri gibi yaşıyordum - fakat özgürdüm... Daha önce asla aklıma gelmeyen bir şeyi yapabilecek kadar özgür...

Yavaş yavaş sırtımı dikleştirdim. Omuzlarımı geriye attım ve parmaklarımı ileri uzattım. Ateşin başında oturan diğer kadınların parmaklarından çok daha ince ve uzundular. Asırlardan sonra ilk kez tırnaklarımın altındaki kirler beni rahatsız ediyordu. Fjörgyn dudaklarını ısırdı ve derin bir nefes aldı. Ne yapmak istediğimi anlamıştı.

Karnım Fjörgyn'inki gibi kat kat değildi, tam aksine, çadırın

çıtalarına gerilmiş dümdüz derilere benziyordu. Bacaklarım da aynı şekilde düz ve pürüzsüzdü. Ağzımı biraz araladım, parmaklarımı açtım ve uçlarıyla göğüslerimin üzerindeki süt damlalarını sildim.

Renbart'ın bakışları kararmıştı. Alnında derin kırışıklıklar belirmiş olmasına rağmen, bu ifadenin ardında hangi duyguları gizlemek istediğini çok iyi biliyordum. Renbart, Fjörgyn'den korktuğu için böyle yapıyordu. Hellfried'in kabilenin kadınlarıyla ilgilenmesi için henüz birkaç yıla daha ihtiyacı vardı.

Renbart'ın ağzı giderek daha fazla açılıyordu. Sonra elindeki kemikli et parçasını öyle bir ısırdı ki, az kalsın boğuluyordu. Büyük bir güçlükle gülmemeye ve tüm bu olanların farkında değilmişim gibi davranmaya çalıştım. Ateşin başındaki konuşmalar son bulmuştu. Kabile üyeleri soluklarını tutmuş, benimle Fjörgyn arasındaki sessiz mücadeleyi izliyorlardı. İçlerinden sadece pek azı bu duruma şaşırmıştı. Diğerleri açıklayamadığım bir sebepten ötürü bu ânı uzun bir zamandır bekler gibiydiler.

"Yeter artık!" dedi Renbart kaba bir sesle.

"O buradan gitmeli!" diye karşılık verdi Fjörgyn aynı anda dişlerinin arasından. Nefesini daha fazla tutamadığı için göğsünü tekrar içeri çekmek zorunda kalmıştı.

"Şuradaki kurt benim de hoşuma gitmiyor."

"O canavardan söz edip durma!" diye bağırdı Fjörgyn öfkeyle. "Meselenin o olmadığını çok iyi biliyorsun! Şu yabancının ne yapmak istediğini benden başkası fark etmiyor mu? Artık vaktinin geldiğine inanıyor! Üzerindeki yumuşak postu tümüyle sıyırıp attı. Artık dişi bir kurt olmak istiyor... Bize önderlik edecek lider bir hayvan!"

"Saçmalıyorsun!" diye sözünü kesti Renbart karısının. "O ne yaptı? Kabileye bir kurt getirdi. Çadırda bir duman deliği açtı. Ve seninle kavga etti. Seni bu kadar öfkelendiren bu mu?"

"Hiçbir şey anlamıyorsun!"

"Anlıyorum, anlıyorum" diye güldü Renbart kısık bir sesle. "Senin için çok acı bir durumun seni öfkeden deliye döndürdüğünü gayet iyi anlıyorum! O henüz genç bir kız ve bizim kadınlarımıza benzemiyor. En fazla on altı, on yedi yaşlarında bir kızın vücuduna sahip! Yoksa içimizden birinin Tanrı Taşı'na sahip olmadığı takdirde toz bile olamayacak bir kadını arzuladığını mı düşünüyorsun?"

"O halde neden ona büyülenmiş gibi baktınız?"

"Göğsünü şişirmeye ilk olarak sen başlamadın mı?"

"Evet, bunu yaptım. Çünkü onun gurur duyduğu şeyler hiçbir işe yaramıyor. O benim aklımı karıştıramaz ama ateşin karşısında gerçek düşüncelerini açıklayamayacak kadar korkak olan sen, Hellfried ve diğerleri için aynı şeyi söyleyemem..."

Renbart'ın yüzü daha da karıştı. Öne eğildi, ateşin yanındaki odun yığınının içinden birkaç ince dal aldı ve onları yavaşça ateşin içine koydu. Nemli köklerin çatırdayarak ve tüterek yanmaları için aradan bir süre geçmesi gerekmişti. Neden olduğunu bilmiyordum, fakat bu erkeklere karşı içimde bir acıma hissi belirmişti. İlk kez Fjörgyn ve kabilenin diğer kadınlarına karşı içimde erkeklere duyduğumdan daha derin bir hoşlanmazlık hissi belirmişti. Kafam oldukça karışmıştı... Aslında annelerin ve kızların tarafını tutmam gerekmez miydi? Ben de göğüsleri ve cinsel organı olan bir dişi değil miydim? Gerçi onlarınkiyle tam olarak aynı işlevi görmüyordu, ama...

O zamana kadar duygularım erkekler, kadınlar ve çocuklar arasında bir ayırım yapmamıştı. Benim için onlar sadece birer insandı - aralarında fark gözetmiyordum. Onlarla birlikte yaşıyordum, fakat onlara ait değildim. Kendi benzerlerimle ve kökenimle her türlü ilişkiyi kaybetmiş olan bir tanrıçaydım. Tam bu anda içimde bir açıklama yapma ihtiyacı belirdi. Fakat şelalede yaşadıklarımı onlara ve kendime nasıl açıklayabilirdim ki?

Sonraki haftalar önemli bir olay olmadan geçti. Soğuğun ve ıslaklığın içindeki sürekli hareketlilikte, hızla yol alan kara bulutlarda, yosun ve kuru çalılarla kaplı çamur deryasında bir değişiklik yoktu.

Ren geyiklerinin izlediği yolu hızla akan nehirler belirliyordu. Buz gibi suları binlerce yıl önce başlayan erime döneminden bu yana derin vadiler oluşturmuştu. Şimdi de yaşama alanlarının doğal sınırlarını belirliyorlardı ve onlardan ayrılmak neredeyse tümüyle imkânsızdı.

Fakat bu geniş vadilerin tümü aşılmaz değildi. Bazılarının ortasında ren geyiklerinin hepsinin yüzerek geçebileceği ince dereler akıyordu. Bazı nehirlerin suyunun çok bol, bazısının ise pek az olması üzerinde hiç kafa yormamıştım. Fakat günlerden birgün, özel bir sebebi olmadan, ansızın bunun nedenini anlamıştım: suyu az olan vadiler, ilk başta oluşanlardı. Dünyanın ekseninin değişmesine neden olan felaketten sonra ise eriyen kar sularının akış yönü değişmişti.

Bunun ne anlama geldiğini kavramam oldukça uzun sürdü. Ren avcıları yönlerini hesaplarken yanılıyorlardı! Onlar hâlâ çok eski bilgilere ve geleneklere göre hareket ediyorlardı. Fakat artık kuzey yönü kuzey değil, kuzeybatı veya kuzeydoğu yönüne denk düşüyorsa, bulutların izlediği yol ve geceyle gündüz arasındaki ince ayırım eskisi gibi değilse, hayvanlar ve insanlar kaçınılmaz olarak her gün tekrarlanan bir yanılgının içine düşeceklerdi!

Evet! Tüm hayvanlar ve insanlar büyük bir çemberin üzerinde dolanıp duruyorlardı! Gündüzleri güneşi görmeden düz bir hat üzerinde yol aldıklarını sanıyorlardı, oysa hâlâ belirgin olan mevsimlerin bulutları ve rüzgârları, onların birkaç ay sonra tekrar hareket noktalarına dönmelerine sebep oluyordu.

Bu olayı kavradığım sırada dişi bir ren geyiğinin yanında duruyordum. Genç bir kız, elindeki kalın bir tahta parçasıyla

deri bir tulumun içindeki sütü hızla çırparak, tereyağı elde etmeye çalışıyordu. Biraz ileride ise birkaç adam duman tüten kan gölcükleri arasında erkek bir geyiği parçalamakla meşguldü. Yanımdaki beyaz kurt huzursuzlukla hırladı. Her ileri atılmaya hazırlanışında önce soran gözlerle bana bakıyordu. Ben de onun vahşi yaşamına dönmesini istemediğim için başımı sallıyordu. Zamanının ne zaman geleceğini öğrenmek zorundaydı.

Birkaç gecedir diğer kurtlar da çadırların yanına geliyordu. Beyaz kurdun onlara katılmasına izin vermiştim. Kadınlar kendi aralarında benim beyaz kurdu büyülediğimi ve ondan çocuk sahibi olmayı istediğimi fısıldamaya başlamışlardı bile...

Daha dikkatli davranmam gerektiğini biliyordum. Genel hava aleyhime dönmeye başlamıştı. Buna rağmen ren avcıları kabilesini terk etmeye henüz hazır değildim. Fazla vaktim kalmadığını ve beyaz kurdun yanımda olmadığı her gecenin son gecem olabileceğini biliyordum!

Erkeklerin parçalamakta olduğu geyiğin yanına gittim, yakındaki yuvarlak bir taşın üzerine oturdum, bir yandan onlara bakarken, bir yandan da daha neler öğrenmem gerektiğini düşünüyordum.

Yüzyıllar boyunca aynı yerde yaşamakla edindiğim bilgi ne işime yarardı ki? Erkeklerle kadınların akşamları ateşin başında oturarak sürekli aynı şeylerden söz etmelerinin, büyük bir çember üzerinde dolanıp durmalarıyla ne ilgisi vardı? Onların karanlıktan önceki zamana dair anlattıklarının tümünü biliyordum. Fakat yine de, bu hikâyelerin ne anlama geldiğini ne ben, ne de onlar anlayabiliyordu! Ansızın bu hikâyelerde bana yöneltilen bir açıklama bulunabileceğini sezinledim. Suya gömülmüş krallığın tüm bilge ve öğretmenlerinin, olacakları anladıktan sonra hiçbir hazırlık yapmamış olmaları mümkün değildi.

O büyük uygarlığın en azından bir kısmını kurtarmaya çalışmış olmalıydılar! Hem de akla hayale gelebilecek her türlü yön-

temle! Ben olsam ne yapardım? Bilgi hazinesini toprağa mı gömerdim? Yoksa karanlığın fırtınaları son bulunca yeniden yeşerme imkânı bulabilecek her yere eker miydim? Bir tohum nerede yeşerir? Toprağın nemli ve karanlık bağrında. Yeni yaşam nerede meydana gelir? Güneşin yakıp kavurduğu bir alanda değil, gizliliğin korumasında. Kabilenin anlattığı hikâyeler, yeni başlangıcın ilk filizleriydi. Bu filizler o kadar küçüktü ki, ancak eski sırlara vakıf olanlar onu yorumlamayı başarabilirdi.

Kanlı bıçaklarıyla öldürdükleri ren geyiğinin başında duran erkeklere bakıyordum. Onlar için başka bir şey yoktu. Ezelden beri yaptıkları gibi mi yaşıyorlardı?

Hayır!

Bu tam olarak böyle değildi!

Onlar dünyalarının karanlık ve kör çemberinin içinde yaşıyorlardı. Fakat bu gerçeğin sadece bir yüzüydü, çünkü başka bir geçmişe sahip olmasalar, ateşin başında oturup kendileri için bugün bile bu kadar önemli olan o büyük ilişkilerden söz etmezlerdi.

İçlerinde o çok eskiden atılan tohumu taşıyorlardı. Ve bu tohum eninde sonunda yeşerecekti - aradan binlerce yıl daha geçmesi gerekse bile! Fakat ben gerçeğin farkına onlardan önce varabilmiştim. Belki de hayatta kalmamın sebebi de buydu. Ve ansızın meselenin ne olduğunu kavradım: Dinlemeliydim... bu insanların anlattıklarını artık can kulağıyla dinlemeliydim.

Artık günleri göğsümdeki Tanrı Taşı'nın ışıltısı altında izlemeye başlamıştım. Bu nedenle beyaz kurtla birlikte kabileden ayrılıp, yalnız başıma kalabilecek kadar uzaklara gidiyordum. Nehirlerin akışını izliyor, Tanrı Taşı'nın solgun ışığı altında onların sabah, öğle ve akşamki durumlarını karşılaştırıyordum. Ren kanı ile bir deri parçasına elimden geldiği kadarıyla buzlar altındaki ülkenin bir haritasını çizmiştim. Dünyanın eskisinden daha farklı dönmesi gerektiğini anlayabilmem için de aradan oldukça uzun bir süre geçmesi gerekmişti.

Bu bilginin daha fazlasına ise ulaşmam imkânsızdı, çünkü üzerinde hareket ettiğimiz bölge felaketten önce de kalın bir buz tabakasıyla kaplıydı. Fakat asgari olanaklarda çizdiğim haritanın bile bana büyük yardımı dokunuyordu. Eriyen buzların arkalarında yeni göller ve iç denizler bırakarak geriye çekildiğini anlamıştım. Ve günün birinde, hatta yakın bir gelecekte, buzlar geride sadece kara değil, tuzlu su denizleri bırakacak kadar eriyecekti. O zaman buzlar yerlerini büyük okyanusa teslim edecekti. Ve şimdi sürülerin hareket ettiği her yerde, diğerleriyle bağlantılı büyük bir deniz meydana gelecekti. Buzul çağında var olmayan büyük bir Kuzey Denizi...

KARANLIKLAR DÜNYASINDAN KAÇIŞ

Hemen aynı akşam uzun süredir sabırsızlıkla beklediğim olay gerçekleşti. Dışarıda fırtına uğuldarken çadırın içinde yiyip içiyorduk. Fjörgyn'in kötü bakışlarına rağmen, Renbart bana bir kez daha şelalede gördüğümün ne olduğunu sordu.

"Göğsümdeki bir damla süte benzer bir şeydi" dedim alçak sesle kendime ve diğerlerine. "Işığı gördüm ve ansızın karanlıktan ve soğuktan başka bir şeyi, mutluluğu da hissedebileceğimi anladım."

"Onu dinlemeyin!" dedi Fjörgyn kısık dudaklarının arasından bıçak kadar keskin bir sesle. "Dışarıda karanlık ve soğuktan başka ne olabilir ki? Annelerimiz bizi buna karşı uyarmamış mıydı?" Kötü bakışlarla etrafını süzdü ve diğer kadınların sessiz onayını aldı. "Onun gördüğünü iddia ettiği bir şeyin olması mümkün değil!"

"O halde hayvanların gözleri sizinkilerden daha keskin!" diye cevap verdim sakin bir sesle.

"Onlar ne görmüş olabilir?" diye sordu Hellfried. Ona gülümsedim ve kılsız göğsünü şişirmesini izledim. Kollarındaki ve bacaklarındaki kasları oynatırken, ter içindeki vücudu ateşin ışıltısında parlıyordu.

"Güneş ışığını" dedim. "Bana kalırsa hayvanlar şelalenin parıltısında güneşin ışığını görüyorlar. Ben de aynı şeyi gördüğümü hissettim..."

"Güneş..." dedi Renbart derin derin içini çekerek. "Güneş

nedir? Biz kuzeyin en uzak noktasına kadar gittik, fakat sürülerin peşinden giden ren kabilelerinden hiçbir avcı uçsuz bucaksız düzlüklerin bir tarafında doğduktan sonra gökteki mavi bir denizin üzerinde yavaş yavaş yol alan ve aksi yönde yok olan o ateşi görmüş değil..."

"Belki de sözlerinde doğruluk payı vardır" dedi Renbart'ın genç kardeşlerinden biri. Hellfried gibi onun da ailenin diğer üyelerinden çok daha açık bir teni ve kızıl saçları vardı. Bundan tam yirmi beş yıl önce, uzun bir karanlık sonrası bulutların arasında sarı bir lekeye benzeyen ateşin görüldüğü o günde doğmuştu. "Bulutların arasında gürültüyle yere düşen ve bizi korkutan başka ateş kıvılcımları da yok mu?"

"Bunun açıklaması kolay" dedi Renbart elini sallayarak. "O olay dünya ağacının dallarında oturanların kavgasının bir sonucu."

"Bu ağaç nerede?" diye sordu Windkald. "Üç kuşaktan beri sürülerimizin peşinde kuzeye doğru yol alıp duruyoruz. Şimdiye kadar bir tek dağ bile görmüş değilim. Her şey buzlar tarafından dümdüz ve yamyassı edilmiş..."

"Fakat hayvanlar binlerce yıl sonra bir şeyler yetişen toprakları yeniden buluyorlar" dedi Renbart. Ağzındaki bir kıkırdak parçasını tükürdükten sonra konuşmaya devam etti: "Belki Hellfried güneş ışığının Niflheim karanlığının üzerinde zafer kazanacağı o günü görebilir." Sonra başını kardeşinden yana çevirdi. "Doğduğun gün babamız annemize şöyle demişti: 'Şuraya bak! Ne güzel bir ışık!' Annemizin ona nasıl cevap verdiğini biliyor musun?"

"Evet, bunu daha önce de yeteri kadar anlatmıştın."

"Çünkü gerçek bu! 'Hangi ışığı daha çok beğendin? Gökte parlayanı mı, yoksa kucağımda parlayanı mı?' demişti annemiz babamıza."

"Kes artık!" dedi Windkald sıkkın bir tavırla. "Babamızın ona nasıl cevap verdiğini biliyorum..."

"Şöyle demişti: 'Gökyüzünde her gün yeniden doğan ve oğluna vereceğim umudun adı kadar aydınlık bir ateşe karşılık, senin çocuklarının bir düzinesini feda ederim!'"

O mucizevî günden sonra bulutların rengi ne bir daha aydınlanmış, ne de her zamankinden daha kararmıştı. Sadece bir kez, diye anlatıyordu kabilenin yaşlıları, sadece bir kez, uzun zaman önce başının etrafında mavi bir hâle bulunan tanrıça kampa ayak bastığı zaman, o yıldızı tümü görmüştü. Bulutların arasındaki ufacık bir delikten o kadar berrak ve aydınlık olarak ışıldamış ki, sürüdeki hayvanlar bile çadırların etrafını birkaç kez koşarak dolanmak zorunda kalmışlar.

"Sizi hâlâ anlamıyorum" dedim. Bir an için onlara her zaman düşündükleri gibi kuzeye doğru yol almadıklarını açıklamayı düşündüm. Fakat bu sadece yeni anlaşmazlıklara yol açardı, bu nedenle hiç sesimi çıkarmadım.

"Bu korkunç alacakaranlıkta yaşamaya mecbur olmadığınızı size birçok kez söylememe rağmen bana inanmadınız" diye sözlerime devam ettim. "Sizi güneye, dağların ve tepelerin arasından, buzların asla ulaşamadığı ülkelere götürebilirim. Orada da avlanacak hayvanlar olduğunu biliyorum..."

"Hayır, yine başlama!" diye sözümü kesti Renbart. Fjörgyn'in elinden yeni bir etli kemik parçası aldı. "Belki de hatıralarındaki ülke Ata-lantis ve başkenti Basilea gerçekten hâlâ vardır. Fakat bizim orada işimiz ne? Bugüne kadar asla yaban sığırı, gergedan ve ayı avlamadık. Ren sürüleri bizim yaşamımız anlamına geliyor. Soğuğun ne bizim, ne de onlar üzerinde etkisi var. Yeryüzü yeraltı dünyası olduğu zaman, o korkunç böğürtü havayı yırttığı zaman, kar gökten kara taneler halinde düşmeye başladığı zaman ve eski As kâhinlerinin söylediği her şey gerçek olduğu zaman, başımıza gelenlere onlarla birlikte katlandık. Bize kız ve erkek kardeşlerimiz kadar yakın olan ren geyiklerini takip etmekten asla vazgeçemeyiz. Onlardan ayrılmamız bizim ölümümüz anlamına gelir."

Omuzlarımı silktim. Israr etmenin anlamı yoktu. Bu insanları dünyanın daha sıcak, daha güzel bölgelerine göç etmeye zorlayamazdım. Fakat ben kendim için daha fazlasını öğrenmek istiyordum.

"Renbart haklı" diye onayladı onu Windkald. "Bizim köklerimiz burada. Ren geyikleri burada her gün Yggdrasil Ağacı'nın dallarıyla besleniyorlar. Günün birinde biz de atalarımızın sözünü ettiği Dünya Dişbudak Ağacı'nın altında duracağız."

İşte bu! Bir zamanlar tüm yaşamı belirlemiş olan tek, büyük bir ağaç! Bu gerçekten de bir ağaç olmak zorunda mıydı? Yoksa bu tasvirin bambaşka anlamları da olabilir miydi? Gri Ev'deki şifreli tasvirleri düşündüm. Onların arasında göğe yükselen dallı budaklı bir ağaca benzer bir şey var mıydı? Tanrılar Okulu'nun en küçük öğrencilerine sık sık anlatılan bir hikâyeyi hayal meyal hatırlıyordum. Kral Adası'nın en büyük yanardağının kraterinden yükselen ve yukarı çıktıkça etrafa yayılan duman sütununu, gök kubbeyi omuzlarında taşıyan güçlü bir adama benzetmez miydik?

"Yggdrasil tüm ağaçların en büyüğü ve en iyisidir" diye başını salladı Renbart hûşû içinde. Karısının kendisine mütemadiyen yeni et parçaları uzatmasından oldukça hoşnut görünüyordu. "Dalları tüm dünyaya yayılır... hatta bulutların üstüne dek uzanır..."

"Hellfried!" diye bağırdı ansızın Fjörgyn. Delikanlı irkilerek toparlandı. O âna kadar yaşlıların konuşmalarının bir kelimesine olsun dikkat etmemişti. Büyülenmiş gibi parmak uçlarımla göğüslerimin arasında ve bacaklarımın iç kısmında oluşan ter damlalarını silmemi izliyordu. Çadırın içi oldukça sıcaktı. Her zamankinden daha sıcak...

"Konuşulanları dinlemiyor musun?"

"Dinliyorum, anne..."

"O halde benden duyduklarını ve benim de büyüklerimden duyduklarımı anlatmaya sen devam et..."

"Biz hepimiz..." diye başladı konuşmaya Hellfried duraksayarak, "biz hepimiz bu ağacın çocuklarıyız. O, büyük Toprak Ana'nın bir zamanlar yaşayan her şeyi koruması için dünyaya getirdiği bir ağaçtır. Üç kök onun dik durmasını sağlar. Onların altında tüm tatlı suların kaynağı olan Hwergelmir saklıdır, ejderha Nidhöggar her şeyi kemirse bile..."

"Ya kartal ne oldu?" diye sordu Renbart. Bir yandan da bana memnun, hatta gurur dolu bakışlar fırlatıyordu.

"Çok şey bilen bir kartal Yggdrasil Ağacı'nın dalları arasında oturur ve kartalın gözlerinin üzerinde de atmaca Wedrfölnir nöbet tutar. Yggdrasil'in dalları arasında kavgacı sincap Ratatöskr'e bile yer vardır. Bu sincap bilge kartal ile ağacın kökleri arasında yaşayan kötü ejderha arasındaki kavganın taşıyıcılığını yapar. Dain, Dwalin, Dunneir ve Durathror adlı dört geyik görkemli ağacın etrafında dolanarak onun tomurcuklarını yerler. Fakat -ejderhanın mağarasındaki yılanlar gibi- bu ona zarar vermez, çünkü hiç kimse Yggdrasil Ağacı'nı deviremez. Ona ne ateş, ne de balta zarar verebilir..."

"Görüyor musun, bizim hikâyemiz bu kadar basit işte" dedi Fjörgyn. "Bunların bir kısmı senin bize anlattıklarına benziyor belki. Fakat taş çadırlara, suda yüzen ve gökte uçan gemilere dair masallar bizim ne işimize yarar ki? Süt dolu memeler gibi dev ağaçların dallarında yetişen meyveler... hayır, hayır... sen canın ne isterse anlatabilirsin! Burası bizim ülkemizdir - sisi, soğuğu ve karanlık bulutlarıyla! Biz başka bir şey bilmiyoruz ve istemiyoruz!"

Ren avcılarının ve kadınlarının yüzlerini inceledim. Çocuklar bile bana karşı çekingen ve ters davranışlar içindeydi.

"Bunları bana neden anlatıyorsunuz?" diye sordum. "Sizin hikâyenizi sizden çok daha uzun zamandır biliyorum..."

"Sen hikâyemizi ve yaşantımızı değiştirmeye çalıştın!" dedi Fjörgyn sert bir sesle.

"Fakat ben sadece şelalede ne gördüğümü söyledim!"

"Ezelden beri birlikte yaşadığımız dumanın dışarı çıkması için Hellfried'i çadırın tepesinde bir delik açmaya zorlayan kimdi?"

"İçerisi şimdi daha sıcak değil mi?" diye sordum. "Çocuklar hâlâ öksürüyor mu? Çadırın içinde daha önce hiç bu kadar rahat etmiş miydiniz?"

"Sen erkekleri ayartmaya çalışıyorsun!" dedi Fjörgyn. "Dişi bir geyiğin sütüyle göğüslerini ıslattın! Bununla ne yapmayı amaçladığını fark etmediğimi mi sanıyorsun? Hellfried'in sana nasıl baktığını gördüm. Ve Windkald'ın yanına oturabilmek için gösterdiği çabayı. Ve Renbart'ın ataların hikâyesi ile seni kazanmaya çalışmasını."

Onun ne demek istediğini anlamamıştım.

"Neden ansızın benden nefret etmeye başladın?" diye sordum. "Şimdiye kadar size karşı bir davranışım oldu mu?"

"Öyle mi? Gerçekten olmadı mı?" diye karşılık verdi Fjörgyn buz gibi bir sesle. "O halde bize şimdi ve burada, aradan geçen yıllar ve yüzyıllar boyunca herhangi bir şey yapıp yapmadığını söyle!"

Çaresizce başımı salladım. Beni neyle suçlamak istiyordu?

"Cevap vermiyor musun? O halde sana ne düşündüğümü söyleyeyim: Senin bir tanrıça olduğun iddia ediliyor! Bizim hepimizden daha büyük olabilirsin, fakat sen Buz Devi Ymir'in soyundan gelmiyorsun! Odin bir tanrıydı, Wili ile We de. Odin tanrıların yaklaşan sonundan haberdardı. O her şeyin nasıl başladığını ve nasıl sona ereceğini biliyordu..."

Ateş çatırdadı ve külleşmiş bazı dallar kırıldı. Ocaktan yükselen bir duman bulutu çadırın tepesinde toplandı, delikten çıkmak üzereyken ters bir rüzgârın etkisiyle tekrar içeri yayıldı.

"Görüyor musun! Duman deliğin bile verdiğin sözleri yerine getirmiyor!" dedi Fjörgyn zafer dolu bir sesle. Başını Renbart'a

doğru çevirdi ve boğuk, hırıltılı sesiyle o eski ağıtı okumaya başladı:

"Ymir'in etinden dünya yaratıldı,
kanından fırtınalı deniz,
kemiklerinden en yüksek dağlar,
saçlarından bitkiler ve ağaçlar,
ve başından göğün çatısı.
Kaşlarından ise tanrılar
Midgard'ı yarattılar, insanların bahçesini,
Midgard'ın ortasında, sonsuz yükseklikte,
Asgard'ı yarattılar, kendi evlerini.
Nerede şimdi Midgard, nerede Asgard?
Sadece ıssız Utgard ülkesini görüyoruz çevremizde,
sadece Niflheim'in bulutlu gecelerini..."

Şiddetle esen rüzgâr çadır oluşturan derileri şişiriyordu. Arka tarafta çocuklar yeniden öksürmeye başlamıştı. Büyük yağmur damlaları, Fjörgyn'in ağıtını haklı çıkartmak istercesine, iç kısımları kuruyup sertleşen hayvan derilerinin üzerine düşüyordu.

O anda diğerlerinin ne yaptığı umurumda bile değildi. Düşüncelerim sadece o büyük ağacın etrafında dolanıp duruyordu. Bununla gerçekten Kral Adası'ndaki yanardağ kast edilmiş olabilir miydi? Köklerinde ve dallarında yaşayan çeşitli canlı varlıklar, bir zamanlar benim dünyamda var olanları yansıtmıyor muydu? Entrika, güç ve bilgelik!

Tanrı-yöneticiler arasındaki rekabet bile Yggdrasil hikâyesinde yeniden yaşam buluyordu sanki. Beni rahatsız eden tek bir şey vardı: "... kimse Yggdrasil Ağacı'nı deviremez. Ona ne ateş, ne de balta zarar verebilir..."

Ateş ve balta. İkisi de gökten düşmüştü. Fakat bunlar sadece Gri Ev'deki resimler gibi birer simgeden ibaretse, o takdirde

söylenenler doğruydu! Felaket neredeyse her şeyi yok etmişti - sadece hatıraları değil!

Ren avcıları ailesinde yirmi sekiz defa daha uyudum. Bu zaman süresince çakmaktaşı bıçağımı biledim, kendime ren derisinden çizmeler, erkeklerin giydiği türden cepli bir pantolon, yeni bir ceket, iki deri torba ve üzerinde pek çok fiyonk olan bir kemer diktim.

Onlardan ayrılmak istediğimi sadece Fjörgyn ve Renbart biliyordu. Bunu onlara Hellfried'in o eski ağaçtan söz ettiği gece söylemiştim. Fjörgyn'in bana karşı aniden son derece sevecen, hatta dostça bir tavırla yardım etmeye kalkışması, beni son derece şaşırtmıştı. Benim için sert bir peynir kalıbı, dövülmüş kök dolu küçük bir kese, değerli çim tohumları ve dumanda tütsülenmiş et hazırlatmıştı. Erkekler ise günden güne daha sinirli oluyorlardı. Öfkelerini üzerine çeken ise ben değil, beyaz kurttu.

"Artık dışarıda hiçbir şey bırakamıyoruz" diye homurdanıyorlardı. "Geceleri kurdunun sürüsü gelip büyük güçlüklerle parçaladığımız hayvanları yiyor."

"Öyleyse siz de etlerin üzerini boynuzlarla kaplayın ve etrafını kurutulmuş bağırsaklarla çevirin..."

Ne demek istediğimi onlara göstererek açıkladım. Erkekler daha önce öldürdükleri tüm ren geyiklerinin görkemli boynuzlarını bir araya getirdiler. Hellfried'in de yardımıyla deri parçalarını ve kurutulmuş bağırsakları boynuzların uçlarının arasına bir örümcek ağı gibi gerdim. Yuvarlak taş parçalarının yardımıyla sivri kemik parçalarını bağları tutacak kadar derine çakmıştık. Sonra da erkekler büyük kemik çengellerle etleri ortadaki direğe astılar.

Hazırlık yaptığım zaman boyunca aile aynı yerde kaldı. Bu biraz da ren geyiği sürüsünün son derece alışılmadık bir davranışından kaynaklanıyordu. O zamana kadar hayvanlar da tıpkı

insanlar gibi her soğuk ve nemli günde biraz daha yol kat ederlerdi. Beyaz kurdun sürüyü bir arada tuttuğunu ilk fark eden Hellfried olmuştu. Kurt sık aralıklarla yanıma yaklaşıp güzel başını havaya kaldırarak ulumaya başlıyor, ben de ona özgürlüğünün bir kısmını geri veriyordum. Onun nereye gittiğine dair hiçbir fikrim yoktu ama sürünün diğer kurtlarıyla buluşacağını tahmin ediyordum. Muhtemelen de böyle yapıyordu.

"Seninle sürüsü arasında seçim yapmakta zorlanıyor" diye düşüncesini belirtti Hellfried. Bir süre sonra beyaz kurdun peşinden gitti ve sürünün neden ilerlemediğini anladı.

"Geniş bir yay çizerek tüm sürünün etrafında dolanıyor!" dedi Hellfried akşamın birinde. "Ve bir hayvan uzaklaşmak istediğinde, onu hemen geri dönmeye zorluyor."

"Hayvanlar kurtlardan korkuyor" diye başını salladı Renbart.

"Evet" dedi Hellfried. "Önce tek başınaydı, sonra sürünün diğer kurtları da ona katıldı."

"Her zamanki gibi zayıf hayvanları seçeceklerdir" dedi Windkald. "Etin etrafını çevirdiğimizden beri ona eskisi kadar rahat yaklaşamıyorlar." Hellfried ise başını salladı.

"Hayvanlardan birine saldırdıklarını asla görmüş değilim."

"O halde yaşamaya nasıl devam ediyorlar?"

"Hayvanları kestiğimiz yerdeki artıklarla..."

"Neden söz ettiğini biliyor musun, oğlum? Bir kurt, bir kurttur! Onlar vahşi birer hayvan olarak kalacaklar ve bunu İnanna bile değiştiremez!"

"Belki de yanılıyorsundur" dedim ve gülümsedim. Beyaz kurdun ve sürüsünün davranışlarındaki değişikliğin farkına uzun süre önce varmıştım. Bu arada yavru kurtlar da dünyaya gelmişti. Başlangıçta kimsenin dikkatini çekmemesine rağmen, sonradan kabilenin kadınları bu hayvanların daha önce gördükleri kurt yavrularından oldukça farklı olduğunu fark ettiler.

"Ne kadar garip!" diyordu Fjörgyn bile. "Diğer hiçbir hayvanın olmadığı kadar güvenilirler."

"Lider kurt gittikten sonra da yanınızda kalacaklar."

Fjörgyn inanmaz bakışlarla beni süzdü.

"Bu da büyülerinden biri mi?"

"Bilmiyorum" diye cevap verdim. "Tek bildiğim, bundan böyle bu genç kurtlardan korkmaya gerek duymayacağınız. Onlara iyi davrandığınız müddetçe size yoldaş olan ilk vahşi hayvan olacaklar."

Fjörgyn başını sallayıp duruyordu.

"Git!" dedi sonra öfkeden çok korku dolu bir sesle. "Buradan mümkün olduğu kadar çabuk git!"

"Gideceğim" diye başımı salladım. "Yarın sabah, bulutlar o kadar karanlık olmadığı zaman."

Ren geyiği derisi üzerine çizdiğim yarım yamalak haritayı, bir zamanlar kuzeyin bulunduğu kuzeybatıya doğru döndürmem gerektiğini anlamıştım. Aslında batıya doğru gitmek istiyordum, fakat suları buz kadar soğuk nehirlerden hiçbiri aşılacak gibi değildi. Kuzeyde göklere doğru uzanan buzdan bir duvar geçit vermiyordu. Uzun zaman önce güneyde de ikinci bir buz engeli bulunduğunu biliyordum. Bir zamanlar güneybatı yönü olması gereken güneye gitmeye karar vermiştim. Tanrılar Okulu'nda geçirdiğim uzun yıllar boyunca, krallık tarafından kolonileştirilmemiş bölgelere karşı pek az ilgi duyduğum için şimdi çok pişmandım.

Bildiklerimin tümü neydi? Eski Armorica'da, Aquitania'da, Akdeniz sahillerinde ve Afrika'da birkaç yerleşim ismi. Kıtaların eski hatlarını kabaca çizebilir, artık öğrendiğimden çok daha farklı konumlarda bulunan okyanus ve deniz akıntılarının yollarını gösterebilirdim.

Büyük tanrıların etki alanlarına dair bildiklerim bile bana fazla yardımcı olmuyordu, fakat buna rağmen bana yol gösterecek yeni bir işaret bulacağıma dair inancımı asla yitirmiyordum.

Avrupa'nın ortasında bir zamanlar buzlarla kaplı büyük dağların ismini hatırlamam da bana fazla yardımcı olmadı.

"Alp-ler" diye mırıldanıyordum sürekli olarak, fakat yanımdaki beyaz kurt bile bu kelimelerle ne yapacağını bilemiyordu. Geceleri yanımda yatıyordu ve vücutlarımızın sıcaklığıyla birbirimizi ısıtıyorduk. Bazen bir süre için yanımdan uzaklaşıyor, sonra ağzında bir kuş, kar tilkisi veya kar tavşanıyla geri dönüyordu.

Avladığı hayvanı her defasında getirip önüme koyuyor, sevinçle kuyruğunu sallıyor ve onu kendisiyle paylaşmamı istiyordu. Fakat bunu yapamıyordum. Soğuk su içiyor, küçük tomurcuklar ve otlar yiyor, o dişlerini avına geçirirken de başka tarafa bakıyordum.

Ne zaman olduğunu tam olarak hatırlamıyorum, fakat rüzgârın biraz hafiflediği ve bulutların her zamankinden daha yüksekte bulunduğu bir gecede, beyaz kurt aniden doğruldu. Boş yere ne olduğunu anlamaya çalıştım. Bir gün önce ağaçsız tundrada geçen uzun yıllardan sonra karşımıza çıkan ilk tepeleri geride bırakmıştık. Ben de buna en az yoldaşım kadar sevinmiştim. Aylardır yoldaydık. Ve sonra sesler duydum. Civarda başka kurtlar olmalıydı. Sadık yoldaşımın tüylerini okşadım, fakat huzursuzluğu giderek artıyordu. Sonra ansızın karanlıkların içinde kayboldu.

Aynı anda etrafımdan korkunç havlama ve uluma sesleri yükseldi. Dört bir yanımda hayalet gibi gölgeler koşturup duruyordu. Sonra inleme, ciyaklama ve ağlama seslerinden başka hiçbir şey duyulmaz oldu.

Ve birdenbire tüm sesler kesildi. Sessizlik bana az önceki kanlı kavga gürültülerinden daha korkunç geliyordu. Beyaz kurt geri döndüğü zaman, gözlerim karanlığa bir nebze olsun alışmıştı. Vücudumu belli belirsiz mavi bir ışık halesinin çevrelediğini fark ettim. Bu ışık Tanrı Taşı'ndan yükseliyordu. Ve

sonra onları gördüm. Yaklaşık on, oniki tane gri kurt... Beyaz kurt da onlara önderlik ediyordu. Ancak o zaman az önce neler olup bittiğini anlayabildim: Beyaz kurt yeni bir sürünün önderliği için mücadele etmiş ve sürünün eski liderini öldürmüştü.

"Bunu bir daha sakın yapma, Kurt!" dedim keskin bir sesle bana doğru memnun ve mağrur bir ifadeyle yaklaşan kurda. Hayvan büyük, güzel gözleriyle bana baktı, sanki ne demek istediğimi anlar gibiydi. Az öncenin vahşi ve muzaffer savaşçısı kuyruğunu bacaklarının arasına aldı, önümde yere uzandı ve karnındaki yumuşak tüyleri görebilmem için yan döndü. Bacaklarını kendisine çekmiş, karnını gıdıklamamı bekliyordu.

"Hayır" dedim sert bir sesle. "Bu defa yapmayacağım!"

Beyaz kurt yavaşça inlemeye ve mızıldanmaya başladı. O anda vahşi bir hayvandan başka her şeye benziyordu. Omuzlarımı silktim, bir süre daha sert bakışlarla onu izledim, sonra üzerine eğildim ve yavaşça karnında tüyleri okşadım.

"Tamam, tamam, ihtiyar Kurt! Bana sadece ne kadar büyük ve güçlü olduğunu göstermek istediğini biliyorum! Fakat ben savaş ve kavga sevmiyorum, anlıyor musun? Daha büyük bir sürüye sahip olmak gibi bir niyetim de yok..."

Kurt arkasını dönerek ayağa fırladı. Bu ani hareketi yüzünden az kalsın yere düşecektim. Hayvan biraz ileride durdu ve başını sallayarak bana bakmaya başladı.

"Öyle olsun!" diye bağırdım ona. "Ne yapalım, artık birkaç kişi daha kalabalık olduk!"

Kurt memnun olmuşa benziyordu. Bir kez daha onun aslında beni gayet iyi anladığını ve bir kez daha kendi iradesini kabul ettirmeyi başardığını anladım.

O geceden sonra yanımda daha kalabalık bir refakatçi grubuyla yol almaya başladım. Tepeler yavaş yavaş dağlara dönüşmeye başlamıştı. Geniş vadileri aşıyor ve zirvesi bulutlara dek uzanan dağlara tırmanıyorduk. Çorak topraktaki kara kuru

çalılar yerlerini aniden yeşil bitkilere ve ağaçlara bırakmıştı. Toprak bataklığı andıran nemini kaybetmişti; çimenler neredeyse dizlerime kadar uzanıyor, kaya parçaları artık su tarafından cilalanmışa benzemiyordu.

Hatırladıklarıma göre çoktan bir deniz kıyısına ulaşmış olmamız gerekirdi. Karanlık ve alacakaranlık belki bin kez yer değiştirmişti, fakat etrafımızı hâlâ bilinmeyen dağlar ve vadiler, uçsuz bucaksız yaylalar, kıyılarında neredeyse hiçbir şey yetişmeyen çamurlu nehir ve göl yatakları sarıyordu. Acaba burada da kuzeyde olduğu gibi farkında olmadan bir çember mi çiziyordum?

Güneydoğuya gitmek istiyordum. Acaba bunun yerine doğruca doğuya mı gitmiştim? O takdirde dev Asya kıtasının sonundaki denize ulaşmam on yıllar sürebilirdi...

Bir süre sonra diğerlerinden daha yüksek bir dağa ulaştık. Devrik bir ağaç kütüğünün üzerine oturdum, dirseklerimi dizlerime dayadım ve çenemi avuçlarımın arasına aldım. Nerede yanlış yapıyordum? Neden tüm bu zaman boyunca bir tek insan bile görmemiştim?

Felaketten kurtulmayı başarabilenler mutlaka bir yerlerde yaşıyor olmalıydılar! Yoksa bunun sebebi yanımda bir kurt sürüsüyle gezmem miydi? Onların sesini duyan insanlar kaçıyor olabilir miydi? Fakat biraz düşününce başımı salladım. O takdirde en azından konakladıkları yerlerin izlerine rastlamam gerekirdi. Yoksa güneybatıdaki dağlar ve vadiler, bir tek insanın bile yaşamadığı ıssız yerler miydi?

Neden artık burada yaşamıyorlardı? Neyin önünden kaçmışlardı?

Bu konu üzerine uzun uzun düşündüm, fakat tüm çabalarıma rağmen bir sonuca ulaşmayı başaramadım. Ta ki bir sabah uyanıp gördüklerime inanamayıncaya kadar...

Yattığım yerden doğruldum, gözlerimi ovuşturdum ve yu-

karıya baktım. Gördüğüm karşısında avuçlarımla yüzümü örtmek zorunda kalmıştım. Daha önce hiç bu kadar güzel bir şey görmüş müydüm? Kalbim deli gibi çarpıyordu ve gözlerim yaşlarla dolmuştu. Sevinçten ağlıyordum ve neredeyse hiçbir şey seçemiyordum. Aynı anda göğüslerim gerilmeye ve acımaya başladı. Ancak gözlerimi sildikten ve göğsümden yükselen sevinç hıçkırıklarını zorlukla bastırabildikten sonra, olağanüstü ve gerçek dışı bir rüya gibi önümde uzanan manzarayı kana kana içebildim.

Henüz gecenin gölgelerinin oynaşmakta olduğu güzel vadilerin arkasında yeşilden mora kadar bir dizi renge bürünmüş büyük dağlar uzanıyordu. Renklerin sarhoşluğu, doğunun çok uzaklarında yükselen güneş yuvarlağının altın renkli ışınlarıyla taçlandırılmıştı.

Bulutların görkemli dalgaları arasında yaşam veren suyla dolu küçük bir göl gibi görünen açık mavi bir gökyüzü parçası görüyordum. Küçük, fakat bana güneşi armağan edecek kadar büyük bir gökyüzü parçası. Demek karanlık ve soğuk dolu uzun yıllardan sonra bile hâlâ güneş gökteki hakimiyetini sürdürüyordu.

"Beni duyuyor musunuz? Burası Enki, derin suların tanrısı..."

"Ne! O hâlâ yaşıyor mu?"

"Başardı! Beni duyuyor musunuz? İnanna başardı! Genç tanrı ve tanrıçaların uzun yıllar aradıkları bilgiyi de bir süre sonra bulacak!"

"Yine mi o eski hikâye!" diye inledi birisi.

"Onun Tanrı Taşı'ndan gelen sinyalleri alıyorum. Taş yeniden sinyal göndermeye başlamış... Gerçi oldukça zayıf, fakat bu onun güneşi gördüğünün bir ispatı..."

"Suların derinliklerindeki bir tanrı!" diye içini çekti bir başkası, "felaketten sonraki bin yıllar boyunca neler olduğunu, ne tür dönüşümler yaşandığını ve nelerin değiştiğini nereden bilecek..."

"Karada ve kıtalarda olup biten her şeyi bilmese bile, eski tanrıların düzeninin artık yürürlükte olmadığını mutlaka duymuş olmalıdır."

"Evet, duymuş olabilir, fakat tatlı su okyanusunun derinliklerinde sıkışıp kalan biri insanların artık bambaşka mucizelere tapındığını nasıl kavrayabilir?"

"Topraktan, elementlerden, taşlardan, pınarlardan ve nehirlerden, bitkilerden ve ağaçlardan, dağlardan ve mağaralardan, rüzgârdan ve bulutlardan, gökyüzünden, güneşten, yıldızlardan ya da kuzeydeki karanlıktan nasıl haberi olabilir?"

"Denizin dibindeki biri yağmur yağdığını anlayabilir mi?"

"Bir gökkuşağının neler vaat ettiğini bilebilir mi?"

"Bu kadar yaşlı bir tanrı, kendi zamanının artık çok geride kaldığını kavrayabilir mi?"

"Sevincimden bu kadar rahatsız olan sizler de kimsiniz?"

"Bizi eğlendiren sevincin değil" diye karşılık verdi konuşanlardan ilki. "Sadece sorunların gerçekten çok uzakta. Artık hiçbir şey senin bildiğin gibi değil! Artık on kralın sayısız koloni ve kudretli tanrılar üzerinde hüküm sürdüğü bir dünya mevcut değil! Kralların kudreti çoktan yok oldu, krallıkları suyun dibine battı ve neredeyse tümüyle unutuldu! Bugün bir tanrıya ihtiyaç duyan biri onu kendi suretinde ve kendi tasavvurlarına uygun olarak yaratıyor!"

"Bu da ne demek? İnsan yaratmak yeterince güç olmuştu! Şimdi de insanların tanrı yarattığını mı söylemek istiyorsunuz?"

"Bunu anlayamıyor musun, geçmişin tanrısı? Tüm dünya yerinden oynadı. Yaşanan değişim tüm o fırtınalardan ve ateşten, yer sarsıntılarından ve her şeyi birbirine karıştıran tufandan daha etkili oldu! Eski Düzen'in anıları ondan daha parlak ve daha göz kamaştırıcı olan yenileriyle karıştı!"

"Duyduklarıma inanmakta büyük güçlük çekiyorum."

"Artık hiçbir şey basit ve anlaşılır değil!"

"Keşke derinliklerin sessizliğini hiç terk etmeseydim! Ne yazık felaketten kurtulan zavallılara! Herhangi bir düzene sahip olmadan kendi içlerindeki ve dünyadaki kaosla boğuşmak zorundalar..."

"İşte burada yanılıyorsun, Tanrı Enki..."

"Bu yeni bir başlangıç..."

"On kere, hatta yüz kere yeni bir başlangıç..."

"İyi ama her şeyi kim yönetiyor, kim düzenliyor?"

"Buna her defasında ve her yerde yeniden karar verilmek zorunda!"

Kendimi yeniden doğmuş gibi hissediyordum. İlk günü neredeyse tümüyle bitkileri incelemekle geçirdim. Güneş ışığının altında bana kiklop duvarının ardındaki Yasak Bahçe'de gördüğüm çiçekleri, eğreltiotlarını ve çalılıkları anımsatmışlardı. Sadece karanlık ve soğuktan ibaret olmadığı takdirde doğanın ne kadar renkli ve çeşitli olabileceğini unutmuştum.

Yaprakları ve tomurcukları neredeyse yüz kere okşamış, çiçekleri hayranlıkla incelemiş, eğreltiotlarının ve çalıların güzelliklerini içime sindirmiştim. Fakat en büyük mucize ağaçlardı! Gerçek bir ağaç görmeyeli o kadar uzun bir süre olmuştu ki... Göğe uzanan gösterişli dalları bana çok korktuğum o yanardağın tepesinden yükselen duman sütununu hatırlatıyordu. Fakat bu güzelim meşe, çam ve gürgen ağaçları beni kesinlikle korkutmuyordu. Onlar benim için daha ziyade büyüleyici bir evin bir tapınağı andıran pencereleriydi ve aralarından göğe uzanan dağ sıraları ile derin vadileri izleyebiliyordum.

Kurt ve ben önden yürüyorduk, sürü de her zamanki mesafeyi koruyarak ardımızdan geliyordu. Hâlâ oldukça kalın olan ve gökte hızla yol alan bulut örtüsünün arasındaki delikten görünen güneş, bize yol gösteriyordu. Karanlıkta ve alacakaranlıkta geçen bunca yıldan sonra, güneşe doğrudan bakmamayı

tekrar öğrenmem gerekiyordu. Buna rağmen bunu yapmayı tekrar tekrar denedim. Gözlerimi kısıp başımı biraz geriye atarak, yaprakların ve dalların arasından sızan ışık oyunlarını izlemek son derece zevkliydi.

Bu görkemli ormanın içinde kurtlarla birlikte ne kadar yol aldığımı bilmiyordum. Fakat bir süre sonra geniş bir yay çizerek yürüdüğümüzü fark ettim. Önce güneydoğuya, sonra güneye, sonra da batıya doğru yürümüştük. Güneşi takip ediyorduk.

Bulutların ufukla birleştiği yer kızıla boyanmaya başlayınca, önümde dimdik yükselen bir kayanın önünde durdum. Kaya, üzerinde sadece birkaç çalı bulunan, doğal bir teras oluşturuyordu. Birkaç adım daha yürüdüm, fakat kaya aynı yönde ilerlememize izin vermiyordu.

"Burada mola verelim" dedim yanıma gelen ve bacaklarıma sürtünen kurda. Bir elimi başının üzerine koydum ve kulaklarının arasını kaşıdım. Önümüzde geniş bir vadi uzanıyordu. Aşağıda, derinlerde bir yerde, menderesler çizerek yavaş yavaş akan bir nehir gecenin krallarının metali gibi parlıyordu.

Nehir, ufukta görünen bir dağ sırasına doğru akıyordu. Dağ sırasını ikiye böldüğü yerde, yüksek kaya duvarları güneşin son ışınlarının altında alev alev yanıyordu. Akşam güneşi onları öylesine kızıl bir renge boyamıştı ki, kayaların buzdan yapılmış kadar beyaz oldukları ve bu nedenle son ışınları bu kadar keskin bir şekilde yansıttıkları düşünülebilirdi.

"Keşke Renbart ve Hellfried bunları görebilseydi!" dedim kısık bir sesle kendi kendime. Kurt başını kaldırınca ona gülümsedim. "Hele Ungur'un bu olağanüstü manzarayı asla hayranlıkla seyredemeyecek olması ne kadar acı..."

Hüzünlenmiştim. Karşımda o kadar güzel ve barış dolu bir manzara vardı ki, tüm bunları birlikte seyretmenin daha güzel olacağı yoldaşların eksikliği beni duygulandırmıştı. Belki kurda karşı haksızlık yapıyordum, fakat yuvarlak bir taşın üzerine

oturmayı, kendimi bir erkeğin kollarının arasına bırakmayı ve bu ânın tadını çıkarmaktan başka hiçbir şeyi düşünmemeyi o kadar çok isterdim ki...

Acaba Osiris'in başına neler gelmişti? Onun ipeksi saçlarını, yüksek alnını ve o zamanlar erkekliğini sergilemek istediği çocuksu gururunu düşününce gülümsedim. Tümümüz de Kral Adası'nın dışında gerçekte neler olup bittiğinden haberdar olmayan çocuklardık sadece.

Bu kadar yeter! Bu arada yanlış ve bir ölçüde utandırıcı olarak hissetmeye başladığım o zaman üzerine bu kadar fazla düşünmemeye karar verdim. Kayıp dünyaya dair düşüncelerden kendimi kurtarmalıydım. Uzun zamandan bu yana ilk defa kendime şimdi ne yapacağımı soruyordum. Beyaz kurdun bana yoldaş olduğu o andan itibaren içimde bir şeyler değişmişti. Uyumak ve yemek, uyanmak ve yürümek arasında geçen biteviye günler artık bana bir anlam ifade etmemeye başlamıştı. Ren avcılarının kabilesinde bundan başka bir şey bilmiyor ve istemiyordum. Fakat uzun zamandır hissetmediğim bu mutluluk ânında, izlediğim yolun beni nereye götüreceğini düşünmeye başlamıştım.

Güneşi, gündüzün güzelliğini ve akşamın huzurunu nihayet bulmuştum. Fakat aynı zamanda o zamana dek yabancısı olduğum yeni bir huzursuzluk belirmişti içimde.

"Nereye, İnanna" diye mırıldandım yavaşça. "Nereye gitmek istiyorsun ve ne arıyorsun?"

Kurt başını kaldırdı ve büyük gözlerle bana baktı. Sonra sanki beni anladığını ve yanımda kalacağını belirtmek istermiş gibi başını dizlerimin üzerine koydu. Siyah dudaklarının iki yanındaki kıllar kırçıllaşmıştı. Yaşlı bir kurt. Ya ben? Bunun bir anlamı olmasa bile, kendimi hâlâ on altı veya on yedi yaşındaymış gibi hissediyordum.

Başımı kaldırıp uzaklara baktım. Karanlık nehir vadisinin

üzerindeki sis bulutları beyaz bir tül perde gibi giderek yükseliyordu. Sadece çok uzaklardaki dağ sırasının birkaç kayası parlamaya devam ediyordu. Güneşin batmakta olduğu yer ise kızıl, mavi ve lacivert renklere bürünmüştü. Ufuk çizgisiyle bulutların arasında ilk önce bir yıldız, sonra da dolunayın narin yüzü belirdi. Onu görmeyeli ne kadar zaman olmuştu? Ansızın karnımda garip bir sızının dolaştığını hissettim. Bunun ne anlama geldiğini çok iyi biliyordum. Beyaz kurt başını dizlerimin arasından kaldırdı, arkasını döndü ve yanımdan uzaklaştı. Dudaklarımı ısırarak onun arkasından baktım.

Sonra da dağların karartısı arasından yavaşça süzülen incecik bir duman gördüm. Güzelliğini geceye teslim eden bir günün sona erişini uzun süre izledim. Dolunay sanki bana her şeyi göstermek ister gibiydi... Uzun zamandır göremediğim engin göğün birbiriyle kavuşan tüm renklerini, coşkusunu... Mutluluktan ağlıyordum.

KAYADAKİ BALIK

Kurtlar bütün gece uludu. Kuzeyin karanlıklarındaki buz duvarının önündeki şelalede o ışık lekesini gördüğüm günden bu yana böylesine hüzünlü, böylesine ağlamaklı bir kurt uluması duymamıştım. Gece boyunca neredeyse hiç uyuyamadım. Eski deri örtümün altında huzursuzluk içinde oradan oraya dönüyor, sonra ayağa kalkarak uluyan hayvanlara yaklaşıyor, güzel sözlerle onları sakinleştirmeye çalışıyordum. Fakat gecenin ilerleyip çabalarımın hiçbir sonuç vermediğini görünce, sinirlenmeye başladım.

Sadık yoldaşım beyaz kurt sonunda ulumaya son verdi. Yanıma geldi, ayın donuk ışığında uzun uzun bana baktı ve sonra yanıma uzandı. Nefes nefeseydi. Ben de ona sarıldım ve nihayet uyuyabildim...

Ertesi sabah oldukça yükselmiş olan güneşin burnumun ucunu gıdıklamasıyla uyandım. Hapşırmak zorunda kaldım ve sonra ani bir hareketle doğruldum. Düşüncelerimi toparlayabilmem için aradan bir süre geçmesi gerekti. Önümdeki vadi ve uzaklardaki göğe yükselen dağ sıraları, görkemli bir manzara oluşturuyorlardı. Kuşların cıvıltısını, küçük hayvanların incecik seslerini ve rüzgârın hışırtısını zevkle dinledim, otların, çalıların ve çiçeklerin kokusunu derin derin içime çektim. Kendimi yorgun, hatta bitkin hissediyordum.

Önce uykumu alamadığımı düşündüm, fakat hemen sonra bunun doğru olmadığını anladım. Aradan geçen yüzyıllar bo-

yunca bazen haftalarca uykuya ihtiyaç duymadığım olmamış mıydı? Haftalar boyunca yarı aç bir şekilde karanlıkların içinde oradan oraya dolanmamış mıydım? Soğuk bazen vücuduma korkunç eziyetler etmemiş miydi? Vahşi yerlilerin birçoğu bu işkenceye dayanamayıp ölmemiş miydi?

Hayır! Bambaşka, bugüne kadar yaşamadığım bir bitkinlikti bu. Başımı kaldırarak beyaz kenarlı kara bulutlara baktım. Hâlâ sanki bir şeylerden kaçar gibi gökyüzünde hızla yol alıyorlardı. Fakat yine de kuzeyde bir tek güneş ışınını bile aralarından bırakmayan bu hareketli dağlar, artık sık sık mavi bir gökyüzü parçasının ortaya çıkmasına müsaade ediyorlardı. Bulut denizinin arka tarafındaki bu mavilikten öylesine büyülenmiştim ki, ona bakmaya bir türlü doyamıyordum.

Uzun süre karanlık bir zindanda kalmış bir mahkûm gibi etrafımdaki renkleri, kokuları ve gürültüleri tüm duyularımla algılamaya çalışıyordum. Aslında oldukça serin olan, fakat bana neredeyse sıcakmış gibi gelen bir esinti tenimi okşuyor, saçlarımı dalgalandırıyordu.

Ellerime baktım. Bir tanrıçanın elleriyle hiçbir benzerlikleri yoktu. Kir ve bitki suları, eklemlerin üzerindeki çizgilerin rengini değiştirmişti. Tırnaklarım kaba ve kısaydı, hatta yer yer çatlamış ve kırılmıştı. Parlak gün ışığı bana ellerimin, kollarımın ve bacaklarımın derin çatlak ve yarıklarla dolu olduğunu gösteriyordu.

"Sana ne oldu böyle, İnanna?"

Başımı sallayarak kendime güldüm. "Karşına çıkacak ilk derede yıkanacaksın!" diye emrettim sonra kendime. Kurtlarla birlikte olduğumdan bu yana sık sık hem onlarla, hem de kendimle konuşur olmuştum. Uzun zaman önce, henüz sekiz veya dokuz yaşlarındayken de kendi kendime konuştuğumu hatırlıyordum. Hatta kendi kendime sohbet bile ederdim: Bir İnanna sorular sorar, diğer İnanna ise bunları yanıtlardı. Böyle bir şey

gerçekten de mümkün müydü? Düşünceler, duygular ve algılar, bir bireyin farklı görüşlerini yansıtacak şekilde bölünebilir miydi?

Bir kez daha başımı salladım. Fakat bu kez şaşırmamın sebebi sonraki saatlerde ne yapacağımı değil, bu tür şeyleri düşünmemdi. Kurt sürüsüyle birlikte güneşin görülebildiği bir bölgeye ulaşmayı başarmıştım. Güneş, gökyüzü, ay ve yıldızlar... Karanlıklar dünyasının dışındaki ikinci günümü nasıl geçirseydim acaba? Ya üçüncüsünü? Kaya terası üzerine dallardan bir kulübe mi yapmalıydım? Kış için meyve ve böğürtlen mi toplasaydım? Yere çim tohumu ekip yeni ve daha uzun otların yeşermesini mi bekleseydim?

Bugüne kadar nereye gitmek istediğim konusunda hiç kafa yormamış olduğum geldi aklıma. Oysa mutlaka bir hedefim olmalıydı! Yoksa yüz yıllar boyunca yürüdüğüm tüm yollar, beni karanlıklardan kurtaracak bir çıkış aramak uğruna harcadığım boş çabalardan mı ibaretti?

Bu sabahki uyanışımdan sonra üçüncü kez başımı sallıyordum. Felaketten önceki son gün ve saatleri düşündüm. Şimdi çok gerilerde kalmış olan bu olay başımıza gelmemiş olsaydı, ben de diğer genç tanrı ve tanrıçalar gibi en ince ayrıntılarına kadar belirlenmiş bir mevkie sahip olacaktım: Öğrenimime devam etmem için uzak kolonilerden birine gönderilecek ve yerli kabilelerden herhangi birisini inceleyecektim. Bu insanlar için on yıllar ya da yüz yıllar anlamına gelen önceden belirlenmiş bir zaman diliminden sonra, günün birinde en büyük tanrı, on kralın valisi ve bir halkın hükümdarı olabilmek için o yaşlı ve büyük tanrılardan birisinin yardımcısı olacaktım. Başrahibemin, sakimin ve gök gemisinin kaptanının kim olacağına ben karar verecektim. Ya da hangi tür kurbanları kabul edeceğime... Arzu ettiğim zaman da, benim gibi iç sarayın merkezindeki Duka-odasında dünyaya gelecek olan çocuklarımın babası ve halkımın kralı olması için, erkeklerden birini seçecektim.

Fakat bunların hiçbirisi gerçekleşmemişti.

Şimdi ne olacaktı? Geçmişte biz tanrıça ve tanrılara ilkel yerlilerden bize benzeyen insanların yaratıldığı zamana ait izleri arama yolunda verilmiş olan emir hâlâ yürürlükte miydi? Yoksa Cro-Magnon deneyinin artık bir değeri kalmamış mıydı?

Bunu bilmiyordum.

Bu arada sadece tek bir şeyden kesinlikle emin olmuştum: İçimizden hiçbiri, ne Manu, ne ben, ne de Osiris, son emri yerine getirmeye muvaffak olamamıştık! Ruhun, iradenin ve inancın gücünün Eski Düzen'in prensiplerine göre bir göktaşını yokediş yolundaki rotasından saptırmayı ve dünyayı korkunç bir kaostan kurtarmayı nasıl başaracağını öğrenememiştik!

Felaketten geriye ne kalmıştı? Kimler kurtulmuştu? Artık hangi eski ve yeni kurallar ve ilişkiler geçerliydi? Karanlıkta geçirdiğim uzun yıllardan sonra bizden birini bulmak ve onunla konuşmak istiyordum. Ben hayatta kalmayı başarmıştım. Acaba birileri bir yerlerde bir tanrının veya tanrıçanın belirmesini bekliyor olamaz mıydı?

Derin derin iç çektim.

"Neredesin, diğer tanrıça?" diye seslendim uzaklara. "Ve sen neredesin, ey o çok özlediğim tanrı!"

Ayağa kalktım, o zamana dek beni ısıtmış olan giysilerin tümünü çıkardım, kollarımı başımın üzerinde birleştirdim, gözlerimi kapadım ve tüm vücudumla çok uzun süredir ayrı kalmak zorunda kaldığım güneş ışığını içtim. Saçlarım omuzlarımın üstünde uçuşuyordu ve tenimin üzerinde sıcak yaz rüzgârını hissediyordum. Kendimle öylesine meşguldüm ki, diğer bir değişikliğin farkına ancak çok sonra vardım: Beyaz kurt ortalarda yoktu.

Yavaşça ona ıslık çaldım, seslendim ve kaya platformunun üstündeki çalıları inceledim. Henüz birkaç hafta önce dünyaya gelmiş olan birkaç yavru kurt, kaya çıkıntısının kenarına tehlike-

li denilebilecek bir yakınlıkta oyun oynuyordu. Tekrar giyindim ve onların yanına gittim.

"Kurt nerede? Arayın onu, arayın!"

Genç kurtların en büyüğü hızlı hızlı soluk alarak yanıma geldi, ayaklarımın dibine oturdu ve beklenti dolu gözlerle beni süzmeye başladı.

"Ne oldu? Neden soluk soluğa kaldın?"

Çalılıklardaki diğer kurtların da hızlı hızlı soluk aldıklarını ve ince seslerle mızıldandıklarını ancak şimdi fark ediyordum. Çıkardıkları sesleri takip ederek kaya duvarının yanına gittim, ağaç dallarını ve çalıları kenara çektim, sonra da mağara benzeri bir girintiyi ortaya çıkardım. İhtiyar kurdum orada yatıyordu! Sevgili, sadık dostum Kurt!

Bütün sürünün mağaranın önünde neden saygıyla bir ileri bir geri yürüyüp durduğunu başta anlayamamıştım. Fakat sonra sadık dostumun donuk gözlerini gördüm. Beyaz kurt ölmüştü. Bana saygıyla yol veren diğer kurtların arasından geçerek ona doğru gittim ve yanına diz çöktüm.

"Eski dostum" dedim üzgün bir sesle, gözlerini kapadım ve çenesindeki gri kılları okşadım. Soğuğun ve karanlığın içinde o kadar uzun süre birlikte olmuştuk ki... Yerdeki kovukların içinde veya çalıların altında birbirimize sarılarak fırtınalarda ve buz gibi gecelerde kaç kere birbirimizi ısıtmıştık kim bilir? Gün ışığına ve sıcaklığa varana kadar bana yoldaş olmuştu. Onun diğer kurtlardan daha uzun yaşamasına acaba bu mu sebep olmuştu?

Onu son bir kez daha okşadım, sonra etraftaki taşları ve kaya parçalarını toplayarak kaskatı bedeninin üzerine yığdım. Onun için bundan fazlası elimden gelmezdi. Bu arada şimdiye kadar yakından tanıdığım ne kadar çok insanın yaşlanıp öldüğünü düşündüm. O zaman da üzülmüş, hatta diğerleriyle birlikte onların ardından ağlamıştım. Fakat bu bambaşka bir şeydi...

Ellerimin tersiyle gözlerimi sildim ve arkamı döndüm. Diğer kurtlar çalıların arasına çekilmişlerdi. Uzun ve gürültülü gece sonrasında yorgun düşmüşe benziyorlardı. Beyaz kurdun son doğmuş olan oğlu koşarak yanıma geldi ve oyun oynamak istermiş gibi bacaklarıma sıçradı. Bu yavru henüz birkaç aylıktan büyük değildi.

"Hayır, sen olup bitenin henüz farkında değilsin" dedim ona. Genç kurdun babası gibi kar beyazı tüyleri vardı. Kurdun diğer çocuklarının neredeyse tümünün tüyleri gri renkteydi. Hâlâ gecenin ilk saatlerini kurdumla birlikte geçirdiğim yerde duran deri torbalarımın yanına döndüm. Genç kurt beni adım adım takip ediyordu. Ve ansızın onu anladım. "Yanımda mı kalmak istiyorsun?" diye sordum genç kurda. Hayvan tekrar bacaklarıma sıçradı ve hızlı hızlı soluk aldı. Pembe dili heyecanla ağzına girip çıkıyordu. "Tamam, tamam" dedim ve başını okşadım, "yanımda kalabilirsin! Seni ne diye çağırayım? Sana da sadece Kurt diye seslenmemi ister misin?"

Bir süre düşündüm, sonra ona "Oğul Kurt" adını takmaya karar verdim. İlk kurdumun ismini başkasına vermeyerek, onun anısına saygı göstermenin daha doğru olacağını düşünüyordum.

Bütün yaz boyunca kaya duvarının yanından ayrılmadık. Kurt sürüsü ormanın içinde dolaşıyor, bazen günlerce ortada görünmüyor, fakat eninde sonunda beyaz kurdun mezarı olan taş yığınının yanına geri dönüyordu.

Kurdun ölümünden kısa bir süre sonra, Oğul Kurt yıkanabileceğimiz küçük bir dağ deresi keşfetmişti. Berrak kaynak suyu, asırlardan beri içtiğim en lezzetli içecekti. Öğrendiğimi biliyordum. Her yeni gün bana verilmiş yeni bir armağandı, her yeni gün yeni bilgi ve tecrübeler edinmeme sebep oluyordu. Daha önce görmediğim üzeri desenli kuş yumurtaları buldum, derenin yanındaki ayak izlerinin hangi hayvana ait olabileceğini uzun uzun düşündüm, nereden bildiğimi hatırlayamama rağmen bana bildik gelen bitkiler keşfettim.

Neredeyse her gün ormanın başka hayvanları beni kaya terasın üzerinde ziyarete geliyordu. Ürkek ve sanki tesadüfen dar geçide geliyor, beni merakla süzüyor ve onlara yaklaşmak istediğim anda ortadan kayboluyorlardı. Gördüğüm hayvanlar arasında porsuklar, sansarlar, küçük fındık fareleri, su samurları, hatta bir geyik bile vardı...

Bu hayvanların beni ancak kurtlar yanımda olmadığı zaman ziyaret ettiklerini anlamam oldukça uzun sürmüştü. Daha ilk günlerde vadideki nehrin yaban ördekleri uçarak yanıma gelmişlerdi. Önce kayalık alanın üzerinde şöyle bir daire çizerek uçmuşlardı. O esnada ben yemyeşil çimlerle kaplı bir yamaçtaki bir taşın üzerinde oturuyordum. Bir süre onları izledim ve çıkardıkları sesleri takip ettim, ta ki onların güvenlerini tam anlamıyla kazanıp bana yaklaşmalarını sağlayıncaya kadar.

O günden sonra ördekler beni neredeyse her sabah ziyaret etmeye başladılar. Sonra yaban tavukları ve ormanın diğer sakinleri de başlangıçta tereddütle, fakat sonradan merakla kaya terasına sokulmaya başladılar. Huzur ve barış dolu bu yaz aylarında etrafım sık sık keçiler ve koyunlar, ördekler ve kazlar, geyikler ve küçük yaban domuzlarıyla çevrili oluyordu. Onlarla konuşuyor ve oyunlar oynuyordum. Sanki kardeş gibiydik.

O sessiz, fakat dolu dolu geçen günlerde aklıma uzun, çok uzun zaman önce bana hayallerinden söz eden Morgana adlı genç kadın gelmişti. El değmemiş bir ormanın içinde akan bir derenin kenarında, sırtlarını okşayabileceği hayvanlarla beraber yaşamak... Felaketin tüm hayallerini söndürmesinden önce onun el değmemiş bir orman ve bir dere görmeyi başarıp başaramadığını çok merak ediyorum. Morgana'nın felaketten kurtulması, üstelik bir de çocuk sahibi olması mümkün değildi. Jason'un gemisinin ardından nasıl baktığı hâlâ gözlerimin önündeydi. O gizemli tanrının gemisi, genç kadının birlikte mutlu olmak istediği erkeği alıp götürmüştü. Her şeyin nasıl iç içe geçmiş olduğunu öğretebileceği çocuklarının babasını...

Morgana bunu başarabilir miydi? O zamanlar bana çok doğal gelen o düşüncenin yanlış olup olmadığından artık tam anlamıyla emin değildim. Atlantis'in kralları ve kudretlileri, doğayla ve kendileriyle barış içinde yaşamaktan başka bir şey düşünmeyen insanları neden sürgün etsinlerdi ki? Ne altın, ne şöhret, ne de kudret sahibi olmak istemeyen bu sessiz insanların hayallerinde ve düşlerinde, nasıl bir tehlike saklıydı? Tanrı Tiuz bana kendi bölgesinde yaşayan yerlilerin neden "Peri Morgana" adını takacaklarını söylemişti? Tiuz günün birinde Morgana ile aynı şeyleri hissedeceğimi tahmin mi etmişti? O genç kadın acaba o zamanlar varlığından haberdar olmadığım ikinci benliğim miydi?

Eski tanrıların sahip olduğu büyük gücün anahtarının izlerini bambaşka bir yerde mi aramalıydık acaba? Geçmişin izlerinde değil, ilerlemenin ve gelişmenin gürültüsünde seslerini kimseye duyuramayanlarda mı?..

Kuşlara bakarak iç çektim. Geçmişi düşünmenin anlamı var mıydı? Artık bir sarayın dışarıdan tecrit edilmiş odalarında yaşamıyordum!

Kurtlar geri döndükleri zaman diğer hayvanlar protesto çığlıklarıyla yanımdan ayrılıyorlardı. Sürüyle sert bir sesle konuşuyor ve tüm bu şirin hayvanların benim dostlarım olduğunu üzerine basa basa belirtiyordum. Birkaç gün sonra kurt sürüsü etrafımda toplanan hayvanları görmezden, duymazdan ve kokularını almazdan gelmeye başladı. Bu çözümden memnundum.

"Benim yakınlarımda olduğunuz müddetçe size bir şey yapmayacaklar" diye söz veriyordum ördeklere, yaban tavuklarına, keçilere, koyunlara ve hâlâ ürkek ceylanlara. "Ben de bir daha asla benimle konuşan bir hayvanı öldürmeyi veya yemeyi aklımdan geçirmeyeceğim..."

Fakat kısa bir süre sonra olanlar oldu: Günlerin çok uzadığı ve gecelerin çok kısaldığı mevsimin bir sabahında, Oğul Kurt

beni ölü bir dişi geyiğin yanına götürdü. Bir gece önce kurt sürüsü tarafından öldürülmüş olmalıydı. Öfkeden çılgına dönmüştüm. Oğul Kurt'a bağırıp çağırdım, ona bin bir türlü suçlamada bulundum. Sinirimin yatışması ve tiksintimin dinmesi için aradan epey bir zaman geçmesi gerekti. Çakmaktaşı bıçağımı alıp dişi geyiğin derisini sürüden arta kalan et parçalarından ayırırken, son derece üzgündüm. Deriyi dereye götürdüm ve suyun içine astım. Hayvanın ölümüne canım sıkılmıştı, fakat kabul etmek zorundaydım ki, başka çaresi yoktu. Kurtlar etobur hayvanlardı ve benim gibi meyve ve böğürtlenlerle beslenmeleri mümkün değildi...

Kurdun öldüğü ve ayı gökyüzünde çok uzun bir süreden sonra ilk kez gördüğüm gece, karnımda o garip sızıyı hissetme nedenimi artık çok iyi biliyordum. Dağ deresinde yıkanıyordum. Bacaklarımın arasında açık kırmızı kan sızıntısı, artık değiştiğimi ve büyüdüğümü gösteriyordu.

Yapacak fazla işim yoktu. Üç gün sonra geyiğin postunu derenin suyundan çıkardım, kaya terasının üzerine yaydım ve birkaç keskin taş parçasıyla zorlu bir işe başladım: Deriyi üzerinde bulunan son yağ, et ve kıl parçalarından arındırmam gerekiyordu. Bu iş için tam üç kere dere kenarına gitmem gerekti, fakat en azından Fjörgyn'in kabilesinde çok şey öğrenmiş olduğumu kendime ispatladım.

Ne var ki elimde tuz ve kül yoktu. Geyik derisinin kuruduktan sonra sertleşmesini nasıl engelleyebileceğimi uzun süre düşündüm. Ansızın kendi vücut sıvılarımın deriyi tabaklamakta kullanılan maddeleri içerdiği geldi aklıma. Böylece Oğul Kurt ve ben her sıkıştığımızda derinin yanına gittik ve onu vücut sıvılarımızla ıslattık. Bu arada deriyi sık sık döndürüyor ve derede tekrar tekrar yıkıyordum. Bu çok zahmetli ve uzun bir süreçti, fakat bir hafta sonra çabalarımın karşılığını aldım. Elimde son derece yumuşak ve sağlam bir deri vardı. Torba yapmak üzere

küçük parçalar kestim, geri kalanını da ileride kullanmak üzere sakladım.

Civarda bol bol meyve ve böğürtlen yetişiyordu. Alışkın olduğum üzere çim tohumları topluyor ve onları derenin kenarında ıslattığım deri kesenin içine koyuyordum. Elimde kalan kemik iğneleri sivrilttim, bağırsak ve deri ipler hazırladım, üzerimdeki postlardan yapılma ceketi ve son derece yıpranmış post pantolonumu elimden geldiğince onardım. İşe yaramaz birkaç deri torbadan da kendime yeni ayakkabılar biçtim. Bu iş için önce elimde kalan son çakmaktaşından birkaç parça kopardım ve bıçağımla ölçülü darbeler indirmek suretiyle incelttim. Dikkatli bir çalışma sonucu, geyik derisini bile rahatlıkla kesebilecek keskinlikte birkaç küçük bıçağa sahip olmuştum.

Yeni ayakkabılarımın tabanlarını otlarla ve kuş tüyleriyle doldurdum, eşit aralıklarla açtığım deliklere deri bağcıklar geçirdim ve yaptığım işin sonucunu hemen denedim. Ayakkabılar son derece rahattı ve çok memnundum.

Her akşam düzenli olarak ilk gece uzaklardan yükselen dumanı gördüğüm yere gidiyordum. Rüzgâr çok şiddetli estiği zamanlarda hiçbir şey göremiyordum. Fakat bazen, nehrin bin ayak kadar aşağısında, kara-yeşil dağların gündüzleri beyaz, akşamları kızıl ışıltılar saçan kayalıkları arasında, yine o gizemli dumanı görür gibi oluyordum...

Yeşil ağaç dallarını örmek suretiyle meydana getirdiğim bir cins hasırı kaya duvarının arkasına dayamış, böylece ilkel bir kulübeye sahip olmuştum. İçerisini daha yaşanabilir bir yer haline getirebilmek için de kaya duvarından birkaç çalıyı sökmek zorunda kalmıştım. Bunu yaparken bir keşifte bulundum:

Duvarda oldukça derine kazılmış bir çizim vardı.

Elimdeki çalıları dışarı atmak için arkamı döner dönmez olduğum yerde taş kesildim. Çalılar elimden düşmüştü. Nefes almaya bile cesaret edemiyordum. Vücuduma sıcak bir dalga ya-

yıldı. Duvara işlenmiş bir resim! Bu bir hayvanın pençe izi filan değil, düpedüz duvara işlenmiş bir balık resmiydi.

Yavaşça etrafıma bakındım. Sanki her an birisinin ortaya çıkıp bana şöyle demesini bekliyordum: "Neden kayaya çizdiğim resmin önündeki çalıları kaldırdın? Ben senden önce buradaydım ve burası bana ait. Buradan ayrıl ve geldiğin yere geri dön!"

Fakat hiç kimse gelmedi. Kayaya oyulmuş resme bir kez daha bakmaya cesaret edemiyordum. Balık tasviri kayaya sadece oyulmakla kalmamış, bazı yerlerde kabartılarak ön plana bile çıkartılmıştı. Resmin yapılış şekli, bana garip bir şekilde Tanrı Tiuz ve Osiris'le birlikte Cro-Magnon deneyinin yapıldığı mağaralardaki kaya resimlerini hatırlatmıştı. Acaba bu resimde son buzul çağından mı kalmaydı? Balık yaklaşık bir buçuk adım uzunluğunda ve yarım adım yüksekliğindeydi. Resmin bazı yerlerinde kırmızı boya izleri bile fark ettim. Bu resmin çok, ama çok eski olması gerektiğini biliyordum.

Fakat bu bile beni rahatlatmaya yetmemişti. Sayısız kuşak önce birtakım insanlar bu balık resmini kaya duvarına çizmek üzere buraya gelmişlerdi. Bunu yaparken amaçları burada birkaç gün vakit geçirmek değil, buraya tam anlamıyla yerleşmek olmalıydı! Yoksa evim olarak kabul ettiğim bu yer eski bir tapınma merkezi miydi? Nehrin yukarısında bir sunak belki? Eğer böyleyse bir yerlerde mutlaka başka izler de saklı olmalıydı!

Kulübemi inşa etmeye devam ettim, fakat kendimi işime veremiyordum. Her adımda biraz kül, eski bir ocak, kemik artıkları veya benzeri şeyler bulabilmek umuduyla yere eğiliyordum. Sonra dallardan, kurutulmuş yosundan ve yapraklardan kendime yüksekçe bir döşek, Oğul Kurt'a da daha alçak, fakat geniş bir yer hazırladım.

O zamana kadar geceler soğuktu, fakat dondurucu değildi. Bir şeyler kızartmaya veya pişirmeye hiç ihtiyaç duymamıştım.

Ungur'un ailesinin ve ren avcılarının yanında diğerleri gibi et yemiş ve sıcak et suyu içmiştim. Bütün bu zaman boyunca karnımı doyuran her şeyi olduğu gibi kabul etmiştim. Fakat bu durum artık değişmişti: Artık sadece meyve, böğürtlen ve ot yiyerek besleniyor, canım bitkisel gıdalardan başka bir şey çektiği zaman da bir kuş yumurtasını kafama dikiyordum. Hatta tuz kullanmadan yaşamaya bile alışmıştım. Birkaç kez aklımdan bir ateş yakmayı ve külünü yiyecekleri tatlandırmakta kullanmayı düşünmüştüm. Fakat güneşi görmediğim günlerde olduğu kadar kirlenmek korkusu, beni bunu yapmaktan alıkoyuyordu.

Her gün dereye gidiyor ve köpüren bitkilerle vücudumu tepeden tırnağa temizliyordum. Sonra vücudumu güneşte kurutuyor ve tenime diken özsuyu, ezilmiş kayın kabuğu ve tatlı badem ağacı tohumu yağından oluşan bir karışım sürüyordum. Tanrılar Okulu'nda bir süre çiçek ve bitkilerle ilgilenmiş olmam şimdi oldukça işime yarıyordu. Saray bahçesindeki egzotik bitkiler üzerine öğrendiklerimin birçoğunu unutmuştum. Fakat mucizevî bir şekilde o zaman hiç ilgilenmediğim konuları şimdi gayet iyi hatırlıyordum.

Birkaç gün sonra tenim daha parlak ve gergin bir görünüm kazanmıştı. Kaya duvarının üstündeki terasın birkaç adım arkasında, ağaç dallarının ve çürüyen yaprakların derenin önünü kesmesiyle oluşan küçük bir gölcük keşfetmiştim. Buradaki su bazen o kadar durgundu ki, Yasak Bahçe'deki kuyuda olduğu gibi yüzümü rahatlıkla seyredebiliyordum.

Şimdiki görüntümün Yasak Bahçe'deki halimden çok daha güzel olduğunu düşünüyordum. Yüzüm hâlâ oval biçimliydi, alnım yüksekti ve burnum düzdü. Dolgun dudaklarımı gerdiğim zaman inci gibi bir sıra dişin su yüzeyinde parladığını görüyordum. Eskisi kadar narin ve ipeksiydim. Omuzlarım biraz daha yuvarlaklaşmış, göğüslerim biraz daha irileşmişti. Aradan o kadar çok zaman geçmişti ki! Her halükârda gördüklerim

güçlükle hatırladığım o uzak resimden çok daha fazla hoşuma gidiyordu.

Keskin çakmak taşı parçalarıyla saçlarımı omuzlarıma düşecek şekilde kısalttım. Sonra bir tahta parçasından kendime bir tarak yonttum. Kendilerini henüz göremediğim, fakat çalıların arasında seslerini duyduğum ürkek hayvanların geride bıraktıkları kıllardan bir fırça yapmam ise iki günümü aldı. Çalılardan topladığım yumuşak kuş tüylerinden ise kendime iki alınlık yaptım. Ormanın üst taraflarındaki taşlık bir açıklıkta, sarayın bahçesinde de yetiştirilen Alkanna adlı bir bitki keşfetmiştim. Onu yukarı doğru açılan çanak biçimli çiçeğinden, dikeni andıran tüylerle dolu sapından ve yine sık tüylerle kaplı yapraklarından tanımıştım. Bir sopanın yardımıyla bitkiyi bir ayak uzunluğundaki kökleriyle birlikte yerinden söktüm ve kulübeme taşıdım. Bu bitkiden birbirinden çok farklı iki ayrı renk elde edildiğini biliyordum: Alkanna kırmızısı ve Anchusa kırmızısı.

Boya elde etmek düşündüğümden çok daha kolay olmuştu. İşe hemen aynı günün öğleden sonrası iki alınlığımı boyamakla başladım. Boyama işlemi bitince alınlıkları kuruttum ve fazla boyalarının akması için suya yatırdım. Sonra bir kez daha boyadım, iki gün daha bekledim ve tekrar suya yatırdım. Bu kez çok daha az boya akmıştı. Elde ettiğim sonuçtan o kadar hoşnut kalmıştım ki, başka boyalar da imal etmeye ve kulübenin yanındaki kayalardaki küçük çukurlarda biriktirmeye karar verdim.

Bu arada bir kaya çatlağına kazara birkaç damla boya dökmüştüm. Balık resmindeki kırmızı boyanın kökeni hakkında böylece bir fikrim olmuştu. O boyayı yapanlar bin yıl sonra bile solmaması için onu muhtemelen reçine ve mumla karıştırmış olmalıydılar. Yaşadığım kaya terasının çok uzun zaman önce bir yerleşim yeri veya bir kült merkezi olduğuna kesinlikle inanıyordum. Gerçi etrafta ne kül, ne kemik, ne de ocak kalıntıları bulmuştum, fakat bu pek çok anlama gelebilirdi. Bir an için du-

vardaki resmin yanına bir balık ya da bir hayvan resmi çizmek geçti aklımdan. Bu civarda asla yaşamamış olan bir hayvan... belki bir fil... ya da bir gök gemisi!

Hayır, bunlar çocukça düşüncelerdi! Fakat hoşuma gidiyorlardı! Gelecek kuşakların burada asla yaşamamış olan bir hayvanın ya da bir makinenin resmini görmeleri durumunda ne düşüneceklerini hayal ediyordum. Neşeyle güldüm. Acaba binlerce yıl sonra yaşayacak bilim adamları, dev bir demir-adamın resmini nasıl yorumlarlardı? Ya da Atlantis krallarının pentagram simgelerini...

Uzun süre düşündükten sonra, balığın yanına bir resim çizmekten kendimi alıkoyamadım. Epeyce uğraşarak suya gömülen Atlantis başkentinin kanallarının planını bir labirente benzer şekilde duvara çizdim. Ortak bir merkeze sahip daireler, merkezde ise ucu okyanusa açılan ana kanalı temsil eden bir haç.

Kayaya çizdiğim işaretin ne anlama geldiğini asla anlayamayacaklardı! Gelecekte hiç kimse kayadaki balık resmi ile benim çizimimin neden yan yana durduğunu bilemeyecekti!

Bu arada Oğul Kurt büyümüş ve görkemli bir hayvan olmuştu. O da babası gibi bazen ortadan kayboluyordu. O zamanlar gecenin içinden korkunç kavga sesleri geliyordu, fakat onun ne yaptığını bilmek bile istemiyordum. Onu ancak arada sırada içgüdülerini tatmin etmesine izin verdiğim takdirde yanımda tutabileceğimi hissediyordum. Oğul Kurt bir insan değil, bir hayvandı. Ve hayvanlar farklı olasılıklar arasında insanlar ve tanrılar gibi kolayca karar veremezlerdi. Onlar özgür iradelerini kısıtlayan, fakat uzun uzun düşünmeden doğru davranmalarını sağlayan bir hayatta kalma planına bağlıydılar.

Kendime sık sık neyin daha iyi olduğunu soruyordum: Kuralları belli bir dünyada yaşayıp ölmek mi, yoksa her adımın düşündükten sonra atılması gereken özgürlüğe sahip olmak

mı? Ada-kıtası sakinlerinin, tanrıların, kralların ya da kolonilerdeki yerlilerin gerçekte ne kadar özgür olduklarını düşündüm. O çok eski içgüdüler nerede sona eriyor, aklın ve ruhun gücü nerede başlıyordu acaba?

Ormandan vahşi gürültülerin yükseldiği bir akşamda Oğul Kurt uzun süre dışarıda kaldı. Bu güzel, sıcak sabahta derede yıkanmaya tek başıma gitmiştim. Yolda her zamankinden daha fazla kırık dal ve kavga izleri vardı. Bir süre sonra kaya terasına geri dönmüş ve günlerden beri çalılardan topladığım, özel otlarla yıkadığım, taradığım, güneşte kuruttuğum ve parmaklarımın arasında yuvarladığım rengârenk kuş tüyleriyle kendime bir etek dikmeye başlamıştım.

Etrafımdaki kuşların cıvıltısına kulak vermiştim. Nehir vadisindeki sis yavaş yavaş dağılmaya başlıyordu. Vadinin öte tarafında bir guguk kuşu ötmeye başlamıştı. Bu mevsime göre oldukça geç kalmış olduğunu düşündüm. Kuzeyin karanlığında dolaştığım zaman zarfında çok şey değişmiş olmalıydı. Sonuçları hâlâ aşılamamış olan felaketi bir yana bırakarak, bana tamamıyla yabancı olan bu bölgenin seslerini ve işaretlerini öğrenmek zorundaydım.

Ve ansızın Oğul Kurt geri döndü. Kaya terasına ulaşmasından önce soluğunu duymuş ve yolunda gitmeyen bir şeyler olduğunu anlamıştım. Birbirine dikmeye başladığım kuş tüylerini bir yana savurdum, ayağa fırladım ve kaya terasının girişine koştum. Oğul Kurt topallıyordu. Beyaz postu korkunç bir görünümdeydi. Her tarafı yara bere, ısırık ve kan içindeydi.

"Oğul Kurt!" diye haykırdım. "Sana ne oldu?"

Adımlarını sürüyerek yavaş yavaş bana yaklaşmaya başladı. Onu yakaladım ve yanıma uzanmasına yardım ettim. Her zaman çok güçlü olan büyük gövdesi, bu kez son derece güçsüz ve halsizdi.

Parmaklarımla yaralarını kontrol etmeye başladım ve ansızın

sırılsıklam tüylerinin altında sert bir maddeye tesadüf ettim. Oğul Kurt'un tüm vücudu kasıldı, acıyla inledi ve kolumu kapmaya çalıştı.

"Rahat dur!" diye bağırdım ona acılarını anlamama rağmen. "Sadece sana yardım etmek istiyorum..."

Bir kez daha sert noktaya dokundum, bir dirençle karşılaştım ve onu hızla kendime çektim. Oğul Kurt bir kez daha acıyla inledi. Parmaklarımın arasında üçgen biçimli bir kemik parçası tutuyordum. Biraz yukarı kaldırınca onun bir tahta parçasına bağlı olduğunu gördüm. Oğul Kurt'un kanı yere damlıyordu. Dudaklarımı ısırdım. Bu kez benim gözyaşlarım beyaz kurdun tüylerinin üzerine düşüyordu.

Her şey bitmişti. Kaya terasının üzerinde geçirdiğim huzur dolu günler ve geceler, mutluluk dolu haftalar ve aylar, sanki bıçakla kesilmiş gibi ansızın sona ermişti.

Oğul Kurt'un vücuduna bir ok saplanmıştı. Vücudundaki ısırıkların bundan önce mi, yoksa sonra mı olduğunu bilmiyordum. Aslında bu umurumda bile değildi. Şu anda tek önemli olan, yalnızlığımın sona ermiş olmasıydı. Ayağa kalktım, kaya duvarındaki kulübeme yürüdüm, ağlayarak kurdun bacağına sarabileceğim şifalı bitkiler aramaya başladım.

Genç beyaz kurdun etine saplanmış olan ok, kendimi özgür ve mutlu hissettiğim yaz mevsiminin sonuydu.

Oğul Kurt'un tekrar aksamadan yürüyebilmesi için, aradan üç haftanın geçmesi gerekmişti. Onun ölümden dönmüş olduğunu şimdi daha iyi anlıyordum. Çalılardan daha fazla pamuk toplayarak onları parmaklarımın arasında eğirdim ve uzun bir ip halinde büktüm. Bu ipi kaya duvarı ile kulübem arasına öyle bir yerleştirdim ki, dışarıdan birisinin gelmesi durumunda derhal haberim olacaktı. Bu şekilde elinde yay ve ok bulunan adamların bana sürpriz yapmasını engellemek istiyordum.

Bu arada geceler hissedilir şekilde soğumuştu. Nehir vadisinin üzerindeki sis her geçen gün daha geç kalkıyor ve güneş ancak öğle saatlerinde ısıtıyordu. Güneye göç etmenin vakti gelmişti.

Özenle hazırlandım. Yaz boyunca topladığım her şeyi yanıma alamazdım. Gereksiz yük taşıyacak durumda değildim. Bu nedenle sadece bir miktar yemiş, kurutulmuş bitkiler ve meyveler, tohum dolu keseler, yaz boyunca geyiğin derisinden, kuş tüylerinden ve pamuk liflerinden hazırladığım giysilerle yetinmeye karar verdim.

Dağ deresinin berrak ve serin sularında son bir kez yıkandım, tüm vücudumu hazırladığım karışımla ovdum ve yeni yıkamış olduğum temiz giysilerimi üzerime geçirdim: Sağlamlaştırmak için deri kayışlarla çapraz olarak bağladığım yarım boğaz ayakkabılar, kalçalarımın etrafında yün bir örtü, dizlerime kadar uzanan deri bir etek, geniş bir kemer, içlerinde tohum, şifalı bitki, merhem, boya, kemik iğne, çakmak taşı parçaları ve benzeri malzemeler bulunan pek çok deri keseyi bağlamak için deri ipler. Sonra da kurtların öldürdüğü dişi geyiğin derisinden yaptığım ceketi giydim. Alkanna kırmızısı alınlığımı saçlarımın etrafına yerleştirdim, çakmaktaşı bıçağımı kemerime soktum ve ucuna büyükçe deri torbaları astığım sırığı elime aldım.

"Gel, Oğul Kurt" dedim. Bir kez daha kayadaki balık resmine baktım. Dairelerle çevrili haç tasvirine baktığım zaman gülümsedim. Bu tasviri kazıyıp yok etmenin daha iyi olup olmayacağını uzun süre düşünmüştüm. Fakat şimdi omuzlarımı silktim, Oğul Kurt'a kısa bir ıslık çaldım ve kaya terasının dağ yamacına açıldığı yere doğru yürümeye başladım.

Artık geriye bakmıyordum. Burada kalamamaktan dolayı içimde bir parça hüzün olsa dahi, güneye doğru ilerleme kararı beni sevindiriyordu. Sanırım bir kez daha kara bulutlarla kaplı

bir gökyüzünü ve insanın iliklerine işleyen soğuğu hissetmekten korkuyordum.

Aşağı inmek düşündüğümden çok daha zordu. Geçen aylar boyunca kaya duvarından en fazla beşyüz adım uzaklaşmıştım. Dağın yamacının aslında ne kadar dik ve geçit vermez olduğunu ancak şimdi fark ediyordum. Orman giderek sıklaşıyordu. Dikenli çalılar ve devrilmiş ağaç gövdeleri sık sık yolumu kesiyordu. İki büklüm eğilerek dalların altından geçmeye çalışıyor ve büyük bir güçlükle ilerliyordum.

Yola öğlene doğru çıkmıştık. Orman tahminimden çok daha hızlı bir şekilde karanlığa bürünmüştü. Göz gözü görmediği için işin zor kısmı Oğul Kurt'a düşüyordu. Sürünerek çalıların arasından geçiyor, geri geliyor, kısık bir sesle havlayarak bana yolu gösteriyor, dili bir karış dışarıda hızlı hızlı soluyarak önümde ilerliyordu.

Bu tür bir sıkıntıya uzun süredir katlanmak zorunda kalmamıştım. Huzur ve güven ortamı içinde geçen altı ay kaslarımı zayıflatmış ve derimi inceltmişti. Neredeyse yürüyemeyecek hale geldiğim an nehri gördüm. Bir göl kadar genişti. Gözlerimi kırpıştırarak yürümeye devam ettim. Sık orman nehrin kıyısına kadar uzanıyordu. Akşam güneşi geniş suyu kızıla boyamıştı.

Oğul Kurt ansızın çalıların arasına atıldı ve keskin bir çığlık sessizliği yırttı. Hemen sonra da kurdun öfke dolu sesi duyuldu. Hayvan yanımdan geçerek hızla nehrin kıyısına koştu ve en fazla on adım ötemde bulunan iki adam suya düştü. Üçüncü adamın gölgesini ise ancak tepeme bindiğinde görebilmiştim.

LEPENO BURGACINDA

Sıcaklık. Duman. Çatırdayan ateş. Kızarmış et kokusu ve karmakarışık sesler. Erkek sesleri, kadın sesleri, arada kadın sesleri. Konuşulanlardan tek kelime bile anlamıyordum. Zaten neden ki? Bugüne kadar bunu birçok kez yaşamamış mıydım? Ungur. Renbart. Her şey durmadan tekrarlanmak zorunda mıydı? Bu kez neredeydim?

Kendimi mahvolmuş hissediyordum. Nehirdeki adamlar ve ansızın yanımda beliren gölge bana ne yapmışlardı? Biraz gerindim ve doğruldum. Alev alev yanan küçük bir ateşin beş adım kadar ötesinde, bir dizi büyük nehir taşı üzerine gerilmiş olan bir ağın içinde yatıyordum. Etrafımda duran birkaç düzine erkek, kadın ve çocuk, etten bir duvar oluşturuyordu. Bu kadar çok yerliyi bir arada hiç görmemiştim. Ateşin sadece benim yüzümden böylesine bol alevli yandığını anlamam için birkaç dakikanın geçmesi gerekti.

Oğul Kurt neredeydi?

Yerliler uyandığımı fark etmiş ve kendi aralarında heyecanla konuşmaya başlamışlardı. Karşımda yuvarlak başlı, uzun siyah saçlı, iri yarı ve güçlü kuvvetli erkekler görüyordum. Yüz hatları şimdiye kadar gördüğüm yerli gruplarının tümünden daha keskindi. Üzerlerinde giysi olarak sadece kısa birer bel örtüsü vardı, vücutlarının üst kısımlarına çaprazlamasına birkaç deri kayış dolamışlardı.

Anlaşılmaz bir şekilde kadınlar bambaşka görünüyordu. Erkeklerden daha uzundular, vücutları dolgundu, saçları uzun ve

kıvır kıvırdı. Sanki boyunlarının üzerinde içlerinden sadece yuvarlak yüzlerin göründüğü arı kovanları taşıyorlardı. Etek giymişlerdi ve bazı yaşlılar omuzlarına örtüler atmışlardı. Şaşırmıştım, çünkü bu örtülerin hangi maddeden yapıldıklarını açıklayamıyordum.

Ateşin öbür tarafından ritmik bir çınlama sesi yükseliyordu. Yerlilerin kendi aralarında yaptıkları ateşli tartışmalar sadece pek ender olarak hafifliyordu. Ansızın yaşı belli olmayan bir adam dikkatimi çekti ve onu görür görmez elimde olmadan irkildim. Bir Oannes-müridine o kadar çok benziyordu ki, nihayet felaketi atlatmış birini bulduğumu düşünmeye başlamıştım. Fakat sonradan başından bacaklarına kadar uzanan balık biçimli giysinin beni aldattığını anladım. Adamın üzerinde bu giysiden başka ayak bileklerine kadar uzanan önü açık bir etek vardı. Göğsünün üzerinde yuvarlak taşlar, büyük deniz kabukları ve balık kılçıkları sallanıyordu. İnce kumla kaplı zeminde her adım atışından önce yuvarlak bir taş arayarak elindeki insan boyunda, ucu salyangoz şeklinde kıvrılmış uzun asayı ona vuruyor, böylece sayısız ipin ucunda sallanan deniz kabuklarının sopaya çarparak takırdamasını sağlıyordu.

Ateşin ışığı adamın parlak etekliğinde garip yansımalar yaratıyordu. Onun yavaş dans adımlarıyla önce ateşin, sonra da benim etrafımda bir kez döneceğini düşünüyordum. Etrafımdaki insanlar giderek heyecanlanıyordu. Bunu hissediyordum. Bu insan grubunun yasalarını tanımıyor, törenlerinin ne anlama geldiğini bilmiyordum. Zararsız veya tehlikeli, yumuşak veya sert - benim için huzur ve enginlikten başka bir şey ifade edemeyecek olan bu yaz gününde nehrin kenarında olanlar bana hiç, ama hiçbir şey söylemiyordu.

Garip süslemeli adam ansızın üzerime doğru geldi, deniz kabuklarıyla dolu asasını taşlı kıyıya sapladı ve önümde belli belirsiz eğildi. Bu jest benim üzerimde saygı, gurur ve dikkat

karışımı bir ifade uyandırmıştı. Zeytin renkli çıplak kollarını sırtında birleştirdi, biraz öne eğildi ve önümde tam üç kere gidip geldi. Sonra ansızın durdu ve benimle konuşmaya başladı.

Sesi gırtlaktan geliyordu ve hayret edilecek derecede melodikti. Soğuk kuzeydeki erkek ve kadınlardan çok daha hızlı konuşuyordu. Dikkatimi toplayarak onu dinlemeye çalıştım, fakat söylediklerinin tek kelimesini bile anlamıyordum.

Adamın kolları öne uzandı, gözlerini koca koca açtı ve soran bakışlarla bana baktı. Sadece başımı sallayabildim. Adam beni şaşırtan bir davranışla beni anlarmış gibi başını salladı, sonra ellerini tekrar sırtında birleştirdi ve neredeyse törensel bir hüviyete bürünmüş olan gelip gitmelerine yeniden başladı. Üç adım sola, üç adım sağa... Göz ucuyla diğer yerlilere baktım. Yüzleri gergindi, fakat bakışlarında düşmanca bir ifade yoktu. Ateşin ışığı etrafı başka bir şeyi görmeme izin verecek kadar aydınlatmıyordu. Arada sırada kadınların oluşturduğu çemberin ardında bir su şarıltısı duyar gibi oluyordum.

Sonra garip süslemeli adam en küçük bir uyarıda bile bulunmadan kollarını yukarı kaldırdı ve tiz bir sesle bağırdı. Elimde olmadan irkildim ve üzerinde yattığım ağın düğümlerini sıkı sıkı tuttum. Adam bağırmaya devam ediyordu. Aslında bu bir çığlık değildi; aksine dudak, gırtlak ve göğüs seslerinin sürekli hızlanan ve olağanüstü bir yeteneği gerektiren bir tekrarıydı. Tüyler ürpertici bu sesler, adamın ağzından soyları çoktan tükenmiş üç ya da dört hayvanın bağırdığı izlenimini uyandırıyordu.

Daha önce bu denli büyüleyici ve bu denli gerçek ötesi bir sahne asla yaşamamıştım. Bu inanılmaz sesler bana Gri Ev'de gördüğüm zaman ve mekân ötesi resimleri hatırlatmıştı. Bu da benim için açıklaması çok zor olan yeni tecrübelerden biriydi.

Bu arada gerçeğin birden çok olduğunu öğrenmiştim. Birinci alanda duyularla kavranabilen gerçekler vardı. Dokunmak ve görmek gibi, duymak, tatmak ve koklamak da bunlara aitti.

Gerçeklerin ikinci alanı, ilk alandan gelen bilgileri doğrulayabilir veya yalanlayabilirdi. Öğrendiğime göre bilgi sürekli deneylere dayanan bir neden-sonuç ilişkisinin sonuçlarından ibaretti. Fakat koca bir uygarlığın çökmesine de bilginin işte bu tanımı neden olmuştu! Artık tek geçerli olan daha hızlı, daha kesin ve daha yüksek değerlendirilebilir sonuçlardı. Bilgi saptamasındaki bu yüzeysellik, gerçeğin üçüncü alanının giderek yok olmasına neden olmuştu.

Ve ansızın gözlerimin önünde bir perde açıldı. Cro-Magnon deneyinin sırrını boş yere neden aradığımızı şimdi anlamıştım: Biz, fikirlerin ve düşlerin, duyguların ve özlemlerin, umudun ve inancın doğduğu o en eski kaynağı bulmamız için dünyanın dört bir yanına gönderilmiştik. Fakat bir kör nasıl görebilir, bir sağır bir senfoninin kudretini sadece notalara nasıl anlayabilir, bir tanrı nasıl bir insan gibi algılayabilir ve bir insan evrenin uyumunu nasıl kavrayabilirdi?

Ansızın kendimi çırılçıplak ve zavallı hissettim. Çaresiz bir jestle kollarımı kaldırdım. Hiçbir şey bilmediğimi biliyordum ve kendimi diğerinin ellerine teslim ettim. Bu bir vecd hali değildi, büyü değildi, meditasyon değildi. Hiçbir şey anlamak istemiyordum. Tek isteğim aynı zamanda var olmak ve var olmamaktı: Yolumu belirleyen hedef olmamalıydı, tam aksine, hedef yolun ta kendisi olmalıydı! Benim içime uzanan yol...

"Sen gördüğüm kişiysen" diye şarkı söylüyordu adam, "benim ne olduğumu göreceksin..."

Onu anlamıştım! O bir balıkçı rahibi, fonksiyonların içerikten daha önemli olduğunu düşünen bir din adamı değildi. O, bir şamandı! Rahiplerle şamanların arasındaki farkı çok kesin olarak hatırlayamamam beni bir an için şaşırttı. Bildiğim tek bir şey vardı: Hiçbir şaman sadece canı istediği için kadın kıyafetleri içinde bir çılgın gibi davranamazdı! Yerlilerin gerçek şamanları doğumlarıyla birlikte gizli güçlere sahip oluyorlardı... Bilge ataların sesleri... Canlı tanrı taşları...

Şamanın şarkısının her sözünü anlıyordum! O da bunu hissediyor, donuk bir maskeye dönüşmüş olan yüzünün ifadesini hiç bozmadan dans etmeye devam ediyordu. Sonra, ansızın bana sırıttı. Gözleri şimşek çakıyordu. Hareketleri sertleşmişti. Hipnoz altındaymış gibi bana kendi dilimde tanrıların birkaç bin yıl önce ilk kez Tuna Nehri'nden aşağı gelişlerini, Karpat Dağları'nın kireçtaşı kayalıklarındaki boğazda bulunan Lepeno Burgacı'nda korunaklı alanlar tespit ettiklerini ve buralara insanlar yerleştirmeye başladıklarını anlatmaya başladı...

"Onlar geldiler ve gittiler" diye şarkı söylüyordu şaman, "onlara Bog adını verdik. Bilgi, zenginlik ve eli açıklık anlamına geliyordu bu. Varlıklarıyla bizi mutlu kılmaları için onlara kurbanlar veriyorduk. Böylece dönüşümlü olarak Daz-Bog gökteki ateşe, Stri-Bog ise havanın hareketlerine, bulutlara ve fırtınalara hükmetmeye başladı... fakat sonra tanrıları bir daha göremedik... tanrılar bizi unuttu ve biz de onları güçlükle anımsayabiliyoruz. Fakat sonra sen atalarımızın Bog'ları ululamak için dağda hazırladıkları sunağa geldin. Sen bizi yaratan tanrıçalardan biri misin?"

Ertesi gün ve geceler çılgın bir şölen halinde gelip geçti. Küçük balıkçılar uzun zamandır toplayıp biriktirdikleri her şeyi bu kutlama için sarf etmiş olmalıydılar. Onların dünyadan tamamen ayrı, fakat kısmen yalnız yaşadıklarını fark etmem uzun sürmedi. Nehirdeki büyük burgacın üst kısmındaki taşlı bölgeye binlerce yıl önce yapılan ilk yerleşimden bu yana, şimdiye dek yerlilerin yaşamları üzerine duyup gördüklerimden çok daha karmaşık yapılar gelişmişti. Ve ertesi haftalarda nehrin balıkçıların yaşamı üzerinde ne kadar etkili olduğunu kendi gözlerimle gördüm.

Dimdik yükselen kireç dağlarının eteklerine kurulu olan yüz elli adım uzunluğunda ve elli adım genişliğindeki yerleşim yeri, doğanın bir şakası sonucu ortaya çıkmış gibiydi: Nehrin ya-

tağı sadece yüz adım genişliğindeydi ve içinde barındırdığı muazzam su kütlesinin sakin bir şekilde akmasına yetmeyecek kadar dardı. Kaya duvarının dar bir noktasında nehir o kadar dik bir açıyla akıyordu ki, neredeyse beş yüz adım uzunluğunda şiddetli bir burgaç alanı meydana getiriyordu. Burgaçlar kimi zaman öylesine şiddetli ve güçlüydüler ki, çok büyük balıklar bile suyun gücüne dayanamayarak yerleşim yerinin hemen önündeki sığ ve sakin sulara savruluyorlardı.

Böyle günlerde nehre hiçbir kayığın indirilmesine gerek yoktu. Erkeklerin, kadınların ve çocukların sığ sulara taşlarla birkaç bent yapıp beklemeleri yeterliydi. Böyle bir nehirde bu kadar çok hayvanın yaşayacağını daha önce asla düşünemezdim. Görünür bir sebep olmadan ansızın şiddetlenen burgaçların balıkçılara gönderdiği armağanlar çok zengindi. Her türden yüzlerce balık, tatlı su yengeçleri ve kabuklu hayvanlar suyun kıyısına yığılıveriyordu. Balıkçıların bir kısmı bunları toplarken, başka bir kısmı da onları türlerine göre istif ediyordu.

Bazı balıklar henüz ilk gün fark ettiğim iki adım genişliğinde içi su dolu birtakım çukurların içine konuyordu ve bu ilginç balıklar burada günlerce yaşayabiliyordu. Bir süre sonra bu ilginç taşların şiddetli yağmurlar sonrası ateş yakılan ocakların bulunduğu yerlerde oluştuğunu fark ettim.

Bazı balıklar ise derhal sudan çıkartılıyor, ayıklanıyor, pullarından arındırılıyor, külle sıvanıyor ve bükülmüş balık derisinden iplere dizilerek güneşe asılıyordu. Yine başka balıklar da ocakta yanan ateşin dumanı üzerine asılıyor ve parlak kahverengi bir renk alıp nefis kokular saçana kadar tütsüleniyordu.

Balıkçıları tümüyle yanlış değerlendirmiştim: Kabilenin geçimini ağlar ve kayıklarla yapılan av değil, nehrin zaman zaman büyük bir eli açıklıkla gönderdiği armağanlar sağlıyordu. Yerleşim yerinden nehrin yukarısına doğru iki bin adım mesafeye, nehrin aşağısına doğru da en az altı bin adım mesafeye bakabiliyordum. Fakat burgaca doğru yüzen bir nesne, ne olursa ol-

sun, anında gözden kayboluyordu! Azgın sular gece gündüz boğuk bir uğultuyla kaya duvarının arasında köpürüyordu. Yaz aylarında biraz daha sakin ve huzurlu, kış aylarında ise korkunç ve tehlikeli bir yakınlıkta!

Balıkçılar nehrin sadece akış yönünün tersine yol almakta kullandıkları kayıklara bir kez olsun binmeme izin vermemişlerdi. Erkekler geri döndükleri zaman yanlarında böğürtlenler ve otlar, yemişler ve meyveler getiriyorlardı. Fakat bir kuş ya da ölü bir orman hayvanıyla geri döndüklerine asla şahit olmamıştım.

Balıkçılar giderek daha belirgin bir şekilde homurdanmaya başlamışlardı. Neden olduğunu bilmiyordum, fakat kadınlar bile bana giderek daha düşmanca ve suçlayıcı bir ifadeyle bakar olmuşlardı. Yolunda gitmeyen bir şeyler vardı! Nehir bol bol armağan veriyordu, köyün yeterince yiyeceği vardı, fakat görünüşe göre insanlar bir şeyin eksikliğini hissediyorlardı. Uzun bir süre tereddüt ettikten sonra, onlara doğrudan neler olup bittiğini sormaya karar verdim.

"Neden her geçen gün bana daha bir öfkeyle bakıyorsunuz? Size ne yaptım?"

Erkekler arkalarını dönüp kireçtaşı kayalıklarına kadar geri çekildiler. Yanımda sadece birkaç kadın kalmıştı. Bir süre aralarında fısıldaştıktan sonra, içlerinden biri yanıma yaklaştı.

"Erkeklerimiz boş yere nehirden yukarı gidiyorlar" diye söze başladı şikâyet eder bir tavırla. "Köyümüze sadece böğürtlen, meyve ve ot getiriyorlar!"

Onu onaylarcasına başımı sallamama rağmen, kadının sözü nereye getirmek istediğini anlayamamıştım. Fakat ansızın aklıma Oğul Kurt'un etindeki ok ucu geldi ve balıkçıların öfkeyle homurdanmalarının sebebini anladım.

"Buraya geldiğin günden beri kimse bir tek kuş bile yakalayamadı! Erkeklerin okları hayvanlara isabet etmiyor! Av için aç-

tığımız çukurlar bomboş ve hayvanlar erkeklerimizin takip edemeyeceği kadar hızla kaçıyor!"

"Ve siz benim..."

"Sen hayvanlarla birlikte yaşıyordun! Onların dilini biliyorsun! Onlara sivri dişli kurtlardan ve vınlayarak uçan oklardan sakınmalarını söyledin!"

"Hayır, yanılıyorsunuz! Böyle bir şey yapmadım..."

"Yaptın!" dedi ansızın tanıdık bir ses. "Bunları söylediğini duydum!" Hızla arkamı döndüm ve yüzü utangaç bir ifadeyle titreyen şamanı gördüm. "Erkekleri uzak dağda seni gördükleri zaman gelip bana haber verdiler. Seni hemen kaçırmak istiyorlardı, fakat ben cinlere danıştım ve yaz boyunca beklemenin daha uygun olacağını söyledim..."

İnanmaz bir tavırla başımı salladım.

"Hemen her gün iki ya da üç adam senin yakınlarındaydı" diye sözlerine devam etti şaman. "Bütün gün seni gözetlediler ve gördüklerini gelip bana anlattılar! Kurtlarla ve kuşlarla nasıl konuştuğunu, kendine nasıl elbise diktiğini, ayakların için nasıl giyecekler hazırladığını, kayadaki balığı nasıl fark ettiğini, dostlarını ne öldürmeye, ne de yemeye söz verdiğini..."

Tüm vücudumun kasıldığını hissediyordum. Tüm yaz boyunca sürekli olarak gözlendiğimi ve izlendiğimi öğrenmek, içimi korkunç bir hiddetle doldurmuştu.

"Evet, böyle yaptım! Ve benim istediğim gibi olacak!" diye bağırdım şamanın yüzüne dizginlenemez bir öfkeyle. "Benim kuşlarımı yakalamanızı, benim ceylanlarımı öldürmenizi ve ormanın hayvanlarını yemenizi istemiyorum! Yeteri kadar balığınız yok mu? Onlarla yetinin ve diğer yaratıkları rahat bırakın!"

Öfke dolu patlamam, tahmin edebileceğimden çok daha etkili olmuştu. Sonraki yıllarda kadınların hiçbirinin ve özellikle şamanın bana neden karşı çıkmaya cesaret edemediğini kendime

sorup durdum. Homurdanmaların kesilip sadece nehirden gelenlerin yenilmesinin sebeplerini ise ancak çok sonraları kavrayabildim.

Köy sakinlerinin dinsel tasavvurlarında geçmişin büyük Bog-tanrılarının yanı sıra, açık ya da gizli olsun herkes tarafından saygı gören ve korkulan başka varlıklar da olduğunu öğrenmiştim. Köy sakinleri bana yuvarlak hatlı, küçük, balığı andıran özelliklere sahip birtakım heykelcikler göstermişlerdi. Bu heykelcikler göğe yükselen kayaların, aşağı yuvarlanan taşların, geniş nehrin öte tarafında uzanan karanlık ve ağaçsız dağların cinlerini tasvir ediyordu. Ay ışığının aydınlattığı gecelerde şarkı söyleyen Vily isimli su perilerinden söz edildiğini duydum ve burgaçta çığlıklar atan Russalky canavarlarının seslerini işittim.

Ve kuzeyde yaşayan kara derili, kötü tanrı Çerne-Bog. Bu tanrı ilgimi diğerlerinden daha fazla çekmişti, çünkü aradan geçen tüm yıllar boyunca kimse bana bir zamanlar bu bölgede hüküm sürmüş olması gereken bu karanlıklar dünyası efendisi hakkında bir şeyler anlatmaya yanaşmamıştı.

"Onun kudreti emirlerinin kayıtsız şartsız yerine getirilmesine dayanıyordu" diye anlattı bana tüm grubun lideri olduğunu kabul ettiğim bir kadın. "Sen de bundan böyle orman hayvanlarının ve kuşların etinin yenmeyeceğini emrettiğin gün tıpkı onun gibi davranmıştın! Atalarımız az kalsın açlıktan ölecekti!"

"O zamanlar hayvanlarla birlikte harika bir yaz geçirmiştim" dedim özür dilercesine. "Ayrıca henüz çok gençtim. Nehrin yeteri kadar yiyecek gönderdiği bir gerçekse de, sanırım bugün aynı şeyi söylemezdim!"

Kadın omuzlarını silkti ve cevap vermeden uzaklaştı. Uzun süre onun arkasından baktım. Müteakip haftalar boyunca benimle kıyasladıkları tanrının ismini daha önce duyup duymadığımı düşündüm, fakat kara derili tanrıların var olup olmadığından tam anlamıyla emin değildim.

Sadece su yoluyla ulaşılabilen köyde yaklaşık yüz kadar erkek, kadın ve çocuk yaşıyordu. Günün birinde burada bir tutsak olduğumu fark ettim. Herkes tarafından sayılan ve ululanan bir tanrıça, fakat aynı zamanda bir tutsak!

Köy halkı benim için burgacın hemen yanına, sırıklardan ve ağaç dallarından tıpkı benim kaya duvarının yanına yaptığım kulübeyi andıran bir kulübe yapmıştı. Ağaçların yapraklarının suya düşmeye başladığı sonbahar mevsiminden sonra havalar iyice soğumaya başlayınca kulübenin ortasına taş bacalı bir de şömine yaptılar. Geniş nehir köye bol bol dal ve ağaç parçaları taşıyordu. Bunlar hem yapı malzemesi, hem de yakacak olarak kullanılıyordu.

Gelişimden iki yıl sonra, sessiz ve sakin bir günde, kıyıdaki bekçilerin tehlike çığlıkları tüm köyde yankılandı. Ben bu esnada köyün genç kızlarıyla birlikte kurutulmuş ve ateşin küllerinde yumuşatılmış balık derilerini birbirine dikmekle meşguldüm.

Ve sonra, nehrin azgın sularının neredeyse ilk kulübelere ulaşacak kadar yükseldiği, ben de dahil hiç kimsenin gözüne uyku girmediği yağmurlu bir gecede, ansızın karanlıkların içinde bir çocuğun çığlığı yankılandı. Fırtına, ağıtı andıran bir şarkının sözlerini bölük pörçük kulağıma taşıyordu. Yüzümdeki su damlalarını sildim ve dikkatle diğerlerine yaklaştım.

Çok sayıda adam, dalgaların üzerinde dans eden bir kayığı sıkı sıkıya tutuyordu. Bir kadının kollarının arasında ise yaklaşık beş yaşlarında, tamamen çıplak, üşüyen ve bağıran bir çocuk vardı. Tüm bunların ne anlama geldiğini bilmiyordum. Bir şey yapmama fırsat kalmadan kadın çocuğunu kayığın içine fırlattı. Erkekler emir almış gibi hep birlikte geriye sıçradılar. Küçük kayık dalgalar tarafından derhal yakalanmıştı. Kendi ekseni etrafında bir kez döndü, kurumuş bir yaprak gibi yalpalandı ve önümden geçip gecenin karanlığı içinde yok oldu. Çocuğun çığlıklarını bir kez daha duydum, sonra her şey bitti.

Cinayet! Bütün köy bilerek ve isteyerek masum bir çocuğu kurban etmişti! Öylesine büyük bir dehşete kapılmıştım ki, nasıl davranmam gerektiğini bilmiyordum. Aynı anda herkes çığlık çığlığa bağırmaya başladı. İnsanlar üzerime yürüdüler ve beni kaba bir hareketle kenara ittiler. Sendeledim. Kollarımı kavrayan güçlü eller beni kulübemin kapısına kadar sürükledi. Sonra üzerimizdeki dağ gıcırdamaya ve çatırdamaya başladı. Zifiri karanlıkta pek az şey görebiliyordum.

"Sovij geliyor!" diye bağırdı köyün kutsalı, meczubu ve şamanı olarak özel bir işleve sahip olan adam. "Öldüren dağın tanrısı Sovij-Bog'dan kaçın!"

Fakat kaçabileceğimiz bir yer yoktu. Köyün tam ortasına korkunç bir gürültüyle devasa kaya parçaları düşmeye başladı. Kulübeler yıkıldı, kurutulmuş ve tütsülenmiş balık dolu sıralar devrildi, kayıklar paramparça oldu. Sakin ve huzurlu köy bir gece içinde bir harabeye dönüşmüştü.

Çocuğun neden kurban edildiğini ancak şimdi anlıyordum. Fakat verilen kurban ne nehri, ne de dağı sakinleştirmişti.

Lepeno burgacındaki balıkçıların beni kendilerinden biri olarak kabul etmelerini sağlayabilmek için tam yüz kuşak geçmesi gerekti. Bana hâlâ saygıyla yaklaşıyorlardı, fakat günlük işlerde onlarla eşit hak ve görevlere sahip sıradan bir köy sakiniydim.

Tam üç yüz yıl! İlk on yıllar boyunca sürekli olarak sel baskını ve heyelan tehlikesiyle karşı karşıya olan bu küçük balıkçı köyünü nasıl terk edebileceğimi düşündüm. Dünyam son derece küçülmüştü. Buna bağlı olarak duygu ve düşüncelerim de. Nehirdeki ilk fırtına gecesinde yaşadığım kurban töreni daha sonra da pek çok kez tekrarlandı. Ve pek çok kez dağdan kopan kaya parçaları nehrin azgın suları tarafından sürüklenip götürüldü. Lepeno burgacında yaşayan insanlar gibi davranmayı öğrenmem oldukça uzun bir zaman almıştı. Çok eski zamanlardan

beri başa çıkmaları gereken tehlikeleri tanıyorlardı. Başlarına gelenlere alışkındılar, fakat ben ilk on yıllar boyunca sayısız kez nehre atlamayı ve burgacın beni alıp götürmesine izin vermeyi düşündüm. Fakat bunu yapmadım ve yavaş yavaş ulaşılabilir olanın ötesinde bir şey istememeye alıştım.

İlk on yıllar boyunca arada sırada gökte gördüğüm garip bulutlar karşısında kalbim duracakmış gibi oluyordu. Eski gök gemilerine o kadar çok benziyorlardı ki, içimden ellerimi sallamak, zıplamak, haykırmak, onların dikkatini çekmek geliyordu. Artık neye inanacağımı şaşırmıştım. Bazen bulutların arasındaki bu bulutların yeryüzünü gözleyen Ma-ana'lar olduğunu düşünüyordum, sonra hemen bu düşünceyi zihnimden uzaklaştırıyor, kendi kendime hiçbir tanrı gemisinin felaketten tam bin yıl sonra bu vahşi ülkeyi gözleyemeyeceğini söylüyordum. Eski tanrıların bir teki bile sağ olsaydı... beni şimdiye kadar mutlaka bulmuş olmaları gerekmez miydi?

Gözetlenmediğimi hissettiğim anlarda Tanrı Taşı'mı temizliyor, parlatıyor, büyük ve kara bir elmas gibi parlayana kadar cilalıyordum. Kendi kaderciliğim üzerine gülümsemem veya sinirlenmem de giderek daha seyrekleşiyordu. Aradan geçen uzun yıllar boyunca elbette içimde bir nebze özlem kalmıştı. Kendimi çok huzursuz hissettiğim, hatta bana dostça yaklaşan çocukları bile can sıkıntısıyla kovaladığım günler olmuyor değildi. O zamanlar ne kadar çekilmez olduğumu kendim de fark ediyordum. Fakat bambaşka sorunlarla boğuşmak zorunda olan insanlar bana sabır ve anlayışla yaklaşıyorlardı. Benim köyün diğer kadın ve kızlarından farklı olduğumu biliyor, durumumu kabul ediyorlardı.

Erkekler ise bana, gizli güçler hakkında bilgi sahibi olan, fakat günlük işler konusunda büyük ailenin diğer fertlerinden daha beceriksiz olan dişi bir şaman muamelesi yapıyorlardı. Büyük ailenin dişi fertleriyle olan ilişkilerim ise daha karmaşıktı.

Beni dikkatle izlediklerinin farkındaydım, fakat yanlarına oturup onlarla sohbet etmek istediğim zaman benden uzaklaşıyorlardı. Bu açıdan yaşantım Ungur veya Renbart ile Fjörgyn'in yanında olduğum zamandan pek de farklı değildi.

Nehir, dağ ve çocuk kurbanı, bu dar toprak parçasında asla gereğinden fazla insanın yaşamamasını sağlıyordu. Bir kez bile olsun bir erkek bana yaklaşmaya çalışmamıştı. Köyün kadınları da benim çocuk sahibi olmamamı hayranlıkla karşılıyorlardı. Zaten böyle bir şey onlarla olan ilişkimi daha da zorlaştırmaktan başka bir işe yaramazdı...

Çocukluk dönemini geride bırakan, nehirden ve dağdan kurtulmayı başarabilen bir yetişkin, en fazla otuz yaşına ulaşabiliyordu. Sadece şamanlar biraz daha uzun yaşayabiliyordu. Köye gelişimden üç yüz yıl sonra yedinci kuşaktan bir şaman düzenli olarak kurban verilmesi ve geleneksel törenlerin yerine getirilmesi işlerini yürütüyordu.

Tüm törenlerin en büyüğü, çok soğuk geçen bir kış mevsiminde donan nehir sularının, havaların ısınmasıyla birlikte çatırdayarak kırıldığı ilkbahar döneminde yapılıyordu. Köyün gençleri büyük buz parçaları üzerinde sıçraya sıçraya nehrin ortasına giderek, ellerindeki yiyecekleri ona kurban ediyorlardı. Tabii bu esnada gençlerin en cesur olanlarının geri dönememesi de olağan vakalardandı. Tekrar soğuk bir kış yaşanıp, tekrar buzlar kırılıncaya kadar da adları dilden dile dolaşıyordu.

Nehrin kıyısındaki hamur teknesi görünümlü garip taşların ilk ne zaman dikkatimi çektiğini hatırlamıyorum. İçine canlı balıkların konduğu bu taşlardan kimi yıl daha fazla, kimi yıl da daha az vardı. Her şiddetli yağmurdan sonra sertleşmiş ve işe yaramaz hale gelmiş ocak taşlarının kulübelerden kıyıya taşınmasına alışmıştım. İlkbahar yağmurlarının düştüğü bir gecenin sonrası birkaç erkek kulübeme geldi. Her zamanki gibi ocak taşını almak istiyorlardı.

Bir önceki akşam Slava ile küçük bir anlaşmazlığa düşmüştüm. Bu becerikli ve cesur kadın, benden hoşlanmadığını küçüklüğünden beri çeşitli vesilelerle belli ediyordu.

Genç erkeklerden biri bana bir sopanın ucunda nar gibi kızarmış bir balık parçası ikram etmeye kalkıştığında, bir an bile gecikmeden sertçe onu uyarıyordu: "Sadece tanrılara kurban verilir!" Ve herkes onun ne demek istediğini biliyordu.

Bu arada köyün başkanı olmuş olan Slava, o akşam bu kış mevsiminin oldukça sert geçeceğini ve ilkbaharda her zamankinden daha fazla yağmur yağacağını öne sürmüştü.

"Böyle olacağını nereden biliyorsun?" diye sormuştum ona.

"Bunu biliyorum, çünkü senden daha fazla görüyorum!" diye karşılık vermişti Slava. "Sen boynundaki süsün bir Tanrı Taşı olduğunu söyleyip duruyorsun. Buna rağmen nasıl olur da suyun rengindeki değişikliği, havadaki kış kokusunu ve kuş katarlarının uçuşundaki düzensizliği fark etmezsin?"

Söylediklerinin doğru olduğunu bilmeme rağmen onunla bir süre daha tartışmış, sonra da köyün kenarındaki kulübeme çekilmiştim. Derin düşüncelere dalmış bir şekilde ateşin kenarındaki kireç tozlarıyla oynamış, bu arada farkında olmadan yere uzun zaman önce denizin derinliklerine batmış olan Atlantis başkentinin planını çizmiştim...

Erkekler ocak taşını kaldırdığı anda, tozların üzerine yaptığım çizimin hâlâ bozulmadan durduğunu gördüm.

"Bekleyin!" diye bağırdım ve onların yanına gittim. Üç erkek ellerinde ağır bir taş levha tutuyordu. Parmaklarımı yavaşça çizimin üzerinde dolaştırdım. Kireç tozları taş kesilmişti...

"Bunu olduğu yerde bırakın" dedim adamlara.

"Fakat neden, İnanna? Sana yeni bir ocak taşı getirmek istiyoruz!" dedi on dört yıl önceki doğumundan bu yana kendisinden daima hoşlanmış olduğum bir delikanlı. Slava, diğerlerinden daha iri yapılı olan bu çocuk için bir isim düşünüp düşün-

mediğimi sorduğu zaman, ona Urso ismini önermiştim. Fakat Slava'nın uzun süredir yaptığına pişman olduğunu biliyordum...

"Şu çizgileri dün akşam ocağın yanındaki tozların üzerine çizmiştim."

"Bu nedir?" diye sordu Urso. Genç adamlar ellerindeki yassı taşı tekrar yere koydular.

"Dünyaya geldiğim şehir bir zamanlar böyle görünüyordu."

"Şehir mi? Şehir nedir?"

İçimi çekerek başımı salladım.

"Bu olayın üzerinden çok zaman geçti ve bunu açıklamak çok zor" diye gülümsedim. "Bunu asla anlayamazsınız!"

Her yeni kuşağa kökenimi ve geçmişimi anlatmaktan uzun süre önce vazgeçmiştim. Bu onların kafalarını karıştırmaktan başka bir işe yaramıyordu.

"Peki neden sana yeni bir ocak taşı getirmemizi istemiyorsun? Yerdeki bu taş sertleşmiş tozdan başka bir şey değil..."

Sırtımda soğuk bir ürpertinin dolaştığını hissettim. Elbette! İşte mesele buydu: Sertleşmiş kireç tozu! Kral adasının evlerinin ve saraylarının birçoğu da yanmış taş tozuyla yapılmamış mıydı?

"Gelin!" dedim heyecanla. "Bana bu geceki yağmurda ıslanmamış olan bir ocak gösterin!"

"Annemin ocağı kuru!" dedi Urso derhal. Slava'nın ırmağın üst kısmında dolaştığını görünce, derhal onun kulübesine doğru yürüdüm. Delikanlılar bir an tereddüt ettikten sonra beni izlediler, çünkü köydeki herkes Slava'yla aramın pek iyi olmadığını biliyordu.

Urso'nun annesinin kulübesinde kuru ocağın yanına diz çöktüm ve ateşi çevreleyen taşların etrafındaki gri-beyaz, ılık tozları avuçlarımla bir araya getirdim. Bu küçük yığının etrafındaki toprağa dikkatle kemirilmiş balık kafaları yerleştirdim. Sonra yanmış kireç tozunun üzerine taş bir kabın içinden yavaş yavaş su damlatmaya başladım.

Nehrin getirdiği bir tahta parçasından yontulmuş bir kaşıkla kireç tozunu karıştırdığımı gören delikanlılar, tereddütle kulübenin kapısında belirdiler. Bir süre daha yaptığım işin başında oturduktan sonra ayağa kalkarak onlara gülümsedim.

"Kimse buna dokunmayacak!" dedim onlara. "Yarına kadar... Ya da ertesi güne kadar. Bunu daha kesin olarak söyleyemem!"

"Bu ne olacak, İnanna?" diye sordu Urso şüpheyle. "Kireç tozunu neden suyla karıştırıyorsun? Bununla hangi cini etki altına almak istiyorsun? Daha da önemlisi, Slava'ya ne diyeceğiz?"

"Henüz bilmiyorum" dedim neşeyle. "Fakat düşündüğüm şey gerçekleşecek olursa, o takdirde bir daha köyün sular altında kalmasından korkmayacağız!"

Mucize gerçekleşmişti. İki gün sonra tüm köy Urso'nun annesinin kulübesinin önünde toplanmıştı. Yeni gelen gruplara durup dinlenmeden neyi denediğimi anlatıyordum. Köydeki her kadının, erkeğin ve çocuğun balık başlarıyla çevrili taşımı görmesinden sonra, Urso ve arkadaşlarıyla bir araya geldim ve sonraki haftalar için plan yapmaya başladım.

"Bunu her zaman biliyorduk!" dedi Urso başını sallayarak. "Ocak taşlarını ıslatan her yağmurdan sonra sertleşmiş kireç tozlarını nehrin kıyısına atıyorduk..."

"Kireç taşı tozları ateşin ısısının etkisiyle değişime uğruyor" diye açıkladım. Bunu bilmeme kendim de şaşırmıştım. "Çok fazla miktarda toz yakmak zorundayız, fakat iki ya da üç tekne dolusu yaktıktan sonra, suların yükselmesinden etkilenmeyecek bir kulübe zemini hazırlayabileceğimizi düşünüyorum."

"Bununla duvar da yapılabilir mi?"

"Bunun mümkün olduğunu biliyorum" dedim başımı sallayarak. "Fakat bunun için başka bir şeye daha ihtiyaç vardı ki, ne olduğunu bir türlü hatırlayamıyorum..."

"Önemli değil" dedi Urso düşünceli bir tavırla. "Bana kalırsa ilk iş olarak yanmış kireç tozu çamurundan yeni bir kulübe zemini dökmeliyiz. Köyün ortasına yapılacak büyük bir kulübe olmalı bu..."

"Herkesle konuştuk" diye söze karıştı bir diğeri. "Tüm köy halkı bu kulübede senin oturman gerektiğini düşünüyor."

Uzun zamandan beri ilk kez kendimi neşeli ve mutlu hissediyordum. Tüm köye yaşam savaşında yardımcı olacak bir buluş yapmıştık. Yeni bir teknik miydi bu? Belki de. Fakat muhtemelen içimde uyuyan hatıraların küçük, küçücük bir parçasıydı. Her taraftan alevler yükselmeye başlamıştı. Erkekleri kireç duvarlarından taşlar kopartıyor, çocuklar onları ateşin başına taşıyor, kadınlar ise taşları büyük havanlarda döverek incecik toz haline getiriyorlardı.

Bu olayı takip eden günler yeni denemeler yapmakla geçti. Taş tozu ile tahta külünü birbirleriyle karışmayacak şekilde ayırmak çok zordu. Aklımıza gelen tüm yöntemleri denememize rağmen, kireç tozu çok nadir olarak istediğimiz saflığa ulaşıyordu. Sonunda Urso ilk olarak ateşin üzerine koyacağımız yassı taşlar dökmemizi teklif etti.

"Bu yeterli değil" dedim. Bildiklerim karşısında şaşkınlığa düşüyordum. "Alevler tozlara direk temas etmeli."

"Peki ya levhalara delikler açarsak?"

"O zaman toz aşağı düşer" dedi bir diğeri.

"Küçük delikler" diye ısrar etti Urso. "Alevlerin geçebileceği, fakat ateşin külünün aşağıda kalacağı delikler."

"Bu kulağa hoş geliyor" dedim onu onaylayarak. "Deneyelim!"

Büyük bir şölen kutlamasına hazırlanır gibi haftalar boyu çalıştık. İki defa neredeyse tüm çabalarımız boşa gidecekti. İlkinde beklenmedik bir yaz fırtınası koparak bize büyük bir sürpriz yaptı. Gökyüzü o kadar âni bir şekilde kararmıştı ki, o zamana kadar biriktirmiş olduğumuz kireç tozlarının üzerini kurutulup

birbirine dikilmiş balık derileriyle kapayıp, uçmamaları için kenarlarına ağır taşlar yerleştirecek vakti zor bulmuştuk. İkinci defasında ise gece yarısı koca bir kaya parçası kireç tozu yığınının tam ortasına düştü. Balık yağına batırılmış meşalelerle zararı saptamaya çalıştık.

"Tanrılar bize karşı!" diye mırıldandı Slava. "Bir tanrıça olduğunu öne süren birisine neden yardım ediyoruz, bilmem ki..."

Erkekler donuk yüzlerle büyük zorluklarla oluşturulan kireç tozu yığınından geriye kalanlara bakıyorlardı. Toz o kadar inceydi ki, koca kaya zerreleri dört bir yana savurmuştu.

"Tozu tekrar toplayabiliriz" dedi Urso. Annesi ise kötü bir bakışla onu süzdü.

"Bize ne oldu böyle!" dedi kenetli dudaklarının arasından. Sadece şamanın danslarıyla yaşadığımız günlerde huzurluyduk ve atalarımızın ruhlarıyla, cinlerle ve eski tanrılarla iyi ilişkiler içindeydik. Oysa İnanna buraya geldiği günden beri şaman davulunun sesini bir kez olsun duymadık. Bu bize iyi gelmedi! Bu yıl ne toplayabildik? Burgacın kıyıya balık savurmadığı günler için hazırladığımız yiyecekler nerede?"

Kadının haklı olduğunu herkes biliyordu. Deneyimiz için harcadığımız zaman beni bile düşündürmeye başlamıştı. Fakat Slava'nın kehaneti ilkbahar yağmurları bastırmadan korunaklı bir yer yapma düşüncemi haklı çıkarmıyor muydu? Slava'nın öngörüsünün gerçek olduğundan hiç şüphem yoktu. Köydeki kadınların tümü nehrin ne zaman bereketli olduğunu, kışın ne zaman sert geçeceğini ve o korkunç töreni bir daha ne zaman yapmaları gerektiğini söyleyebilecek durumdaydılar.

"Size bir önerim var" dedim alabildiğine yüksek bir sesle ve herkes derhal sustu. Bana dönerek ne söyleyeceğimi beklemeye başladılar. Aradan geçen bütün bu yıllar boyunca sesimi hiç bu kadar yükseltmemiştim. Fakat şimdi onlara artık burada kalmasına ancak göz yumulan bir misafir olmadığımı kanıtlamak

istiyordum. "Yeni evi yapmamda bana bir kez daha yardım edin! Şayet Slava'nın dediği çıkacak olursa, kendimi kurban edeceğim!"

"İyi ama kışa kadar bizim erzaklarımızı yemeye devam edeceksin!" diye bağırdı Slava. Bu durum bana bir şekilde Fjörgyn'le olan anlaşmazlığımı hatırlatıyordu. Orada da beni kabul etmeyenler, güçlü annelerdi. Bende değişik olan neydi? Neden bu kadınlar beni bu denli belirgin bir şekilde reddediyorlardı?

Kral Adası'nda güç ve iktidarın erkeklerin elinde olması son derece doğal bir durumdu. Osiris'in ve gemi sahibinin bana ne yapmam gerektiğini nasıl kolaylıkla söylediklerini düşündüm. Kralların bir dünya krallığını yönetmedikleri ve tanrıların kolonileri üzerine hükmetmedikleri zamandan bu yana bir şeyler değişmiş olmalıydı. Tüm kafa yormama rağmen, bu durumun bir açıklamasını bulamıyordum.

"Kış yaklaşıp erzak azalmaya başladığı zaman hiçbir şey istemiyorum!" diye bağırdım. "Nehir buzlarından kurtulana kadar bir şey yemeyeceğim!"

"O halde kendini doğruca suya atsan da olur!" diye bağırdı Slava zafer dolu bir gülümsemeyle. "Açlıktan ölmek ya da boğulmak... İkisinden birini seçebilirisin!"

"Yeni evi yapacağız!"

"Ev mi? Çamur ve tozdan yapılma bir kulübe..."

"Bu köydeki ilk ev olacak!" diye bağırdım. "Ne azgın dalgaların, ne de ilkbahar yağmurlarının yıkamayacağı sağlamlıkta bir temele sahip olan bir ev!"

"Tamam, kabul!" diye bağırdı Slava. Olduğu yerde gerindi, yumruklarını kalçalarına dayadı ve zafer dolu bir ifadeyle etrafına bakındı. "Fakat sen her halükârda öleceksin... Ya açlıktan, ya da nehirden daha güçlü ve akıllı olduğun iddian yüzünden!"

Bu bir intikamdı! Geçmişi üç yüz yıl öncesine dayanan bir

aşağılamanın intikamı! Köye gelişimin hemen sonrasında avlanmayı ve orman hayvanlarını yemeyi yasaklayışımı unutmamışlardı. O zamanlar ben mucizevî bir varlık, Leponto balıkçıları için bir tanrıçaydım. Ortaya çıkışımın yarattığı büyük heyecan kuşaklar boyunca anneden kızına aktarılmıştı, fakat o zamandan bu yana onları saygı ve korkuyla doldurabilecek bir şeyler yapamamıştım. Artık durumumun yeniden değerlendirilmesinin vakti gelmişti.

Ve Slava bunu biliyordu.

SON KIŞ

"Ea adıyla da bilinen Tanrı Enki'den söz edildiğini duyan oldu mu hiç? Ya da onun eski müritleri Oannes-balık adamlardan? Yukarı ve aşağı doğru uçabilen gemisi Ma-ana'dan?"

"Hayır..." diye geldi ilk cevap.

"Olumsuz!" diye geldi uzaklardan bir başkası.

"Biz de duymadık" dedi bıkkın bir başka ses.

"Hiçliği arayan, hiçliği bulacaktır!"

"Varoluş, varolmamanın zıddında bulunur..."

"Ve felsefe sadece eve duyulan özlemdir..."

"Tüm tanrılar adına! İçinizde biri mantıklı bir soruya mantıklı bir cevap veremez mi? Ben tatlı suların tanrısı Enki'yi arıyorum. Ona iletilecek bir mesajım var. Genç tanrıça İnanna'yla ilgili..."

"Kadınlar! Bir rahibenin Ana Tanrıça'dan istedikler kimi ilgilendirir? Bu ta eski krallar zamanında bile böyleydi! Siz en iyisi varoluşun bir üst basamağına ulaşmaya çalışın! Tekrar dünyaya geldiğiniz takdirde tek önemli olan bu olacaktır!"

"İnanna'nın hâlâ yaşamasının siz tanrılardan birini ilgilendireceğini düşünmüştüm. Tanrı Taşı onun yardıma ihtiyacı olduğunu bildiriyor. İnsanları etkileyebilecek bir alamet göstermesi gerekiyormuş."

"Olabilir, fakat bu bizim sorunumuz değil, haberci. Bu arada bizi nereden aradığını söyler misin?"

"Bir zamanlar Tanrı Tiuz'un hüküm sürdüğü bölgeden."

"İğrenç bir yer! Çok soğuk ve her taraf buzlarla kaplı..."

"Hayır, sadece soğuk ve karanlık ve yeni bir deniz. Eskiden..."

"Hayır, daha fazla konuşma! Aklımı karıştırabilecek bir şeyler duymak istemiyorum! Cesur anneler ve yaşam savaşları umurumda bile değil! Sadece hiçbir şey yapmayan biri hata yapmaktan kaçınır!"

"Fikrine saygı duyuyorum, fakat nasıl olur da sadece kendinin haklı olduğunu iddia edersin?"

"Her bölge ve Eski Düzen'in her kalıntısı hatıralara bağlıdır. Tanrılarla bir şekilde ilgili olan ve felaketten bir şekilde canını kurtarmayı başarmış olan herkes, kendisinin yeni dünya düzeninin merkezi olduğunu iddia ediyor. Fakat üzerinde yaşadığımız gezegen yerinden oynadıktan sonra, tüm nehirlerin akışı değişti, rüzgârlar eskisi gibi esmiyor, hatta okyanusların dibindeki akıntılar bile eski devirlerdeki gibi akmıyor. Bundan böyle hiç kimse eski gerçeğe tek başına sahip olduğunu iddia edemeyecektir!"

"Mağaraları unutma! Biz Büyük Ana'nın rahibeleri siz erkeklerden çok önce yaşamın ve kendi içimizdeki gizli güçlerin sırrını kavradık. Yıldızların rotaları, ay dönümleri ve güneşin gücü hakkında sizden çok daha önce bilgi sahibi olmuştuk!"

"Bu bilginin herhangi bir şeye faydası oldu mu? Bilmek ve beklemek bu dünyada hiçbir şey değiştirmez."

"Tüm bilgimizi gelen kuşaklara aktardık..."

"Kendi bilgilerinizi! Büyük tanrılardan kaçı felaketten sağ kurtuldu? Başarısız Tanrılar Okulu öğrencileri, yarı tanrılar, savaşçılar, hatta tacirler ve yerliler bile eski güce sahip olduklarını iddia etmeye başladılar! Dünyayı hayaller, düşler, masallar ve batıl inançlarla doldurdunuz!"

"Öfkenin sebebi kudretini kaybetmiş olman mı?"

"Ben bir tanrıyım ve tanrı olarak kalacağım!"

"Kendisinden başka bir şeyi olmayan bir tanrı!"

"Bir fikre ve düşüncelere sahibim! Fakat bir kadın bunu asla

anlayamaz! Siz vücudunuza bir şeyler yaratmak için ihtiyaç duyuyorsunuz! Oysa biz salt zekânın gücüyle yeni dünyalar planlayabilir ve inşa edebiliriz. Mantıklı, işe yarar dünyalar! İlerleme ve uygarlık! Bir sistem olarak üstün iradenin dünyası! Bunların karşısında ay ve duygular nedir ki..."

"Senin aradığın insanlık dışı bir şey... Hayatta kalanlar için bir cehennem! Böyle bir şey asla gerçekleşmeyecek..."

"Sen öyle san! Bazı tanrılar bunu gerçekleştirdi bile! Bu tanrılardan birinin ismi şu anda benim de aralarında yaşadığım güney Himalaya yerlilerinin arasında Dyaus-pita, başka bölgelerde Dioupiter, Zeus-pater ve hatta bu ismin çok daha genç olduğunu düşünmeme rağmen Tiuz. Onun tanrısal eşi de eski kolonilerin yerlileri arasında hayli tanınmış olmalıymış. Adı Prthivi-mata, Ge-meter, Terra-mater ve buna benzer diğerleri..."

"Bu çok eski tanrıların seninle ilgisi ne?"

"Ben hem yaratıcıları, hem de yeri ve göğü koruyanları arıyordum. Bu arada güneşin arabacısı olarak devleşmek isteyen tanrısal cüce Vişnu'ya rastladım. Onun sembolleri başlangıç, zirve ve çöküştür. O tam anlamıyla erkeksi bir tanrıdır ve pek çok ismi vardır, çünkü bilgiye sahip olanlar bilgiyi korumak için, bir olanı, çok olan olarak adlandırırlar..."

"Bana söylemek istediklerini kendin anlıyor musun?"

"Sen bana durumumu sordun, ben de sana kim olduğumu anlatmaya çalışıyorum: Çok eski ve daha az eski tanrıları aradıktan ve onlar hakkında epey bilgi sahibi olduktan sonra, büyük bir hayatta kalanlar grubu bulunduğunu öğrendim. Tanrılarının ismi yıkıcı Şiva'ydı. Onu ve yanında bulunan kalabalık müritlerini tek ilgilendiren, yok ederken eğlenebilmekti. Şiva, iktidarının güneş tanrısı Vişnu'dan, hatta eski krallardan daha güçlü olduğunu öne sürüyordu. Linga adını verdiği büyük bastonunu kendisine ait olmayan kolonilerde bile kendi sembolü haline getirdi ve insanların ona kutsal bir nesne gibi tapınmalarını

sağladı! Fakat o bir korkaktı; çünkü güneş onun ardından bir intikamcı savurduğu zaman, kuzeydeki dağlara doğru kaçtı..."

"Koca bir dünyanın yok olmasının sebebinin Şiva olduğunu mu söylüyorsun?"

"İnsan ve doğa arasındaki eski uyumu yok eden ondan başkası değildi, hatta onunla karşılaştığım zaman benim bile başımı uçurmak istedi."

"Ya sen ne yaptın?"

"Onu tanrıların eski içkisi Soma yardımıyla mağlup ettim. O sarhoş olup bağıra çağıra etrafa kendisinin dünyanın efendisi olduğunu ilan ederken, ben de güneşin ruhu sayesinde onun ruhuna nüfuz ettim. O zamandan bu yana Vişnu, Şiva ve ben, üçlü varlık Trimurti'yi teşkil ediyoruz. Çünkü galip gelemeyen kimse, paylaşmayı bilmelidir! Hepimiz kendi yerlerimize sahibiz: Ben yaratıcının halefiyim, Vişnu koruyor ve Şiva gerektiği zaman yok ediyor."

"Peki birleşmeden önce sen kimdin, eski tanrı?"

"Senin için bir şey ifade ediyorsa, söyleyeyim: Brahma. Ve bu andan itibaren sorularını cevaplandırmayacağım. Genç bir tanrıçanın hayatta olup olmadığı umurumda bile değil. Şiva, Vişnu ve ben kendimize yetiyoruz. Kendi ruhlarımız ile dünyanın ruhu arasındaki birliği bulduk."

"Dur! Gitme! Son bir soru daha!"

"Son bir soru!"

"Amacının üstün irade olduğunu söylüyor, sonra da ruhtan söz ediyorsun. Birbirinden bu kadar farklı iki ayrı şey bir araya nasıl gelebilir?"

"Bir soru ve ne bugün, ne de gelecekte kadınlar için geçerli olamayacak bir cevap: Bizi anlayanlara sorun. Rahiplerime sorun. Brahmanlara sorun..."

Günler kısalıyor ve hava serinliyordu. Geçmiş on yıllarda oldu-

ğu gibi kış mevsimi bu kez de nehrin ve ormanlarla kaplı dağın üzerinde karanlık gölgeler oluşturan bulutları beraberinde sürükleyerek kendini belli diyordu.

Yanmış kireç tozu imalatı her geçen gün daha başarılı gerçekleşiyordu. Balıkçı köyünün sakinlerine ne yapmak istediğimi anlatmıştım. Bu arada erkeklerin ne söylediğimle pek az ilgilendiğini fark ettim. Pek çoğunun ilgisi havaya birtakım resimler çizen ellerime ve vücudumun hareketlerine yönelmişti. Yarı açık ağızlarıyla beni dikkatle dinliyorlardı. Sesimi boğuklaştırdıkça, gözlerinin ışıltısı da artıyordu. Ve bu yarı uyanık trans halinde bir şekilde söylediklerimi anlıyorlardı.

Kadınlar ise bütünüyle farklıydılar.

Benim için bile oldukça karmaşık ve anlaşılması zor olan bu olayı şaşılacak bir hızla kavramışlardı.

"Bu kayalık kıyı şeridinin bizim için ne kadar önemli olduğunu anlatıp durmaktan vazgeç artık" dedi Slava bir sabah. Son tehtidinden bu yana bana bir kardeş gibi davranıyordu. Fakat görünüş aldatıcıydı. Herkes onun kendi zaferinden emin olmasından dolayı böyle dostça ve yardımsever davranışlar sergilediğini biliyordu. Bana ne kadar iyi davranırsa, zaferinden sonra yerini o denli sağlamlaştıracağını düşünüyor olmalıydı.

Doğruldum, yüzümden birkaç saç telini üfledim ve ellerimdeki gri kireç çamurunu temizledim. O zamana kadar kireçtaşı imalatı deneyleri yapmak benim hakkım ve görevimdi. O kadar sabırsızdım ki, elimizdeki tozu nehir kıyısından getirdiğimiz ince kumla belli bir oranda karıştırmaya karar verdim. Sonuç tahminimden çok daha iyiydi.

"Hazır olduğu zaman oğlun çamuru karsın" dedim Slava'ya. "Benim bildiğim her şeyi o da biliyor."

"Ya sen? Sen ne yapacaksın?"

"Ben bir işaret yapacağım" dedim sadece. Slava ellerini kısa eteğine vurarak üzerindeki tozları silkti. Sonbahar mevsiminin

bu son günlerinden biri sıcak ve sessizdi. Sabahın erken saatlerinde nehrin karşı tarafındaki ormanın hayvanları gürültülü bir konser vermişlerdi. Şimdi, öğle vaktinden az önce, güneş tam tepemizde bulunuyordu. Nehir yavaş yavaş akıyordu. Az ileri-deki burgaçlar bile şimdiye dek asla karaya balık savurmamış ve kurban edilen çocukları yutmamış gibi kendi halinde çağlı-yordu.

Slava'nın yüzü ter içindeydi. O da en az diğerleri kadar çok çalışıyor, fakat bundan pek etkilenmişe benzemiyordu. Kadın yavaşça bana yaklaştı. Zeki gözlerinde bir şüphe kıvılcımının parladığını görüyordum ki, bunda pek de haksız sayılmazdı.

"Demek bir işaret yapmak istiyorsun!" diye tekrarladı sözle-rimi başkalarının duyamayacağı kadar alçak bir sesle. "Beni di-ğerlerinin önünde aşağılamak için büyü yapmana ya da eski bilgilerini kullanmana izin vereceğimi mi sandın?"

"Beni yanlış anlıyorsun!" dedim aynı şekilde alçak bir sesle. "Bu dar kıyı şeridi yüz yıllardan, belki de bin yıllardan bu yana sizin vatanınız. Erkekler sık sık kayıklara binerek nehirden yuka-rı gidiyorlar, fakat siz kadınlar köyden yüz elli adımdan fazla uzaklaşmış değilsiniz. Sen de, Slava, sadece burada ne görü-yorsan, onu biliyorsun..."

"Daha fazlasını neden isteyeyim ki?"

"Benim demek istediğim de bu değil zaten. Fakat nehrin öte tarafında ve kireçtaşı duvarlarının arkasında başka köyler ve yerleşim yerleri de olabileceğini tasavvur edemiyor mu-sun?"

Slava omuzlarını silkti. "Ne çıkar? Bu nehrin güneşin battığı yöndeki dümdüz topraklardan gelip, tüm nehirlerin döküldüğü yer olan büyük suya ulaşmak için güneşin doğduğu yöne doğ-ru tekrar düz ve sıkıcı topraklardan aktığını bilmem neyi değiş-tirir..." Eliyle bana ırmağın akış yönünü öyle güzel tasvir etti ki, onun ne demek istediğini hemen anladım. "Burası benim kö-

yüm" diye devam etti sözlerine, "benim vatanım, benim hayatım! Ve beni burada rahatsız eden tek şey sensin, İnanna!"

Sırtımdan aşağı soğuk terler boşandığını fark ettim. Tekrar konuşmaya başlamadan önce, birkaç kez derin derin nefes almak zorunda kaldım: "Bu nehrin nereye aktığını biliyor musun?"

"Bunu herkes bilir!"

"Nasıl, Slava?" diye sordum sakin olmaya çalışarak. "Bu bilgiye nasıl sahip oldunuz? Bu konu üzerinde konuştuğunuzu asla duymuş değilim. Üç yüz yıl boyunca bu nehrin nereye aktığı konusunda tek bir kelime bile duymadım."

Slava omuzlarını silkti. "Bu önemli bir şey değil" dedi sonra. "Ayrıca sen bir kez olsun nehrin nereye aktığını sormadın!"

Bir an için gözlerimi kapadım. Uzun zamandan bu yana ilk kez öylesine büyük bir üzüntü ve hayal kırıklığı hissediyordum ki, içimden bağıra bağıra ağlamak geliyordu. Otuz kuşak boyunca çok eski bir bilginin yanında yaşamış, fakat ona ilişkin bir tek soru sormamıştım. Bunun sebebi yerlilere karşı beslediğim duygular olabilir miydi? Irmak şeridindeki tutsaklığım, bu kadar kibirli ve burnu büyük olmama verilen bir ceza mıydı? Uzun zamandan sonra aklıma ilk kez Gri Ev'de gördüğüm resimler geldi. Onları görmüş, fakat anlamamıştım. Köyün erkekleri nasıl benim sözlerimi duyup bambaşka şeyler tasavvur ediyorlarsa, ben de üç yüz yıldan bu yana balıkçı ailelerinin yanında yaşamış ve bir kez olsun onların ilkel ve budala olmadıklarını düşünmemiştim. Onların dünyası bir tesadüf ya da doğanın zalim bir şakası değil, tam aksine, büyük bir planın bir parçasıydı ve içlerinde bu planı benim tahmin ettiğimden kat kat daha fazla taşıyorlardı. Cro-Magnon deneyi! Tanrıların Eski Düzeni'ni çeşitli insan gruplarına aktarma çalışması! Zamanlarının sona ermesinden binlerce yıl önce, kendilerine izin verilmeyeni gerçekleştirmeleri için varis ve halefler seçmiş olan eski tanrılar, ne kadar bilge ve büyük olmalıydılar!

Ben de daima kendimi felaketten sağ olarak kurtarmayı başarmış olan insanlardan daha akıllı ve bilge görmüştüm. Belki de bunu her zaman bilinçli olarak yapmamıştım, fakat yine de davranışlarım diğerlerini beni kendilerinden biri gibi görmelerine engel olmuştu. Şu anda da kendimi bir tanrıça gibi hissediyordum.

Fakat onlara verebileceğimden fazlasına sahip olan bir toplulukta bunun ne önemi vardı ki?

Derin bir iç çekişten sonra Slava'ya gülümsedim.

"Pek çok şeyi yanlış yaptım."

"Demek burada geçirdiğin vaktin boşa olduğunu, varlığının bizi burada sadece rahatsız ettiğini ve ölmen gerektiğini kabul ediyorsun!"

"Hayır" dedim ve başımı salladım. "Evin yapımı başarılı olacak. Beni öldürüp öldüremeyeceğinizi ben de bilmiyorum, fakat söylediklerim gerçekleşmezse boynumdaki taşı suya atacağım! Böylelikle tanrısal koruyuculuktan yoksun kalacağımı biliyorsun. Sizin için ölüm ne demekse, bu da benimle aşağı yukarı aynı anlama gelir!"

Slava yuvarlak yüzünü buruşturdu. Onun büyük bir ciddiyetle düşündüğünü biliyordum. "Bunun karşılığında ne istiyorsun?"

"Kendi vatanımın eski tanrılarına bir duadan başka hiçbir şey!"

"Az önce bir işaretten söz etmiştin..."

"Evimi çok önceden öğrenmiş olduğum uyum kurallarına göre inşa edeceğim."

"Urso bana üzerine bir şeyler çizdiğin taşı gösterdi. Onu mu kast ediyorsun?"

"Tam olarak değil. Sizin için hava ve su, akıntı ve iklim, kendinizi yönlendirmenizi sağlayan işaretleri teşkil ediyor. Ben ise sayıların arasındaki orantının her şeyin düzenini simgelediği bir dünyada büyüdüm..."

"Bu benim için anlaşılır bir şey değil."

"Kafanı çalıştırsana, Slava: Siz de çocukları kurban ettiğiniz zaman sayıya önem veriyorsunuz. Benim de tüm istediğim temelleri eski düzen ve güzellik dengesi ölçülerine uygun bir ev yapmak."

Slava bir müddet alt dudağını kemirdi. Ruhunun derinliklerinde bir yerde ona tüm gerçeği söylemediğimi hissediyor olmalıydı. Hakkımda verilen ölüm hükmünden nasıl kurtulabileceğimi uzun uzun düşünmüş, sonunda bana yardım edebilecek birileri için büyük bir işaret hazırlamaya karar vermiştim.

Eve Atlantis haçı şeklini vermem artık mümkün değildi. Köydeki herkes haftalar önce kulübemdeki ocağın yanındaki kireç tozlarının üzerine çizdiğim şekli biliyordu. Bunu yapmam halinde derhal şüphelenmeleri işten bile değildi.

Bu vahşi bölgede ilk bakışta dikkati çekecek kadar belirgin yeni bir şekil bulmam gerekiyordu. Aynı zamanda bu şekil Slava'nın bile şüphelenmesine meydan vermeyecek kadar basit olmalıydı.

Pentagrama işte bu nedenlerden dolayı karar verdim. Dairesel şekiller göllerde ve diğer yeryüzü şekillerinde sık sık doğal olarak ortaya çıkıyordu. Bir dörtgen yeteri kadar dikkat çekici değildi. Bir dağ yamacından aşağı yuvarlanan bir kaya parçası bile toprakta dikdörtgen ya da kare biçimli bir yara açabilirdi. Tüm bu düşünceler beni yeni evin planını iki açısı ve iki kenarı birbirine eşit olan bir üçgen şeklinde yapmaya zorlamıştı. Slava'yı çok iyi tanıyordum. Önce isteğimi kabul ediyormuş gibi görünecek, sonra da temel bitmeye yüz tutunca planını değiştirmemi isteyecekti. Bir üçgen şekliyle böyle bir duruma hazırlıklı olacaktım...

"Dediğin gibi olsun" dedi Slava. Kendisini bir kez daha zafer kazanan taraf gibi hissettiğini saklamaya gerek görmüyordu.

Kış güneşi dönümünden dört hafta önce temelin ölçüm işlerine başladım. Kıyı çizgisi ile kaya duvarının tam ortasındaki taşların arasına bir balık kılçığı yerleştirdim. Sonra kıyıya paralel olarak nehrin aşağısına doğru yedi adım yürüdüm ve yere ikinci bir kılçık soktum.

Çizgiyi ortalayarak bu kez dağa doğru yedi adım yürüdüm ve temelin diğer köşesini belirten balık kılçığını yere soktum. Sonra da köşelerin arasını başka kılçıklarla belirleyerek sabitleştirdim.

"İşte sizden istediğim şekil bu" dedim yaptığım işi ilgiyle izleyen erkek ve kadınlara. "İşaretlediğim yerlerin arasını taşlardan tümüyle arındırın. Sonra da toprağı mümkün olduğu kadar derin kazın ki, yeni evin temeli sağlam ve görkemli olsun!"

Köy sakinleri dediklerimi uygulamaya başladı. Günün kalan kısmı çukuru açmakla geçti. Slava bu iş esnasında ortada gözükmemişti. Akşama doğru ise küçük bir şölenle bu olayı kutlamamızı teklif etti. İnsanların birçoğu şaşırmıştı. Fakat ben bu şölen düşüncesinin ardında ne yattığını çok iyi biliyordum...

Ateş tümüyle söndükten, köy sakinleri midelerini kızarmış balıkla tıka basa doldurduktan, birbirine dikilmiş ve beyazlatılmış balık kafalarından oluşan küçük bardaklar içinde sunulan mayalı bitki özlerini kafaya diktikten ve şamanın son şarkısını da bitirmesinden sonra Slava ayağa kalktı ve ellerini kaldırdı.

"Evinin temelini atacağımız çukuru açtık" dedi herkes tarafından duyulabilecek bir sesle. "İsteğini yerine getirdik. Fakat ben senin düşüncelerini okuyabiliyorum, İnanna! Sen tanrıların soyundan geldiğini değil, doğrudan bir tanrıça olduğunu söylüyorsun!"

Kendisine uzatılan balık kafası bardağın içindekini bir dikişte bitirdi, sonra da bardağı ardında akan nehrin karanlık sularına fırlattı. "Sende neyin tanrısal olduğunu bir türlü anlayamadım!" diye devam etti sözlerine. "Fakat gökyüzünde belli bulut bi-

çimlerini gördüğün zaman ne kadar heyecanlandığını biliyorum. Geçmişte birlikte olduğun adamların burayı bulmalarını ümit ediyorsun! Ve yaptığın bu ev..." dedi giderek tizleşen bir sesle, "... bu ev o kadar belirgin bir şekil ki, havada uçan kör bir Bog bile onu rahatlıkla fark edebilir!"

Artık kendimi olduğumdan farklı göstermekten sıkıldığım için bir adım öne çıktım ve göğsümü şişirdim.

"Evet!" diye bağırdım sonra. "Ben bir tanrıçayım ve bir tanrıça olarak kalacağım! Büyük felaket tüm dünyayı gerçek bir kaosun içine sürüklediğinde henüz çok gençtim. Fakat böylesine korkunç bir olay bile dünyadaki tüm tanrıların yok olmasına neden olamaz! İşte, bana bakın! Ben buradayım ve hiçbiriniz benim nereden geldiğimi, neden yüz yıllardan beri ölmeden yanınızda oturduğumu bilmiyorsunuz!"

"Duyuyor musunuz? İşte kabul etti!" Slava sağ kolunu kaldırarak yüzümü işaret etti. "Bu nedenle yaptığın işareti değiştirmeni istiyorum!" dedi emreden bir sesle.

"Köşelerde bir değişiklik yapılmadığı müddetçe buna bir itirazım yok" diye cevap verdim tümüyle sakin bir sesle. "Yan kenarları uzatabilir, ya da..."

"Hayır, İnanna!" diye bağırdı Slava ve yüksek sesle güldü. "İşin içinden bu kadar kolayca sıyrılamazsın! Doğduğun şehrin çiziminde olduğu gibi, işaretini düz çizgiler kullanarak yapmak istiyor, böylece ırmağın kenarında senin gibi birisinin yaşadığını herkese göstermek istiyorsun! Fakat ben senden işaretini yuvarlak yapmanı istiyorum! Seninkilerden çok daha yuvarlak olan şunlar gibi..."

Elleriyle dolgun göğüslerini alttan kavradı ve yukarı kaldırdı. "Ne yapmak istediğini çok iyi biliyorum, İnanna. Annem bana senin doğal olmayan şekillere karşı gösterdiğin ilgiyi daha küçük bir kızken anlatmıştı. Bu nedenle sana emrediyorum: Evin ırmağa açılan kenarını yuvarlak yap!"

İşte bunu hiç hesaba katmamıştım. Ansızın içimde bu yerliye karşı bir hayranlık belirdi. Onun bu içgüdüsel şüpheciliği nasıl edindiğini bilmiyordum; ama ona sahip olduğu ve bana karşı bir silah olarak kullandığı kesindi.

Onunla kavga etmeyi sürdürmenin anlamı yoktu. Arkamı döndüm ve köyün kenarındaki kulübeme gittim. Yarı karanlıktaki kulübelerin arasında iki kez Urso'nun yüzünü gördüm. Beni takip ediyor, fakat konuşmaya cesaret edemiyordu. Bana ne söylemek istediğini anlamıştım. Bu gece bana bir şey olmaması için nöbet tutacaktı...

Uzun süre uyanık kalarak, hem Slava'nın güvensizliğini nasıl yatıştırabileceğimi, hem de tasarladığımı nasıl hayata geçirebileceğimi düşünmeye başladım. Ertesi sabah üç yetişkin adam beni almaya geldi. Slava onları günün ve gecenin her saatinde beni izlemekle görevlendirmişti. Fakat gözetim altında olmam durumumda herhangi bir değişiklik meydana getirmiyordu.

Bir an bile tereddüt etmeden elime kurutulmuş ve bükülmüş balık kılçıklarından yapılma bir ip aldım. Kireçtaşı Dağı'nın dimdik duvarlarının yanına gidip, aşağıda akmakta olan nehre baktım. Su, soğuk ve sevimsizdi. Sert bir rüzgâr suyu kabartarak dalgaların her zamankinden daha yükseğe çıkmasına neden oluyordu. Aşağıdaki burgaçlara baktım. Bembeyaz köpükler dört bir yana saçılıyordu ve şimdiye kadar olduğu gibi, bu kez de bu kaçış yolunun benim için sonsuza dek kapalı olduğunu kabul etmek zorunda kaldım.

En yukarıdaki balık kılçığının yanına gittim, bağırsaklardan yapılma ipi ona bağladım ve temel çukurunun içine atladım. Sol alttaki balık kılçığına ulaştığım zaman tekrar yukarı sıçradım. İpin ucunu elime alarak sağ alttaki kılçığa kadar uzanan bir yarım daire çizdim.

"Sanırım bu kadar yeterli!" dedim etrafımdaki herkesin duyabileceği bir sesle. "Toprağın bu kısmını da kazın!"

Slava tüm bu zaman boyunca ortada görünmemişti. Erkekler ağır taşları yerlerinden kaldırdılar, toprak ve taş parçalarını bir kenara yığdılar ve bu şekilde üçgen biçimli temelin bir kenarını bir yarım daireye dönüştürdüler. Buna rağmen üçgenin iki kenarı ve üst açısı hâlâ olduğu gibi duruyordu.

Slava öğleden sonra ortaya çıktığı zaman temelin yeni şeklinin etrafında birkaç kere dolandı, sonra gülümsedi ve üst köşeyi işaret etti.

"Şu köşenin de kaldırılmasını istiyorum!"

Buna bir itirazım yoktu. Irmak tarafında olduğu gibi, ölçümler için burada da bağırsaktan yapılma ipi kullandım. Üçgenin tepe açısını da bir yarım daire teşkil edecek şekilde yumuşattım. Slava bilmeden bana büyük bir yardımda bulunmuş, Kral Adası'nın hayatta kalan sakinleri için eşkenar bir üçgenden daha dikkat çekici yeni bir şekil bulmuştu. Üçgenin tepe açısı tekrar taş ve toprakla doldurulduğu zaman, ortaya çıkan yeni şekil, eski başkentin dış kanaldan kral sarayına kadar uzanan bölgesinin tam anlamıyla bir kesitini teşkil ediyordu!

İki kez yedi gün boyunca temeli yanmış kireç kumu çamuruyla doldurduk. İlk haftadan sonra adamlara ocak taşının nereye yerleştirileceğini gösterdim. Temel şeklini oluşturan tüm çizgilerin kesişme noktasına yuvarlak bir sunak taşı yerleştirmeyi düşünüyordum. Ocak taşı ise onun ırmağa bakan tarafının hemen altında yer alacaktı. Daha en başında balık kılçıklarıyla işaretlediğim yerlerde ise duvar kirişleri için boşluklar bırakıldı.

Temel çukuru bir süre sonra yıkmaya kimsenin ve hiçbir şeyin gücünün yetmeyeceği büyük bir taş platforma dönüşmüştü. Slava bile düşüncemin hiç de aptalca olmadığını kabul etmek zorunda kalmıştı.

"Haklıymışsın" dedi önüme dikilip. "Bu koca taşı artık hiçbir sel baskını alıp götüremez! Fakat yine de bekleyelim... Bakalım ilkbaharda sular ne kadar yükselecek?"

"Temeli bir ayak daha yükseltebiliriz" dedim ona. "Elimizde yeterince kireç tozu var!"

Slava bir süre düşündükten sonra fikrini açıkladı: "Temeli bir adım değil, tam üç adım yükselteceğiz! Fakat sonra burası artık senin değil, benim evim olacak!"

Bir zafer çığlığı atmamak için kendimi zor tutuyordum. Buna rağmen aptal numarası yapmayı başarabildim.

"Fakat benim burada oturmam kararlaştırılmamış mıydı?.."

"Kararlaştırmak mı? O dündü ve bugünden önceydi! Yeni ve güvenli bir evde neden sen oturasın ki? Ben de en az senin kadar burada oturma hakkına sahibim..." Bu iddiasını gerekçelendirmek zorunda olduğunu bildiği için bir süre düşündükten sonra şöyle dedi: "Sular yükseldiği zaman köyün tüm sakinleri bu temelin üzerinde durma hakkına sahip olsun!"

"Bu söylediğin evde benim yaşamam durumunda da geçerli olabilir" diye karşılık verdim. Aklımdan ikimizin de prestijimizi yitirmeden kabul edebileceğimiz bir düşünce geçiyordu. "Bu evin ne sana, ne de bana ait olmadan, tüm köy halkı için yapılacak bir ev olmasına ne dersin?"

Slava bir an için duraksadı, sonra gülerek şöyle dedi: "Yoksa evde kimsenin oturmamasını mı istiyorsun?"

"Bu ev özel durumlarda kullanılabilecek bir yer olabilir" diye açıkladım çabucak. "Burada asla sönmeyen bir ateş yanacak! Kıtlık zamanlarında kullanılacak erzak burada saklanacak! Eski tanrıların ve cinlerin resimlerinin saklanacağı, kutsal bir sığınma yeri..."

Slava ile aramızdaki güç kavgasının bir tapınağın doğmasına neden olduğunu ancak çok sonra fark edebildim. Çalışmalar kış dönümünün kalan günlerinde de devam etti. Bu arada erkekler ve kadınlar gelecek yıl da sıvı taştan yeni temelleri dökülmesi gerektiğini konuşuyorlardı. Daha küçük, fakat her ailenin yaşayabileceği bir temel...

Zihnimde balıkçılar köyünün ileride birgün nasıl görünmesi gerektiğini canlandırıyordum. Benim burada olmama durumunda bile, büyük nehrin kıyısında yaşayan insanların kendilerini yıllar boyu meşgul edecek kadar işleri olacaktı. Fakat bunlar değerli yıllar olacaktı, çünkü her yeni temel ile yaşamlarını ırmağın keyfinden biraz daha bağımsız kılacaklardı. Ve kaya duvarından kopan taşlar artık önüne gelen kulübeyi devirerek ırmağa kadar yuvarlanmayacak, aksine taş temellere çarparak hiçbir şeye zarar vermeyeceklerdi.

Uzun yıllardan sonra ilk kez nehir tekrar donmuştu. Köy sakinlerinin büyük kısmının temel yapımında çalışmış olmasına rağmen, kadınlar ve çocuklar burgaçların kıyıya fırlattığı balıklardan yeteri kadar toplamışlardı.

Ayın pırıl pırıl parladığı berrak ve çok soğuk bir gecede, kulağıma ansızın insanın kanını donduran uluma sesleri geldi. Bir gün önce çok kar yağmıştı. Dışarısını dikkatle dinlemeye başladım. Kulaklarıma inanamıyordum. Dikkatle ayağa kaktım ve giyinmeye başladım. Muhafızlarım ortada yoktu. Dışarı çıktım ve ay ışığında parlayan nehir yatağına baktım.

"Şu anda koşmaya başlayıp donmuş nehrin üzerinden geçsem..." diye geçirdim içimden, "bana kim engel olabilir ki?"

"Buradan kaçamazsın!" dedi hemen arkamda durmakta olan Slava. "Erkekler seni vahşi bir hayvan gibi avlayıp geri getirir..."

"Fakat neden? Aşağılanmam senin için neden bu kadar önemli?"

"Sen fazlasıyla güçlendin" diye cevap verdi Slava. "Başından beri hikâyenin doğru olduğunu biliyordum. Artık bizim söylencelerimizin de doğru olduğunu biliyorum. Sen gerçekten de yaklaşık on beş yüzyıl önce dünyayı kurtarmaya çalışan genç tanrı ve tanrıçalardan biri olmalısın!"

"Demek bunu da biliyordun?.."

"Bizde anneler bazı şeyleri kızlarının kulağına fısıldarlar. Bu yaşamın gerçek yoludur ve bu nedenle, Tanrıça İnanna, sen buraya geldiğinden bu yana bizim eskiyi hatırlamamıza yardımcı olan bir sunak taşından başka bir şey değildin. Sana kurbanlar sunduk, seni besledik, sana yeni giysiler ve bir kulübe verdik. Çünkü yine söylenceye göre sen de günün birinde bize eski tanrıların yaptığı gibi değerli armağanlar vereceksin!"

"Demek tüm bu yıllar boyunca size armağanlar vermemi beklediniz?"

"Evet!"

"Ya şimdi?"

"Bize güvende olmayı armağan ettin."

"Hâlâ buradan gitmemi istiyor musun?"

"Henüz değil."

"Benden daha başka ne bekliyorsun? Ölümümü istediğini sanıyordum."

"Sen başka şeyler de biliyorsun... Ve ben onları istiyorum!"

Gecenin içindeki uluma sesleri giderek yaklaşıyordu. Artık Slava'nın söylediklerini dinlemiyordum, çünkü bu uzun, hüzünlü ulumaları tanımıştım.

"Kurtlar!" diye fısıldadım büyük bir heyecanla. Onları son duyuşumun üstünden tam üç yüz yıl geçmişti! Üç yüz yıl!

"Biz avcı değiliz!" dedi Slava. Sesi belli belirsiz titriyordu. Yavaşça gülümsedim. Büyük nehrin balıkçılarına vereceğim diğer armağanın ne olduğunu biliyordum artık.

Kurtlar bütün gece uludular. Ertesi sabah yeniden kar yağmaya başlamıştı. O korkunç ve dehşet verici ulumalar hakkındaki konuşmalar derhal yeni bir hüviyete bürünmüştü. Bazı yaşlı köy sakinleri, izlerin karla tamamen örtülmesinden önce harekete geçip, gecenin cinlerine kurutulmuş balık kurban edilmesi konusunda ısrar ediyordu. Başkaları ise sivriltilmiş balık kılçıklarını köyün etrafına bir çit şeklinde dikmenin daha iyi olacağını öne sürüyorlardı.

"Bu şekilde tartışmaya devam ederseniz, pek yakında hiçbir iz bulamayacaksınız!" dedim onlara.

"Fakat sen onları bulabilirsin, İnanna!" dedi Slava.

"Ben mi? Bunu da nereden çıkardın?!"

"Atalarımızın seni buraya getirmesinden önce, vahşi hayvanlarla birlikte yaşıyordun. Tüm zaman boyunca bu civarda olmadıklarını kim bilebilir? Ve onları senin çağırmadığını kim bilebilir? Belki eve verdiğin şekil. belki de boynundan asla çıkarmadığın o süs yardımıyla..."

"Hayır, bu doğru değil, Slava! Üç yüz yıldan beri köyden dışarı adımımı atmış değilim. Bu zaman boyunca kimse kurtlar hakkında bir şey duymadı!"

"Fakat sen onların ismini hatırlıyorsun!"

"Bu neyi ispat eder?"

"Onların da senin ismini hatırlayabileceğini!"

Şaşkınlıkla Slava'ya baktım. Sözü nereye götürmek istediğini anlayamıyordum. Aptal görünümlü bu kadın, kurduğu neden-sonuç ilişkileriyle beni her geçen gün daha fazla hayrete düşürüyordu. Slava kendi sandığından bile çok daha fazlasını biliyordu! Benim içimde olduğu gibi arada sırada Slava'nın içinde de o eski bilgiden kırıntılar ortaya çıkıyordu. Fakat bu bambaşka, çok daha eski bir bilgiydi...

Yavaş yavaş aşağı düşen iri kar taneleri arasından buz tutmuş nehre baktım. Karşı kıyı artık görünmüyordu, fakat birtakım gölgelerin dikkatle köye yaklaşmakta oldukları gözümden kaçmamıştı. Farkında olmadan soluğumu tuttum, sonra da onları gördüm: Yedi veya sekiz kurttan oluşan bir sürü, dağın nehirle birleştiği yerde kayarcasına ilerliyordu. En önde beyaz bir kurdun bulunduğunu gördüm. Tereddüt etmeden, korkmadan ve tehdit edici tavırlar takınmadan doğruca üzerime geliyordu.

"Oğul Kurt!" dedim duyulur duyulmaz bir sesle.

Bunun Oğul Kurt olamayacağını gayet iyi biliyordum. Hiçbir

kurt üç yüz yıl boyunca yaşayamazdı! Fakat bu garip derecede uysal sürünün başındaki hayvan, ilk hayvan yoldaşımın oğluna son derece benziyordu. Yavaşça ve korkmadan ona doğru yürümeye başladım.

SAZLIK TARLALARI

İlkbaharın gelişi, gücünü uzun haftalar boyunca kalın bir buz tabakasının altında saklamış olan nehrin yavaş yavaş uyanmasıyla belli oluyordu. Güneşin ışınları beş gün boyunca buzların üstündeki ince su tabakasında parlamış, ancak altıncı günün gecesinde görünmez olan nehir esnemeye ve gerinmeye başlamıştı. Sanki güneşin gökyüzünde tekrar görünmesinden önce tüm gücüyle zincirlerini parçalamak istiyordu.

Buzların çatırdamaya başlamasından önce, yanımdaki Oğul Kurt'un soluklarıyla uyandım. Yattığım yerden doğrularak dışarıdaki karanlığı dinledim. Birkaç hafta önce Oğul Kurt ile sürüdeki iki genç kurt arasında kopan şiddetli bir kavgadan sonra onun yanında kalmayı tercih eden iki dişi kurt da yanımıza gelmişti. Oğul Kurt kendisine meydan okuyan genç hayvanlardan birini kısa bir boğuşmadan sonra öldürmüş, diğerini ise sürüyle birlikte kovalayarak kaçırmıştı.

Köy halkı için ölü kurdun eti alışılmadık, fakat hoş karşılanan bir değişiklik olmuştu. Beyaz kurt, sürüsü ve benim aramda olanları anlayamıyorlardı. Birçoğu olup bitenleri benim sihirli güçlerime ve Slava'yla aramda sürmekte olan iktidar mücadelesine bağlamıştı. Bu kavgadan benim payıma ise yeni ve değerli bir post düşmüştü. Genç kurdun kokusundan arınması için onu önce balık suyunun içinde birkaç gün bekletmiştim. Bu işlemden sonra da, bu kez balık kokusundan arınması için onu keskin kokulu otların özsularının içine yatırmıştım.

"Ne var?" diye fısıldadım yavaşça ona doğru ve kulaklarının arasını okşadım. Oğul Kurt ansızın ayağa fırladı ve kulübenin kapısına gitti. Ben hâlâ köye ilk gelişim esnasında bana gösterilen yerde oturuyordum. "Ev" adını verdiğimiz daha büyük diğer kulübenin yapımı çoktan tamamlanmıştı. Köy halkının tümünün erzaklarıyla birlikte oraya sığıp sığmadığını denedikten sonra, çocukların içeri girip oyun oynamamaları için kapıyı balık bağırsağından yapılma iplerle sıkı sıkıya kapatmıştık.

Üzerime örttüğüm kurt postunu omuzlarıma atarak ayağa kalktım. Oğul Kurt kulübeden dışarı çıktı. İki genç dişi kurt içeride kalırken ben onu takip ettim, sonra da buzdan yükselen garip, korkutucu çatırdamayı işittim. Giderek parlaklaşan hilal, doğuya doğru hızla yol alan bulutların boşluklarından sık sık yüzünü gösteriyordu. Ve ay ışığının suya her düşüşünde Oğul Kurt deliye dönüyor, bir ayın sudaki yansımasına, bir de gökyüzündeki kendisine hırlayıp duruyordu.

Çatırdama ve çıtırdama sesleri giderek yükseldi. Köyün diğer sakinleri de kulübelerinden dışarı çıkmaya başlamıştı. Yanan ilk ateşin alevleri sert esen rüzgârın etkisiyle gürleşiyordu. Ansızın buzun üzerinde nehrin ortasından karaya kadar derin bir çatlak oluşuverdi.

"Su geliyor!" diye bağırdı genç bir adam. Bu, Urso'ydu.

"İyi değil! Hiç iyi değil!" diye karşılık verdi heyecanlı bir kadın sesi. "Buz çok daha yavaş erimeli, aksi takdirde buz tabakaları kireç dağının tepesine kadar yükselir!"

"İşte başlıyor!" diye bağırdı Urso. "Çabuk bana kurban sepetini hazırlayın!"

Büyük bir buz tabakası, keskin bir çatırtıyla ana kütleden koptu. Yeni oluşan bu boşluktan geniş bir su dalgası homurdanarak buzların üzerine yayıldı. Şimdiye kadar sayısız kez izlediğim ve her defasında hiçbirimizin göremediği gizli güçlerin akıl almaz bir oyunu olarak tasavvur ettiğim bu olayı bir kez daha büyülenmişçesine izlemeye başladım.

Kıyı şeridini toplam beş meşale aydınlatıyordu. Oğul Kurt çoktan dişi yoldaşlarının yanına dönmüştü, fakat ben bunu çok sonra fark etmiştim. Şafak sökmeden önce ilk buz tabakaları kıyıya doğru birbirlerini sıkıştırmaya başlamışlardı bile. Neredeyse ateşlerin arasına yerleştirilmiş olan kurban sepetlerini devireceklerdi. Ve sonra, güneş başımızın üzerindeki bulut denizinin kıyısında belirmeye başladığı anda, köyün en cesur delikanlıları çatırdayan buzların üzerine çıkmışlardı bile...

Urso'nun bana gülümsediğini görünce, ben de ona el salladım. Delikanlı yerden tıka basa dolu bir kurban sepeti aldı, vahşi bir çığlık attı ve koşmaya başladı. Birkaç adımda ondan önce koşmaya başlayarak çatırdayan buzların üzerine çıkmaya cesaret eden diğer gençleri geride bırakmıştı. Nehrin ortasındaki giderek büyüyen su çizgisine ulaşabilmek için akıntının ters istikâmetine doğru koşuyorlardı. Nehrin ortasındaki buz tabakaları da giderek küçülüyordu. Sert ve yekpare buz tabakası, birkaç saat içinde suların üzerinde çılgınca hareket eden buz parçalarına dönüşmüştü.

Duyulacak ve görülecek o kadar fazla şey vardı ki, bir an için Urso'ya dikkat edemedim. Ṣlava'nın tiz bir çığlığı beni tekrar kendime getirdi.

"Geri döööön! Uuur-sooo! Geri döööön!"

Urso'nun göremediği veya görmek istemediği şeyin farkına varmıştım: Nehrin iki ya da üç yüz adım ötesinde, yeni bir erimiş kar suyu dalgası buzları yararak ilerliyordu. Önüne çıkan buz tabakalarını parçalıyor, un ufak ediyor, üzerlerinde ilerleyen bir adamın ağırlığını taşıyamayacak kadar ufaltıyordu.

"Uuur-sooo! Uuur-sooo!" Bu defa nehrin kıyısındaki izleyicilerin tümü birden bağırmaya başlamıştı. Etrafıma bakındım ve heyecanlı yüzlerde korkudan eser bile bulunmadığını gördüm. Sadece büyük bir heyecan, hatta umutlu bir bekleyiş...

İnsanlar onun başarısız olmasını istiyorlardı!

"Uuur-sooo! Uuur-sooo!"

Köy halkı, Urso'nun ismini ritmik bir şekilde haykırarak, onun kendisini sulara kurban etmesini bekliyordu! Kurutulmuş meyve, tohum, balık ve küçük hayvanların artıklarıyla dolu sepeti değil... Hayır! İnsanların tümü Urso'nun giderek küçülen buz tabakaları arasına düşerek boğulması için sızlanıyor, bağırıyor, yalvarıyordu!

"Urso!"

Sesimin tüm köy halkının hep bir ağızdan attığı çığlıkları bastıracak kadar gür ve berrak çıkması beni bile şaşırtmıştı. Urso arkasına döndü. Bir eliyle kurban sepetini göğsüne bastırdı, diğer eliyle bize doğru el salladı. Nehrin ortasına ulaşmak üzereydi. Bundan önce hiçbir delikanlı neredeyse avuç içi büyüklüğünde buz parçalarının üzerinde bu kadar ilerlemeye cesaret edememişti. Onun attığı her adımda suya daha derin gömüldüğünü görüyordum. Başlangıçta bileklerine kadar yükselen su, artık neredeyse dizlerine kadar çıkmaya başlamıştı. Buna rağmen Urso buz parçalarının üzerinde adım adım ilerlemeye devam ediyordu.

Eriyen kar sularının oluşturduğu büyük dalga buz tabakasını kaldırdı ve binlerce parçaya ayırdı. Yeni evin temeli kadar büyük buz tabakaları, kıyıda toplanmış olan bizlerin üzerine çullanmıştı.

"Geri! Geriye!"

Önümde, yanımda ve arkamdaki köy sakinleri, sendeleyerek ve tökezleyerek daha yüksek bir yere kaçmaya çalıştılar. Birbirinin üzerine binen büyük buz tabakalarının arasında bir tek ben kalmıştım.

"Neden?" diye bağırdım buz gibi kaosun içine. "Başkalarının yaşamını kurtarmak için neden bir yaşam kurban edilmek zorunda?"

Bir insan kurban töreni bana bugüne kadar hiç şimdiki kadar

saçma gelmemişti. Nehir, Lepeno Burgacı kıyısındaki balıkçıların kendisinden ne istediğini fark etmeyecekti bile. O başka kurallara ve daha büyük yasalara bağlıydı.

Sonra ansızın beyaz kurt yıldırım hızıyla yanımdan geçti. Önce hızlı bir soluma duydum, sonra onun siyah dudaklarını fark ettim ve bir an için sıcak dilini ellerimde hissettim. Oğul Kurt buz gibi suya atladı, eriyen buzların arasında kâh kayarak, kâh sıçrayarak, kâh yüzerek ilerlemeye başladı.

Bir mucizenin gerçekleşmesini seyrediyordum.

Slava'nın oğlu, küçücük bir buz parçasının üzerinde duramayarak yana devrildi. Önce buz gibi sulara gömüldü, sonra tekrar yüzeye çıkarak sular damlayan kurban sepetini başının üzerine kaldırdı. Kenarları bıçak kadar keskin buz tabakaları dört bir yanını sarmıştı. Giderek hızlanan akıntı Urso'yu burgaçlara doğru sürüklerken, buz tabakaları da olanca güçleriyle ona çarpıyorlardı.

Fakat sonra Oğul Kurt geldi.

Yüzlerce yıl önce çok daha büyük bir buzlar ülkesinde tek bir güneş ışığı sayesinde yoldaşım yapmayı başardığım beyaz kurdun torunu, inanılmaz bir şey yaptı: Buzların arasında boğulmakta olan genç adamın elbisesine yapıştı, onu var gücüyle çekmeye başladı, Urso'yla birlikte yanıma ulaşıncaya kadar da bu çılgınca çabasından vazgeçmedi.

Birbiri üzerine yığılan buz tabakalarının üzerine tırmandım, aşağı kaydım ve yorgunluktan bitmiş sırılsıklam iki varlığın yanına ulaşana kadar hiç durmadan koştum. Urso'nun her tarafından kanlar sızıyordu, fakat hayattaydı.

"Teşekkür ederim, Oğul Kurt!"

Islak postunun altından son derece sıska ve çelimsiz görünmesine rağmen, Oğul Kurt bana berrak, aydınlık ve gurur dolu bakışlarla bakıyordu. Onun başını ellerimin arasına aldım ve hayatımda ilk kez bir hayvanı dudaklarından öptüm. O bir tanrı

veya insan olsaydı... onu bu gece yatağıma alır ve eşim yapardım...

"Beni duyan birileri var mı? Kuzey bölgelerinden bir haberim var! Bir Tanrı Taşı en yakın Sazlık Tarlası'nın nerede olduğunu soruyor..."

"Sazlık Tarlası'nın nerede olduğunu kim bilmek istiyor? Burada Mezopotamya'da, sazlıktan ve hurma ağaçlarından başka hiçbir şey yok! Doğudaki dağlarda yaşamayı başaran insanları sazlıkların arasındaki tarlalara iskân etmek oldukça güç bir iş. Yükselen sudan duydukları korku çok derinlere kök salmış..."

"Neden söz ettiğini bilmiyorum. Burada insanlar sudan değil, kim oldukları bilinmeyen devler tarafından yapılmış garip ve harap yapılarda oturan cinlerden korkuyor."

"Senin orada eski yapılar mı var?"

"Duvar kalıntıları... Büyük yapılar, tapınaklar... Burada yaşayan vahşi gruplarının bunları yapmış olması mümkün değil!"

"Tanrıların izleri! Kendi geçmişinin son kalıntıları arasında oturuyor olmalısın!"

"Neden söz ettiğini anlayamıyorum."

"Bu sadece senin sorunun değil! Sazlık Tarlaları'nın tanrıların oturduğu yerler olmasının üzerinden çok zaman geçti. On kralı hatırlıyor musun? Tanrıların kolonilerini? Letu, Thule ve Tula'yı?"

"Hayır."

"Ne yazık! Aradan sadece bin beş yüz yıl geçmiş olmasına rağmen, dünyanın kutsal yerlerinin ne tür bir anlama sahip olduğunu pek az kişi biliyor."

"Sen de bunlardan biri misin?"

"Önce bana kim olduğunu ve ismini söyle!"

"Ben Akdeniz'in doğu kıyısında, olağanüstü güzellikte sedir ormanlarıyla kaplı iki dağ sırası arasında oturuyorum. Güzel,

bereketli bir kıyı burası. Bazen, gökyüzünün yıldızlarla kaplı olduğu gecelerde, bir zamanlar onlardan biri olduğumu düşünüyorum. Uzun zaman önce büyük uyumun yasalarını bulmakla görevlendirilmiş genç bir tanrı..."

"Bir ismin yok mu?"

"Var, elbette var, fakat önemini yitirdiği için onu artık kullanmıyorum! Babalarım insan değildi ve annelerim insan değildi! Tanrısal düzenin benim zamanımdan önce de mükemmel olmadığını biliyorum, çünkü krallık dünyanın elinden alınmıştı. Gök kubbe sallandığı ve dünyanın kemikleri titrediği zaman, gökyüzü bulutlarla kaplıydı ve yıldızlar kararmıştı. Sevgilimi, tanrısal kız ve erkek kardeşlerimi yitirmiştim. Bu olayı hatırlamak istemiyorum. Bu nedenle senin hakkında konuşsak daha iyi olur... Sen kimsin?"

"Az önce Mezopotamya'da oturduğumu ve diğerleriyle birlikte dağlarda yaşayan insanları buraya yerleştirmeye çalıştığımı anlatmıştım. Adım Enlil, ya da Suları Kabartan. Bana aynı zamanda Hava Tanrısı adı da verilir."

"Bu ismi daha önce hiç duymadım. Sen eski tanrı Enki'ye mi aitsin?"

"O benim kardeşimdir. İkimiz de büyük tanrı Anu'nun oğullarıyız."

"Sen iklime ve fırtınalara hükmedebiliyor musun?"

"Hayır, bir Ma-ana ile yere son inen ben olduğum için, adım hava tanrısı olarak kaldı."

"Bir Ma-ana mı? Garip! Bu kelimeyi bir yerlerden tanıyorum... Ma-ana'lar hem havada, hem de okyanusun derinliklerinde yol alabilen gemiler değil miydi?"

"Gerçekten de çok şey unutmuşsun! Ya da bunları hiçbir zaman bilmiyordun... Belki de bu sorunu cevaplamamam daha iyi olur. Bu sadece aklını kjarıştırır ve huzurunu kaçırır!"

"Fakat ben de bir zamanlar tıpkı senin gibi bir tanrı olduğu-

mu söylemiştim! Canım istediği takdirde her şeyi hatırlayabilir ve bilebilirim!"

"Son zamanlarda bunu iddia eden o kadar çok kişi var ki! Mesele tanrı ya da tanrıça olmamak değil! Senin onlardan biri olup olmadığının da önemi yok. Önemli olan, başkalarının sana ne gözle baktığı! İnsanları bir taşın tanrı olduğuna ikna et, o zaman ona tapınacaklarını ve ona kurban sunacaklarını göreceksin. Eline bir kalem alıp bir yere sadece tanrı kelimesini yaz, o tanrısal olacaktır! Bu nedenle bir Tanrı Taşı'nın Sazlık Tarlaları'nın yerini sormasını anlayamıyorum. Bulunduğu her yeri bir güç ortamına dönüştüremez mi?"

"Bunu ben de sordum. Fakat görünüşe göre Tanrı Taşı sorumu anlamıyor..."

"Bu gerçekten de çok ilginç! Ne dersin? Bu taşın taşıyıcısı sence kim olabilir?"

"Bilmiyorum. Bana bir anlam ifade etmeyen bir isim. 'İnanna' gibi bir şeyler duymuştum..."

"İnanna yaşıyor mu? Bu çok şeyi değiştirir..."

"Bu ismi taşıyan tanrı kim?"

"O bir tanrı değil, ey şaşkın! Bir tanrıça! İnanna yerliler arasında dengeleyici güç olması için Duka-odasında yaratılan ilk tanrıçaydı... Annelikten daha fazla özellikler taşıyan bir dişi... İnanna yerlilere hem sevginin birden fazla türü olduğunu gösterecekti, hem de erkeklerin yıkıcı taleplerinin karşı-gücü olacaktı..."

"Bu tür planlardan söz edildiğini duyduğumu hiç sanmıyorum."

"Yaşın bunun için çok genç olmalı! İnanna, son buzul çağında başlayan ve o çok gereksiz felaketle aptalca bir şekilde sona eren insan gelişimi deneyinin bir sonraki evresini teşkil edecekti! Buna rağmen... işaretler nereden geliyordu?"

"Kuzeydeki bir denize akan bir nehirden."

"Buzların erimesiyle oluşan yeni denizden mi söz ediyorsun?"

"Hayır, Tanrı Taşı'ndaki hatıralar kara bir denizden söz ediyordu!"

"Fakat orası senden hiç de uzak değil! Teknelerin var mı? Kuzeye gidebilir misin?"

"Birkaç tekneye sahibiz, fakat asla sedir ormanlarını göremeyecek kadar uzağa açılmadık."

"O halde benim bir şeyler yapmam lazım! Okyanusun derinliklerindeki Enki ile ilişki kuracağım. Belki Brahma, Zeus, Tiuz, Amon-Ra ve diğer eski tanrılarla da..."

Büyük su üç gün sonra geldi. Nehir gece gündüz hiç durmadan kıyıya büyük buz tabakaları yığıyordu. Buzları eritmek için koca koca ateşler yakmıştık, fakat nehir durmadan yeni buzlar getiriyordu. Sonra da sel baskını geldi.

Tüm bu geceler boyunca ben Urso'nun yatağının yanından ayrılmamıştım. Delikanlı uykusunda sayıklıyor, asla buz görmemiş olan uzak adalardan ve köyün yiyeceklerini yiyip tüketen üç kurttan söz edip duruyordu. Urso'nun gerçekte ne amaçladığını ancak şimdi kavrıyordum. Köyün bir kurdu vardı zaten. Üç kurdu daha besleyebilmesi için, nehre özel bir kurban sunulması gerekiyordu. Balıkçıların dünyasında böyle bir şey ancak benim haberim olmadan gerçekleşebilirdi. Urso bana gülümsediği zaman bile, kurt yoldaşlarımın varlığıyla küçük topluluğun sırtına binen yükü kendi ölümüyle dengelemek istiyordu.

Her gece yarısı Urso'nun annesi "Yeni Ev"e geliyordu. Sessiz bir anlaşmayla Urso'nun hasta yatağının erzak tapınağına yerleştirilmesine karar verilmişti. Yarım düzine kadar genç kadın, her şeyin Slava'nın istediği gibi olması için oradan oraya koşturuyordu. Yaralının alnına bitki sularına batırılmış kompresler koyuyor, ailelerinin erzaklarının en iyi kısımlarını ona getiriyor, deniz kabuklarının içinde kurutulmuş çiçek tozlarını balık

yağıyla karıştırıyor, evin duvarlarının su geçirmemesine dikkat ediyorlardı. Geçen gece iki defa genç kızların delikanlıyla gereğinden fazla ilgilendiklerini görmüş ve duymuştum.

Bu inlemelerden ve solumalardan, dişi varlıkların tüm acı, ıstırap ve haksızlıklarının ortaya çıktığı bu hayvanlaşmadan nefret ediyordum.

Başımı sallayarak beni rahatsız eden düşüncelerden kurtulmaya çalıştım. Şu anda önemli olan köyün bu sel baskınına dayanıp dayanamayacağı idi. Alnı işaretli küçük çocuklar ortada dolanmaya başlamıştı bile. Tüm kadınlarla ve erkeklerin birçoğuyla konuştum. Beni sabırla dinlediler, gülümsediler, anladıklarını belirtmek için başlarını salladılar. Fakat ağzımdan çıkan her kelimeyi bir aynanın aksi gibi ters anlıyorlardı. İçimde onların bana sadece duymak istediğim cevapları verdiğine dair yoğun bir duygu vardı. Bunun yalan veya aldatmayla da ilgisi yoktu, sadece kararlaştırılan şeyleri yapmak için en küçük bir çaba göstermiyorlardı, o kadar. Tüm çabalarım boşunaydı. Benimle sadece ağızlarıyla konuşuyorlardı; onların gerçek duygu ve düşüncelerini giderek daha az anlayabiliyordum.

Lepeno Burgacı'ndaki balıkçılarla tam üç yüz yıl boyunca oldukça iyi ilişkiler kurmuştum, oysa şimdi Slava'nın etkisiyle burada bambaşka bir topluluk belirmeye başlamıştı. Yoksa bunun sebebi biraz da ben miydim? Nehirdeki insanların davranışlarındaki bu garip değişikliğin sebebi, onlara ne yapmaları gerektiğini söylemem olamaz mıydı? Bilinçsiz bir şekilde kendilerini bana karşı savunuyorlar mıydı? Yoksa vahşi hayvanları uysal yoldaşlarım haline getiren tanrısal güçlerimden mi korkuyorlardı?

Tüm bu düşüncelerin hepsinde biraz gerçek payı bulunduğunu biliyordum. Hepimiz değişmiştik. Şimdiki durumu da olduğu gibi kabul etmem gerekiyordu. Köy sakinleri kurban vermekten vazgeçmiş değillerdi. Aklıma onları engelleyebilecek başka bir gerekçe gelmediği için, uysal kurtlarımla onların içindeki o eski korkuyu yeniden canlandırmaya çalıştım.

"Beyaz kurdun büyülü güçlerinin ne kadar büyük olduğunu gördünüz!" diye bağırdım kıyıda Slava'nın etrafında bekleşen bir gruba. "Yoksa görmediniz mi?"

"Onlar büyülü güçler değil, sadece birer komuttu" dedi Slava yüzünü bana dönmeden.

"O esnada kurt benim yanımda değildi! Ona komut vermiş olmam mümkün değil!"

"Onunla sözcükler kullanmadan konuşamaz mısın? Sen bir tanrıçasın..."

Slava'nın ukalalığı her geçen an daha fazla canımı sıkmaya başlıyordu. "Evet!" diye bağırdım ona doğru. "Ben bir tanrıçayım ve benim yaptığımı içinizden hiçbiri yapamazdı! Vahşi kurtları evcilleştirdim! Yaban hayvanları ilk kez insanların uysal yoldaşları oluyor! Bunun ne anlama geldiğini kavrayamıyor musunuz?"

"Aman, boş versene! Büyülü kurtların ne işe yarıyor? Sadece erzaklarımızı tüketiyorlar, o kadar!"

"Onları çocuklarınızın üzerine saldırtırım..."

Slava ani bir hareketle arkasına döndü.

"Bunu yapacak olursan, nehir ilk olarak seni yutacak!"

"Bana bir kayık verin! Yemin ederim, nehir beni ne bir kurban, ne de bir suçlu olarak kabul etmeyecektir!"

"Hayır, beyaz tanrıça!" diye soludu Slava. Yüzü alev alev yanıyordu. "Bizden bu kadar kolay kurtulamazsın!"

"O halde benden ne istediğini söyle artık! Bazen beni öldürmek istediğini, bazen kurban etmek istediğini, bazen de kovmak istediğini söyleyip duruyorsun. Sonra yine senin kapının önüne bile çıkamayan tutsağın oluyorum. Benimle durmadan ağız değiştirip konuşamazsın!"

"Nedenmiş o?" dedi Slava muzaffer bir edayla. "Ben gökteki bulutlar ve sudaki dalgalar gibi düşünüyor ve hissediyorum. Onlar da bir o yandan, bir bu yandan gelip giderler. Sen bunu

anlayamazsın ve asla anlayamayacaksın, çünkü bizlerden çok farklısın, Tanrıça İnanna!"

Slava'nın gerçekten böyle mi düşündüğünü, yoksa gerçek niyetini gizlemek için mi böyle konuştuğunu anlayamıyordum. Köyün diğer kadınlarıyla kapalı kapılar ardında ne tür entrikalar planladığını artık bilmek istiyordum.

Fakat Slava'ya cevap vermeye fırsat bulamadım. Köyün üst kesiminden bir uyarı sinyali yükselmeye başlamıştı. İlk sel dalgası geliyordu.

"Yeni eve!" diye bağırdı Slava. "Herkes derhal yeni eve gitsin!"

Kadınlar, erkekler ve çocuklar, sağlam bir temel üzerinde yükselen yeni eve koştular. Onları takip eden yeşil-beyaz dalga o kadar kudretliydi ki, kıyıya yığılı buz tabakaları bile onu durduramadı. İlk dalgayı hemen bir ikincisi takip etti. Bu görüntü beni öylesine büyülemişti ki, neredeyse kendimi emniyete almayı unutacaktım. Sonra silkinip kendime geldim ve bacaklarımın olanca gücüyle yeni eve doğru koşmaya başladım. Dalgadan kıl payı kurtulmuştum. Kollarıma yapışan birkaç genç erkek eli, beni suların içinden çekip çıkardı.

Köy yıkılıyordu. Her yeni dalgayla birkaç kulübe dağılıp suya karışıyordu. Her taraftan kırılma ve çatırtı sesleri yükseliyordu. Bembeyaz köpükler içindeki suyun yüksekliği, bir ara temel taşını bile aştı. Çıtalardan ve aralarına gerilmiş balık derilerinden oluşan tüm yapı, bir anda çatırdayarak devrildi ve sular tarafından kolaylıkla alınıp götürüldü. Artık açıktaydık. Altımızda sadece kireç taşı çamurundan döktüğümüz temel vardı. Bazı genç kızlar büyük bir korkuyla çığlık çığlığa bağırmaya başladılar, bazıları ise bembeyaz suratlarla birbirlerine sarılıp beklemeye başladılar. Birkaç erzak sepeti bağlarından kurtularak, duvarlarla birlikte sürüklenip gitti.

"Bu muydu koruman?" diye bağırdı Slava. "Bu muydu tanrısal işaretin?"

"Sıkı tutunun!" diye bağırdım onlara. "Temel dayanacak! Kimsenin korkmasına gerek yok! Kimsenin! Anladınız mı?"

Ağlama ve inleme sesleri, yerini gerçeküstü bir sessizliğe terk etmişti. Yüz kadar inan birbirine sıkı sıkıya sarılmıştı ve temelin üzerinde iki ya da üç kişilik daha boş yer yoktu. Fakat yeni evin temeli tıka basa dolu bir gemi güvertesi gibi, homurdanan suyun bir karış üstünde dayanmaya devam ediyordu.

Kireç kayalıklarına çarpan sel dalgası geri dönerek, paramparça kulübelerin son kalıntılarını da alıp götürmüştü. Sadece küçük teknelerden ikisi devrilerek kayaların arasına sıkışmış, böylece parçalanmaktan kurtulmuşlardı.

Temelden aşağı atladım, kayıklara doğru birkaç adım yürüdüm ve arkamı döndüm. Köy halkı, insan vücutlarından oluşan tek bir kütle gibi, temelin üzerinde duruyordu. Burası ne bir ev, ne bir kulübe, ne de bir tapınak, aksine hayatta kalanların sığındığı koca bir taştan ibaretti.

"Aşağı gelebilirsiniz!" diye bağırdım tir tir titreyen insanlara. "Geçti! Su birkaç gün daha yüksek kalacak, fakat buna benzer büyük bir dalga daha gelmeyecek!"

"Bunu nasıl bilebilirsin?" diye bağırdı yaşlı adamlardan biri boğuk bir sesle. Son gün ve geceler boyunca varlığıyla yokluğu belli olmayan köyün şamanıydı bu.

"Çünkü burada hepinizden çok daha uzun süredir yaşıyorum!" diye bağırdım yüksek sesle. "Tam üç yüz yıldan daha fazla! Ve her zaman sadece tek bir büyük dalganın geldiğini gayet iyi biliyorum!"

"Biliyormuş! Yok canım!" diye alay etti Slava. "Sen ne bilirsin ki?"

"Hâlâ hayattasınız, değil mi? Size bundan fazlasını söz vermemiştim!"

"Ya köy? Kulübeler nerede?"

"Üzerinde durduğumuz temeli yapmamış olsaydık, şu anda sizin de bulunacağınız yerde!"

Onların akıllarını başlarına toplamalarını sağlamak için sert olmalıydım. Fakat yaptıklarımı abartmak gibi bir niyetim yoktu. Gerçekten de erzaklar dışında geriye hiçbir şey kalmamıştı. Ne bir kap, ne balık derisi, ne kanca, ne de ip... Bütün köy yaşamaya tapınağın ocak taşının içinde bulunan az sayıda aletle devam edecekti.

Köy sakinleri yavaş yavaş temel taşından aşağı atlamaya başlamışlardı. Bazıları bir zamanlar kulübelerinin bulunduğu yere doğru koşuyordu. Diğerleri ise öylece duruyor ve nereden başlamaları gerektiğini kestiremiyorlardı.

"Su seviyesi yüksek olduğu müddetçe, burgaç bize balık göndermeyecek!" dedi yakınlarımda bulunmaktan hoşlanan delikanlılardan biri.

"Önemli değil" diye karşılık verdim. "Yeteri kadar erzak kurtuldu. Zaten bol su bereketli bir yıl anlamına gelir..."

Temel taşına geri döndüm. On, on iki kadar köy sakini aşağı inecek cesareti henüz kendilerinde bulamamışlardı. Donuk gözlerle nehre bakıyor ve korkuyla her şeyi yok edecek ikinci bir dalganın gelmesini bekliyorlardı. Urso'nun bana el salladığını görünce yukarı tırmandım. Bana gülerek ocak taşını işaret ediyordu. Gösterdiği yere bakınca dişi kurtlardan birinin ocak taşlarının arasında yattığını gördüm. Yalnız değildi. Bacaklarının arasında üç ya da dört küçük yaratık beceriksiz hareketlerle yürümeye çalışıyordu.

"Ne zaman oldu bu?" diye sordum şaşkınlıktan küçük dilimi, yutmuş bir vaziyette. Urso omuzlarını silkti.

"Hiçbir fikrim yok. Fakat izin verirsen onlara senin adına bakmak isterim."

"Elbette" diye başımı salladım. Aynı zamanda Oğul Kurt'un dişi yoldaşlarını şimdiye kadar neden çok genç olarak tasavvur ettiğimi düşündüm. Acaba o nerelerdeydi?

"Oğul Kurt'u gördün mü?" diye sordum Urso'ya.

"Su geldiği zaman buradaydı."

"Sonra?"

"Bilmiyorum!"

Nehirden aşağı, burgaçlara doğru baktım. Belli belirsiz görünüyorlardı. Sonra bakışlarım kayaların arasındaki kayıklara takıldı.

"Bana yardım edecek misin?" diye sordum Urso'ya.

"Ne konuda?"

"Bu kayıklardan birini almak istiyorum..."

"Kayıklardan birini mi? Annem buna asla izin vermez!"

"Temel taşı konusunda haklı olduğumu ispatladım. Siz kendinize yeni kulübeler yapacaksınız ve burgaç size yeni balıklar gönderecek. Fakat benim zamanım sona erdi. Üç yüz yıldır aranızda yaşamanın anlamını bilmiyordum. Oysa şimdi bunu ben de biliyorum, siz de. Artık bana ihtiyacınız yok! Bu nedenle buradan gideceğim..."

Artık tüm köy halkı varlığımın farkında değilmiş gibi davranıyordu. Köy tümden yok olmadıysa bunun sebebi yeni evin sağlam temeliydi. İnsanlar bunu gayet iyi biliyor, fakat kulübelerini yitirdikleri için de homurdanmaktan geri durmuyorlardı. İçimde suçu bana bulduklarına dair yoğun bir his vardı...

Oğul Kurt'u kayıkların yanında bulduğum zaman öğleden sonra olmuştu. Diğer genç dişi kurtla birlikte selden kurtulmayı başarmıştı. Bunu nasıl yaptıklarını bilmiyordum, fakat hayatta olmaları beni çok sevindirmişti.

Kısa bir süre sonra Urso yanında üç delikanlıyla birlikte benim olduğum yere doğru yaklaşmaya başladı. Adamlar tek kelime etmeden kayıklardan birini kayaların arasından çıkardılar, doğrulttular, içini temizlediler, sonra da çekip gittiler. Sadece kalın bir değneğe dayanmakta olan Urso yalpalayarak benimle kayıklar arasında duruyordu.

"Demek sen de, Urso!" dedim ona. Genç adam dudaklarını ısırdı ve başını salladı.

"Git, İnanna! Sen bize ait değilsin. Yaşlanamayan ve ölemeyen birisinin aramızda yaşaması iyi bir şey değil!"

"Fakat ben üç yüz yıl sizinle beraber yaşadım."

"Evet, fakat varlığın artık bizi rahatsız ediyor! Sen atalarımızın büyük saygı duyduğu, hatta bu saygıdan dolayı hayvan yemekten bile vazgeçtiği bir tanrıça olarak geldin köyümüze. Üç yüz güneş ve bilmem kaç yüz ay yılı boyunca sadece nehrin bize verdikleriyle yetindik."

"Bunlar kötü yıllar mıydı?"

"Hayır - bunlar senin yıllarındı! Belki de bu zamanı 'Uzun Gece' ya da 'Yeraltı Dünyası' diye adlandırdığın yerin yorgunluğunu üzerinden atmak için kullandın! Fakat bu artık sona erdi."

Başımı salladım. Urso dayandığı değneği kayığın içine fırlattı, sonra da sendeleyerek belindeki balık derisinden yapılma küçük bir keseyi bana uzattı. "Sana başka bir şey veremem." Keseyi aldım ve kendi kemerime taktım.

"Teşekkür ederim, Urso!"

Urso üzgün bir tavırla gülümsedi, arkasını döndü ve tek bacağı üzerinde sekerek yanımdan uzaklaştı. Diğer köy sakinlerinin hiçbiri bana bakmıyordu. Artık beni görmek istemediklerini anlamıştım...

Demek Lepeno Burgacı'ndaki küçük balıkçılardan ve karılarından böyle ayrılacaktım! Beni kovuyorlardı! Ölüm ve kurbandan, tanrısal armağanlardan tek kelime bile etmiyorlardı artık. Her şey bitmişti ve ben bir kez daha bir istenmeyendim.

Tam bu anda aradan geçen bunca zaman boyunca onlardan biri olmayı başaramamaktan dolayı içimde derin bir hüzün duydum. Birkaç adım atarak tam üç yüz yıl boyunca kulübemin durmuş olduğu yere gittim. Kulübeden geriye en küçük bir iz bile kalmamıştı. Sadece bir zamanlar ocağın bulunduğu yerde

üzerine Atlantis haçını çizmiş olduğum ve bu şekilde davranışlarımın ve tutumumun da değişmeye başlamış olduğu kireç tozları taşlaşmış bir halde kutsal bir emanet gibi duruyordu. Onu yerden alarak kayığa taşıdım. Oğul Kurt ve dişi yoldaşı tek kelime etmemiş olmama rağmen kayığın içine atladılar. Kayığı suya ittim, sonra ben de içine atladım ve nemli zeminine oturdum. Akıntı bizi alıp götürürken bir kez olsun dönüp arkama bakmadım. Kollarımı Oğul Kurt'un boynuna doladım, onun sıcaklığını hissettim ve uzun uzun ağladım.

Sular yüksek iken köyün tüm kaderini belirleyen burgaç güçsüzdü. Kayık sadece biraz sallandı, kendi ekseni etrafında birkaç kez döndü ve hızlandı. Urso'nun değneğine ihtiyacım yoktu. Geniş nehir, içinde bulunduğum küçük kayığı, kalın buz tabakaları arasında tam üç yüz yıldan beri vatanım olmuş olan küçük kıyı şeridinden hızla uzaklaştırıyordu.

Etrafımdaki manzaranın giderek değiştiğini fark ediyordum, fakat bunlar benim için bir şey ifade etmeyen resimlerden ibaretti. Nehir pek çok kez yön değiştirdi. Dağlardaki ağaçların arasında geyikler ve ceylanlar görüyordum. Hayvanlar neredeyse suyun kenarına kadar yaklaşıyor ve akıntının hızla uzaklaştırdığı küçük kayığı seyrediyorlardı. Nehir önce güneydoğuya döndü, sonra güneye, sonra da batıya. Bu kez kıyılarda keçiler, koyunlar ve hatta sığırlar görmeye başlamıştım.

Güneş dağların ardında batmaya yüz tutarken, kayık bu kez güneydoğuya doğru akmaya başlamıştı. Önümde geçen yüz yıllar boyunca asla düşleyemeyeceğim kadar yeşil, dümdüz bir ova uzanıyordu.

Oğul Kurt ve dişi yoldaşı bacaklarımın arasında uyuyorlardı, ben de Atlantis başkentinin haritasının bulunduğu yanmış kireç tabakasının üzerinde oturuyordum. Karnım acıkmıştı, fakat kıyıya yanaşmak istemiyordum. Tek düşüncem ilerlemek, daha fazla ilerlemekti. Büyük nehir artık iyice sakinleşmiş ve kuzeye yönelmişti. Sırt üstü uzandım ve derin bir uykuya daldım.

Ertesi gün ve gece önemli bir olay olmadan akıp gitti. Kurtlarla birlikte nehrin buz gibi suyunu içiyorduk. Bir şey yememize rağmen ne onların, ne de benim karnımız açtı. Nehrin bizi burgaçlardan ne kadar uzağa taşımış olduğunun farkında değildim. Çizdiği geniş menderesler ve çok kez yön değiştirmesi de beni şaşırtmıyordu. Etrafımda hâlâ dümdüz topraklar uzanıyordu ve hiçbir yerde dağ sıraları göremiyordum. İlk gün boyunca kıyılarda küçük orman parçaları ve çalılıklar uzanıyordu, fakat artık sonsuz bir düzlükten başka hiçbir şey görünmüyordu.

İkinci akşam kayığın altındaki nehir ikiye ayrıldı. Nehrin ana kolu giderek yan kollara ayrılmaya başlamıştı. Kuzeyin karanlıklarında doğmuş olan nehir uzun bir yol aştıktan sonra görünüşe göre artık gücünü yitirmişti ve suyunu bir arada tutmayı başaramıyordu. Güneş ardımızda batarken akşam kızıllığında başımızın üzerinden geçen bir kuş katarını izledim. Turnalara benziyorlardı. Aklıma çok uzun zamandır yanıma gelmemiş olan yaban ördekleri ve diğer orman kuşları gelmişti.

Nehir kayığı yavaş yavaş altın renkli, sık bir sazlık tarlasına doğru sürüklüyordu. Ve sonra onları gördüm. Rengârenk tüylü yaban ördekleri sazların arasından yükseldiler, küçücük kayığın üzerinde daireler çizerek döndüler ve zafer çığlıkları atarak akşama kadar bizi izlediler.

Sazların altın kırmızısı uçlarının üstündeki bulutların arasında parlak noktacıklar halinde yıldızları görmeye başlamıştım. Onları izledikçe sayıları da artıyordu. Dikkatimi bu aydınlık noktalara verdikçe, aralarındaki siyah sonsuzluğun içinde daha sönük, daha küçük diğer noktacıklar da teker teker gözüme çarpıyordu.

Yıldızlar bana büyük ve kudretli tanrılar ile daha önemsiz tanrı ve tanrıçaların geçmişte kalan o görkemli dünyalarına ait birer anı gibi gelmişti. Yukarıdaki o ışıklı noktacıkların biri ben

olabilirdim. Sonsuzlukta bir toz zerresi, gelip geçiciliğin küçücük bir izi...

Mutlu bir uykuya daldım. Bu küçüklü büyüklü yıldızların tümü, çok uzun bir zamandır beni bekleyen tanrı ve tanrıçalardı. Ben, İnanna, onların kız kardeşleriydim...

ÜÇ DENİZ ÜZERİNDE

Uzun uykumdan uyandığım zaman güneşin sıcak ışınları tepemde parlıyordu. Etraf çok sessizdi ve bir süre kayığa vuran küçük dalgaların şapırtısını zevkle dinledim. Arkama bakınca Oğul Kurt'un sırtını gördüm. Beyaz kurt başını dikmiş etrafı dinliyor ve tecrübeli bir dümenci gibi dört bir yanı gözlüyordu.

Dudaklarımı büzerek hafif bir ıslık çaldım, fakat Oğul Kurt tepki vermedi. Onun yerine dişi yoldaşı ayağa fırladı, bacaklarının üzerinde gerindi, ağzını ardına kadar açarak uzun uzun esnedi ve diliyle dudaklarını yaladı.

"Nasılsınız bakalım? Kendinizi iyi hissediyor musunuz?" diye sordum neşeyle. Dişi kurt yanıma yaklaştı, beni kokladı ve ayaklarımın dibine uzandı.

"Hayır, hayır!" diye güldüm. "Yeteri kadar uyuduk. Önce nerede olduğumuzu anlayalım bakalım!"

Dişi kurdun gözlerinin içine baktım.

"Seni nasıl çağırsam acaba? Hâlâ bir ismin yok. Oğul Kurt'un Eşi'ne ne dersin? Yok... çok uzun! Dişi Kurt desem daha iyi olacak!"

Dişi Kurt yavaşça soludu ve diliyle ellerimi yaladı. Kayığın kıç tarafındaki Oğul Kurt hâlâ bizimle ilgilenmiyordu. Yavaşça doğruldum ve aynı anda gözlerimi kıstım. Sanki pırıl pırıl parlayan gümüş bir levhanın üzerinde yüzüyorduk. Güneş ışınları, denizin dalgaları üzerinde milyarlarca küçük ışık noktacığı şeklinde parlıyordu. Işıldayan denizin güzelliği beni öylesine de-

rinden etkilemişti ki, bir de öteki tarafa bakmayı akıl edebilmem için aradan uzunca bir süre geçmesi gerekti.

Deniz gözüme çok büyük, hafifçe kabarık, metal bir levha gibi görünüyordu. Ne yana bakarsam bakayım, ufuk çizgisi düz bir hat olarak değil, garip bir eğime sahip bir çizgi şeklinde uzanıyordu. Acaba içinde bulunduğum kayık, son derece orantılı bir eğime sahip büyük bir su tepesinin üzerinde yüzüyor olabilir miydi? Ufuk çizgisinin ardında ne vardı? Ansızın denizin gökyüzüyle birleştiği yerin bir sınır olduğu hissine kapıldım. Orası dünyanın sonu olmalıydı ve ardında bulunan şey benim için en az Yasak Bahçe kadar çekiciydi.

Görünür dünyanın ötesinde ne olabileceğine dair bir fikrim yoktu. Yukarı bakarak aklımda sadece silik anıları kalmış tüm o tanrıların nereye gitmiş olabileceğini düşündüm. Gökyüzü aydınlık ve berraktı. Orada kimsenin saklanmasına imkân yoktu. Hele güneş pırıl pırıl parlamaya devam ettiği müddetçe, asla... Fakat benim için okyanus kavramından başka bir şey ifade etmeyen bu büyük denizin ötesinde, çok uzun zamandır içimi huzursuzlukla dolduran düşüncelerin cisimleşmiş varlıklarının beni beklediğini hissediyordum. İçimdeki duyguların ne kadar çelişik olduğunun da farkındaydım. Bir yandan bu zaman ötesi huzurun tadını çıkarıyorken, diğer yandan da denizin bu düz, berrak ve sonsuz genişliği beni hasta ediyordu.

Ansızın Gri Ev'deki güneş resmini hatırladım. Orada da aynalar bana birden fazla resim göstermişlerdi! Gözlerimi giderek daha fazla açıyordum. Gece bana sonsuz karanlığı içinde milyarlarca yıldız göstermişti, şimdi de gün ışığı bana kendisini dalgaların üzerinde milyarlarca parçaya bölünerek gösteriyordu. Bu iki sahne birer mesajdı!

Göğsümdeki Tanrı Taşı'ndan hafif bir vınlama yükseliyordu. En az çocukluğum kadar eski olan bir melodi yankılanıyordu kulaklarımda. Işık tüm ruhumu dolduruyor, ben de onu kana

kana içiyordum. İçimdeki karanlığın yavaş yavaş geride kaldığını, yok olduğunu hissediyordum. Acaba tüm bu yaşadıklarım kötü bir düşten, bir hayalden, bir sınavdan mı ibaretti?

Yanımda oturan kurtlara baktım. Ağızlarını kayığın kenarına dayamış, hiç kıpırdamadan denize bakıyorlardı. Hayır, ne Oğul Kurt, ne Dişi Kurt, ne de bu kayık, bir hayalden ibaret değildi. Tüm kıyılardan uzakta, bilinmedik bir denizin ortasında yüzüyorduk. Fakat yine de bir şeyler değişmişti. Karanlıkta geçen yaşamımda olduğundan çok daha farklı düşünüyordum artık.

Sazlık tarlası, yıldızlı gece ve üzerinde ışıklar yansıyan deniz, bilincimin üzerindeki bir perdeyi yırtıp atmıştı sanki! Çok eski bir kitabın sayfalarını karıştırır gibiydim. Bu kitap tüm bu zaman zarfında içimde saklıydı. İsimler geliyordu aklıma, deniz kıyılarının, nehirlerin, göllerin, dağların, ovaların, çöllerin, insan topluluklarının, eski tanrıların ve kolonilerinin resimleri.

Her şey üzerime o kadar yoğun bir şekilde çökmüştü ki, bağırmamak için kendimi zor tutuyordum. Olduğumuz yerde duruyor muyuz, yoksa bir akıntıyla sürükleniyor muyuz, farkında bile değildim. Bu zamana kadar tüm yaptıklarımı ve olanları dış dünyanın kurallarına göre yorumlamıştım. Bir insan gibi görmüş ve duymuş, hissetmiş, koklamış ve tatmıştım. Sıcağı sıcak olarak, soğuğu da soğuk olarak algılamıştım. İçimdeki o büyük ve gizemli bilginin kırıntıları ise pek nadir olarak ortaya çıkmıştı.

Şu andan itibaren ise her şey bambaşka olacaktı! Belki tanrısal ideallerin beklediği kadar mükemmel değil, fakat sadece içgüdülere dayanan bir yaşamdan da berrak. Geçmişimin, bilgimin, varlığımın ve iç dünyamın çok önemli bir bölümünü yeniden keşfetmiştim. Bu noktaya ulaşabilmem için kuzeyin karanlıklarının içinde bin yıl ve büyük nehrin yakınlarında tam dört yüzyıl geçmesi gerekmişti. On dört yüzyıl! Bu benim ondört yaşında olduğum anlamına mı geliyordu? Başımı sallayarak

güldüm. Hayır, yaşımı bu şekilde hesaplayamazdım. O halde gerçekte kaç yaşındaydım? On beş mi? Felaketten az önce olduğu gibi neredeyse on altı mı? Yoksa bu arada on yedi mi olmuştum? Duygularım bana kendimi on sekiz yaşında hissettiğimi söylüyordu.

Yavaşça içimi çektim ve on yedi yaşında olduğuma karar verdim. On yedi yaşındaki bir tanrıça olarak nasıl düşünüp hissedeceğimden emin olamamama rağmen, bu kabul edebileceğim bir yaştı. Ve kendime bir başkasının gözleriyle bakmaya başladım. Bu benim için değişik, yepyeni bir duyguydu. Belki de dikkatli bir uyanış...

Saatler sonra batı yönünde birtakım garip biçimli bulut kümeleri belirmeye başladı. Görünüşe göre iki ya da üç farklı hava tabakası üst üste binmişti. Deniz hareketlenmeye başlamıştı. Ansızın birtakım balık grupları sudan dışarı sıçramaya başladılar. Bir kısmı doğruca kayığın üzerine atlıyordu. Başımı omuzlarımın arasına çekerek onlardan sakınmaya çalıştım, fakat Oğul Kurt ve Dişi Kurt benim gibi yapmadılar. O kadar çabuk doğrulmuşlardı ki, ne yaptıklarının farkına bile varamadım. Havadaki balıklara hamle yapıyorlardı. Balıklar birbiri ardına kayığa düşmeye başladılar. İki kurt açlığın ve yaban içgüdüsünün dürtüsüyle benim düşünebileceğimden çok daha hızlı olarak harekete geçmişlerdi.

Avımızı mutlulukla paylaştık. Kurtlar ağızlarını şapırdata şapırdata balıkları mideye indirmeye başladılar, fakat ben bir lokma olsun yiyemiyordum. Ansızın yaklaşık iki bin adım ötede başka bir kayığın bulunduğunu gördüm! Büyük bir korku üzerimde soğuk bir duş etkisi yapmıştı. Tüylerimin diken diken olduğunu ve tüm vücudumun ürperdiğini hissettim.

Diğer tekne tıpkı kurtlarla beraber içinde bulunduğum kayığa benziyordu! Fakat benimkinden gözle görülür bir şekilde

daha büyüktü ve kıç tarafında duran beyaz bir kurt, gözünü kan bürümüş bir canavar gibi bizden yana bakıyordu. Diğer kayıkta tıpkı benim gibi bir de kadın silueti bulunduğunu fark ettim. Genel olarak hatlarını seçmekle beraber, yüzünü göremiyordum.

Kayık hızla üzerimize geliyor, giderek daha da büyüyordu. Korkunç kayığın her iki tarafında garip bir ışıltı titreşiyordu. İki yana kıvılcımlar saçarak ilerliyor, ardında kara köpükler bırakıyordu. Kayığımdaki kurtların ikisi de ağlarcasına sesler çıkarmaya başlamışlardı. Elimde olmadan çok uzun yıllar önce bu iki kurdun atalarının kara buz duvarının üzerinde ilk kez ışığı görmüş oldukları o garip durum geldi aklıma. O zamanlar büyük lider kurt öldürme arzusuyla üzerime atılmış, sivri dişleri Tanrı Taşı'mın üzerinde bin yıldır birikmiş olan kir tabakasını sıyırmıştı.

Ansızın sert bir rüzgâr esti ve diğer kayığın görüntüsü ortadan kayboldu. Gökyüzü yoktan var olmuşa benzeyen kara bulutlarla kaplanmıştı. Güneş gözden o kadar çabuk kaybolmuştu ki, bir an için yeniden karanlıklar dünyasına düştüğümü düşünmekten kendimi alamadım. Kayığın kenarlarına sıkı sıkı tutunmuştum. Rüzgâr küçük kayığı öylesine şiddetle sallıyordu ki, onu dengede tutmakta büyük zorluk çekiyordum. Büyük bir dalga kayığa çarparak hepimizi köpük içinde bıraktı. Tuzun tadını almayalı acaba ne kadar olmuştu? Öksürdüm ve öğürerek mideme boşalan deniz suyunu geri çıkardım. Neler olduğunu bilmiyordum.

Rüzgâr fırtınaya dönüşmüştü. Ansızın aksi yönden esmeye başladı ve kayığı arkadan yakaladı. Köpüklü dalgalar giderek daha büyük bir hızla kayığa çarpıyordu. Sonra dört bir yana ilk yıldırımlar düşmeye başladı. Fırtınanın karanlığının içine gizlenmiş olan bir şehrin metal kapıları büyük bir gürültüyle birbirine çarpıyor gibiydi. Kayık, kendisinden daha hızlı olan dalgaların

üzerinde, kendisine yön verecek kuyruğu olmayan bir kuş gibi hızla uçuyordu.

"Yazık sana!" dedi içimdeki İnanna diğerine soğuk bir sesle. "Fazla gurur ve fazla şans, yok olmayı beraberinde getirir!"

Dişlerimi sıktım. Küçük kayık hızla su alıyordu, fakat benim veya kurtlardan birisinin denize düşmesi, bundan çok daha tehlikeli bir durum ortaya çıkarırdı.

"Haydi, buraya gelin!" diye bağırdım dalgaların uğultusunun ve fırtınanın homurtusunun içine. Sonra da kayığın içine boylu boyunca uzandım. Bacaklarımın ve sırtımın sırılsıklam olmasına rağmen, kurtların her ikisini de yanıma çektim. Alçak bir sesle inlemeye devam ediyorlardı ve korkudan tir tir titrediklerinin farkındaydım. Urso'nun bana vermiş olduğu değneği aldım ve kayığın iki kenarının arasına sıkıca yerleştirdim. Tam vaktinde davranmıştım!

Kayık o kadar dik bir şekilde yükselmişti ki, içindeki tüm sular arka taraftan dışarı boşaldı. Sonsuzluk kadar uzun süren bir an boyunca ne dalgaların sesi duyuldu, ne de fırtınanın uğultusu. Bu ani sessizlik o kadar acayipti ki, bir an için değneği yerinden sökmeyi düşündüm. Fakat hemen sonra küçük kayık büyük bir hızla tekrar dalgaların üzerine düştü. Kayığın tüm tahtaları çatırdamıştı. Fakat son derece garip bir durum olmasına rağmen, kayığın iç kısmına gerili olan balık derileri hâlâ parçalanmamıştı.

Daha önce aklıma gelmeyen bunca şeyi hatırlamamın bana şimdi ne faydası vardı? Beş adımdan daha büyük olmayan bir ceviz kabuğunun içinde korkudan tir tir titreyen, sırılsıklam iki kurda sarılmış olan bir insan, bir kadın, bir tanrıça, bilinmedik bu denizin ortasında yakalandığı fırtınaya karşı ne yapabilirdi ki?

Bilinmedik deniz mi?

Hayır! Çok uzun zaman önce bu denize "Kara Deniz" adı

veriliyordu... "Kara Deniz... Schernoje More... Mare Naegra... Schwarzes Meer..." Bu korkunç suyu tanımlayan bu kadar ismin bir anda aklıma gelmesi beni şaşırtmıştı. Acaba hangisi doğruydu? Yoksa doğru birden fazla mıydı?

Gök gürültüsünün, fırtınanın uğultusunun ve şimşeklerin çatırdamasının arasında, önüme açılan yepyeni bir kapının eşiğini atlamakta olduğumu fark ettim. Evet, birden fazla doğru, birden fazla gerçek vardı! Nasıl her aile, her kabile ya da her halk doğanın cisimlerini ve olaylarını benzer ya da farklı seslerle ifade etme hakkını kendilerinde görüyorlarsa, felaketten önceki zamana ve eski dünyaya ait anılar kesin ve değiştirilmez değil, kuşlar kadar özgür, bulutlar ve rüzgârlar kadar ne yapacakları belli olmaz yasalardı!

Büyük tanrılar olacakları önceden nasıl bilebilmişlerdi? Her kuş cinsinin, her hayvan ailesinin milyonlarca yıllık bir zaman zarfında birbirleriyle anlaşabilmek için kendi işaret ve seslerini, koku ve davranış türlerini geliştirdiklerini biliyordum. Fakat insanlarda ve tanrılarda bu süreç neden çok daha kısa bir zamanda işliyordu?

Tüm tanrı ve kolonilerin geçmişi ortaktı. Atlantis'in çöküşüne kadar da tanrıların ve halkların dillerinde en küçük bir değişiklik olmamıştı. O halde nasıl olup da benim aklıma aynı deniz için dört ya da beş farklı isim gelebiliyordu? Bunun arkasında hangi kod, hangi sır ve hangi niyet gizliydi?

Ve bir kez daha beni Gri Ev'e gönderen o gemi sahibi geldi aklıma. Bu korkunç, zalim ve itici deniz, büyük tanrı Zeus zamanında en iyi yedi kere yedi Annunaki'siyle -Castor, Polydeukes, Herakles, Orpheus ve kuzey rüzgârının ikiz oğulları- birlikte açıldığı deniz olmalıydı. Kendimi zorlayarak Argonaut'ların o zamanlar neyi aramakta olduğunu düşündüm. Yanılmıyorsam bu bir post olmalıydı, altın bir post. Fakat neden? Elli cesur adamın kendilerini bile bile ölüm tehlikesinin kucağına at-

masına neden olan bu postta değerli olan neydi? Çok kısa bir an için zihnimde çılgınca bir düşünce belirdi. Elli erkek! Altın bir post! Bu post bir kadının dişilik organını çevreleyen post olamaz mıydı?

Bu soruma cevap veremedim. Aklıma sadece her şeyin bir kehanetle başladığı geliyordu. Çok uzun bir süre önce, Pelias isimli bir yöneticiye günün birinde ülkesini ve iktidarını elinden alacak birisinin ortaya çıkacağı söylenmişti. Jason ortaya çıktığı zaman, Pelias onu şimdi de benim başıma bela olan denizin çok uzak bir kıyısındaki Kolchis ülkesine göndermişti.

Pelias, Jason'un bu uzun ve zorlu yolculuk esnasında ölüp gideceğini düşünüyordu, çünkü ondan Chrysomallos adlı koçun altın postunu bulup getirmesini istiyordu. Altın post, savaşçı bir yaradılışa sahip olan aşağı tanrı Ares'in korkusunda saklıydı. Bu meselenin aşağı tanrı Phrixos ve kız kardeşi Helle'yle ilgili olduğunu hayal meyal hatırlıyordum. Muhtemelen her ikisi de bir gök gemisinin idarecisi olmalıydılar. Yoksa gök gemisinin ismi Chrysomallos muydu? Yeni bir dış kaplamaya sahip olan bir deneme modeli olabilir miydi?

Her halükârda Helle Kolchis'e doğru uçarken denize düşmüş ve bu trajik ölümün anısına düştüğü suya Hellespont adı verilmişti. Jason ve Argonaut'lar ise altın postu çalmayı başarmış ve sakin sulara geri dönmüşlerdi. Yine de iç sarayda anlatılan bu çok eski hikâyenin bizi neden bu kadar etkilediğini anlayamıyordum. Quetzalcoatl'ın uyarısının bu konuyla ilgili olup olmadığını uzun zaman düşündüm. Fakat bu da beni çözüme yaklaştırmadı.

Göğsümdeki Tanrı Taşı'nın her zamankinden daha sıcak olduğunu fark ettim. Yoksa bana bunları o mu anlatıyordu?

Çatırdayarak çakan son şimşek hemen yanımızda yükselen bir dalganın üzerine düştü. Göz kamaştırıcı ışık yuvarlanarak bir top halini aldı ve kıvılcımlar saçarak yanımdan öylesine kor-

kunç bir hızla geçti ki, yeşil ışık kurtların sırılsıklam tüylerini bile kavurdu. Göğsümdeki Tanrı Taşı'nın ısındığını ve mavi kıvılcımlar saçtığını hissettim. Canım acıyordu ve elimde olmadan bir çığlık attım. Etrafımdaki her şey dönüyordu. Sırt üstü döndüm ve can havliyle kayığın iki kenarı arasına sıkıştırdığım değneğe sarıldım. Gözümün önünde sadece mavi bir ışık vardı. Başım geriye düştü. Öksürerek ağzıma dolan suları yuttum. Sonra üzerime o kadar fazla su çullandı ki, kendimi korumaya fırsat bulamadım. Giderek suya batıyor, aynı zamanda bir zamanlar tanrı ve tanrıçalar hakkında duymuş olduğum anıların derinliklerine gömülüyordum. Ve bu anılara Berios'un sesi eşlik ediyordu...

"Yirmi ila otuz bin yıl önceki kolonileşme zamanıydı. Atlantis'in en yetenekli erkek ve kadınlarının tüm zamanların en büyüleyici ve iddialı projesini gerçekleştirmek üzere dünyanın her kıtasında seçilmiş olan bölgelere gönderildikleri zaman. Adanın yüksek kültür ve bilim düzeyinin, gelişim düzeyi birbirinden çok farklı gruplar halinde yaşayan vahşilere aktarılmasına adım adım başlanacaktı.

Cro-Magnon deneyi fikir olarak ilk kez ortaya atıldığı zaman, bunun binlerce yıl sonrasının yayılmacı iktidar hırsıyla, büyüklük hezeyanlarıyla ve aşırı gururla bir ilgisi yoktu. Bu deneyin başlatılmasındaki esas neden gelecek kuşaklara karşı duyulan sorumluluk bilinci, gezegenin geleceğinin onlarla paylaşılması için bilgi aktarımı ve hizmet arzusuydu.

Dünyanın o zamana kadar uzak durulan bölgelerine ilk tanrıların yerleştirilmesi bir istila değil, bir keşif hareketiydi. Tanrılar en yüksek ahlaki duyguların gücüyle hareket ediyorlardı ve hedefleri kendi kültürlerini tehlikeye düşürmeleri muhtemel tüm hataları oluşmadan engellemekti. Eski büyük tanrılar o kadar lütufkâr, alçakgönüllü ve müşfik bir şekilde ortaya çıkmış-

lardı ki, kendi yüzlerini ve varlıklarını mümkün olduğu kadar gizleme çabası içindeydiler. Başarmak istedikleri büyük eserlerine kudret ve korku saçan buyurucu varlıklar olarak değil, aksine çalılarda yanan bir ışık, ağaçların dallarında bir hışırtı, otlarda ve bulutlarda bir iz olarak başlamışlardı.

Tanrılar ve tanrıçalar, uzak ülkelerin kendi seviyelerine yükseltmek istedikleri insanlarıyla kutsal ayinler düzenleyerek evleniyorlardı. Fakat hiçbir şey başladığı gibi kalmamıştı. Zamanın bilgeleri ve kâhinleri, ilk denemeden üç ya da dört bin yıl sonra eski çağlarla yaptıkları karşılaştırmalar sonucunda dünya yuvarlağının kuzeyindeki buzların önce güneye doğru yayılacağını, sonra da önü alınmaz bir şekilde eriyeceğini anlamışlardı. Bu durum karşısında kimsenin elinden hiçbir şey gelmezdi. Bunun yanı sıra kulaktan kulağa dolaşan başka bir söylenti de vardı: Uzayda oradan oraya dolanan kaya parçalarından biri dünyaya düşecekti. Atlantis'in çok eski kültürünün günün birinde yok olabileceği düşüncesi bile öylesine ağır bir şok olmuştu ki, büyük kozmik uyum inancı bir anda çöküvermişti. Atlantis'in bir zamanların eşsiz benzersiz dünya düzeni, kendine duyduğu inancın gücünü yitirmişti.

Böylece çöküş süreci daha ta o zamanlar devreye girmişti. Eski bilginin izleri her yeni tanrı kuşağında giderek karmaşıklaşan, çok kez de politik düşüncelerden etkilenen çürümüş bir yapıya dönüşmüştü.

Gerçekçilik yerini resim ve sembollere bırakmıştı. Dil, giderek düşünceleri saklamanın bir aracı oluyordu. Eskiden dürüstlük olarak bilinen kavram, artık aptallık anlamına geliyordu. Her kadın ve erkeğin görevi artık doğru olanı değil, o anda önemli olarak kabul edileni düşünmek ve söylemekti. Yaklaşan sondan duyulan korku uyumu yok etmiş ve her şeyi binlerce küçük parçaya ayırmıştı. Kıskançlık ve güvensizlik, yalan ve egoizm Kral Adası'nın ve kolonilerinin eski kültür ve uygarlığını bir ur gibi sarmıştı.

Eski krallığın kralları giderek kendi iç sorunlarını çözmeye çalışırken, kolonilerin hükümdarları da aynı oranda güçleniyordu. Tanrılar ana kıtadan giderek daha az haber alıyor ve eski ikiz kralların çaresizliğini sadece kültürel çöküş olarak algılıyorlardı. Zamanlarının sona ermekte olduğunu bir türlü kabul etmek istemiyorlardı.

Bazı tanrılar ise kendi krallıklarını kurmaya başlamışlardı. Bu durumlarını meşrulaştırmak içinse eski geleneksel anlatımlara kendileriyle ilgili küçük ama önemli pasajlar ekliyorlardı. Zeus da sadece baştanrı olarak kabul edilmemek için birtakım önlemler almıştı. Bilgeleri ve rahipleri kanalıyla, gerçek tarihle örtüşmesine rağmen, kendisini her şeyin başı ve sonu olarak belirleyen yeni bir yaratılış mitosu geliştirmişti. Bu yeni mitos, başlangıçtaki kaostan sonra Gaia'yı ilk ve ana tanrıça olarak belirliyordu. Gaia bir daire gibi yuvarlaktı ve etrafı sürekli olarak kendi içine dökülmesi için ters istikâmete akan Okeanos Nehri'nin sularıyla çevriliydi.

Toprak Ana Gaia'nın, tanrıların ikâmet ettiği gökyüzünün kişileştirilmiş hali olan Uranos'la birleşmesinden ilk olarak korkunç hilkat garibeleri dünyaya geldi: Yerlilerin korkuya ve dehşete kapılmalarına neden olan tek gözlü kikloplar, elli başlı ve yüz kollu çocuklar, intikam tanrıçaları, aşağı tanrılar. Gerçekte ise bunlar tekrar gerçekleştirilmek istenen Cro-Magnon deneyinin başarısız ürünleriydi...

İo gibi su perileri, İapetus ve Kronos gibi Gigant ve Titanlar bile Kral Adaları'ndan gelen tanrılar değil, tanrıların yarattığı varlıklardı. Zeus ise kendi kökenini Titanların en genci ile resmi olarak Gaia'nın halefi ilan edilen Rhea'ya bağlıyordu.

Zeus, Cro-Magnon deneyi ile eski dünyanın çöküşü arasındaki binlerce yılda hüküm sürmüş olan tanrıların en pervasızıydı. Yönetim merkezi olan Olympos, akla hayale gelebilecek tüm deney yaratıklarıyla doluydu. Zeus güneşi ve ayı durdura-

bileceğini, kendisinin dünyanın hakimi ve başyargıcı olduğunu, canının istediği her şeyi yapabileceğini iddia ediyordu. Hatta bir süre sonra ikiz krallara karşı savaş bile ilan etti..."

Kâhinin sesi giderek hafifliyordu...

Zamanın sonsuz burgacına düşmüştüm. Boş yere dün ile bugünü bir yerlerde, bir şekilde ve bir zamanda bağdaştırmaya çalışıyor, zihnimde çılgınca bir hızla bir resimden diğerine geçiyordum. Ne bir durağım, ne bir dayanağım vardı. Kollarımı açmış, açık mavi bir ışık halesinin içinde uçuyordum...

Önümde eski zamanın iki genç tanrıçası belirdi. Benim için tümüyle saydamdılar, çünkü onların bir genç kızı andıran vücutlarını, ince bacaklarını, hafif yuvarlak kalçalarını, olağanüstü güzellikteki göğüslerini, zarif yüzlerini, bundan öte duygu ve düşüncelerini de görebiliyordum.

Bu iki genç tanrıça tanrıların bir planlama hatası olarak aynı anda ve eşit haklara sahip olarak Tanrı Zeus'un kolonisine geldiklerini biliyorlardı. Zeus en başından itibaren kendi dünyasını ve kendi krallığını yaratmıştı. Adalardan oluşan dünyasının ilk sakinleri olan yerlilerine kayıklar, gemiler, hatta kalyonlar yapma izni vermişti. Sonra bir savaşçı ırkı yaratmış ve yardımcı tanrısı Jason'u zengin sahiller araması için dur durak bilmeden denizlerde dolaşmakla görevlendirmişti. Düşüncelerim bir zaman dilimini daha atladı ve Hera'nın o geniş omuzlu, sakallı ve güçlü tanrı Zeus tarafından ilk kez nasıl baştan çıkartıldığını gördüm. Hera ilk önce iyi bir savaşçı olan Ares'i, sonra Hebe'yi ve nihayet doğum sancılarını dindirdiği söylenen Eileithya'yı dünyaya getirdi. Tiksinti ve memnuniyet karışımı duygularla, o ebedî kadın avcısı Zeus'un on kraldan Hera'yı ikinci eşi olarak kabul etmesi emrini almasını izledim.

"Zeus on yedi tanrı kuşağı boyunca eski krallığın yöneticilerinin en vahşisi ve doymak bilmezi olarak kaldı" diyen sesini duydum Berios'un bir kez daha. "Onun iktidarından aldığı güç-

le kaç tanrıçayı ve yerlilerden kaç kadını aldatarak baştan çıkardığını ve hamile bıraktığını artık kimse sayamıyordu. Eski dönüşüm ve telekinezi sırlarını artık sadece kendi istekleri doğrultusunda kullanıyordu. Bir at sineği biçimine bürünerek Hera'nın göğsüne konar, altın yağmuru biçiminde Danae ile birleşir, bir kuğu şeklinde Leda'yı baştan çıkartır. Yüzen bir boğa suretinde de hiçbir şeyden haberi olmayan tanrıça Europa'nın bacaklarının arasına girer ve onu Girit'e kaçırır.

Hükümdarlığının tüm süresi boyunca da kendi gerçek görünümüyle sık sık genç tanrıça İo ile sevişir. Hera bunu öğrendiği zaman o çok eski bağlılık yasasına karşı çıkarak savaşmaya başlar - kendisi ve çocukları için. Yüz gözlü bekçi Argos'u, Hermes adlı genç tanrının müziğiyle uyutur. Sonra da her gece nöbet tutmaya başlar.

Tanrı Zeus meselenin ne olduğunu hissetmiş gibidir. Çok uzun bir süre hiçbir şey yapmadan öylece bekler. Fakat günün birinde Hera'nın önceden planladığı olay gerçekleşir: İo, soğuk ve nemli bir gecede, Zeus'a kavuşmak için yüzerek Asya ile Avrupa kıtalarını birbirinden ayıran boğazdan geçmeye karar verir. Ondan artık bir karara varmasını isteyecektir. Uzun zamandır gözetlenmekte ve yeni bir entrikanın içine çekilmekte olduğunu bilmeden boğazın kuzey kıyılarında sudan çıkar. Vücudunun ağırlığı onu şaşırtmıştır ve kollarıyla bacaklarının ucunda neden toynak benzeri çıkıntılar bulunduğunu anlayamamıştır. Yavaşça kıyıda yürümeye başlar. Ansızın bir inek suretine büründüğünü kavrar. Geriye döner ve kendisini sadece Tanrı Zeus'tan değil, iki kıtayı birbirinden ayıran geçide bakar.

Bu yüzden kendini sakın, Tanrıça İnanna! Zeus gibi olmak isteyen erkeklerden kendini koru! Onları dizginlemek için bir şey yapılmadığı takdirde sayıları çok fazla olacaktır! Onlar güçlü olmalarının kendilerinde diğerleri üzerinde hakimiyet kurma hakkını verdiğini düşünmektedirler... Bu nedenle kendini bu

yarı tanrılardan sakın... İsimleri ister Tammuz olsun, ister Seth, isterse de Gılgameş... Onlar bugün aşk yeminleri etmekten, yarın ise sevgililerini, hatta çocuklarının analarını aldatmak için her türlü yalanı söylemekten çekinmezler! Bu nedenle İo'nun yüzerek geçtiği boğazın ismini bir an bile unutma..."

"Bosporus!" Bu isim kalbime buzdan bir bıçak gibi saplanmıştı. "Aptal ineğin geçidi... Aşık olan, bu yüzden de alay edilen bir dişinin aşağılanması..."

Etrafımdaki her şey beyaz sis bulutlarıyla örtülmüştü. Aklıma yavaş yavaş gelen tüm bu söylenceler beni o kadar etkilemişti ki, tekrar yaşadığım âna dönmekte büyük güçlük çekiyordum. Yarı yarıya suya gömülmüş olan kayığın içine sıkıştırdığım değneğin altından çıktım, saçlarımdaki suyu silkeledim ve beyaz sessizliğin içine baktım. Oğul Kurt ve Dişi Kurt, gri renkli dalgaların arasında acınası bir tahta parçası gibi sürüklenen kayığın ön tarafında sırılsıklam bir vaziyette duruyorlardı.

Hareket etmeye bir türlü cesaret edemiyordum. Kurtlar ise başlarını dört bir yana çevirerek etraflarına bakıyorlardı. Sanki sislerin arasından kıyıya vuran dalgaların sesini arar gibiydiler. Ben de sis duvarının ardında bir direncin varlığını sezinler gibiydim. Artık Kara Deniz'de olmadığımızı hissediyordum. Henüz göremediğim kıyılar kayığın her iki tarafında bazen bin beş yüz, bazen de en fazla üç yüz adım uzaklığında olmalıydılar. Hatta kayığın altındaki suların derinliğinin değiştiğini bile hissediyordum.

Sonra sis perdesi yavaş yavaş aralanmaya başladı. Gözlerimin önünde üzerinde birtakım küçük adacıklar bulunan yeni bir deniz belirmişti.

"Marmara!" diye bağırdım Oğul Kurt'la Dişi Kurt'a. "Marmara Denizi'ndeyiz!" Hayvanlar başlarını benden yana çevirdiler, fakat ne söylediğimi anlamadılar. Urso'nun değneğiyle kayığı en yakın adaya yöneltmeyi düşündüm, fakat akıntı imdadı-

ma yetişti. O güzel ve berrak günde elli ila yüz bin adım yol daha almayı başardık.

Saçlarım kuruyalı epey olmuştu. Urso'nun değneğini bir yelken direği gibi kayığın önüne uzatmış ve üzerinde Atlantis haçının bulunduğu taşla sabitlemiştim. Sıcak bir esinti değneğin üzerine astığım elbiseleri kurutuyordu. Aynı esinti kurtların tüylerini, benim çıplak omuzlarımı, göğüslerimi ve vücudumu da okşuyordu.

Ilık rüzgârın çıplak vücudumda dolaşmasından büyük keyif alıyordum. Arkama yaslandım, kollarımı arkaya uzattım, gözlerimi kapadım, dudaklarımı araladım. Yaşamak o kadar güzel, o kadar harika, o kadar olağanüstü bir şeydi ki!

Akşama doğru kıtalar arasındaki ikinci boğaza ulaştık. Marmara Denizi'nin giderek sığlaştığını ve iki kıtayı birbirinden ayıran ince bir su yolu oluşturduğunu gayet iyi hatırlıyordum. Gece boyunca eski tanrı Zeus'un ada krallığına açılan su yolunda hiç durmadan ilerledik.

Yıldızlar üzerimize bir kez daha ışıldamaya başlamışlardı. Kurtlar, başına gelen birçok felaketten sağ salim kurtulmayı başarmış olan kayığın içinde yan yana uyuyorlardı. Atlantis'li genç bir kızın ismini taşıyan bir su yolunda ilerlemek oldukça garip bir duyguydu. Bu genç kız kendisini taşıyan gök gemisinden düşerek ölmüştü. Kayık şimdi Helle'nin mezarının üzerinde, Hellespont'ta yol alıyordu.

Bütün gece uyuyamadım. Kırmızı güneş topu arkamızdaki sık ormanlarla kaplı dağların üzerinde yükseldiği vakit, önümüzde gri renkli bir deniz belirmişti. Sol tarafta birkaç alçak tepe gözüme çarptı. Yakın bir gelecekte bu tepelere insanların yerleşeceğini düşündüm. Bu kanıya nasıl vardığımı bilmiyordum, fakat belki de öğretmenlerimin bana bu civarda yer alan Troya adlı güzel bir bölgeden söz ettiklerini hatırlamıştım.

Küçük kayık ilerlemeye devam ediyordu. Akıntıya uyarak

kıyı boyunca güneye doğru yol alıyordu. Birtakım tahta parçalarından, balık bağırsaklarından ve balık derisinden yapılma bu zavallı su taşıtının korkunç burgaçlara, fırtınalara, dalgalara ve hava koşullarına dayanabilmiş olması beni artık şaşırtmıyordu. İki kurdun davranışları benim için çok daha şaşırtıcıydı. Bir kez bile paniğe kapılmamışlardı. Tüm bu günler ve geceler boyunca korkuya kapıldıkları tek bir ânı hatırlıyordum.

Onların üzerine eğildim ve şükran duygusuyla enselerini okşadım. Sanki dokunuşumla beraber onları uzun ve sessiz bir ıstırap döneminden kurtarmıştım. Öylesine büyük bir sevinç ve coşkuyla üzerime atıldılar ki, iki elimle kendimi korumak zorunda kaldım.

"Yeter, yeter!" diye bağırdım. "Tekneyi devireceksiniz!"

Bunun üzerine kurtlar yavaşça ayaklarımın dibine uzandılar. Dişi Kurt, Urso'nun bana vermiş olduğu keseyi kokluyordu. İçinde ne olduğuna bakmaya henüz fırsat bulamamıştım. Bunun sebebi neydi acaba? Başımı sallayarak keseyi kemerimden çıkardım ve dikkatle açarak içindekileri yassı taşın üzerine döktüm.

Balık kılçıklarından yapılma biri küçük, diğeri büyük iki olta iğnesi. Gülümseyerek Urso'nun hazinelerini güneşe koydum. Bunlardan başka kesede balık bağırsağından yapılma biraz ip ve küçük bir çakmaktaşı parçası vardı. Urso'nun bu hazineleri nasıl elde ettiğini bilmiyordum. İki deniz kabuğu. Birisinin üzerine eski köyün planını çizmişti. Gülümseyerek onu düşündüm: "Seni gidi sevgili aptal..."

Çimen tohumları. Bununla ne kastetmek istediğini düşündüm. Lepeno Burgacı'nda neredeyse hiç çimen yoktu. Kıyı şeridinin kayalık zemini buna uygun değildi. Tohumların birkaç tanesini parmaklarımın arasına aldım, kokladım ve ağzıma soktum. Yavaş yavaş çiğneyerek nereden geldiklerini anlamaya çalıştım.

Bir gün boyunca güneye doğru ilerledikten sonra, ta uzaklardan bile cennet benzeri bir görünüme sahip olan bir adaya ulaştık. Adanın içlerindeki yaklaşık bin adım yüksekliğinde bir dağ, yemyeşil tepelerin ve dik kaya duvarlarının üzerinde yükseliyordu. Akıntı bizi adanın batı sahiline yaklaştırmıştı. Kıyıya yanaşabilmek için Urso'nun değneğini kullanmaya başladım. İki kurtla birlikte yapayalnız denizin ortasında sürüklenmekten bıkmıştım. Ayrıca acil olarak taze suya ihtiyacımız vardı.

Kısa bir süre sonra alçak dalgalar kayığı sahilin taşları üzerine sürüklemişti. Son ve büyükçe bir dalga kayığı kaldırıp ileri attığı esnada ayağa kalkmak üzereydim. Kayık bir baltayla parçalanan odun parçası gibi dağılıvermişti. Öne doğru sendeledim. Oğul Kurt ve Dişi Kurt benden önce karaya atladılar, sonra da mağlup etmeyi başardıkları bir düşman gibi kayığın enkazı etrafında uluyarak ve havlayarak dönmeye başladılar.

Dizlerimin titremesine engel olamayarak bizi üç denizin üzerinden taşıyarak buraya getiren kayığın enkazına baktım. Neden daha önce parçalanmadığını, fırtınada suların dibine gömülmediğini bir türlü anlayamıyordum.

Yere eğilerek parmak uçlarımla bükülmüş balık bağırsaklarına dokundum. Dokunmamla birlikte de gri bir toz yığını halinde toprağa döküldüler. Denizin tuzu içlerine işleyerek onları un ufak etmişti. Başımı sallayarak üzerine eski başkentin planı kazılı olan taşı yerden aldım. Bu taş bu arada bana bir tılsım gibi gelmeye başlamıştı.

Kıyısına çıktığımız küçük koy kayalık bir burun tarafından korunuyordu. Aslında sadece taze su almak ve birkaç meyve toplamak üzere karaya çıkmayı istemiştim. Fakat artık yeni bir durumla karşı karşıya kalmıştım: Tümüyle hesap dışı yeni bir hedefe ulaşmış bulunuyordum. Adanın içlerindeki dağa baktım. Zirvesine çıkıp adanın hatlarına bakabilmeyi başarabilirsem, belki burasının ismini hatırlayabilirdim.

Taşımı biraz yukarıdaki ağaçların arasına saklamaya karar verdim. Etrafıma bakındım ve bu iş için uygun bir yer aradım. Aynı anda denizin üzerindeyken de gördüğüm, fakat üzerinde fazla düşünmediğim bir şey gözüme çarptı: Bu adada insanlar yaşıyor olmalıydı ya da en azından bir süre önce yaşamışlardı.

Hemen ötedeki zeytin ağaçları, insan eliyle dikilmiş bir bahçeyi andırıyordu. Kurtlar tepenin yamacındaki yüksek otların arasında oynaşırken, yavaş yavaş yaprakları gümüş parıltılar saçan, yamru yumru ağaçlara doğru yürümeye başladım. İlkbahar güneşi burada Lepeno Burgacı'ndan çok daha fazla ısıtıyordu. Taşımı karşıma çıkan ilk ağacın dibine bıraktım ve yapraklarına dokundum. Hayal kırıklığı içinde en fazla bir ay önce yeşermiş olduklarını fark ettim. Dallarda bir tek olsun meyve yoktu. Oysa şimdi bir zeytin, bir fındık, bir elma ya da bir armut yemeyi o kadar çok isterdim ki! Ansızın içimde taze meyveye karşı dayanılmaz bir arzu belirmişti.

Kurtlar av peşinde koşmaya başlamışlardı. Onları göremiyor, fakat çalıların ve otların arasından hızla koşmalarını duyabiliyordum. Yavaşça bir tepeye tırmandım. Otlar neredeyse belime kadar yükseliyordu. Başakların iriliğini ilk bakışta fark edemedim, fakat sonra şaşkınlıkla olduğum yerde kalakaldım. Bunlar ot değil, bariz bir şekilde görüldüğü üzere arpaydı!

Eski arpa tarlaları, eski zeytin koruları! Bu adanın bir zamanlar bir koloni olduğundan artık emindim! Henüz tam olarak olgunlaşmamış başaklardan bir avuç tohum kopardım. Oldukça lezzetliydiler ve çiğnedikçe tatlılaşıyorlardı. Yamaçtan yukarı doğru tırmanırken, yerlilerle karşılaştığım takdirde daha dikkatli davranmayı düşünüyordum. Şu ana kadar karşılaşmış olduğum her grup, bir şekilde eski tanrılarla ilişki kurmuştu. Hem mamut avcıları, hem Renbart ile Fjörgyn'in kabilesi, hem de Lepeno balıkçıları. Esasen şimdiye kadar bana bir kötülük yapılmış değildi, fakat bir daha beni daima bir yabancı olarak görecek bir topluluğun üyesi olmak istemiyordum...

İki boğazdan geçtiğim esnada başka bir tanrı veya tanrıçayla karşılaşmaya nasıl hasret kaldığımı anlamıştım. O anda zeytin ağaçlarının arasından Osiris bile çıkmış olsaydı bir sevinç çığlığı atar ve kendimi onun kollarına atarak beni kucaklamasını beklerdim.

İçimi çekerek ağzımdaki birkaç tohum kabuğunu tükürdüm ve elimin tersiyle dudaklarımı sildim. Korkunç derecede susamıştım. Dudaklarım, ellerim, her şey tuzluydu. Zeytin ağaçlarının arasından giderek yukarılara tırmanıyordum. İçimde bu ağaçların meyvelerinin uzun zamandan beri toplanmadığına dair kuvvetli bir his vardı. Ağaçlar birbirine fazlasıyla yakındı ve uzun zamandır budanmadıkları her hallerinden belliydi.

Bir dere buluncaya kadar uzun süre yürümem gerekti. Berrak, tatlı su, denizin üzerinde yaptığım uzun yolculuk esnasında aklıma gelen tüm o acı dolu düşünceleri kafamdan silip atmıştı. Elbiselerimi çıkararak önce güzelce kendimi, sonra da onları yıkadım. Dere kıyısından birkaç adım uzaklıkta tatlı böğürtlenler dolu çalılar keşfettim. Birkaç böğürtlen yedikten sonra kurumaları için elbiselerimi yere serdim ve onların yanına uzandım. Güneş, vücudumu ısıtıyordu. Tuna Nehri'nin üzerindeki kaya terasındaki yaz mevsiminden bu yana kendimi hiç bu kadar iyi hissetmemiştim...

Adadaki üçüncü günümde burasının ismi aklıma geldi. Birkaç saat kıyı boyunca yürümüş, sonra tekrar iç tarafa yönelmiş ve adanın neredeyse ortasına kadar ulaşan büyük bir koyun varlığını fark etmiştim. Yeşil tepeler ve dağlar yaklaşık on beş bin adım uzunluğunda ve on bin adım genişliğindeki koyu bir taç gibi kuşatıyordu. Koyun güney tarafındaki yüksek dağ, düşüncemden kesinlikle emin olmamı sağladı.

"Lesbos!" diye mırıldandım. "Burası mutlaka Lesbos olmalı!"

Beyaz bir kaya parçasının üzerine oturarak, çok uzun yıllar önce bana bu ada üzerine anlatılanları hatırlamaya çalıştım. Bir zamanlar bir tanrıça olmak üzere eğitilmiş olmama rağmen, kullanılmayan bilgileri bilinçaltımın derinliklerinde bulup çıkarmakta büyük zorluk çekiyordum.

Lesbos'daki ilk büyük tanrılardan birinin ismi Makareos olmalıydı. Hatırladıklarım beni yanıltmıyorsa, bu tanrı kıyıdan dağın eteğine kadar uzanan yemyeşil vadide yaşıyordu. Yine hatırladığım kadarıyla kızı Methymna, Lesbos ismindeki genç bir tanrıyla evlenmişti. Tüm bunların Tanrı Zeus'un hükümdarlığından önce gerçekleşmiş olması gerekiyordu.

Zeus! Her zaman Zeus! Bu tanrının ismi aklıma geldikçe, duyduğum öfke daha da artıyordu. Aslında o beni hiçbir şekilde ilgilendirmiyordu, fakat anlaşılan benim için yavaş yavaş bir sembole dönüşmeye başlamıştı. Uzun erkek egemenliğin yok olmuş dünyasına duyduğum öfkeyi içine attığım bir çöp çuku-

ru! Bu çukur Gri Ev'deki on yedinci ayna resminde görülen mahfazaydı. Erkeklerin tüm bilinmezlikleri, anlaşılmazlıkları ve tehlikelerinin bulunduğu kutu! Tam bu anda, kolonizasyonun ilk zamanlarındaki yüzlerce isim ve yer hakkında daha fazla bilgi sahibi olmayı arzuladım. Fakat artık etrafta ne bir kütüphane, ne de soru sorabileceğim birileri vardı.

Neredeyse bütün gün boyunca koyun kıyısını izleyebildiğim bu yerden ayrılmadım. Aklıma bu arada bu adayla ilgili başka bir söylence daha gelmişti. Söylence Orpheus adında bir ozanla ilgiliydi. Orpheus benim de kurtlarla beraber yaptığım seyahat boyunca gördüğüm kıyılar boyunca yaşamış, liriyle tanrıları ve insanları kendisine hayran bırakmıştı. Söylediği şarkılar vahşi hayvanları büyülüyor ve denizi sakinleştirebiliyordu. Fakat kendilerini Mainad olarak adlandıran birtakım vahşiler tarafından öldürülmüş ve başı kesilerek liriyle birlikte Ebros Nehri'ne atılmıştı. Dalgalar ve akıntı da Orpheus'un kesik başıyla lirini Lesbos'un kuzey sahillerine sürüklemişti. Ozanın kafası kumlara gömülüp kalmıştı, fakat liri taşların arasına sıkışmıştı ve rüzgâr tellerinin arasından süzülerek onu çalmaya devam ediyordu. Bu şekilde bülbüller Orpheus'un şarkılarını öğrendiler. Rüzgâr onları en uzak kıyılara kadar taşıdı ve ağaçların yaprakları bile ozanın hüzünlü şarkılarını söylemeye binlerce yıl devam ettiler.

O geceyi koya bakan tepenin üzerinde, Orpheus'un özlem dolu şarkılarını dinleyerek geçirdim. Rüyamda günün birinde benim yaptığım gibi küçük kayıklara, gök gemilerine, beyaz boğalara ya da yunusların sırtlarına binmiş olan kızların ve kadınların Lesbos'a akın edeceğini ve yemyeşil çimenlerle kaplı tepelerde bu hüzünlü melodileri dinleyeceğini gördüm. Rahibelerin etrafında toplanarak Yasak Bahçe'de olduğu gibi dolaşacaklar, benim ebedî gençliğimi ve yalnızlığımı anlatan dizelere kulak vereceklerdi. Kendi duyguları ve arzuları benim öz-

lemime yakın olan tüm kadınları ve kızları kucaklamayı ve öpücüklere boğmayı düşlüyordum. Bu arada onlar da şarkılar söyleyecek, el ele tutuşacak ve birbirlerini seveceklerdi.

Ertesi gün tepeden aşağı inerek kayığımın parçalandığı yere gitmeye niyetlendim. Adanın kuzeybatı kıyısına ulaşmak üzereyken ansızın karşıma tuhaf ve esrarengiz bir orman çıktı. Kalın gövdeli, on, on iki adım yüksekliğinde dev ağaçlar, bulutsuz gökyüzüne tapınak sütunları gibi yükseliyordu. Taşlaşmış dallar yerde gri, kahverengi ve siyah dev oyuncaklar gibi yığılıydı. Ağaçlara yaklaştım ve aradan geçen tüm bu yıllar boyunca yanmış topraktan neden bir tek olsun yeşil ot bitmediğini merakla düşündüm.

Bir an sonra burada neler olup bittiğini anladım. Göktaşı dünyaya düştüğü zaman, yerkabuğunun ince ve hassas tüm kesimlerini harekete geçirmişti. Her tarafta yanardağlar harekete geçmiş ve sıcak kaynaklar kötü niyetli gayzerler olarak yüzlerce yıl boyunca etrafı kasıp kavurmuştu. Dünyanın kuzey kesimleri kalın bir bulut tabakasının altında kalarak soğuk ve karanlıkla kaplanmış, diğer bölgelerde deniz akıl almaz bir hızla yükselmiş, bereketli topraklardaki yaşam ölümün kara soluğuyla yok edilmişti. Kara orman karşımda bir uyarı sembolü gibi yükseliyordu.

Yürümeye devam ettim ve karaya çıktıktan sonra içinde yıkandığım dereye ulaştım. Biraz su içtikten sonra şırıl şırıl akan derenin kenarına oturdum. Şimdi ne yapmalıydım? Yeniden bir kulübe inşa etmeli, böğürtlen ve tahıl toplamalı, sonra da diğer meyveler olgunlaşıncaya kadar beklemeli miydim? Bir kadının, bir tanrıçanın yaşamı böyle mi olmalıydı?

Birden kendimi çok yalnız ve terk edilmiş hissettim. Oğul Kurt ile Dişi Kurt bile ortada yoklardı. Nerede olduklarını bilmiyordum, ama en azından iki kişiydiler. Duygusal davrandığım için kendime kızıyordum, fakat tüm çabama rağmen böylesine

güzel ve güneşli bir günde gözyaşlarımın yanaklarımdan aşağı süzülmesine engel olamadım.

"Her bitki, her hayvan, her şey yaşamını önceden belirlendiği gibi sürdürüyor" dedim üzgün bir sesle. "Sadece sen, İnanna, bir tek sen neden varolduğunu bile bilmiyorsun..."

Dere yavaşça şarıldayarak akıyordu. Önümden akıntıya kapılmış bir yaprak geçti. Ona baktım ve bu adada gerçekten yapayalnız olup olmadığımı düşündüm. Bu âna kadar burada başkalarının da bulunduğuna dair en küçük bir iz bile elde edememiştim. Bu arada kendimle giderek daha yüksek sesle konuşmaya başladığımı fark etmiştim. Sanki asla bir araya gelemeyen iki ayrı varlıktan oluşuyordum. Aslında üzgün olmam için bir sebep yoktu. Ada bana yaşamam için gerekli olan her şeyi sağlıyordu. Akıllı bir toplama ve saklama planıyla açlık ve susuzluktan korkmama gerek kalmazdı. Fakat mesele bu değildi!

Yıllar ve yıllar boyunca yapayalnız yaşadıktan sonra ölüp gitmek düşüncesi beni dehşete düşürmüştü! Ardımdan ne bir erkek, ne de bir çocuk ağlayacaktı! Benim kadar çok zamana sahip olmak ne korkunç bir düşünceydi! Ben dünyanın, gökyüzünün, bitkilerin ve denizlerin tüm zamanına sahiptim. Canımın istediğini yapabilir, istediğim gibi yaşayabilirdim - hem de bir tanrıya, bir insana, bir erkeğe karşı sorumlu olmadan...

Kadife yumuşaklığındaki akşam göğünde yıldızlar ve gümüş renkli narin hilal giderek yükselmeye başladığı zaman, hâlâ mırıldanarak akan derenin kenarında oturuyordum. Her gece durmadan değişerek iri yarı, kızları, kadınları ve kurtları ürküten bir erkek kılığına bürünen, sonra da yeniden zayıflayarak, yeniden güç toplamak üzere yok olan bir erkeği andıran ayı izliyordum. Bazen onun diğer tüm gök cisimlerinden daha esrarengiz olduğunu düşünüyordum. Oysa ayaklarımın dibinde huzurlu, fakat canlı bir varlık gibi hiç durmadan akan su bile bir hayal, bir illüzyon, gerçek olmayan bir görüntü değil miydi?

O anda akmakta olan su, birkaç saniye içinde birkaç adım yol alarak yerini başka bir suya bırakmıştı. Fakat yine de bu suyu içinde barındıran dere daima aynı ya da en azından benzer bir görünüme sahipti. Sadece rüzgâr estiği, yağmur yağdığı, ya da mevsimler onu etkilediği zaman görünümünde kısmi değişiklikler oluyordu. Acaba dere olarak adlandırabileceğim bir şey gerçekten var mıydı? Yoksa bu akar su zaman benzeri, kısa bir an için gerçek, fakat elle tutulmaz bir şey miydi?

Elimi derenin içine sokup sonra avcumu dışarı çıkarsaydım, derenin bir parçasını mı yakalamış olurdum, yoksa sadece parmaklarımın arasından akan suyu mu?

Sahip olduğum bu duygu ve düşünceler beni şaşırtıyordu. Bunların kaynağı tanrısal mıydı, yoksa insanî miydi? Yoksa başkalarıyla konuşma isteğimden mi doğuyorlardı?

Düşüncelerimin tutarlı ve mantıksal olmadığını biliyordum. Pek kısa bir süre önce nihayet başkalarıyla birlikte yaşamaktan kurtulduğuma seviniyordum. İnsanları terk edişimin üzerinden henüz birkaç gün geçmiş olmasına rağmen, neden onların yokluğunu hissetmeye başlamıştım?

Ayağa kalkarak dere boyunca sıcak gecenin içine yürümeye başladım. Sağımdaki ve solumdaki büyük ağaçlar, düşüncelerimi izleyip izlemediklerini benden gizleyen büyük bekçileri andırıyordu.

Kıyıya ulaştığım zaman denizin bitmez tükenmez uğultusu beni kucakladı. Dalgalar beni taşların ve sahilin yumuşak dudakları gibi öpücüklere boğuyordu. Ay ışığı suyun çalkantısında binlerce parçaya bölünüyor, uzaklarda bir yerde Orpheus şarkısına başlamak üzere lirini akort ediyordu.

Yalnızdım! Göğün ve yerin arasında yapayalnız. Yaşıyordum. Acaba benden başka tanrı ve tanrıçalar, insanî varlıklar var olmuş muydu hiç? Tüm bunların zihnimdeki bir hayalden ibaret olması mümkün müydü? Hiçbirinin gerçek olmadığı

duygu, düşünce ve tasavvurlardan oluşan bir dünyada yaşıyor olabilir miydim?

"Bir tanrıça asla şüphe edemez!" diye yükseldi Berios'un sesi içimden. "Varlık biçimlerini yükseltmeye çalışabilmek için şüphe yeteneği sadece insanlara verilmiştir."

"Şüphelenmiyorum" dedim alçak sesle. "Sadece soruyorum!"

"Vücudunun her hücresine ve en gizli düşüncelerine yerleştirilenleri tümüyle unutmuş..."

"Bu seni neden sinirlendiriyor, Quetzalcoatl? Onun her şeyi hatırlamak üzere olduğunu görmüyor musun?"

"Evet, fakat çok yavaş! Neredeyse bin beş yüz yıldır kendini bilmeden oradan oraya sürüklenip duruyor! İçinde bulunduğumuz gök gemisi karanlığın buzlarına düşüp parçalandıktan sonra, kendi Tanrı Taşı'mı bir mamuta vermemiş miydim? Sabah Yıldızı olarak insanlara gitmesi için İnanna'nın koruyucusu olmamış mıydım? Dördüncü dünyanın üzerine gökten yıldızlar düştüğü zaman, gök kubbenin taşıyıcısı ben değil miydim?"

"Bir yıldız, Quetzalcoatl! Dünyaya düşen sadece tek bir yıldızdı..."

"Olabilir, fakat benim taşımın büyük enerjisi, bulunana kadar İnanna'yı ısıtmıştı. Hatta üzerini örten mamut tümüyle buz kesildikten sonra bile..."

"Diğer eski tanrılar bunu biliyor. Ayrıca Tanrı Viracocha da tüylü yılanıyla sana yardıma gelmişti. Sana kendi Tanrı Taşı'nı getirdiği sırada, senden çok daha fazla karanlıkların içinde kalmıştı..."

"Bana Viracocha'yı methedip durma! İnka güneş tanrısı İnti ile bir insan kızının oğulları olan o sözde tanrıyı tanıyorum! Büyük eski tanrı Manco Capac Uygur'a çekilmiş olmasaydı, o asla Titicaca Gölü'nün hükümdarı olamazdı..."

"Sızlanmaktan vazgeç artık, Quetzalcoatl! Kendine bir yerli

kabilesi bul ve onlara içini kıskançlıkla dolduranlardan daha iyi olduğunu ispat et!"

"Bu kıskançlık değil, Enki! Ben senin gibi eski bir tanrı değilim! Sizlerle tekrar konuşabilmeyi başarabilmem için uzun süre düşünebilmem gerekti! Benim gibi bir tanrı ve İnanna gibi bir tanrıça için yalnızlık lanetinin ne anlama geldiğini nereden bilebilirsiniz ki? Fakat sana yemin ederim, ilk halkımdan geriye kalanların yanına günün birinde mutlaka geri döneceğim! Vücudumu, sarı saçlarımı ve sakalımı gördükleri anda beni tekrar tanıyacaklardır! Fakat bu henüz mümkün değil. Büyük Düzen'le tüm ilişkilerimin koptuğu zamanda Viracocha'nın bana armağan ettiği Tanrı Taşı'nda benim için ne tür kısıtlamalar bulunduğunu ortaya çıkarana kadar, daha binlerce yıla ihtiyacım var! Bu arada da tıpkı benim gibi ülkesini, halkını ve kudretini kaybetmiş olan diğer tanrıları arayacağım... Fakat İnanna'yı mümkün olan en kısa zamanda devreye sokmanız gerekiyor, çünkü her yerde olaylar hiç beklenmedik şekilde gelişiyor..."

"Duruma henüz müdahale edemeyiz! Tanrıça İnanna, kendisi için belirlenen yolu, kendisi bulmalıdır!"

"Senin için konuşmak kolay! Birçok insan grubunun gelişiminin nereye gittiğini kavrayamıyor musunuz? Sadece kendilerini düşünen ve aynı anda hem efendi, hem tanrı olmaktan başka hiçbir arzuya sahip olmayan küçük tanrıların, yalancı peygamberlerin peşinden gidiyorlar..."

"Yine abartıyorsun, Quetzalcoatl! İnsanların kendi tanrılarını kendilerinin yaratması eski planın sadece lehine olabilir! Neyin iyi, neyin kötü olduğunu böylece daha kolay kavrayacaklardır..."

"Fakat ne pahasına, Tanrı Enki, ne pahasına?"

"Gerçeği tecrübe yoluyla kavramak pahasına!"

"Gerçek mi dedin? Tecrübe mi? İnsanların kendilerini mahvedecek yolda el yordamıyla ilerlemelerini seyretmeniz ne kadar acı! Bu çocukların eline bir zamanlar bizim sahip olduğu-

muz silahları da verebilirsin! O zaman dünyanın kendilerine ait olduğunu sanacak, hakkında hiçbir şey bilmedikleri yaradılışın en yüce varlıkları olduklarını düşünmeye başlayacaklardır! Bu yaptığınız adil ve dürüst değil, Tanrı Enki, çünkü yaratıklarımıza daha yüce bir varlık seviyesinin yolunu kapıyorsunuz. Bizim bildiklerimizin çok az bir kısmına sahip olsalar bile, eski Büyük Düzen'i yeniden kurmaları asla mümkün değildir! Onlar sadece birer insan, Enki! Tanrı değil, insan!"

"Onları evcilleştirmek ve genç ruhlarını zincirlerle bağlamak mı istiyorsun?"

"Tüm bu olup bitenler onlar için çok fazla... Evrendeki ve kendi içimizdeki Büyük Düzen'i anlamaya başlayabilmek için biz bile yüz binlerce yıla ihtiyaç duyduk! Şayet duruma müdahale etmezsek, insanların kendilerini ve dünyayı yok etmeleri için en fazla on bin yıla ihtiyaçları olacaktır!"

"Bu genç tanrıçanın bir şeyleri değiştirebileceğine ve gelişimi düzenleyebileceğine inanıyor musun gerçekten?"

"İnanna senin ve diğer eski tanrıların tohumlarıyla yaratıldığı zaman bunun böyle olması planlanmıştı! Bu şimdi neden değişmiş olsun ki?"

"Bir dünya yok oldu!"

"Belki, ama sorunlar oldukları gibi kaldı!"

Sonraki haftalar ve aylar bana kuzeydeki nehrin üzerindeki kaya terasında geçirdiğim yaz mevsimini hatırlatıyordu. Fakat şimdi içinde bulunduğum mekân daha geniş, daha çeşitli ve ilginçti. Başlangıçta çıplak dolaşıyordum, fakat sonra geniş kemerlerle ve yapraklardan ördüğüm etekliklerle giyinmekten zevk almaya başladım. Taşlaşmış ormanın yakınlarındaki parçalanmış kayığımı, her geziden sonra geri döndüğüm mihenk noktası yapmıştım. Belki de kurtların günün birinde orada ortaya çıkacaklarını düşünüyordum.

Yavaş yavaş tüm adayı tanımaya başlıyordum. Çok uzun zaman önce kültür bitkileri olması gereken, fakat bu arada yeniden vahşileşmiş olan ağaçlar ve çalılar keşfetmiştim. Ağaçlardaki meyvelerden bazıları nar, armut ve incire benziyordu. Gerçi küçük ve ekşiydiler, fakat hâlâ oldukça lezzetli sayılırlardı.

Güneybatıda daha küçük, ikinci bir koy vardı. Uzunca bir aradan sonra ilk kez gökyüzünde bulutların toplandığı ve yağmurun kızgın kayaların üzerine düştüğü bir günde, bu küçük koydan yola çıkarak adanın doğu kıyılarına doğru ilerlemeye başladım. Yağmur şiddetlenince bir ağacın altına sığınarak bir müddet bekledim. Bu arada soğuk ve yağışlı günler için kendime bir barınak yapmanın gerekebileceğini düşündüm. O zamana dek buna ihtiyaç duymamıştım.

Fakat içimdeki bir dürtü beni Lesbos'ta daha fazla kalmamak için zorlayıp duruyordu. Geçtiğimiz aylar boyunca geceleri sık sık kaynağını anlayamadığım sesler tarafından uyandırılmıştım. Birkaç defa da Tanrı Taşı'mın sanki benimle konuşmak istermiş gibi bir hisse kapılmıştım. Fakat bu imkânsızdı! Neredeyse bin beş yüzyıldan bu yana taştan en küçük bir mesaj bile almamıştım. Aslında onu boynumda artık sadece o eski görkemli günlerin anısına taşıyordum. Taşı sahilin ince kumuyla temizlemiş ve yumuşak yapraklarla cilalamıştım. Bunu herhangi bir umut taşıdığım için değil, sadece başka bir meşguliyetim olmadığı için yapmıştım.

Yağmur dindi ve güneş tekrar gökyüzünde hızla yol alan bulutların ardından çıktı. Bir kaya çıkıntısının üzerine tırmanarak, adanın o zamana kadar görmemiş olduğum bir kıyısına baktım. Su o kadar durgun ve berraktı ki, denizin dibindeki kayaları ve taşları bile gayet iyi görebiliyordum. Bir süre beni bu derece etkileyenin ne olduğunu anlayamadım. Fakat sonra bir an için kalbim duracakmış gibi oldu. Suyun derinliklerinde neler gördüğüme bir türlü inanamıyordum!

"Duvarlar!" diye fısıldadım kendi kendime. "Ev duvarları!"

Taş kesilmiş gibi suya batmış bir yerleşim yerinin kalıntılarına bakıyordum. Aklımdan yüzlerce soru geçiyordu. Bu evler ne zaman inşa edilmişti? Bunları kim yapmıştı? Ne zaman batmışlardı? İçlerinde oturanlara ne olmuştu?

Ani bir hareketle arkamı döndüm, üzerinde bulunduğum kaya çıkıntısından yarı kayarak, yarı sıçrayarak inmeye çalıştım, var gücümü kullanarak daha fazla bir şeyler görmeyi umut edebildiğim deniz kıyısına indim. Heyecanla oradan oraya koşturmama rağmen, hiçbir şey göremiyordum.

Yapabilecek tek bir şeyim kalmıştı. Kendimi hızla suya attım. Tuzlu su, az önce kayadan aşağı inmeye çalışırken çizilen tenimi yakıyordu. Batık kaya duvarlarının bulunduğunu sandığım yerin üzerine gelinceye kadar durmadan yüzdüm. Sık sık başımı suya sokuyor, fakat yine de aşağısını kayanın üstünden olduğu kadar berrak olarak göremiyordum. Sonra derin bir nefes aldım ve suya daldım.

Belki de buna sadece heyecanım sebep oluyordu, fakat bir an için geceler boyunca beni uyandıran sesleri duyduğumu hissetmeye başlamıştım. Denizin dibine yaklaştım. Birbiri üzerine yığılı kaya bloklarının üzerinde dikkatle yüzüyordum. Az sonra üzerleri yosun, alg ve kabuklu küçük deniz hayvanları ile kaplı testiler fark ettim. Birtakım düz alanları ve duvarları da açıkça gördükten sonra, batık bir yerleşim yerinin üzerinde bulunduğumdan hiç şüphem kalmadı.

Testilerden birinin kulpunu yakaladım, fakat onu denizin dibinden sökmeyi başaramadım. Yere sıkı sıkıya yapışmıştı. Yerden sadece küçük bir taş parçası alabilmeyi başardım. Derhal su yüzüne çıktım, fakat bu taş parçasının ne işe yaradığını anlayamadım. Sonra kıyıya geri yüzdüm ve yağan yağmur yüzünden hâlâ ıslak olan kumların üzerine oturdum. Taş parçasının üzerine yapışmış olan kumları ve yosunları dikkatle temizleme-

ye başladım. Baş parmak büyüklüğündeki bir alanı temizledikten sonra, çok uzun yıllardan sonra gördüğüm en güzel nesneye bakmaya başladım: Bu gri taş parçası kilden yapılmıştı... Ateşte pişmiş kilden!

Üzeri incecik çizgilerle kaplıydı ve sırlanmıştı.

Aynı ince çizgiler ve aynı sır kaplamayı Duka-bölgesi arşivinden de tanıyordum. Gerçi orada çok daha değişik materyaller de vardı, fakat elimde tuttuğum bu kil parçasını orada gördüğümden hiç şüphe yoktu!

Küçücük kil parçasını elimde tutarken sevinçten ağlıyordum. İlk kez felaketten önceki zamandan kalan bir şey bulmuştum.

Oğul Kurt ile Dişi Kurdu aklımdan bir türlü çıkaramamama rağmen, kayığımın parçalandığı sahile geri dönmemeye karar verdim. Belki bir süre bensiz yaşamaya karar vermişlerdi ya da herhangi bir sebepten ötürü anakaraya dönmüşlerdi. Ertesi gün kaya çıkıntısının altına yarı mağara, yarı kulübe şeklinde bir barınak yapmıştım bile. Aslında kışlık erzak hazırlamaya niyetli olduğum halde, kendimi tümüyle batık yerleşim üzerine yoğunlaştırmıştım.

Nadir olarak balık avlıyordum. Denizin dibinden midye ve deniz kestanesi çıkartıyor, kurutabileceğim meyveler toplamak üzere adanın içlerine gidiyordum. Zamanımın büyük kısmını ise suda geçiriyordum. Suyun dibinde tahmin ettiğimden çok daha uzun süre kalabiliyordum. Hatta nefes almadan suyun dibinde ne kadar süreyle kalabileceğimi ölçerek eğlenmeye bile başlamıştım. Tekrar su yüzüne çıktığımda yorgunluk belirtisi göstermeden kıyıya çıkıyor ve bulduklarımı kaya çıkıntısının altına elimden geldiği kadar düzenli bir şekilde yan yana yerleştiriyordum. Yavaş yavaş bu batık yerleşimin Lepeno Burgacı'ndaki köyden çok daha eski olması gerektiğini kavramaya başlamıştım. Belki de geçmişi mamut avcılarının ve ren geyiği

insanlarının anlattıkları o zamana dek uzanıyordu. Yani Cro-Magnon deneyi zamanına...

Buna rağmen denizdeki bu köyün Lascaux veya Altamira mağaralarındaki çizimler kadar eski olması imkânsızdı. Bu kalıntıların felaketten üç ya da dört bin yıl öncesine dayandığını düşünmeye başlamıştım. Bu yerleşim kuzeydeki buzların erimeye başlamasıyla birlikte sular altında kalmış olmalıydı. Bu düşüncemin doğru olması, köy sakinlerinin başka bir yere göç etmek için yeterli zaman bulmuş olmaları anlamına geliyordu. Artık Lesbos'ta yaşamadıklarına göre, acaba nereye gitmişlerdi?

Onların yerinde olsam ne yapacağımı düşündüm. Denizin yükselmesi tüm insanların durumu fark edebileceği kadar yavaş bir süreçti. Fakat ne kadar yükseleceği belli değildi ve bu belirsizlik günün birinde büyük bir korkuya dönüşebilirdi. Önceden kimsenin kabul etmek istemediği gerçek, bir müddet sonra somut durumla hiçbir ilgisi bulunmayan durumların ortaya çıkmasına neden olabilirdi. Acaba böyle mi olmuştu? Yerleşim yerinin sakinleri evlerini kaçarcasına terk etmiş, hatta adalarının dağlarına bile güvenmemişler miydi?

Mağara kulübemin üzerindeki kaya çıkıntısına tırmandım ve denizin üzerinden doğuya baktım. Önce güneşe karşı denizden sıçrayan, havada taklalar atan ve ıslık çalarak suya düşen birkaç yunus fark ettim. Güneşin biraz yükselmesiyle birlikte de ufukta anakaranın kıyılarını gördüm. Batık yerleşimin sakinleri kayıklara binip anakaraya göç etmiş olabilir miydi?

Bu düşünce aklıma giderek daha fazla yatmaya başlamıştı. Belki de bu adadan sorumlu olan aşağı tanrılardan biri, büyük felaketten binlerce güneş yılı önce adanın terk edilmesi emrini vermişti. Bu varsayım doğruysa, karşı tarafta birilerinin yaşaması gerekiyordu - tıpkı Fjörgyn'in kabilesi veya Lepeno balıkçıları gibi.

Düşünceli bir tavırla başımı salladım. Gerçekten de bir kez

daha bir insan grubunu aramak istiyor muydum? Kendime bunu bilmediğimi itiraf etmek zorundaydım. Canımın istediğini yapmak bir ölçüde hoşuma gidiyordu. Giderek daha büyük sürüler halinde adanın üzerinden uçup giden kuşlar kadar özgürdüm. Bazı akşamlar ise kendimi bir tutsak gibi hissediyordum. Adanın, yalnızlığın ve benim için bir anlamı olmayan zamanın tutsağı...

Kendime bir meşguliyet bulduğum müddetçe bu duruma gayet iyi katlanabilirdim. Kendi kendime ıslık çalıyor, bazen şarkılar söylüyor, taşlar, ağaçlar ve büyük bir güvenle yanıma gelen hayvanlarla konuşuyordum. Bu arada birkaç yaban keçisiyle tanışmıştım ve onları tüylerindeki farklı desenlerden ayırt edebiliyordum. Kaya çıkıntısının az üstündeki küçük bir göle beni bazen paytak adımlarla takip eden bir yaban ördeği sürüsü yerleşmişti. Turnalar kendilerine çok yaklaşmama izin veriyor, bülbüller bile benden korkmuyordu.

Giderek daha sık kendimle konuşmaya başlamıştım. Kendime bir soru sormam ve pek çok cevap aramam, benim için bir nevi oyun olmuştu.

"Sana bir şey sorabilir miyim, İnanna?"

"Dünkü ve önceki günkü soru değilse, neden olmasın?"

"Onları cevaplandırmamıştın..."

"Bunu yapmak zorunda mıyım?"

"Hayır, fakat sonunda bir karara varmak isteyip istemediğini bilmek, oldukça ilginç olurdu..."

"Bu neye yarar?"

"Bilmeye!"

"Peki bu bir şeyi değiştirir mi?"

"Evet... belki... hayır..."

Sonra sustum ve öylece durdum. Ne istediğimi biliyor muydum, bilmiyor muydum? Başımı salladım. Bugünkü oyun hiç de iyi gitmiyordu. Yoksa cevabı biliyor, fakat bunu itiraf etmeye mi çekiniyordum?

"Öff" diye içimi çektim. "Senin hakkında ne düşünmeliyim, İnanna? Sen bir tanrıça ve aynı zamanda genç bir kadınsın. Fakat günlerini boşa geçiriyor ve birtakım eski çanak çömlek parçaları çıkarmak için denize dalmaktan başka bir şey yapmıyorsun. Bir kerecik bile bir erkeği özlemiyor musun? Sana hayat arkadaşı olacak, seni kollarının arasına alacak ve kulağına seni bu dünyada her şeyden fazla sevdiğini fısıldayacak bir adamı..."

"Bunu yapamam..."

"Bunu kim söylüyor?"

"Atlantis'te yaşayan herkes, çünkü ben bir Seçilmiş'im!"

"Seçilmiş mi? Ne için?"

Dudaklarımı ısırdım. Artık buna devam etmek istemiyordum. Bu konuyla ilgili düşüncelerimi bastırmakta güçlük çekiyordum. Bunlar benim için daima bir tabu, bir tür Yasak Bahçe olmuştu. Denize geri dönüp kendimi serin dalgaların içine bıraktım. Bu bin beş yüz yıldır ruhum en ücra köşelerinde sakladığım sırları kurcalamaktan çok daha iyiydi. Bütün dünyada bana ihtiyacı olan bir tek insan bile yoktu. Hem de bir zamanlar benim için özel bir yol çizilmiş olmasına rağmen! Bunun bir anlamı var mıydı hâlâ? Artık bana gerek kalmamıştı. Kuzeyin karanlık dünyasına sürüklenmiş ve unutulmuştum...

Uzun bir süre denizin dibine daldım. Tekrar su yüzüne çıktığımda güneş ormanın ve dağların arkasında batmıştı. Sadece doğudaki kırmızı bir çizgi Asya kıyılarını işaret ediyordu. Bulduklarımı bir kez daha kaya çıkıntısının altına taşıdım ve özel bir seçim yapmadan kil parçalarından birini temizlemeye başladım. Ve ansızın sanki her şey donup kaldı. Gördüğüm şey benim için o denli önemliydi ki, içimde batık köyü ilk gördüğüm andaki duygular belirdi.

Açık renk bir zemin üzerinde kahverengi kareler ve dikdörtgenler görüyordum. Bu işaretlerin her birinin ortasında yine aynı şekilde kare veya dikdörtgen bir leke bulunuyordu. Buna ila-

ve olarak kahverengi çerçevenin içinde dört, beş, bazen de altı küçücük kareye benzer ve yine de farklı motifler oluşturuyordu.

İlk anda bunların bir kumaş parçası ya da tahta oyması üzerindeki motiflerin birer kopyası olabileceğini düşündüm. Fakat sonra kare ve dikdörtgen dizilerinin üstünde Atlantis'e ait olamayacak bir çizim bulunduğunu fark ettim. Bu motif bana her şeyiyle Tanrı Tiuz'un kolonisindeki mağaralarda gördüğüm çizimleri anımsatıyordu. Bu çizim yerlilere aitti!

Çizimde iki dağ zirvesi görüyordum. Birinden duman yükseliyordu, diğer dağın eteğine ise lav akıntısına benzer yollar çizilmişti. Lepeno Burgacı'ndaki kulübemde bulunan ocak taşının yanındaki kireç tozlarının üzerine Atlantis başkentinin planını çizmek şeklindeki çocukça girişimimi hatırladım. Ellerimin arasında tuttuğum bu kil parçasının üzerinde, çift zirveli bir yanardağın eteklerinde bulunan bir şehrin planı çiziliydi!

Lesbos'da böyle çift zirveli bir yanardağ bulunmadığını gayet iyi biliyordum. O halde bu çizim nereye aitti? Hangi yerleşim yerini, hangi şehri temsil ediyordu?

Bakışlarımı denizin ötesine çevirdim. Doğu ufkundaki kırmızı çizgi solgunlaşmıştı. Yarın sabah anakara kıyılarını en iyi şekilde görebilmek için hemen bu akşam adanın en yüksek dağının zirvesine tırmanmayı geçirdim aklımdan. Fakat sonra böyle çift zirveli bir yanardağı geçtiğimiz haftalarda kıyıdan veya kaya çıkıntısının üzerinden mutlaka görmüş olmam gerektiğini düşündüm.

Lesbos'dan hemen o gece ayrılmaya karar verdim. Balık derisinden yapılma küçük torbanın içine topladığım meyvelerden ve tohumlardan birkaçını koydum. Bir kez daha kayanın üzerine çıktım ve kurtları görmeye çalıştım. Bu öylesine yapılmış bir hareketti, çünkü onları bir daha asla göremeyeceğimi biliyordum. Kıyıya geri döndüm, kenevir liflerinden yaptığım kemeri belime taktım ve bulduğum parçaların en güzellerini ona sıkıca

bağladım. İnce hilalin doğu ufkunda belirmesini bekledim ve sonra denize girdim. Nerede olduğunu ve ne kadar uzakta bulunduğunu bilmediğim bir limanın fenerini andıran hilale doğru uzun kulaçlarla yüzmeye başladım.

Denizdeki ilk saatim çok iyi geçti. Kollarımı ve bacaklarımı simetrik olarak kullanıyordum. Muhteşem gecenin içinde yüzmek benim için yepyeni bir tecrübeydi. Arada sırada sırt üstü dönüyor, sadece el ve ayaklarımı hafifçe oynatarak birkaç dakika dinleniyordum. Sessizlik ve yalnızlık kendisini adada olduğundan çok daha yoğun bir şekilde hissettirmeye başlamıştı. Yıldızlarla dolu gökyüzüne bakarken kendimi hem enginlerde kaybolmuş, hem de yukarı ve aşağının, dün ve bugünün arasına sıkışmış hissediyordum.

Akıntı beni öylesine beklenmedik bir anda yakalamıştı ki, açık denize sürüklenmemek için kollarım ve bacaklarımla var gücümle yüzmeye başlamıştım. Bunu hiç hesaba katmamıştım! Çift zirveli yanardağın eteklerinde kurulu olduğunu düşündüğüm şehrin bulunduğu yabancı ülkeye, yani doğuya doğru gitmeyi tasarlıyordum, batıya doğru değil!

Ay ışığı karanlık bir bulut kümesinin ardında kaybolduğu zaman, yolun henüz dörtte birini bile almış değildim. Su hissedilir derecede soğumuştu. Hızımın ne olduğu konusunda en ufak bir fikrim bile yoktu. Sadece bir kere yukarı baktığım esnada birkaç yıldız gördüm. Onlara bakarak yönümü saptamaya çalıştım, fakat sürekli dönüyor gibiydiler. Gerçekte bütün gökyüzü dönüyordu, fakat bir zamanlar göğün ortasını belirleyen yıldızın değil, bambaşka bir tanesinin etrafında.

Felaketten bu yana dünyanın ekseninin ne ölçüde eğildiği yolunda bir izlenim elde ediyordum. Ve ansızın kafamdaki birçok sorunun cevabını buldum: Tüm bu yıllar boyunca bir zamanlar bana öğretilen gökyüzü resmine göre yön tayin etme-

ye çalışmıştım. Fakat şimdi her şey değişmişti. Hayvanların ve yerlilerin saptadıkları yön ile benimkinin sürekli çelişmesinin sebebi bu olmalıydı. Eski geleneklerin anlattıkları ile gördükleri arasındaki derin çelişki...

Akıntı beni karanlık bir gölgenin yanından sürüklüyordu. Doğuda ve batıda kara olduğunu hissediyordum, fakat deniz beni bir türlü bırakmıyordu. Görünmez nehir beni giderek daha uzaklara sürüklüyordu. Artık tek umudum sabahın ilk ışığına dek dayanabilmekti.

Fakat güneş doğmadı. Gece sona erdiği zaman, birkaç saat önce ayrıldığım kıyıdan pek de farklı olmayan bir kıyının ilerisinde yüzüyordum. Üzerimde kurşunî bulutlardan oluşan kalın bir örtü vardı. Doğuya gitmek isterken neredeyse yüz bin adım güneye sürüklenmiştim ve artık tek bir şansım kalmıştı: Az ilerideki adaya sığınabilmek! Orasının Chios olduğunu düşünüyordum.

Denizin akıntısından kurtulabilmem ve adanın güney ucunun sevimsiz kayalıklarına ulaşabilmem yaklaşık iki saatimi almıştı. Karaya ayak bastığım zaman ise adayı neredeyse kıl payı kaçıracağımı anladım.

Geriye bakmıyordum. Beni aldatmış olan denizi bir daha görmek istemiyordum. Büyük bir hayal kırıklığı içinde ve cesaretimi yitirmiş olarak adanın kayalık tepesine tırmandım. Etrafta bir tek olsun ağaç bile yoktu. Bulutlar neredeyse başımın üzerinden geçiyor ve etrafımı bir sis duvarıyla çevreliyorlardı.

"Neden?" diye bağırdım öfke ve hayal kırıklığı dolu bir sesle. Ağlıyordum. "Neden bu kadar güzel başlayan gece, böylesine kötü bir şekilde sona erdi? Neredesiniz, ey tanrılar? Beni neden yarattınız ve şimdi beni neden yalnız bırakıyorsunuz?"

Giderek daha şiddetli ağlıyor ve yumruklarımı sıkıyordum. İçimden haykırmak geliyordu.

"Haykır o halde, İnanna!" dedim kendi kendime hıçkırarak.

"Evet, haykırmak istiyorum, artık sadece haykırmak!"

O kadar yüksek bir sesle haykırdım ki, kendim bile korkuya kapıldım. Tekrar tekrar kollarımı yukarı kaldırdım ve güneşi gizlemeye cüret eden bulutlara doğru haykırdım. Neden yaşadığımı ve sonumun ne olacağını bilmediğim tüm bu zaman zarfında içimde biriken öfkeyi onlara kustum...

Dayanamayacak noktaya gelinceye kadar haykırmaya devam ettim. Göğsümdeki Tanrı Taşı mavi bir uyarı ışığı saçmaya başlamıştı. Taşın uzun yıllar süren bir suskunluk döneminden sonra tekrar uyanmış olması umurumda bile değildi. Bitkin bir şekilde yanımdaki nemli kayaların üzerine çöktüm ve uyuyup kalana dek ağladım.

Kalın bulut örtüsü, Chios hakkında edinebildiğim az bir izlenimin daima ıslak ve nemli kalmasını sağlıyordu. Bir tek yenebilecek ot, böğürtlen veya meyve bulamamıştım. Bu çorak yerde yetişen tek bitki, omuzlarıma dek yükselen garip görünüşlü çalılıklardı. Her zaman yeşil olan bu bitkiler bana fıstık ağaçlarını hatırlatıyordu, fakat dallarındaki siyah renkli meyveler taş kadar sertti ve yenecek gibi değildi.

Daha ilk gün bu garip çalıların gövdelerinden açık sarı, kıvamlı bir özsuyun aktığını fark ettim. Gözyaşlarım bu güzel kokulu, yumuşak reçinenin üzerine düştüğü zaman, çalıların özsuları mücevher gibi parlayan küçük damlalara dönüşüyordu.

Sertleşen bu reçineyi çiğnemeyi denedim ve bu şekilde erzak torbamdaki kurutulmuş meyvelerin ve tohumların pek azını yiyerek gün boyu açlığımı dindirmeyi başardım.

Yirmi dört gecenin yirmi dördünde de başka bir yerde uyumaya çalıştım. Her biri en az diğeri kadar korkunçtu. Bir türlü ısınamıyordum. Ne üzerimi örtecek bir battaniyeye sahiptim, ne ağaç dallarına, ne de kuru yapraklara. Adada bir tek olsun mağara yoktu. Kaya çıkıntılarının altı bile nemli ve yosunluydu.

Gözyaşlarımın dondurduğu ve şeffaflaştırdığı reçine damlacıklarından epeyce toplamıştım. Gelecek çağlarda dünyanın hiçbir yerinde bu kadar saf sakız damlacıkları bulunamayacağını bilemezdim. Yirmi dört gece boyunca uyumaya çalıştığım yirmi dört ayrı yerde yetişen çalılar, altlarında bir tanrıçanın yattığını ve gece gündüz gözyaşı döktüğünü asla unutmayacaklardı...

Tüm bu zaman zarfında Tanrı Taşı'mdan yükselen mavi ışıltı bir an olsun solgunlaşmadı. Başımın ve omuzlarımın etrafındaki mavi renkli ışıldamaya alışmam da oldukça zor olmuştu. Bu ışıltı sanki kulağıma bu gri ve ıslak kayaların gerçekte başka bir şey olduğunu, bulutların üzerinde güneşin ve başka ışık kaynaklarının var olduğunu ve bu çorak yerden ayrılabilmek için doğru sözü söylemem gerektiğini fısıldar gibiydi...

Buradan ayrılmayı başarabilmek için gece gündüz düşünmeme rağmen, aklıma ne bir kelime, ne bir büyü, ne sihirli bir hareket, ne de tanrısal bir bilgelik geliyordu. Kendimi sadece kaybolmuş hissediyordum.

Bu korkunç adada geçirdiğim yirmi beşinci günde gözyaşlarım kurudu. Ağlamaya devam etmek istiyor, fakat bunu başaramıyordum. Yüreğim bomboştu ve ruhum bir şeyler algılamaya son vermişti. Ne açlık, ne de susuzluk hissediyordum. Hiçbir şey duymuyor, hiçbir koku almıyordum. Dilim ve dudaklarım tat almıyordu, derim ölü bir balığınki kadar soğuktu. Geceler boyunca uyumaya çalıştığım kayalar ve çalılar arasında amaçsızca dolanıp duruyordum.

Karaya çıkışımın yirmi altıncı gününde artık çok yavaş hareket ediyordum. Kendimi ölmekte olan bir hayvan gibi hissediyordum. Fakat içinde rahatça ölebileceğim bir kovuğa, küçücük bir çukura bile sahip değildim. Adanın kıyısına gittim. Bütün gün boyunca bazen suyun içinde, bazen de ıslak kumsalda yürüyüp durdum. Üzerine uzanıp gözlerimi kapayabileceğim uygun bir yer aramaktan bir türlü vazgeçmiyordum.

Yirmi yedinci günün nasıl geçtiğini anlamadım. Gecenin karanlığı içinde, buz gibi esen rüzgârın altında yere büzülmüştüm. Tanrı Taşı'ndan yükselen mavi ışıltı beni incecik bir örümcek ağı gibi sarmalamıştı. Ansızın, varlık ile yokluk arasında bir durumda, gökyüzündeki bulut örtüsü aralandı.

Yeniden büyümeye başlayan hilal biçimli ay gökyüzünde öyle bir duruyordu ki, sanki aradan bir ay değil de, birkaç dakika geçmişti. Ay ışığını kana kana içtim. Yüreğim, ruhum ve bedenim, uzun zamandır kaybolduğuna inanılan bir sevgiliye tekrar kavuşmanın sevinciyle dolmuştu. Daha önce asla ayı ilk gördüğüm bu anda olduğu kadar derinden bir minnet duymamıştım. Gökteki gümüş renkli hilal, bana içinde hasretini çektiğim her şeyi barındıran bir bereket boynuzu gibi geliyordu. Kısacık bir an için uzaklardan beyaz kurtların ulumalarını işitir gibi oldum.

"Beni yanına al, Nanna-suin" diye fısıldadı dudaklarım. "Seni uzun süredir bekleyen benim - İnanna!"

Hilal biçimli ayın önünden, incecik çizgiler şeklinde bir bulut örtüsü geçti.

Ansızın gökteki hilalin Cro-Magnon vadisinde gördüğüm kadın heykelciğinin, Laussel Venüsü'nün elindeki bereket boynuzu olduğunu düşündüm.

Ayın önünde oluşan bulut çizgilerinin sayısını saymadan da biliyordum. On dördü aydınlık, on dördü de karanlık olmak üzere, tam yirmi sekiz çizgi... Bir aydaki günlerin ve ayın her kadının vücudunda açtığı yaranın dönümünün sayısı.

Hilal biçimli ayın biraz çapraz altında yavaşça soluyan bir gölge belirmişti. Bana doğru yaklaştı ve giderek büyüdü. Ayın uçları dev bir boğanın boynuzlarına dönüşmüştü sanki. Boğa yavaşça gökten indi. Suların üzerinden yürüyerek yanıma yaklaştı, etrafımda şöyle bir dolandı ve ateş saçan gözleriyle gözlerimin içine baktı. Nefesini yüzümde hissettiğim zaman ona

gülümsedim. Sonra beni kaldırarak göğe çıkardı. Genç yaban boğası beni denizin ve güneydoğudaki dağların üzerinden aşırdı. Sonra tekrar geniş bir su yüzeyinin ve sık sedir ormanlarıyla kaplı dağların üzerinden geçtik. Aşağıya baktığım zaman geniş bir nehir ve sadece sazlıklardan oluşmuş gibi duran geniş bir düzlük gördüm.

Su kanalları, küçük göller, etrafı palmiye ağaçlarıyla çevrili yassı tepeler ve garip biçimli saz kulübe topluluklarıyla kesintiye uğrayan sazlık tarlaları. Gökteki uçuşum, ay ışığında gizemli parıltılar saçan, daha önce hiç görmediğim bir denizin kuzey kıyısına ulaşıncaya kadar devam etti. Artık ben de bir yıldızdım ve tanrıların yanına dönüyordum.

İÇ DÜNYA VE DIŞ DÜNYA

Kendimi aynı anda hem içime, hem de dışıma bakıyormuş gibi hissediyordum. Neler olduğunu algılayabiliyordum. Tüm evrenin, her birinin kendi geçmişi, kendi gerçeği ve kendi geleceği bulunan milyarlarca karmaşık resimden oluşan bu sonsuz bahçenin merkez noktasıydım. Bu resimlerden birçoğu onları kavramama yetecek kadar uzun bir süre var olmuyordu. Diğerleri ise güçsüz düşüp diğer resimler tarafından alt edilene kadar, bir an için tüm sonsuzluğu zapt edercesine parlıyorlardı.

Kıvılcımlar saçan bu resim evreni, içimde olup biten her şeyi yansıtıyordu. Yoksa insanların hiçbir sözü, hiçbir sayısı tarafından dile getirilmesi mümkün olmayan bu kavranmaz evreni yansıtan ben miydim?

Kendi içimdeki tanrısal bilgeliğin kütüphanesine tüm kayan yıldızlardan daha büyük bir hızla düşerken, karmaşık resim cümbüşünü düzenlemeye ve göğün şarkılarını anlamaya çalışıyordum. Gördüklerimin, duyduklarımın ve hissettiklerimin birçoğu gerçek anlamını benden gizliyordu. Bunları, neyi simgelediklerini anlamadan olduğu gibi kabul ediyordum. Başka algılamalar bana şöyle böyle tanıdık geliyordu, tıpkı bir zamanlar sonunu getiremediğim düşünceler gibi: ölü düşünceler, yaratılan, fakat asla dünyaya getirilmeyen çocuklar, benim için asla büyük bir önem kazanmadan gelip geçen duygu ve düşünceler.

Zamanın içinden düşüyordum ve zaman benim için bana hem yabancı, hem de bildik olan bir lisan hazırlıyordu. Birçok

şeyin başka bir ismi vardı, birçok şey bildiğimden farklı bir şekilde tınlıyordu. Fakat yine de hiçbir şey bana yabancı değildi:

Eski günlerde, çok eski günlerde,
Eski gecelerde, çok eski gecelerde,
Eski yıllarda, çok eski yıllarda,
İnsanlar gelmeden önce
Varolması gerekenlerin yaratıldığı o günlerde
Ekmeğin ve elbiselerin yaratılmasından önce,
Dünyanın gökyüzünden ayrılmasından önce,
Ve bir insan diğerine adıyla seslenmeden önce,
Atlas-Anu göğün en kudretlisi olduğu sırada,
Ninmach onun karısı olduğu sırada,
Enlil fırtınaların efendisi olduğu sırada,
İşte o zaman insanların yaratılması düşünüldü.

Ninmach ve An'ın oğlu Tanrı Enki,
İnsanların babası düşündü onları yaratmayı,
Tanrıların sarayının üretim odasında,
Yaratmayı düşündü insanî ilk varlığı.
Büyükler istemedi gerçi onları.
Fakat Enki yanına alarak yarattığı insanları,
Terk etti tanrıların sarayını,
Gök gemisiyle taşıdı onları,
Dünyanın birbirinden uzak pek çok kıyısına.

Hava tanrısı emretti fırtınalara,
Enki'nin gemisine dolu yağdırmalarını,
Dağların derinliklerindeki yer cini Kur'a
Emretti ateş ve kaya fışkırtmasını.
Enki Ma-ana adlı gök gemisini,
Suya dalan bir gemi gibi kullandı.

Dolu, ateş ve fırtınaların arasında,
Denizin derinliklerine daldı.
Kükreyen öfkeli aslanlar gibi,
Çarpıyordu dalgalar geminin küpeştesine.
Kanat çırpan bir martı sürüsü gibi,
İzliyordu dalgalar geminin dümenini.

Fakat bilge tanrı Enki,
Denizlerin ve karaların altında,
Buldu tüm nehirlerin ve göllerin kaynağı,
Absu adlı tatlı suyu.
Orada yer cini Kur'a sormadan,
Lapislazuli evini inşa etti.
Büyükler istemiyordu fakat insanları
ve tanrı Enki gibi,
bu kez onlar çocuklar yaratmaya başladılar.
Enlil, Ninmach'ın kızı Ninlil'i,
Kendisine eş olarak aldı,
Ve ay tanrısı olan ilk oğullarına
Nanna-suin ismini verdiler.
Fakat o Enki'yi asla bulamadı.
Tanrıların ikinci çocukları ise Nergal'dı,
Dünyanın ölü derinliklerinde
Enki ve insanları arayacaktı.
Ve ilk doğan kızları Nisaba'ya
Enlil ve Ninlil bilgeliklerini verdiler.

Sonra pek çok tanrı çocuğu geldi dünyaya:
Ay tanrısı Nanna-suin,
Yeraltı tanrıçası Ereşkigal'ın babası oldu.
Utu tanrılık alameti olarak güneşi aldı
Ve bana, İnanna'ya, sabah yıldızı denildi.

İlk insanlar da giderek çoğaldılar. Enki suların derinliklerinde gizlenip uyurken, yavaş yavaş pek çok tanrının omuzlarındaki ağır görevleri üstlendiler. Enki göğe yükselen ve suya dalan gemisiyle sadece bir kez daha ortaya çıktı. Diğer tanrıların yolundan daima çekildi ve kendisine gürültücü tanrılarla onlara kurbanlar sunan insanların bulunmadığı bir yer aradı.

Dilmun adası tertemiz, kutsal, karga sesinin duyulmadığı, aslanın başka hayvanları, kurdun kuzuyu parçalamadığı bir yerdi. Burada hastalık, ihtiyarlık ve ölüm de yoktu. Tıpkı bir zamanlar tüm büyük tanrıların yurdu olan adayı andırıyordu. Korkunç rüzgârların dev dalgalar oluşturduğu, gökten lav yağdığı, toprağın ellerini böğrüne bastırarak inlediği o günlere kadar Enki orada yaşadı. Enki, Enlil'in bir kez daha üstüne kaya parçaları, hatta koca dağlar fırlattığını sanıyordu. Ay yok olduğu, güneş karardığı, gün geceye ve yaz kışa dönüştüğü zaman Enki adadan ayrıldı ve suların derinliklerine çekildi.

Tüm bunlar olurken sanki ben de oradaydım. Kendimi genç bir tanrıça olarak görüyordum. Bir nehrin kıyısına bir Huluppa ağacı ekiyor ve liflerinden hâlâ üzerimde taşıdığım geniş kemerli eteği dokuyordum.

Algılarım giderek ilerilere uzanıyordu. Diktiğim ağacı arıyorlardı ve onu yarı yarıya parçalanmış bir şekilde Fırat Nehri'nde yüzerken buldular. Güzel ağacımın -bu geniş nehrin kıyısındaki ilk ağacın- ne hale geldiğini görünce içimi derin bir hüzün kapladı. Ararcasına etrafıma bakındım. Kim bana yardım edebilirdi? Ağaç sular tarafından uzaklara sürüklendikçe, onun benim için yeşermesini ve meyve vermesini daha da içten arzuluyordum. Onun ağacından bir taht yapabilmeyi umut ediyordum. Beni seven ve bana sevgiyle hizmet eden insanlarla dolu geniş bir ülkeye hükmedebileceğim bir taht... Ya da bir yatak. Kendisine uygun bir eş seçebilmesi için bir kraliçeye, bir tanrıçaya lâyık bir yatak.

Bu iki arzudan hangisinin beni daha çok heyecanlandırdığını bilmiyordum. Her iki düşünce de ruhumun o kadar derinliklerinden geliyordu ki, büyük tanrıların da onları duymasından ve görmesinden korktum. Henüz bir kraliçe değildim, hatta bir kadın bile değil, sadece bir kızdım ama bana o kadar çok şey vaat eden o ağacı istiyordum.

O anda aklıma beni bilge ve lütufkâr büyük tanrı Enki'nin yaşadığı yerin yakınlarına getiren beyaz boğa geldi. Boğayı çağırdım uzun süre. İsmini bilmediğim için aklıma gelen tüm sıfatlarla, tüm güzel sözlerle onu yanıma çekmeye çalıştım.

Ve beyaz boğa yanıma geldiği zaman, onu tanıyamadım. Önce nehrin karşı yakasında bir erkeğin gölgesini gördüm. İlk anda bunun Berios olduğunu, sonra da genç kral Gadeiros olduğunu sandım. Birkaç dakika boyunca onun ne Berios, ne de Gadeiros, aksine beni bir kez daha bilinmedik ve tanınmadık bir yere göndermek üzere yanıma yaklaşan Jason olduğu düşüncesiyle mücadele etmek zorunda kaldım.

Birbiri ardına bugüne kadar yollarımın kesişmiş olduğu Ungur, Hellfried, Urso ve diğer erkekleri düşündüm. Onları tekrar görmek istiyor muydum, yoksa onları hatırlamaktan korkuyor muydum? Elimde olsa hemen şu anda arkamı döner ve sessiz Lesbos Adası'na, Tuna üzerindeki kaya terasına veya kral adasının kiklop duvarlarının arkasındaki Yasak Bahçe'ye giderdim.

Yabancı adam giderek büyüyordu. Güçlü, mağrur ve güzel başının etrafını saran altın renkli saçlarıyla genç bir tanrı gibi yaklaşıyordu bana. Sık sazlar onun önünde sanki binlerce kişilik bir hizmetçi ordusu gibi eğiliyordu. Acaba bu adam Enlil'in bir elçisi miydi? Yoksa Anu tarafından mı gönderilmişti? Yoksa sakınmam gereken o yarı tanrılardan biri miydi?

"Bana hiçbir şey söyleme!" diye bağırmak istiyordum adam nehrin karşı kıyısına ulaştığı anda. "Tammuz, Seth veya ismin her neyse, seni istemiyorum!"

Aramızda hâlâ bir nehir vardı. Sularında ağacımın yüzdüğü nehir... Yabancı adam sadece güldü, dalgaların arasına atladı ve güçlü elleriyle suları yarmaya başladı. Bu arada sağ elinde tuttuğu silah pırıl pırıl parlıyordu. Nehrin ortasına geldiği zaman ona arzularımın ve tutkularımın ne olduğunu söylememiş olmama rağmen, ağacı yakalayarak bana doğru yüzmeye başladı.

Sonra ağacı kıyıya çekti ve onu bükülmüş saz demetlerinden yapılmış kulübelerin bulunduğu yassı bir tepenin arkasına götürdü. Her adım atışında yer sarsılıyordu. Ağacı toprağa dikti ve ellerini kısa etekliğinde sildi. Sonra altın gibi parıldayan çift ağızlı baltasını yerden aldı ve bana doğru yaklaşmaya başladı. Günler ve geceler, haftalar ve aylar boyunca birbirimize baktık ve sonunda onun sıradan bir ölümlü olmadığını anladım.

"Sen Osiris misin?" diye sordum nihayet.

"Hayır" diye güldü adam ve görkemli vücudunu gerdi. "Osiris sedir ormanlarında yaşayan göçebelerin zayıf, sönük bir tanrısı! Amaçsız ve hedefsiz, hayalperest bir zavallı! Fakat ben büyük tanrıların ve kralların oğullarına eşdeğer biriyim! Adım Gılgameş ve bu ad sonsuza dek yaşayacak, çünkü alev alev yanan ateş ve ülkenin vahşi boğası anlamına gelmektedir."

Demek tahminim doğruydu! Fakat kendime hakim oldum ve onun irkildiğimi anlamasına meydan vermedim.

"Demek Gılgameş sensin!" Sanki onu tanıyormuşum gibi güldüm. "Nereden geliyorsun?"

"Uruk yolundayım ve bu yolda daha pek çok kez yürüyeceğim - bir savaşçı, bir kral ve bir ölümsüz olarak! Büyük tanrılar için görkemli tapınaklar yaptıracak, şehrin etrafına kalın bir duvar çekeceğim!" Mağrur bir tavırla güldü ve diliyle dudaklarını yaladı. Beyaz dişleri pırıl pırıldı. "İstersen seni şehrimin ve ülkemin tanrıçası yapabilirim! Sadece çocuklarımın annesi değil, anlıyorsun değil mi? Yanımda oturacak ve benimle birlikte ülkenin hakimi olacaksın!"

"Niye ben? Beni tanımıyorsun... Hatta ismimi dahi bilmiyorsun!"

Gılgameş bir kez daha güldü. Kollarındaki ve bacaklarındaki kalın kaslar kıvrım kıvrımdı.

"Tanrıların kaç güneş dönümünden bu yana senden söz ettiklerini anlatmamı ister misin? Seni bilgelere ait bir taş gibi arayıp duruyorlar. Onlar için neden bu kadar değerli olduğunu bilmiyorum, fakat bunu öğreneceğim! Sen hiçlikte kaybolmuştun ve ben seni yanıma yükseltecek kadar güçlüydüm. Beni sevmek ve saygı göstermek artık senin elinde! Seni seçtiğim için gurur duyabilirsin..."

"Hayır" diye bağırdım. Onun bu küstahlığı ve üzerimde hükmetme arzusu sinirlerime dokunmuştu.

"Bunu istemiyor musun?" Gılgameş güldü. "O halde benim yanımda olduğun takdirde geleceğin sana neler verebileceğini gör!"

Baltasını kaldırdı ve var gücüyle gecenin içine savurdu. Kuzeyin dev tanrıları bile zaman örtüsünü böylesine görkemli bir şekilde parçalayamazlardı. Yassı tepenin ardındaki ilkel kulübelerin görüntüsü ansızın ortadan ikiye ayrıldı ve karşımda güneşte kurutulmuş kil tuğlalardan yapılmış evler gördüm. Etrafımızda çocuklar koşuşturuyordu. İlk başta birbirleriyle oynuyorlardı, fakat kısa bir süre sonra kollarında bez bebekler bulunan kızlar evlerin yakınlarında kalmaya başladılar, tahta kılıçlar taşıyan oğlanlar ise büyüklerle birlikte nehre ve tarlalara gittiler. Bir süre sonra da büyüdüler, yaşlandılar ve öldüler. Cenaze alayları önümüzden hızla geçiyordu, fakat ölümlülerden hiçbiri bizi fark etmiyor gibiydi.

Sonra doğudaki dağlardan yabancı adamlar geldi. Yuvarlak başlı ve kara saçlıydılar. Fakat kızlara yaklaştıkları zaman bir çatışma ya da bir savaş çıkmadı. Bir zamanlar saz kulübelerden oluşan köy, göçmenlerin de yerlilerin arasına karışmasıyla gi-

derek büyüdü ve etrafa yayılmaya başladı. Arkalarında yük taşıyan hayvanların bulunduğu insanlar geçiyordu önümüzden. Geniş nehir üzerinde ise her iki yöne doğru giderek daha fazla kayık hareket ediyordu. İlk kayıklar yuvarlak görünümlüydüler ve yeşil dalların üzerine gerilmiş hayvan derilerinden oluşuyorlardı. Fakat sonra bükülmüş saz demetlerinden oluşan uzun kayıklar da belirmeye başladı. Hepsi de tıpkı Jason'a benzeyen kaptanlar tarafından yönetiliyordu. Uzun direklerinde geniş yelkenler bulunan tıka basa yüklü tekneler, taşıdıkları malları rıhtıma boşaltıyorlardı.

Balıkçılar ağlarını nehre atıyor ve bereketli bir avdan sonra evlerine geri dönüyorlardı. Bahçeler ekilmesine gerek olmayan bitkilerle doluydu ve biz hâlâ Gılgameş'le birbirimize bakıyorduk, çünkü bütün bu yıllar tanrısal bir düşünce ânından ibaretti...

Bu arada gelişip güçlenmiş Huluppa ağacının köklerinin arasına bir yılanın saklanmış olduğunu ikimiz de fark etmemiştik. Anzu-kuşunun görkemli kanatlarıyla dallarının arasına yuva yapmış olduğunu ve yavrularını beslemeye başladığını da görmemiştik. Hatta ağacın gövdesinin etrafındaki havada karanlık şeytanların homurtularını bile duymuyorduk.

Anzu-kuşunun yuvasındaki yavruların şarkı söylemeye başlamasıyla birlikte, dehşet içinde bu ağacın artık sadece bana ait olmadığını anladım. Gılgameş sadece gülüyordu. Sonra avuçlarına tükürdü, bana kibir dolu bir bakış fırlattı, çift ağızlı baltasını ansızın tekrar ellerinin arasına aldı ve benim yapamadığım şeyi yapmaya başladı.

Gılgameş ilk olarak beni korkutan yılanı öldürdü. Sonra ağaca yuva yapmış olan kuşu ve yavrularını kovdu. Daha sonra da Lilith şeytanlarını parçaladı. Çift ağızlı baltanın keskin kenarları sanki benim etime saplanıyormuş gibi bir acı duydum. Bir an için onun kollarına atılmayı, ağacı bağışlaması için ona yalvarmayı istedim. Tanrıçalara yaraşır bir taht ve krallara yaraşır bir

yatak isteğimden çoktan vazgeçmiştim. Fakat artık çok geçti! Taş kesilmiş gibi beni yılandan, kuşlardan ve şeytanlardan daha fazla korkutan şiddet gösterisine bakıyordum.

Gılgameş tek bir balta darbesiyle ağacımı devirdi. Derin bir iç çekme duydum, ağacın yere devrildiğini gördüm ve o anda onun bir daha asla eskisi gibi olamayacağını anladım. Baltayla kesilen bir ağaç, bir daha asla eski halini alamazdı! Gerçeğe dönüşen hiçbir istek masumiyetini koruyamazdı. Ve hiçbir ölümlü asla bir ölümsüz olamazdı. Gözümde yaşlarla ağacın tepesindeki dallara yaklaştım, en uçtakilerinden birini kopardım ve Gılgameş'e verdim.

"Kalbimin hüzünle dolu olmasına rağmen sana teşekkür etmeliyim" dedim ona. "Bana bu ağacın gövdesinden krallara ve kraliçelere yaraşır bir taht yaparsan, bu tahta parçası sana ait olsun!"

Ağacın köklerine yaklaştım, oradan da bir parça kopardım ve Gılgameş'e uzattım.

"Ve bana bu ağacın gövdesinden krallara ve kraliçelere yaraşır bir yatak yaparsan, bu tahta parçası da sana ait olsun!"

"Her iki isteğini de yerine getireceğim!" dedi Gılgameş güçlü ve mağrur bir gülücükle. "Fakat ancak bana bu tahta parçalarıyla ne yapacağımı söylediğin takdirde..."

"Onları sana hediye ediyorum" dedim hâlâ az önce yaptığından duyduğum korku içinde. "Onlardan iki davul tokmağı yontmalısın. Pukku ve Mikku adını vereceğin bu tokmaklar, seni etrafında yaşayan her şeyin efendisi kılacaktır!"

"Bunlara sen de dahil misin?" dedi sert dudaklarını büzerek. Tepeden tırnağa kızardığımı hissettim.

"Belki de" diye cevap verdim ve gülümsemeye çalıştım. "Fakat belki de değil! Benim bir tanrıça olduğumu unutma..."

"Belki de" diye tekrar etti. "Fakat belki de değil! Bir erkek kanıtlanmamış hiçbir şeye inanmaz!"

"Neden her şeyin kanıtlanması gerekir?"

"Çünkü sadece gerçek tanrılar ve gerçek tanrıçalar büyük ME'ye sahiptir ve onu anlayabilir. Fakat bana kalırsa sen bunun ne olduğunu bilmiyorsun? Dedim ya, diğer tanrıların senden ne beklediğini bir türlü anlayamıyorum!"

Zaman burgacının şeytanî bir gülüşle etrafıma dolandığını hissediyordum. Aklım o kadar karışıktı ki, yerin yarılıp beni içine almasını dilemeye başlamıştım. Aynı zamanda mahcubiyetimden ve zayıflığımdan dolayı da kendime kızıyordum. Benimle Anzu-kuşunun yuvasındaki tüyler gibi oynayabilen bu cüretkâr ve aynı zamanda büyüleyici dev de kim oluyordu?

Ayağımı hızla yere vurdum, fakat onunla aramızda sadece içinden kötü kokular yükselen bir yer çatlağı belirdi. ME... Tanrısal ME... Ne olduğu hakkında en küçük bir fikrim olmayan bir şeyi nereden elde edebilirdim ki?

"Senin yerinde olsam onu Enki'de arardım" dedi Gılgameş. Bu ses bana ansızın tanrıları bile kendi çıkarları için kullanabilecek ve gözünü bile kırpmadan yüzlerce cesedin üzerinde yürüyebilecek bir zalimin alayı gibi geldi. Yeni erkek bu muydu? Görülmeyen, fakat etrafımızda olan her şeyin kanıtlanmasını isteyen bir erkek...

Gılgameş çift ağızlı baltasını kavradı, yerdeki çatlağın üzerinden atladı ve gürültülü kahkahalar atarak gecenin içinde kayboldu.

Gılgameş gibi erkeklerin hükmettiği bir dünya fikri beni ansızın dehşete düşürmüştü.

"Hayır" diye bağırdım öfkeyle. "Bu şekilde değil... Hele benimle, asla! İstediğin kanıtları getireceğim sana... Onları çalmam icap etse bile!"

Gılgameş'in ağacı -benim ağacımı- devirdiği baltayı düşündüm. Silahı olmadan neye benzerdi acaba? Çakmaktaşından

yaptığım bıçaklar dışında asla bir silaha sahip olmadığımı düşündüm.

"Senin de bir silahın var, bakire tanrıça!"

İrkildim. Bu ses kulağıma o kadar açık ve berrak gelmişti ki, elimde olmadan etrafıma bakındım. Yoksa bu ses yerdeki çatlaktan mı yükselmişti? Gecenin karanlık göğünde bir tek yıldız bile görünmüyordu, sadece kıvrık uçlarıyla olağanüstü bir tekneye benzeyen hilal biçimli parlak ay dışında. Ayı daha önce hiç bu şekilde görmemiştim...

Ayın hemen altında daha önce orada olmayan küçük bir ağaç duruyordu. Duraksayarak ona doğru yürüdüm. Huluppa ağacının toprakta kalan köklerinin bu kadar çabuk yeni bir sürgün vermesi mümkün müydü? İnanamayarak başımı salladım. Aslında bir çalıya benzene bu ağacın dallarında, ayın gümüş renkli ışığı altında parlayan büyük elmalar sallanıyordu.

"Senin de bir silahın var, İnanna... Gılgameş'inkinden çok daha güçlü, harikulade bir silah!"

İçimdeki bir his bu sesin bana ne demek istediğini bildiğimi söylüyordu. Fakat buna karşı çıkıyor, daha fazla dinlemek istemiyordum. Yumuşak bir esinti, elma çalılığının meyvelerini yerlerinde hafifçe oynatıyordu. Yalvarırcasına aya baktım, fakat çalının meyveleri gümüş renkli ışığın altında daha kuvvetle parlamaya başlamışlardı.

"Bana yardım et, Nanna-suin!" dedim inleyerek.

"Neden korkuyorsun ki, İnanna? Tanrı Osiris'i küçümsedin, mamut avcısını hor gördün, ren insanlarının çadırındaki erkeklerin kafalarını karıştırdın, balıkçının oğlunu terk ettin. Yoksa onlardan değil de, kendinden mi kaçıyorsun? Bir kadın olduğunu daha ne kadar inkâr edeceksin?"

"Ben bir tanrıçayım!" diye inledim.

"Çok doğru! Bir tanrı değil, bir tanrıça! Dişi bir tanrı, İnanna! Bu ülkenin erkeklerine dur demenin vakti geldi artık!"

"Sen kimsin? Yerin sesi mi, yoksa elma çalılığının mı?"

"Beni tanımadın mı? Ben senin kadınlığınım..."

"Hayır."

"O halde eteğini kaldır ve ay ışığında ne gördüğünü söyle!"

"Asla! Bunu asla yapamam!"

"Yalnızsın..."

"Fakat bunu yapmak istemiyorum!"

"Seni zorlamaktan vazgeçmeyeceğim!"

"Pekâlâ" diye içimi çektim ve Nanna-suin'in kadınlığımı görmesi için eteğimi kaldırdım.

"Dikkatle bak, İnanna! Bacaklarının arasındaki post tüm kuşların tüylerinden daha yumuşak değil mi?"

Eğildim ve önüme baktım.

"Öyle özel bir şey göremiyorum."

"O halde postunu okşa ve içinde neler saklı olduğunu keşfet..."

Dediğini yaptım ve içimde garip bir heyecan hissettim. İçimde yanan bir ateşin damarlarıma yayıldığını ve sıcak dalgaların vücuduma çarptığını hissettim.

"Benden, sahip olduğun o harikulade silahtan yükselen gücü hissediyor musun?" diye sordu kadınlığım. Yutkundum ve dudaklarımı ısırdım. Bacaklarımın titrediğini hissediyordum.

"Bana hâlâ inanmıyor musun? O halde yere devrilen ağacın dallarından birkaçını kopar ve bir taç ör! Sonra da karşına çıkan ilk erkeğin seni ülkenin, aşkın ve bereketin tanrıçası olarak kabul etmesi için bu tacı başına tak! Silahını tecrübe et! Bir erkeğe sevgini ver ve sonra onunla savaş tanrıçası olarak mücadele et!"

"Gılgameş denilen o..."

"Bunu söylemedim! Henüz değil..."

"Fakat başka bir erkek göremiyorum."

"Enki'ye, yüz ME'nin kutsal ruhunu koruyan tanrıya gitmek istemiyor muydun?"

Artık ne düşüneceğimi bilemiyordum. Kadınlığım az önce bir erkekten söz ediyordu, oysa şimdi de sadece gerçek tanrı ve gerçek tanrıçaların bildiği yetenekleri aramamı öğütlüyordu. Bu durumda ne yapabilirdim ve ne yapmalıydım?

"Tanrı Enki'yi nerede bulacağımı bilmiyorum" dedim duraksayarak. Artık kendimi kesinlikle bir tanrıça gibi hissetmiyordum.

Zaten o gizemli ME'yi anladığımı neden kanıtlamak zorundaydım ki? Neden benden önceki pek çok tanrısal varlık gibi varlığın bir üst basamağına çıkamıyordum?

Artık insanların dünyasında amaçsızca dolanıp durmak istemiyordum.

"Tekneyi takip et" dedi kadınlığım beni kışkırtırcasına. "Yıldızlar denizinin içinde yol alan hilali takip et! Ay bizim babamız, bizim sevgilimizdir. Gece boyunca tüm kadınların güvenebileceği tek varlık..."

Yukarıda tuttuğum eteğimin uçlarını elimden bıraktım.

"Sonra ne olacak?" diye sordum.

Ses artık cevap vermiyordu. Serin bir nefes aldım, sonra adım adım ay teknesini takip etmeye başladım. Aslında bunu yapmak istemiyordum, fakat içimdeki öğrenme arzusunun önüne geçemiyordum.

Karanlık beni yumuşak ve sıcak bir örtü gibi sarmıştı. Zamanın giderek daha derinlerine düşmeye devam ediyordum. Burası hiçliğin içinde bir tünel ya da boru, bir spiral, başı ve sonu olmayan bir yol değildi. Zaman, çıkışı olmayan bir durumdan ibaretti.

Nehrin sularının ardında gözden kaybolmasından hemen önce ayın gümüş bir tekneye dönüşmesi beni neredeyse hiç şaşırtmamıştı. Ay... bir gök gemisi olabilir miydi? Bunun üzerine düşünmek istemiyordum! Engin bir denizin kıyısındaydım. Sıcak bir rüzgâr sazlıkların arasında dolanıyordu. Gümüş tekne-

ye doğru yürüdüm. Yüzleri ve vücutları kapalı gölgeler beni içeri alarak bir koltuğa oturttular. Sazları hışırdatan rüzgârın sesi, tekneye çarpan dalgaların şapırtısı ve etrafımdaki elbiselerin çatırtısı geliyordu kulağıma.

"Nereye gitmemizi istersin, göğün ve yerin tanrıçası?" diye sordu garip gölgelerden biri. Boğuk, fakat kulağa çok hoş ve sıcak gelen bir sesi vardı. Omuzlarımı silktim.

"Kimsin sen. ay teknesinin elçisi?"

"Adım Nin-shubur, senin dümencin ve hizmetkârınım."

"Sen bu gök gemisinin dümencisi ve ben de yerin ve göğün tanrıçasıysam, o halde Enki'yi ziyaret etmek ve onun önünde eğilmek, bakire bir tanrıçanın büyük ihtiyarlardan birinin karşısına çıktığı zaman söylemesi gerekenleri ona söylemek istiyorum."

Ne kadar kolaydı. Bu sözleri çok, çok uzun zaman önce öğrenmiştim. Dünyanın büyük felaketle yüz yüze kaldığı günlerde Basilea Sarayı'nın iç kısmındaki bilgeler, başkentten ayrılmış olanlarla son bir kez ilişkiye geçmek için büyük çaba harcamışlardı. Bu deneme başarılı olmayınca da, bir zamanlar tanrıların insanlara armağan ettiği şeyin izini bulmak için biz genç tanrıları göndermişlerdi.

"Yüz ME" diye gülümsedim teknenin içinden hafif bir vınlama yükselmeye başladığı ve dümenci yerine geçtiği zaman. Diğer gölgeler duvar diplerine dizilmişlerdi. Vınlama sesi giderek tizleşti, bir sirene dönüştü ve tekne yavaşça titremeye başladı. Tekne duvarlarının dibine dizilen gölgeler vücutlarını gizleyen örtüleri üzerlerinden attılar. İçerisi mavi bir ışıkla dolmuştu. Refakatçilerimi ancak şimdi tanıyabilmiştim. Her birinin omuzlarında yere kadar uzanan geniş bir atkı, başında altın işlemeli, sivri, tepesi bir balık ağzı gibi açılan bir külah vardı.

Oannes müritleri!

"Ellerini Tanrı Taşı'nın üzerine koy!" dedi Nin-shubur bana dönerek. "Gücün geminin gücünü etkilememeli! Yaydığın ışıma deniz dibi yaratıklarına oldukça yabancı. Ekum-yaratıkları Enki'yi sana karşı müdafaa etmeye kalkışabilir..."

Onun dediğini yaptım. Üst üste koyduğum ellerimle geriye yaslandım. Tekne yavaşça yerinden oynadı. Başlangıçta denizde beyaz köpükler oluşuyordu. Sonra tekne giderek hızlandı ve deniz yüzeyinin hemen üzerinden güneybatıya doğru uçmaya başladı.

Bu uçuş henüz pek uzun sürmemesine rağmen, kıyıların yanımızdan hızla geçtiğini görebiliyordum. Denizin batı kıyısında bir an için Gılgameş'in bana tasvir ettiği türden bir yerleşim gördüm. Basamaklı bir tapınağın ana hatlarını gördüğüm anda, oradan uzaklaştık.

"Eridu" diye bağırdı dümenci. "Tanrı Enki'nin eski şehri! Hiçbir şeyin eskisi gibi olmadığı zamana dek orada oturdu!"

Büyük ve küçük adaların yanından geçtikten sonra, önümüzdeki düzlüğün ardında karşımıza ansızın dağlar çıktı. Tekne geniş bir yay çizdi. İkinci bir manevrayla da denize uzanan kayalık bir burnun üzerinden uçtu ve bir boğazı aştı. Bu boğaz gözüme o kadar dar görünmüştü ki, bir an için teknenin kaya duvarlarına çarpıp parçalanacağını sandım. Fakat altımızda geniş ve garip parıltılar saçan bir deniz uzanmaya başlamıştı.

"Neredeyiz?" diye bağırdım kaptan köşkündeki adamlara. "Ve nereye gidiyoruz?"

"Afrika ve Hindistan'ı birbirinden ayıran eski okyanusun üzerindeyiz" diye karşılık verdi Nin-shubur. "Uzun, çok uzun zaman önce -dünyada dinozorlar hüküm sürerken- önümüzdeki ufukta Gondwanaland başlıyordu. Burası on kralın dünya krallığı ve başka pek çok ülke gibi suların derinliklerine gömülmüştü!"

Ve ansızın yeniden büyük bir planın motifi gibi suyun derin-

liklerinden ışıldayan işaret ve sembolleri, ateş tekerleklerini ve spiralleri, dalgaları, dörtgenleri ve birbirini kovalayan ışık çizgilerini gördüm.

"Arkana yaslan, Tanrıça İnanna!" diye bağırdı dümenci yüksek sesle. "Tanrı Enki'nin derinlerde nerede oturduğunu hiç kimse görmemeli!"

Koltuğum yavaşça arkaya eğildi. Üzerimizde ve etrafımızdaki cam duvarların kapandığını son anda görebildim, sonra her yanı dalga ve köpükler kapladı.

Uzaklardan kulağıma gelen ses bana o kadar tanıdık geliyordu ki... Tıpkı yaşlı kâhin Berios'un sesiydi: "Buraya gel, vezirim! Genç kadın Absu krallığımıza yaklaşıyor... Onu karşılamak isterim!"

Geminin etrafındaki su ve köpükler altın bir ışığa boğuldu. Tüm renklerde ışıldayan su damlacıkları koruyucu cam kubbenin kenarlarından akmaya başladı. Gemi açık mavi bir kanalın içine girdi ve vınlama sesi hafifledi. Sonra da yumuşak bir sesle yerine oturdu.

Koltuğum tekrar doğrulmuştu. Küpeştedeki adamlar açık renk mermer levhalarla kaplı bir rıhtımın üzerine atladılar. Ansızın çok uzun bir aradan sonra tekrar kraliyet sarayına geri dönmüş olduğumu düşündüm. Her şey bir zamanlar bildiğim gibiydi. Sütunlar, duvarlardaki figürler, üzerlerine altın ve lapislazuli resimler işlenmiş yer kaplamaları, yüksek tavan ve ağır perdeler...

Tüm bunlar bana acı bir şekilde iç sarayı anımsatıyordu. Üst tarafları balık ağzı gibi açılmış sivri külahlar giymiş olan Oannes müritleri, rıhtımla tekne arasında mekik dokuyorlardı. Gemiden aşağı balyalar ve sepetler dolusu meyve indiriyorlardı. Duvardaki nişlerden ise benzerlerine ancak kâbuslarda rastlanabilecek yaratıklar çıkıyordu: Geniş omuzlarının üzerinde boyunsuz

kafalar taşıyan dev yapılı erkek ve kadınlar, ince örümcek bacakları üzerinde birer gölge gibi oradan oraya koşan yaratıklar. Aslan ve kuş yüzlü, pençe elli, kuyruklu ve tüylü hilkat garibeleri de görüyordum. Önümden vücutları gri bandajlar sarılı demir-adamlar geçiyordu. Öylesine sıkı sarmalanmışlardı ki, sadece gözleri açıktaydı. Gök gemisinin yanında ise olağanüstü güzellikte genç kız vücutları belirmişti. Kıvır kıvır saçlarının çevrelediği yüzlerinde bulunan dudaklarından öylesine tiz sesler çıkartarak şarkı söylüyorlardı ki, kulaklarım acıdı. Kızlardan bazıları kuvvetli bir hareketle sudan dışarı sıçrıyor ve vücudunun balığa benzer alt kısmıyla tekrar köpüklü suya düşüyorlardı. Sonra ortadan kaybolarak yerlerini kocaman balık ağızlı, dört bir tarafa bakabilen patlak gözlü, bıyıklı korkunç deniz yaratıklarına bıraktılar. Etrafımda sadece bildiğim türden insanlar yoktu. Bu inanılmaz ve şeytanî görünüşlü yaratıklardan hiçbiri bana ne yapacağımı söylemiyordu.

Ben de bir zamanlar ay teknesi olan gök gemisini terk ettim ve rahatsız edilmeden ilk yüksek kapıya kadar yürüdüm. Demek Tanrı Enki'nin Atlantis'in sulara gömülmesinden önce çekildiği kutsal mekân burasıydı! Bütün bu yer bana üretim odasının hilkat garibeleri için tasarlanmış büyük bir tapınağı, bir sarayı, bir arşivi hatırlatıyordu. Yoksa burası denizin derinliklerine sabitlenmiş dev bir gök gemisi miydi?

İlk kapının büyük perdesine ulaştığım anda, ağır kumaş parçası kendiliğinden açılıverdi. Önümde zayıf görünüşlü, ufak tefek bir adam duruyordu. Üzerinde deri benzeri bir maddeden yapılmış bir göğüslük, geniş bir kemer, ayak bileklerine kadar uzanan yün bir kemer, sandaletler, üzerine binlerce kuş tüyü iliştirilmiş balık derisinden yapılma bir pelerin vardı. Kollarının üst kısmında ise yılan şeklinde süsler göze çarpıyordu.

"Büyük tanrı Enki'nin sarayına hoş geldin!" dedi bana önümde yerlere kadar eğilerek. "Buraya gelmeyi başaran tek

bakire genç tanrıça sensin. Bilgelik tanrısının ve diğer büyük tanrıların akıl hocasının sarayına ulaşmak hiç de kolay bir iş değildir."

"Tanrı Enki sen misin?"

"Hayır, benim adım İsimud, onun veziriyim. Seni Enki'ye derhal götüreceğim. Şarap ve tatlı pastayla birlikte sevgili kızını bekliyor..."

Başımı sallayıp ona cevap vermeye hazırlandım.

Fakat İsimud dua eder gibi ellerini kaldırdı ve tekrar başını eğdi. "Bir şey söyleme ve beni takip et!"

Kendime şöyle bir baktım ve rüya ile uyanıklık arasındaki bu durumda korkunç bir utançla doldum. O kadar kirliydim ki, etrafımdaki tüm görkem ve ihtişam kalın bir sis perdesinin ardında kayboluyor gibiydi. Bu şekilde asla bilgelik tanrısının ve tatlı suların efendisinin karşısına çıkamazdım!

Fakat o korkunç adanın nemli soğukluğuna geri dönmeyi asla istemiyordum! Bir daha üşümek... ağlamak... yalnız olmak... asla! Hedefime bu kadar yaklaşmışken pes edemezdim! Kendimi taş kesilmiş gibi hissediyordum. İnsanî zayıflık tanrısal varlığımın her zerresine işlemişti. Gerçekten de vücudum yaşama arzumdan ve Tanrı Taşı'mdan daha zayıf olabilir miydi? Yoksa ben de bir insan gibi ölümlü müydüm?

Bu korkunç ve zalim düşünceden duyduğum korku, göğsümde taşıdığım taşın içine de nüfuz etmişti. Ve ansızın büyük düşümün ışığı, parlaklığı ve sıcaklığı geri geldi.

Ufak tefek vezir benden oldukça uzaklaşmıştı. Onu takip etmek istiyorsam acele etmek zorundaydım. Ona yetiştiğim zaman adam arkasına dönüp bana baktı ve sanki düşüncelerimi okumuş gibi, beni her biri güzel kokulu sularla dolu üç mermer havuzun bulunduğu bir odaya soktu.

Büyük tanrının veziri bir şey söylemeden odadan çıktı. Uzun uzun düşünmeye gerek görmeden üzerimdeki son elbise parçalarını da çıkardım ve sıcak mermer basamaklardan aşağı

inerek ilk havuzun içine girdim. Attığım her adım ile vücuduma bir rahatlık dalgası yayılıyordu. Bir banyo bana daha önce hiç bu kadar güzel görünmemişti. Tüm vücudumla suya girdim ve sıcaklığın keyfini çıkardım. Yeteri kadar rahatladıktan sonra ikinci havuzu denemeye karar verdim. Bu havuz buz gibi suyla dolu olmasına rağmen, bir dağ pınarı kadar serinletici ve ferahlatıcıydı. Birkaç kulaç atarak bu tatlı serinliğin içinde yüzdüm, sonra da üçüncü havuza geçtim. Ilık su üzerime giydiğim bir kürk manto kadar rahatlatıcıydı. Tatlı suların tanrısının benim için hazırlattığı bu banyoda uzun süre kaldım.

Büyük bir boy aynasının önündeki mermer sıranın üzerinde tüylü havlular, çeşitli elbiseler ve birçok sandık bulunuyordu. Kurulandıktan sonra elime bir fırça aldım ve tekrar belime erişinceye dek saçlarımı uzun uzun taradım. Bir yandan da son olarak kraliyet sarayında gördüğüm türden boy aynasında kendimi seyrediyordum. Şaşkınlıkla aradan geçen tüm bu yıllara ne büyük bir başarıyla dayandığımı düşündüm. Büyük bir dikkatle yüzümü inceledim ve ne tür değişiklikler bulunduğunu anlamaya çalıştım.

Hatırladığım ve tanıdığım İnanna'yı ilk bakışta tekrar gördüm. Her şeyi birbiriyle uyumlu, olağanüstü güzellikte, bakire, aynı zamanda da mermer bir heykel kadar soğuk ve ulaşılmaz bir tanrıça. Aynaya baktıkça görünür olanın ardına gizlenmiş olan ikinci bir çehre daha belirgin olarak ortaya çıkıyordu. Karşımda bilinçli ve güçlü görünen, fakat içindeki duyguların ne kadar karmaşık ve çelişkili olduğunu saklamakta güçlük çeken genç ve güzel bir kız vardı. Zapt edilmesi neredeyse imkânsız bir huzursuzluk, yüzümü ışık ve gölge oyunlarına boğuyordu. Bu dış güzelliğin ardında Gri Ev'de gördüğüm türden resimler görür gibiydim. Tanımaya çalıştıkça bu resimler benden uzaklaşıyordu, fakat onları daha fazla bastırmayı başaramayacağımı

biliyordum. Eninde sonunda içimdeki genç kız resmi yok olacak ve yerini genç bir kadın resmine terk edecekti.

Quetzalcoatl kelebekler hakkında ne demişti? Gülümsedim. Kanatlarımı açarak tatlı kokuların peşinden uçmaya ve nektarların en güzelini ele geçirmeye hazırdım...

Uzun, beyaz, ipeğimsi, saklamaktan ziyade ortaya koyan bir elbise ile incecik şeritleri altın parıltılar saçan sandaletler giymeye karar verdim. Siyah cilalı abanoz bir kutunun içinden, bir seferde takabileceğimden çok daha fazla mücevher keşfettim. İçlerinden sadece inci bir kolye alarak boynuma üç kez doladım. Böylece Tanrı Taşı gurur duyduğum yegane mücevher olarak göğüslerimin arasında ışıldamaya devam etti.

Bileklerime ise yüzlerce küçük altın yüzükten örülme bilezikler taktım. Tanrı Enki ve veziri her şeyi en ince ayrıntısına kadar düşünmüşlerdi. Mücevher kutusunun yanındaki daha küçük bir kutunun içinde yüzlerce çeşit boya, küçük bir sünger, fırça, cımbız ve benzeri makyaj malzemeleri keşfettim. Bunlardan o kadar uzun süredir ayrı kalmıştım ki...

Böylece makyaj yapmaya başladım. Önce büyük bir dikkat ve özenle yanaklarımı boyadım. Sonra kaşlarımı aldım ve mavi-yeşil renkli gözlerimin etrafına lacivert boya sürdüm. Göz bebeklerimdeki altın renkli noktacıkların ne kadar büyülü bir görünüme sahip olduklarını unutmuştum. Dudaklarımı şeftali kırmızısına boyadıktan ve göğüslerimin çatalına biraz altın tozu dokundurduktan sonra, karşımdaki aynada harikulade bir tanrıçanın bana baktığını gördüm.

"Bu onun hoşuna gidecek" dedi büyük tanrının arkamda duran veziri. "Hatta fazlasıyla hoşuna gidecek!"

Gülümsedim ve arkamı döndüm.

"O halde beni ona götür!"

Bu defa İsimud karşımda ilk karşılaşmamızda olduğundan daha fazla eğildi ve beni birbirinden değerli hazinelerin kıy-

metsiz eşyalar gibi yığıldığı odaların arasındaki aydınlık bir koridordan geçirdi. Sonra da en kutsal yere geldik. Büyük tanrının evine...

Bu geniş mekânın diğerleri kadar aydınlık olmamasına rağmen, büyük tanrıyı derhal tanıdım. Onun tıpkı hayalimde canlandırdığım gibi olması beni oldukça şaşırtmıştı: İri cüsseli, geniş omuzlu, bakımlı sakallı bir adam. Omuzlarına dökülen gür saçlarının arasında birkaç gümüş tel parlıyordu. Kıllı göğsünü açıkta bırakan, geniş kollu bir gömlek, dar bir pantolon ve kısa çizmeler giymişti.

Şöyle bir etrafıma bakınarak odayı inceledim. Her tarafta görülen mermer kaidelerin üzerinde keçi balığı figürleri vardı. Keçi balığının Enki'nin tanrısal simgesi olduğu aklıma geldi, çünkü keçi dağların doruklarına çıkabilir, balık okyanusların en derin yerine inebilirdi. Tıpkı her şeyin başladığı zamanlarda Tanrı Enki'nin yaptığı gibi... Masaların üzerleri meyve sepetleri, belgeler ve daha önce hiç görmemiş olduğum aletlerle doluydu. Duvarlarda resimler yerine oyma ağaç levhalar asılıydı. Odanın öte tarafında, başı neredeyse tavana değen görkemli bir aslan heykelinin önünde, üstünde yığınla yastık bulunan dev bir sedir göze çarpıyordu.

Enki odadaki büyük bir mermer masanın ortasında oturuyordu ve bacaklarını öne uzatmıştı. Masanın arka kısmı sayısız yarı açılmış istiridye kabuğuyla doluydu. Kabukların içleri bomboştu. Enki beni fark etti, gülümsedi ve eliyle bir hareket yaptı. Vezir neredeyse secdeye varır gibi eğildi ve geri geri odayı terk etti.

"Demek buradasın, göğün ve yerin tanrıçası!" dedi Enki gülümsemeye devam ederek. "Hakkında çok şey duydum ve uzun süre seni bulmaya çalıştım. Fakat Tanrı Taşı'nın yaydığı enerji hiçbir zaman senin dış görünüşünü anlamama yetecek kadar güçlü olmadı."

"Ya şimdi?" diye sordum hiç çekinmeden. "Gördüklerinden hoşlandın mı?"

Enki öksürdü, dudaklarını büzdü ve kahkahalarla gülmeye başladı. Gülüşü sıcak ve hoştu.

"Hem de nasıl! Aslında senin gibi bir kadın için artık çok yaşlı sayılırım, fakat yaklaşık yirmi bin yıldır güzellik bakımından seninle boy ölçüşebilecek ne bir tanrıça, ne de bir insan kadını görebildiğimi rahatlıkla söyleyebilirim."

"Belki de yukarı daha sık çıkman gerekir..."

"Bu uzun bir hikâye" diye içini çekti büyük tanrı. "Otur lütfen! Pasta yemek ister misin? Ve en lezzetli suyumdan bir bardağa ne dersin?"

Aslında karnım açtı ve boğazım kurumuştu, fakat hayır anlamında başımı salladım.

"Hadi, hadi" dedi Enki babacan bir tavırla. "Su içmek istemiyorsan, bir bardak bira ya da şaraba hayır demezsin sanırım..."

Yavaşça ona yaklaştım. Bana bakmasını, bana hayranlık duymasını istiyordum. Kendimden başka hiçbir şeye sahip değildim - ne başka tanrılardan bir mesaj getirmiştim, ne bir armağan, ne de insanların tanrılara sunduğu türden bir kurban.

Enki ayağa kalktı. Büyük masanın etrafından dolanarak yüksek arkalıklı bir sandalye çekti ve ben yaklaşana kadar bekledi. Yıkandığım banyoların kokusunu aldığı zaman, bir an için burun kanatları titredi ve dudaklarını yaladı.

"Otur" dedi sonra. Ona sürtünerek yanından geçtim ve sandalyeye oturdum. Enki yerleşmemi bekledikten sonra sandalyeyi ileri itti. Sonra yavaşça ıslık çalarak aslan heykelinin yanındaki kakmalı fıçıların yanına gitti, iki tane yüksek ağızlı kupa aldı, içlerini köpüklü birayla doldurdu ve birini önüme koydu.

"Daha önce hiç bira içmiş miydin?" diye sordu ve masanın öteki tarafına oturdu. Hayır anlamında başımı salladım.

"Özür dilerim, bu aptalca bir soruydu" diye güldü. "İç sa-

raydaki genç tanrı ve tanrıçalar biraya nasıl ulaşabilirdi ki? Büyük gök gürültüsünden sonra ise ne insanlar, ne de tanrılar bira veya şarap içmeyi düşünebilecek haldeydi. O korkunç asırlar boyunca ne içtin? Gökten yağan kükürtle karışmış su mu? Süt mü? Yoksa yeni öldürülmüş bir hayvanın kanını mı?"

"Susadığım zaman ne bulduysam onu içtim..."

"Öyle!" dedi Enki. Kupasını kaldırdı ve benim de kaldırmamı bekledi. Bira maya ve taze ekmek kokuyordu. Ekmek yemeyeli ne kadar süre olmuştu acaba?

"Kraliyet sarayının huzur ve güven ortamını ağır bir görev yüklenerek terk etmek zorunda kalan tüm tanrı ve tanrıçaların onuruna içiyorum!"

Bunu söylerken ciddi mi olduğunu, yoksa alay mı ettiğini bilmiyordum. Buna rağmen kupamı kaldırdım, dudaklarıma yaklaştırdım ve dikkatle bir yudum içtim. Biranın tadı aynı anda tatlı ve acıydı. Gerçekte buraya bambaşka düşünce ve duygularla geldiğimi düşündüm. Gerçekten de öyle miydi? Enki'den felaketin karmaşasında yitirdiğim ve bizi son görevimize yollayan bilgelerin bile adlandıramadığı sırları öğrenmeye gelmemiş miydim?

Aradığımız neydi? Eski tanrıların hangi sırları dünyaya düşmekte olan bir göktaşını durdurabilecek güçteydi? Neden Enki ve diğer eski tanrılar son anda duruma müdahale etmemişlerdi?

Bunun nasıl olduğunu bilmiyordum ama onun babacan ve sevimli tavırları bana bir meydan okuma gibi geliyordu. Enki Gılgameş'ten tümüyle farklıydı, fakat yine de tüm erkeklerde var olan çizgileri taşıyordu. Sadece Gılgameş'te ve Enki'de değil, bugüne kadar karşılaştığım tüm erkeklerde var olan çizgiler... Bir tek Berios'ta onları görememiştim.

Enki gülümseyerek ayağa kalktı ve bize birer kupa bira daha doldurmak için fıçıların yanına gitti. Gözlerimi yarı boşalmış bardağıma dikmiştim. Benimle daha fazla eğlenmesine fırsat

vermek istemiyordum. Kupayı kafama diktim ve büyük yudumlarla boşalttım.

Enki masanın iki adım ötesinde durakaldı. İki elinde birer kupa olduğu halde inceleyen bakışlarla beni süzdü. Bu kez gülmemişti. Tek kelime etmeden masaya yaklaştı, ikinci kupayı önüme koydu ve sandalyeye oturdu.

"Bilgelerin seni dışarı göndermelerinden sonra başına gelenleri anlat!"

"Ne bilmek istiyorsun? Nereden başlayayım?"

"Berios'un ölümünden" diye karşılık verdi ve arkasına yaslandı. Gözlerimi biranın köpüğüne dikmiştim. Kulağıma uzaklardan bir melodi geliyordu. Bunun başka bir odadan mı, yoksa duvarlardaki oymalardan mı geldiğini bilmiyordum. Derin bir nefes aldım, büyük bir yudum bira içtim ve anlatmaya başladım. Başlangıçta ona Osiris ve kiklop duvarının arkasındaki bahçede olanları anlatmaya çekinmiştim, fakat sonra ona Jason'dan söz ettiğim zaman suratını buruşturdu ve alnında derin bir kırışık belirdi.

"Az kalsın bizden biri olacaktı" dedi boğuk bir sesle. "Hatta belki olmuştu bile, fakat gerçek bir tanrının kudret ve mal hırsına sahip olmaması gerektiğini unutmuştu! Bir tanrı için çok fazla insanî özellikler taşıyordu, fazlasıyla insanî..."

"Yine de bana başkalarının çoktan unutmuş olduğu şeyleri gösterdi..."

"Gri Ev mi?" diye güldü Tanrı Enki önemsemez bir ifadeyle. "Orası benim zamanımda çocuk tanrıların oyun yeriydi... Bilincin oyun dünyası! Orada görülebilenleri artık insanlar bile yorumlayabiliyor! Bilinçaltının, duyguların, vücudun her hücresinde gizli anıların aynası... ve bence insanların dinlerini yarattıkları gerçek malzeme!"

"Diğer genç tanrılar Gri Ev'e gitmemişlerdi."

"Zaten orada ne işleri var ki? Gri Ev'de dünyayı kurtaracak bir sırrı bulmaları mümkün değil!"

Bir kez daha bira almak için ayağa kalktı. Bu konuda onunla boy ölçüşüp ölçüşemeyeceğimi bilmediğim için bir an duraksadım.

"Bir tane daha?" diye bağırdı fıçının yanından. Evet anlamında başımı salladım.

"Pekâlâ! O halde bir kupa sana, bir kupa bana!"

Bu sınava nasıl dayanacağımı bilemiyordum. Henüz bitirmediğim kupamın yanına dolu bir kupa daha koydu.

"Biranın bayatlamasına izin verilmemeli!" dedi uyarırcasına. "Şimdi anlatmaya devam et."

Enki'nin Gri Ev'den bu kadar hakirâne bir şekilde söz etmesi beni hem öfkelendirmiş, hem de canımı sıkmıştı. O resimlerin bana ne kadar yardımcı olduğunu nereden bilebilirdi ki? İkinci bardağı kafama diktim ve uzun maceramı anlatmaya devam ettim. Bu kez sözümü kesmeden beni dinledi. Sadece arada sırada yeni bira almak üzere ayağa kalkıyordu.

Onunla saatler, günler ya da geceler boyu mu oturduğumuzun farkında değildim. Berios'la son konuşmamızdan bu yana ilk kez beni anlayabilen birisiyle konuşuyordum. Sonra ona gök boğasından, Huluppa ağacından, Gılgameş'ten ve bana o gece vaat ettiği şehirden söz ettim.

"Aslında bambaşka bir tanrıça olması gereken genç bir kadın için oldukça zorlu bir macera" diye homurdandı Enki ben anlatmayı bitirdikten sonra. Birkaç kere başını salladı ve sakalındaki bira köpüklerini temizledi. "Yine de tanrıların çok eski ve çok değerli güçlerinin senin içinde tekrar canlandıkları belli. Doğrusunu istersen senin üzerinde yapılan deneyin başarılı olacağına asla inanmamıştım! Biz eskiler gibi gerçek tanrıların yaratılması sadece bir kez mümkün olmuştu. Tıpkı hayvan benzeri vahşilerden senin de tanıdığın gerçek insanların yaratılmasının bir kez mümkün olması gibi. Hiç kimse, hatta bir tanrı bile, doğanın kusursuz olarak yarattığı bir şeyi tekrar edemez..."

Enki parmaklarını sakalına geçirdi. Ansızın güçlü zamanlarının geride kaldığını fark eden yaşlı bir adama benzemişti.

"Bunun ötesinde Gılgameş'le ilgili olarak gördüğün vizyon gerçekten de çok iyi" dedi derin bir iç çekişle. "Bu vizyon senin geçmişte geleceği görebilen gerçek bir tanrıça olduğuna delalet ediyor."

Bir gülümsemeyle ona teşekkür ettim. Aynı zamanda ondan daha fazla nasıl yararlanabileceğimi düşünüyordum. Enki'nin nasıl bir bilgi hazinesi olduğunu düşündükçe nefesim kesilecek gibi oluyordu.

"İnsanlar günün birinde köyler, şehirler, tapınaklar ve saraylar inşa edecekler" diye devam etti sözlerine büyük tanrı. "Gılgameş'in söylediklerinin gerçek olacağı zaman hiç de uzak değil. O yeni bir tanrı tipi, belki de bir kral, fakat sonunda hükmetmek isteyen ve ölümsüzlüğe ulaşmak için her şeyi yapabilecek bir insan! Fakat henüz vakti gelmedi. İnsanlar yaklaşık yirmi bin yıl önce başlayan uyanışlarının anılarıyla yaşıyorlar. Doğum ve ölümün ne anlama geldiğini de biliyorlar, fakat hâlâ içlerine işlemiş olan o çok eski içgüdülerin peşinden gidiyorlar. Oysa Cro-Magnon deneyini gerçekleştirdiğimiz sırada bu içgüdülerin yerine bilinci koymak, onlara kendileri hakkında 'Ben' diye düşündürtmek istemiştik. Her birinin bir ismi olacak ve tanrısal emirlere uyan topluluklar halinde yaşayacaklardı. Ancak bu şekilde hayatta kalmayı ve insanî varlığın daha yüksek bir düzeyine çıkmayı başarabilirlerdi. Hayata saygı göstermelerini ve hayvanların yaptığı gibi zamanlarını boşa geçirmemelerini istiyorduk. Duka-odasında yeni insanı yaratırken planımız buydu. Fakat bu plan da tıpkı bizler gibi başarısızlığa uğradı."

"Hayır, Enki!" diye karşı çıktım. "Az önce siz eski tanrıların istediği her şeye sahip olan insanlarla karşılaştığımı anlattım! Hiçbir şeyi unutmamışlardı!"

"Fakat onlar ağaçlara ve burgaçlara tapıyorlar! Tanrıları ve

şeytanları hayvanlarda, bulutlarda, sis perdelerinde görüyorlar! Hiçbir şey anlamamışlar... Hiçbir şey! Anlattığın gibi çocukları kurban ediyor, yüreklerini ve ruhlarını korkudan arındırdıkları takdirde her şeyin bir ve mükemmel olabileceğini anlatmak istediğimiz sembollerden ödleri kopuyor! Biz insanların özgür olmasını istiyorduk, sayıları durmadan çoğalan yeni ve sahte tanrıların kölesi olmalarını değil! Kendilerini anlamayı öğreninceye ve kılıç yerine bilgiyle idrak edilen gerçeği kavrayıncaya kadar yeni tanrılara sahip olmalarını istemiyorduk. 'Ben' kavramı onların tanrısı olmalıydı, hem de yapayalnız ve tek başına."

"Tüm bunlardan haberim yoktu" dedim sersemlemiş bir halde.

"Elbette olamazdı! Fakat buna rağmen seni insanlardan ayıran özelliklerini muhafaza etmeyi başardın! Güç sahibi olmayı istemedin, hükümdar olmaya ve diğerlerini kendine tabi kılmaya çalışmadın! Tam aksine - insanları rahatsız etmeye başladığını hissettiğin anda yanlarından ayrıldın. Hatta bazen arkanda insanlara bundan sonraki yaşamlarını kolaylaştıracak bir şeyler bile bıraktın!"

"Benim de sana birkaç soru sormama izin verir misin?"

"Dilediğini sorabilirsin! Buraya bu yüzden gelmedin mi?"

"Evet ve hayır" diye karşılık verdim utanarak. Bu bilge tanrının bildikleri ve hissettikleri neydi acaba? Tanrıçalar ve tanrılar onun gibi diğerlerinin ne düşündüğünü bilmek zorunda değiller miydi? Yoksa bu sadece bir zamanlar yarattıkları varlıklar için mi geçerliydi?

"Bir tanrı olmak hiçbir zaman kolay olmamıştı" dedi Enki. "Aslında biz tanrılar da bugün dünyada yaşayan insanlardan hiç farklı değildik. Binlerce yıllık bir zaman zarfında, kendimizi tüm kralların ve tanrıların atası olan hayvanlardan ayırt etmeyi öğrendik. Fakat biz bir açıdan hem talihli, hem de lanetliydik: Biz bir adaya sıkışıp kalmışken, dünyanın diğer birçok bölgesinde

de çok daha yavaş ve hâlâ tamamlanmamış olsa dahi, benzer bir gelişim süreci işliyordu. İlk büyük uygarlığın kuruluşunu doğanın bir cilvesi olarak kabul edebilirsin. Günümüz insanlarını bekleyen tüm hataları teker teker işleyerek bir kültür basamağından diğerine tırmandık. Bir milyon yıl önce ateşi keşfettik ve araç gereç kullanmanın ne kadar yararlı bir şey olduğunu öğrendik. Sonra konuşmaya başladık ve iki ayağımız üzerinde doğrularak kendimizi hayvanlardan tümüyle ayırdık. Orada burada bulduklarını yiyerek geçinen küçük gruplar yerine, anneliğe tapınan büyük aileler ve kabileler oluştu. Fakat sonra biyolojik bir kültür sıçraması gerçekleşti: Atalarımızın kadınları, erkeklerin koruyucu kanatları altına sığınmanın, kendileri için daha iyi olacağına karar verdiler. Sonrasının nasıl geliştiğini kendin de biliyorsun."

"Evet, fakat bunların sizlerle, daha doğrusu tanrılarla ne ilgisi olduğunu anlayamıyorum."

"Sen her şeyin başlangıcını, ya da başka bir deyişle, çabalarımızın sonunu gördün: Yaşam ve ölüm hakkında kendi düşüncelerini geliştiren insan grupları. Artık nasıl yorumlarsan... Geçmişte yaptığımız müdahalelerin bu olayda da bir miktar rol oynadığını kabul ediyorum."

"Yaptıklarınızı küçümsüyorsun!" dedim cesaretle. "Cro-Magnon deneyi olmasa insanlar şimdi neye benzerdi acaba?"

Enki geniş omuzlarını silkti.

"Her halükârda biz kendi kendimize oluştuk. Bunun aynısı neden bir daha tekrarlanmasın ki?"

Onun beni sınamak istediğini gayet iyi anlıyordum. Hayır, yirmi ila otuz bin yıl önce dünyanın her tarafında yeni bir insan ırkı yaratılmamış olsaydı, hiçbir şeyin şimdiki gibi olabileceğine inanmıyordum. İnsanların sonu, yanlış bir yolda ilerleyen ve sonunda yok olmaya mahkûm olan Suskunlar'a benzerdi...

"Sonra nasıl devam etti?" diye sordum dikkatle.

"Atalarımız toprağı ekmeyi ve hayvan beslemeyi öğrendiler. Önce kulübeler, evler ve köyler, sonra da şehirler, saraylar, ulaşım araçları ve makineler inşa ettiler. İhtiyacımız olan her şeye sahiptik, fakat daha fazlasını istiyorduk... devamlı daha fazlasını! Toprağı kazarak madenler çıkardık ve yeteri kadar işgücüne sahip olduğumuz kolonilerde yeni zenginlikler aradık. Ve sonunda elde ettiğimiz bilgiler ve sahip olduğumuz teknikle son sınırları da aştık. Maddenin en küçük parçalarının dönüşüm ve değişim sırlarını çözmüştük. İlk önce fiziksel güç yardımıyla eşyaları uçurmayı başardık, sonra onları bilgiye dönüştürüp parçaladık ve hedefe ulaşınca tekrar birleştirdik. Bu şekilde yer çekiminden ve zamanın zincirlerinden de kurtulmayı başardık. Bir zamanlar bizi meşgul eden zorlukları ve kazandığımız olağanüstü başarıları anlatarak aklını daha fazla karıştırmak istemiyorum. Fakat bilmen gereken iki konu var: Bizim birer tanrı olmamızın gerçek nedenlerinden ilki, beden olmadan ruhun yaşamaya nasıl devam edeceğini öğrenmemizdir. İkincisi ise insanı hayvandan ayıran sırları keşfetmemiz ve bunları Duka-bölgesindeki üretim odasında kendi arzu ettiğimiz şekilde bir araya getirmeyi başarmamızdır!"

"Yoksa Duka-odasında tanrılar da mı yarattınız?" diye sordum yavaşça. Enki cevap vermeden önce birasını alarak büyük bir yudum içti.

"Bu tüm fikirlerin en kötüsüydü" diye karşılık verdi sonra. "Çöküşümüzün başlangıcı! Cro-Magnon deneyiyle kazandığımız zaferden sonra, kendimizi de yeniden yaratmaya karar verdik. Bunun için en yüksek bilgi ve idrak seviyesine ulaşmış tanrılardan her biri temel özelliklerinin bir kısmını Duka-odasına verdi, tıpkı seçilmiş yerlilerin vücutlarına bilgi zerk etmemiz gibi. Duygu ve algıları da Yin-Yang yasasına göre bedensel özellikler gibi birbirleriyle kombine edebileceğimizi düşünüyorduk. Fakat bedensel bir anne ve babası olmadan dünyaya gelen var-

lıklardan bir teki bile biz son tanrıların konumuna ulaşamadı. Çünkü biz bilincin -ister tanrısal, ister insanî olsun- sadece bilinçaltına gömülmüş tecrübelerden oluşan eşsiz benzersiz bir temelin üzerine oturtulabileceğini unutmuştuk. Ve bu temeli tüm yüksek idrakin ışıltısına rağmen bir tanrı bile bir başkasına aktaramaz!"

"Ben de üretim odasında yaratılmıştım..."

"Evet" diye başını salladı Enki, "senin göbek deliğin yok ve olağanüstü bir güzelliğe sahipsin. Bizim ruhumuzdan yaratılan harikulade bir tanrıça! Demir-adam veya hilkat garibesi olarak yaşamak zorunda kalan erkek veya kız kardeşlerin senin kadar talihli değiller. Hiçbir şey anlamayan boş kafalı diğer genç tanrı ve tanrıçalara benzememen de senin için ayrı bir talih..."

Ansızın durdu, başını salladı ve derin bir nefes aldı.

"Neyin var?"

"Sana Gri Ev hakkında söylediklerimi unut" diye cevap verdi boğuk bir sesle. "Demek Jason bu şekilde intikam aldı. Hiçbirimizin aklına gelmeyen onun aklına geldi. Her genç tanrıçayı ve her genç tanrıyı çocukluğun düş resimlerine göndermemiz gerekirdi. Artık çok geç... Çok geç!"

"İyi ama maden üretim odası bir işe yaramıyordu, o halde onu neden bu kadar uzun bir süre kullanmaya devam ettiniz?"

"Üretim odasının işe yaramadığını biz biliyorduk, fakat on kral bunu kabul etmeye bir türlü yanaşmıyordu. Ve tanrı taklitleriyle yetinmeye razı oldular..."

"Hakaretin için teşekkür ederim, yaşlı adam!"

Ellerini kaldırarak beni yumuşatmaya çalıştı: "Seni kastetmek istememiştim!"

"Neyi kastetmek istiyorsan, onu söyledin!" diye karşılık verdim ona öfkeli bir sesle. Kendisini bu kadar yüceltmesi son derece canımı sıkmıştı. O tüm bu canavarlar ve korkunç yaratıklar arasında kendi halinde yaşayan bir ihtiyardan başka neydi ki?

Çoktan unutulmuş zamanlardan kalma kutsal bir emanet, bembeyaz dinozor kemiklerine benzeyen bir fosil! Kafayı çekip genç kızlara ağzı sulanan ihtiyar bir keçi! O kadar öfkeliydim ki, onu nasıl yaralayabileceğimden başka hiçbir şey düşünemiyordum.

"Üretim odasına neden ihtiyacınız vardı ki?" diye sordum sesimi tatlılaştırarak ve dudaklarıma sahte bir gülücük yerleştirerek. "Siz eski tanrılar artık tanrıçalarınızla..."

"Hayır" dedi Enki başını sallayarak. Sorumun zehir saçtığını bile fark edememişti. "Yeni insanları ürettiğimiz sırada çocuk yapma gücümüzü yitirdik Bu çok sıcak suyla çok soğuk suyu karıştırmak gibi bir şeydi. Bunu yaptığın zaman evrendeki hiçbir güç onları eski haliyle ayrıştıramaz!"

Onun çok fazla içmiş olduğunu fark ettim.

"Bana kızdın mı?" diye sordu Enki lafı dolaştırmadan. "Madem öyle, beni affetmen için sana bir şey hediye etmeliyim. Fakat önce senden bir şey istiyorum: Bana beni niçin aradığını söyle!"

"Sen eski ve kudretli bir tanrısın" diye karşılık verdim kendime hakim olarak. Öfkem, amaçlarımdan daha kuvvetli olmamalıydı. "Bende eksik olan bilgeliği arıyorum..."

"Seni uyarıyorum, İnanna! Bir tanrıya meydan okuyorsun!"

"Ben de bir tanrıçayım!"

"Öyle mi?" diye güldü Enki. "Peki bana karşı kullanacağın bir silahın var mı?"

Zaman durmuş gibiydi. Hiç kıpırdamadan birbirimize bakıyor ve bir şeylerin olmasını bekliyorduk. Sonunda içimi çekerek hafifçe kımıldandım. Beyaz elbisenin yumuşak kumaşının beni örtmesine rağmen, ansızın kendimi çıplak hissetmeye başlamıştım. Göğsümdeki Tanrı Taşı'nın ısınmaya başladığını fark ettim. Benimle büyük tanrı arasında mavi bir ışıltı belirmeye başlamıştı.

Aynı anda bir kez daha kadınlığımın sesini duydum: "Sen de bir silaha sahipsin, İnanna... Gılgameş'inkinden çok daha güçlü, harikulade bir silah! Onu dene... Onu Enki üzerinde dene! Onun dişiliğini görmesine izin ver!"

"O büyük bir tanrı ve söylentilere göre benim babam dahi olabilir" diye mırıldandım kendi kendime. Buna rağmen kısa bir düşünme anından sonra sandalyemi bacaklarımın görülebileceği kadar geriye çektim ve onları hafifçe araladım. Bacaklarımı örten kumaş gerilmişi. Enki mermer masanın üzerinden yan gözle bana bakıyordu.

"Dudaklarının kımıldamasına rağmen neden bir şey duymuyorum?"

"Kendi kendime senden ne isteyebileceğimi düşünüyordum..."

"Pekâlâ!" diye öksürdü Enki ve ikinci kez dudaklarını yaladı. "Kudretimin ve tatlı suların derinliklerinde tüm felaketlere rağmen ayakta kalmayı başarmış olan sarayımın adına! Sevgili kızım İnanna! Ben, Enki, sana kendine bir başrahibe atama yetkisi hediye ediyorum... Sana kendinin gerçekten bir tanrıça olup olmadığın yolunda bana yönelttiğin soruya evet cevabı hediye ediyorum. Sana geri alınması mümkün olmayan kraliyet tacı hakkı hediye ediyorum."

Bana sunduğu her hediyeden sonra yanında bulunan boş istiridye kabuklarının içine bir inci tanesi koyuyor ve kabukları açılmayacak şekilde bastırarak kapatıyordu. Ben ise büyümüş gözlerle ona bakıyordum.

"Ciddi misin?"

Enki kollarını kaldırarak gerindi.

"Hediye edilen, hediye edilmiştir!"

"Hediyelerini kabul ediyorum!"

"Evet, onları her zaman istediğin bir tahtla, âsâ ve yöneticilerle, tanrısal ölçü değnekleri ve tarla ölçüm şeritleriyle birlikte

kabul et! Sana koyun sürüleri yetiştirme ve etraflarını çitle çevirme hakkını da hediye ediyorum. Kendine bir hükümdar tayin etme, tanrısal vekillerin olacak kraliyet rahibelerini seçme, sihirli güçlere sahip büyücü rahipler, doğa kanunlarını tanıyan soylu rahipler, kutsal ayinler için sunu rahipleri ve aklına gelen her türden yetkili atama hakkını hediye ediyorum..."

Enki geğirdi ve vücudunun üst kısmıyla mermer masaya yaslandı. İncilerini istiridyelerin içine yerleştirmekte güçlük çekiyordu. Kollarını zorlukla kaldırarak kupasını yakaladı ve kafasına dikerek içindeki bir yudumda içti. Ağzının kenarlarından aşağı bira damlıyordu.

"Kudretimin ve tatlı suların derinliklerinde tüm felaketlere rağmen ayakta kalmayı başarmış olan sarayımın adına! Bana bir kupa bira daha getir... Çabuk ol, İnanna! Çok susadım!"

Bir an duraksadıktan sonra ellerinin arasındaki kupayı kaptım ve koşarak büyük fıçının yanına gittim. Doğru davrandığım takdirde bu büyük tanrıdan benden önce hiçbir tanrıçaya nasip olmayan hediyeler koparacaktım! Enki'nin bana bu hediyeleri neden verdiğini tahmin ediyordum. Onun benim için neden sıcak banyolar, yeni elbiseler ve mücevherler hazırlattığını da tahmin ediyordum.

Enki'den kurtulabilmek için tek bir şansım vardı. Ondan devamlı bir şeyler istemeliydim, bu arada da durmadan bira içmesini ve keyfinin kaçmamasını sağlamaya çalışmalıydım. Elimden geldiği kadar hızlı bir şekilde ona yeni bir kupa bira daha getirdim. İçimde hâlâ az da olsa tereddüt vardı. Enki kupayı elimden kaptı ve bir kere bile masanın üzerine koymaya gerek görmeden bir dikişte hepsini boşalttı. Ona derhal yeni bir kupa daha getirdim.

"Kızım İnanna'ya tanrısal bilgelik sırlarını hediye ediyorum. Yeraltı dünyasına nasıl inileceğinin... ve tekrar nasıl çıkılacağının sırrını. Her şeyi duyan kulaklar, konsantrasyon yeteneği,

korku, dehşet, yorgunluk, moral bozukluğu... Evet, kızım İnanna, bunlar da tanrısal bilgeliğin birer parçasıdır! Bana bir bira daha getir!"

Enki'nin önüne yeni bir kupa daha koydum.

"Evet, benim dünyalar güzeli kızım!" dedi kekeleyerek sarhoş tanrı. "Sana aşk sanatını hediye ediyorum... Her kadının bilmesi gereken mezar taşını diriltme sanatını!"

"Hediyeni kabul ediyorum!"

"Bu kadarı yeterli değil mi?" Enki gürleyen kahkahalar attı. "Kudretimin ve tatlı suların derinliklerinde tüm felaketlere rağmen ayakta kalmayı başarmış olan sarayımın adına! O halde sana göğün rahip sınıfını, bir hançer ve bir kılıç, savaş için kara, aşk için cıvıl cıvıl giysiler hediye ediyorum. Sana uzun saçını baştan çıkartıcı bir şekilde bağlama ve çıplak vücudunu üzerinde bir pelerin gibi taşıma sanatını hediye ediyorum."

"Hediyeni kabul ediyorum!"

"Kaç tane hediye verdim sana?" Enki o kadar güçlü kahkahalar attı ki, sesi kulaklarımı acıttı. Sonra da onikinci kupasını kafaya dikti. "On mu, yirmi mi, otuz mu? Daha kaç tane istiyorsun? Yoksa yüz tanrısal ME'nin tümünü mü istiyorsun? Korkarım o kadar inciye sahip değilim!"

"Bana benim için değil, başkaları için belirlenmiş olan bir şey hediye edebilir misin?"

"Başkaları için mi?" diye güldü Enki ve onüçüncü kupasını boşalttı. "Bu ne olabilir? Sahip olmadığın savaşçılar için bir sancak? Sana onu hediye ediyorum! Savaş daha hızlı olma sanatını gerektirir... o da senin oldu! Başkaları için... Başkaları için... Başkalarının sahip olduğu özelliklerden hangisini sana hediye edebilirim? Hah, şimdi buldum! Sana zevk verme ve fahişelik sanatını hediye ediyorum."

Ona ondördüncü kupasını getirdim.

"Dobra dobra konuşma sanatını ister misin?" diye geveledi,

"ve ağzından bal akarak konuşma sanatını? Davulların, lirlerin ve flütlerin en güzel seslerini çıkartabilme sanatını? Şarkı söyleme sanatını? Eskilerin bilgeliğini? Hepsi senin oldu! Bunlara ilaveten tahta oyma sanatını, metal işleme sanatını, döküm sanatını, yazı sanatını, dericilik, arıcılık, dokumacılık, saray ve gemi inşa sanatını? Hepsini sana hediye ediyorum! Ateşin korunu ve ateşi söndürme bilgeliğini de al!"

"Hediyelerini kabul ediyorum!"

"Evet, evet, hiç çekinme! Hepsini al... Kudret, kahramanlık, kavga ve ihanet... bu yetenekleri de kabul et! Sonra başeğmezlik, kurnazlık, şehirleri yağmalama arzusu... onlar da tanrısal ME'nin birer parçası! Seyahat etme sanatını da mı istiyorsun? Sıcak evinin içinde mutlu bir aile? Çoğalma yeteneği, yürekten duyulan sevinç, tolerans? İyilik, sevecenlik ve adil hüküm verme sanatı? Hepsini sana verdim gitti..."

Onbeşinci kupaya dokunmadı. Artık sadece donuk bakışlarla önündeki çanağı süzüyordu. Parmakları boş yere çanaktan üç inci tanesi çıkarmaya çalışıyordu. Zorlukla nefes alıyor ve göğsü denizden karaya çıkan bir balık gibi inip kalkıyordu.

"Daha... başka... hediye istiyor musun?" diye sordu zorlukla.

"Başkası kaldı mı?"

Enki gülmek istedi, fakat göğsünden kesik kesik soluklardan başka bir şey çıkmadı.

"Elbetteeee!" dedi sonra sıkılı dişlerinin arasından. Eline bir siyah, bir de beyaz inci aldı. Önüne iki tane boş istiridye kabuğu uzattım, fakat o iki inciyi aynı kabuğa koydu. Büyük bir iş başarmış gibi güldü ve kabukları kapadı. "İşte hediyen... karar... karar verme sanatı..."

"Bu hediyeyi de kabul ediyorum!" dedim hızla. Telaştan Enki'nin önündeki son kadehi devirmiştim. Köpüklü bira masanın kenarlarından yere damlamaya başlamıştı. İşte bilmeden bekleyip durduğum buydu: Karar verme sanatı! Tüm hediyelerin en değerlisi!

Enki başını kollarına dayadı. Ben ise hemen ayağa fırladım, elbisemin eteklerini topladım ve aceleyle içleri inci dolu istiridyeleri içine süpürdüm. Onları emin bir yerde saklamaya kararlıydım. Fakat nerede?

Enki bir kez daha başını kaldırdı.

"İ-si-muuud!" diye bağırdı çatallaşmış bir sesle. "İsimud! İnanna gitmek istiyor! Uruk'a... Uruk'a gidecek... Orada kendisini emniyete alsın. Kendisini korumalı... Kendisini... kimden korumalı... biliyor musun?"

Enki'nin zil zurna sarhoş olduğunu görmesine rağmen vezirin yüz ifadesinde en küçük bir değişiklik bile olmamıştı. Kapıyı örten perdeyi açtı ve elbisemin eteklerindeki istiridyelerle birlikte dışarı çıkarken önümde eğildi. Bu kez etrafta ne demir-adamlar, ne de başka hilkat garibeleri vardı. Tanrısal sarayın boş koridorlarında sadece adımlarımın sesi yankılanıyordu.

İsimud'la birlikte rıhtıma bağlanmış olan gök gemisine ulaşmıştık. Yedi kere yedi sayıda Oannes-müridi, gelirken de olduğu gibi geminin küpeştesine sıralanmıştı. Geminin merdivenlerinden çıkıp koltuğa ulaşmamda İsimud bana yardımcı oldu. Elbisemin eteklerindeki istiridyeleri koltuğun üzerine boşalttım. Doğrusu şimdiye kadar hiç de bir tanrı tarafından verilen en büyük armağanı andırır bir halleri yoktu.

İsimud önümde bir kez daha eğildi, sonra ellerini kaldırarak dümenciye hareket etmesini işaret etti. Geminin etrafındaki cam duvarlar bir kez daha kapanmıştı. Gemi geri geri hareket ederek mermer limandan çıktı. Koltuğum istiridyelerle dolu olduğu için dümenci bana el sallayarak yanındaki koltuğa oturmamı işaret etti. Adamın önündeki göstergelerde yine aynı renkli işaretlerin bulunduğunu gördüm. Sonra dev bir tünele girdik ve etrafımızı su kapladı. Geminin içini yine bilinmez bir güç kaynağından yükselen vınlama sesi doldurmuştu.

Hem gökte, hem de denizde hareket edebilen geminin su yüzeyine yükselerek yavaşça yol almaya başlaması pek uzun

sürmedi. Bu kez okyanusun derinliklerinde parlayan ateş çemberleri görememiştim. Başımı kaldırıp yıldızlara baktım ve kuzeye doğru yol aldığımızı fark ettim. Gemi giderek hızlanıyordu. Birkaç saat sonra kayalık kıyı önümüzde belirdi. Gemi burnun etrafından dolaştı, dar boğaza girdi ve kuzeydoğu yönüne doğru ilerlemeye başladı.

Başlangıçta dikkatimi çekmemiş olmasına rağmen, ansızın nerede bulunduğumuzu çok iyi bildiğimi fark ettim. İstiridyelerin içindeki inciler dışında da büyük tanrının bilgeliğinin bir kısmı bir şekilde bana geçmiş olmalıydı.

Nin-shubur hemen önümüzde duran içinde resim bulunmayan bir çerçeveyi işaret etti. "Seni arıyorlar!" Küçük projeksiyon yüzeyinin üzerinde bir ışık belirmişti. Ansızın Berios'un son sözlerinde olduğu gibi, karşımda Tanrı Enki'yi gördüm. Okyanusun derinliklerindeki boş sarayının içinde oradan oraya koşuyor ve öfkeyle bağırarak vezirini çağırıyordu.

"İ-si-muuud! İsimud, yine hangi cehennemdesin!"

"Buradayım, tanrım! Buradayım, kralım! Emirlerinizi bekliyorum!"

"Başrahibelik ME'si nerede? Tanrısallık ME'si nerede? Taç ve âsâ nerede?"

"Tanrım, kralım ve yüce efendim! Onları kızına hediye ettin..."

"Peki ya kahramanlık, kudret ve el becerisi ME'lerine ne oldu?"

"Ey tanrım ve kralım! Onları da kızın İnanna'ya hediye ettin!"

Enki ona tam yedi kez çeşitli ME'lerin nerede olduğunu sordu, İsimud da tam yedi kez ona aynı cevabı verdi. Büyük tanrı sarhoşluğundan ancak şimdi sıyrılmıştı. İsimud'un verdiği son cevaptan sonra öfkeli adımlarla odasına geri döndü ve parmağını şıklatarak duvarlardaki tüm deniz, dağ, kıyı ve yerleşim resimlerini aydınlattı.

"İsimud! Gök gemisi şu anda nerede?"

"Eridu'ya yaklaşıyor."

"Ne! O kadar uzakta mı?" diye soludu Enki. "Elimde doğru düzgün demir-adamlar olsaydı, bu iş çok kolay olurdu. Neyse, şimdi ne yapabileceğimize bakalım!" Bir an için düşündükten sonra emrini verdi: "Koruyucu cinler olarak şehrim Eridu'nun altına sakladığım Ekum-yaratıklarına haber verin! Gemiyi yakalasınlar ve derhal buraya geri getirsinler!"

Dümencinin önündeki küçük resim karardı ve yerine İsimud'un yüzü belirdi.

"Enki'nin ne söylediğini duydun, İnanna!" dedi. Sesi o kadar berraktı ki, adam sanki hemen yanı başımızda konuşuyordu. "Tanrı Enki kendi sarhoşluğunun ve senin çekiciliğinin etkisiyle böyle davrandığını söylüyor. Aslında o ME'leri sana armağan etmek istememişti ve emirlerinin tümünü geri aldı."

"Hangi emirleri?"

"Uruk'a gitmene izin vermesi gibi. Hemen geri dönmeni ve ancak tertemiz bir ruha sahip büyük bir tanrının kontrol edebileceği ME'leri ona geri vermeni istiyor!"

"Demek tertemiz bir ruh ha!" diye bağırdım öfkeyle. "Enki'nin kendisi için kutsal şeylerin üzerine kaç kere yemin ettiğini hatırlamıyorum bile! Bu ME'ler artık bana ait! Bana verdiği sözleri sanki hiç verilmemiş gibi geri alamaz!"

Gök gemisinin dümencisi Nin-shubur öne doğru bir adım atarak üzerindeki pelerini çıkardı ve sanki Enki'nin tehditlerinden kurtulabilecekmiş gibi uzaklardaki tanrı hizmetkârının görüntüsünün üzerine fırlattı. Elimde olmadan soluğumu tuttum, çünkü gördüklerim beni oldukça şaşırtmıştı. Yıldızların parlak ve gizemli ışınlarının altında geminin dümencisinin bir erkek değil, bir kadın olduğunu fark ettim. Onu daha önce de görmüştüm... Onu daha önce gördüğümden emindim!

"Sen... bir kadınsın!"

"Evet, ben bir kadınım, İnanna! Kocam elimden alındığı za-

man şehrimizi terk ettim ve uzun süredir gizledikleri bir gemiyle Tanrı Enki'ye gitmek isteyen Oannes-müritlerine katıldım. Fırtına ve tayfunlar bizi sizlerden birisinin kısa bir süre önce gök gemisiyle indiği adalara kadar sürükledi. O tanrının ismi sanırım Ninigi'ydi. Oannes-müritleri karanlığa rağmen kayaların üzerindeki eski Shin-to resimlerini fark ettiler. Himalaya'ların kuzeyinde bulunan eski tanrıların Uygur adını verdikleri tatlı su denizine gitmek, orada da yeraltı suları kanalıyla Tanrı Enki'nizin Absu krallığına ulaşmak istiyorlardı. Ayrıca bir zamanlar Ama-terasu'nun göğün ve yerin tanrıçası olduğu adada kalmak istemiyorlardı..."

"Göğün ve yerin tanrıçası mı?" diye sordum şaşkınlıkla. "Demek eskiden şu anda benim taşıdığım sıfata sahip olan bir tanrıçanın var olduğunu söylüyorsun!"

"Elbette ki dünyanın çeşitli bölgelerinde senden önce bu sıfatı taşıyan tanrıçalar vardı! Ama-terasu arıların ana kraliçesiydi, damızlık bir kısraktı..."

Elimde olmadan irkildim.

"Senin gerçek ismin nedir, ayın elçisi?"

"Nin-shubur isminin bu ülke dilinde ne anlama geldiğini bilmiyor musun?"

"Buraya ilk kez geliyorum..."

"Nin-shubur, 'Doğunun ve Işığın Kraliçesi' anlamına gelir" dedi kadın ve gülümsedi. "Su ve tohuma burada aynı isim verilir. Ve ikisi de, Enki'nin ne suyu, ne de tohumları, bu âna kadar bana değmedi. Bu nedenle beni diğer kendin ve Enki'nin üzerinde kudret sahibi olmadığı gizli güçlerin olarak kabul edebilirsin!"

"Seni daha önce görmüştüm..."

"Evet. Ta o zamanlar bile sana bir şeyler söylemek istemiştim, fakat sen beni anlamamıştın. İlk kez bilincine çarptığım o gün, sana kendimi Morgana olarak tanıtmıştım."

Refakatçimin beklenmedik açıklamalarını içsel olarak işleyebilmem için aradan uzunca bir sürenin geçmesi gerekti. Kulağa inanılmaz gelmesine rağmen, kendisini benim diğer benliğim olarak nitelendiren Morgana, benden bambaşka bir yol izlemiş olmalıydı!

"Şu anda var olduğuna göre, tüm o korkunç yüzyıllar boyunca ne yaptın peki?" diye sordum düşünceli bir tavırla.

"Az önce Uygur adı verilen tatlı iç denizi aradığımızı söylemiştim. Uzun süre oradan oraya sürüklendikten sonra onu bulduk. Tanrılar bize yardım ettiler. Kendileriyle tüm bu kaostan kurtulmayı başarabilen insanlar arasında aracılık etmemizi istiyorlardı. Benim yanımdakiler de onların ilk rahipleri oldu. Anlıyorsun, değil mi? İlk Brahman'lar! Hizmetlerimizin karşılığı olarak da yaşamlarımızı birkaç yüzyıl uzatan ottan birer parça aldık."

"Bin beş yüz yıl mı?" diye sordum şüpheyle.

"Bir kısmımızın" diye karşılık verdi Morgana. "Tanrıların yavaş yavaş suskunlaşması ve Uygur denizinin sularının yeraltı kanalları aracılığıyla Enki'nin tatlı su denizine akması sebebiyle, Cro-Magnon deneyi yerlilerinin büyük kısmı batıya göç etmeye başladı. Bu neredeyse bir kavimler göçüydü. Yirmi ila otuz bin yıl önceki Cro-Magnon deneyinden sonra da pek çok kabile ve aile Asya'dan Çift Kıta'ya kadar uzanan uzun mesafeleri kat etmişlerdi. Kral adasının suya gömülmesinin üzerinden bin beş yüz yıl geçtikten sonra da, Pamir yaylalarından batıya doğru, Elam, Aratta ve Mezopotamya'ya kadar uzanan büyük bir göç yaşandı. Bazı gruplar ise kendilerine daha kuzeyde bir yol aradılar ve eskiden büyük tanrı Zeus'un hükmettiği Akdeniz bölgesiyle, Kafkas dağlarına yayıldılar. Kuzeyin hâlâ karanlıklar içinde bulunan Hyperborea bölgesine ulaşmaları da en fazla bin yıl sürecektir."

"Karanlık ülke" dedim ürpererek. "O korkunç yerde uzun süre yaşadım! Orasının ismini bile duymak istemiyorum, bu

yüzden kendi başına gelenleri anlatırsan çok daha makbule geçer!"

Büyük denizin son damlaları da yerin altına çekildikten sonra, bir grup yerli ve kırk dokuz Oannes'le birlikte bu gök gemisiyle güneye doğru yol aldım. Eski tanrıların yanında uzun süre kalmış ve onlardan pek çok şey öğrenmiş olan Ari'leri de yanıma aldım. Onlarla birlikte İndus Nehri'ni oluşturan tatlı su kaynaklarını bulduk. Ari'ler benim için İndus kıyısında kuracakları şehrin kraliçesi olmamı istediler..."

"Yerliler mi?" diye sordum şaşkınlıkla. "Onlar şehirlerden ne anlar?"

"Bunu isteyen erkeklerdi, kadınlar değil" dedi Morgana.

"Sonra ne yaptın?"

"Denedim."

"Bir yerli şehrinin kraliçesi olmayı mı?"

"Evet. Şehre Harappa ismini verdik. Erkeklerin büyük bir başarıyla planlamasına rağmen, bu şehri bir türlü sevememiştim. Doğal olarak değil, çoktan unutulmuş eski söylentilerin yanlış bir yansıması olarak büyüyordu. Karanlık bir gecede Oannes'ler ve bazı Ari'ler Harappa'yı terk ettiler. Nehrin aşağısına doğru üç yüz bin adım yüzdük ve ikinci şehri kurduk. Oannesmüritlerinin Ari kadınlarıyla yaşadıkları ilk şehir: Mohenjo Daro..."

"Ya sen?"

"Ben de geceler boyunca Tanrı Enki'yi ve diğerlerinden farklı olduğu söylenen bir tanrıçayı aramaya devam ettim..."

"Beni aradığını mı söylemek istiyorsun?"

"Bin beş yüz yıl boyunca."

"Neden?"

"Çünkü Uygur denizindeki çok eski tanrılardan biri, Enki'yi bulacak olanın benim değil, şu anki varlık formunla ancak senin olabileceğini söylemişti..."

"Kimdi bu tanrı?" diye sordum heyecanla.

"Jason, yelkenli geminin sahibi. Binlerce yıldan beri tanrıların yüz ME'yi insanlara vermelerini istiyordu. Bu uğurdaki mücadelesini farklı kılık ve suretlerde hiç durmaksızın sürdürdü. Başlangıçta Atlas ve Promotheus olarak, sonra Viracocha, Quetzalcoatl ve..."

Bu tanrının ismi vücuduma bir şimşek gibi yayıldı.

"Quetzalcoatl mı dedin?" diye sordum ona heyecanla.

"Evet, o Jason'un hemen hemen gerçek görüntüsüydü. Neden olduğunu bilmiyorum ama Jason tanrısal ME'nin ruhunun ışık, aydınlık ve ateşin ruhuyla ilintili olduğuna inanıyordu. Belki de unuttuğu her şeye rağmen, Atlantis'in ilk insanlarının ateş yardımıyla düşüncelerinin karanlığını aydınlattığını h(l(hatırlıyordu."

"Suskunlar da ateşi tanımıyor" dedim bir müddet düşündükten sonra. "Ben ateşin kendileri için neredeyse hiçbir anlam ifade etmediği barbar geleneklere sahip pek çok insan grubu tanıdım."

"Ne olursa olsun" dedi Morgana. "Ateş somut bir şey ve aydınlatıyor. Fakat Jason'un aradığı ve insanlara vermek istediği, farklı bir tür aydınlık olmalı. Eski büyük tanrılar pes etmiş ve geri çekilmişlerdi. Sadece Jason Cro-Magnon deneyinin ikinci bir evresinin vaktinin geldiğini düşünüyordu..."

"Tanrıların tüm yeteneklerinin insanlara verilmesi!"

"Hemen hemen tüm yeteneklerin." Morgana gülümsedi. "Son adımları her şeye rağmen insanların atması gerekir, binlerce yıl sürecek olsa bile..."

Aynı anda gök gemisinin kıç tarafındaki Oannes-müritlerinin biri bir tehlike çığlığı attı. Diğerleri de onu takip edince bu garip adamların çığlıkları denizin üzerinde yankılanmaya başladı: "Karışık saçlılar... Eridu'dan gelen Ekum-yaratıkları..."

Birkaç adım atarak geminin kıç tarafına gittim. Büyük dalgalar arasından korkunç görünümlü on yaratık bize yaklaşıyordu.

Kabarmış nefes borularından dumanlar yükseliyor, kocaman ağızlarındaki sıra sıra dişler deniz suyunu çiğniyordu. Homurtu ve gürlemeleri sessiz geceyi bir savaş alanına çevirmişti.

Bir an düşündükten sonra yumruklarımı kalçalarıma dayadım, sırtımı dikleştirdim ve yüksek, davudî sesle Enki'nin bana verdiği sözleri bağırmaya başladım. Hiçbirini atlamadan her kelimeyi tekrar ediyordum. Sonra da beklediğim mucize gerçekleşti. Tanrı Enki'nin koruyucu cinleri dehşet içinde geri çekildiler. Geminin etrafında üç, dört kez turladıktan sonra suya daldılar ve okyanusun derinliklerinde gözden kayboldular.

"Enki pes etmeyecek, İnanna!" diye bağırdı ismi bir zamanlar Morgana olan Nin-shubur. Kara pelerinini tekrar omuzlarına atmıştı. Ben de geri döndüm ve onun yanına geldim.

"İşte, şuraya bak... bu defa Eridu'daki elli kanatlı Utu-gigantına üzerimize saldırmalarını emretti."

"Utu-gigantı da neyin nesi?"

"Hiçbir fikrim yok!" diye güldü Morgana. "Fakat pek yakında öğreneceğiz! İşte - diğer emirleri... Taştan yapılma elli Lahama-ejderi! Çığlık atan Kugugal'lar... Eneon'lar..."

"Dehşet odasında yapılan deneylerin ürünü olan o zavallı hilkat garibeleri" dedim sıkılı dişlerimin arasından. "Onun karadaki şehrinden ne kadar uzaklıktayız?"

"Bir saat bile değil" diye cevap verdi Morgana ve önündeki ışıklı göstergelere baktı. "Az önce 'dehşet odası' derken neyi kastediyordun?"

Bu arada öğrenmiş olduklarımı mümkün olduğu kadar kısa bir şekilde ona anlattım. Fakat ME'lerden ve istiridye kabuklarından ona söz etmedim. Morgana benden öğrendiklerine cevap vermedi. Bir süre gökyüzüne baktı ve balık başına benzer külahlar giymiş olan adamlarına dört bir yanı gözetlemelerini emretti.

"Eskiden nerelerdeydin?" diye sordum ona bir fırsatını bulunca. "Sana sarayda hiç rastlamamıştım."

Ben senin içinde uyuyan tanrısallıktım" diye gülümsedi Morgana. "Eski tanrılar ölümsüzlüğü bulmak için mantıklarını kullanmışlardı. Onlar birer erkekti ve başka bir şey de yapamazlardı, çünkü her kadının ruhunda ve yüreğinde saklı olan kuvvetten haberleri bile yoktu!"

Morgana'nadan daha çok şey öğrenmeyi şiddetle arzu ediyordum, fakat ansızın Eridu üzerindeki gökyüzü karardı. Birtakım gölgeler korkunç gürültülerle bize yaklaşıyordu.

"Elli Utu-gigantı!" diye bağırdı Morgana ve yeniden geminin kıçına koştu. Gölgeler birer yelken büyüklüğündeki yarasalar gibi üzerimize düştüler. Tam onlara Enki'nin bana verdiği sözleri haykırmak üzereydim ki, yaratıklar zararsız kuşlar misali geminin etrafında birkaç tur atıp batıya doğru uçarak gözden kayboldular.

"Bu nasıl oldu?" diye bağırdım Morgana'ya doğru?

"Bu kez onlara ben bir şeyler haykırdım!" diye güldü Morgana neşeyle. "Ne yaptığımı sakın sorayım deme, sadece onların zararsız kuşlar olduğunu düşündüm, o kadar..."

İnanmaz bir tavırla başımı salladım.

"Bunu bana mutlaka öğretmelisin!"

"Bu mümkün değil, çünkü bunu nasıl yaptığımı ben kendim de bilmiyorum!"

"Lahama-ejderhaları!" diye bağırdı küpeştedeki gözcüler. Canavarlar geminin dış duvarlarına şiddetli darbeler indirmeye başlamışlardı. Dev ahtapot kolları güverteye uzanmış, kimi adamları yere devirmiş ve malzemeleri parçalamaya başlamıştı.

Çığlık çığlığa Enki'nin sözlerini haykırmaya başlamıştım. Aynı anda gökyüzünde Kugugal'ların iğrenç sesleri yankılanmaya başladı. Dev denizanalarına benzeyen yaratıklar gökten üzerimize yağmur gibi yağmaya başlamışlardı. Sonra da alev alev yanan oklara benzeyen Eneon'lar geminin dört bir yanında cirit atmaya başladılar.

Morgana ile sırt sırta vermiş, canavarların saldırısına karşı koymaya çalışıyorduk. Elimize geçen her şeyle kendimizi savunuyor, bu arada adım adım istiridyelerle dolu koltuğa yaklaşıyorduk. Bir seçim yapmaya fırsat bulamadan kabuklardan birini seçip telaşla açtım. Önce ateş ve kılıç serbest kaldı, sonra konsantrasyon, kahramanlık ve korkusuzluk. Sonunda da karar verme gücünü temsil eden ME.

"Uruk'a ne kadar uzaklıktayız?" diye bağırdım Morgana'ya. Genç kadın haykıran, ısıran, pençeleyen canavarların arasında kollarını açmış, bir heykel gibi kıpırdamadan duruyordu.

"Enki'nin şehrinden bir türlü kurtulamıyoruz..."

"Gök gemisine uçma emri ver! Derhal benim şehrime... Uruk'a gidelim!"

Morgana sendeleyerek birkaç adım attı. Gök gemisi, üzerine çullanmış olan canavarların ağırlığı altında sarsılıyor ve titriyordu. Sonra yavaşça su yüzeyinden yükselmeye başladı. İğrenç canavarlar giderek daha fazla sayıda pis bir çamur gibi geminin kenarlarından aşağı akıyor ve geldikleri okyanusa geri düşüyorlardı. Öfkeli tanrının canavarlarını okyanusa geri gönderenin hangimiz olduğunu bilmiyorduk. Ve Enki'nin artık pes mi edeceğini, yoksa başımıza başka belalar mı göndereceğini de...

Göğsümdeki Tanrı Taşı'nın her zamankinden çok daha sıcak olduğunu hissediyordum. Ansızın gülümsedim ve eski zamanlardan bana kalmış olan tek nesneyi parmaklarımla yavaşça okşamaya başladım. Acaba beni ne kadar süredir koruyordu? Acaba bana fark ettirmeden beni ne kadar yönlendirmişti? Artık hiçbiri yaşaması mümkün olmayan bilgeler tarafından yapılmış olan bu taşın içinde acaba hâlâ hangi sırlar, hangi gizli mesajlar saklıydı?

"Uruk'a gitmiyoruz!" dedim ani bir kararla. Morgana o sıra-

da gök gemisinin üstündeki kötü kokulu leşleri süzüyordu. Arkasını dönerek soran gözlerle bana baktı. Oannes-müritleri yıldızlarla dolu yumuşak gecenin altında geminin dört bir yanını sis bulutlarıyla temizliyorlardı.

"Neden gitmiyoruz?" diye sordu Morgana. "Uruk senin şehrin olacak. Enki'den daha önce hiçbir genç tanrıçanın rüyasında bile göremeyeceği bir hazineyi almayı başardın. Artık aklının ve yüreğinin emrettiği her şeyi yapabilirsin. Artık anlasana, İnanna! Eski büyük tanrıların varisi sensin, başkası değil..."

"Bilemiyorum" diye cevap verdim. "Her şey benim için çok yeni ve yabancı. Belki de sen haklısındır. Belki de sevinmeli, çığlıklar atmalı, dans etmeli ve bugüne kadar cesaret edemediğim her şeyi yapmalıyım!"

"Seni dünyanın her yerine götürebilirim" diye güldü Morgana. "Rüyalarının erkeğinin hangi vadide veya hangi dağda bulunduğunu söylemen yeter!"

"Rüyalarım..." dedim alçak sesle. Geminin önüne doğru yürüdüm, Morgana da peşimden geldi. Birlikte uzun bir süre gökyüzüne baktık. Eski tanrıların işaretleri etrafımızda pırıl pırıl yanıyordu.

"Aslında bir daha asla dünyaya dönmek istemiyorum" diye içimi çektim.

"Aşağıda seni bekleyen ve seni seven hiç kimse yok mu?" diye sordu Morgana dikkatle. Hayır anlamında başımı salladım ve ansızın ona güvenebileceğimi hissettim.

"Hayır, hiç kimse!" dedim hüzünlü bir sesle.

"Bu şimdiye kadar duyduğum en büyük zulüm" dedi Morgana üzüntümü paylaşarak. "Aşksız nasıl yaşanabilir ki?"

"Benim bir tanrıça olduğumu unutma!"

"Tanrıçalar da birer kadındır."

"Bunu bir kez ben de düşünmüştüm."

"O halde aşkına karşılık vermemiş ve seni yaralamış olan biri var!"

"O zamanlar çok gençtim" dedim içinde bir nebze acılık olan bir sesle. "Ne biliyorduk ki? Altın bir kafeste büyümüştük. Seçilmişler... Tanrı çocukları! O zamanlar gördüğümüz ve yaptığımız her şey, tanrılar dünyasında yerimizi almamızla taçlanacak olan büyük işlermiş gibi geliyordu bana. Tanrı olmak istiyorduk ve aklımızdan asla başka bir düşünce geçmiyordu..."

"Asla mı? Gerçekten asla mı, İnanna?"

"Hayır" diye karşılık verdim ona aşağımızda akıp giden denizlere, dağlara, ovalara ve nehirlere baktım. Yeryüzü büyük bir ışık gölge oyununun oynandığı bir sahneye benziyordu.

"Haklısın" dedim sonra. "Aklıma bazen başka şeyler de geliyordu. Aslında her şey krallarla tanrılar arasındaki anlaşmazlıklardan haberdar olmamızla başlamıştı. Tanrıların yeryüzündeki tüm canlılardan daha bilgili ve akıllı olduğunu düşünüyorduk. Bu nedenle öğretmenlerimizin kralların ve başrahiplerin önünde neden eğildiklerini de bir türlü anlayamıyorduk."

"Uzun zamandan bu yana dünyada gerçek tanrıların bulunmadığı size söylenmemiş miydi?"

"Hayır, asla! Biz kendimiz birer tanrı olmayacak mıydık?"

"Fakat sadece ikinci veya üçüncü kuşak tanrılar, İnanna! Eski büyük tanrıların meşru varisleri olabilirdiniz, fakat kayıp bilgiye kesinlikle sahip değildiniz."

"Biliyorum" diye karşılık verdim. "Bunu şimdi biliyorum, fakat o zamanlar pek yakında gerçek tanrılar olarak kutsanacağımız konusunda bir an bile tereddüde kapılmıyorduk."

"O halde gerçekten altın bir kafeste yaşıyor olmalıymışsınız! Sadece size verileni aldığınıza göre..."

"Her şey yalandı!" dedim ve buna rağmen evimi özlediğimi hissettim. "Kulağa oldukça garip geldiğini biliyorum, fakat artık her şeyin olması gerektiği gibi olduğunu düşünüyorum!"

"Felaket mi? İnanna, sen ne söylediğini bilmiyorsun!"

"Çok iyi biliyorum!" dedim berrak bir sesle. "Çöküşün ne

şekilde gerçekleştiği önemli değil. Göktaşları, salgın hastalıklar, savaşlar, tufanlar ve diğer felaketler sadece doğanın birer cezasından ibaret. Ve her zaman masumlar ilk kurbanlar oluyor! Onlar kendi büyüklükleri ve ihtişamları tarafından gözleri kör edilmiş tanrı ve kralların saraylarındaki kil tuğlalardan başka ne ki?"

"Bu her zaman böyle olacak, İnanna!" dedi Morgana. "Bu, asla tatmin olmayan erkeklerin laneti. Onların istemekten ve fethetmekten başka düşünceleri yok. Yeni gök gemileri, en büyük tapınak, en güçlü şehir veya uğruna mücadele edilen en ateşli kadın! Hedeflerine ulaştıkları zaman ise mutlu olmaktan ödleri patlar ve kendilerini yeniden doyuma ulaştırabilecek hazinelerin peşine düşerler..."

Morgana'nın önündeki ışıklı göstergelerin arasındaki küçük resmi işaret ettim: "İşte tekrar burada... Vezir..."

Biraz öne eğildik ve birlikte ekrana bakmaya başladık. Ansızın karşımızda Enki de belirmişti. Ellerini arkasında kavuşturmuş, odasının içinde bir ileri, bir geri dolanıp duruyordu.

"Bize karşı başka nasıl tedbirler alabileceğini düşünüp duruyor" dedi Morgana alçak sesle. Başımı salladım ve nefesimi tuttum. Enki'nin ne yaptığını belli belirsiz görebiliyorduk. Yaşlı tanrı sık sık duvardaki boş çerçevelerin önüne gidiyor ve dakikalarca onlara bakıyordu.

"Bizim onu gördüğümüz gibi, o da bizi görebilir mi?" diye sordum.

"Olabilir" diye karşılık verdi Morgana. "Öte yandan bu âna dek bizim ne yaptığımızı sadece İsimud'a sordu. Belki de bizi doğrudan değil, bilmediğim bir yansıtma tekniği yardımıyla görebiliyordur."

"Bir gök gemisinin nasıl çalıştığını biliyor musun?"

"Ben değil, fakat Oannes'ler biliyor" dedi Morgana. "Ben sadece bir gök gemisine nasıl kumanda edildiğini biliyorum."

"Bunu bir zamanlar ben de öğrenmiştim, fakat çoktan unuttum" dedim. Aklıma ilk uçuş tecrübem gelmişti ve bunu bir kez daha yapmaya hiç istekli değildim.

Morgana gerinerek başını kaldırdı. "Aşağıda görünen bir şey var mı?" diye seslendi Oannes-müritlerine.

"Eridu'yu geride bıraktık..."

"Fırat üzerinde uçuyoruz..."

"Uruk yerleşimine yaklaşıyoruz..."

Elimi Morgana'nın koluna koydum. Genç kadın başını çevirdi ve soran gözlerle bana baktı.

"U-ruk" dercesine büzüldü dudaklarım, fakat ağzımdan hiç ses çıkmamıştı Morgana ne demek istediğimi derhal anladı. Aynı anda da yeniden Enki'nin sesini duydum: "Şimdi neredeler, İsimud?"

"Ey tanrım, ey efendim, gök gemisi Uruk'un yanındaki rıhtımda Fırat'ın suyuna inecek!"

"O halde çabuk! İturungu kanalının bekçilerine gemiyi Uruk'a ulaşmadan yakalamalarını emret!"

"Bu kanalı tanıyor musun?" diye sordu Morgana.

"Hayır, asla duymadım" diye karşılık verdim ona. "Uruk'un bir kanala sahip olduğundan bile haberim yok. Burasının üzerinden uçtuğumuz sırada aşağıda sadece birkaç zavallı saz kulübe vardı."

"Gel!" dedi Morgana ve tekrar ön tarafa yürüdü. Ben de onu takip ettim. Birlikte aşağıya baktık. Gök gemisi neredeyse yüz adım yükseklikte, aşağıda daha önce hiç görmediğim bir ev topluluğunun üzerinde uçuyordu.

"Bu nedir?" diye sordum heyecanla.

"Bu ne mi? Elbette Uruk!" diye güldü Morgana.

"Fakat..."

"Sazların arasından çıkan ve sana Huluppa ağacını geri getiren adamın söylediklerini hatırlamıyor musun? O bu şehrin de

diğer birçoğu gibi gelişeceğini ve tapınaklara sahip olacağını söylememiş miydi?"

"Evet, fakat saz kulübelerde oturan yerlilerin bu kadar kısa sürede bu kadar çabuk gelişmiş olabileceklerini aklım almıyor!"

"Herhalde bu arada buraya doğudan yeni bir insan grubu gelmiş olmalı... Elam, Aratta ve ta Uygur'a kadar uzanan sonsuz düzlüklerden. Tanrıların eski bilgilerinin bir kısmını bir kültür hazinesi gibi Mezopotamya'nın düzlüklerine getiren insanlar..."

"Demek bunun böyle olacağını biliyordu" diye mırıldandım.

"Kim?"

"Gılgameş!"

"Bunu bilen pek çok kişi olmalıydı" dedi Morgana elini sallayarak. "Felaketten ve Uygur denizinin kurumasından sonra pek çok insan grubunun batıya göç ettiğini sana söylemiştim. Bir kısmı Jericho adında sağlam duvarları olan bir şehir kurmuş, diğerleri de arıların ve karıncaların yuvalarını taklit ediyormuş. Fakat görünüşün seni aldatmasına izin verme, İnanna! Şu anda ne düşündüğünü biliyorum: Madem insanlar her şeyi kendileri geliştiriyor, o halde neden yüz tanrısal yetenek, neden iyi ve kötü yaratıcı güçler?"

"Gerçekten de böyle değil mi?"

"Hayır!" diye gülümsedi Morgana. "İnsanlar belki birtakım şeyler yapıyorlar, fakat bunu neden yaptıklarını bilmiyorlar! ME'ler mutasyon etkisi yaratmaz. İnsanları içsel olarak değiştirirler, anlıyor musun? Onlar büyüğün ve güzelin, kötünün ve korkuncun kaynağı olan ruhlardır!"

"Tıpkı Mana gibi" dedim yavaşça ve bir miktar hayal kırıklığına uğramış olarak.

"Hayır, hayır!" diye itiraz etti Morgana. "İşte tüm mesele burada. Mana, tabu ve diğer bulanık ışıldamalara herkes sahip olabilir. Hayvanlar bile gözümüze olağanüstü görünen yuvala-

rını yaparken çok eski planları ve içgüdüleri takip ederler. Senin Enki'den aldıkların ise bambaşka bir şey - insanların neyin iyi ve neyin kötü olduğunu görebildiği tüm davranışların bir aynası!"

Morgana eliyle aşağısını işaret etti.

"Aşağıda bizi bekliyorlar bile. Uruk'un etrafı bataklıklarla kaplı. Şehirde bir gök gemisinin inebileceği büyüklükte bir meydan yok. Bu nedenle suya ineceğiz, onlar da hızlı kayıklarıyla bizi almaya gelecekler..."

"Hayır, bundan hiç hoşlanmadım!" dedim kesin bir tavırla.

"Daha ne bekliyorsun, göğün ve yerin kraliçesi? ME'ler senin elinde. İçlerinden doğrusunu bul, suların yükselmesini sağla ve bir kraliçenin saltanat kayığı gibi Ningulla Kapısı'ndan içeri girmemizi sağla!"

Ve ansızın tekrar gülmeye başladım. Yavaş yavaş alçalmaya başlayan gök gemisinin ön tarafındaydım. Daha önce Ningulla Kapısı'ndan söz edildiğini hiç duymamıştım, fakat yine de Morgana'nın öğüdüne kulak verdim. Kendi kendime yavaşça bir şarkı mırıldanmaya başladım. Şafağın ilk ışınlarının narin renkleriyle doğudaki dağların üzerinden parlamasıyla birlikte, eski tanrıların işaretleri soluklaşmaya başladı. Benim günüm olacak yeni günden kaçıyorlardı!

Kollarımı iki yana açarak göğe uzattım ve tüm ülkenin üzerine yayılan bir sesle şarkı söylemeye başladım:

Uruk'un Ningulla Kapısı,
Bugün gök gemimin içeri girmesi için açılacak!
Sular önümde caddeleri doldursun!
Berrak dereler tüm sokaklardan aksın!
Yaşlı erkekler bana öğüt vermek için toplansın!
Yaşlı kadınlar beni temiz yürekle karşılasın!
Genç erkeklerin bana silahlarını göstermelerini istiyorum!

Çocukların beni güler yüzle şarkı söyleyerek
Karşılamalarını istiyorum!
Tüm Uruk halkının beni coşkuyla kabul etmesini istiyorum!
Başrahip yeni bir ilahiyle kutsasın,
Gök gemimin Uruk'a gelişini.
Onun benim için büyük dualar etmesini istiyorum!
Şehrin kralı benim için öküzler ve koyunlar kurban etsin!
Tüm bardakların birayla dolmasını istiyorum!
Tüm tamburların ve davulların çalmasını istiyorum!
Benim için tatlı Tigi müziğinin yapılmasını istiyorum!
Tüm ülkelerde adımın yüceltilmesini istiyorum!
Ve şerefime şarkılar söyleyecek bir halk istiyorum!

Ve sonra Fırat sularının bu küçük şehrin kıyılarına taşmaya başladığını gördüm. Kabaran sular şehrin caddelerine hücum ediyordu. Meydanları dolduruyor, sokakları geçmişin izlerinden ve kirlerinden arındırıyorlardı. Gök gemisi yavaşça adını daha önce hiç duymamış olduğum kanalın dalgaları üzerine indi. Fakat kimse korkmuyordu. Tam aksine! Sularla kaplı tüm kıyılarda toplanan erkek, kadın ve çocuklar gülerek bana el sallıyorlardı. Erkekler bağırarak Nin-shubur'un gök gemisini nereye yönlendirmesi gerektiğini söylüyorlardı. Kadınlar sevinçle bağrışıyor, birbirlerine sarılıyor, suya çiçekler atıyorlardı. Gök gemisi büyük bir asaletle ilk basamaklarını suların kapladığı yeni bir tapınağın önüne kadar gitti.

"Burada olanlar bana her şeyiyle kralların sarayını hatırlatıyor" diye bağırdı dümendeki Morgana. Dışarıdaki korkunç gürültü kulaklarımızı uğuldatıyordu.

"Evet" diye bağırdım ben de ona gülerek. "Fakat bunlar sadece sarayı değil, Basilea'nın ortasındaki tepenin bile bir benzerini yapmışlar!"

"Şan ve şeref senin olsun!"

Gülerek ellerimi kaldırdım. Bu anda Uruk insanlarına benim kim olduğumu ve beni nasıl karşılamaları gerektiğini kimin öğrettiği umurumda bile değildi. Ben onların kraliçeleri ve tanrıçalarıydım! Aradan geçen tüm bu acı dolu yıllardan sonra nihayet insanların tanrıçaları olmak istiyordum!

"İnanna!"

Etrafıma bakınarak bana seslenen kadının kim olduğunu anlamaya çalıştım.

"İnanna! Çabuk!"

Bu Morgana'ydı. Üzerine tekrar pelerinini geçirmişti. Kaşlarımı kaldırarak ona ne olduğunu sordum. Dört bir yana bir kez daha el salladıktan sonra ona doğru yürüdüm.

"Ne oldu?"

"Kendin bak... İsimud ve Enki..."

"Hayır! Yine mi!" diye inledim ve öne eğildim. Absu'nun derinliklerindeki iki kişinin görüntüleri parlak gün ışığında güçlükle seçiliyordu. Ansızın Enki'nin henüz pes etmediğini anladım. Hızlı bir el hareketiyle yolculuk boyunca oturduğum koltuğu işaret ettim. İçlerinde Yüz tanrısal ME'yi simgeleyen incilerin bulunduğu istiridyeler hâlâ orada bulunuyordu.

"Bana bir kez daha yardım et, Nin-shubur... Morgana!" dedim hızla. "Bu istiridye kabuklarını karaya götür ve birer tanesini ellerine al! Oannes müritlerinin her biri de ellerine birer kabuk alsın! Haydi, çabuk! Ben burada kalıp Enki'nin ne yapmak istediğini anlamaya çalışacağım..."

"Kabukları nereye götürelim?" diye sordu Nin-shubur.

"Tapınağa... hayır, en üst basamağa tek sıra halinde dizilin. Ben söylemeden kimse ellerindekileri göstermesin!"

Morgana peki anlamında başını salladı, ben de tekrar ışıltılı ekranın üzerine eğildim. Büyük tanrı yedinci kez kendisine hizmet eden vezire aynı soruyu yöneltiyordu...

"Sadık vezirim İsimud..."

"Ey kralım ve tanrım! Hizmetinizdeyim..."

"Gök gemisi şu anda nerede?"

"Uruk'un yeni tapınağının basamaklarına bir rıhtıma yanaşır gibi yanaşmış!"

"Demek öyle... Bir mucize gerçekleştirmiş olmalı! Evet, gök gemisini Uruk'un ta ortasına bir rıhtıma yanaştırır gibi yanaştırmayı başarmışsa, bir mucize gerçekleştirmiş olmalı! İnanna'nın şu anda ne yaptığını söyle bana!"

"İçlerinde yüz ME'yi temsil eden incilerin bulunduğu istiridye kabuklarını karaya taşıtıyor..."

"Bunu yapamaz!" diye haykırdı Enki çaresizlik ve dehşet içinde. "Bunu kesinlikle yapmamalı! Bunun ne tür sonuçlar doğuracağının farkında bile değil! İnsanlar henüz tüm bu tanrısal yetenekleri kullanacak olgunluğa erişmiş değiller! Onları binlerce yıl daha denizin derinliklerinde muhafaza etmeliyim..."

O anda yüzümün ne kadar sert ve kararlı bir ifadeye büründüğünün farkında değildim. Göğsümdeki Tanrı Taşı benimle konuşuyor ve bana varlık sebebimi söylüyordu...

Demek eski büyük tanrıların düşünceleri şöyleydi: Tesadüf veya talih, zorunluluk veya bilgi onları dünyada yaşayan ilk insanlardan daha üstün kılmıştı. Bunun gerçekleşmesi yirmi, otuz, hatta elli bin yıl öncesine kadar dayanabilirdi. Bu ilk tanrılar kendileri ve doğanın diğer yaratıkları üzerinde o kadar uzun süreyle oynamışlardı ki, sonunda ruhlarını maddenin zincirlerinden kurtarmayı başarmışlardı. Bu yeni sınırsızlık eski tanrıların kendilerinin yaşamın ve ölümün, hatta doğanın efendisi olduğunu düşünmeye itmişti.

Günün birinde ise her şeye rağmen asla değişemeyeceklerini anlamışlardı. Kendileri için seçtikleri tüm ölümlü bedenlerin içinde aynı birey olarak kalıyorlardı... Tüm hata ve başarıları, zayıf ve güçlü yanlarıyla aynı anda hem ölümlü, hem de ölümsüz olan insanlar!

Kendileri için başaramadıkları şeyleri, başkalarının üzerinde deniyorlardı. Eski hayvansal içgüdülerinden sıyrılmış yeni insanların kendi miraslarına lâyık olup olamayacağını anlamak istiyor, bilinçaltlarında kendilerininkinden çok daha fazla huzur olan insanlar yaratmaya çalışıyorlardı.

Bunu gerçekleştirmek için ellerinden geleni yapmışlarsa da, bu yeterli değildi. Gizemli bir umutla dolu kısa bir zaman diliminden sonra doğa uyanmış ve yeni belirmeye başlayan tomurcukları dondurmuştu. Yeni insanlar geriye düşmüş ve tanrılar oyunu kaybetmişti. Tüm çabaları boşa gitmiş, eski tanrıların ve yeni insanların yüksek kültürü halkların zihinlerinde sadece bulanık bir anı olarak kalmıştı... Ta ki milyonlarca yıllık bir deneme-yanılmanın beklenen korkunç sonucunun her şeyi yok etmesine kadar!

Bu korkunç ikilem karşısında eski tanrılar tümüyle çaresiz kalmıştı. Bilgeler ve rahipler, binlerce yıldan beri yaratılan tanrı ve tanrıçaların sıradan birer iktidar aracı olmaktan başka bir işe yaramadıklarını biliyorlardı. Eski tanrılar gibi maddenin zincirlerinden sıyrılma yeteneğine sahip olmayan birer güç fetişi... Buna rağmen ilk uygarlığın temsilcileri imkânsızı denemeye çalışmışlardı. Tüm bilgilerini taşınabilir taşların üzerinde yoğunlaştırmış ve onları genç tanrılara Tanrı Taşı olarak vermişlerdi. Aradan yüzlerce ve binlerce yıl geçmiş, uzaydan yaklaşan tehlike giderek yaklaşmıştı. Fakat bu son tedbir bile işe yaramamıştı. Eski tanrılar diledikleri takdirde eski uygarlığı kurtarabilirlerdi, fakat artık yorulmuşlardı ve birbirleriyle başarısızlıkları üzerinde konuşacak halleri kalmamıştı.

Tanrı Taşı yavaş yavaş suskunlaştı. Etrafımdaki alkış, kahkaha ve şarkı seslerini çok uzaklardan geliyormuş gibi algılıyordum. Dört bir yandan tamburin ve davul sesleri yükseliyordu. Havadaki taze çiçek kokusunu içime çekiyor, şerefime kesilen kurbanların ateşte yakılan etlerinin dumanlarını izliyordum.

İlk kez neler olup bittiğini tam manasıyla kavrıyordum. Eski büyük tanrı Enki'nin binlerce yıldan beri tanrıların hazinesi olarak denizin derinliklerinde sakladıklarını yeryüzüne getirmiştim. Görünüşe göre tanrılardan hiçbiri ME'lerin ne demek olduğunu gerçekten anlayamamıştı! Cro-Magnon deneyinde insanları birer testi gibi şekillendirmiş, fakat sonra içlerini doldurmayı unutmuşlardı! Oysa kutsal olan testi, tapınak, dış görünüş değil, aksine testinin içindeki içki, tapınağın anlamı ve insanın ruhuydu. Bu gerçek geçmişte ne kadar sık unutulmuştu acaba? Ve gelecekte ne kadar sık unutulacaktı?

Avuçlarımı yeni evimin tepesinde duran Nin-shubur'un görebileceği şekilde açarak yukarı kaldırdım. Morgana da ellerindeki istiridyeleri yukarı kaldırmıştı. Ona başımla belli belirsiz bir işaret yaptım. Uruk halkı nefesini tutmuş bir halde ikinci bir işaretimi bekliyordu. Gök gemisinin güvertesinde tek başınaydım. Tanrıça olacağım an gelip çatmıştı artık...

"Ne tür tanrısal yeteneklere ve sanatlara sahip olduğumu tüm halkın görmesini istiyorum!" diye bağırdım. "Neden söz ettiğimi herkesin kavramasını istiyorum!"

Nin-shubur sol elindeki istiridyenin kabuklarını araladı. İçindeki inci tanesinin açık mavi ışıltısı geniş bir yay çizerek gök gemisinde bulunan bana kadar ulaştı.

"İnanna, bizim başrahibemiz!" diye bağırdı insanlar hep bir ağızdan. Sonra Nin-Shubur'un sağ elindeki kabuk da aralandı ve ikinci bir ışık dalgası ilkinin yanından bana ulaştı. Rengi diğerinden biraz farklıydı.

"İnanna, bizim tanrıçamız!"

Yeni tapınağın en üst basamağındaki Oannes-müridi göğe uzanan avuçlarındaki istiridyeleri açtı. Yeni renklere sahip yeni ışık dalgaları bana ulaştı. Karanlık çağlardan tanrısal ME'lerle birlikte bir armağan gibi bu insanların yanına gelişim, başlarımızın üstünde oluşan rengârenk bir gökkuşağı gibi parlıyordu...

Son istiridye açılıp son ışık dalgası üzerime düştükten sonra, gök gemisinin küpeştesine yürümek istedim. Fakat ansızın koltukta başka kabukların da bulunduğunu gördüm. Başka ME'lere de sahiptim!

"Şimdi ne yapıyorlar?" diye sordu arkamdan Enki'nin sesi.

"Tüm ME'lerini gördüler" diye karşılık verdi İsimud. "Fakat başka ME'lere de sahip... seninkilerden farklı başka ME'ler..."

"Başka ME'ler mi?" diye sordu Enki titreyen bir sesle. "Bunlar hangileri? Mutlaka onun içinde saklı olanlardır..."

"Bir elbisenin vücudun üzerinden sıyrılma sanatı... Baştan çıkarma sanatı... Kadınların gizemleri... Tüm bu ME'leri doğru kullanabilme sanatı... Bunları müzikle birleştirme sanatı..."

Enki'nin daha fazlasını duymasını istemiyordum. O bir erkekti ve tüm bunları bilmesine gerek yoktu. Dudaklarımda alaycı bir gülüşle ona döndüm.

"Çok geç, Tanrı Enki!" dedim ekrandaki ufacık resme. "Gök gemimin insanlarla buluştuğu bu yere Beyaz Liman adını vereceğim. İnsanların tanrısal ME hazinesini gördükleri yere ise Lapislazuli Liman adını vereceğim."

"Her şey senin ellerinde" diye karşılık verdi Enki çaresiz bir şekilde. "Artık hiçbir şeyi geriye döndüremem. Fakat kudretimin ve tatlı suların derinliklerinde tüm felaketlere rağmen ayakta kalmayı başarmış olan sarayımın adına! Benden çaldığın ME'leri şehrindeki en kudretli tapınağın en kutsal odasında en iyi şekilde muhafaza et! Zaten herkes ME'leri gördü ve bu kadarı yeterli! Hatta rahiplerine ME'leri şarkı söyleyerek korumalarını emret. Böylece şarkı kesildiği anda bir tehlike olduğunu derhal anlayabilirsin! Halkın ancak bu şekilde özgür ve güçlü olabilir. Eski şehrim Eridu'nun sakinlerinin Uruk halkıyla dost ve müttefik olmalarını sağla! Beraber oyunlar ve şenlikler düzenlesinler. Bereket ve aşk için çalış, gerektiği zaman halkının özgürlüğü için kavga etmekten çekinme! Uruk senin yönetimin altın-

da kudret sahibi olacak ve insanlar gelecek bin yıllarda bile senden övgüyle söz edecek!"

Tam ona cevap vermeye hazırlanıyordum ki, ekran garip bir şekilde titreyerek karardı. Neler olup bittiğini bilmiyordum. Ansızın yeni bir gürültüyle irkildim. Etrafıma bakınınca insanların geminin etrafından uzaklaşmakta olduklarını gördüm. Oannes-müritleri ortadan kayboldu, Nin-shubur ortadan kayboldu, yeni tapınak gri bir duman perdesine bürünerek yok oldu. Az evvel bulunduğu yerde, şimdi sadece birbirine bağlanmış saz demetlerinden oluşan acınacak kulübeler vardı.

Tüm gücümle bu değişime karşı koymaya çalışıyordum, fakat zaman akımı bana yardımcı olmuyordu. Harcadığım çaba miktarı arttıkça, değişim daha da hızlanıyordu. Etrafımdaki davul sesleri, haykırışlar ve yere vuran ayakların gürültüsü giderek şiddetleniyordu. Ruhen çöktüğümü hissediyordum. Enki adlı o eski ve kurnaz tanrı demek her şeye rağmen kazanmıştı! Beni canavarları ve emrindeki şeytanlarıyla değil, sadece ölümsüzler için bir şey ifade etmeyen zaman sayesinde mağlup etmişti.

Tüm gücümle düşlerimden uyanmaya çalışıyordum. Ne var ki her şey boşunaydı.

KADINLARIN ŞEHRİ

Gök boğasının beni Tanrısal Düşler Ülkesi'nin Gözyaşı Adası'ndan kaçırmasının üzerinden beş yüz güneş yılı ve altı bin beş yüz ay yılından fazla zaman geçmişti. Ne var ki bu bilgi beni korkutmuyor, sadece gülümsememe neden oluyordu. Büyük bir rüyadan ibaret olan bu durum, benim için o kadar anlamlıydı ki! İster bir anı olsun, ister geleceğe bir bakış, ister en gizli duygu ve düşüncelerimin bir yansıması, bunları yaşamıştım ve her şey içimde saklıydı.

Ve sonra o anda ne düşündüğümü anlayınca kahkahalarla güldüm. Uzun zaman ne demekti? Beş yüz yıl mı? O korkunç adada geçirdiğim bir ay bu zamandan çok, ama çok daha uzundu!

Yattığım yerde iyice gerindim ve vücuduma düşen sıcak güneş ışınlarının keyfini çıkardım. Ansızın kulağıma coşku ve heyecanla söylenen bir şarkının melodisi geldi. Bu şarkıyı pek çok kişi söylüyor olmalıydı. Kulağıma başlangıçta sadece kavalların sesi geliyordu, fakat hemen sonra simbolinler ve boynuzlar, davullar ve ziller cehennemî bir gürültüyle çalmaya başladı. Etrafımdaki her şey bağırıyor, böğürüyor, ötüyor, ıslık çalıyor ve haykırıyordu.

Yavaşça ayağa kalktım. Başımın üzerinde kırmızı toz bulutları uçuşuyordu. Koca koca açılmış gözleriyle bana bakan, ağızlarını ardına kadar açarak şarkı söyleyen, kollarını havaya kaldırarak çılgınca dans eden ve önümde tekrar tekrar yerlere kadar

eğilen gölgeleri seyretmeye başladım. Bana giderek daha fazla yaklaşıyor, vücuduma dokunmadan eğiliyor, üzerimden bir şeyler fırlatıyor ve benden tekrar uzaklaşıyorlardı. Gölgelerin bazılarının kafasında boğa maskeleri vardı, bazıları bellerine hayvan postları sarmış ve kafalarına karmakarışık bir şekilde kuş tüyleri sokmuşlardı.

Karşımda renk, gürültü, ışık ve gölgeden oluşan bir cümbüş vardı. Hoplayan çıplak göğüsler, titreyen kalçalar, kollarda ve bacaklarda ışıldayan süsler. Ne yapmam gerektiğine bir türlü karar veremiyordum, çünkü bu kez yanımda ne Nin-shubur, ne Morgana, ne de varlığımın daha üst bir basamağının tanrısal kudreti vardı. Yine bir vücuda sahiptim ve bu da Tanrı Taşı'yla bile aşamayacağım bazı sınırların varlığına işaret ediyordu.

Yavaşça hareket etmeyi denedim ve ansızın etrafımdaki gürültünün niteliği değişti. Tiz ve çılgınca haykırışlar kulaklarımı uğuldatıyordu. Felaketten bu yana böyle bir şey ne duymuş, ne de görmüştüm.

Etrafımda dans eden gölgelerden neredeyse iki baş daha uzun olduğumu fark ettiğim anda içimi bir rahatlama duygusu kapladı. Bu gölgelerin sadece kadın ve kızlardan oluştuğunu ancak şimdi anlayabilmiştim. Ansızın koluma birkaç parmak dokundu. Dokunuşları bir okşamadan ibaretti, ancak tenimde kırmızı, beyaz ve siyah izler bırakmışlardı. Dokunuşlar giderek sıklaştı. Kollarımın, bacaklarımın, göğüslerimin, vücudumun, hatta yüzümün üstünde düzinelerce el hissediyordum. Sanki bu parmaklar ve eller bana hem bir şey vermek, hem de bir şey almak istiyordu.

Daha önce buna benzer bir şey hiç yaşamamış, kendi vücudumun dokunuşlara karşı ne kadar hassas olduğunu algılayamamıştım! Başlangıçtaki şaşkınlığımı ve kararsızlığımı üzerimden atmıştım. Çığlıklar ve çalgılar yeni bir melodiyle kulaklarımda yankılanırken, etrafımda dans eden kadın vücutlarının

ortasında bir heykel gibi hareketsiz duruyordum. Karşımdaki rengârenk boyanmış yüzler oldukça yıpranmış olmalarına rağmen, yine de coşkulu bir şekilde ışıldıyorlardı. Bu arada içinde bulunduğumuz toz bulutu giderek yoğunlaşıyordu ve öksürmemek için kendimi zor tutuyordum. Bu anda başka bir rol oynamam gerektiğini tüm varlığımla hissediyordum. Etrafımdaki hayranlığın nesnesi, merkezi ve heykeli olmaya devam etmeliydim! Bu kadın ve kızların benden bekledikleri her neyse, onu bozacak en küçük bir davranış, her şeyin sonu olabilirdi.

Dans eden kalabalığın beni itmeye başladığını hissettim. Hareket başlangıçta son derece yavaştı. Vücudumda dolaşan çok sayıda el ve parmak beni kavramış, yavaş yavaş ileriye itekliyordu. Ansızın etrafımı çevreleyen insan başlarının üzerindeki kırmızı tozların arasından yumuşak bir eğimle yükselen, son derece garip bir tepe gördüm. Bu ister istemez bana uzun bir süre önce sulara gömülmüş olan kral şehrinin ortasındaki tepeyi anımsatmıştı. Sonra da tüm tepenin güneşte pişmiş kilden yapılma iç içe geçmiş zar biçiminde yapılarla kaplanmış oluğunu gördüm.

Evler! Küp biçimli evlerden oluşan bir tepe!

Evlerin çatıları eksikti ve tepenin üzerinde ne bir saray, ne de bir tapınak göze çarpıyordu. Herhangi bir yol veya meydan da görmüş değildim; bu garip yerleşim yerinin etrafını çevreleyen bir duvar falan da yoktu. Evlerin damlarında oturan çocuklar bacaklarını sallıyor ve müziğin ritmine uyarak el çırpıyorlardı.

Dans eden kadın ve kızlardan oluşan tören alayı beni sürüklemeye devam ediyordu. Onlara uyarak hareket etmekten başka bir seçeneğim yoktu. En küçük bir yorgunluk belirtisi göstermeden, tam üç kez evlerden oluşan tepenin etrafını dolaştık. Batı yönüne doğru zemin hafif bir eğimle büyük bir nehre doğru iniyordu. Orada küçük erkek grupları saygılı bir mesafeden bizleri izliyordu. Üzerlerinde ne herhangi bir süs vardı, ne de vücutlarını boyamışlardı.

Evlerden oluşan tepenin etrafını ilk dolaşışımız esnasında oldukça yavaş akan geniş bir nehir görmüştüm. İkinci dolaşışımızda nehrin ötesinde üzerinde ev bulunmayan başka bir tepe, üçüncüsünde ise yeşil çayırların ve ormanların ötesindeki dağları fark ettim. Sonra da ilk kez Lesbos Adası'ndaki kil parçasının üzerinde görmüş olduğum çift zirveli yanardağı fark ettim. Zirvelerden birinden açık ve berrak gökyüzüne ince bir duman yükseliyordu. Bu düzlük denizden en az bin adım yükseklikte olmalıydı. Çok uzun zaman önce yükselen deniz suları tarafından dağlık anakaraya göç etmeye zorlanmış insanları nihayet bulmuştum.

Tanrısal düşümden bu gürültü, kahkaha ve haykırış dolu ev-tepesine yaptığım sıçrayış, benim için bir vahiy niteliği taşıyordu. Kadınların anlattıkları doğruysa, güneşin gözünün dünyaya düşmesinin üzerinden tam iki bin yıl geçmişti. Ev-tepelerine Çatal Höyük adını veren kadınların felaketten tam iki bin yıl önce yeni bir başlangıç yapmak üzere buraya yerleşmiş olmaları ise ayrı bir şaşkınlık vesilesiydi.

"Şimdiki erkeklerle uğraşmak çok zor" demişti bana tören alayından hemen sonra içine sokulduğum evde bulunan bir kadın, "hem de fazlasıyla zor! Ne avlanmaktan anlıyorlar, ne de ekinleri biçmekten! Tek yaptıkları iş yüzyıllardan bu yana kavga edip durmak, hem de biz kadınlara ve saygı gösterdiğimiz atalara hayvan kurban etmenin mi, yoksa tahıl sunmanın mı daha iyi olacağı konusunda bir türlü anlaşamamaları yüzünden! Boş yere kardeş kardeşi öldürüp duruyor! Atalarımız olan kadınlar erkeklere yeni görevler vermeye çalıştılar, fakat bunun sonucu ne oldu? Anlamsız bir rekabet! Erkekler üzerinde bir lanet olmalı! Kendilerine göre birtakım önemli işler başararak içlerindeki aşağılık duygularını bastırmak istiyor olmalılar, çünkü kardeşler hâlâ birbirleriyle kavga edip duruyor... Bu kez tarlalar-

dan sorumlu olan Enkimdu ile çobanbaşı olarak görevlendirdiğimiz Tammuz! Benim oğullarım. Babalarının farklı olmasına rağmen, her ikisi de benim oğlum..."

Buna benzer ağıtları o kadar çok yakıp duruyordu ki, artık ona dikkat etmez olmuştum. Bu arada yaklaşık bin kişinin oturduğu bu garip yere gelişimin üzerinden bir ay kadar geçmişti. Bana tepenin en üstünde boş duran bir evi tahsis etmişlerdi, fakat dilediğim zaman köyün yaşlısını ziyaret etmeye gidebiliyordum. Bu kadın, çok eski zamanlardan bu yana, köy yaşamında önemli rol oynayan kadınlar tarafından, kendi aralarında konuştukları sürece Gaia olarak adlandırılıyordu. Dışarıda ise onun bambaşka isimlerle çağırıldığını duyuyordum. Bu durum bu arada tanıdığım başka kadınlar için de geçerliydi. Onların taşıdığı isimler de beni şaşkınlığa düşürüyordu, çünkü bunlar bambaşka koşullar altında daha önce de duymuş olduğum isimlerdi. Ve sonunda bu eski isim tanımlamalarının bir kültle bağlantılı olduğunu anladım: Bu isimler sadece yönetici konumundaki kadınlar tarafından bilinen büyülü güç formülleriydi.

İlk günler boyunca Gaia'nın hasta ve acınacak derecede şişman olduğunu düşünmüştüm. Fakat artık bu vücut biçiminin, onun gördüğü saygının temel taşı olduğunu biliyordum. Her zamanki gibi genç bir ağacın gövdesinin oyulmasıyla yapılan tek parça bir merdivenden Gaia'nın evinin çatısına çıkarak içeri girmiş, kısa bir selamlaşma faslından sonra evin tuğladan yapılmış, kille sıvanmış ve yumuşak postlarla örtülü doğu kısmına geçerek oturmuş ve beklemeye başlamıştım. Gaia bir kez daha burada olduğumu unutmuşa benziyordu.

Bir süre Gaia'nın evin içindeki iki ateş yerinin birisindeki közleri karıştırmasını izledim. Beş adım eninde ve altı adım boyunda eve güneş ışığı kalaslardan ve kille sıvanmış sazlardan oluşan damdaki küçük bir açıklıktan giriyordu. Damdan içeriye birisi girdiği zaman aşağı küçük kil parçaları düşüyor, fakat

bunlar sık ilmekli bir ağ tarafından yere düşmeden yakalanıyordu. Odanın güney tarafındaki yükseltilmiş zeminin üzerinde alev alev yanan ateşin ışığı, bir zamanlar beyaz olan duvarların üzerindeki birtakım renkli resimleri aydınlatıyordu. Akbabaya benzeyen dev kuşlar, kocaman kanatlarıyla başsız insan vücutlarının üzerinde daireler çizerek uçuşuyordu. Daha ziyade bir ocağı andıran ikinci ateş yerinin yanında ise beni ilk bakışta Çatal Höyük kadınlarıyla dostluk kurabileceğim konusunda şüpheye düşüren bir sunak vardı. Diz yüksekliğindeki bir kil kaidenin üzerinde, batı kıtalarında yaşayan yerlilerin totemlerine benzer, duvara bağlı bir de sütun vardı. Güneşte kurutulmuş kilden oluşan sütun, topraktan elde edilen kırmızı renge boyanmıştı.

Ve ansızın bir kez daha kırmızı rengin anlamını hatırladım: Tanrı Kingu, tanrıların toplantılarında alınan tüm kararlara rağmen geçmiş günlerin vahşileriyle çiftleşmek istemiş, bu da onun ölümüne sebep olmuştu. Kırmızı renk, onun kanını simgeliyordu. Onun kanından ve vücut hücrelerinden alınan örneklerle, ilk insan üretimi deneylerine başlanmıştı. Ve tanrısal yaşam gücünün aktarılmasıyla yaratılan ilk insana, Kingu'nun kanının ismi verilmişti: Adamah...

Şaşkınlıkla başımı sallayarak bunların nereden aklıma geldiğini düşündüm ve bakışlarımı yukarı çevirdim. Sütunun üst tarafındaki duvara üç çift boğa boynuzu yerleştirilmişti. Daha yukarıda ise kollarını iki leoparın üzerine koymuş olan diz çökmüş bir kadın figürü vardı. Şiş karnının alt kısmından genç bir boğanın başının çıktığı görülüyordu. Fakat beni her defasında yeniden ürküten bu görüntü değildi...

Totem sütununun kaidesinin önünde bulunan alçak bir duvarın üzerine yerleştirilmiş olan bembeyaz insan kafatasları, bana diğer her şeyden çok daha fazla rahatsızlık veriyordu. En fazla bir yumruk büyüklüğünde olan üç tanesi en öndeydi.

Onun ardında ise farklı büyüklüklerde altı kafatası daha vardı. Bunlardan üçü sazlardan örülme bir sepetin içinde bulunuyordu.

"Ölmüş olan en küçük çocuklarım... Ölmüş olan erkeklerim..." diye açıklamıştı Gaia daha ikinci günde.

Odanın kuzey tarafında iki karanlık delik vardı. Kalça yüksekliğinde olan ilki penceresiz bir erzak odasına, daha alçak olan ikincisi ise Gaia'nın çocuklarının ölmeden veya kendi evlerine çıkmadan önce yaşadıkları odaya açılıyordu.

Büyük oturma odasının arkasındaki bu küçük odaların, Lesbos'ta bulduğum kil parçasındaki açık renk lekelere tekabül ettiğini artık çok iyi biliyordum. O kil parçası sadece sıradan bir harita değil, aynı zamanda Küçük Asya'nın Konya Ovası'nda bulunan Çatal Höyük tepesindeki ilk yerleşimin detaylı bir planıydı. Ve bana garip şekilde tanıdık gelen bir şey daha vardı. Çatal Höyük'e gelişimin ilk üç haftası boyunca düşünüp durmuş, sonra da bunun ne olduğunu anlamıştım. Duvarlardaki hayvan resimleri cılız, üstünkörü çizilmiş insan tasvirlerine göre çok daha büyük ve özenliydi. Hatta bu çizgi-insanların, Cro-Magnon mağaralarında gördüğüm insan çizimleriyle neredeyse tümüyle aynı olduğunu söyleyebilirdim. Sanki insanlar hayvanlardan çok daha önemsizdiler.

Sonra odanın karşı tarafındaki uzunca döşeğe baktım. Burası, Gaia'nın yaşamına giren erkeklere ayrılmıştı. Çatal Höyük'e geldiğim günden beri Gaia'nın en küçük bir ilgi göstermediği erkekler... Bir sonraki bahar bayramına kadar ilgisini sadece benimle paylaşmak istediğini söylemişti. Onun ne demek istediğini anlamamıştım ama aradan geçen tüm bu zaman zarfında insanlara karşı sabırlı olmayı öğrenmiştim.

Çatal Höyük kadınlarına karşı o zamana kadar tanıdıklarımın tümünden daha sabırlı olmak gerekiyordu. Tane tane konuşmaya, önemli kelime ve cümleleri tekrar etmeye kısa sürede alışmıştım.

Gaia ateşin başında birtakım testi, çanak ve kepçelerle meşgulken, "Beni bu denli dostça karşılayıp kabul ettiğiniz için size teşekkür ederim" dedim. Arkası bana dönüktü. Çıplak sırtından aşağı süzülen ter damlaları, benimkilerden en az üç kere daha geniş olan kalçalarını kapayan leopar derisini ıslatıyordu.

"Size teşekkür ederim" diye tekrarladım bir kez daha. Bunun üzerine Gaia arkasını döndü ve doğruldu. Devasa göğüsleri kocaman karnının üzerine sarkmıştı. Elimde olmadan bir kez daha Cro-Magnon mağaralarında gördüğüm ve kadınlar şehrine ulaşana kadar yol boyunca pek çok kez gördüğüm buzul devri öncesi kadın figürlerini düşündüm. Benden farklıydılar. Hem de tümüyle farklıydılar...

"Kim olduğunu gizlemekte gösterdiğin başarı bizi şaşırtıyor" dedi Gaia ve güldü. "Bazen senin güneş tanrısının kız kardeşi olduğunun farkında olmadığını bile düşünüyorum!"

"Güneş tanrısı mı? Bununla kimi kastediyorsun?"

Gaia eline obsidiyenden yapılma bir tokmak aldı ve kil bir havanın içindeki taneleri ezmeye başladı. "Onun pek çok ismi vardır, İnanna... Uzak batıda ona Tawa ve İnti adını verirler, güneydeki dağların ötesinde Şamaş ve Utu, Zeus'un batık krallığında Helios ve Apollon, bunlardan başka Surja, Amon ve Ra..."

"Benim bu kadar çok isme sahip bir tanrının kız kardeşi olduğumu da nereden çıkartıyorsun?" diye sordum şüpheyle. Birbirinden çok farklı kuşaklarda yaşamış olan tanrılar arasında bu kadar az ayırım yapması beni oldukça şaşırtmıştı.

"Atalarımız gelecekte birgün bize bilmediklerimizi öğretecek olan beyaz bir tanrıçanın bizi ziyaret edeceğini söylemişlerdi. Bunu daha sonra buradan geçen tanrılar da söyledi. Sen sabah yıldızı doğduğu zaman buraya geldin. Onun güneşin kız kardeşi olduğunu herkes bilir..."

Onu uzun uzun süzdüm. Damarlarımda ve hücrelerimde bulunan çok, ama çok eski bir anının, uzun süredir saklı olan bir tohum gibi yeşermek üzere olduğunu hissediyordum.

Gaia şaşkınlığım karşısında gülümsedi ve içinde birtakım kurutularak ufalanmış baharatın bulunduğu bir çanağa sıcak et suyu ve et parçaları koydu. Sonra bu çanağı ilk olarak totem sütununa götürdü ve teker teker her kafatasının dişlerinin hizasında tutarak, anlamadığım birtakım kelimeler mırıldandı. Sonra da yanıma gelerek çanağı bana uzattı.

"Bunu iç" dedi gülümseyerek. "İçinde nane, kimyon, kekik, biberiye, papatya ve oğul otu var. Adet kanaman başlayınca acılarını dindirecektir..."

"Ama uzun zamandır kanamam yok ki..."

"Bunu tahmin etmiştim. Olsun, sen gene de iç! Çok zayıfsın ve mutlaka biraz kilo alman gerekiyor..."

Çanağı almama rağmen içindeki sıvıyı içemedim. Uzun zamandır semirtilmeye çalışıldığımın farkındaydım. Fakat neden, hangi amaçla?

"İç!" diye emretti Gaia. "Ben şimdi giyineceğim, sen de hazır olunca birlikte dışarı çıkacağız. Erkeklerin senin önünde tozların içinde yuvarlanmalarının vakti geldi."

Gaia kuzey duvarındaki küçük ve karanlık deliklerden birinin yanına gitti, eğildi ve inleyerek çiğnenmiş toprak zeminin üzerine diz çöktü. Karanlık deliğin içine doğru yavaş yavaş emeklerken, göğüsleri neredeyse yere sürünecekti.

Gaia'nın son sözleri üzerine düşünmeme rağmen, onların ne anlama geldiğini bir türlü çıkaramadım. Burada benden gizli bir şeyler dönüyordu. Fakat ne? Geçen günler ve haftalar boyunca Gaia veya köyün konuşabildiğim diğer kadınlarıyla daha önce buradan geçtiği söylenen diğer tanrılar hakkında konuşmaya ve erkeklerin beni görür görmez neden kaçarak gözden kaybolduklarını öğrenmeye çalıştım. Fakat Gaia özellikle bu konularda ağzını bile açmıyordu.

Gaia günün belli saatlerinde bana tahsis edilmiş olan evden ayrılmamı öğütlemişti. Onun bu düzenleme konusunda ne ka-

dar ciddi olduğunu anlamadan önce, sık sık tek parça tahtadan oyulmuş merdiveni duvara yerleştirerek evin düz damına çıkıyordum. Ve her defasında, daha merdivenin uçlarının belirmesiyle birlikte, aşağıdan şiddetli bir ıslık korosu yükseliyordu.

Bu ıslığı çalanların erkekler değil, aksine komşu evlerde oturan ve benim bir cins koruyuculuğumu yapan genç kızlar olduğunu sonradan anladım. Gözetleniyordum.

Bunun nasıl olduğunu bilmiyordum, fakat giyinirken ansızın aklıma beni o kadar ürküten ve aynı zamanda büyüleyen bir düşünce geldi ki, heyecandan elimdeki et suyu dolu çanağı devirdim.

Mağara prensibi!

Lascaux mağaralarının bir şekilde kapısız şehirle bir bağlantısı vardı. Cro-Magnon vadisindeki resimlerin neden mağaraların ancak en dip ve en ücra köşelerde rastlanabildiğini hiçbir zaman anlayamamıştım. Bunun doğum denen gizemli olayla bir ilişkisi olmalıydı.

O mağara resimlerinin ilkel avcılar tarafından yapılan sıradan büyü resimleri olmaları mümkün değildi! Onlar sadece kendilerine bereketli bir av dileyen erkeklerin yakarışları da olamazdı! Doğru olan bunun tam aksiydi! Onlar erkekler tarafından değil, fakat kadınlar tarafından daima doğru bir şekilde anlaşılmış olan bir gerçeği simgeliyorlardı!

Kadınlar her şeyi biliyorlardı! Bu bilgiye değil bir erkeğin, cinsel organının, en gizli düşüncelerinin bile ulaşması mümkün değildi! Kadınlar en başından bu yana ne giriş deliğinin, ne de erkeklik organının kadınlık organına verdiği vahşi öpücüğün önemli olduğunun farkındaydılar! Aslolan karanlıkların sıcak derinlikleriydi. Tohum ancak toprağın bağrının derinliklerinde yeşerebilirdi.

Ve ansızın aradan binlerce ve binlerce yıl geçtikten sonra, dünyada yaratılan ilk kültürün taşıyıcılarıyla karşı karşıya oldu-

ğumu anladım. Bu kültür kayıp dünyanın kralları, bilgeleri ve tanrıları tarafından tümüyle unutulmuştu. Kadınlar şehri gözüme ansızın kutsal bir eşya gibi görünmeye başlamıştı. Çünkü hiçbir kapının açılmadığı zar biçimli evler, içlerinde olup bitenlerden ancak kadınların haberdar olduğu karanlık odalı mağaralara benziyordu.

Ve birçok kadının neden geçmişi o eski altın çağa, ana tanrıçanın çağına kadar uzanan isimler taşıdığını da şimdi anlamıştım.

Daha önce bu kadar çok çocuğu bir arada hiç görmemiştim. Gülerek ve sevinç dolu çığlıklar atarak nehrin kıyısındaki çalılıkların arasında oradan oraya koşuyor, sonra kollarını iki yana açarak kendilerini tekrar nehrin sularına bırakıyorlardı. Yüksekçe bir yerde oturan anneler ise onları izliyordu. Nehrin suyunun henüz soğuk olmasına rağmen, her tarafta ilk otlar yeşermeye ve tohumlar patlamaya başlamıştı. Kızıl-kahverengi toprakla kaplı geniş ova, bir gecede yanardağın eteklerindeki mor renkli ormana dek uzanan yemyeşil bir çimen örtüsüyle kaplanmıştı.

"Bir sonraki dolunayda büyük bayramı kutlayacağız" dedi Gaia merdiveni yukarı çektikten ve damdaki deliğin üzerine koyduktan sonra. Sanki son derece sıradan bir şeyden söz ediyormuş gibi bir hali vardı. "Sadece on günümüz kaldı ve daha yapacak çok işimiz var!"

Onu soran bakışlarla süzmeye başladım. Gaia'nın üzerinde kara ve kırmızı renklere boyanmış bir geyik derisi, uçlarında kemik süsler sallanan keten bir etek, geniş sandaletler ve her evden ayrılışında mutlaka yanına aldığı omuz askılı büyük bir çanta vardı. Çatal Höyük kadınlarının çok çeşitli yetenekleri beni şaşırtmaya devam ediyordu. İplik büküyor, dokuyor, dikiyor, yemek pişiriyor, ev yapımı için tuğla hazırlıyor ve buna benzer birçok işin üstesinden geliyorlardı. Fakat buna rağmen ekmek pişirmekten, doğru düzgün tohum saçmaktan ve ev hayvanlarından tümüyle habersizdiler...

Gaia güçlükle nefes alarak eğildi, merdivenin alt ve üst uçlarına önceden ısıtılmış balmumu döktü, sonra dipsiz çantasından kendisine ait iki tutam saç çıkartarak yavaşça donmakta olan balmumunun üzerine yapıştırdı. Bu arada kendi kendine birtakım büyülü sözcükler mırıldanıp duruyordu.

"Neler söylüyorsun?" diye sordum ona merakla, fakat Gaia bana aldırış etmedi. Bir süre sonra doğruldu, dudaklarını yaladı ve havayı koklarcasına başını ensesine yasladı. Gerçekten de çok garipti, fakat aradan geçen zaman zarfında Gaia'nın her adımının, her hareketinin ve her jestinin özel bir anlam taşıdığını fark etmiştim. Bu kural evin dışında geçerli değildi. Fakat kendi dört duvarının arasındayken, diğer kadınların arasındaki mevkii ve itibarının gerektirdiği gelenek ve törelere harfiyen uymaya gayret ediyordu.

"Ne söylediğimi soruyorsun" dedi pozisyonunu değiştirmeden. Yavaşça kendi ekseni etrafında dönerek bana baktı. "Bana ne söylediğimi soruyorsun ve bu arada kardeşin güneşin sıcak ışınlarının yolunu keserek duama engel oluyorsun!"

"Oh, bunu yapmak istememiştim" dedim ve derhal eğildim. Gaia burnunu iyice havaya dikti. Saçlarımı örmüş ve onları kadınların bir kısmı gibi iğneler yardımıyla başımda toplamıştım. İlkbaharın sıcak ışınları açıktaki ensemi ısıtıyordu. Bu garip, fakat aynı zamanda hoş bir duyguydu. Güneşin kardeşim olduğu iddia edilen ve bugüne kadar hakkında bir şey bilmediğim bir tanrının simgesi olduğunu düşündükçe, kendimi çıplak hissediyordum. Güneş tüm insanlardan, krallardan, hatta eski tanrılardan bile daha yaşlıydı. Nasıl olur da benim gibi genç ve tecrübesiz bir tanrıçanın erkek kardeşi olabilirdi ki?

Birkaç günlük bir zaman zarfında Çatal Höyük kadınlarının yanında gördüklerimin ve duyduklarımın aklımı karıştırdığının farkındaydım. Buna karşın karanlık ve soğuk kuzeydeki ren göçebelerinin yaşamı ne kadar tekdüze, Tuna burgaçlarındaki ba-

lıkçıların dünyası ne kadar küçük, dağ terasında ve Lesbos Adası'nda geçirdiğim yalnız günler ne kadar güzeldi!

Gaia göğü incelemeyi sona erdirdikten sonra, altımızda uzanan evlere baktı. Yukarıdan bakınca tepe şeklindeki yerleşim sanki tesadüfen bir araya gelmiş farklı yüksekliklerdeki dikdörtgen alanlardan meydana gelen bir daireyi andırıyordu. Sadece damların tam ortasında bulunan karanlık giriş delikler düzeni bozmaktaydı.

Daha önceki günlerde olduğu gibi, şimdi de bazı evlerin düz damlarının oldukça yıpranmış olduğu ve yarı parçalanmış saz demetlerinin yer yer kil sıvayı çatlattığı dikkatimi çekmişti. Bazı başka damlarda ise duman izine benzer karanlık yüzeyler vardı.

"Kapatma büyüsü yaptım" dedi Gaia ansızın. Merdivenin uçlarına sürdüğü balmumuna yapıştırdığı saçların ne işe yarayacağı yolundaki soruma cevap verdiğini anlamam bir an sürdü. "Evime ayak basmaya hiç kimse cesaret edemeyecek! Ne bir tanrı, ne bir şeytan, ne kötü bir rüzgâr, ne bir kuş, ne de bir yılan..."

"Demek evini her şeye karşı tam olarak kapadığını düşünüyorsun?"

Gaia ciddiyetle başını salladı. "Aynen öyle!"

"Fakat yağmur ve rüzgâr merdiven boşlukları arasından..."

"Tam olarak kapalı dedim!" Gaia etli elleriyle boş ver dercesine bir hareket yaptı. "Sen bunu asla anlayamazsın! Zaten anladığın ne var ki?"

"Bunu bana son zamanlarda sık sık söylüyorsun" dedim ona gülümseyerek. Onun bana kızıymışım gibi davranmasına alınmıyordum. Ayrıca hakkı da vardı: Tepe-şehrinin yaşam alışkanlıkları ve gelenekleri hakkında henüz çok az bilgiye sahiptim.

"İşte yine geliyorlar!" diye homurdandı Gaia. "Erkeklerle uğraşmak zor, hem de çok zor..."

Parmağıyla ormanı işaret ediyordu. Elimi gözlerimin üzerine siper ettim. Gerçekten de yaklaşık iki bin adım ötede, beraberlerinde bir şey taşıyan bir grup göze çarpıyordu. O kadar yüksek sesle bağırıp çağırıyorlardı ki, sesleri buradan bile duyuluyordu.

"Güneş batmak üzere" dedi Gaia itham edercesine ve neredeyse alınmış bir sesle. "Ya bu işe yaramaz oburlar ne yapıyor? Sabahın kör ünde avlanmak bahanesiyle kirişi kırıyorlar! Fakat ben onların ormanda ne yaptığını çok iyi biliyorum: Uygun bir açıklığa oturup, bütün gün birbirlerine kendilerinin ne kadar zeki ve güçlü olduğunu anlatıp duruyor, bir kez daha elimizden kurtulmayı başarmış olmakla övünüp duruyorlar. Hiçbir kadının kendilerine ne yapacaklarını söyleyememesinden ötürü çocuklar gibi seviniyor, cılız bir yaban domuzunun, zayıf bir keçinin, yaşlı bir geyiğin yollarına çıkmasını bekliyorlar. Sonra da Kral Adası'ndan ya da doğudaki dağların ardındaki tatlı su denizinden gelen parlak tanrılarmış gibi geri dönüyorlar. Oysa burada her şeye karar veren ve düzeni koruyan bizleriz!"

Gaia bana daha önce asla bu kadar uzun bir konuşma yapmamıştı. O kadar şaşkındım ki, ağzımı bir karış açmış, onu dinliyordum. Çatal Höyük'ün kadınları ve erkekleri arasındaki ilişki hakkında duyduğum ilk sözlerdi bunlar.

"En önde kim var?" diye soludu Gaia. "Elbette ki Tammuz adlı o pis çoban!"

Ensemdeki tüylerin kabardığını hissettim. Tammuz! Bu ismi Gaia'nın ağzından birçok kez duymuştum, özellikle de evdeki kafatası sunağında yaptığı birtakım büyüler esnasında. O zamana kadar erkeklerden hiçbirini yakından görememiştim. Gaia veya diğer kadınları ziyaret etmek amacıyla evimin damına çıkar çıkmaz ortadan kayboluyorlardı.

İlk haftalar boyunca onların benden korktuğunu düşünmüştüm. Fakat artık ortaya çıktığım zaman erkeklere ortadan toz

olmalarını söyleyenlerin kadınlardan başkası olmadığını anlamıştım.

"Oğlun Tammuz seni neden bu kadar çok sinirlendiriyor?" diye sordum Gaia'ya.

"Beni neden mi sinirlendiriyor?" diye karşılık verdi kadın hemen. "Çünkü o asla doğurmamış olmayı tercih ettiğim oğul! O benim ilk çocuğum! Babası bir tanrıydı. Evet, günün birinde ormandan çıkan, bana cenneti hakkında bir sürü palavra sıkan, kudretinden, sahip olduğu uçan gemilerden, on kraldan ve Uygur denizinin kıyısında oturan büyük tanrılardan söz ederek gözümü boyayan bir tanrı! Durup dinlenmeden o kadar çok konuşuyordu ki, sonunda tüm kadınlar ona tapınmaya başlamışlardı! O çok iri cüsseli bir adamdı ve senden bile daha uzun boyluydu. Sonunda geldiği gibi gitti. Ya oğlu? Daha küçük bir çocukken bile dik kafalının tekiydi. Diğerleriyle birlikte çim tohumu ve böğürtlen toplamaya gitmeyi kesinlikle reddediyordu. Ah, kim bilir ona kaç kez lanet ettim! Kim bilir kaç kez başına bir ağaç düşmesi, nehre düşüp boğulması ya da yaban sığırlarının toynaklarının altında çiğnenmesi için atalara yalvardım..."

"Gaia! Oğlun hakkında nasıl böyle söz edebilirsin?"

"Oğlum mu? Evet! Ve sütümü içmeye fırsat bulamadan ölen tüm çocuklarımın babası!" Ağır ve geniş kalçalarını yavaşça sallayarak ansızın şarkı söylemeye başladı: "Karnını annesinin etiyle doyurur. Evet, ben onun annesiydim. Evet, ben onun annesi ve kadınıydım. Fakat o bana oğul ve torun olacak bir çocuk vermedi..."

Kendimi son derece şaşkın hissediyordum. Bu şehrin kadınlarıyla erkekleri arasında ne olup bitiyordu? Bu arada bağırışlar ve haykırışlar giderek daha yakından gelmeye başlamıştı. Diğer erkeklerden bazıları köyün dışına çıkmıştı. Arada sırada arkalarını dönerek bu arada evlerin damlarına çıkmış olan kadınlara ve bize kaçamak bakışlar fırlatıyorlardı. Hayretle burada farklı

tiplerde erkekler olduğunu gördüm: Kimi düzgün hatlı kaslı bir vücuda sahipti, kiminin dar bir alnı vardı, kimi de bana her şeyiyle Suskunlar'ı hatırlatıyordu. Kısa bir tereddüt anından sonra erkekler gülerek ve şarkılar söyleyerek kendilerine yaklaşan avcı grubuna doğru yürümeye başladılar.

"Letu, Tula... Sazlık Tarlaları! Diğer tanrılardan biri bir tanrının sorusunu işitiyor mu?"

"Seni duyuyorum, Enki! Uzun süredir öfkeyle senden ses çıkmasını bekliyordum!"

"Sen de kimsin, cevap veren tanrı?"

"Kim olacak? Osiris!"

"Osiris mi? Bu gerçek olamaz! Osiris iki bin yıldan beri kayıp olan genç tanrılardan biriydi..."

"Ben kayıp falan değildim, aksine Tanrı Taşı'mdaki bir hatırlama engeli tarafından korunuyordum."

"Hatırlama engeli... Zayıflık, yeteneksizlik ve küçük bekçilerin kişisel beceriksizlikleri artık böyle adlandırılıyor demek! Öfkeden söz ederken benden ne bekliyordun? Cehaletine acımamı mı? Yoksa senin gibi bir sonradan olmayla konuşma büyüklüğünü göstermemi mi?"

"Daha önce benimle son derece farklı bir şekilde konuşmuştun. O zamanlar kim olduğumu bilmiyordum, fakat artık bunun farkındayım."

"Senin adına çok sevindim! Şimdi sesini kes de nihayet gerçek tanrılarla konuşabileyim!"

"Ben de senin gibi bir tanrıyım!"

"Sen büyük ve sonsuz olanın ne olduğunun farkında bile olmayan beceriksizin tekisin!"

"Olabilir, fakat buna karşın onun nerede olduğunu biliyorum!"

"Kimin nerede olduğunu biliyorsun?"

"İnanna'nın!"

"İnanna."

"Evet! Ve siz eski tanrıların yaptıkları beni öfkelendirmeye devam ediyor! Tanrısal ME'leri ne kadar kötü bir şekilde koruduğunun farkında değil miyim sanıyorsun? İnanna şu anda hâlâ yaşadıklarının bir rüya olduğunu sanıyor. Fakat yine de insanlara düşler ve fikirler vermeyi başardı... Yani sizin onlardan saklamak istediğiniz her şeyi! Neden gerçek olana değil de, inanılmak istenilene inanılıyor? Bu durum sadece insanlar için değil, tanrılar için de geçerli, Tanrı Enki! Bu nedenle bir gök gemisi talep ediyorum! İnanna'yı ay dönümü tarafından belirlenen yeni bir ana tanrıça olmaktan korumak istiyorum! Çatal Höyük'ün kadınları bir de kutsal ME'lere sahip olurlarsa, insanlar binlerce yıl boyunca kadınlar tarafından yönetilecekler ve ana kraliçeye bal taşıyan işçi arılar kadar bile değerleri olmayacak!"

"Bırak da bu bizim sorunumuz olsun!"

"Anlasana artık! Altın çağ sona erdi! Atlantis suların dibine battı ve tanrıların son sığınağı olan Uygur kupkuru bir çölden başka bir şey değil. Orada saklananların tümü kayalık dağları, fırtınalı yaylaları ve çorak bozkırları aşarak ya Ari ülkesine, ya Aratta'ya; ya İndus'a, ya da Kafkas'ları aşarak kuzeye gidiyor. Bana kalırsa herkes bir şeyler arıyor, fakat şu âna kadar kimse aradığını bulmuş değil. Siz çok eski tanrılar bile artık zaman çarkını geri döndüremezsiniz. Dünyanın her tarafında sizin tarafınızdan hâlâ vahşi yerliler ve ilginç hayvanlar olarak kabul edilen insan grupları ve kabileleri uyanmaya başladı. Sizin tekrar canlandırmak istediğiniz, tam iki bin yıl önce suyun dibine battı! Hem de sonsuza dek, Enki!"

"Bizim geriye dönmek istediğimizi de nereden çıkartıyorsun? İnsanları bizim varislerimiz yapmak konusundaki plan hakkında ne biliyorsun?"

"Felaketten önceki son dakikada biz genç tanrılar aracılığıyla, buzul çağında kaybetmiş olduğunuz bir şeyi bulmak istiyor-

dunuz! Bir zamanlar sizi gerçek büyük tanrılar yapan özelliğin ne olduğunu unuttunuz! Bana bir gök gemisi verin, gidip kimseye zarar vermeden İnanna'yı geri getireyim!"

"Ya bunu yapmazsak?"

"O takdirde siz eski tanrıların elinde kalan son gücü de yavaş yavaş yok edeceğim! Sizi en fazla ne rahatsız ederdi? Jericho mu? Ari yaylalarındaki Aratta mı? İndus şehirleri mi? Yoksa Mısır mı?"

"Senin neyin var? Ansızın büyüklük hastalığına mı tutuldun, yoksa Tanrı Taşı'n mı bozuldu?"

"Demek Mısır... Evet, sizi en fazla Mısır rahatsız eder..."

"Haklısın... Fakat şimdi senin kim olduğunu hatırladım: Sen bizi bundan önce bir kez daha İnanna'yı vaktinden önce başka bir yere götürmeye zorlamıştın! Tanrıların verdiği kararları bozmana bir kez daha izin vermeyeceğim!"

"Çünkü artık sadece kendinizi düşünüyorsunuz! İnsanların ne olacağı umurunuzda bile değil! Fakat ben İnanna'yla beraber Eski Düzen'i Yeni Çağ ile birleştirebilirim..."

"Sen onu tanıyorsun!"

"Tam iki bin yıldan beri."

"Bu zaman zarfında bir araya gelemediniz mi?"

"Hayır. Ne yazık ki o çok uzun bir süre karanlıklar diyarında kaldı ve benim içimdeki unutkanlık denizi çok derindi."

"Artık ne istediğini tam olarak biliyorum, fakat cevabım yine de hayır! Ne İnanna'yı, ne de tanrısal ME'leri elde edebileceksin! Mısır'ı ele geçirmen umurumda bile değil... Nasıl olsa orayı kardeşin Seth ile paylaşmak zorunda kalacaksın! Sen Sahara için hazırlanmıştın, oysa Amon-Ra'nın mirası ona ait! İnanna'nın ne olacağı ise bizim sorunumuz! O önce eski planı gerçekleştirecek, sonra da hak ettiği cezaya çarptırılacak!"

İKİ ERKEK

İlkbahar bayramı hazırlıklarına hemen o akşam başlandı. Eve geri dönen erkekler avlarını büyük bir tantanayla nehirle şehir arasına taşıdıktan sonra, vahşi bir dansa başladılar. İçlerinden bir kısmı ölü fareler, köstebekler, kuşlar, yılanlar, hatta pırıl pırıl parlayan semenderler getirmiş ve ölü geyiğin etrafına dizmişlerdi.

Gaia ve ben merdivenler ve küçük basamaklar yardımıyla damdan dama inerek tepenin yamacındaki evlere ulaşmıştık. Görkemli vücudunun her kıvrımını saygı bekleyen bir kraliçe gibi ayrı ayrı hareket ettiren Gaia'nın peşinden geliyordum. Onun pek de sağlam olmayan saz damların içine yuvarlanacağından endişe etmeme rağmen, kadın cüssesinden umulmayacak derecede çevik hareketlerle, diğer evlerin çevresinde bir duvar vazifesi gören en alttaki evlerden birinin damına kazasız belasız inmeyi başarmıştı.

Diğer kadınlar da batı yamacındaki evlerin damlarında toplanmışlardı. Sımsıkı kapalı dudaklarıyla erkeklerin şamatalı gösterilerini izliyorlardı.

"Bana kalırsa yapılacak en iyi iş onların hepsini buradan kovmak ve doğudaki dağlardan yeni erkeklerin gelmesini beklemek!" diye bağırdı Gaia bana. Aşağıdaki gürültülü şamata yüzünden onun söylediklerini güçlükle anlıyordum. Gaia ve diğer kadınları bu kadar öfkelendiren bu manzara, bana budalaca bir gösteri gibi geliyordu. Bunun bir törensel coşkuyla veya ortak bir hedefe ulaşmanın verdiği mutlulukla bir ilgisi yoktu. Aşağı-

da olan bitenler daha ziyade bir meydan okumaya benziyordu... Bir ayaklanmaya... Bir devrime...

Midemde hissettiğim rahatsızlığın giderek güçlendiğini hissediyordum. Gaia ve şehrin diğer kadınlarıyla yaptığım konuşmalardan edindiğim izlenim, erkeklerin bir tür dik kafalı köle veya gelişimi yüzyıllar önce durmuş bir hayvan cinsi olduğu yolundaydı.

Erkekler ne istiyordu? Amaçları birlik oldukları zaman ne kadar güçlü olduklarını göstermek miydi? Avladıkları bu görkemli geyik, uzun süredir baskı altında tutulan bilinçaltlarının isyan etmesine mi neden olmuştu? Erkeklerin daha önce avlanmış küçük hayvanları onarlı gruplar halinde öbek öbek yığdıklarını görüyordum. Fakat bu grupları her zamanki yöntemlerine göre değil, bilakis hayvanların büyüklüklerine, renklerine, derilerine, tüylerine, hatta dişi veya erkek olmalarına göre oluşturuyorlardı. Ölü geyiğin çevresinde her biri diğeriyle ilişkili, gizemli, hatta büyülü bir desen belirmişti. Ve son olarak da yaban otlarının tohumlarını öylesine yere serpiştirmeye başladılar.

Onların ne yaptığını biliyordum! Çatal Höyük erkeklerinin bu anda o çok eski eşitlik ilkesini bozduklarını bana kimsenin açıklamasına gerek yoktu! Ellerin ve ayakların toplam onar parmakları vardı; eski krallık da tam on krala sahipti. Fakat on sayısı erkekler için bambaşka bir anlama sahipti: Bu şekilde kadınların kutsal yedi rakamına karşı çıkmış oluyorlardı... İki dolunay arasında geçen dört kere yedi gün ve kutsal büyüklük olan yedi kere yedi gün. Kadınların on rakamı karşısında erkeklerin önünde zayıf düştükleri tek bir olay vardı: Hamileliğin on ayı...

Erkekler diğer küçük hayvanları geyiğin etrafına dizmek suretiyle, avlarının ne kadar büyük ve görkemli olduğunu göstermek istiyorlardı. Kadınlara geyiğin değerini işaret ediyorlardı. Krallara lâyık bir avdı bu. Geyiğin etrafındaki ilk çemberi güzel ve büyük kemirgenler teşkil ediyordu. Onlarla renkli kuşlar ve

ışıltılı semenderler arasında arkaik bir ilişki vardı. Ve sanki tesadüfen olmuş gibi, dişi hayvancıklar çemberlerin dışına, tohumların arasına gelişigüzel serpiştirilmişti.

Binlerce dağı ve binlerce vadiyi sadece bu yüzden mi aşmıştım? Kendime binlerce soruyu bu yüzden mi sormuş, sadece bu erkeklerin niyetinin ne olduğunu anlayabilmek için mi binlerce kez içimde gizli bir uğultu hissetmiştim? O kadar çok görmüş, o kadar çok yaşamış, fakat bir adım olsun ileri gidememiştim! Bunca zamandır izlediğim gerek iç, gerek dış yollar, görünürde bir hedef takip etmemesine rağmen, adım adım bir mucizeyi takip ediyor gibiydi. Bana karda veya çölün kumlarında bir ayak izi gibi gelen sıradan bir olay, uzun vadede hayal bile edemediğim kadar büyük sonuçlar doğurmuş olmalıydı! Aklıma Uruk'lu Gılgameş'in bana büyüyen bir şehri gösterdiği vizyon geldi. Orada da aslında Atlantis'le birlikte yok olmuş olması gereken pek çok şey tekrarlanmıyor muydu? Efsanelerin, hatıraların ve destanların, binlerce yıl sonra bir damla suya kavuştukları zaman derhal yeşeren tohumlar olması mümkün müydü?

Bundan sonra olacak olanların, çok önceden planlanmış olması mümkün müydü?

Artık en başından bu yana olduğumu sandığım o masum, hiçbir şeyden haberi olmayan kız çocuğu olmadığımı kavramaya başlıyordum. Ben dokunduğu her şeyi değiştiren tanrıça mıydım? İçimde o çok eski sırlar saklıydı ve bunlara şimdi de yüz tanrısal ME eklenmişti. Eski tanrıların beni bir düş sahnesiyle uyarmalarından önce, insanlara neler vermiştim acaba?

Ve ansızın çözümsüz bir ikilemin içine düşmüş olduğumu fark ettim: Ben insanları daha yüksek bir varlık seviyesine yükseltmek için yaratılmıştım, fakat artık dünya değiştiği ve eski koşullar var olmadığı için, bunu yapmam mümkün değildi!

Artık doğru olan neydi? Yaratılış sebebimden farklı davranmam mümkün müydü?

Ansızın iç gözümün önünde o kelebek resmi belirdi. Sonra da bir tomurcuk gördüm. Öylesine bir enerji ve güçle doluydu ki, patlamak ve tüm görkemiyle açmak için, ufacık bir sıcak esinti bile yeterli olacaktı. Bunun bir an önce gerçekleşmesini daha önce hiç bu kadar büyük bir özlemle istememiştim! Vücudunun her hücresinde bulunan eski görevin koruyucu zırhının bulunmadığı yeni İnanna, acaba nasıl bir şey olurdu?

İçime önce kaynar, sonra da buz gibi suların boşaldığını hissediyordum. Başımı omuzlarımın içine gömdüm. Tüm vücudum içten gelen bir fırtınayla sarsılıyor gibiydi. Etrafımdaki tüm bu gürültüye rağmen gözlerimin önünde Gri Ev'de gördüğüm resimler belirmeye başlamıştı. Bu kadınlara ve gelecekte yaşayacak kadınlara yeni bir şans tanıyacak bir sembol, bir anahtar var mıydı acaba? Çocukluğumun resimleri içimi ansızın güvenle doldurdu. İç sarayda çanların çaldığını, oğlanların ve kızların Duka-bölgesinin merdivenlerinde otururak öğretmenlerini dinlediklerini duyuyordum. Bedensel aşk hakkında hiçbir şey bilmeyen, bir anadan doğmamış olan biz genç tanrı ve tanrıçalar, farklı cinsiyetler arasındaki sevgi ve nefret hakkında tek kelime edildiğini şimdiye kadar duymamıştık. Biz, bir bütündük. Gök ve yer, Yin ve Yang, kendi ekseni etrafında sürekli dönen, bu yüzden de aşağıyı ve yukarıyı, iyiyi ve kötüyü, evet ve hayırı asla bilemeyen küçücük parçalar...

Tanrı ve tanrıçaların ölümlülerde olduğu gibi ne ahlâk değerlerine ihtiyaçları vardı, ne de yaşanılan ânın geçiciliğinden korku duymaya. Dünyanın tüm zamanına sahiptiler ve ne iyi, ne de kötü olmaya ihtiyaçları vardı. Olabilecek en kötü şey, bir tanrı veya bir tanrıçanın kendi başlarına hareket etmeleriydi. Bu ister bir ceza, ister bir yardım olsun, tanrısal bir felaket anlamına geliyordu, çünkü en küçük bir müdahale bile her şeyin kaynaklandığı ve her şeyin ulaşmaya çabaladığı yasaları tahrip ediyordu.

Peki ya tüm bir dünyanın yok olmasından sonra da bu geçerli miydi?

Gri Ev'deki resimlerden hiçbiri bana bu konuda yol göstermiyordu! Sadece karşımda duruyorlardı ve ben görmek istediğimi görüyordum. Onlar benim kendi benliğimin aynası, gidebileceğim tek yolun işaretçisiydiler: "Kendini tanı!"

Ve ansızın içimde büyük bir ışık patlaması ile her şeyi anladım: Eski tanrıçalar ve tanrılar, hiçbir zaman benim ve diğer birçoğunun düşündüğü gibi kudretli hükümdarlar ve göksel kraliçeler olmamışlardı! Hepimizin bildiği bir şeyi aramak hatasına düşmüştük. Gerçek tanrı ve tanrıçalar asla kurbanlar, dinsel ayinler ve kutsal törenler talep etmemişlerdi. Tıpkı denizler, gökyüzü, nehirler, okyanuslar ve rüzgârlar gibi... Gerçek tanrılar birer varlık değil, aksine kâinatın sonsuzluğu içindeki en küçük ve en büyük arasındaki ebedi uyum ve mükemmel birliktelik durumundan başka bir şey değildi. Tanrısallık, insanların ne yaptıklarını ve ne düşündüklerini görebildikleri bir tür aynaydı. Ancak kötü rahipler ve sözde bilgeler insanlar tarafından elle tutulmaz ve gözle görülmez olanın bir suretinin yapılmasına izin vermişlerdi.

Önümde yarı şeffaf, açık mavi bir ışıltı belirmişti. İçimde tüm bu zaman boyunca zayıflık olarak beliren gücün Tanrı Taşı'nın yardımıyla etrafımda güçlü bir hâle olarak belirmesini izliyordum. Zayıflık, kendisini tanıyanlar için, bir güç halini alabilirdi. Hiçbir şey söylemeden ve hiç hareket etmeden öylece duruyor, karşımdaki gruplardan hangisinin etrafımdaki ışığı yeni ve dişi bir tanrıçanın simgesi olarak kabul edeceğini bekliyordum.

Gürültü sona ermişti. Erkekler az önce yüksek sesle şarkılar söyleyip dans ettikleri yerde taş kesilmiş gibi donup kalmışlardı. Ter içindeki yüzleri artık ışıldamıyordu. Boş gözlerle yukarıya, bulunduğum yere doğru bakıyorlardı sadece. Fakat kadınlar

da artık öfkeli görünmüyorlardı. Onlar da tıpkı erkekler gibi oldukları yerde donup kalmışlardı. Vücudumu çevreleyen hâle ise yavaş yavaş solgunlaşmaya başlıyordu.

Erkeklerden birkaçı tek kelime etmeden evlere doğru yürüdüler. Tahtadan yapılmış büyükçe bir kutudan içleri oyulmuş taşlar aldılar, geriye döndüler ve az ileride otlayan yarı yabani keçilere doğru koşmaya başladılar. Ansızın keçilerin epey uzağında gözüme birtakım karartılar çarptı. Kurtlar! Gri-beyaz renkte, Oğul Kurt ve Dişi Kurt'tan oldukça küçük, fakat gene de onlara benzeyen hayvanlardı bunlar.

Erkekler beslemekle sorumlu oldukları keçiler büyük güçlüklerle yakaladıktan sonra onlarla birlikte nehrin kıyısına gittiler, içi oyuk taşı memelerinin altına yerleştirdikten sonra sütlerini sağdılar ve batmakta olan güneşin altında nehirde yıkanarak içlerindeki vicdan azabından arınmaya çalıştılar. Aynı zamanda kendilerine ne yapacaklarını söyleyecek kadınlardan da mümkün olduğunca uzak durmaya çalışıyorlardı.

Ben de düz damın kenarında bulunan tersine çevrilmiş bir sepetin üzerine oturdum, dirseklerimi dizlerime dayadım, başımı avuçlarımın içine aldım ve sessizce etrafımda olup bitenleri izlemeye başladım. İçimde bir miktar hayal kırıklığı vardı. Az önceki tezahürümün başka sonuçlar doğurmasını bekliyordum, fakat görünüşe göre her şey eskisi gibi kalmıştı. Sadece erkeklerin dansını sona erdirmiştim. Bu da bir başarı diye geçirdim içimden. Bu andan itibaren her şeyi izleyecek ve şehirdeki yaşamı değiştirecek en küçük bir davranışta bile bulunmayacaktım! Bu şehir, ancak tüm yasaların en doğal olanlarına bağlı kaldıkları müddetçe erkeklerin varlığını kabul edecek kadınlara ve annelere aitti ve bu yasalar tüm tanrılardan daha eskiydi!

Ve bir kez daha bu kadınlar şehrindeki erkeklerin birbirlerinden ne kadar farklı olduklarını düşündüm. Geyiği taşıyan güçlü kuvvetli adamlar, keçileri yakalamakta son derece beceriksiz

ve başarısızdılar. Bana Lepeno balıkçılarını anımsatan yuvarlak başlı, daha ufak tefek adamlar ise keçileri büyük bir ustalıkla yakalıyordu. Nehrin kenarına ilk onlar gelmişti. Buna karşın erkeklerin birçoğu ne yapacaklarını bilemez haldeydi. Diğerlerinden daha narin ve ince yapılı olan bu adamlar ürkek gözlerle şehre göz atıyor, oradan oraya koşarak çalıların ardına saklanıyor ve görünüşe göre bir kadınla karşılaşmaktan ödleri kopuyordu.

Gaia ve kadınlardan birkaçı ise bu arada meydanın ortasında öylece yatmakta olan ölü geyiğin yanına gitmişlerdi. Ben de ayağa kalktım, aşağı indim ve onların arasına karıştım. Gaia sanki hiçbir şey olmamış gibi davranıyordu. Paytak adımlarla geyiğin etrafında dolanıyor, sanki hiç görmüyormuş gibi diğer küçük hayvanları ayağıyla kenara itekliyordu. Arada sırada hayvanın üzerine eğilerek derisini, toynaklarını, boynuzlarını ve dişlerini inceliyordu. Parmakları ölü hayvanın vücudundaki tek yara izinden akan kurumuş kanların üzerinde dolaştı. Ve ansızın kemerinden bal rengi çakmaktaşı bir bıçak çekti. Gaia şehre varışımın ikinci gününde diğer süsleri olan cilalanmış obsidiyenden yapılmış aynası, incileri, deniz kabukları, kolyeleri ve alınlıklarıyla birlikte bu bıçağı bana göstermişti. Bunu ona bundan birkaç yıl önce Toros Dağları'nın güneyindeki denizin ötesinden gelen ve kuzeye doğru gitmekte olan göçebeler vermişti. Daha doğrusu Gaia bana bunun böyle olduğunu söylemişti. O zamandan bu yana bu bıçak zihnimi meşgul edip duruyordu, çünkü bana çok eski zamanlarda bir insan öldürdüğüm benzer bir bıçağı hatırlatıyordu.

Gaia, kemikten yapılmış kabzası birbirine sarılmış iki yılan şeklinde işlenmiş olan bıçağı havaya kaldırdı ve ölü geyiğin göğsüne sapladı. Bıçağı hızla yukarı aşağı hareket ettirerek kanlı yarayı genişletti ve elini içeri sokarak hayvanın kalbini büyük bir güçle yerinden söktü. Sonra doğruldu ve zafer dolu bakışlarla etrafını süzdü.

"Evet? Ne diyorsunuz?" diye bağırdı yüksek sesle. "Bu hayvanın kalbi hasta değil! Keçi çobanları tamamen sağlıklı bir geyiği öldürmüşler!"

Bunun üzerinde sayıları iki düzineden fazla olan kadın ve kızlar hep bir ağızdan konuşmaya başladılar. Fazla bir şey anlamamama rağmen, onların Gaia'nın elindeki kalbi inanmaz bakışlarla incelediğini hissediyordum.

Gaia kalbi hızla elinden fırlatıp attı. Kurt benzeri birkaç hayvan meydanın kenarındaki çalıların arasına düşen kanlı organın üzerine saldırmış ve bu lezzetli lokma için birbirleriyle kıyasıya mücadele etmeye başlamışlardı. Onların ufak bir lokma için böyle bir hırsla dövüşmeleri karşısında yüreğim cız etmişti. Bu hayvanlarda gururun zerresi bile yoktu. Gerçekten de bunların bir zamanlar bana yoldaşlık etmiş olan kurtların soyundan gelmiş olmaları mümkün müydü? Aradan o kadar çok zaman geçmişti ki! Ve bu hayvanların buraya gelmek için geride bıraktıkları yol o kadar uzun olmalıydı ki!

Gaia yan taraftan bana seslenince irkilip toparlandım. Bana her zamanki gibi davranıyordu. "Böyle bir şey daha önce hiç olmamıştı" dedi başını sallayarak. Tahta bir kovanın yanına giderek, yine tahta bir kepçeyle ellerinin üzerine biraz su döktü. "En azından biz burada yaşadığımız süre zarfında değil..."

"Sizi bu kadar kızdıranın ne olduğunu bir türlü anlayamıyorum" dedim ona. Gaia öfkeli bir şekilde homurdandıktan sonra, düşünceli bir tavırla alt dudağını kemirmeye başladı. Tüm bu yıllar boyunca üçüncü kez, hayır, hatta dördüncü kez, bir tanrıçaya ya da başrahibeye benzememelerine rağmen, toplumsal işbölümünde baskın rol oynayan kadınlarla karşılaşıyordum. Kral Adası'nda bu kadınlardan hiçbiri pazar yerinin veya liman bölgesinin dışına adımını bile atamazdı. Bu güçlü ve kendine güvenen kadınların hiçbiri öyle genç ve ince değildi. Ama'nın yanardağ mağarasında pek dikkatimi çekmemiş ol-

masına rağmen, Fjörgyn ve Slava'nın benim kadar ince ve uzun boylu olmamaları oldukça önemli denilebilecek sorunlara neden olmuştu. Bu kadınlar, dış görünüşlerinin benden oldukça farklı olmalarına rağmen, yine de kabilelerindeki diğer erkek ve kadınlara, hatta sırasında bana da iradelerini kabul ettirmişlerdi. Nasıl oluyordu da bu kadınlar toplumlarındaki en küçük bir olaya bile hükmedebilecek gücü kendilerinde buluyorlardı? Aralarında bir tanrıça olmamasına rağmen, nasıl olup bunca zamandır erkeklerden daha güçlü kalabilmişlerdi?

Bunu sadece sahip oldukları tecrübe, özel becerileri ve diğer yetenekleri ile açıklamak mümkün değildi. Elbette ki bu lider kadınlardan her biri özel yeteneklerini kendi lehine kullanmıştı. Fakat tüm bir kabilenin anası olarak kabul edilmek için tek başına fiziki güç, güzellik ve zekâ yeterli değildi. Bir kadının topluluğun en büyük anası olarak kabul edilmesi için sahip olduğu çocukların sayısı veya yaşı bile belirleyici değildi. Bu güçlü kadınların sahip oldukları kudret, yaşam, ölüm ve erkeklerin gizemleriyle ilgili bir şeylerden kaynaklanıyor olmalıydı...

"Sizi hayrete düşürenin ne olduğunu bana neden açıklamıyorsun?" diye sordum Gaia'ya aslında bambaşka bir şey bilmek istememe rağmen. "Ne oldu ki? Erkekler bir geyik avlamış. Bu bir avcı grubu için alışılmadık bir şey değil ki!"

"Evet, haklısın" diye içini çekti Gaia. "Erkeklerimiz bir geyik avlamışlar. Yeniden avcı olmak istiyorlar. Fakat onlar artık birer avcı değil, anlıyor musun?"

"Bir geyik avladıklarına göre, avcı olmalılar" diye karşılık verdim. Ansızın diğer kadınlar gülmeye başladılar. Ellerini ağızlarının önünde tutarak, giderek yükselen kahkahalar atıyorlardı.

"Hayır, İnanna!" Şimdi Gaia da gülüyordu. "Erkekler artık avcı değil! Ne burada, ne de dağların öte tarafında! Evet, eskiden, henüz evlerimiz yokken... O zamanlar hepimiz birer avcıydık. Binlerce yıl önce hepimiz av peşinde koşmak zorunday-

dık. O zamanlar kuzeyde yaşıyorduk..." Eliyle kuzeydoğuyu işaret ederek tekrar etti: "Kuzeydeki büyük buzların sınırında yaşıyorduk, çünkü orada mamutlar, sığırlar ve diğer büyük hayvanlar sürüler halinde yaşıyordu. Fakat biz kadınların çocukları vardı. Onlar ayaklarımıza bağ oluyordu. Oradan oraya göç ediyorduk. Erkeklerin peşinden gidiyorduk. Hayvanların peşinden gidiyorduk. Hayvanların peşindeki erkeklerin peşinden gidiyorduk..."

Diğer kadınlar seslerini kesmiş, Gaia'yı dinliyorlardı. Bana yaptığı açıklama, tümüne yönelik bir konuşmaya dönüşmüştü.

"Üzerlerini ağaç dallarıyla örttüğümüz büyük deliklerde Ur yakalıyorduk. Sadece yiyecek ve erzak olarak değil... Boynuzlu Ur aynı zamanda aya sunduğumuz bir kurbandı. Onun ölümü bizim yaşamamız anlamına geliyordu. Kadınların kanamaları başladığı zaman, bedenlerimizdeki yara bize acı vermeye başladığı zaman onu kurban ediyorduk, çünkü ay bizden çok uzaktaydı... Ayı öldürüyor, onunla birlikte bize acı veren her erkeği de öldürüyorduk... Onlar avcıydı, fakat biz daha güçlüydük... Her ay, her yirmi sekiz günde bir, yeni bir kurban veriyorduk..."

Bu kadar eski anıları daha önce hiç dinlememiştim, fakat Gaia sanki diğerlerine değil, bana bir şeyler anlatmak ister gibiydi. Havanın kararmış olmasına rağmen Gaia henüz sözlerini bitirmemişti. Yumruklarını kalçalarının iki yanındaki yağ katmanlarına dayamıştı ve odanın beş, altı yerinde meşaleler yanıyordu.

"Onlar avlıyor, biz topluyorduk" diye sözlerine devam etti Gaia. Sesi giderek yükseliyor ve daha kudretli bir ton alıyordu. "Sonra hava ısınmaya başladı. Hayvanlar bu durumdan hoşlanmadılar ve büyük sürüler halinde buzların peşinden gitmeye başladılar. Artık takip ve av son derece zorlaşmıştı ve çocuklarımızla birlikte onların peşinden gitmekte zorlanıyorduk. Artık

erkeklerimizi günler, hatta haftalar boyu göremez olmuştuk. Açlıktan ölmemek için giderek daha fazla toplamak zorunda kalıyorduk. İşte bu zamanda ilk tanrılar ortaya çıktılar..."

Bir an için durdu ve onda daha önce görmediğim bir mutlulukla gülümsedi. Nerede olduğunu ve ne söylemek istediğini unutmuş gibiydi. Bir an için gözlerini kapadı, sonra içini çekerek konuşmaya devam etti: "Onlar bizimkilerden çok farklı erkeklerdi! Neden söz ettiğimi gayet iyi biliyorum! Onlar göğün ve yerin tüm sırlarını biliyorlardı. Bizden önce yaşamış olan kadınlara her şeyin nasıl oluştuğunu, daha önce aklımıza bile gelmeyen otların, bitkilerin ve tohumların nasıl yenileceğini öğrettiler. Artık kimsenin avlanmak ve öldürmek zorunda olmadığını öğrenmiştik. Sonunda erkeklerimiz bile en eski zamanlardan bu yana sürdürdükleri avlanmaktan vazgeçtiler. Artık onlar da toplayıcı olmuşlardı ve biz nasıl çocuklarımızı emziriyorsak, onlar da yaşlı ve işe yaramaz hayvanların çobanı olmuşlardı. Ormandan başka erkekler geldiği zaman onları yataklarımızdan kovup dışarı attık. Fakat bu erkekler de bizim toprakta yetişen besinlere sahip olduğumuzu gördükleri zaman, bir işe yaramamaya başladılar. Yine de onlara kulübelerimizde küçük yataklar verdik. Bunu neden yaptığımızı hâlâ kendi kendime soruyorum... Birkaç yüzyıl önce ise onları da aramızdan kovup, kuzeyden gelen güçlü erkekleri aramıza kabul ettik. Bu adamlar beraberlerinde kurtlar getirmişlerdi... Sanki aynı türden yaratıklarmış gibi onları takip eden evcil kurtlar. Fakat sonunda bu erkeklerin de ne hale geldiğini kendi gözlerinle gördün! Zamanı gelince onların yanımıza gelmelerine izin veriyoruz. Fakat onlar günlerini boşa geçirip duruyorlar. İşe yaramaz keçi çobanları. Palavracılar. Oysa başaklar onlar olmadan da olgunlaşıyor. Genç hayvanlar onlar olmadan da yetişiyor. Çocuklar onlar olmadan da büyüyor. Tanrıların gelmesinden çok önce bile... yaşam ve ölüm üzerine karar veren bizlerdik! Evet, bu bir gerçek:

Biz kadınlar, yaşamlarımızı artık ne için yaratıldıklarını bile bilmeyen erkekler olmadan da, en iyi şekilde sürdürebiliriz..."

"Bunu gerçekten yapabilir misiniz?" diye sordum onlara. Kadınlar ağızlarını ardına dek açarak, şaşkınlıkla bana bakmaya başladılar.

"Elbette yapabiliriz bunu!" dedi Gaia kesin bir sesle.

"Fakat artık erkekler... ve onların cinsel organları olmaksızın... bedenlerinizin derinliklerine inen mağaralarda yeşerecek tohumları nereden bulacaksınız?"

"Sen neden söz ettiğini gerçekten biliyor musun?" dedi Gaia anlayışlı bir gülümsemeyle bana bakarak. Tepeden tırnağa kıpkırmızı kesildiğimi hissettim.

"Senin pek çok yaz ve pek çok kış gördüğünü biliyorum" diye devam etti Gaia. "Fakat sana baktığım zaman karşımda en fazla on yedi, on sekiz yaşlarında bir kız görüyorum. Senin yaşlarında bir kadının kaç çocuğa sahip olabileceğini biliyor musun? Hayır mı? O halde etrafına bak! Şuradaki kadın on yedi yaşında... şimdiye kadar üç canlı, bir de cansız çocuk doğurdu. Şuradaki ise on altı yaşında ve dört çocuk doğurdu. Birbirine tıpatıp benzeyen iki tane ikiz..."

"Ben kendi hakkımda konuşmak istemiyordum" dedim endişeyle.

"Pekâlâ, o halde sana sorunun cevabını vereyim. Erkeklere artık ihtiyacımız yok, çünkü onlarla yılda bir kere Kutsal Düğün düzenlemek bizim için yeterli. Sonra onlara ihtiyacımız kalmıyor ve yanımızdan kovuyoruz. Avcı olmak isteyen tembel çobanlar olarak öylece yaşayıp gidiyorlar..."

Bu kadınlar şehrinde beni neyin beklediğini yavaş yavaş anlamaya başlıyordum.

Sonraki iki gün, evlerin erzak odalarındaki yiyeceklerin büyük meydana taşınması ve istiflenmesi işleriyle geçti. İlkbahar bay-

ramından tam yedi gün önce, sabahın çok erken bir saatinde, kulaklarımda yankılanan yüksek ve ritmik çığlıklarla uyandım. Tıpkı tepe-şehrinin önündeki tozların içinde uyandığım ilk sabah duyduklarıma benziyorlardı. Derhal ayağa kalktım, ateşin közlerinin üzerindeki beyaz külleri üfledim ve yeni odunlar ilave ettim. Büyük bir kil çanağın içindeki suyun bir kısmını içtim, alelacele yıkandım, duvardaki bir dikene asılı tütsülenmiş geyik etinden bir parça aldım ve merdivene doğru yürüdüm.

Bu çığlıkların nereden geldiğini anlayabilmek için, en tepedeki damın üstüne çıkmak zorunda kalmıştım. Sabah güneşi kızıl yuvarlağını henüz doğudaki dağların üzerinden ayırmamıştı. Başımı biraz eğerek doğan güneşi selamladım. Yavaş yavaş büyük ve tanrısal bir erkek kardeşe sahip olduğum düşüncesini kanıksamaya başlıyordum. Güneş bütün gece boyunca süt banyosu yapmış gibi duruyordu. Göğün mavi tonları ile ormanın karanlığı, mor bir ışık şeridi ile birbirinden ayrılıyordu.

Yavaş akan nehir ile tepe-şehrinin arasındaki büyük meydanda toplanmış olan kadınlar, şimdiye kadar görmediğim bir şekilde süslenmişlerdi. Saçlarında akbaba tüyleri vardı, vücutlarının çıplak olan üst kısımlarına renkli çemberler ve siyah zikzaklar çizmişlerdi. Yaşlı kadınlar dizlerine kadar uzanan keten etekler giymişlerdi; ilkbahar bayramı esnasında henüz detaylarını öğrenemediğim bir törenle kadınların arasına katılacak gençlerin üzerinde ise sadece geniş bir kemer ve önlerini kapatan bir parça kumaş vardı. Bunun dışında kollarında ve bacaklarında çeşitli kayışlar, bilezikler, yüzükler ve süsler göze çarpıyordu.

Genç kızlar kollarını iki yana açarak bir çember oluşturmuş, dans ediyorlardı. Yaşlı kadınlar ise ellerini çırparak giderek süratlenen bir tempo tutuyor, bu arada gökte uçan kuş sürülerinin seslerini anımsatan "chicka-chacka" şeklinde çığlıklar atıyorlardı. Bu ilginç gösteriyi merakla izliyor ve ne anlama geldi-

ğini kavramaya çalışıyordum. Bir süre sonra dans edenler çift sıra halinde dizildiler ve ağır adımlarla nehir boyunca güneye yürümeye başladılar. Onları takip etmeye karar verdim ve damdan dama atlamaya başladım.

Tepenin en altındaki evlere ulaşmak üzereyken, ansızın tam önümdeki evin damındaki boşluktan dışarı garip görünüşlü bir yaratık fırladı. Karşımdaki kadın etekliği giymiş, renkli tüylerle süslenmiş, başına boğa boynuzları takmış olan bu varlığı arkadan görüyordum. Fakat hareketlerinden onun bir erkek olduğunu anladım.

Ansızın adam beni gördü ve tüm vücuduyla titremeye başladı. Sonra korku dolu bir çığlık atarak paldır küldür evin merdiveninden aşağı indi ve var gücüyle koşmaya başladı. Uzun süre onun ardından bakarak başımı salladım. Kadınlar şehrinde bir şaman bulunduğundan haberim yoktu. Korku dolu çığlıklar atmaya devam eden siluet, tökezleyerek nehir kenarına doğru koşmaya devam ediyordu. Her gün olduğu gibi bugün de erkekler sık sıralar halinde suyun kenarına çömelmiş, kutu benzeri tahta kalıpların içine yumuşak kil doldurmakla meşguldü. Bir süre onları izledim ve gerçekten her şeyin Gaia'nın anlattığı gibi olup olmadığını düşündüm. Kadınlar şehrinde farklı ırklardan erkeklerin bir arada yaşıyor olması bana gerçekten de son derece garip geliyordu.

Büyük meydanı geçerek kadınların çalılarda ve küçük ağaçlarda bıraktıkları izleri izlemeye başladım. Nehirden aşağı bir süre yürüdükten sonra arkamı döndüm. Epeydir yokuş aşağı indiğim için, tepe-şehri artık görünmüyordu. İlk kez yalnız başıma şehirden ayrıldığımın farkındaydım. Kimse benimle ilgilenmiyordu. Oysa Gaia ve diğer kadınların beni görmüş olduklarından emindim. Onların ne yaptıklarını müthiş merak ediyordum. Kadınların izleri nehrin kıyısındaki sazlık alanın içinden geçti, doğuya doğru döndü ve yerden fışkıran filizlerle ye-

şil bir halıya dönüşen bir tarlanın kenarına kadar devam etti. Tüm bu zaman boyunca sürekli olarak önümdeki kadınların "chicka-chacka" çığlıklarını duyuyordum.

Ve ansızın beni son derece ürküten bir şey oldu. Çalılıkların arasından çıkan güçlü kuvvetli, ter içinde kalmış genç bir adam, doğruca karşıma çıktı. Bir müddet hor gören bakışlarla birbirimizi süzdük. Delikanlının büyük ve yuvarlak gözleri, kıvır kıvır siyah saçları, dolgun ve yarı aralık dudakları vardı. Yutkundukça gırtlağının inip kalktığını ve karnındaki kasların heyecandan kasıldığını görebiliyordum. Üzerinde giysi olarak sadece beline bağladığı bir hayvan derisi vardı ve omuzuna bir çapa atmıştı.

Kadınlar şehrine geldiğimden bu yana ilk kez bu kadar yakınımda duran bir erkekle karşılaşıyordum. Bu genç adam vücuduna hiçbir boya sürmemişti ve hiçbir süs takmamıştı. İlk bakışta Osiris'e ne kadar benzediğini görünce içim cız etti.

"Daha ileri... gitme..."

Sesi yumuşak ve heyecanlıydı. Uzun, çok uzun zaman önce sevdiğim sese benziyordu. Genç adama dikkatle baktım. En fazla on altı yaz görmüş olmalıydı.

"Neden daha ileri gitmeyeyim?" diye sordum ona ve içimdeki heyecan beni şaşırttı.

"Ben... Kadınların nereye gittiğini görmesen daha iyi olur. Onlar... ölüleri almaya gittiler!"

"Hangi ölüler?" diye sordum şaşkınlıkla. Onun benden ne kadar çekindiğini ve benimle konuşabilmek için ne büyük çaba harcadığını rahatlıkla görebiliyordum. Benden iki baş kadar daha kısaydı, fakat biraz daha yüksek bir yerde durduğu için, birbirimizin gözlerinin içine bakabiliyorduk. Bir an için kollarındaki ve bacaklarındaki kalın kasları izledim. Güçlü birisiydi ama aynı zamanda alçakgönüllü ve saygılı. Gaia'nın tepe-şehrinin erkekleri hakkında söylediklerini hatırladım ve bu aşağılamanın sebebini bir türlü anlayamadım.

"Hangi ölüler?" diye sordum bir daha. Aslında onun beni neden engellemek istediği umurumda bile değildi. Sadece onun biraz daha konuşmasını sağlamaya çalışıyordum.

"Bu yılın ölülerini..."

Kaşlarımı kaldırdım ve boş gözlerle ona baktım.

"Akbabalar Meydanı'ndan" dedi delikanlı. "Bunu bilmiyor musun?"

Hayır anlamında başımı salladım. Bu âna kadar ne Gaia, ne de başka bir kadın, şehrin ölülerinin nereye ve nasıl gömüldüğü konusunda hiçbir şey söylememişti.

"Sen... İnanna'sın" dedi biraz daha cesaret kazanmış olan delikanlı, "beyaz tanrıça..."

"Evet" diye başımı eğdim ve gülümsedim "Ya sen kimsin?"

"Enkimdu, Gaia'nın ikinci oğlu."

Delikanlı hoşuma gitmişti. Hatta çok hoşuma gitmişti. Yukarı bakarak gökyüzündeki erkek kardeşime göz kırptım. Fakat bir bulut güneş tanrısının yüzünü kararttı.

"Defol buradan, seni gidi yer solucanı!" diye bağırdı bir an sonra başka bir ses. "Bu tanrısal kadın senin gibi bir yaban otu ayıklayıcısını seçecek değil ya! O ancak benimle birlikte olabilir! Benimle! Çobanların tanrısı, gelmiş geçmiş en iyi avcı, gerçek bir tanrının oğlu olan Tammuz'la!"

Sesin geldiği yöne doğru baktım. Üzerine bir leopar postu atmış olan genç bir adam çalılıkların arasından çıktı ve büyük bir azametle bize doğru yürümeye başladı. Bu genç adam bana beni kendi şehrinin kraliçesi ve tanrıçası yapacağını vaat eden Gılgameş'i hatırlatmıştı. Tammuz'un boynunda yırtıcı hayvan dişlerinden yapılma bir kolye vardı, sağ elinde ucu ateşte sertleştirilmiş üç ayak uzunluğunda bir mızrak taşıyordu. Geniş kemerinde çakmaktaşından yapılma pek çok bıçak vardı. Düz ve siyah saçlarını bir deri parçasıyla ensesinde toplamıştı.

Ona bir hayalet görmüş gibi baktım. Tammuz bu muydu?

Gaia'nın sürekli olarak hakaretler yağdırdığı oğlu? Benim vahşi bir hayvan, çocuk yiyen bir canavar gibi tasavvur ettiğim adam? Karşımdaki güçlü-kuvvetli genç adam, Duka-bölgesindeki Seçilmiş'lerin hayranlık dolu bakışlarını bile üzerinde toplayabilirdi.

"Hayır!" diye güldüm inanmaz bir tavırla. "Tammuz sen olamazsın! Sen o değilsin!"

Sözlerimi duyan delikanlı önce hafifçe irkildi. sonra da mağrur başını kaldırarak gözlerini bana dikti.

"Ben şehrin tüm kadınlarının ilkbahar bayramında birlikte olmayı arzuladığı Tammuz'um! Çoban yerine avcı olmak istediğim için annem beni dışlıyor, fakat onun dışındaki tüm kadınlar evlerindeki ateş yerlerinde geceler boyunca güzel kokulu otlar yakıyor! Hepsi de beyaz kemiklerin beni kendileri için seçmesini istiyor..."

"Pek alçakgönüllü sayılmazsın, değil mi?" diye sözünü kestim alaycı bir ifadeyle.

Mızrağını kaldırdı ve sivri ucunu Enkimdu'nun çenesinin bir karış altına yaklaştırdı. Yakışıklı delikanlı utanmış ve korkmuş görünüyordu.

"Neden onun bu küstahlığına karşı koymuyorsun?" diye sordum ona. Enkimdu yavaşça başını salladı.

"Çünkü onu tanıyorum" diye karşılık verdi. "Ona karşı koyacak olursam ilk iş olarak bakımından benim sorumlu olduğum tarlanın altını üstüne getirir, ekinleri hayvanlara çiğnetir, kurban otlarımın arasına zehirli bitkiler yerleştirir, sonra da uykuya dalıp dikkat etmediğimi söyleyerek beni suçlar!"

"Bunu neden yapsın ki?"

Enkimdu ile olan karşılaşmamda beni bir an için kaplayan büyünün uçup gittiğini hissettim.

"İlkbahar bayramında benim olmanı istiyorum" dedi Tammuz geniş bir gülümsemeyle. Az kalsın ardına kadar açılan ağ-

zımı kapamayı unutacaktım. Şaşkınlık ve inanamazlık dolu bakışlarla Tammuz'a bakmaya başladım.

"Ciddi olamazsın... Çatal Höyük'te ne zamandan beri bir erkek bir şey isteyebiliyor? Bunu öğrendiği zaman annenin ne diyeceğini tahmin..."

"Hiçbir şey öğrenmeyecek, çünkü ona hiçbir şey söylemeyeceksin! Elbette sen de, Enkimdu!"

Mızrağının sivri ucunu bir kez daha kardeşine yöneltmişti.

"İndir şunu!" dedim sert bir sesle.

Tammuz bana baktı ve sadece güldü.

"Pekâlâ Tammuz! Gaia'ya hiçbir şey söylemeyeceğim! Şimdi önümden çekil ve geçmeme izin ver!"

"Her zaman seni düşündüm... Bir erkekle beraber olduğu zaman aklına gelen ilk şeyin çocuk yapmak olmadığı beyaz bir tanrıça... Avlanmaya gittiğimiz zaman en az benim kadar hızlı koşabilen bir sevgili, bir kız arkadaş, bir kadın..."

"Sen ne söylediğinin farkında değilsin!"

"Ben ne istediğimi çok iyi biliyorum! Fakat sen bir erkeğin ne demek olduğunu biliyor musun?" Mızrağını bana çevirdi ve ucuyla boynumdaki Tanrı Taşı'na dokundu.

"Senin hakkında çok şey biliyorum, İnanna! Geceler boyunca senin hakkında konuşan kadınların anlattıklarını dinledim. Senin göbek deliğin yok ve kadınlar ne bir annen, ne de bir baban olmadığını söylüyorlar. Hatta senin dişilik organının kanadığından ve içine bir erkeklik organı alabileceğinden bile kuşkulular..."

"Bu doğru değil! Zaten bu sizi ilgilendirmez! Ne kadınları, ne de seni..."

Kendimi savunmam gereken bir konuma düştüğüm için kendime kızıyordum. Bu kendini bilmez delikanlıyla neden konuşuyordum ki?

"Bırak geçeyim!"

Tammuz sırıtmaya devam ederek başını salladı. "Geri geliyorlar" dedi sonra. "Kemiklerin takırtısını işitiyor musun? Seni az önce büyücünün kötü ruhlardan arındırdığı bu yol üzerinde görürlerse hiç iyi olmaz."

Son derece garip bir durumda olduğumu biliyordum. Tammuz adı verilen bu utanmaza boyun eğmek istemiyordum, fakat Çatal Höyük'te hüküm süren örf ve adetler hakkında ne biliyordum ki? Nitekim mantığın ağır basması uzun sürmedi. Hiçbir şeyden korkmadığımı ona ispatlamanın ne anlamı vardı? Tammuz bir müddet daha sırıtmaya devam etti, sonra dudakları bir öpücük gönderircesine büzüldü. Hemen sonra da çalıların arasına dalarak gözden kayboldu. Kadınların "chicka-chacka"ları giderek yaklaşıyordu.

"Dikkat et, tanrıça!" dedi Enkimdu alçak sesle. "Şimdi gerçekten de dikkatli olmalısın! Yaşadığım müddetçe sana hizmet edeceğim. Ben de en az onun kadar kuvvetliyim, fakat o istediği bir şeyi daima elde eder!

DÜNDEN VEDALAŞMA

Bilmediğim ve açıklayamadığım bir sebepten ötürü, bu iki genç adamın uyarılarını dikkate aldım. Enkimdu da kardeşi kadar çabuk bir şekilde ortadan kaybolmuştu. Muhtemelen kadınlar gelmeden önce evlerin yanına gitmeye çalışacaklardı. Ben de gereksiz bir riske atılmayı uygun görmediğim için arkamı döndüm ve geldiğim yolda yürümeye başladım.

Çatal Höyük'e ulaşmak üzereyken, ansızın karşımda bir çocuk grubu gördüm. Güvenli bir mesafede durmak koşuluyla, nehrin kıyısına inmiş iki genç yaban boğasının etrafında hoplayıp zıplıyorlardı. Aynı anda vahşi hayvanların kısa bir zaman zarfında ikinci kez tepe-şehrinin yakınlarına kadar gelmeye cüret ettiklerini fark ettim. O zamana kadar neyin eksikliğini hissettiğimi de ancak şimdi fark ediyordum. Ren avcıları hayvanlarla çok yakın ilişkiler içindeydi, Lepeno balıkçıları da bir ölçüde öyle, fakat buraya geldiğimden bu yana evlerle nehir arasında avcıların getirdiği ölü geyikten başka büyük bir hayvan görememiştim. Sonra aklıma yaban keçileri ve ölüler tarlasının üzerindeki akbabalar geldi. Onlar Çatal Höyük insanlarının yaşamlarına eşlik ediyorlardı, fakat Oğul Kurt ve Dişi Kurt gibi gerçek birer yoldaş değildiler.

Gaia'nın evinin duvarlarında asılı olan boğa başlarını düşündüm. Çok uzun zaman önce şehrin sakinleri ile sığırlar arasında neredeyse kutsal denilebilecek bir ilişki bulunmuş olmalıydı! Şimdi de insanlara yaklaşmaktan ürkmeyen iki boğa görüyor-

dum. Bunun yaklaşan ilkbahar bayramıyla bir ilişkisi olabilir miydi? Yoksa kurtların -benim kurtlarımın- ortaya çıkışı kimsenin yaşamadığı geniş düzlüklerde başka hayvanların varlığına mı işaret ediyordu?

Kendi kendime gülümsedim, derin bir nefes aldım ve hızlı adımlarla nehrin kenarındaki yamacı tırmandım. Sonra da onları gördüm: Çeşitli hayvan grupları ürkek adımlarla ormanın kenarından şehre doğru yaklaşıyordu. Elimi gözlerimin üzerine siper ederek baktığım zaman inekler, koyunlar, yaban eşekleri ve küçük yaban domuzları fark ettim. Fakat görünüşe göre bu hayvanlar şehre doğru değil, doğruca benim üzerime geliyorlardı.

Kısa bir duraksama ânından sonra, ben de onlara doğru yürümeye başladım. Bu arada şehrin kadınları bütün bir yılın ölülerinin kemiklerini taşıyarak nehir boyunca şehre doğru yürümeye devam ediyorlardı. Dikkatle etrafıma bakınmama rağmen, onları göremedim. Sadece geniş kanatlarını açarak havada süzülen akbabalar, bana onların nerede olduğunu işaret ediyorlardı.

Ormana doğru yürümeye devam ettim. Evet, tam düşündüğüm gibiydi. Hayvanlar bana geliyordu... tümü bana geliyordu! Yanaklarımdan aşağı yaşlar süzülüyordu ve bunun neden böyle olduğunu, bu hayvanların nereden geldiğini bilmek istemiyordum. Hayvanlar beni tanıyor, benim bir tanrıça olduğumu hissediyorlardı.

Birkaç küçük oğlak kucağıma doğru sıçramaya başlamıştı. Onların üzerine doğru eğildim ve boynuzlarının arasını okşadım. Uzun sakallı iki teke yanıma yaklaşarak bacaklarımı koklamaya başladılar. Sırtlarını okşadığım zaman kuyrukları sevinçle havaya dikildi. Sonra yarım düzine kadar küçük, tombul domuz, sevinçli homurtular çıkartarak yanıma yaklaştılar. Üç mağrur yaban eşeği önümde şaha kalkmıştı. Sanki beni tanıdıklarını belli etmek istiyorlardı.

Yanıma yaklaşmaya çalışan hayvanlar etrafımı çevrelemişti. Bir süre sonra kurtlar belirdiği zaman heyecanla gıdaklayan yaban tavukları, kanat çırpan yaban ördekleri, hatta heyecanlı heyecanlı gaklayan yaban kazları bile ürküp korkmadılar. Sekiz yüzyıl kadar önce Tuna Nehri'nin üstündeki kaya terasında geçirdiğim o olağanüstü yaz mevsiminde onlara verdiğim sözlerin hâlâ geçerli olduğunu artık çok iyi biliyordum!

Akşam olmuştu. Hayvanlarla vedalaştıktan sonra mutlulukla dolu olarak kadınlar şehrine geri döndüm. Sığırların, keçilerin, koyunların ve yaban tavuklarının bir kısmı beni takip etti. Geri dönüşümü şehre erkeklerin yaptığı gibi çılgınca haykırışlarla değil, bir zamanlar iç sarayda söylenen çok eski bir şarkıyla belirtmeyi tercih ettim. Bu şarkı çoktan yitip gitmiş eski bir zamandan söz ediyordu. İnsanlarla hayvanların birbirleriyle konuşabildiği çok eski bir zamandan...

Çatal Höyük kadınları korkuyla yolumdan çekiliyordu. Çocuklar ise bana doğru gelmeye başlamışlardı. Benim ve hayvanların etrafını çevirdiler, karanlıkta iki büklüm yürüyerek sığırların, keçilerin, koyunların ve yaban tavuklarının seslerini taklit etmeye çalıştılar. Nehirle evler arasındaki büyük meydanda gürültülü, fakat neşeli bir alay şeklinde ilerliyorduk.

Erkeklerden bir kısmı meydanın etrafına çukurlar kazmakla meşguldüler. Yeni kazılmış toprağın üzerine üşüşerek heyecanlı gaklamalarla solucan arayan yaban tavuklarının kanat çırpışlarından ürkerek geriye çekildiler. Büyük bir saz sepeti ters çevirerek üzerine oturdum, bacaklarımı öne uzattım ve pırıl pırıl bir yüzle etrafıma bakındım.

Gaia karanlık bir fırtına bulutu gibi üzerime geliyordu.

"Bu da neyin nesi!" diye kükredi bana bakarak. "Tüm bir yılın ölülerini keçilerin melemeleriyle rahatsız mı etmek istiyorsun? Bu bir tanrıçaya yaraşır bir davranış mı?"

"Benden ne istediğini anlamıyorum" diye karşılık verdim ona. "Bu hayvanlar benim yoldaşlarım. Onların hasretini çok uzun zamandır çekiyordum."

"Burada hayvanlara yer yok! Yoksa zorlukla biriktirdiğimiz her şeyi yemelerini mi istiyorsun?"

"Buradakiler hepimize yeter!"

"Ya tarlalarımız?"

"Size tarlalarınızdan daha fazla verim almayı, daha büyük başaklar yetiştirmeyi öğreteceğim."

"Bunu nereden bileceksin ki?"

"Ansızın her şeyi hatırladım" diye karşılık verdim gülümsemeye devam ederek.

"Kuşlar taneleri yerse, keçiler, koyunlar, sığırlar ve domuzlar tüm yeşilliği yok ederse, senin büyülerinin ne faydası olur ki?"

"Kurtlar böyle bir şeyin olmamasını sağlayacaklar!"

"Kurtlar mı? Kurtlar mı dedin? Kurtlar önce küçük çocuklara, sonra da kuzulara saldıracaklardır!"

Enkimdu'nun Gaia'nın arkasına dikildiğini gördüm. Fark ettirmeden başıyla bana işaret etti.

"O halde erkekler de kurtlara dikkat etmeli" diye karşılık verdim. Gaia yumruklarını sıktı ve yere tükürdü.

"Amma da aptalca sözler!" diye bağırdı öfkeyle. "Senden bıktım artık! Arkamdan ne işler çevirdiğini bilmediğimi mi sanıyorsun? Biz kadınlar matem içinde ölülerin kemiklerini buraya getirirken sen önce Enkimdu'yla, sonra da Tammuz'la fingirdedin!"

"Evet, hakkın var" diye karşılık verdim. "Gerçekten de nehirde oğullarınla karşılaştım. Fakat onların hayvanlarla bir ilgisi yok."

"Oğullarım olacak o tembeller hayvanları avlayamayacak kadar üşengeç oldukları için, onları buraya sen getirdin! Aranızda anlaştınız! Sen ormanın hayvanlarını buraya getirecektin,

onlar da seni şehrimizin tanrıçası ilan edeceklerdi... Öyle değil mi?"

"Hayır, öyle değil."

"Aman, boş versene! Senin neye ulaşmak istediğini bilmediğimizi mi sanıyorsun? Daha buraya duman ve ateşten oluşan bir bulutun üzerinde geldiğim gün, senin hakkında bilgi toplamaları için kız kardeşlerimin en akıllılarını görevlendirdim. Güneydeki ve doğudaki tüm dağları dolaştılar. Göçebelere hediyeler vererek, onlara sana benzeyen ve pek çok isme sahip olan birini tanıyıp tanımadıklarını sordular."

"Ben kim olduğumu biliyorum."

"Öyle mi? O halde Tammuz'u koca olarak arzuladığını ve bizim onu kendisini hayvanlara veren biriyle beraber görmektense öldürmeyi yeğ tutacağımızı da bilirsin!"

"Tammuz'la evlenmek gibi bir niyetim yok."

"Fakat dağlardakiler öyle söylüyor! Onların kehanetleri bizim kurban yorumlarımızdan daima daha doğru çıkmıştır..."

"İzin verirseniz kutsal düğünü Enkimdu ile kutlamak istiyorum."

"Enkimdu mu? Neden Enkimdu?" diye sordu Gaia şüpheci bir tavırla. "Onun babası bir tanrı falan değil!"

"Çünkü o bir avcı olmak istemiyor" diye karşılık verdim. "Sadece doğaya önem veriyor ve tarlalardaki her başağın cinsini biliyor."

"Pekâlâ! O halde Enkimdu olsun!"

Gaia bana bakarak etli yüzünü buruşturdu ve gülmeye başladı.

"Enkimdu senin olsun! Umarım ona bir tanrıçanın nelere kadir olduğunu gösterirsin!"

Sonra da yaban kazlarının gaklamasına benzer seslerle gülmeye devam ederek yanımdan uzaklaştı.

Sonraki günlerde de ilkbahar bayramının hazırlıklarına devam

edildi. Etlerinden arınmış beyaz kemiklerin eski geleneklere uygun olarak büyük törenler eşliğinde meydanın kenarına açılmış olan çukurlara gömüleceğini düşünmüştüm. Fakat beklediğim gibi olmadı.

Bayramın başlamasından üç gün önce birkaç kadın kemiklerin bir kısmını sırtlanarak, sanki kuru odun taşırmış gibi neşe içinde evlere doğru taşımaya başladılar. Diğer kadınlar da kemiklerin kalanını çuvallara doldurdular ve aynı şekilde tepeşehrine götürmeye başladılar.

Kimse bana dikkat etmiyordu. Ben ise oradan oraya dolanıyor ve insanların kadınlar şehrinde hangi kurallara göre yaşadıklarını öğrenmeye çalışıyordum. Bu kurallar bana Lepeno Burgacı'ndakilerden çok daha karmaşık geliyordu. Erkeklerden bazıları ormana gönderilmişti. Gidenler bir müddet sonra dallarından arındırılmış genç ağaç kütükleriyle geri döndüler. Sonra da nehirler evler arasındaki meydanın tam ortasına büyük bir iskele kurmaya başladılar. Ne işe yarayacağını bilemediğim bu iskeleyi bir müddet inceledikten sonra, merdivenler ve basamaklar yardımıyla bana tahsis edilen eve çıkmaya başladım.

Yarı karanlıkta henüz ilk basamakları tırmanmaya başlamıştım ki, evimde birden çok kadının bulunduğunu fark ettim. Merdivenin son basamaklarını da tırmanarak şaşkınlıkla etrafıma bakındım.

"Burada ne yapıyorsunuz? Burası benim evim!"

Sonra da genç kadınların ne yaptıklarını anladım. Dış görünüş olarak benden çok daha genç, fakat çok daha sağlam bir vücut yapıları vardı. Bir süre sonra onların da Gaia ve köyün diğer anneleri gibi yağ bağlayacaklarını hiç kimse düşünemezdi. Odamdaki beş kızın ellerinde ve etrafa neşe saçan yüzlerinde beyaz balçık izleri vardı.

"Kemikleri getirdik" diye karşılık verdi içlerinden biri. Adı Rhea olan bu kız, Gaia'nın en büyük kızıydı. Onunla şimdiye

dek sadece bir kez konuşmuş olmama rağmen, ondan oldukça hoşlanıyordum.

"Hangi kemikler?" diye sordum hiçbir şey anlamadan.

"Enkimdu'nun ataları olarak kabul edilen tüm erkeklerin kemikleri" diye açıkladı Rhea. Odanın ortasına giderek eski bir geyik derisini kenara çekti. Yerden bir toz bulutu yükselmişti. Öksürerek ellerimle ağzımı kapadım. Batmakta olan güneşin odaya düşen son ışınları altında yerde karmakarışık bir yığın halinde yatan kemik, kafatası ve çene parçalarını gördüm.

"Bu da nesi!" diye bağırdım öfkeyle. "Bunları benim evime getirmek aklınıza nereden geldi?"

"Sadece üç, bilemedin dört erkeğin kemikleri" diye karşılık verdi Rhea. "Geri kalanlarını Gaia kendisine sakladı.

"Pekâlâ" diyerek içimi çektim. "Hiç olmazsa bu kemikleri ne yapacağımı söyleyin bana."

"Onları senin için gömmek üzereydik..."

"Gömmek mi? Nereye?"

"Oraya!" dedi kız ve yatağımın olduğu yeri işaret etti. "Tüm ölülerin kemiklerinin kadınların yataklarının altına gömüldüğünü bilmiyor muydun?"

Hayır anlamında başımı salladım. Bu düşünceden hiç hoşlanmamıştım! Hayır, kesinlikle hiç mi hiç hoşuma gitmemişti!

"İçimizden biri öldüğü zaman onu akbabalara götürürüz" diye devam etti Rhea hiçbir rahatsızlık duymadan. "Kurban ateşleri üç gün boyunca yanar. Sonra içinde ölü evinde yaşayan kadınların gözyaşı, tükürük, ter, kan ve benzeri vücut sıvılarının bulunduğu kil bir testiyi tarlaya yerleştiririz. Kadın, erkek, çocuk ya da ölü doğan bir bebek - akbaba tarlasında hepimiz eşitiz!"

Tiksintimi gizlemekte güçlük çekiyordum.

"Sonra ilkbahar bayramlarında kemikleri geri getirip evlerinize mi gömüyorsunuz?" diye sordum güçlükle. "Eğer öyleyse evlerin içinde oldukça fazla sayıda kemik yığılmış olmalı."

"Her yılın tüm ölülerinin kemikleri evlerimizde gömülü" diyerek başını salladı Rhea. "Ve o yılın arındırılması için, içine ölü giren evin iç ve dış duvarları beyaz balçıkla sıvanır. Bu evin duvarları pek çok kat balçıkla kaplı."

"Hayır!" diye bağırdım ve geri çekildim.

"Bu ev şehrin ilk eviydi. Yatağın ne kadar yüksek olduğunu görmüyor musun? Burada yaşayan son kadın kendisine ikinci bir yatak hazırlamıştı ve o zamandan beri buraya ardından kil bir testi yerleştirecek birileri olmayan erkeklerin kemikleri gömülüyor."

Artık anlamaya başlıyordum. Bana tepe-şehrinin en üstündeki evin verilmesini ta başından beri hayretle karşılamıştım. Oysa bu bir şeref, bir ayrıcalık değildi, İnanna! Çatal Höyük'te yaşayan hiçbir kadınla akrabalığını kanıtlayamayan bir yabancıyı utancından kurtaracak bir çözümdü sadece!

Evet, kadınlar bana aralarında yaşama izni vermişlerdi. Fakat şerefime ne bir tapınak yapmışlardı, ne de bir sunak! Arkalarından ağlayacak anneleri olmayan ölülerin evini uygun bulmuşlardı bana sadece! Genç kızların yüzlerine baktım. Yüzüme öylesine mutlu ve neşeli bir ifadeyle bakıyorlardı ki, onlarla birlikte gülmeye başlamadan önce sadece derin bir iç çekebildim.

"Bana ne yapabileceğimi söyleyin" dedim onlara. "Geleneklerin emrettiği şekilde size yardımcı olmak istiyorum."

"Hayır, hayır" dedi bana her şeyi açıklayan genç kız çabucak. "Hiçbir şey yapmana gerek yok! Kendine zarar verecek işlerden sakınmalı, ırmağa gidip bol bol yüzmeli ve yemek yemelisin! Üç gün sonra her şey hazır olacak!"

Diğer kızlar elleriyle ağızlarını kapatıp kıkırdadılar.

"Yani bana buradan gitmemi mi söylüyorsunuz?"

Kızlar hep birlikte başlarını salladılar. Bir an için başımı eğerek kemikleri, duvarları, yeni kazılmış mezar çukurunu ve tavandaki yeni saz demetlerini inceledim.

"Burası güzel bir ev" dedi kız. "Bu güzel ev sadece sana ve kocan Enkimdu'ya ait olacak..."

Kızların bana söylediklerini yaparak nehre gittim, uzun uzun yüzdüm, tepe-şehrinin epey ötesinde otların üzerine uzandım ve güneş ışınlarının çıplak vücudumu kurutmasına izin verdim. Birkaç kez göksel kardeşime akıl danışmayı bile geçirdim aklımdan. Fakat başımı kaldırıp göğe baktığım zaman, Utu kafamdaki soruların hiçbirine cevap vermedi.

Yumuşak çimlerin üzerinde yatıyor ve uzun bir günün keyfini çıkarıyordum. Bazen tüm bu gelişmelerin karşısında şaşırıp kalıyordum. Enkimdu'nun beni kollarının arasına almasına bir itirazım yoktu. Hatta buna seviniyordum bile. Dudaklarının bedenimde dolaşmasını ve dudaklarımı öpmesini hayal ettikçe zevkle gülüyordum. O bir kahraman, genç bir tanrı, beni elde etmek için şeytanlara karşı savaşan, hatta mızrağını göğe yöneltmekten bile çekinmeyen bir savaşçı değildi. O bulutların ardından bakan, toprakta yeşeren genç başakları çiğnemekten çekinmeyen, duygulu ve dürüst bir erkekti.

"Benim yumuşak, sevgi dolu eşim" fısıltısı çıktı dudaklarımın arasından. O bana Oğul Kurt ve Dişi Kurt gibi, ormanın ve bozkırın hayvanları gibi, sadık bir hizmetkâr olacaktı. Kendisinden istediklerimi yerine getirecek, beni sevecek, sayacak ve değer verecekti. Mutluydum. Enkimdu benim uzun yolumun hedefiydi, kadınlar şehri yeni yuvamdı. Nihayet sadece benim için var olmak isteyen, kendisine ihtiyaç duyduğum zaman daima yanımda olan, tüm arzularımı dudaklarımdan okuyan, ruhum ve vücudum hazır olduğu zaman bana çocuklar armağan edecek olan bir erkek bulmuştum.

"Başka ne isteyebiliyorsun ki, İnanna?"

Kaşlarımı kaldırdım, gülümsedim ve otların arasında uzun uzun gerindim. Her şey o kadar basitti ki! Zihnimdeki o ağır ve

zaman zaman acı veren düşüncelerin hepsi yok olmuştu. Beğendiğim ve ilk bakışta sevdiğim bir erkeğe sahip olacaktım. İçimdeki o bir nebze hayal kırıklığı bile tüm dünyayı olağanüstü ve güzel bulmamı engelleyemiyordu.

Başımın üzerinde uçuşan kuşları izledim ve öğleden sonra onların şarkılarını dinleyerek uyuyakaldım. Rüyamda tepeşehrindeki kadınların yakışıklı kocamı nasıl kıskandıklarını, ben mağrur bir edayla nehre doğru yürürken Enkimdu'nun eşyalarımı taşıyarak ardımdan nasıl geldiğini, kadınların aralarında saygıyla nasıl fısıldaştıklarını gördüm: "İşte beyaz tanrıça ve yakışıklı kocası... İnanna şehrimizin, topraklarımızın ve uzaklardaki dağlara kadar uzanan ormanın tanrıçası olacak!"

Çok uzaklardan gelen kadınlar ve erkekler bana hediyeler getirecek, kendi şehirlerinde yaşamam, aşkın tanrıçası, başrahibesi ve kraliçesi olmam için bana yalvaracaklardı. Ansızın erkek kardeşim güneş tanrısı Utu'nun yukarıdan bana bakarak gülümsediğini hissettim.

"Evet, genç tanrıça!" diye fısıldadı bana sanki beni çok uzun bir süreden beri tanırmış gibi. "Olgunlaştığı zaman keten bitkisinin ne kadar güzel görüneceğini anlayabiliyor musun artık? Senin içi hasat yapacak ve ürünü sana getireceğim. Düğün gecen için yeni, pırıl pırıl bir parça ketene ihtiyacın var!"

"O kadar çok şey biliyorsun ki, benim büyük kardeşim" diye içimi çektim mutlulukla. "Fakat bana vermek istediğin keten ne işime yarayacak? Tanıdığım hiç kimse onun nasıl taranacağını bilmiyor!"

"Onu sana taranmış olarak getireceğim, küçük kız kardeşim!"

"Çok güzel, kardeşim! Fakat söylediğin gibi keteni bana taranmış olarak getirsen bile, onu kim eğirecek?"

"Onu sana eğrilmiş olarak getireceğim."

"Onu kim dokuyacak?"

"Onu sana dokunmuş olarak getireceğim."

"Onu kim beyazlatacak?"

"Onu sana beyazlatılmış olarak getireceğim."

"Tüm sorularıma verecek bir cevabının olması ne kadar güzel" dedim rahatlamış bir şekilde. Buna rağmen bir soru hâlâ cevapsız kalmıştı. Aslında Utu'ya yaptığım tüm itirazlarda bu sorunun cevabını almak istiyordum. Kısa bir tereddüt ânından sonra Utu'ya doğruca şu soruyu yönelttim: "Bana en güzel ve en beyaz keten bezini getirsen bile, onu benimle kim paylaşacak?"

"Kocan elbette..."

"Bu kim olacak?"

"Bereketli bir kadından doğmuş olan biri! Bu adam görkemli bir yatakta düğün adını verdiğin o zamanı seninle birlikte geçirmek üzere çok, ama çok önceden seçildi..."

"Kim olduğunu bildiğin bu adamın ismi nedir, Utu?"

"Bunu bilmiyor musun? Tabii ki Çoban Dumuzi! Yumuşak keten bezini seninle o paylaşacak..."

"Hayır!" diye bağırdım korkuyla. "Benim kalbimin daha hızlı çarpmasına neden olan adam elinde bir çapa taşıyor, sivri bir mızrak değil! Benim seçtiğim adam bir avcı ve çoban değil, bir çiftçi olmalı! Güçlü kardeşim güneşin her yıl büyüttüğü ekinleri seven ve onları doldurmak için depolar yapan bir toprak adamı!"

"Kız kardeşim, neden böyle düşünüyorsun? Tammuz sana çok daha uygun bir koca! O şimdi bir avcı, fakat ona koyunlara nasıl bakılacağını öğretirsen, pek yakında bir çoban da olacaktır. Her yıl sana bol bol süt, en iyisinden kaymak verecektir. Ve yaptığı bir işi, en iyi şekilde yapar. Tammuz'la evlen, İnanna!"

"Ama ben onu istemiyorum ki! Bir koyun çobanıyla evlenmeyeceğim! Çobanların yün elbiseleri hem çok serttir, hem de çok kötü kokar! Ben tarlaların ve bereketli toprağın adamını is-

tiyorum. O benim için hem keten yetiştirir, hem de soframa koyabileceğim her türlü tahıl ve sebzeyi..."

Ansızın Utu'nun önünden bir gölge geçti. Aynı anda bir güvercinin kuğurdamasını işittim. Güneşe bakarak gözlerimi kırpıştırdım ve doğruldum. Beyaz bir güvercin, az ilerideki elbiselerimin ceplerindeki birkaç tohum tanesini gagalıyordu.

Çok eski zamanlardan beri saf ve masum ruhun sembolü olan güvercinin beni bilerek mi, yoksa tesadüfen mi uyandırdığının farkında değildim. Bir an için elimde olmadan Morgana'yı düşündüm. Beyaz güvercin son bir taneyi de yedikten sonra kanatlarını açarak havalandı. Onun önce güneye doğru yöneldiğini, sonra geri dönüp başımın üzerinde bir kez uçtuğunu, sonra da tekrar aynı yöne uçtuğunu gördüm.

Güneydeki gri parıltılar saçan dağların ardında bir yerlerde Akdeniz bulunmalıydı. Daha da güneyde Nil suları bu denize dökülüyordu. Bu güvercin dağların ve denizlerin üzerinden Amon-Ra'nın eski kolonisine kadar uçabilir miydi? Birden tüm bunların şu anda aklıma gelmesinin sebebini düşünmeye başladım. Aynı anda göğsümdeki Tanrı Taşı'ndan hoş bir sıcaklığın yayılmaya başladığını hissettim.

Neler oluyordu?

Ansızın bu gündüz düşümün her ânını sadece beyaz güvercin ile Utu tarafından değil, diğer tanrıların tümü tarafından da baştan sona dikkatle izlendiği duygusuna kapıldım. Başımı sallayarak bir müddet batıdaki ormana dek uzanan çayırın yemyeşil otlarına baktım. Sonra ayağa kalktım ve nehir kıyısı boyunca yürüyerek kadınlar şehrine geri döndüm. Gördüğüm rüya beni bir müddet daha meşgul etti, ta ki bu konuda çok fazla kafa yorduğumu düşününceye kadar. Ben bu kadınlarla yaşamak, hem içlerinden biri, hem de tanrıçaları olmak istiyordum. Elimdeki hazine ise onlara yavaş yavaş vereceğim yüz yetenekten ibaretti.

Başka düşlere ihtiyacım yoktu artık. Artık ne Atlantis'i, ne de tufandan önce ilk erkekler dünyasını yaratan o kibirli kralları ve tanrıları hatırlamak istiyordum. Bunlar çoktan geçmişin karanlıklarına gömülmüştü. Aradığım şeyi bulmam tam iki bin yılımı almıştı. Kadınlar şehri benim yeni evimdi. Burada tanrılardan ve Cro-Magnon deneyinden çok daha eski hatıralar hüküm sürüyordu.

İlkbahar bayramının başlayacağı gün çok çabuk geldi. Tüm evlerin damları gülücükler saçan kadın ve kızlarla doluydu. Evlerle nehir arasındaki meydanın tam ortasına güneşte pişirilmiş tuğlalardan yapılma yeni bir ev inşa edilmiş, etrafı ise çok sayıda çemberle çevrelenmişti. Son birkaç gündür erkeklerden bir kısmı nehrin kıyısındaki killi toprağı kalıplara dökerek bunları güneşte kurutmuş ve kısa zaman zarfında duvarlarında küçük bir pencere deliği ve düz damında aynı şekilde küçük bir delik bulunan bu evi inşa etmişlerdi.

Bu evin ne işe yarayacağını köyün kadınlarına ve kızlarına birkaç kez sormuş olmama rağmen, bana sadece gülerek cevap vermişlerdi...

Bayramdan bir önceki günün akşamı Gaia yanıma gelmiş ve inleyerek evimin damının yanına oturmuştu. Birkaç gündür birbirimizle konuşmuyorduk ve bunun sebebini ikimiz de çok iyi biliyorduk.

"Bazen biraz kabalaştığım için kusura bakmamalısın" dedi Gaia bana bakmadan. Ben de ona bakmak yerine aşağıdaki nehri seyretmeyi tercih ediyordum. "Uzun uzun düşündüm" diye sözlerine devam etti kadın. "Belki de gelecekte yabancı erkekleri kabul etmesek daha iyi olur. Elimizdeki malzemenin ne olduğunu biliyoruz, fakat gelecek olanı bilemeyiz. Doğudaki ormanlarda giderek daha garip gruplar dolaşmaya başladı. Hatta bu erkeklerin bazıları senin gibi mavi gözlere sahip!"

"Şehrin tehlikede olduğunu düşünüyor musun?" diye sordum ona.

"Bu yıl değil. Fakat bu şekilde büyümeye devam edersek, önümüzdeki yıllarda kendimizi yağmacı gruplara karşı korumamız gerekebilir. Söylenene göre artık göçebelerin bazılarının kendileri avlanmıyormuş. Bunun yerine avdan dönen avcıları bekleyip, onları avlıyorlarmış. Anlıyorsun, değil mi?"

Hem de nasıl anlıyordum! Görünüşe göre tufanın kaosundan kurtulabilenler sadece eski tanrıların büyük ve iyi hatıraları değildi. Kıskançlık, kötü niyet ve açgözlülük yüz tanrısal ME'ye ait değildi. Yoksa... öyle miydiler?

"Niyetin nedir?" diye sordum ona. "Erkeklerin artık sürekli olarak evlerde oturmalarını mı istiyorsun?"

Gaia erkekleri hor görürcesine güldü ve yere tükürdü. "Böyle bir şey düşündüğüm yok! Fakat belki karşı tarafta, nehrin öte yakasında, kendileri için bizimkine benzer bir şehir inşa edebilirler. Bu şekilde hem yakınımızdan ayrılmazlar, hem de bizi rahatsız etmeyecek kadar uzağımızda kalırlar."

Kendi kendime Gaia'nın neden tam da şimdi bu sorunlar üzerinde kafa yorduğunu düşündüm. Kutsal düğün sonrasını mı planlamaya başlamıştı acaba?

"Enkimdu'yla biraz sohbet edebilmeyi çok isterdim" dedim Gaia'ya. "Onu biraz daha iyi tanımayı çok isterdim, çünkü yakında... demek istiyorum ki..."

"Aslında böyle bir geleneğimiz yok!" diye sözümü kesti Gaia. "Fakat madem bu kadar çok istiyorsun, kocanı yanına göndereceğim."

Dudaklarında sır dolu bir gülümsemeyle bir sonraki damdan aşağı kaydı. Ben de güneşin altında oturmaya ve insanların yeni evi yeşil dallarla süslemelerini izlemeye devam ettim. Tüm yollar çalı süpürgeleriyle süpürülüyordu. Bu yollardan bir tanesi yeni evin önünden başlıyor ve nehrin kıyısındaki yüksek bir tahta yığınına kadar uzanıyordu.

Aşağıdaki hararetli çalışmayı ne kadar süreyle izlediğimi bilmiyordum. Ucu ateşte yakılarak sertleştirilmiş bir mızrak evimin kil tuğlalardan yapılma duvarına saplandığı zaman irkilerek sıçradım. Mızrak ayaklarımın hemen dibinde sallanıp duruyordu. Sonra üzerime bir gölge düştü ve Tammuz gürültülü bir kahkahayla yanıma oturdu.

"Benden ne istiyorsun?" diye bağırdım ona. "Seni burada istemiyorum!"

"Bugünlerde hiç güzel bir rüya gördün mü?" diye sordu Tammuz bana geniş bir gülümsemeyle. "Her şeyi duydum... Uykunda konuşurken ağzından çıkan her kelimeyi!"

"Buna nasıl cesaret edebilirsin!"

"Ben de otların arasında, senin çok yakınına uzanmıştım..."

"Defol buradan!" dedim ona bıçak kadar keskin bir sesle. "Derhal!"

Tammuz ise sadece güldü ve mızrağını evimin duvarından çekti.

"Önce bana kardeşimde hoşlanacak ne bulduğunu söylemelisin! Ben bir tanrının oğluyum! O sana kara toprak verirse, ben de sana kara yün verebilirim. O sana beyaz toprak verirse, ben de sana beyaz yün verebilirim. O sana acı bira verirse, ben de sana tatlı süt verebilirim. O sana ekmek pişirirse, ben de sana bal peteği verebilirim. Hatta sana daha fazlasını da söz verebilirim: İhtiyacımdan fazla olan tüm kaymağı Enkimdu'ya vereceğim. İhtiyacımdan fazla olan sütü de o alabilir. O çiftçiyi unut artık! Bende olmayan ne buluyorsun onda?"

Ayağa fırlayarak yumruklarımı sıktım ve öfkeyle ona bağırdım: "Sen kendini ne sanıyorsun, koyun çobanı!" Ansızın aklıma parlak bir fikir geldi. Onu ancak atalarımdan söz ederek, yani onun gururunu kırarak buradan kovabilirdim. Ne bir anneye, ne de bir babaya sahip olmamama rağmen, ben bir tanrıçaydım! Bunu ona belli etmek istemediğim için, aklıma gelen

tüm tanrı ve tanrıçaların isimlerini bir bir saymaya başladım. Oysa onun bunu yapmasına imkân yoktu, çünkü ataları hakkında bilgi sahibi olduğunu hiç sanmıyordum!

"Bir tanrının oğlu olduğunu söylüyorsun, öyle mi?" diye bağırdım ona. "Bunun ne anlama geldiğini bile bilmiyorsun! Babanın annesinin kim olduğunu biliyor musun? O aynı zamanda benim de annemdi ve Ningal olmasaydı asla dünyaya gelemezdin! Büyükannem Ningikuga olmasaydı bozkırda yolunu kaybederdin! Babam Nana olmasaydı, başını sokacağın bir evin olmazdı ve kardeşim Utu olmasaydı..."

Onu çok küçümsemiştim! Onu gerçekten de fazlasıyla küçümsemiştim! Gözlerindeki arsız ışıltıyı görür görmez, onun söylediklerimin tek kelimesine bile inanmadığını anlamıştım! Tam aksine... Bana kafa tutmaya karar vermişti.

"Pekâlâ, İnanna! Demek atalarımızı tartışmak istiyorsun! Sen bilirsin!" dedi sırıtarak. "Benim babam Tanrı Enki'dir, tıpkı senin de olduğu gibi! Sanırım annem Sirtur aynı zamanda senin de annen. Sanırım kız kardeşim Geştinanna aynı zamanda senin de kardeşin. Daha fazlasını duymak ister misin, Çatal Höyük tanrıçası?"

O kadar şaşırmıştım ki, ne yapmam gerektiğine bir türlü karar veremiyordum. Kelimelerden oluşan ışıltılı kılıçlarla birbirimize saldırmıştık ve sanki ikimiz de bundan zevk alıyorduk. Bu tür bir düelloya hazırlıklı değildim. Bir yandan beni tuzağa düşürdüğü için ona kızıyor, diğer yandan da gözleri ve dudaklarındaki arsız gülümseyiş beni büyülüyordu. Nasıl olduğunu bilmiyordum ama ona karşı olan tüm öfke ve kızgınlığımın ilgiye dönüştüğünü hissediyordum. İçten içe bu duyguyla mücadele etmeme rağmen, artık geri dönülmez bir yolda yürüdüğümün farkındaydım...

Tammuz güldü ve ben de gülmek zorunda kaldım. Tammuz alnını kırıştırdı ve ben de alnımı kırıştırdım. Başlangıçtan beri birlikte olmak istediğim erkeğin o olduğunun farkındaydım.

Tanrı Utu'ya yönelttiğim ısrarlı soruların nedeni de bu değil miydi?

"Tatlı süt ister misin?" diye sordu bana Tammuz ve belindeki kemerden deri bir tulum çıkardı.

"Hayır" dedim ne yapacağımı bilmez bir halde. "Hayır, şimdi değil... Gaia'nın yanına gitmem gerekiyor..."

Tammuz gülümseyerek bana bakmaya devam ediyordu. Bir süre onun yüzünü inceledim, sonra hızla arkamı döndüm ve damlardan aşağı koşarcasına inmeye başladım.

Gaia beni bekliyordu. Evinin oturma odasının tam ortasına çökmüş, ocağının önündeki irili ufaklı bir sürü çanak çömlekle meşgul oluyordu. Başını kaldırıp kısa bir an yüzüme baktı. Buna rağmen onun dudaklarında beliren bir gülümsemeyi güçlükle bastırdığını fark ettim.

"Bunu biliyordun!" dedim ona karşı bir öfke duymadan. Merdivenin son basamağından aşağı atlayarak onun yatağına oturdum. "Evet, sen seçeceğim erkeğin Enkimdu değil, Tammuz olacağını en başından beri biliyordun!"

"Sana bunu anlatmaya çalışmadım mı?" diye karşılık verdi Gaia. "Bunu yapmak için her şeyi denediğimi kabul etmelisin..."

"Hakkın var" dedim onu başımla onaylayarak.

"Fakat boş yere!" diye devam etti Gaia sözlerine. "Şimdi sana bundan sonra ne yapman gerektiğini söyleyeceğim, çocuğum: Sen babanı tanımıyorsun, bu nedenle bu genç adam bu andan itibaren senin babanın yerini tutacak! Sen anneni tanımıyorsun, bu nedenle bu genç adam bu andan itibaren senin annenin yerini tutacak! İyi bir koca, iyi bir eş, hem annenin, hem de babanın yerini tutar, aksi takdirde hiçbir kız ailesini bir erkek için terk etmezdi. Ona sadece evinin kapısını açmamalısın, kızım! Aynı zamanda kalbinin kapısını da..."

"Seni anlayamıyorum" dedim şaşkınlıkla başımı sallayarak. "Siz kadınlar bu şehirde bambaşka bir hayat sürdüğünüze gö-

re, nasıl olur da böyle konuşabilirsin? Hiçbiriniz ailenizin yanından ayrılmadınız. Hatta çocuklarınızın babasının kim olduğu umurunuzda bile değil!"

"Bugüne kadar bu böyleydi" dedi Gaia ciddi bir sesle, "ve tepe-şehrinde gelecekte de böyle kalacak! Sen belki şehrimizin kraliçesi olabileceğini düşünüyordun, fakat bu artık mümkün değil. Biz değişemeyiz. Fakat sana daha iyi bir öneri yapacağım: Sen ve oğlum Tammuz, yeni bir başlangıç yapın! Burada değil ama, buradan mümkün olduğunca uzak bir yerde. Rüyanda saz kulübelerle dolu bir yer gördüğünü söylüyordun. Oraya gidin ve birlikte rüyalarındaki şehri inşa edin! Mezopotamya'ya gidin ve her şeyi eskilerden ve bizden daha iyi yapmaya çalışın! Tammuz kral olsun, sen de onun kalbinin, yatağının ve şehrinin kraliçesi! Şimdi beni iyi dinle! Seninle Tammuz arasındaki kutsal düğünün yeni bir işaret olması için, başka neler yapılması gerektiğini söyleyeceğim..."

Gaia yanıma bir yığın çanak çömlek koydu. Sonra yan odalardan birine girdi, karanlıkta bir şeyler aradı, bir süre sonra da elleri kolları dolu olduğu halde geri çıktı.

"Sana en değerli hazinelerimi vereceğim" dedi bana. "Bunların birçoğu bana annemden ve onun annelerinden kaldı. Bu elbise ve mücevherler artık senin olacak. Bunlar bir kraliçenin elbiseleri. Hepsini al ve hazırlan. Yarın sabah güneş doğmadan nehre gidip güzelce yıkan, sonra da senin için hazırladığım kokuları ve pomatları sürün. Elbiselerin içinden en güzellerini seçerek üzerine giy. Akşam olduğu zaman seni büyük meydana çağıracağım."

Uzun uzun Gaia'ya baktım. Bugün ikinci olarak Çatal Höyük insanlarını çok, ama çok fazla küçümsediğimi anlıyordum. Gaia, bu şişman ve şekilsiz kadın, bir insan olmasına rağmen, ölümsüz tanrıların birçoğundan çok daha büyük bir bilgeliğe sahipti!

"Başlangıçtan beri yaptığın plan bu muydu?" diye sordum ona.

"Bu başlangıçtan beri bütün kadınların en büyük dileğiydi" diye cevap verdi bana. "İlk kadınla ilk erkeğin karşılaştığı ilk günden beri aşkta eşit olmak..."

Ansızın kendimi onun kız kardeşi gibi hissettim ve kendimi kucağına atarak ona sıkı, sımsıkı sarıldım...

KUTSAL DÜĞÜN

Gaia'nın hediyelerini merdivenden merdivene, damdan dama kendi evime taşırken akşam olmuştu. Karanlık gökyüzündeki ay ve yıldızlar bana yolumu gösteriyordu, fakat duygularım ve düşüncelerim tanrıların bu işaretlerinde değil, aksine Gaia'da, Tammuz'da ve giderek daha fazla sevmeye başladığım erkekle birlikte kendime yeni bir dünya kuracağım saz kulübelerdeydi.

Kadınlar şehrinden ayrılmaktan dolayı içimde bir nebze olsun hüzün vardı. Bundan sonraki yaşantımı Çatal Höyük kadınları arasında geçireceğim fikrine kendimi çok fazla kaptırmıştım. Fakat bu düşünce bana artık eskiden olduğu kadar çekici gelmiyordu. Bugüne kadar çok derin anılarımda saklı olan büyüleyici bilinmezliğe doğru Tammuz'la birlikte yol almak, benim için çok daha ilginçti. Felaketten önce tanrıça olarak görevlendirilmemin planlandığı büyük Fırat ve Dicle nehirleri arasındaki bereketli toprakların, hayalimde canlandırdığım gibi olup olmadığını çok merak ediyordum. Orası gerçekten bana bir cennet, bir Midgard, bir Ophir, bir Dilmun, bir Brasil olacak mıydı?

Tüm bu işaretlerde, ilişkilerde, anılarda ve düşüncelerde mistik bir şeyler olduğunu düşünüyordum. İçimde ve etrafımdaki her şey gizemli bir şekilde gerçekti ve gerçek değildi. Tüm duygularım ve hissettiklerim bana bir an için son derece basit, açık ve yalın, bir sonraki an ise karmaşık ve içinden çıkılmaz geliyordu. Kendi kendime insanların da aynı şeyleri hisse-

dip hissetmediğini soruyordum. Eğer bu böyleyse, bu sürekli duygu değişimleri arasında yaşamlarını nasıl sürdürebiliyorlardı? Dayanak noktaları neydi? Davranışlarını belirleyen neydi?

Tanrılara bu yüzden ihtiyaç duyuyor olabilirler miydi? Korkunç bir hızla yıldızlarla dolu boşluğun içinde dönüp durmakta olan bu dünyada ben neye inanacaktım? Kendimi yalnız ve kaybolmuş hissettiğim anlarda beni koruyup kollayacak olan neydi? Yeni başlamakta olan gecenin sona ermesini, günün doğmasını ve aynı akşam sevgilim Tammuz'la kutsal düğün törenine adım atmayı sabırsızlıkla bekliyordum. Çok uzun bir arayışın sonucunda beni durduracak bir sebepti o. Güçlü, yabani bir erkek! Koca bir dünyaya kahkahalarla gülebilecek bir erkek!

Damlardaki deliklerden yükselen farklı farklı gürültülerin oluşturduğu bir müzik eşliğinde, kendi kendime bir şarkı mırıldanmaya başladım. Evlerin içinde yanan ateşler, şehri büyülü bir fener gibi aydınlatıyordu. Evet, bu benim gecemdi! Gelinin düğünden önceki son gecesi! Bir çocuk gibi seviniyor ve içimde esen duygu fırtınalarında mucizevî bir banyo gibi yıkanıyordum. Tüm vücudum titriyordu. İçimden Gaia'nın tüm hediyelerini bir köşeye atmak ve erkeklerin arasında Tammuz'u aramak için koşa koşa aşağı inmek geliyordu. Onları görmüyordum, fakat otların ve çalıların arasına uzanmış olduklarını biliyordum.

Evimin damına ulaştığım zaman dört bir yana uzun uzun baktım. İncecik uçlarıyla bir gök gemisinde yeni doğmuş bir çocuk gibi narin ve aydınlık olan ayın ışığının aydınlattığı nehri seyrettim. Aynı anda evlerin gölgelerinin birisinin arkasında Tammuz belirdi. Bana bakıyordu. Kutsal bir ürpertinin tüm vücudumda dolaştığını hissetmeme rağmen, onu görmemiş gibi davrandım. Yavaş ve titreyen bir sesle onun için bir şarkı mırıldanmaya başladım:

Kalbimin sana söyleyecekleri,
Ozanların şiirlerinde dokunsun.
Kalbimin sana söyleyecekleri,
Ağızlardan kulaklara bir kuş gibi uçsun.
Kalbimin sana söyleyecekleri,
Yaşlılar tarafından gençlere aktarılsın.
Kadınlığım gülümsüyor, diyor gökteki ay,
Ve gökyüzündeki yeni tekne gibi,
Kadınlığım heyecanla arıyor,
Bakir toprağı sürecek olan erkeği.
İnanna şarkı söylüyor, İnanna soruyor:
Kadınlığımı kim sürecek?
Bu bereketli tarlayı kim tohumlayacak?
Bu nemli çukuru kim eşeleyecek?

Şarkımı bitirerek sustum ve etrafımı dinledim. Sesimin tepeşehrindeki evlerden duyulmuş olmasına imkân yoktu. Fakat sonra Dumuzi'nin karanlıkların arasından gelen sesini işittim: "O benim, ey büyük tanrıçam... Sabanıma senin bereketli topraklarını sürmesini söyleyeceğim..."

Gülümsedim ve bir müddet sonra yeni bir şarkıya başladım:

Eğer birisi beni duyuyorsa,
Eğer benim kralım beni duyuyorsa,
Sabanıyla İnanna'nın kadınlığını tatsın
Ve tarlanın derinliklerine daldırsın.

Tammuz'un evin gölgesinin biraz dışına çıktığını gördüm. Sabanı, çalılıkların arasından yükselen genç bir sedir ağacı gibi dimdik ileri fırlamıştı. Sağlıklı başaklarla dolu bir tarlanın ortasındaki güçlü bir saban olduğunu görüyordum bunun.

Evet, o çimleniyor, yeşeriyor, tomurcuklanıyor,
Tıpkı nehrin kıyısındaki yüksek otlar gibi.
Evet, bu saban benim için burada,
Tanrıçanın tarlasını seviyor!
Benim bahçem çok iyi sürülmüştür,
Elma ağacımın dalları bol meyveyle doludur,
Su kenarındaki otlar yemyeşildir.
Benim bal-adamım soma gibi tatlı
Ve tanrıların nektarı kadar lezzetli olmalı,
Aşkı beni sarhoş etmeli!
Sen benim vücudumu arzu eden birisin,
Ve senin elin tatlı, senin ayağın tatlı,
Sen coşkulu, önünde durulmaz olan,
Sen insanların göbeklerindeki deliğin,
İnsanlardaki ilk yaranın tadıcısısın.
Ve bacaklarımı merak eden,
Vücudumu arzu eden birisin.

Dumuzi gecenin içinden baştan duraksayarak, sonra giderek güçlenen bir sesle cevap verdi. Yavaş yavaş bana yaklaştı, ellerini uzattı ve şarkısına başladı:

Ey benim tanrısal İnanna'm,
Dimdik göğüslerini görüyorum.
Yüksek dağ zirvelerine benziyorlar,
Pınarlarından akan serin suların,
Kendisine hediye ettiğin her şeyi içmek için,
Bekleyen o değersiz varlığa kadar ulaştığı...

Ben de ellerimi ona uzattım. Adım adım birbirimizin etrafında dolanırken, vücutlarımız birbirine değmiyordu. Yüzlerimiz ayın ve yıldızların ışıkları altında pırıl pırıldı.

Sütünü kuvvetli ve tatlı yap,
Benim şahane erkeğim.
Ey koyun sürülerimin çobanı,
Senin taze sütünü seviyorum.
Onları benim ağılıma akıt
Ve bal teknemi
En tatlı bal peteğiyle doldur.
Sevgili kocam!
Ağılımı senin için koruyacağım.
Senin yaşam evini,
Bir ambar gibi muhafaza edeceğim.
Yüce sabanın,
Benim ırmaklarımın arasındaki ülke için,
Yaşam soluğu olsun.
Ve ben, sarayın kraliçesi,
Tohumlarını tüm gücümle müdafaa edeceğim.

Sonra parmaklarımız birbirine dokundu. Birbirimize yaklaştık. Önce ellerimiz birleşti, sonra dudaklarımız. Evlerin içlerinde yanan ateşler bir bütün oldu ve bizi yakmaya başladı.

Ertesi sabah çok erken bir saatte nehre gittim ve Gaia'nın bana öğütlediği gibi yıkanarak kokular süründüm. Tüm bu zaman boyunca gülümsüyordum. Dumuzi tekrar erkeklerin arasına dönmüştü. Dün akşam birisinin bizi gözetleyip gözetlemediğini bilmiyordum ve açıkçası bu pek umurumda da değildi. Olup bitenler hakkında kadınlardan biri bana bir şey sorsaydı, ne cevap vereceğimi bilemiyordum. Eski geleneklerin emrettiği gibi beklememiştik. Fakat ben şimdi saklanamayacak kadar mutlu ve gururluydum. Bu harika, olağanüstü, mükemmel ve sonsuz kısalıktaki anların hiçbirinden pişman değildim.

İçimde yeniden şarkı söylemek için öylesine bir arzu vardı

ki, artık suskun kalamazdım. Koku kaplarımı aldım ve giyinmeden geri dönmeye başladım. Herkesin beni görmesini ve dinlemesini istiyordum. Bu arada şarkıma başlamıştım:

Son gece ben bir gelindim,
Göğün ve yerin efendisiydim.
Bu akşamı düşündüğü için
Mutlulukla dans edip şarkı söyleyen,
O talihli erkeğin geliniydim.
O, bana geldi! O, bana geldi!
Kocam Tammuz benim yanıma geldi!
Ellerimiz ellerimizi tuttu,
Dudaklarımız dudaklarımızı öptü.
Benim başrahibim
Kutsal düğün için hazır.
Bitkiler ve otlar olgunlaştı.
Ey Tammuz!
Büyüklüğünle doldur beni!
Gecemi ve gündüzümü mutlu kıl!
Bize o yüksek yatağı hazırlayın!
Bize kraliyet yatağını hazırlayın!
Daha fazla beklemek istemiyorum!
Tammuz güçlü elini,
Benim güzel elimin üzerine koydu.
El ele uyumak ne tatlı!
Kalp kalbe uyumak ne tatlı!

Tepe-şehrine geri döndüm. Sık sık düşünceli bir tavırla durup etrafıma bakınıyordum. Şehirdeki kadınların birçoğu akşam için süslenmekle meşguldü. Bir kısmı bana gülümsedi, bir kısmı ise yaptığı işe o kadar dalmıştı ki, benim geldiğimi fark etmediler bile. Kadınlardan bir kısmının, geçmiş günlerde onlara

yaptığım önerileri uygulamaya başladıklarını fark ettim. Şehre geldiğim zaman kadınlar topladıkları tahıl tanelerini iki taş arasında eziyor ve meydana gelen kaba unu suyla karıştırarak bu bulamacı ateş yerlerinin iç taraflarında pişiriyorlardı. Onlara Tanrı Utu'nun ısısı ve ışığı sayesinde bu tohum bulamacını nasıl ekşiteceklerini göstermiştim ve birkaç gün sonra şehrin evlerinde sert pide yerine yumuşak ocak ekmeği pişmeye başlamıştı. Zamanı gelince kadınlara bu ekşi tahıl tanelerinden nasıl bira yapacaklarını da gösterecektim. Yaban üzümlerinin suyundan şarap yapmayı ve veriminin düşmemesi için tarlalara her yıl başka bir bitkinin ekilmesi gerektiğini de öğreneceklerdi. Gülümseyerek ilk evlerin duvarlarına kadar yürüdüm. Etrafta sadece küçük çocukların dolaştığı ancak şimdi dikkatimi çekmişti.

"Diğerleri nerede?" diye sordum Rhea'ya. Genç kadın duvarın dibine oturmuş, bir yandan önündeki çok sayıdaki küçük çanağı düzenliyor, diğer yandan da duvara dayadığı cilalı obsidiyen aynada yüzünü inceliyordu.

"Aynanın önüne geçme!" diye beni uyardıktan sonra, yağ ve odun kömürü tozu karışımı bir macunu göz kapaklarının üzerine sürmeye başladı. "Nehre hepimizden geç geldin. Bu yüzden Gaia'nın günün gidişatıyla ilgili anlattıklarını da duymadın..."

"Bilmem gerekenleri söyle bana."

"Çok basit" dedi Rhea. "Güneş gökyüzünün en yukarı noktasına ulaşıncaya dek kadınlar ve kızlar hazırlıklarına devam ederler. Sonra hepimiz evlerimize döneriz. Bir şeyler yer, dinlenir ve erkekliğe yeni adım atmış delikanlıların meydanı temizleyerek güzel kokulu tahtaları öğütüp ezmelerini seyrederiz."

"Tüm öğleden sonra mı?" diye sordum şaşkınlıkla. Rhea evet anlamında başını salladı.

"Kutsal düğüne katılacak olan hiçbir kadın, güneş batıncaya kadar evinden dışarı çıkamaz. Bu arada yaşlı kadınlar şu karşıda tahıl tanelerini tasnif ederler."

"Neden?"

"Gece yapılacak tohum ekme için."

"Bu konuda bana hiçbir şey anlatmadınız!"

"İhtiyarlara söyle, sana daha fazlasını anlatsınlar" diye güldü Rhea cilveli bir tavırla. "Benim süslenmem gerekiyor."

Karşıdaki yaşlı kadınların yanına giderek yere oturdum.

"Ne yapıyorsunuz?" diye sordum onlara.

"Sen evine gidip dinlensen daha iyi edersin."

"Acelesi yok" dedim onlara. "Yorgun değilim."

"O halde şu ot tohumlarını tasnif etmemizde bize yardım et. Tarlaya sadece en büyük olanları atılacak."

Kahverengi ve siyah zikzak çizgilerle süslenmiş, fakat oldukça şekilsiz bir çanağın içindeki tohumlardan bir avuç aldım

"Eğer ıslak kili yuvarlak bir tahtanın üzerine koyduktan sonra, bir yandan onu döndürüp, diğer yandan da parmaklarınızla şekil verirseniz, her yanı eşit ölçüde çanak ve testiler elde edersiniz."

"Peki bu ne işe yarayacak?" diye güldü çok yaşlı, vücudu şeklini tümüyle yitirmiş olan kadınlardan biri. Dişlerinin tümü yerindeydi, gür ve sık saçları vardı. Sadece vücudunun her yanından kalın yağ katmanları sarkıyordu. Ne var ki bu durum onu rahatsız etmiyor gibiydi, çünkü diğer kadınların görünüşleri de ondan hiç farklı değildi. O anda kendimi bir kez daha insanların arasında bir yabancıymışım gibi hissettim.

"Bu önemli bir şey değil" dedim onlara, "sadece daha güzel kaplara ve testilere sahip olmak isteyebileceğinizi düşünmüştüm. Onları bugüne kadar yaptığınız gibi güneşte kurutabilir veya bir damla olsun su sızdırmayana kadar ateşte pişirerek sertleştirebilirsiniz."

"Bu tanrısal bir büyü olmasın?" diye sordu yaşlı kadın kuşkuyla.

"Hayır" diye cevap verdim ona. "Sadece benim bir hediyem. İstediğiniz takdirde size bildiklerimin daha fazlasını da öğretebilirim."

"Hayır, hayır" diye güldü yaşlı kadın. "Sen yeteneklerini kocana sakla! Duyduğumuza göre kendinize, bir kadının, altında atalarının kemiklerinin bulunduğu sıradan yatağından çok daha geniş ve yüksek bir döşek hazırlamak istiyormuşsunuz!"

Diğer kadınlar ellerini kocaman baldırlarına vurarak, kahkahalarla gülmeye başladılar.

"Gülün bakalım!" dedim sıkkın bir ifadeyle. "Zaten burada yaptığınız da tümüyle yanlış!" Çanaktan birkaç çavdar tanesi aldım. "Taneleri büyüklüklerine göre tasnif ediyorsunuz, fakat büyüklüklerinin içlerinde saklı olan güçle bir ilgisi yok. Onları tartmalısınız, anlıyor musunuz? Bana boyunlarınızdaki kolyelerden iki deniz kabuğu verin."

Kadınlar o denli şaşırmışlardı ki, hep birlikte ellerini boyunlarına atarak benim için deniz kabuklarını çıkarmaya davrandılar.

"Yeter, yeter!" diye bağırdım. "İki tane yeterli!"

Bana uzatılan iki deniz kabuğunu yere koydum. Sonra kısa etekliğimden ince bir şerit kopardım ve bu şeridi düz bir tahta parçasına bağladım. Deri şeridin iki ucuna iki düğüm atarak, deniz kabuklarını bu düğümlerin arasına yerleştirdim. Tüm bu zaman boyunca yaşlı kadınlar heyecanla ve kuşkuyla benim ne yaptığımı izliyorlardı. Sonra yerden piramit biçimli, kırık bir tuğla parçası aradım ve bulunca sivri tepesi yukarı bakacak şekilde yerleştirdim. Yanımdaki yaşlı kadınların hiçbiri onlara bir ME hediye etmek üzere olduğumu ve kırık tuğla parçasıyla Basilea'nın ortasındaki Kral Tepesi'ni simgelediğimi bilemezdi.

"Tamam" dedim ve iki yanında deniz kabuklarının sallandığı sopayı, kabukların birbiriyle aynı seviyede duracağı şekilde, piramidin üzerine yerleştirdim. "Şimdi bu kabuklardan birisinin içine, tahılların en büyüklerinden iki elinizdeki parmakların sayısı kadar koyun!"

Devrilmemesi için taşın üzerindeki tahtaya parmağımla bastırıyordum. Bu arada ben de on adet tane topladım ve diğer deniz kabuğuna koydum.

"İşte görüyorsunuz! Sizin taneleriniz benimkilerden daha büyük!" dedim. "Parmağımı çektiğim zaman sopa hangi tarafa doğru eğilecek dersiniz?"

Yaşlı kadınlar birbirlerine sokularak fısıldaşmaya başladılar. Arada sırada bana kaçamak bakışlar fırlatıp, birbirlerinin çıplak omuzlarına vuruyorlardı. Ansızın kadınların üzerine bir gölge düştü. Başımı kaldırdığımda Gaia'nın sert ifadeli yüzünü gördüm. Bir kere etrafımda dolandı, yaptığım ilkel teraziyi dikkatle inceledi, sonra da öfkeyle yere tükürdü.

"Büyük tanelerin bulunduğu tarafa eğilecek" dedi bana dönerek. Ses tonundan itiraz kabul etmeyeceği anlaşılıyordu. Bir an için deneyi sona erdirmeyi düşündüm. Kavga istemiyordum. Fakat sonra diğer kadınların beklenti dolu gözlerine baktım.

"Ben de benim tanelerimin bulunduğu kabuğa doğru eğileceğini söylüyorum..."

"O halde parmağını sopadan çek! Ama yavaş yavaş..."

Tam onun istediği gibi yaptım. Terazinin kefeleri bir an için dengede durdu, sonra ani bir hareketle benim kabuğumdan yana eğildi ve yere düşerek darmadağın oldu.

"Bu kadarı yeter!" dedi Gaia. Ses tonunda şaşkınlık yoktu. "Bunlar çocuk oyunları. Git artık, İnanna! Bir tanrıça bile olsan, senin de dinlenmen gerekiyor!"

"Sopanın neden küçük tanelerin bulunduğu tarafa doğru eğildiğini bilmek istemiyor musunuz?"

"Hayır, bunu bilmek istemiyoruz" dedi Gaia.

"Fakat ben gene de söyleyeceğim!" Yavaşça gülümsedim. "Bir tohuma gücünü veren büyüklüğü değil, ağırlığıdır. Az önce ağır tohumları seçtim. Bir daha tarlaya tohum attığınız zaman bunu düşünün. Her seferinde sadece ağır taneleri kullan-

dığınız takdirde, her yıl daha iri ve ağır tanelerle dolu başaklar elde edeceksiniz. Ve bana gelen hayvanlardan da en büyüklerini değil, en iyi özelliklere sahip olanları çiftleştirin. Dediğimi yaparsanız, hayvanlar burada yaşayan insanların refah ve mutluluğu için, sık sık güçlü yavrular dünyaya getirecekler."

Sözlerimin yarattığı etkiyi beklemeden oradan uzaklaştım. Ben elimden geleni yapmıştım ve kadınların bu ME'yi kullanıp kullanmayacakları sadece ve sadece onların işiydi.

Bütün gün kendi kendime şarkılar mırıldandım. Bugüne kadar kimse bana bir dize veya bir melodi öğretmiş değildi. Söylediğim şarkılar sanki kalbimdeki bitmez tükenmez bir hazineden geliyordu. Aynı kelimeleri, aynı tasvirleri ne kadar sık olarak kullandığım aklıma gelince, kendi kendime gülümsedim. O anda aklıma gelen tüm resimleri, tüm hatıraları içimdeki zapt edilmez duyguların tadını çıkarmakta, kendimi onlara bir ilkbahar rüzgârının okşayışı, çiçeklerin kokusu, beyaz kumsaldaki yumuşak dalgaların sonsuzluğuna teslim etmekte kullanıyordum.

Düşüncelerim, içimdeki Dumuzi resminin etrafına sürekli yeni aynalar yerleştiriyordu. Bu defa kocamın başa çıkması gereken Gri Ev bendim! Onun bir baba, bir oğul ve savaşçı, sapan ve balta üstadı, araba sürücüsü ve gemi kaptanı, tapınaklar mimarı, tüm halkların alfabelerinin öğretmeni, eski yasaların koruyucusu, sürülerin çobanı, başrahip, kral ve sevgilim olarak nasıl olacağını tahayyül ediyordum.

O, benim kendisiyle her şeyi paylaşacağım erkeğim olmalıydı. Kadınlığımın yanı sıra, Tanrı Taşı'mı bile... Neşeyle güldüm ve kollarımı yukarı kaldırarak kendi eksenim etrafında dönmeye başladım. Demek tanrıların peşinde koşup durduğu, binlerce ismi olan aşk, böyle bir duyguydu...

Ocakta güçlü bir ateş yaktım ve bana ansızın bir kraliyet sarayı gibi gelmeye başlayan evimin içinde dans etmeye başla-

dım. Birkaç gün önce burun kıvırdığım nesneler, gözüme altın kaplı mücevherler gibi görünmeye başlamıştı. O güne kadar yoluma çıkmış olan erkeklerin tümünü unutmuştum. Hepsinin en güzel hatıralarını alıyor ve Dumuzi'ye mal ediyordum. Osiris'in soylu kökenini, Jason'un tecrübesini, Berios'un bilgeliğini, kralların elbiselerini, Ungur'un yumuşak başlılığını, Hellfried'in merakını, Urso'nun cesaretini, Gılgameş'in sertliğini, Enki'nin bildiklerini, tanrısal kardeşim Utu'nun parlak ışınlarını ve Enkimdu'nun alçakgönüllülüğünü ona mal etmiştim.

Onu hayallerimin erkeği yapmıştım ve bir an önce akşam olmasını sabırsızlıkla bekliyordum. O andan itibaren Dumuzi'nin kaderini paylaşmak, savaşta sağ kolu olmak, toplantılarda danışmanlığını yapmak, sıcak günlerde gölgesi olmak ve soğuk gecelerde onu ısıtan bir alev olmak istiyordum. Ona, tarlaların ve bahçelerin nasıl sürüleceğini öğretmek, toprakların bereketli olması ve hayvanlarının daha önce görülmedik şekilde çoğalması için elimdeki tüm ME'leri hediye etmek istiyordum. Benim yardımımla yepyeni bir tanrı olmasını istiyordum. Güçlü ve kuvvetli olduğu müddetçe, etrafındaki hayvanların ve bitkilerin tanrısı olacaktı. Dişiliğim ona eski tanrıların büyük sırlarını öğretecekti ve onun başrahibesi ile kraliçesi ben olacaktım.

Bugüne dek bu kadar özenli süslendiğimi hiç hatırlamıyordum. Obsidiyen taşından yapılmış bir aynanın önünde üzerime iç gıcıklayıcı kokular sürdüm. İçinde tanrıların boyalarının ve kokularının bulunduğu küçük kutulara ve çekmecelere sahip olmamama rağmen yanaklarımı yumuşak bir pembeye boyadım, kulak memelerime yağ sürdüm, kaşlarıma ve kirpiklerime sürme çektim, uzun saçımı saatler boyu süren bir çalışmayla incecik örgüler halinde ördüm, sonra da renkli deniz kabukları ve taşlarla süsledim.

Deniz kabuğu borulardan yükselen sesler bayramın başlan-

gıcını haber verirken, Gaia yanıma geldi. Sönmekte olan ocak ateşinin yanına dikilerek dudaklarımda ince bir gülümseme ile ona baktım.

"İlk defasında nasıl oluyor?" diye sordum sabırsızlıkla. "Çabuk, bayram başlamadan önce, bana nasıl olduğunu anlat! Bunu bilmek istiyorum!"

"O sana geldiği zaman bunu öğreneceksin!" diye karşılık verdi Gaia.

"Ya sen? Sende nasıldı? Sonradan bir fark hissetmiş miydin? Yani sonradan farklı biri olmuş muydun?"

"Bunu onunla beraber olduktan sonra öğreneceksin!"

"Tam iki bin yıldır bekliyorum!" diye bağırdım umutsuz bir sesle. "Bana bir saat hediye etsen ne çıkar..."

"Tam iki bin yıldır bekleyen birisi için bir saat nedir ki?" diye karşılık verdi Gaia. Sırtındaki biçimsiz kaplan postuyla ve sarkık göğüslerine bağladığı renkli şeritlerle oldukça garip bir görüntüsü vardı. Kısa eteği de rengârenk boyanmış kocaman baldırlarını açıkta bırakıyordu.

Deniz kabuğu borularının sesi artık daha yüksek ve ısrarcı çıkıyordu.

"Gel artık" dedi Gaia. "Tüm şehir seni bekliyor..."

"O geldi mi?"

"Evet, Tammuz şu anda meydanda" diye başını salladı kadın. "Oğlum Enkimdu da öyle. Onlara birbirleriyle barışmalarını söyledim. Enkimdu sana bozkırın meyvelerini hediye edecek. Onun vereceği mercimek, fasulye ve tahıl tanelerini saygıyla kabul et! Sonra bunlardan hangisini tohum olarak tarlaya ekmesi gerektiğini ona söylersin. Tammuz da sana birkaç genç hayvan getirdi. Yarın sabah ona da bu hayvanlardan hangilerinin ancak bir çoban tarafından bakılacak bir sürü oluşturmak üzere çiftleştirilebileceklerini açıklarsın..."

Yavaşça gülümsedim. Her şeye rağmen onun beni anladığı-

nı görüyordum. Gaia, başka birisinin kendisinden daha fazla bilgi sahibi olabileceğini asla kabul etmeyecek bir kadındı. Kendisine yapılan tüm önerileri geri çevirirdi, bu yetmezmiş gibi o etrafa öğütler yağdırırdı. Buna bir itirazım yoktu. Beni sadece Tammuz'la, benim Tammuz'umla ne zaman bir araya geleceğim ilgilendiriyordu.

Birbiri ardına dar merdivenden yukarı çıktık. Başımı damdaki delikten dışarı çıkardığım anda, üzerimizdeki gökyüzünün altın renkli olağanüstü bir ışık kubbesi oluşturduğunu gördüm. Sonsuz boşluğun derin mavisi, incecik bulut çizgileriyle süslenmişti. Nehrin öte tarafında ise Tanrı Utu ovanın öte yanındaki dağların ardında, altın bir taht üzerinde oturuyordu. Gaia ile ben damın kenarına doğru yürüdük ve aşağıdaki meydana baktık. Tatlı kokular ve neşeli gürültüler ta bize kadar ulaşıyordu.

Alev alev yanan ateşler, çeşitli otların dumanlarının incecik çizgiler halinde göğe ulaşmasına neden oluyordu. O anda bir kez daha bugüne dek duyduğum, gördüğüm, yaşadığım ve katlandığım olayları düşündüm. Uzun, çok uzun bir yol olmuştu bu. Benden önce hiç kimsenin yürümediği bir yol - ne bir kızın, ne bir kadının, ne de bir tanrıçanın! Buna rağmen yolun sonuna geldiğim bu yerde, ben de bu kutsal düğün akşamı öncesi diğer genç kızlardan farklı hiçbir şey hissetmiyordum. Bunun böyle olduğunu biliyordum ve göğsümdeki Tanrı Taşı da beni doğrulamak istercesine yavaşça ışıldamaya başlamıştı. Bir an sonra açık mavi bir ışık hâlesine bürünmüştüm.

"Her şey hazır!" diye bağırdı Gaia. İlk kez olarak sesinde bir hayranlık ve saygı ifadesi duyuyordum. Ona gülümsedim ve damdan dama atlayarak aşağıya inmeye başladım.

Etrafımı kaplayan sevinç çığlıkları bende serinletici ve heyecanlandırıcı bir banyo etkisi yapmıştı. Çatal Höyük'ün kadınları ve kızları üzerime taze ilkbahar çiçekleri döküyorlardı. Yoluma gü-

zel kokulu otlar döküyor, önümden çekiliyor, sonra yeniden dört bir yanımı kuşatıyorlardı. Etrafımda sadece gülümseyen gözler ve heyecanlı yüzler görebiliyordum.

"İ-nan-na!"

"İ-nan-na!"

"İ-nan-na!"

Kadınlar tekrar tekrar ismimi haykırıyorlardı. Borular çalınıyor, tahta tokmaklar gergin derilerin üzerine vuruyor, titreyerek dans eden vücutlar beni giderek meydanın ortasına sürüklüyordu. Enkimdu'yu gördüğüm anda, etraftaki her şeyin üzerinde yükselen sunağın sadece birkaç adım ötesindeydim. Enkimdu hiç kıpırdamadan öylece duruyor ve bana bakıyordu. Bakışları öylesine derin bir hüzünle doluydu ki, ansızın kendimi kaybedip öfkelenecektim. Delikanlı birkaç adım atarak ellerini bana uzattı. Gaia beni önceden uyarmamış olsaydı, önünden geçip giderdim. Fakat şimdi sırtımı daha da dikleştirdim. Etrafımı çeviren tüm kadınların üzerinden baktım ve dış çemberde bekleyen erkekleri gördüm.

Avuçlarımdan birisini Enkimdu'ya doğru uzattım. Delikanlı büyük bir dikkatle tarlanın ürünlerini ve tahıl tanelerini avucuma döktü. Bu arada tanelerden birkaçı yere düşmüştü. Enkimdu eğilerek onları toplamak istedi, fakat ben daha erken davranıp ayağımla üzerlerine bastım ve tozun içinde kaybolmalarını sağladım. Enkimdu dayak yemiş bir hayvan gibi sinerek geri çekildi. Hayır, böyle bir adam asla benim kocam olamazdı!

Erkek kardeşim güneşin gökteki kızıl topunun, yeraltına yapacağı yolculuk sebebiyle dünya ile vedalaşmaya hazırlandığını fark ettim. Dünyanın durmaksızın döndüğünü ve gece olduğu zamanlarda Utu'nun gezegenin öbür yarısını aydınlığa boğduğunu elbette ki biliyordum. Fakat bu bilgiler şu anda umurumda bile değildi. İnsanların her yerde farklı bir isim taşıyan güneşin yeraltına gittiğini düşünmeleri aslında o kadar da kötü de-

ğildi. Güneşin her batışı onlara hiçbir günün ve hiçbir yaşamın sonsuz olmadığını hatırlatıyordu...

Kutsal düğün için hazırlanmış olan sunağa ulaşmıştım. Dumuzi neredeydi? Onu hiçbir yerde göremiyordum. Gaia hâlâ arkamdan gelmeye devam ediyordu. Ona soran gözlerle bir bakış fırlattığım zaman, bana tahta sırıklar üzerinde yükselen sunağın nehir tarafında bulunan merdivenini işaret etti. Heyecanla birkaç adım daha attım ve sonunda mağrur sevgilimi gördüm. Tüm bu zaman boyunca sunağın üzerine uyuyan birisi gibi uzanmıştı. Şu anda da ayağa kalkıyor ve kollarını iki yana açıyordu. Etrafımdaki çığlıklar ve haykırışlar öyle bir hızla kesildi ki, ani sessizlik vücuduma bir bıçak gibi saplandı. Gaia'nın ağzından anlamadığım birtakım kelimeler yükseliyordu. Çok eski sözlerdi bunlar. O kadar eskilerdi ki, geldiğim yerde bile hiç kimse bunları hatırlayamıyordu...

"Git, İnanna!" dedi sonra Gaia bana alçak sesle. "Ona git! Buradaki kadınlara ve erkeklere... tüm şehre bu gece yeni bir çağın başladığını göster! Büyük Ana'nın zamanı sona erdi. Doğanın zincirleriyle bağlı olmayan hızlı erkekler karşısında asla yeteri kadar güçlü olamamıştı. Eski tanrıçalara akıl danıştım. Erkeklerin kendilerine fazla değer vermesi sonucu yok olanların tekrar geri dönmemesi için, bir dişinin, bir kadının, bir tanrıçanın nelere kadir olduğunu onlara göstermelisin!"

Gaia'nın gizemli parıltılar saçan gözlerinin içine baktım.

"Sen en büyük sırrımızı muhafaza etmemizi sağlayacak bir silahsın, İnanna!" dedi ve kurnaz bir ifadeyle gülümsedi. Ansızın içine düştüğüm derin bir sarhoşluktan uyandığımı hisseder gibi oldum. Gaia'nın bu son ifadesi içimde bir şeylerin çatırdamasına sebep olmuştu. Bunun ne olduğunu henüz bilmiyordum, fakat geçen geceden beri beni düşlerden ve arzulardan örülmüş incecik bir ağ gibi örten o büyü ansızın yırtılmıştı. Gaia'nın akıl danıştığı diğer tanrıçalar da kimdi? Bir daha geri dönmemesi gereken de neydi?

Gaia bir elini yukarı kaldırdı. Tek bir borudan yükselen uzun bir ses gecenin içinde yankılandı. Tıpkı öfkeli geyiklerin böğürtüsünü, kurtların ulumasını, dağların fırtınasını ve denizlerin dalgalarını andırıyordu. Bir adım daha attım. Boğuk bir davul sesi hareketlerime eşlik ediyordu. Bir adım daha, bir davul gümbürtüsü daha. Törenin gidişatını kavramaya başlıyordum. Yavaşça merdivene doğru döndüm ve aynı anda ayın alev kırmızısı bir renge bürünmüş olan evlerin ardından yükseldiğini gördüm. Çok büyük ve çok donuk bir görünümü vardı. Yaylanın üzerinde dolunay ışıldıyordu.

İçimde bir şeylerin kasıldığını hissettim. Bu işaret ne anlama geliyordu? Yoksa, dolunayı uyarıcı bir alamet olarak görecek kadar mı kendimi törenin büyüsüne kaptırmıştım? Başımı sallayarak bir adım daha attım. Yukarı ulaşmıştım bile. Dumuzi'nin üzerinde kalçalarına sardığı küçük bir hayvan postundan başka hiçbir şey yoktu. Ellerini bana uzatmak istedi, fakat benim tanrısal azametteki hareketlerim karşısında geri çekilmek zorunda kaldı. Oynamak zorunda olduğum rolü tam anlamıyla benimsemiştim. Ben kraliçeydim, gecenin tanrıçasıydım ve diğer kadınların sırdaşıydım. Hem onlara, hem de onlardan sonra gelecek olanlara, karşımızda hiçbir erkeğin duramayacağını gösterecektim.

Dumuzi'yle aramızdaki son engel olan büyük yatağa ulaşmıştım. Delikanlı büyülenmiş gibi bana bakıyor ve heyecanını gizlemekte büyük güçlük çekiyordu. Onu hem arzuladığımı, hem de ona boyun eğmeyecek olduğumu içgüdüsel olarak anlamış gibiydi. Yere eğilerek baharlı bir içkiyle ağzına kadar dolu olan bir testiyi kaldırdı. Omuzlarındaki ve bacaklarındaki kaslar küçük hayvanlar gibi hareket ediyordu.

Tek kelime etmeden başımı öne eğdim. Dumuzi bana testiyi uzattı ve birkaç yudum içtim. Baharlı içki ateş kadar yakıcıydı. Dumuzi de içkiden aynı şekilde birkaç yudum içti ve testiyi

yatağın yanına koydu. Gecenin soluksuz sessizliği içinde belli belirsiz bir davul sesi işitildi. Sonra taşlar birbirine çarpmaya ve kirişlerden giderek yükselen bir vınlama kulaklarımı doldurmaya başladı. Tören müziğinin içimi ürperttiğini hissettim. Yoksa bunun sebebi etkisini göstermeye başlayan içki miydi?

Dumuzi'nin iki defa daha kaldırdığı testiden ikişer yudum daha içtik ve üçüncü yudumdan sonra hiç beklenmedik bir anda yüzlerce kadının gırtlaklarından çıkan çığlıklar göğe yükseldi. İrkilmiştim. Çığlıklar bende birer kırbaç darbesi etkisi uyandırmıştı. Dumuzi elini belindeki hayvan postuna attı, bir çekişte koparıp aldı ve kalabalığın üzerine fırlattı. Sonra da üzerime yürümeye başladı, fakat ben daha hızlıydım!

Vücudumu bir yılan gibi oynatarak elbisemin üzerimden düşmesini sağladım. Bunun için ellerimi kullanmam gerekmemişti. Alev alev yana ateşlerin ve devasa dolunayın büyülü ışıkları altında karşı karşıya duruyorduk. Bir an bekledim. Sonra bir an daha. İlk adımı hangimizin attığını ne bizler, ne de başkaları söyleyebilirdi.

Dudaklarımız sonsuz bir öpücükle birbirine kavuşunca, aşağıdan sevinç dolu çığlıklar yükseldi. Fakat ben Dumuzi'yi gözümde fazla büyüttüğümü derhal anlamıştım. O, avcı olmak isteyen bir çobandı sadece... Ne bir Gılgameş, ne bir Osiris... hatta bir Enkimdu bile değildi! Güçlü olanın kendisi olduğunu bana ve diğerlerine ispat etmek amacındaydı. Aslında onun sertliği hoşuma gidiyordu ve göğsüne zevkle yaslanabilirdim. Fakat bunu yapmam imkânsızdı - hele bu gece, kutsal düğün sunağının üstünde, asla!

Kadınlığımda duyduğum acının aslında tatlı olması gerekirdi, ama değildi. Dumuzi'ye karşı hissettiğim o büyük, o olağanüstü duyguların geri gelmesi için bir kez daha elimden geleni yaptım. Onu içimde hissettiğim anda kendimi sonsuz büyüklükte, dünyayı, hatta bütün evreni bile içine alabilecek bir ma-

ğara gibi hissetmeye başladım. Ben tüm uzay ve evrendim, iyiliği ve kötülüğü, güzeli ve çirkini barındıran sonsuzluk! Başlangıç ve son, bekânın ve fenânın ebedî döngüsü benim içimdeydi.

Büyük tanrılar, âşık olanlara ellerindeki her şeyi hediye ediyorlardı. Zaman ve sonsuzluk, dün ve yarın, yukarı ve aşağı, iç ve dış, almak ve vermek... Altımızda yükselen o vecd çığlıklarını duymuyordum artık. Gece çok büyüktü ve yıldızlı gök kubbe yeni evimizdi. Fakat Dumuzi'nin kollarının arasında büyük dolunayı yeniden gördüğümde, kırmızı bir örtüyle perdelenmekteydi. Acaba bu yaklaşan veda ânının bir işareti miydi?

İçimdeki her şey bu âna karşı mücadele ediyordu. Artık düşünmek, mantıklı olmak istemiyordum! Ben tanrıçaydım, ben aşkın ta kendisiydim! Ve aşağıdaki herkes bunu Dumuzi ve benimle birlikte kutluyordu. Koyu kırmızı ışık Nana-suin'i giderek daha fazla örtüyordu. Boğulmakta olan birisi gibi kocama sarıldım. Gaia ve diğer eski tanrıçalar umurumda bile değildi!

Gecenin ilerleyen saatlerinde Dumuzi ansızın üzerimden çekildi. Ayın kıpkırmızı bir renge büründüğünü ancak şimdi fark etmişti. Yüzünü neredeyse görememe rağmen, onun ne kadar korktuğunu hissediyordum.

"Ne oluyor?" diye inledi güçlükle.

"Hiçbir şey, sevgilim" diye cevap verdim yumuşak bir sesle. "İkimizin gölgesi ayı kararttı, o kadar..."

Dumuzi inleyerek doğruldu ve dirseğiyle baharlı içki testisine çarptı. Yarı boşalmış testi yuvarlanarak sunaktan aşağı düştü ve yere çarparak parçalandı. Artık ben de ayağa kalkmıştım. Bacaklarımı hafifçe aralayarak Dumuzi'nin karşısına dikildim, kollarımı kaldırdım ve üzerime düşen büyülü ay ışığıyla yıkanmaya başladım. Neredeyse tüm yıldızlar kalın bir bulut örtüsünün ardına çekilmişlerdi. Sadece kanlı ay ve doğmakta olan sabah yıldızı bana bakıyor ve beni anlıyordu.

"Hayır!" diye inledi Dumuzi yalvarır gibi bir sesle. "Buna da-

ha fazla dayanamayacağım! Beni serbest bırak, İnanna! Gitmeme izin ver..."

İçimde bir şeyler yırtıldı. Gecenin büyüsü yalancı bir ayna gibi parçalandı ve her parçada başka bir erkeğin, başka bir tanrının yüzü bana gülmeye başladı. Ansızın bağırmaya başladım. Daha önce hiç bu kadar şiddetli ve umutsuz çığlıklar atmamıştım.

"Evet! Evet! Evet!" sözleri yükseliyordu boğazımdan. "Defol karşımdan! Hepiniz derhal önümden kaybolun! Aşkımın ve nefretimin karşısında tozların içinde sürünün!"

Dumuzi de dayak yemiş bir hayvan gibi iki büklüm olarak geri çekilirken aşağı düştü, tozların arasında sürünmeye başladı, dişlerini sıkarak diğer erkeklerin arasına kaçtı. Erkekler onu muzaffer bir kral gibi karşıladılar. İçimdeki sonsuz öfke sebebiyle hıçkıra hıçkıra ağlayabilirdim, fakat gerçekte neler hissettiğimi görmelerini istemiyordum. Hayır, ne kadınların, ne de erkeklerin bunu görmesine dayanamazdım! Tüm vücudumla titreyerek Nana-suin'e döndüm. Kan kırmızısı gölgenin bir kısmı yerinden ayrıldı ve sabah yıldızı yeni oluşan hilalin uçları arasında kaldı.

"Beni bir kez daha götürün!" diye bağırdım sesimin olanca gücüyle. "Beni zaman ve mekândan uzaklaştırın... Beni Uruk'a, Enki'ye, Osiris'e... Buradan uzak herhangi bir yere götürün! Senden rica ediyorum, ey bilge ay! Sabah yıldızının tanrıçasına yardım et!"

OSİRİS'İN ÜLKESİ

"Birisi bana Letu kelimesinin ne anlama geldiğini söyleyebilir mi? Belki de Tule... ya da tam aksi..."

"'Om mani padme hum' desen belki ne dediğini anlayabilirdik. Fakat söylediğin kelimeler sayısı yüz bini bulan şarkıların hiçbirinde geçmiyor! Shangri-La'nın okyanus benzeri Lama'sı sorular değil, sessizlik istiyor... om mani..."

"Buna bir son verin! Kulak tırmalayıcı ilahiler dinlemek yerine, sorularıma cevap almak istiyorum! Letu... Sazlık Tarlaları'nı arıyorum! Felaketten tam dört bin yıl sonra hâlâ beni anlayabilen birileri var mı?"

"Lotus çiçeği üzerindeki mücevherlerin ululanması karşısında, insanların binlerce yılı nedir ki... om mani padme..."

"Bu son derece yararlı görüşmenizin arasına girdiğim için beni bağışlayın... Burası Sazlık Tarlaları! Burada bize yüzlerce yıl yetecek kadar saz var... Hatta istediğimizden çok daha fazlası! Ne istiyorsun, 'Arayan?'"

"Önce bana kim olduğunu söyle!"

"Uruk Kralı Gılgameş!"

"Tanrı mı, insan mı?"

"Üçte iki tanrı, üçte bir insan."

"Bunu nasıl anlamalıyım?"

"Ben Kral Enmenkar'ın kızı Nin-sun ile Lilith adı da verilen Kutsal Ruh'un oğullarıyım. Ya sen kimsin?"

"Yukarı Mısır'ın koruyucusu Osiris. Bir zamanlar Aton,

Amon ve Ra gibi eski tanrıların izinden gidiyordum, oysa şimdiye dek sadece benim gibi genç tanrılara tesadüf ettim: Kardeşim Seth ve kız kardeşim Nephthys. Fakat biz yaratıldığımız zaman dört kişiydik ve tanrı çifti Geb ve Nut'un mükemmelliğine ulaşmamız için mutlaka bu kız kardeşimizi de bulmalıyız."

"Bu kız kardeşin ismi İnanna mı?"

"Hayır, İnanna değil, İsis..."

"Emin misin?"

"Kutsal Sazlık Tarlaları'ndan Ölüler Ülkesi'nin kapılarına uzanan bir yol olan bu dünyada kim herhangi bir şeyden kesin emin olabilir ki?"

"Söylediklerinden bir şey anlamadım. Beni ilgilendiren öbür dünyaya giden yol değil, tam aksine, sığır sürülerimin büyüyüp güçlenmeleri, savaşçılarımın şehirde gereğinden fazla içki içmemeleri ve - kendimi ölümsüz kılmam! Üzgünüm, Osiris. Şayet bir İsis arıyorsan, sana yardımcı olamam."

"Hayır, hayır, benden hemen ayrılma! Belki de aradığım İnanna'dır! Bana onun hakkında birkaç şey söyleyebilir misin?"

"Belki. Sen onun hakkında ne biliyorsun?"

"Aradan o kadar çok zaman geçti ki... Benim gibi bir tanrı için bile çok uzun bir zaman... Çok fazla şey oldu, anlıyorsun değil mi? Zaman son derece hızlı akıyor ve kafam karmakarışık. İnsanlar bana acı verecek kadar büyük bir telaşla konuşuyor. Herkes sanki diğerlerinden daha fazla biliyormuş gibi bir şeyler anlatıp duruyor ve kimse diğerinin ne söylediğini umursamıyor... Her tarafta yeni tanrı ve tanrıçalar, göçebe kavimler türedi... Üstüne üstlük bir de geçmişe duyulan saygı dolu korku... Birtakım şehirler yoktan var oluyor ve daha onlara alışmaya fırsat kalmadan tekrar yok oluyorlar... Tüm bunları anlamak niyetinde değilim! Sadece ülkemde huzurun hüküm sürmesini ve her şeyin olduğu gibi korunmasını istiyorum."

"O halde söyleyeceklerim seni yaralayacak, çünkü ben Uruk

halkına şan ve şeref kazandırmak için eskiyi yıkmak istiyorum. Kendilerini göstermeyen tanrılarla da bir alışverişim yok. Geçmişte bir zamanlar büyük bir öneme sahip olmuş olmaları mümkün, fakat tufandan sonra, ikinci kez gökten indiklerinde, eskileriyle aralarında hiçbir benzerlik kalmamış. Tıpkı insanlara benziyorlar. Bu durumda ben de senin gibi bir tanrıyım! Güçlü olanın hangi kökenden geldiği kimi ilgilendirir? İyisi mi sen kendi yoluna git, ben de kendi yoluma. Sana son bir şey soracağım: kız kardeşin olduğunu düşündüğün tanrıçadan en son ne zaman haber aldın?"

"Bin güneş dönümü önce. Arkasında hiçbir iz bırakmadan Fırat'ın kuzey kaynakları civarındaki Çatal Höyük'te ortadan kayboldu. Sanırım korkunç bir ay gölgelenmesi esnasında..."

"O halde aynı kişiden söz ediyoruz! Fakat onun ortadan kaybolduğunu da nereden çıkardın? Burada İnanna'yı herkes tanır! Çok uzun bir süre Uygur'u aradı. Sonra Agartha dehlizlerinde görüldü, sonra da Aratta yaylalarında, Jericho surlarında, Byblos kıyılarında ve Sahara ormanlarının içindeki Tibesti Dağları'nın mavi dudaklı sakinlerinin arasında. Şehrim Uruk'a gelen insanların birçoğu ondan söz edildiğini duyduklarını anlatıyor. Tacirler ise Saba Kraliçesi adlı birinden söz ediyorlar, sonra Akdeniz'in kıyılarında yaşayan erkek düşmanı bir Astarte'den, Babil şehrinin savaşçı tanrıçası İştar'dan ve kadından çok erkeğe benzeyen bir tanrıçadan. Bazen onun olgun başakların uzun örgülü tanrıçası olarak ortaya çıktığını duyuyorum, bazen de bir gök gemisinin her türlü savaş kuralını hiçe sayarak ortalığı kırıp geçiren bir tanrıçası olarak. Canı istediği zaman hiç umulmadık yerlerde ortaya çıkıveriyor. Ona yalvardığın zaman kendisini göstermiyor, ona lanet ettiğin zaman ise gecenin karanlığında yanında bir zamanların bir isim bile taşımayan demiradamlarına benzer dev yaratıklar olduğu halde baş ucunda bitiveriyor. Öyle hükümdarlar tanıyorum ki, kudretlerini ve akılları-

nı onun yüzünden bir gece içinde kaybediyorlar. Yaylalardaki çobanlar ise onun ne bir geyiğe, ne de bir eşeğe dokunduğunu anlatıyor..."

"Korkunç! Peki sen onun hakkında bu kadar bilgiyi nereden edindin?"

"Çünkü İnanna benim şehrimin, Uruk'un tanrıçası!"

"Onu kendi gözlerinle gördün mü?"

"O benim içimde eski, çok eski bir resim..."

"Bana onu gören tek bir kralın, tek bir insanın ismini verebilir misin?"

"Biraz düşünmem lazım... Belki Kiş Kralı Mebaragesi veya oğlu Akka onu görmüştür, belki de Sippar, Şuruppak veya bilge tanrı Enki'nin şehri Eridu'da yaşayan insanlardan biri..."

"Sakın bu ismi bir daha ağzına alma! Tanrıların o çok eski sırlarını İnanna'ya sarhoşken hediye eden ondan başkası değildi. Çok eski tanrıların o günden bu yana tanrısal ME'lerin hiç olmazsa bir kısmını geri alabilmek için uğraşıp durduklarını biliyorum! Bu kadının her tarafta neler yaptığını sen de görmüyor musun? İnsanlar evrenin tüm düzenini ve uyumunu bozacak bir yolda ilerlemiyorlar mı?"

"Belki de, Osiris. Fakat olan olmuş bir kere! Hiçbir şey zaman çarkını geriye döndüremez. İnsanların içinde var olan belli bir zaman için unutulabilir veya değiştirilebilir, fakat yıldızlar uygun bir konuma geldikleri anda tekrar yoluna devam eder..."

"Demek sen de! Sen de büyük bilgeliğin ME'lerini o kadar çok görmüşsün ki, aklını başına toplama yeteneğini yitirmişsin. Emin ol, tanrısal ME'ler askerlerinin bir türlü vazgeçemediği sarhoşluk verici içkiden çok daha etkilidir! ME'ler güç, kudret ve iktidarın alevli oklarıdır! Bir kural olmadığı ve kimse onları dizginlemediği takdirde, etraflarındaki her şeyi yakarlar!"

"Beni bu çocuk masallarıyla mı korkutacaksın? Sadece kendi

yaşamını belirleyebilen kişi özgürdür! Gör bak: Bir zamanlar oturduğun sedir ormanlarına gideceğim ve tüm koruyucu cinleri, doğanın tüm eski büyülerini yok edeceğim! Geçmişin tanrılarının ve kadınların söyleyecek bir sözleri yok artık. Dünya, yeteneklerini hiçbir kadının anlayamayacağı yeni erkeklere ait artık! Bugüne kadar mağlup edilemeyen her şey benim hayatımın amacı ve yasak olan her şey benim için baldan tatlı. Erkek erkeğe dövüşebileceğim düşmanlar arıyorum! Ancak gerçek bir savaş insanı dinç tutar. Lapa kazanı insanı tembel ve güçsüz yapmaktan başka ne işe yarar?"

"Daha önce hiçbir insan senin kadar katı ve soğuk konuşmamıştır. Senden hiç hoşlanmadım, Uruk kralı! Sen gerçek krallığın ne demek olduğunu en azından tufanda boğulan o zavallılar kadar yanlış anlamışsın! Sen yapmak istediğin işlerden söz ediyorsun, fakat ben kendime sevgili, kız kardeş ve çocuklarımın anası olacak bir tanrıça arıyorum."

"Kadınlardan bana ne! Benim tek istediğim erkeklik şöhretimin tüm dünyaya yayılması! Sunaklarda yakılan tüm ateşler ve binlerce saz kulübe, benim kudretimi haykıran tapınaklara dönüşecek!"

"Siz insanlar ne hale gelmişsiniz böyle!"

"Ne hale mi? Kendilerinden başka tanrılara ihtiyaç duymayan erkekler olduk sadece! Şayet o meşhur kız kardeşini bulacak olursan, onu bana gönder! Ona bir kralın ve bir erkeğin ne demek olduğunu göstereyim!"

"Demek bunu başardığınızı düşünüyorsun..."

"Evet, bunu başardık, gelecek binlerce yıl boyunca da böyle kalacak!"

Sahara'nın sık ormanlarının arasındaki güneşli vadide bulunan refakatçilerimi geride bırakmış ve pastel sarısı kayalıklar boyunca yürümeye başlamıştım. Hava çok sıcaktı ve kayaların üstün-

de ve altında büyüyen çalılıkların yorgun bir görünüşleri vardı. Bu bana pek garip gelmiyordu, çünkü Tibesti Dağları'nda yaşayan göçebeler bana uzun süredir kuruyan göllerden ve felaketten önce Osiris'le birlikte üzerinde uçtuğumuz bölgeden esen sıcak rüzgârlardan söz ediyorlardı.

Son buzul çağı bu bölgede kuzeyde olduğundan çok daha yumuşak izler bırakmıştı. Kuzey Nil vadisinde şehirlerin de felaketten önce yeşil Sahara ovalarında sığırlarla birlikte yaşayan, güzelim Kauri salyangozlarıyla ticaret yapan, ölüleri için taş çemberler hazırlayan ve kaya duvarlarına resimler yapan insanlar tarafından kurulduğuna emindim.

Sahara bölgesindeki kaya resimlerinde, Aquitania'da görülenlerin aksine, hayvan resimlerinden çok insan figürleri göze çarpıyordu. Bu resimlerde neden güçlü ve hareketli erkeklerin ön plana çıktığı ve kadınların daha ziyade yuvarlak hatlara sahip küçük varlıklar olarak tasvir edildiği konusunda uzun süre kafa yormuştum. Ve günün birinde bunu bu bölgede yaşayan insanlara sorduğum zaman, beklediğim türden bir cevap almıştım: Sahara'daki kaya resimleri kadınlar tarafından değil, erkekler tarafından yapılmıştı. Bunun neden böyle olduğunu anlamak için de uzun güneş dönümleri boyunca düşünmüştüm. Bu arada Xam ve San kabilelerinin kayaların üzerine coşkulu bir yaşam sevinciyle resim yaptıklarını da fark etmiştim. Her tasvir bu insanların bu ormanlarla kaplı dağlarda gördüğü, yaşadığı ve duyduğu şeyleri bir çocuk gibi başkalarına iletme duygusunun ürünüydü. Ve kuzey ülkelerinde yaşayan Cro-Magnon'ların, Ren avcılarının, Lepeno balıkçılarının ve Çatal Höyük kadınlarının aksine, bu insanların hatıralarında karanlığa, soğuğa ve ölümcül dalgalara dair izler yoktu.

Aradan geçen zaman zarfında gerçekte neyin peşinde olduğumu unutmuştum. Fakat büyük tanrıların beni unutmamış oldukları düşüncesi, kendimi rahat ve huzurlu hissettiğim bir ye-

re yerleşmeme fırsat bırakmadan, tekrar oradan ayrılıp yollara düşmeme neden oluyordu. Bazen yerli kabilelerinin arasında yaşamaktan hoşlanıyor, bazen de tek başıma kalmayı tercih ediyordum. Şu anda bir zamanlar Osiris'e vaat edilen topraklarda bulunuyordum ve daha küçük yaşlarda kendime yardımcı olarak seçtiğim on iki erkek bana refakat ediyordu.

Bu abanoz renkli ve soylu görünüşlü yoldaşları, bugüne kadar rastladığım erkekler arasında en iyileri olarak nitelendirebiliyordum. Tümü de beni kalplerinin kraliçesi ve yerin ve göğün tanrıçası olarak kabul ediyordu. Ve yine tümü de benim arzularıma göre gerektiği zaman savaşçı, gerektiği zaman çalıların arasında yol açıcı, oyun arkadaşı veya uzun bir gecede yatak arkadaşı olabiliyordu. Bazen onları etrafıma topluyor ve onlara bir yarışma sonucu çözmeleri gereken bir görev veriyordum. Bazen de iki ya da üç tanesini birkaç gece için yanımda alıkoyuyor, onlara gördüklerimi ve yaşadıklarımı anlatıyor, bilmek istedikleri soruları cevaplandırıyordum.

Hiçbir kabile, hiçbir aile, bu on iki yoldaşın verdiğinden daha fazlasını veremezdi bana. Ne yedi, ne de on kişilik bir grup kurma fikri hoşuma gitmediği için, bu rakamı seçmiştim. Yedi kişilik bir grup bana Çatal Höyük kadınlarını ve birlikte Enki'nin Absu'daki sarayına gittiğimiz Oannes'leri hatırlatıyordu. On rakamı da çeşitli sebeplerden dolayı uygun değildi. Ancak çok sonraları on iki rakamının bana hüzünlü bir şekilde Berios'u ve onun kâinatın uyumu teorisini hatırlattığını fark ettim.

Sürekli olarak yeni kaya resimlerinin yanından geçiyordum. Ve bu resimler bir kez daha birer ayna gibi ruhumu yansıtıyor, binlerce dünya yılı boyunca içimde saklı kalmış olan duygu ve düşünceleri gün ışığına çıkarıyorlardı. Çevremde olup biten, fakat doğrudan benimle ilgili olmayan olaylara karşı ne kadar duygusuz olduğumu anlamıştım. Ayın ve güneşin sürekli dönümü, fırtınalar ve bulutlar, sonbahar ve ilkbahar beni bazen

büyük bir sessizlik, bazen de ince bir derenin şırıltısı gibi takip etmiş, sürekli kendine dönerek yeniden ortaya çıkmıştı.

Dünyanın her tarafında insanların doğduğu, büyüdüğü, öğrendiği, savaştığı ve yine öldüğü bin yıl boyunca etrafımda olup bitenlere karşı büyük bir kayıtsızlık içinde kendime öylesine yoğun bir şekilde konsantre olmuştum ki, bu durum bir tanrıça olan beni bile korkutmaya başlamıştı. Fakat şimdi bacaklarımı çizen çalıların arasında sıcak taşların üzerinden kaya yamaçları boyunca ilerlerken, ansızın tanrısal ME'leri nasıl kullandığım ve Tammuz'a ne büyük bir haksızlık yaptığım zihnime gelip yerleşmişti.

Dağın yamacındaki geniş bir kavisi aldıktan sonra hafif bir rüzgârın kısa etekliğimi havalandırmasını ve göğüslerimi serinletmesini zevkle izledim. Başımın etrafına sadece gözlerimi açıkta bırakacak şekilde bir örtü sarmıştım. Bu alışkanlık bana kadınlar şehrinden kaçarcasına uzaklaştığım günlerden kalmıştı. Sürekli olarak yenilediğim bu örtü sayesinde, karşıma çıkan avcı ve çobanların hor gören bakışlarına maruz kalmaktan kurtulmuş oluyordum. Kırlık alanda ve yeni kurulmuş olan şehirlerin civarında, beni gördükleri zaman bir hayranlık veya saygı ifadesi göstermeyen erkeklerle sık sık karşılaşıyordum. Tam aksine: Bu erkekler gözlerimdeki kıvılcımları gördükleri zaman, kendilerine meydan okuduğumu düşünüyorlardı. Onları bakışlarımın gücüyle yanımdan uzaklaştırma çabaları, her defasında başarısızlıkla sonuçlanıyordu. Bu erkekler beni bir zamanlar kurtların yaptığı gibi değil, aksine rahatsız edici bir hırs ve ihtirasla izliyorlardı.

Uzun uzun kafa yormama rağmen, bu gelişimin açıklamasını bir türlü yapamıyordum. Erkeklerin geceleri ateşin kenarında otururken birbirlerine bir kadını yakaladıkları gibi bir çalının arkasına atıp işini nasıl bitirdiklerini kahkahalar arasında anlatmalarına bile şahit olmuştum.

Ta başlangıçta, Nanna-suin'e, Tammuz ve Enkimdu'ya bir yılın iki yarısını paylaştırması için yalvardığımda, erkeklere büyük bir öfke duyuyordum ve derin bir hayal kırıklığı içindeydim. Aslında onları duyduğum hayal kırıklığından da sorumlu tuttuğumun farkındaydım. Yasak Bahçe'de yaşadığım olaydan ve sevgi dolu bir Osiris rüyasının sona erdiği andan itibaren, bir kız veya kadının aynı anda hem tutucu ve yenilikçi, hem anne ve efendi olamayacağını anlamış bulunuyordum. Düşlediğim türden bir aşkın çok fazla beklentisi vardı. Hem bana sevgi ve saygıyla bağlı olan, hem de bana hediye etmek için gerekirse göğü yırtıp ayaklarımın dibine serecek olan bir erkek... İster tanrı, ister kral olsun, yeteri kadar âşık ve erkek olan herkes, ayağa kalkıp tüm bakışların önünde bana armağanlar sunmalıydı.

Evet, ben aşkı tanrılara sunulan bir armağan gibi tasavvur etmiştim. Dünyanın tüm sevinçleri ve zaferleri üzerine hükmeden bir ana tanrıçaya sunulacak bir armağan. Bana sahip olmak isteyen biri, yedi kere yedi sayıda sınavdan geçmeliydi, çünkü ancak bu sayede anlamlı bir birliktelik meydana gelebilirdi. Analığı düşünen her kadın, kendi içinde var olanı sürdürebilmek için, erkekler arasında en iyi olanı seçmeliydi.

Bu prensip ile son buzul çağından önce yeni insanlar meydana gelmiş ve vahşilerden ayrılmışlardı. Cro-Magnon insanlarının evlatları da ancak bu şekilde dünyayı kendi iradelerine tabi kılabilirlerdi. Benimle birlikte başka pek çok kadının hatası, sadece bir tek şey istememiz ve diğerlerinden tümüyle vazgeçmemizdi. Çocuklarımızın babası olarak seçtiğimiz kahramandan bize şarkılar söylemesini, ayaklarımızın altına taze çiçekler sermesini ve biz izin verene kadar gölgede beklemesini bekleyemezdik.

Ben de böyle davranmaya çalışmıştım. Aklıma gelen her yöntemle yaşam, çoğalma ve toplum üzerine karar verecek

olanların biz kadınlar olduğunu anlatmaya çalışmıştım. Fakat boş yere. Giderek hızlanan zaman artık derin konular üzerinde kafa yormak yerine, çabuk davranan insanlar talep ediyordu.

Bu arada dağın en zirvesine ulaşmıştım. Önümde renkli kaya duvarlarıyla çevrilmiş derin yarlardan, geniş vadilerden, sık ormanlardan, yeşil göllerden ve berrak akarsulardan oluşan sonsuz bir cennet uzanıyordu. Sıcak bir taşın üzerine oturdum. Aslında kendimi mutlu ve memnun hissetmemem için hiçbir sebep yoktu.

Fakat mutlu ve memnun değildim.

Tammuz'la yaşadığım kutsal düğün töreninin hayal kırıklığı, tüm duygularımın üzerine kara bir bulut gibi çökmüştü. Kadınlar şehrinde bu kadar yanlış davranmamın sebebini kendim de anlayamıyordum. Nasıl olup da ne öncesinde, ne de sonrasında hiçbir şey hissetmediğim bir erkek için aşk şarkıları söyleyebilmiş, nasıl olup da tüm yüreğimle onu arzu edebilmiştim?

Ormanlardan bana doğru esen hoş kokulu rüzgârı zevkle içime çektim. Bu gibi anlarda Çatal Höyük'te yaşadığım ani evliliğin sadece kadınların işi olamayacağını düşünüyordum. Erkekler de Gaia'ya yardım etmiş olabilirlerdi, fakat ne olursa olsun, benim iznim olmaksızın bunu başarmaları imkânsızdı. Buna izin vermem ise onların değil, güneş tanrısı olan kardeşim Utu'nun etkisiyle gerçekleşmişti. Sadece onun etkisiyle mi?

Başımı omuzlarımın arasına gömdüm, bacaklarımı taşın üzerinde topladım ve kollarımı onların etrafına doladım. Olağanüstü güzellikteki uçsuz bucaksız bir manzaranın üstündeki bu dağın zirvesinde, kendimi çok güçlü ve tanrısal hissetmem gerekirdi. Oysa ben doğanın ve bir kısmını gasp ettiğim güçlerinin karşısında ne kadar aciz ve güçsüz olduğumu anlıyordum. Belki de o çobanla yaptığım evlilik, bana verilen cezalardan ilkiydi. Öte yandan cezamın henüz tamamlanmadığını da hissediyordum. Enki ve diğer tanrıların Utu'nun ikna kabiliyetiyle doğ-

rudan bir ilgileri olmasa bile, bir zamanlar Atlantis tanrıçası olarak öngörüldüğüm eski plana karşı çıkıp çıkmadığım sorusu hâlâ cevapsız kalıyordu.

İlk kez bu bölgede aslanlar görüyordum. Su içmek üzere yavaşça dere kıyılarına yaklaşıyorlardı. Ağaçların gölgesinde sessizce oturan abanoz derili yoldaşlarımın varlığı bile hayvanları rahatsız etmiyordu.

Neyi yanlış yapmıştım? Kutsal düğün gecesi Tammuz'u yanımdan kovmasaydım, erkeklerin davranışları farklı mı olacaktı? Daha az talep edip daha fazla verseydim? Ayın kızıl kan rengine büründüğü o karanlık gecede, Tammuz'u benim için çok zayıf olduğundan reddetmiştim. Yoksa beni korkutan onun gücü müydü? İlkbahar geldiği zaman Tammuz benden korkup kaçtığı karanlıklardan geri geliyordu. İnsanlar onun bitkilerin tanrısı olduğuna inanmaya başlamışlardı. Ben onun böyle bir şey olmadığını biliyor, fakat onu geri almak için bir şey yapmıyordum.

Bu sessiz ve huzur dolu anda, neden Tammuz'la birleştiğim o gecede ve daha sonra bir çocuğa sahip olmadığımı düşünüyordum. Daha önce aklıma hiç gelmemiş olan bu düşünce ruhumda bir kırbaç gibi şaklamıştı. Kollarımla bacaklarımı daha sıkı sardım ve bir kez daha o nemli ve bulutlu ıssız adada olduğu gibi bugüne kadar uğradığım başarısızlıkları ve aşağılamaları ağlaya ağlaya haykırmak istedim.

Beni arayan ve beni hâlâ bulamadıklarını düşündüğüm büyük tanrılar acaba neredeydi? Göğsümde taşımaya devam ettiğim Tanrı Taşı, kızları İnanna'nın ne durumda ve nerede olduğunu onlara bildirmiyor muydu? Kardeşim güneş, dünyada olup bitenleri artık göremiyor muydu? Bir zamanlar kadınlara ait olanı erkeklerin almasına izin veren Tanrı Enlil nerelerdeydi? Bilge tanrı Enki'nin bekçileri, hizmetkârları ve şeytanları neredeydi?

Yoksa artık zamanın baştan çıkartıcı bir kadın kimliğine büründüğü görünmez bir ağın içinde mi ilerliyordum? Bu ağ soma kokusu kadar tehlikeli, sarhoşluk veren bir içki kadar felç edici miydi? Kaderimden saklanmayı başaracağım bir yer var mıydı?

Yeşil dağların ötesine baktım. Karanlıklar dünyasının soğuğundan ayrıldıktan sonra gördüğüm ilk dağlardan tümüyle farklıydılar. Ve ansızın beni neyin güvensizleştirdiğini anladım: Ölümün habercilerini hissediyordum!

Yeşil doğanın üzerinde öylesine kararlı bir şekilde uçuşuyorlardı ki, sanki Osiris'in ülkesi geri dönüşü olmayan bir sonbaharın içine düşmek üzereydi. Bu olağanüstü orman gerçekten içinde yaşayan tüm canlılara yasaklanacak bir çöle dönüşebilir miydi? Böyle bir şey olabilir miydi? Büyük tanrıların kendi içlerinden birini değil, fakat onun dokunduğu her şeyi cezalandırmaları mümkün müydü? Gördüğü ormanları, okşadığı hayvanları, hoşlandığı insanları...

Hayatımda ilk defa korkuyordum. O kadar çok korkuyordum ki, bu duygunun karşısına nasıl çıkabileceğimi bilemiyordum. Tanrıların intikamı bana ulaştığı zaman ölecek olan ben değildim, benim etrafımdakilerdi! Ansızın her şeyin ne kadar mantıksal ve kaçınılmaz olduğunu düşündüm. Hiçbir çıkış yolu da yoktu. Yoksa... var mıydı?

Başıma sardığım örtünün altındaki Tanrı Taşı ısınmaya başlamıştı. Örtüyü yana çektim ve mavi parıltıya baktım. Tanrı Taşı karanlığın en korkunç zamanlarında bile hiç bu kadar yoğun bir şekilde ışıldamamıştı.

Vazgeçmediğim takdirde ne olurdu? Bu andan itibaren yaşayan tüm varlıklarla, dolayısıyla da tanrısal ruhun ölümlü suretiyle olan ilişkimi sona erdirsem? Kendimi isimlerinden tanıdığım diğer tanrıların üzerinde bulunan, şefkatli, iyi kalpli, adil ve her şeyi bilen, kendilerini çağlar boyu gerçek tanrılar olarak su-

nanların bile günün birinde geri dönmesi gereken tanrısal bir varlık şekline dönüştürsem? Yoksa pek az kimsenin bildiği kutsal sır bu muydu?

Bu düşünce karşısında gülümsedim. Her şeyin birin içinde ve birin her şeyin içinde olması durumunda, ölüm artık var olmazdı! Bu durumda tanrılar, krallar ve insanlar, hatta bitkiler, hayvanlar ve yaşayan her şey, tek ve büyük bir kaynaktan gelirdi. Günün birinde başka bir surette yeniden bedensel bir varlık edinmek üzere tüm yaşamın ve ruhların geri döneceği sonsuz bir ülke...

Bu dünyanın tüm tanrılarının gözünden kaçmama sebep olan, yürüdüğüm bu yol muydu? Bu büyük kaynağın suyu asla tükenmezdi. O tüm algıların, duyguların ve bilgilerin toplamıydı. Bu bilgilerin tümü yaşayan tüm varlıkların içinde saklıydı, fakat onlar bu bilgilerin ancak çok küçük kırıntılarını daha yüksek bir varlık seviyesine ulaşmakta kullanabiliyorlardı.

Eskilerin yasalarını ve düşüncesizce insanlara vaktinden önce verdiğim ME'lerin sembolik anlamlarını ilk kez şimdi kavrayabiliyordum.

Ya ben artık hiçbir şeyin yaşamadığı, bundan dolayı da benden bir zarar göremeyecek olan bu yere gönüllü olarak gidecek olursam? O takdirde insanlar tanrısal ME'lere gerçek anlamda sahip olacak, kullanacak ve çoğaltacaklardı.

Bir kez daha gülümsedim.

Bunu yapmam mümkündü! Aklıma Mezopotamya'da duyduğum bir isim gelmişti: Ereşkigal. Geçtiğimiz yüzyılların birinde kim olduğunu hatırlayamadığım birisi bana onun benim kız kardeşim olduğunu söylemişti. Belki Morgana, belki de başka biri...

İndus Nehri vadisinde birkaç kez Morgana'yı aramış, fakat onu bulamamıştım. Kurduğu şehirlerin ömrü pek uzun ömürlü olmamıştı. Çatal Höyük'ten bu yana evlerinin hepsi birbirine

benzeyen başka bir şehir görememiştim. Mohenjo Daro ve Harappa'nın caddeleri, sokakları ve geniş meydanları bile benim düşünceme uygun değildi. Bir zamanlar Atlantis'le birlikte sulara gömülmüş ve neredeyse tümüyle unutulmuş olan Basilea'nın yerini tutmaları kesinlikle mümkün değildi.

Bu arada dünya tam dört bin kez kendi ekseni etrafında dönmüştü. İnsanların bakış açısıyla güneş tam dört bin kez doğmuş ve tam dört bin kez batmıştı. Kardeşim Utu'nun ve diğer tanrıların sahip oldukları isimleri artık sayamıyordum. Birçok şehirde daha önce hiç duymadığım isimler zikrediliyordu ve insanlar sık sık beni tanımadan benim hakkımda bir şeyler anlatıyorlardı.

Sessizliğin uykumu getirmekte olduğunu hissediyordum. Sıcak taşın dibindeki otların üzerine doğru kaydım ve sırtımı ona dayadım. Gökyüzü berrak bir mavilikteydi, vadilerden nemli bir sıcaklık yükseliyordu ve uzaklardan bir kavalın sesi işitiliyordu. Osiris neredeydi? Neden ondan bir daha haber alamamıştım? Burası onun ülkesi değil miydi? Bir daha görüşebildiğimiz takdirde, ona ne hediye edebileceğimi düşünmeye başladım. Derin bir iç çekmeyle ona olan sonsuz hasretimi dindirmeye çalışırken, huzur dolu topraklardan bana doğru yaklaşmaya başlayan tehlikeyi gözden kaçırdım. Hemen yakınımda bulunan eski tanrıların konuşmalarını duyamamıştım. Onları görmüş olan insanlar ise yüzyıllar boyunca onların görkem ve ihtişamlarını kırmızı boyayla kaya duvarlarına nakşettiler.

"Neredesin Nin-shubur, Morgana, Ereşkigal?" diye mırıldandım yarı kapalı gözlerle. "İnsanların yaşamlarının küçük veya büyük, iyi ya da kötü olduğuna karar veren ara dünyanın kapıları nerede? Neredesin, Tammuz? Ya sen neredesin, Osiris? Yanınıza gelmek istiyorum!"

Kapalı gözlerle gülümsedim. Yeraltı dünyası, diye düşündüm. Sorularımın cevabını yeraltı dünyasından başka nerede

bulabilirdim? Tanrıların bile doğruyu söyleyip söylemedikleri konusunda yargılandıkları bu dünyaya nasıl gidebileceğim konusunda bir fikrim vardı. Sadece yeteri kadar becerikli olmalı ve iyi hazırlanmalıydım.

Öfkeli tanrıların gölgeleri bilincime ulaşmışlardı. Henüz yolumun sonuna ulaşmamıştım; fakat ne benim, ne de onların bekleyecek hali kalmamıştı. Bir kez daha içimi çektim. Bunun üzerine büyük tanrılar nihayet önümde eğildiler ve bana ezelden beri kendilerinden biriymişim gibi davranmaya başladılar.

Enki'nin sarayında yaptığım gibi yıkandım, tüm vücuduma güzel kokular sürdüm, omuzlarımdan aşağı dökülen saçlarımı taradım, onları kalın örgüler halinde ördüm ve ülkenin aşk ve bereket tanrıçasına yaraşır bir şekilde başımın üzerinde bir taç şeklinde topladım. Sonra da en kıymetli elbisemi giydim. Koyu tenli yoldaşlarım ve sarayımın hizmetkârları, bana yumuşak yastıklar üzerinde mücevherlerimi getirdiler.

Geniş lapislazuli taşlarından oluşan bir gerdanlık aldım ve uçları göğüslerimin arasına düşecek şekilde boynuma taktım. Sonra "bırak-buraya-gelsin" isimli altın tozuyla göz kapaklarımı boyadım. Sol bileğime bir bilezik geçirdim, belime inci ve elmaslarla süslü bir tokası bulunan geniş bir kemer bağladım. Kemer tokasının üzerinde eskilerin harfleriyle "gel-adam-gel" yazılıydı. Son olarak süslü enerji âsâsını bir zamanlar büyük tanrıların yaptığı gibi sağ elime aldım.

Geçmişin birçok tanrısı beni görmek için ortaya çıkmıştı. Brahma, Viracocha, Tiuz ve Amon-Ra beni selamladılar ve yeraltı dünyasına yapacağım yolculukta başarı dilediler. Beni bekleyen bilinmezden korkmuyordum, çünkü bu yolculuk bana Gri Ev'de yaptığım gezintiden daha zor gelmiyordu.

Nin-shubur'un ay teknesini hazırladığını gördüm. Sonra Nanna-suin, Enlil ve Enki de ortaya çıktılar. Bana dostça davra-

nıyorlardı. Ne bir sitem, ne bir suçlama, ne de hazırlandığım yolculuğu engellemeye yönelik bir uyarı veya tehdit.

Sarayımın önünde demir atmış olan ay teknesine ayak bastım. Donanımı tıpkı Tanrı Tiuz'un gök gemisini andırıyordu, fakat her şey daha zengin ve gösterişliydi. Ay teknesinde kendimi evimde gibi hissediyordum. Nin-shubur tekneyi yavaşça hareket ettirdiğinde, büyük tanrılar bana çiçek atmaya ve el sallamaya başladılar. Ay teknesi bir süre boyunca Gılgameş'in uzun süre önce tasvir etmiş olduğu Uruk'a benzeyen bir şehrin duvarları önünde seyretti.

Sonra yavaş yavaş havalandık, kıyılarda yanan ateşlerin üzerinden geçtik ve yıldızlarla dolu gökyüzüne yükselmeye başladık. Nin-shubur'un ay teknesini büyük bir beceriyle ve dudaklarında ince bir gülümsemeyle doğuya yöneltmesini izledim. İki büyük nehrin arasındaki geniş düzlük ardımızda kalmıştı. Gök gemisi giderek artan bir süratle dağların, sonsuz yaylaların, sonra yine dağ zirvelerinin üzerinde uçuyordu.

"Neler olacağını bilmiyorum" dedim Nin-shubur'a. "Geri dönemeyecek olursam, ardımda bıraktığım tüm izler silinmeli. İnsanların benim adıma tapınaklar inşa etmesini ve heykeller dikmesini istemiyorum."

"Bunu onlara yasaklayamazsın" dedi dümencim. "İnsanlar en başından beri kendileri için tanrıların heykellerini ve idollerini hazırladılar. Bunu yapmakla sanırım gerçekte her şeyi ne kadar az anladıklarının üstünü örtmek istiyorlar. Kendilerine ne yapmalarını söyleyecek tanrıları olmadığı zaman, korkmamak için bu sembollere ihtiyaçları var."

"Ama ME'ler onları daha bilgili, akıllı ve özgüvenli kılmadı mı?" diye sordum şaşkınlıkla. Nin-shubur güldü.

"Mutlaka yapmıştır" diye cevap verdi. "Sen insanlara tüm ME'leri verdin... Sadece bir teki hariç..."

"Bununla neyi kastediyorsun?"

"Bir şeyden kesinlikle emin olmayı..." diye karşılık verdi Nin-shubur. "Duygu ve düşüncelerin karmaşasında insanlara bir şeyden kesinlikle emin olma yeteneğini. Fakat her şey akıyor, bu nedenle insanlar tutunabildikleri uygun bir şeye sıkı sıkı yapışıyorlar. Belirsizlik ve yarın ne olacağının bilinmemesi onlar açısından korkunç bir şey olduğu için durup dinlenmeden yasalar peşinde koşuyor, tanrılara ve büyük bir düzenin varlığına inanmak istiyorlar. Her akşam yıldızlara bakıyor ve her akşam kendi güneşlerinin bir daha geri dönmeyeceğini düşünüyorlar. Zamanı bir yolun merhaleleri gibi dilimlere ayırıyor, sonra da bir zamanlar tanrıların sahip olduğu kudrete sahip olduklarına inanmaya çalışıyorlar." Nin-shubur bana baktı ve karşımda Morgana'nın yüzünü gördüm. "Senin için belki belirsizlik can sıkıcı bir şey, fakat kesin bilgiye sahip olduğun zaman bir daha asla çaba göstermeyeceğini biliyorsun. İnsanlar bu ME'ye sahip değiller, hem de nicesi kesin emin olabilmek için tüm varlığını tanrılara armağan etmeye hazır olduğu halde..."

Ona cevap vermedim. Gök gemisi doğuya doğru uçmaya devam ediyordu. Bir süre sonra hızı azaldı ve hafifçe yalpalayarak alçalmaya başladı. Bir an sonra karla kaplı iki büyük dağ sırası gördüm. Zirveleri bulutlarla örtülüydü.

"Yeraltı dünyasının ilk kapısı orada" dedi Nin-shubur. Elimde olmadan yutkundum ve sağ elimdeki âsâyı daha sıkı kavradım. Nin-shubur karanlık kapının hemen önünde gök gemisini yere indirdi. Sonra yan kapılardan birini açtı ve vahşi görünüşlü bir bekçi kafasını içeri uzattı.

"Nereye gitmek istiyorsun?" diye sordu bana.

"Yeraltı dünyasının yargıçlarına" diye karşılık verdim ona.

"Geri Dönüşü Olmayan Kapı'dan, ancak bu dünyaya ait bir şeylerden vazgeçmeye hazır olduğun takdirde geçebilirsin!"

"Bileziği ver ona" dedi Nin-shubur. Derhal onun dediğini yaptım. Bekçi elindeki mücevheri evirip çevirerek iyice incele-

di, sonra başını sallayarak geri çekildi. Bir sonraki kapıya kadar yavaşça onu takip ettik. Oradaki bekçi de benden bir şeylerden vazgeçmemi istedi. Ona lapislazuliden yapılmış gerdanlığımı verdim.

Sekiz kapı ve sekiz bekçi: İlk kapıyı Gözyaşları Kapısı izledi, onu Korku Kapısı, onu da İntikam Kapısı. Ve her defasında bekçilere üzerimdekilerden birisini vermek zorunda kalıyordum. Öfke Kapısı'nı, Sessizlik Kapısı'nı ve Şöhret Kapısı'nı geride bıraktık. Şimdi önümüzde sadece Sonsuzluk Kapısı kalmıştı.

"Buradan sonra sana refakat edemem" dedi Nin-shubur.

"Biliyorum" diye karşılık verdim. "Her şey için sana teşekkür ederim. Bundan sonra yoluma çıplak ve yalnız olarak devam edeceğim. Sen de yaşayanların dünyasına geri döndüğün zaman, sana söylediklerimi unutma."

"İhtiyacın olduğu takdirde sana yardım bulmaya çalışmamı ister misin?"

"Bilmiyorum" diye karşılık verdim.

"Davullar çaldırabilir, toprağı isyana teşvik edebilir, insanlara göğe ulaşan ateşler yaktırabilirim... Enki'den yaşam ekmeğini ve yaşam suyunu göndermesini isteyebilirim..."

"Bunların bana ne faydası dokunacak?" diye sordum ona. "Hayır, Nin-shubur, gelecek olanları tek başıma göğüslemeliyim."

Nin-shubur uzun uzun bana baktı ve sonra başını sallayarak sessizce uzaklaştı. Ne kadar çıplak olduğumun farkına ancak şimdi varabilmiştim. Yanımda ne bir hediye, ne de bir silah kalmıştı. Fakat boynumdaki Tanrı Taşı uzun bir aradan sonra yeniden ısınmaya ve ışıldamaya başlamıştı.

Sessizliğin içinde dikkatle ilerlemeye başladım. Kulaklarıma en küçük bir ses gelmiyordu ve saçlarımda en küçük bir esinti hissetmiyordum. Etraf ne sıcak, ne de soğuk, ne aydınlık, ne de karanlıktı. Şimdiye dek hiçbir insanın geri dönemediği dünyanın giderek daha derinlerine inmeye devam ediyordum.

Başlangıçtaki ihtiyatımdan vazgeçmem uzun sürmedi. Kendi kendime artık küçük bir kız çocuğu olmadığımı ve varlığımın sebebini araştırmamı kimsenin engelleyemeyeceğini söylüyordum. Tam dört bin insan yılı boyunca bu cevabı almayı beklemiştim. Tanrıların beni nasıl bir oyuna bulaştırdıkları üzerine de sık sık düşünmüştüm; fakat eski planın hâlâ yürürlükte mi olduğu, yoksa fazla gürültü çıkarmadan bertaraf edilmesi gereken bir planlama hatası olarak mı kabul edildiği benim için bir muammaydı.

Yeraltı dünyasında gerçekten de ölüleri yargılayan yargıçların ve ölülere hükmeden bir tanrıçanın olup olmadığını merak ediyordum. Ve bu tanrıçanın bedensel olarak gerçekten benim kardeşim olup olmadığını da... Bana felaketten sonra geçirdiğim ilk bin yılı anımsatan bir alacakaranlığın içinde yürüyordum. Ansızın önümde Atlantis'in surlarına benzeyen metal bir duvar belirdi.

Kapının önünde durarak boş yere bir giriş noktası aradım. Bu duvar, bana hâlâ acı veren her şeyin başladığı yer olan Yasak Bahçe'nin önündeki kiklop duvarını hatırlatıyordu.

Ellerimi göğsümde sallanan Tanrı Taşı'nın üzerine koydum. Taş uzun zamandır olmadığı kadar soğuktu. Buna karşın birkaç adım ilerledim, yumruklarımı sıktım ve duvara vurarak bağırmaya başladım.

"Kapıyı aç, bekçi! Buraya yalnız geldim!"

"Sen kimsin?" diye gümbürdedi içeriden bir ses.

"Ben yerin ve göğün tanrıçası İnanna'yım. Doğuya doğru gidiyorum."

"Kimsenin geri dönmediği yoldan buraya neden geldin?"

"Çünkü... çünkü kız kardeşim Ereşkigal'in durumunun nasıl olduğunu öğrenmek istiyorum. Kocası olan Gök Boğası öldü. Onunla cenaze merasiminin nasıl düzenlenmesi gerektiğini konuşacağım."

Bu yalan bana son kapıyı da açmıştı. Aslında böyle olacağını tahmin etmiştim, çünkü bu şekilde de yaşayanlar dünyasından getirdiğim bir şeyden vazgeçmek zorunda kalmıştım. Önümde açılan yüksek kapıdan içeri girdiğim anda, karşımda yargıçları ve Ereşkigal'ı gördüm. Sanki dev bir çivi ile kayalara asılmış olan kocaman bir aynada kendimi seyrediyordum. Ereşkigal bana o kadar çok benziyordu ki, elimde olmadan bir adım geri gittim. Kimdi bu tanrıça? Morgana mı? Nin-shubur mu? Yoksa benim kötü benliğim mi?

Bu arada yargıçların önündeki ağır bir taş masanın üzerinde duran nesneleri de fark etmiştim. Beyaz ve siyah renkli birer küre, bir terazi, sayfaları açık duran bir kitap, yasa metinlerinin yazılı olduğu rulolar, bir kum saati ve bir kılıç. Buna ek olarak pırıl pırıl parlayan metal paralar, kudret pentagramı, meşaleler, su, şarap ve kan kupaları. Tüm bunlar bana Gri Ev'de gördüklerimi o kadar çok hatırlatıyordu ki, omuzlarımı dikleştirerek yargıçlara ve kız kardeşime yaklaştım.

"İnanna!" diye bağırdı Ereşkigal taş kesilmiş bir suratla. "Buraya gelmeye nasıl cüret edersin? Sen aynı kandan ve aynı etten olma kız kardeşlerin arasında en iyisiydin, bir Seçilmiş'tin! Gerçek tanrılarla yeni insanlar arasında bağlantı noktası oluşturacaktın... çok uzun zaman önce başkalarının da yaptığı gibi..."

"Ne demek istiyorsun? Beni neyle itham ediyorsun? Otuz, kırk bin yıl önce birtakım insanların Cro-Magnon deneyine başlayıp, gerisini nasıl getireceklerini bilememeleriyle mi? Yeni bir buzul çağının gelişim sürecini duraklatmasıyla mı? İnsanlar dünyanın dört bir yanına yayılırken, Atlantis hükümdarlarının tanrıların ve krallıklarının ne işe yaradıklarını unutmalarıyla mı?"

Öne doğru bir adım attım ve korkusuzca yargıçların gözlerinin içine baktım. Ve aynı anda bakışlarımdaki güç ve büyü geri geldi. Yargıçların şaşkınlığını hissediyor ve kazandığım zaferin tadını doya doya çıkartıyordum. Önlerindeki nesnelerle belki ölülerin ruhlarını korkutabilirlerdi, fakat beni değil!

"Dikkat et, tanrıça!" diye bağırdı Ereşkigal. "Burası benim görev alanım ve benim krallığım!"

"Beni yargılamaya hakkın yok! Buzun erimesine ve deniz seviyesinin yükselmesine ben neden olmadım! Tam aksine, kapıldığınız kibir ve gurur yüzünden büyük gerçeklerin yanlış anlaşılmasının sorumluluğunu sizler taşıyorsunuz! Sadece bu yüzden yaklaşan tehlike burnunuzun ucuna geldiği zaman dahi onu görmemekte ısrar ettiniz..."

"Sus! Başarısızlığının sorumluluğunu başkalarına yıkmaya çalışman burada bir işe yaramaz! Biz her şeyi biliyoruz: Kiklop duvarından geçtin. Yasak Bahçe'ye ayak bastın. Tüm yasalara rağmen Osiris'i bedensel olarak sevmeye hazırlandın. Görevden alınmış bir tanrı sana görmemen gereken resimler göstermeye çalıştığı zaman, ona karşı çıkmaya yeltenmedin. Kâhin Berios'u baştan çıkartarak, onun aslında anlatmaması gereken şeyleri anlatmasına neden oldun. Etrafına saçtığın ışıltı yüzünden Osiris'in görev yapacağı ülkenin üzerinden uçup gitmesine neden oldun ve onu Byblos'un ölüm saçan vahşi yerlilerinin ellerine bıraktın. Quetzalcoatl'ın alevler içinde ölmesine engel oldun. Mamut kanı içtin, aç kalan vahşileri öldürdün, hayvanları evcilleştirdin, yerlilerin düzenini bozdun, geçtiğin her yerde izlerini bıraktın, tanrısal ME'leri çaldın ve senin için düşünülmüş olan kocanı aşağıladın..."

Ereşkigal ayağa kalkarak kollarını iki yana açtı. "Tanrıça İnanna, ölümü yüzlerce kez hakedecek kadar çok sayıda suç işledin! Büyük tanrıların vatanına bir daha asla geri dönemeyeceksin!"

Söylediklerinden etkilenmeden onun gözlerine baktım. Göğsümdeki Tanrı Taşı ısınmaya başlamıştı. Sahip olduğum tek şey oydu artık. Tanrı Taşı ve içimdeki, bakışlarımdaki güç...

Benimle yeraltı dünyasının tanrıçası arasındaki cam benzeri duvar, bir serap gibi yavaş yavaş eriyip kaybolmaya başladı.

Onun bakışlarında da bir anda benim sahip olduğum güç belirmişti. Birbirimize baktık. Etrafımızdaki gri duvarlar geri çekildi. Varlık ve yokluk arasında artık sadece bakışlarımız vardı. Ondan daha güçlü olduğumdan bir an bile şüphe etmiyordum.

Ellerinde yaşam ekmeği ve yaşam suyu taşıyan çocuk görünümlü cinler bana yaklaşmaya çalıştılar, fakat görünmez bir duvara çarpmış gibi geriye sıçradılar.

Ve ansızın her şey sona erdi. Yere yığıldım ve ölmek üzere olduğumu hissettim. Son düşüncelerim yok olmadan, yargıçlar güçsüz gövdemi yerden kaldırdı. Ereşkigal'in çınlayan kahkahalar attığını duyuyordum.

"Onun çok güzel, fakat beş para etmez vücudunu duvardaki çivilerden birine eski bir çuval gibi asın!"

Hissettiğim son şey, Tanrı Taşı'mdan yayılan mavi ısının verdiği acıydı. Göz açıp kapayana kadar kalbime yayıldı ve onu bir anda durdurdu.

"Letu... Letu'yu arıyorum... Eskilerden biri beni duyuyor mu?"

"Seni duymuyorlar, arayan haberci... Artık duymak da dahil, hiçbir şey istemiyorlar. Büyük tanrıların zamanı sona erdi. Artık bir daha kendilerini göstermemeye ve doğa ile yaşamın gelişimine karışmamaya karar verdiler."

"Ama insanların tanrılara ihtiyacı var! Henüz yeteri kadar olgun değiller ki..."

"Ellerinde yeteri kadar ME ve eski gelenekler var. Çoğalma yeteneğine sahipler ve bundan sonra tanrıların yardımı olmadan yaşamak durumundalar! Şu andan itibaren sadece rahipler, druidler, şamanlar ve azizler eski bilgilerin bir kısmına sahip olacaklar. Ve pek çok sahte peygamber, gerçeği sadece kendisinin bildiğini iddia edecek..."

"Tüm tanrılar adına... Bu bir cinayet! Eskiler bunu yapmak yerine küçük çocukların eline ölümcül silahlar ile zaman, mekân ve sayı üzerine hükmetme yeteneğini de verebilirlerdi!"

"Haklısın, arayan haberci. Bu nedenle bu yaşamımı da belirleyecek olan öteki varlığıma henüz geçmemeye karar verdim."

"Sen kimsin? Niyetin nedir?"

"Benim adım Osiris ve Amon-Ra'nın kutsal nehrinde hiçbir insanın hükümdarlığı eline geçirmesini istemiyorum. Varsın başka bölgelerde krallar gelip geçsin, insanlar eski tanrıların adları için tapınaklar ve sunaklar inşa etsin, Mısır dışındaki ülkelerde büyük davullar çalınsın ve demirden kılıçlar dökülsün,

çocuklar annelerinin memelerini bulamasın, tarlalar yanıp kavrulsun ve sürüler susuzluktan kırılsın! Ben eskilerin bir zamanlar yapmak istediklerine sadık kalacağım!"

"Yeni bir ada mı yaratmak istiyorsun? Etrafında olanları görmeyecek, duymayacak mısın?"

"Ben bir tanrıyım, fakat diğer tanrıların yaptıklarından sorumlu değilim. Benim yasam, eskilerin istediği türden bir dünya düzeni olacak."

"İnsanların savaş çığlıklarına ve ağıtlarına kulaklarını tıkayıp gözlerini kapatacak olursan, bir dünya düzeninden nasıl söz edebilirsin ki?"

"Bu benim suçum değil."

"Yardım edebilirdin."

"Kime yardım edebilirdim?"

"Bana... Nin-shubur'a ve kendine eş olarak almak istediğin kardeşin İsis'e..."

"İsis diye birisi yok artık."

"Yanılıyorsun, Osiris! Onu tanımış, sevmiş ve binlerce yıl boyunca arayıp durmuştun. Ablası Ereşkigal'in ölümcül bakışları onu yakalayana ve ölümlü bedeni yeraltı dünyasının yargıçları tarafından metal bir çiviye asılıncaya kadar, İnanna adını taşıyordu..."

"İnanna, İsis miydi?"

"İnanna, İsis'in ta kendisi!"

"Şimdi ne yapmalıyım?"

"Eski tanrılardan birine ulaşmaya çalışmalısın. Yaşam ekmeği ve yaşam suyu taşıyan çocuk habercilerin nerede bulunduğunu bilen tanrılardan birine. Belki Anu sana bu konuda yardım edebilir, belki de Enki..."

"Ya bunu onu mahkûm eden ve cezalandıran tanrılar olmadan yapmaya çalışırsak?"

"Çocukları bulmayı başarabilirsen, ben yeraltına inerim. Fa-

kat İnanna/İsis'in yaşayanlar arasına geri dönmesi ve sana kavuşabilmesi için nasıl bir bedel talep edileceğini kestiremiyorum..."

"Onu seviyorum ve geri dönmesi için her türlü bedeli seve seve öderim."

"O halde kendin için neyin daha önemli olduğuna hemen şimdi karar vermelisin... Eski dünya düzenini yeniden tesis etme hayali mi, yoksa eşin olacak kız kardeşine duyduğun sevgi mi?"

"Yoksa tekrar tereddüde kapılacağımı mı düşünüyorsun? Onu bana getir! Cevabım budur."

"Bu takdirde büyük tanrıların öfkelerini üzerine çekebileceğini de biliyorsun, değil mi?"

"Tanrılar da kim oluyor? Bana karşı harekete geçmeyi göze alamazlar! Eski Düzen'i koruyan tek varlık benim."

"Kardeşin Seth'e ve kız kardeşin Nephthys'e ne oldu?"

"Ben Yukarı Nil bölgesinde yaşayan tüm insanların annesi ve babasıyım, tanrısal kardeşlerim de danışmanlığımı yaparak bana yardımcı oluyorlar."

"Onlar Mısır'a senden önce gelmişlerdi... Felaketten hemen sonra..."

"Evet, fakat dediğim gibi, Eski Düzen'i ben koruyorum."

"Pekâlâ, Osiris! O halde bir tanrıçayı yaşama geri döndürmeye çalışalım!"

Ölüm acısı yavaş yavaş geri döndü ve cisimleşti. Sonsuz bir an boyunca etrafımda yeraltı dünyasının soğuk kaya duvarlarını ve alacakaranlık mağaralarını görmemeyi umdum. Dudaklarımın arasına su aktığını hissediyordum. Sonra da yeni pişmiş, taze ekmeğin kokusunu aldım. Dudaklarımın arasına akan suyu içtim ve küçük bir parça ekmek yedim. Vücudumdaki acıların giderek şiddetlendiğini hissediyordum. Uyandım ve kısa bir tereddüt anından sonra gözlerimi açtım.

"Dışarı çıkmama izin ver!" dedim duyulur duyulmaz bir sesle. Kaya duvarındaki kocaman çividen aşağı kayarak yere düştüm ve güçlükle doğrulabildim. Kollarıma, bacaklarıma, boynuma ve sırtıma hükmedebilmek bana hiç bu denli zor gelmemişti.

"Hiç kimse ölüler dünyasından bir bedel ödemeden ayrılamaz!" diye bağırdı ilk yargıç. Yanımda duran çocuklardan birinin elindeki su dolu testiyi aldım ve kana kana içtim. Sonra diğer çocuğun elindeki yaşam ekmeğini alarak ikiye böldüm ve bir parçasını yedim.

"Gitmek mi istiyorsun?" diye bağırdı ikinci yargıç. "O halde senin yerine başka bir şey burada kalmalı!"

"Git, İnanna! Buradan git!" dedi ilk çocuk berrak bir sesle. "Kendi yerine Nin-shubur'u burada bırakabilirsin..."

"Hayır!" diye bağırdım dehşete düşerek. "Nin-shubur'u asla burada bırakamam! O benim tek yardımcım ve dayanağımdı... benim iyilik perim, benim danışmanım, benim sağ kolum, benim gören gözüm, benim duyan kulağım. Cesaretimin yeterli olmadığı her yerde bana yardım etti. Hayır, Nin-shubur'u asla burada bırakmam!"

"Nasıl istersen" dedi öteki çocuk. "O halde vücudunun hâlâ bir oğul doğurma yeteneğine sahip olan kısmını burada bırak..."

"Hayır, lütfen... Ben, ben..."

"Anladık" dedi çocuk cinlerin ikisi birden. "Vücudunun yaşama dönmesi için ne kurban etmek isterdin? Tecrübe ve hatıra bahçesindeki Huluppa Ağacı'nı almamızı ister miydin?"

Hayır anlamında başımı salladım.

"O halde geriye bir tek seçeneğimiz kalıyor" diye bağırdı üçüncü yargıç.

"Nedir bu?" diye sordum.

"Senin yerine bir başkasını burada alıkoymalıyız" diye cevap verdi dördündü yargıç. "Yılın yedi ayı için zaten dünyamıza sürgün ettiğin biri..."

"Tamam!" diye bağırdım telaşla. "Tammuz yanınızda kalabilir! Bundan böyle her güneş yılının yarısını yanınızda geçirebilir!"

"Önce ona sormalıyız!" diye bağırdı beşinci yargıç. "Tammuz'u buraya getirin!"

Birtakım gölgeler fısıldaşarak dört bir yana dağıldılar. Hemen sonra kadınlar şehrindeki kocam sendeleyerek yargıçların masasının önünde belirdi.

"Yeniden bu tanrıçayla yaşamak ister miydin?" diye sordu altıncı yargıç.

Tammuz mağrur başını kaldırdı. Ansızın onun Gılgameş'e benzediği hissine kapıldım. "Böyle bir şey istemiyorum. Ben bir erkeğim, bir kadının kölesi değil!"

"Bu yılın yarısını yeraltı dünyasında geçirmeyi tercih edeceğin anlamına mı geliyor?" diye sordu yedinci yargıç.

"Evet, fakat önce İnanna'nın erkek kardeşini görmek isterdim... Onunla konuşacak ve ona taleplerimi bildireceğim..."

"Dilersen toprakta yetişen tüm yeşil bitkilerin ve bereketin tanrısı olabilirsin!" diye bağırdı son yargıç.

"O halde kısa bir süre için dünyaya gitmeyi ve iyi bir hasatla geri dönmeyi istiyorum! Zorlu bir çıkıştan sonra kahramanca bir iniş karşısında, tanrıların ve kadınların arasındaki uyum ve eşitlik nedir ki?"

Gümbürdeyen bir sesle salonun tavanı yarıldı. Yere koca koca kayalar düşüyordu. Üzerimize erkek kardeşim Utu'nun görkemli alev topu belirdi.

"Beni mi çağırdınız, yeraltı dünyasının yargıçları?"

"Evet, kardeşim!" diye bağırdı Ereşkigal var gücüyle. Sesi öylesine yüksek perdeden çıkmıştı ki, kulaklarımda korkunç bir sızlama hissettim. "Biz hepimiz kardeştik... Eski ve yeni tanrılar, tümümüz! Fakat hiçbir şey yaratıldığı gibi kalmıyor! İnanna bundan böyle eski kaidelere bağlı kalmak istemiyor. Geriye dönmek ve sonra diğer tanrıların kız kardeşi olmak niyetinde..."

"Hangi isim altında ortaya çıkarsa çıksın, o tüm tanrısalların kız kardeşi ve kızı..."

"Olabilir, fakat bu beni ilgilendirmiyor! Sen iyisi mi bir yarı-tanrının senden istediğine kulak ver!"

Tammuz başını kaldırarak yukarı baktı ve güneşe yalvarırcasına seslenmeye başladı: "Ben bir zamanlar kız kardeşin için uygun bulduğun adamım. Kendi ayaklarımla onun yanına gittim. Kendi ellerimle ona hayvanlarımın tatlı sütünü getirdim. Benden istediğiniz her şeyi yaptım. Fakat o benim kendisini gerçekten sevmediğimi anladı... Ben sizin intikam aracınızdan başka bir şey değildim. Bunu bir kez daha yaşamak istemiyorum... Bu nedenle ayaklarımı yılan ayaklarına, ellerimi yılan ellerine çevirin ki, bir daha tanrıların elçileri beni kovaladıklarında yeterince hızlı davranıp onlardan kaçabileyim!"

Bunun nasıl olduğunu bilmiyordum ama Tammuz'un ricası duygulanmama sebep olmuştu. Söyledikleri bugüne kadar hissetmiş olduklarımı doğruluyordu. O bir insan, bir erkek, belki de bir yarı-tanrıydı. Fakat içinde yaşadığı dünyadan çok daha büyük olan ilişkiler ağından haberi yoktu. Çocuk cinlerin arasından geçerek güneş ışığına çıktım.

"Bu yaptığınız doğru değildi!" diye bağırdım üzerimizde ışıldayan büyük alev topuna. "Cennet size aitti, fakat bununla yetinmediniz! Tüm yaşayanların, tüm doğanın önünde eğilmesini istediğiniz tanrılar olmayı arzuladınız! Yarattığınız insanların en başından beri sizinle eşit olmasını istemediniz! Fakat bu insanlar benim sayemde ME'lere sahip oldular! Onların her birinin gerçek anlamını kavrayabilmeleri oldukça uzun sürecek. Belki de binlerce yıl..."

"Buna bir son ver artık!" diye bağırdı Ereşkigal. Üzerimizdeki yarık boğuk bir gümbürtüyle tekrar kapandı.

"Hayır, buna bir son vermeyeceğim!" diye bağırdım karanlığın içine. "Geriye dönecek, tekrar büyük yurduma gidecek ve

yeraltı dünyasında kalmayacağım. Beni durduramazsın tanrısal kız kardeşim ve ölü ruhlar ülkesinin tanrıçası! Ben yaşayacağım ve yaşama hizmet edeceğim!"

Sonra Tammuz'a döndüm. "Affet beni, sevgilim" dedim, ellerimle yanaklarını okşadım ve onu dudaklarından öptüm. Sonra geriye döndüm ve yeraltı dünyasının kapılarından teker teker geçerek, geldiğim yoldan geri döndüm. Her kapıdan geçerken bedel olarak bıraktığım eşyaları ve elbiseleri geri aldım. Dağ sıraları arasındaki son kapıda ay teknesi ve Nin-shubur beni bekliyordu. Yeraltı dünyası ile yaşam arasında sadece incecik bir örümcek ağı kalmıştı.

"Gel" diye seslendi bana Nin-shubur. Ay teknesinin ışığı, karla kaplı yamaçların mücevherlerden oluşan bir dünya gibi parıldamasına neden oluyordu. Gümüş örümcek ağının içinden geçtim ve onu tül bir peçe gibi üzerime örttüm.

"Hoş geldin, yerin ve göğün tanrıçası İsis." Nin-shubur gülümsüyordu.

"Ben İnanna'yım ve İnanna kalmak istiyorum."

"Yaşamına giren ilk kadın olduğun ve seni tüm dünyada arayan erkek için de mi? O seni Morgana veya İs olarak tanıyor..."

"O sadece bir kişi olabilir..."

"Düşündüğün kişi" diye gülümsedi Nin-shubur. "Kavuşma ânı için her şeyi hazırlattı..."

"Tüm bu yıllardan sonra beni tekrar tanıyacağını düşünüyor musun?"

"Gel" dedi Nin-shubur. "Kardeşi Seth ve kız kardeşi Nephthys'le birlikte seni bekliyor. Onlar da senin kadar genç. Osiris dışında bugüne dek sadece senden büyük olan Utu ve Ereşkigal'ı tanıdın. Oysa Duka-bölgesinde senin gibi pek çok kişi yaratıldı..."

"Osiris!" diye mırıldandım. Ona olan özlemim, ay teknesinden çok daha hızlıydı.

Yeniden kavuşmamızı tüm gece, tüm ay ve tüm yıl boyunca kutladık: Tam üç yüz altmış gün boyunca birbirimizi sevdik ve sadece kadınlığım Nanna-suin'i hatırlayarak ona kurban verdiği zamanlarda sevişmeye ara verdik. Bir yıl sona erdikten sonra, tufanda yok olmadan önce bizi dünyaya açılmakla görevlendiren beş genç Atlantis kralının anısına, sevişmeye beş gün daha devam ettik.

Ruhumun ve yüreğimin huzur bulduğu bu harika gün ve geceler boyunca, düşündüğümden çok daha fazla değişmiştim. Pek çok insan grubunda ve kabilesinde olduğu gibi o büyük felakete, tufana ve sonrasında genç bir tanrıça olarak katlanmak zorunda kaldığım korkunç dört bin yıla dair anılar, benim içimde de yavaş yavaş donuklaştı ve önemini yitirdi. Başımdan geçenleri unutmamıştım, fakat onları artık çok daha sakin ve sessiz biçimde düşünebiliyordum.

Utu, Tammuz, Ereşkigal ve benim yeraltı dünyası yargıçları önünde yaptığımız anlaşmanın büyük tanrılar tarafından kabul edilmeyeceği korkusu da yavaş yavaş içimden silinmeye başlamıştı. Aklım bana artık dünyayı tanrıların değil, insanların yönettiği yeni bir çağa ayak basmış olduğumu söylüyordu. Arada sırada, gökyüzü karanlık bulut kümeleriyle kaplandığında, sessiz gecelerde aslanların kükremesi ve çakalların uluması duyulduğunda, kutsal Nil timsahları nehir kenarında gruplar halinde dolaştığında, ya da skarabe böcekleri güneşin altında altın gibi parladığında, çok uzun bir zaman önce iç sarayda Berios adlı bir kâhinden işittiğim sözleri hatırlıyordum...

Osiris benden çok farklı bir şekilde düşünüyor ve hissediyordu. Onun için dünyanın bu değişimi hâlâ çok büyük bir trajediydi. Bana bu arada olağan gelen şeylerin hiçbirini görmüyor ve kendisinin diğerleri tarafından yalnız bırakılmış bir tanrı olduğunu kabul ediyordu. Bir sene sonra küçük bir maiyetin eşliğinde güneye doğru yola koyulmasının en önemli sebebi de,

durup dinlenmeden aramaya devam ettiği eski bilgilere kavuşma arzusuydu. Nehrin aşağısında, birinci ve ikinci şelaleler arasında, şimdiye dek çeşitli haberler, bazen de kırık seramikler ve çizimler şeklinde insan elinden çıkma sanat eserleri aldığı Nubia kabilesi oturuyordu. Osiris, bu çizimlerin beş günlük mesafede Tarsa ve Badari adlı ilkel köylerden elde ettiği seramik parçalarından çok daha eski olduğunu öne sürüyordu.

O zamanlar bir tepenin üzerinde bulunan yeni evimizde oturmaya başlamıştık. Bu tepenin hemen ardında da, kiklop taşlarından yapılma yeni bir tepe inşaatına başlanmıştı. Osiris, onun bir zamanlar çocukken bize dünyanın en yüksek dağı olarak gelen yanardağın ölçülerinde olmasını planlıyordu. Uzun süre bu ikinci tepenin etrafını Basilea'da olduğu gibi çepeçevre evlerle kaplayıp kaplamamayı konuşarak birbirimizle şakalaşmıştık.

"Neden bu tepe köşeli değil?" diye sormuştum sevişmekten bitkin düşmüş bir halde yastıkların arasına uzandığımız bir sırada. Aklıma Çatal Höyük'te gördüğüm küp biçimli evler gelmişti...

"Çünkü tepeler ancak yuvarlak olabilir" diye karşılık vermişti Osiris.

"Belki mezar tepeleri" demiştim ona. "Carnac'ı ve Tiuz'un taş çemberlerini hatırlıyor musun? O da eski kral şehrinin bir benzerini inşa etmek istiyordu. Sence yaptırdığı şey etkileyici miydi? Yeni tepenin temelini karesel olarak yaptırman bence çok daha güzel olur... Güzel, eğik kenarlar ve yıldızlarla dolu gökyüzünün tam ortasını işaret eden sivri bir zirve."

"Bu tepenin daha dikkat çekici olacağını mı düşünüyorsun?"

"Büyük tanrılardan biri olsaydım, böyle bir yapı mutlaka dikkatimi çekerdi" diyerek sorusunu cevaplarken, aslında hiç mi hiç ciddi değildim. Buna rağmen Osiris günler boyunca düşüncelere dalmış, sonra da etrafına talimatlar yağdırmaya baş-

lamıştı. İkinci tepe kare planlı olacaktı... Bir piramit, merkezinde ülkenin tüm düşünce güçlerinin toplanacağı yeni bir Tanrı Taşı!

Ağzına kadar dolu kayıklarla hareket edeceği güne kadar, kocama seyahatinde eşlik etmeye kesin kararlıydım. Osiris'in buna bir itirazı yoktu, fakat Seth ve Nephthys tanrı-kralın karısı olarak bu seyahatin zahmetlerine katlanmanın yakışık almayacağına beni ikna ettiler.

Üzüntüm birkaç gün boyunca devam etti ve bu durum karşısında İnanna olarak nasıl davranacağımı düşündüm. Hiçbir şeyden korkmayan ve dünyayı büyük bir macera olarak kabul eden tanrıça hâlâ içimde yaşıyordu. Fakat Nil hükümdarının kraliçesi olarak büründüğüm yeni rolden de yavaş yavaş hoşlanmaya başlıyordum. Eksik olan tek bir şey vardı: Ona hâlâ bir çocuk armağan edememiştim!

Osiris'in de benim gibi aşkımızın bir sembolüne özlem duyduğunu biliyordum. Benim hiçbir isteğimi geri çevirmiyor, tümünü anında yerine getiriyordu. Başlangıçta her gece ondan yeni ve çılgınca isteklerde bulunmaktan çocukça bir haz alıyordum. Beni korumaları için Sahara ormanlarından kara derili genç erkekler getirtmişti. Sonra da sadece benim bakışlarıma boyun eğen aslanlar. Hayvanlardan ne kadar hoşlandığımı gördüğü için, bayram ve şölenlerde insanlara aslan, çakal, kedi, koç, şahin, ibis ve timsah maskeleri takmalarını emretmişti.

Yaptığım her şaka ve oyuna, piramit fikrinde olduğu gibi büyük bir ciddiyetle yaklaşmıştı. Bir zamanlar Sahara ormanlarında yaptığım gibi başımın etrafına tekrar bir örtü sarmaya başladığım zaman ise benim için özel olarak altın yaldızlı kumaşlar dokutmuş ve onları kraliyet nişanı olarak belirlemişti. Bir süre sonra aklıma gelen her şeyi, giderek daha fazla meşgul olmaya başladığı sayıların, sembollerin, yıldızların ve hesapların büyüsü kadar ciddiye aldığını düşünmeye başlamıştım. Fakat

ben onu seviyordum, o da beni seviyordu. Önemli olan da sadece buydu...

Osiris'in seyahati ikinci ayını doldurduğu zaman, her zamanki gibi yalnız başıma yatak odamızın önündeki taş terasa çıktım. Yeni doğan günü, rahipler yakarışlarına başlamadan önce, sabah sisleri henüz dağılmamışken selamlamayı seviyordum. Osiris'in ülkesinin bir kıtanın yarısına değil, sadece Nil'in iki yakasında bulunan ve yavaş yavaş çölleşmeye başlayan dar bir şeride yayılmış olmasına alışmakta güçlük çekiyordum.

Yaz mevsiminin henüz başlarında olmamıza rağmen, büyük nehir birkaç günde bereketli kıyılarını her yıl olduğu gibi küçük bir cennete çeviren kara çamuru taşımaya başlamıştı. Birkaç sütunun etrafında dolandıktan sonra, terasın korkuluğuna dayanarak uzakları seyretmeye başladım. Gecenin nemli soğuğunu hâlâ içimde hissediyordum.

Nil Nehri doğmakta olan günün içinde yavaş ve yumuşak bir şekilde akıyordu. Bahçelerin üzerindeki sis örtüsü yavaş yavaş dağılmaya ve kıyılardaki kayıkların etrafında uyku sersemi insanlar belirmeye başlamıştı. Osiris'in şehri uyanmaya başlıyordu; fakat yeni doğan günü ilk karşılayanlar insanlar veya çocuklar değil, aksine hayvanlardı. İnsanlar fazla konuşmuyorlardı. Bu garip ve çok eski halkın ne kadar az konuştuğu, daha buraya geldiğim ilk günlerde dikkatimi çekmişti. İnsanlar beni gördükleri zaman iç çekiyor, rahipler ise anlamlarını ve yararlarını bilmediğim büyülü dizeler okuyorlardı.

"Evet, güzel kız kardeşim! Hâlâ mutlu ve tanrısal sevgiline duyduğun özlemle dolu musun?"

İrkilerek kendimi topladım. Kulağıma gelen bu ses, beni her defasında binlerce yıl önce gerçekleşen çok garip bir olayı hatırlamaya yöneltiyordu. Arkamı dönmedim. Bu sesin sahibinin Seth olduğunu çok iyi bilmeme rağmen, onun Jason olduğunu düşünmekten kendimi alamıyordum.

"Ne istiyorsun?" diye sordum bu ince yapılı, keskin zekâlı ve sık sık alaycı bir ifadeye bürünen kardeşime. Ona alışmakta büyük güçlük çekmiştim.

"Oh, hiçbir şey" dedi Seth arkamdan. "Sadece tanrısal kralımızın bize bu kez neler getireceğini düşünüyorum. Belki de öteki dünyaya yolculuk yapmaya yarayacak bir tekne! Belki de bir gök gemisi! Acaba buradaki her şeyi alt üst edecek tanrısal yasalarla dolu levhalar mı?"

Ani bir hareketle arkamı döndüm.

"Osiris asla hiçbir şeyi değiştirmeyecektir" dedim derhal.

"Biliyorum, biliyorum" diye cevap verdi Seth geniş bir gülümsemeyle. Ağzına şaraba yatırılmış bir hurma attı ve beni dikkatle inceledi.

"Kız kardeşin ve eşin Nephthys nasıl?" diye sordum ona. Seth omuzlarını silkti. "Evde oturup, hayran hayran geçen gece elime geçen tekneyi seyrediyor."

Tekrar arkamı döndüm ve boş bakışlarla bahçeleri seyretmeye başladım. Seth ne yapmak istiyordu. Büyük Nil sabah sıcaklığında yavaş ve yumuşak bir şekilde akıyordu. Son sis bulutları da dağılmıştı ve bugün de her zamanki gibi huzur dolu ve sakin olacağa benziyordu. Buna rağmen içimdeki her şey titreşiyordu. Eskisinden daha da belirgin olarak bir şeylerin geri döndüğünü hissediyordum. Yoksa sadece yelkenli geminin sahibini mi hatırlıyordum? Bana yardım et, Morgana! diye geçirdim aklımdan, bana yardım et, Nin-shubur! Büyük tanrılar huzur içinde yaşamama izin vermiyorlar...

"Şayet ilgilendiysen hava kararınca bize gel" diye güldü Seth ardımdan. "Birlikte eşinin yarınki dönüşünü kutlayalım..."

Tekrar sakinleşebilmek için oldukça uzun bir süreye ihtiyacım oldu. Bütün gün boyunca bir odadan diğerine dolaşıp durdum. Sonra nehrin kenarına indim, çiçek bahçelerinin arasında gezindim ve insanların eğilerek beni selamlamalarına aldırış et-

medim. Hava kararmaya başlayınca da aslanlarımın bulunduğu kafeslere gittim. Aralarından iki tanesini seçerek, bana eşlik etmelerini istedim. Yanıma başka koruma almadan aslanlarla birlikte tepeyi tırmandım. Birileriyle konuşmak ihtiyacı hissediyordum. Sabırsızlıkla gökyüzünde bana bugüne dek birçok kez yardım etmiş olan ayın doğmasını bekledim. Burada ismi artık Nanna-suin değildi ve Osiris'in en güvenilir adamı kimliğinde ortaya çıkıyordu.

"Ne yapmam gerekiyor, Thot?" diye sordum yavaşça. "Seth ve yapmak istedikleri beni korkutuyor."

Uzun süre bekledim. Bu arada aklıma Thot'un bana bir Nil kolonisinin ismi hakkında anlattıkları geldi. Bir zamanlar ona Hekuptah adı veriliyordu, yani büyük Ptah'ın kutsal yeri. Burası o kadar eski bir yerleşimdi ki, büyük tanrı Zeus bile Amon-Ra ile dalga geçmek için oraya Aigyptos adını vermişti. Sahara'nın yeşil ovalarından sonra ilk kez Nil'in taşkınlarına şahit olan Cro-Magnon insanları, bu ülkeye "Km-t" adını vermişlerdi, yani "Kara-Ülke."

"Sen de beni danışmanın olarak kabul et" diye rica etmişti Thot benden. "Burada olup bitenleri anlamanın hiç de kolay olmadığını çok iyi biliyorum. Osiris gelmeden önce eski tanrıların isimleri Seth tarafından büyük ölçüde değiştirildi. Seth şimdi de geçmişi ve geleceği kendi tasavvurlarına göre değiştirmekten büyük zevk alıyor."

"Bunu nasıl yapabilir?" diye sordum Thot'a. "Bu ülkenin efendisi, kralı ve tanrısı Osiris değil mi?"

"Osiris her şeyin olduğu gibi kalmasını veya bir zamanlar büyük tanrılar çağında olduğu şekle dönüşmesini istiyor. Kendisini Ptah ve Amon'un, Shu ve Tefnut'un, Nut ve Geb'in meşru varisi olarak görüyor. Onun için eski tanrı Ra'nın güneş teknesi ve benim ay teknem, eski geleneklerin iki tezahüründen başka bir şey değil..."

"Bu ülkenin eski tanrıları hakkında pek az bilgiye sahibim" dedim ona.

"Farklı isimler taşısalar bile, diğer ülkelerde ve diğer kıtalarda yaşamış olan eski tanrılardan temelde hiçbir farkları yok. Her yerde üç büyük tanrı grubundan söz edilir: Dünyayı yaratan ilk tanrılardan, insanları yaratan büyük tanrılardan ve eski bilgilerin ancak bir kısmına sahip olan genç tanrılardan. Büyük felaket esnasında sen ve Osiris henüz çok genç ve tecrübesizdiniz. Bu nedenle kocan güneş teknesine binerek yaşam kıyılarından hareket etmeyi, yeraltı dünyasını aşmayı ve çok uzun zaman önce eskilerin vardığı yere ulaşana kadar, zamanı durdurmak istiyor."

"Mısır'daki tüm erkek, kadın ve çocukların her iki kelimeden birinde ölümden söz etmelerinin sebebi bu mu yoksa?" diye sordum ürpererek.

"Aynen öyle" diye karşılık verdi Thot. "Nil kıyısında varoluş ve yokoluşu taşkın, ekim ve hasat olmak üzere üç mevsim üzerinden hesaplamaya başladığımız günden beri, durup dinlenmeden eski bilgilere ait izleri ve gelenekleri bir araya topladım. Belki de çok geç kalınmış bir iş bu; çünkü Jericho ve Byblos yerlileriyle birlikte sedir ormanlarının içinde dolaşırken, anıların ne büyük öneme sahip olduğunun farkında değildik. Nelerin kaybolduğunun farkında bile olmadan, binlerce yılı bir kalemde çizip attık."

"Bizim içimizde olan bir şeyin kaybolacağını sanmıyorum."

"Hayır, fakat canlılar için zaman en berrak kaynağı bile günün birinde kurutacak olan çöl kumudur."

"Uygur'dan söz edildiğini duymadınız mı hiç?"

"Evet, felaketten hemen sonra tanrıların birçoğu Sazlık Tarlaları'nı bulmaya çalıştı. Osiris'in Tanrı Taşı üzerinden onların konuşmalarını dinledik. Fakat sonra konuşmalar giderek azaldı.

Manu Sazlık Tarlaları'nı bulmayı başarmış olabilir, Brahma mutlaka bulmuştur, belki Amon-Ra, Anu ve Enlil de..."

"Viracocha, Quetzalcoatl veya Tiuz hakkında bir şey biliyor musun?"

"Hayır, bu isimler bile bana bir şey ifade etmiyor. Ya da... evet, kuzeyde bir yerlerde insanlar bana Tiuz isimli bir tanrıdan söz etmişlerdi. İçlerinde çember biçiminde büyük taş ağaçlar yetişen bahçelerden sorumlu bir tanrıymış anladığım kadarıyla. Üç nokta on dört olarak adlandırdığım gizemli bir sayının geçmişi de ta ona dek uzanıyormuş..."

"Thot! Bir şeyler duymuyor musun?"

İki yanımda yatmakta olan aslanlar ansızın doğruldular, yelelerini kabartarak sivri dişlerini gösterdiler. Ansızın ay teknesinin benden giderek uzaklaştığı hissine kapılmıştım.

"Burada kal!" diye emrettim aslanlardan birine. Diğeriyle birlikte doğmakta olan hilalin sivri uçlarına doğru yürümeye başladım. Kısa bir süre sonra nehirden ve diğerlerinden o kadar uzaklaşmıştım ki, içimdeki her türlü zaman ve mekân kavramını yitirdim.

Yıldızlarla dolu gökyüzünün soğukluğunun Tanrı Taşı aracılığıyla göğsüme nüfuz ettiğini hissettim. Tanrı Taşı etrafa yavaş yavaş açık mavi bir ışık yaymaya başlamıştı. Gücümü neden yitiriyordum? Yaşam gücümün giderek azaldığını hissediyordum. Fakat böyle bir şey olamazdı - olmamalıydı!

"Gerçek tanrılar asla unutamazlar!" diye bağırdı Thot bana çok uzaklardan. "Gerçek tanrılar isteseler de unutamazlar, İsis/İnanna..."

"Hayır!"

Tökezledim ve yere yuvarlandım. Aslan da derhal yanıma uzandı. Ansızın canlı halini asla görmemiş olduğum bir mamut geldi aklıma. Fakat burada ne bir Ungur vardı, ne bir Quetzalcoatl, ne de bir Viracocha...

Soğuk çöl kumu etrafımı kaplamıştı. Çok yavaş, sonsuz bir

yavaşlıkta taşlaştığımı hissediyordum. Yanımdaki aslan ise çoktan taş kesilmişti. Sürünerek ona yaklaşmaya, ona yardım etmeye çalıştım. Ne var ki artık her şey için çok geçti.

Gece sona erdi. Ben her şeyi bir canlının gözleriyle görmeye devam ediyordum. Ertesi gün eşimin kayıkları kıyıya yanaştı. Kendisini karşılamaya gelmediğim için Osiris hayal kırıklığına uğramışa benziyordu. Sonra iki aslanın izlerini takip ettirerek beni aratmaya başladı. Aslında beni korumakla görevli olan bekçiler aslanlardan birini şehrin epey dışında, çölün kumları arasında buldular. Diğerinin izlerini rüzgâr yok etmişti.

Osiris'in morali o kadar bozulmuştu ki, bekçileri cezalandırmayı bile aklına getiremedi. Kendi içine kapandı ve bütün gün eski kırıklardan oluşan koleksiyonuyla ilgilenmeye başladı. Hiçbir şey yemiyor, hiçbir şey içmiyordu. Akşam olup kardeşi Seth kapısını çaldığında, tek kelime etmeden onu içeri aldı.

"Sana asla bir oğul doğuramazdı" dedi Seth Osiris'e. "Çünkü o bir ana tanrıça olarak değil, insanları zekâ dolu yaşamın bir üst basamağına çıkarması için yaratılmıştı."

"Her tanrının hakkı olan ölümü bulamadığım takdirde, yaşam ne işe yarar ki?"

"Benim bir teknem var" dedi Seth dikkatle. "İsis onu denedi bile. Ne var ki teknem ona çok büyük geldi."

"Bu konuda bana bir şey söylenmedi. Tekne nerede?"

"Evimde."

"Onu görmek istiyorum."

Birlikte Seth'in evine gittiler. Osiris'i neyin beklediğini biliyor, fakat bir şey yapamıyordum. Konuşamıyor, kıpırdayamıyordum. Taş kesilmiştim. Seth'in iki yanı kulplu, uzun bir sandığı andıran tekneyi Osiris'e öve öve göklere çıkarmasını çaresizlik içinde seyrediyordum.

"Kendini ondan sakın, sevgili kocam!" diye bağırmak istiyordum, fakat onun artık beni duyamayacağını da biliyordum.

Osiris ilgiyle sandığın etrafında dolandı ve vücuduna uygun olup olmadığını denemeye karar vererek içine uzandı. Aynı anda kardeşi yerinden fırladı ve tabutun ağır kapağını var gücüyle kapadı.

"Evet, Osiris! İşte sonun geldi!" diye bağırdı sevinç ve zafer dolu bir sesle. "Bu tabutu nehre götürün ve dalgaların arasına bırakın! Akıntı onu denize sürüklesin! Böylece ben tekrar tanrıların kralı ve Amon-Ra'nın gerçek varisi olacağım!"

Sonsuzluğun akıntısı içinde günler ve geceler geçti. Osiris'in tabutunun bir adanın kayalık kıyılarına takılıp kaldığını görmüştüm. Yerliler denizin kendilerine getirdiği bu sandığa dokunmaya cesaret edemiyorlardı. Fakat çok uzun yıllar boyunca bu sahili "Tabut Yeri" anlamına gelen Larnaka adıyla andılar.

Osiris'in tabutu Byblos'a kadar sürüklendi. Artık onu göremiyordum. Bu arada Mısır'da kuraklık baş göstermişti. Ülke baştan başa çoraklaşmış, güzelim bahçeler akbaba ve çakal yuvalarına dönüşmüştü.

"Sadece bir kez daha, ey büyük tanrılar!" diye yalvarıyordum. "Bir kez daha yürümeme izin verin, sonra geri dönüp sonsuza dek aslan taşı olarak kalacağım..."

On kere, yüz kere, bin kere yıldızlara da yalvardım. Aradan pek çok ay geçtikten sonra, Berios'un sesiyle konuşan Thot'un bana seslendiğini duydum: "Bir kez daha yaşamana izin verildi! Fakat sadece Osiris'le birlikte yaşadığın süre kadar. Bu zaman sona erdiğinde, üçüncü yaşantın da sona erecek."

Yerimden doğrulup tekneye binerken tüm tanrılara teşekkür ediyordum. Bu kez tek başıma uçmak zorundaydım. Yanımda ne Oannes-müritleri, ne Morgana, ne de dümencim Ninshubur olacaktı... Her yerde Tammuz'u aramaya başladım. Nehir ve deniz kıyılarında kurulmuş olan yeni yerleşim yerlerinin, köylerin ve şehirlerin üzerinden geçtim. Bir süre sonra onu, Kral Gılgameş'in bu arada yüzlerce burçla süslü büyük bir surla

çevirdiği şehrin önünde buldum. Hayır, bu insanların artık eski tanrılara ihtiyacı yoktu. Onlara saygı göstermeye ve armağanlar sunmaya devam edeceklerdi, fakat bir zamanların düzeniyle şimdiki düzenin birbiriyle ilgisi yoktu.

Tammuz'u Mısır'a getirdim ve onu sık, fakat yarı yarıya kurumuş bir sazlığın ortasına oturttum.

"Etrafına bereket saç, sevgilim" dedim ona, sonra da tufandan sonra Osiris'i ilk kez kaybettiğim kıyılara doğru yol almaya başladım. Bir dilenci kılığına girerek gece gündüz şehrin kapılarında onu aradım. Kimse içinde ölü bir tanrı bulunan bir tabut görmemişti. Hiç durmadan gözyaşı döküyor, artık onu nerede arayacağımı bilemiyordum. Ta ki Byblos şehrinde yaşayan kadınların en soylusu ıstırabımdan haber alana kadar. Kadın yanıma geldi ve beni sarayına davet etti.

Uzun geceler boyunca onunla birlikte oturduk ve ona özellikle ilk yaşamımda başıma gelenleri anlattım.

"Senin hakkında her şeyi zaten biliyordum" dedi sonra kadın. "Yaptıkların yüzünden kimse seni suçlayamaz."

"Fakat erkekler tanrıların istediği gibi olmadı."

"Buna karşın biz kadınlar erkeklerin tahmin ettiğinden çok daha fazla şey biliyoruz" dedi kadın ve bana gülümsedi. "Şüphesiz pek çok insan için korkunç bin yıllar gelecek, fakat şu anda bir zamanlar tanrılara ait olan yeri dolduracak erkeklere ihtiyacımız var. Erkeklerin bizimle beraber ve sık sık bize karşı kat ettikleri yol, doğum sancılarının tümünden daha zor, acı verici ve zalim. Fakat tüm yenilikler, içimizde büyüyen yaşam gibi, çok fazla sabır ve şefkate ihtiyaç duyarlar. Günün birinde, belki de binlerce yıl sonra, bilgeliğin ve kavrayışın sevinç çığlığı yeni bir tanrıça gibi eski göbek kordonunun yerini tutacak olursa, o zaman tüm bu zahmetlere değecektir..."

"Buna inanıyor musun?" diye sordum şaşkınlıkla.

"İnanabileceğimiz ve umut edebileceğimiz herhangi başka bir şeyin ismini söyleyebilir misin bana?"

Saraydan çıkıp kadının bahçesine ayak bastım ve aynı anda tabutun tahtalarını fark ettim. Çürümek üzere olan eski kalasların arasından çıkan yemyeşil dallar, güneş ışığına doğru uzanıyordu. Derhal bu dalların yanına gittim, onları öptüm, kokladım ve sevdim.

"İşte seni hamile bırakacak yeşil dallar bunlar" dedi kadınların en soylusu. "Oğlunun ismi Horus olacak ve Seth ile hiçbir şey anlamayan diğer erkeklerin üzerine bir şahin gibi saldıracak. Güçsüzlerin intikamını alacak ve yas tutanlara yeniden yaşam cesareti verecek."

"Sen kimsin?" diye sordum kadına.

"Ben senin resminim..." diye karşılık verdi kadın gülerek. "Bir serap... her insanın içinde varolan tanrısal tasavvur... Ölümün ötesindeki bir vatana duyulan umut ve özlem. Çocuk doğana kadar benim yanımda kalabilirsin. Bu çocuk senin için ölümsüzlük anlamına gelecek... Tıpkı her kız çocuğu ve her oğlan çocuğu gibi, çünkü bir her şeyin içindedir ve her şey birin içindedir. Sonra tekrar son tanrıların görkemli bir anıtı olan Sphinx'e dönüşebilirsin. Gelecek kuşaklara taşlaşmanın ne anlama geldiğini anlat!"

"Ya tanrıların asla var olmadığına inanacak olurlarsa?"

"O zaman kökenlerini açıklayabilmek için dünyanin her yanında benzer efsaneler ve gelenekler yaratmaları gerekir..."

Ansızın Gri Ev'deki yılan geldi aklıma. Her şeyin başlayıp her şeyin sona erdiği çemberi oluşturan o yılan...

AÇIKLAMALAR

Bu bölümde kitapta geçen isimler, kavramlar ve coğrafi tanımlamalar açıklanmaktadır.

Kitapta Sumerce oldukları belirtilen isim ve kavramların birçoğu Akad dilinde yazılmış çivi yazısı metinlerden alınmadır, çünkü 1000 yıl önce Fırat ile Dicle arasında varolan Sumer uygarlığında kullanılan isimler o zamanlar bile pek nadir kullanılıyordu.

"Mitolojik" ifadesiyle çeşitli efsane ve destanlarda kafa karıştıracak bir çeşitlilikle karşımıza çıkan ve pek çoğu birbiriyle aynı anlamı ifade eden isim ve kavramlar açıklanmıştır. Örneğin Titan'lar, devler, Gigant'lar gibi...

Aborijinler
(Avustralyaca) Avustralya kıtasının günümüzde bile tarih öncesi koşullarda yaşayan yerlileri.

Absu
(Sumerce) Başlangıçta ilk tanrılardan biri, sonra Hint Okyanusu'nun altında bulunan büyük tatlı su denizi, tanrı Enki'nin krallığı.

Agartha
(Hintçe) Orta Asya Budistleri tarafından sözü edilen yeraltı mağara ve labirent sistemi. Batık kıtaların halklarının buraya sığındığı söylenmektedir. Agartha'nın tanrı-kralı "... dünyanın tüm güçlerini tanır." Mısırlılar, Sumerler, Yunanlar, Cermenler ve diğer halklar da benzer "yeraltı dünyaları"na sahiptirler.

Ainu
(Japonca) "Soylu atalarımız bir kayığın içinde gökten indikleri vakit, bu adalarda (Japonya) içlerinde en vahşileri Ainu'lar olan barbar kavimlere rastladılar."

Ama-terasu
(Japonca) Shin-to dininde genel hatlarıyla İnanna'yı çağrıştıran yer ve gök tanrıçası.

Amon-Ra
(Mısırca) İ.Ö. 2000 yıllarında tüm Mısır krallığına hükmetmeyi başaran Orta Mısır kralı. Çift ismi eski güneş tanrısı Ra ile yaratıcı tanrılar Atum ve Ptah'ın kudretini simgelemektedir.

Anılar
Halkların sahip olduğu kolektif anılar, evrim sürecinde kültürel ve genetik ilerlemenin birbirine paralel olarak geliştiği tezini çürütmektedir. Çeşitli halklara ait tam altmış tufan öyküsü vardır ve bunlar neredeyse kelimesi kelimesine aynıdır. İnsanlığın yaşadığı altın bır çağa, başarısız tanrılara, uyarıcı peygamberlere ve küçük insan gruplarının dramatik kurtuluş çabalarına dair anlatılanlar ise söylencelerin gerçeklik olasılıklarını büyük ölçüde artırmaktadır. Bu söylencelerde söz edilen felaketler bugünkü bilimsel bulgularla birebir örtüşmektedir, hatta bazı ifadeler ancak günümüzdeki sera etkisi, ozon deliği ve çevre felaketleri sonrasında ancak anlaşılabilmiştir.Serap
Büyük dinlerin veya tanrıların yönlendirdiği kültürlerin büyük bir kısmı, sıcak hava yansımalarının sıklıkla meydana geldiği bölgelerde ortaya çıkmıştır. Eski tanrıların döneminde atmosferik ve meteorolojik fenomenlerin günümüzdekinden çok daha fazla görülmüş olması muhtemeldir.

Anu
(Sumerce) En büyük gök tanrısı. Oğulları Enki ve Enlil ile Mezopotamya'da hüküm sürer.

Anunnaki
(Sumerce) Sumer, Akad ve Babil çivi yazısı metinlerinde madenlerde çalışmaktan şikâyet eden ve aynı kaynaklarda "insan" olarak adlandırılan yardımcı varlıkların yaratılmasını talep eden eski zamanın aşağı tanrıları.

Aquitania
(Latince) Güneybatı Fransa'da (Dordogne) tarih öncesi yerleşim yeri. 100000 yıl kadar önce Neandertal insanları tarafından, 36000 yıl kadar önce de Cro-Magnon insanları tarafından iskân edilmiştir.

Aratta
(Akadca) Çivi yazıtlarına göre doğudan Mezopotamya'ya göç etmiş

olan Sumerlerin konaklama yeri olarak kullandıkları, bugünkü İran'ın dağlık bir bölgesi.

Armorica
(Eski Keltçe) "Deniz kıyısında." Fırtınalı iklimine rağmen tarih öncesi çağlarda bile insanlar tarafından iskân edilen Brötonya'nın kayalık kıyı şeridi. Menhirler ve dolmenler gibi piramitlerden daha eski taş yapılara sahiptir.

Ari
(İranca) Soylu, toprağı sürmek ve müttefik gibi farklı anlamları vardır. Dilbilimciler tarafından Hint-Cermen/Hint-Avrupa dil gruplarını tanımlamak için kullanılan bu kelime, herhangi bir ırk tanımlaması içermez.

As'lar
(Cermence) Odin tarafından yönetilen ve Asgard'da oturan eski tanrı soyu.

Asgard
(Cermence) Tanrıların dünyanın "ortasında" bulunan yerleşim yerleri.

Astarte
(Fenikece) Eski Ahit'te yanlış olarak Aştoreth olarak geçen bu isim, Sumer-Asur-Babil tanrıçası İnanna/İştar ile Mısır tanrıçası İsis için kullanılan çok sayıda isimden biridir.

Atlas
(Yunanca) Titan İapetos ile deniz tanrıçası Asia'nın (Klymene) oğulları, Prometheus'un kardeşidir. Titan savaşları sırasında insanlardan yana tavır aldığı için diğer tanrılar tarafından gök kubbeyi sonsuza dek omuzlarında taşımakla cezalandırılmıştır.

Atlantis
533 x 355 km^2 büyüklüğündeki bu ada kıtası ile daire planlı başkenti Basilea hakkında edindiğimiz bilgilerin tümü, İ.Ö. 427-347 yılları arasında yaşamış olan Yunan filozofu Platon'un anlattıklarına dayanmaktadır: Sais'li bir Mısır rahibi olan Sonchis, İ.Ö 600 yılları civarında Akdeniz bölgesini gezmiş olduğu bilinen Yunan kanun yapıcı Solon'a (İ.Ö. 640-560) Atlantis krallığını anlatmıştır. Solon da duyduklarını torunu Sokra-

tes'in (İ.Ö. 470-399) bir arkadaşı olan Kritias'a aktarmıştır. Atlantis hakkındaki bu bilgiler ilk kez Platon tarafından İ.Ö. 355 yılında yazmış olduğu "Kritias" ve "Timaios" adlı kitaplarda geçmektedir. Platon, Atlantis'in Akdeniz'de bulunmadığını yazmaktadır. Platon'un arkadaşı Kritias, Atlantis hikâyesinin tarihsel gerçeklerle örtüştüğünü söylemektedir. Aradan geçen zaman zarfında Atlantis'in nerede bulunmuş olabileceğini ortaya çıkarmaya çalışan binlerce kitap yazılmıştır. Bugün Atlantis'in Bahama'lardan Meksika'ya, Carnac'tan Helgoland'a, İspanya'daki Tartessos'tan Yunan yanardağ adası Thera/Santorin'e kadar uzanan bir dizi yerde bulunabileceği ileri sürülmektedir. Atlantis'in isim benzerliğinden dolayı Atlantik Okyanusu'nda bulunmuş olabileceği ise kesin bir kanıt değildir, çünkü bu isim söz konusu okyanusa 17. yüzyılda haritacı Anastasius Kirchner tarafından verilmiştir. Buna karşın İ.Ö. 285-205 yılları arasında yaşamış olan Yunan Erathostenes tarafından çizilmiş en eski dünya haritalarında, gerek batıdaki, gerekse de doğudaki okyanuslar "Atlantların Denizi" olarak anılmaktadır.

Atlantlar
Beyaz tenli tanrılar (Atta: efendi, baba ve Lant: Ülke). Platon'un ifadesine göre Atlantis'in güney düzlüklerinde dört bir yanı yumuşak bir eğime sahip olan bir dağ bulunmaktaydı. Bu dağın üzerinde ise yerden biten erkeklerin ilklerinden olan Euenor ve karısı Leukippe oturuyordu. Bu çiftin Kleito adında bir de kızları vardı. Euenor ve Leukippe öldüğü zaman Poseidon kara bir sevdayla Kleito'ya tutuldu. Birlikte tam beş çift ikiz sahibi oldular: Atlas/Gadeirios, Ampheres/Euaimon, Mnaseas/Autochton, Elasippos/Mestor ve Azaes/Diaprepes.

Aztek'ler
Aztek'ler tanrıların ülkesini şu şekilde tanımlarlar: Zirvesinde göğe yükselen bir ağaç bulunan bir dağ adasının önündeki yüksek dalgaların üzerindeki bir kayık. Mexiko'daki Aztek'ler, köklerinin "Aztlan" adı verilen bir adada bulunduğuna inanıyorlardı.

Bakır
Çatal Höyük sakinleri İ.Ö. 8000 yıllarında bakır eritme ve çivi gibi malzemeler dökme bilgisine sahiptiler.

Bay Ülgen
(Sibirya dilinde) Altay kabilelerinde bir şamanın tanrı Bay Ülgen'in ışık-

göğüne yapacağı yolculuk, en az Yggdrasil kadar kutsal olan dokuz dallı bir ağaçtan başlar.

Brahma
(Hintçe) Aynı anda dört bir yana bakabilen yaratıcı tanrı. Bıraktığı ilk yumurtadan yaratılışın çeşitli aşamaları doğmuştur. Brahma bir defasında uyuyakalınca sular yükselmiş ve karalar batmıştı. Uykuda ağzından dökülen Veda'lar, kutsal metinler olarak denizin dibine kaçırılmıştı. Tanrı Vişnu onları tekrar gün ışığına çıkarabilmek için tam bin yıla ihtiyaç duymuştu.

Bergalmir
(Cermence) Karısıyla birlikte bir kayığa binerek dev Ymir'den akan kanların oluşturduğu tufandan kurtulmayı başaran ve yeni bir ırkın babası olan dev.

Bog'lar
(Slavca) orta Avrupa bölgesinde çeşitli özelliklere sahip eski tanrılar. Örneğin göksel ateşin efendisi olan Dazbog, kötü kara tanrı olarak Çernebog.

Bronz
Bakırın % 10-30 oranında kalay ile karıştırılmasıyla elde edilen maden. Dökümü bakırdan daha kolaydır ve daha serttir.

Buzul Çağı
Dünya tarihi sürekli olarak birbirleriyle yer değiştiren soğuk ve sıcak dönemlerden oluşmaktadır. 35000 yıl önceki buzul çağında Neandertal insanları yerlerini kökenleri belli olmayan ve günümüz insanının atası olarak kabul edilen Cro-Magnon insanlarına bırakmışlardır.
Bilinen son buzul çağı yaklaşık 9000 yıl sürmüştür. O dönemde henüz bilinmeyen bir olay kuzey kutbunun yer değiştirmesine ve Golf Stream akıntısının yön değiştirmesine neden olmuştur. Yaklaşık üç kilometre yüksekliğindeki buz tabakasının erimesi ise deniz seviyesinin yüz metre kadar yükselmesine sebep olmuştur.

Carnac
(Bretonca) Armorica'da tarih öncesi taş anıtların ve yarı yarıya Atlantik Okyanusu'na gömülmüş yapıların bulunduğu bölge.

Cermenler
Kuzey Avrupa'ya run yazısını ve tıp sanatını kültür taşıyıcısı olarak kabul edilen tanrı Wotan getirmiştir. Başında yüksek bir şapka ve elinde bir mızrak (enerji âsâsı) ile tasvir edilir. Cermenlerin ikinci atası olarak ise elinde "Cer" isimli özel bir mızrak taşıyan Mannus kabul edilir. Hükmü altındaki insanlara Cer-men ismi verilmiştir.

Chios
(Yunanca) Ege denizinin doğusunda buluna bir ada (Sakız Adası). Tam yirmi dört ayrı noktasında yetişen ve "tanrısal reçine damlaları" elde edilen meşhur sakız çalıları, tüm çabalara karşı başka bir yerde yetiştirilememektedir.

Cro-Magnon
(Fransızca) Vézére'deki Les Eyzies'de bulunan "Büyük Delik." Meşhur Lascaux mağarası da burada bulunmaktadır. Yaklaşık 30000 ilâ 40000 yıl önce hüküm süren son buzul çağında günümüz insanı Homo Sapiens ilk kez burada ortaya çıkmıştır. Sarışın, mavi gözlü, 180-230 cm arasında değişen boylarıyla alışılmadık derecede iri gövdeli, uzun kafalı, derin göz çukurlu, düz ve yüksek alınlı, ağır ve köşeli çeneli bu insanların nasıl ortaya çıktıkları henüz anlaşılamamıştır. Kanarya Adaları'nda yaşayan ve bu insan soyundan gelen Guanche'lerin soyu İspanyollar tarafından kurutulmuştur. Sahara'daki Tibesti Dağları'nda ve Japon adalarında Cro-Magnon'ların soyundan gelen insanların varlığı bilinmektedir. Yaklaşık 11000 yıl önce sona eren buzul çağında yaşayan Cro-Magnon insanlarının kültür seviyesi, 8500 ilâ 4500 yılları arasındaki karanlık çağ kültüründen çok daha yüksektir. 15000 ilâ 30000 yaşındaki Cro-Magnon sanat eserleri, bu insanların usta sanatçılar olduğunu, doğal olayları tanıdığını, gezegenlerin rotaları hakkında bilgi sahibi olduklarını, ölüm ve öbür dünya hakkında kendilerine özgü fikirleri bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Cromlech
(Eski Keltçe) Mezarların etrafında bulunan tarih öncesi taş bloklar, İrlanda'dan Kuzey Afrika'ya kadar uzanan geniş bir sahaya yayılmıştır. Bretagne'nin Armorica bölgesinde bu taş bloklar insan boyundan yüksektir ve denizin içine kadar uzanırlar. Bröton geleneklerine göre burada bir zamanlar tanrıça/kraliçe İs'in tufanda sular altında kalan şehri bulunmaktaydı. (Roma yerleşimi Lutetia sonradan bu tarih öncesi kadın figürü uyarınca Paris ismini almıştır: Par-is, İs'e benzeyen.)

Çağlar
İnsanî kültürlerin taş, bronz ve demir çağları olarak belirlenmesi, genel bir gelişim çizgisini ifade etmekten uzaktır. Bu sıralama her zaman doğru olmayabilir. Metal işlemeyi öğrenmiş kavimler kimi zaman bazı olaylar sonucu bu bilgilerini unutarak tekrar ilkel koşullara dönmüşlerdir ve bu durum araştırmacıların kafasını karıştırmaktadır.

Çatal Höyük
(Türkçe) Orta Anadolu'da 1961 yılında James Mellaart tarafından tesadüfen bulunan ve o zamandan bu yana düzenli olarak kazılan çift zirveli bir hüyük. Kazıların başlamasıyla birlikte arkeolojik bir sansasyon gün ışığına çıkmıştır: Aynı yerde kurulan ilk avcı köyünün tarihi İ.Ö. 7500'lere kadar uzanmaktadır ve bilinmeyen sebeplerden ötürü İ.Ö. 5600 yıllarında terk edilmiştir. Yerleşimin sakinleri nehrin öte yakasına göç etmiş ve bu yerleşimin katmanları da aynı şekilde bir tepe oluşturmuştur. İç içe geçmiş kutu biçimli evlere ancak bir merdiven yardımıyla çıkılabilen damlardaki deliklerden girilebiliyordu. Duvarlardaki resimler şaşılacak şekilde Lascaux ve Altamira'dakı magara resımlerine benzemektedir. Evler 32x16x8 cm büyüklüğünde kil tuğlalarla inşa edilmiş ve duvarlar tahta kalaslarla desteklenmiştir. Erzak depolarında birbirinden farklı tam on dört kültür bitkisinin yanı sıra el değirmenleri, tokmak, havan gibi araçlar, ince işlemeli ve boyalı kumaş parçaları bulunmuştur. Tüm bu buluntular arkeologlar tarafından hâlâ "bilinmeyen kültür mirası" olarak değerlendirilmektedir.

Çömlekçi tornası
Gerek eski Hint, gerekse Sumer uygarlıklarının çömlekçi tornasını biliyor olmasına karşın, eski Amerika'daki varlığı bugüne kadar kanıtlanamamıştır.

Dilmun
(Sumerce) Tilmun, Tula, Thule, Sumerlerin "Mutlular Adası" ve kayıp cennetleri, Titicaca kültürlerinin "tüm bilgilerin kaynağı olan Sazlık Tarlası." Bu ada Eden Bahçesi, İrlanda yerlilerinin cenneti Brasil, Homer'in Ogygia Ada'sı ile ilişkilendirilebilir.

Dogon
(Batı Afrika dili) Bu kabile, balık derilerine bürünmüş olan tanrı-ataları Nommo'ların gürleyen ve ışık saçan gemilerle gökten indiğine inanır.

Dolmen
(Keltçe) Dört ilâ altı taşıyıcı taştan ve bir ilâ iki üst taştan oluşan kaya mezarları. Dev masaları andırırlar. İsimlerinin Keltçe olmasına rağmen Avrupa'da bulunan 50000 Dolmen'in ve Filistin'de bulunan benzer yapıların tarihi 10000 yıl öncesine dayanır. Dolmen'lerin iç duvarlarında boynunda bir kolye bulunan bir tanrıça resmine sık sık rastlanmaktadır (Dolmen Tanrıçası).

Dumuzi
(Sumerce) Çoban ve yarı-tanrı Tammuz. Çivi yazısı metinlerde Dumuzi'nin Enki'nin çevresinden olan, Eridu'da yaşayan ve "güney rüzgârının kanatlarını kırdığı" Adapa isimli bir Oannes-balık adamının oğlu olduğu belirtilir.

Edda
(Cermence) Bu iki eski İzlanda söylencesi korkunç koşulların hüküm sürdüğü eski zamanlardan ve daha mutlu bir dünyada tanrıların yaptığı işlerden söz eder.

Eden
(İbranice) "Eden Bahçesi" genellikle Dilmun gibi kayıp bir cenneti ifade etmekte kullanılır. Ne Eski Ahit'te, ne de başka metinlerde yeri tam olarak belirtilmemiştir. Mezopotamya'nın doğusunda (Tekvin 2, 8), batısında (Tekvin 3, 24), Kaşmir'in Pencab bölgesinde (Tekvin 2, 11 - 2, 14) ya da bambaşka bir bölgede bulunabilir.

Elohim
(İbranice) Eski Ahit ve Talmud'da, aralarında İnanna/İştar'ın da bulunduğu tanrılara verilen isim. Bunlar yaratıcı tanrılardı ve "dünyayı yaratanlar" olarak nitelendiriliyorlardı. Bunların "tanrısal güce" sahip insanlar olması da mümkündür. Bu kavram ancak çok sonraları tek tanrı için kullanılmaya başlandı.

Emeş
(Sumerce) "Kabil" İnanna-Dumuzi efsanesinde adı geçen Tammuz'un selefi, ilk çoban.

Enki
(Sumerce) Ea adıyla da anılan bu tanrı bilgeliğin ve tatlı suların tanrısı-

dır, Absu'da oturur. Enlil ve baştanrı Anu'yla birlikte Sumer panteonunun zirvesini teşkil eder.

Enlil
(Sumerce) Anu'nun oğlu ve Enki'nin kardeşi. Genellikle cezalandırıcı rüzgâr tanrısı olarak ortaya çıkar.

Enkimdu
(Sumerce) Çoban Tammuz'un çiftçi zıttı.

Enten
(Sumerce) "Habil" İnanna-Dumuzi efsanesinde adı geçen Enkimdu'nun selefi, ilk çiftçi.

Eridu
(Sumerce) Fırat'ın denize döküldüğü bölgedeki en eski şehir. İ.Ö. 6000 yıllarının ortalarında Fırat ve Dicle arasında kalan Mezopotamya'da Tepeh Gaura, Eridu, Ur ve Uruk gibi merkezi basamaklı tapınaklara, "kutsal" alanlara ve organize olmuş toplum yaşamına sahip çok sayıda şehir kurulmuştur.

Fenikeliler
Bu güne dek ortaya çıkartılan en eski Fenike yerleşim yerleri, İ.Ö. 7000 tarihine ait olan Ugarit ve Byblos yerleşimleridir. Buralarda evler, tapınaklar ve mezarlar bulunmuştur. Sonradan harflerle yazı sanatını geliştirecek olan bu denizci halk, eski uygarlıkların pek çoğuyla ilişki içindeydi. Eski Mısır tanrısı Osiris'in de Byblos'tan geldiği söylenir.

Gaia
(Yunanca) Yunan mitolojisinde neredeyse tüm tanrıların ve yarıtanrıların atası olan ilk ve ana tanrıça. Doğa tanrıçası işlevi, sonradan pek çok tanrıça tarafından devralınmıştır.

Geb
(Mısırca) Toprağın erkek tanrısıdır. İsis, Osiris, Seth ve Nephthys'in babası.

Gılgameş
(Sumerce) Uruk kralı ve dev kahraman. Tarihsel hükümdar olarak İ.Ö.

3000 dolaylarında, mistik figür olarak ise çok daha eski devirlerde yaşamıştır. Çizi yazısı tabletlere yazılı dünyanın en eski destanının baş kahramanıdır. Hükümdarın bakire kızı Nin-sun ile Lilith adı verilen gizemli Kutsal Ruh'un (bkz. Viracocha, İsa) oğulları olarak Gılgameş ölümsüzlüğün peşinde koşan, fakat çok fala insanî özellik barındırdığı için bunu başaramayan ilk insandır. Uruk şehrinin etrafına kalıntıları bugün bile belli olan 9,5 km uzunluğunda bir duvar çekmiş ve kutsal düğün töreni esnasında şehrinin tanrıçası İnanna'yı aşağılamıştır. İnanna da elinden geleni ardına koymayarak onu cezalandırmaya çalışmıştır.

Gönnersdorf
(Almanca) 1968 yılında Koblenz yakınlarında bir kazı çalışması sırasında tesadüfen bulunan "Buzul Çağı Pompei'si." Yaklaşık olarak İ.Ö. 9500 yıllarında bir yanardağ patlaması sonucu volkanik küller altında kalmıştır. Metrelerce kalınlıktaki kül tabakası sadece çeşitli araçları, oyma kadın heykelciklerini ve buzul çağı avcılarının giysilerini konserve etmekle kalmamış, kulübelerin taşla kaplı zeminlerini ve içlerinde kızgın taşlarla su kaynatmaya yarayan deri kaplı çukurları da son derece iyi bir şekilde korumuştur.

Gizli Bilgiler
İnsanî kültürün başlangıcından günümüze kadar her dönemde sadece belli özelliklere sahip kişilerin vakıf olduğu "gizli bilgiler"den söz edilir. Genellikle batıl inanç, okültizm ve mistikleştirme olarak karşımıza çıkan bu bilgiler, hayatımızda kabul etmek istediğimizden çok daha büyük bir rol oynarlar. Aydınlanma çağından beri sadece doğa bilimleriyle açıklanabilen olaylar kabul görmektedir, ne var ki rasyonel dünya varlığımızın ve davranışlarımızın ancak küçük bir bölümünü açıklayabilmektedir. Bu durumdan duyulan rahatsızlık öylesine geniş çevrelerde yankı bulmuştur ki, artık en soğukkanlı bilim adamları bile haklarında fazla bilgi sahibi olmadığımız güçlerin varlığını kabul etmektedir.

Gondwanaland
(Hintçe) "Gond Ülkesi." Güney Amerika'nın, Afrika'nın, Antarktika'nın, Hindistan'ın ve Avustralya'nın bir kısmını kaplamış olması muhtemel ilk kıta. Yakın zamanlarda yapılan deniz dibi araştırmaları, Hint Okyanusu'nun güneyindeki Kerguel Adaları civarında dinozor kemikleri ve orman kalıntılarını gün ışığına çıkarmıştır.

Harappa
(Hintçe) İndus kıyısında caddeleri, sağlam evleri, kanalizasyon sistemleri olan tarih öncesi yerleşim yeri. Bulunan bazı yazıtlar, 1.000 km ötedeki Sumer'le ticari ilişkilere dikkat çekmektedir.

Hayvan-insanlar
(Mitolojik) Sumerler, Mısırlılar, Çinliler ve Kızılderililer, en az Yunan ve Cermen mitolojilerindeki sıklıkla hayvan-insanlardan söz ederler. Tanrılar genellikle tüylü olarak tasvir edilir. Örneğin Horus bir şahin olarak, Quetzalcoatl tüylü yılan olarak, Viracocha kuş-insan olarak. Eski kültürlerin pek çoğunda genellikle kanatlı olarak tasvir edilen ve bünyelerinde insanî, hayvanî ve tanrısal özellikleri barındıran karma yaratıklardan söz edilir. Pegasus, Anka Kuşu, tek boynuzlu at, ejderha ve sfenks gibi masal yaratıklarına tarih öncesi efsanelerde sık sık rastlanır.

Hint Okyanusu
Bugüne kadar açıklanamamış olan doğal fenomenler arasında, Hint Okyanusu'nun dibinde bulunan, pek çok denızcı ve kâşıf tarafından varlıkları bildirilmiş olan ateş tekerlekleri, spiraller ve akla gelebilecek her türlü geometrik desenler şeklinde ortaya çıkan ışık oyunları da bulunmaktadır.

Horus
(Mısırca) İsis ve Osiris'in şahin başlı oğulları. Tanrı-hükümdarlardan insan-hükümdarlara geçiş halkasını oluşturur.

Huitzlipochtli
(Aztekçe) "Güneyin Kolibri Kuşu" sanını taşıyan tanrı.

Huluppa Ağacı
(Sumerce) Yggdrasil veya Eski Ahit'teki idrak ağacı gibi, Huluppa Ağacı da insanların kötü niyetle olmamak kaydıyla kullanabileceği bir bilgi birikimini simgeler.

Hyperborea'lar
(Yunanca) Abdera'lı efsane yazarı Hekataios, İ.Ö. 300 yılında yazdığı eserinde ilk kez efsanevi Hyperborea halkı hakkında bilgiler vermiştir. Bu insanların doğrudan Cro Magnon'ların soyundan geliyor olmaları

muhtemeldir. Her ne kadar tufandan kurtulmayı başarmışlarsa da, sonradan ortadan kalkmışlardır. Diodoros isimli başka bir Yunanlı ise Hyperborea'ların poyraz rüzgârlarının estiği kuzeyde oturduklarını bildirmiştir.

İnanna
(Sumerce) Bereketin, aşkın ve savaşın tanrıçası. Pek çok kültür çevresinde farklı isimlere bürünmüştür: Fenike'de Astarte, Mısır'da İsis, Yunanistan'da Demeter. Kelt kültür çevresinde Peri Morgana, Prenses İs, megalitik tasvirlerde Dolmen Tanrıçası sonra da Mater Domina "lekesiz" olarak ortaya çıkmıştır. Aslında hıristiyanlıkla ilgisi olmayan Meryem inanışı ve Paskalya bayramı, İnanna ve Tammuz inanışı çerçevesinde daha iyi anlaşılabilir. "Kudüs kadınları, sonbahar geldiğinde öleceğini bildikleri ilk yeşilin kaderine ağlamak için, hep birlikte Zeytin Dağı'na çıkarlardı."

İnka
Bugün bile köyün en yaşlısına verilen bir şeref unvanı olan bu kelime, tanrılardan gelen kudret ve bilgiyi simgelemektedir. Kral listelerinin başında bulunan ve doğrudan güneş tanrısı İnti'den gelen ilk İnka, Aztekçe olmayan Manco Capac ismini taşıyordu. İnka'ların çok uzak bir ülkeden geldiğine dair var olan bilgi, sonradan İspanyolların kendilerini ziyarete gelen tanrı-çocukları olduğu gibi trajik bir yanılgıya düşülmesine sebep olmuştur.

İnti
(İnkaca) Yaratıcı tanrı Pachacamac'ın oğlu olan güneş tanrısının bir diğer ismi Viracocha'dır.

İsimud
(Sumerce) Tanrı Enki'nin veziri.

İsis
(Mısırca) Seth tarafından öldürülen Osiris'in tanrısal eşi ve kız kardeşi. İsis Mısır'ın büyük tanrıçası, şefkat ve iyilik, aşk ve bereket kaynağıdır. İsis kültü Hıristiyanlıkta da yaşamaya devam etti. "Tanrının maymunu" olarak insan İsis'e zincirlenmiştir, çünkü varlığını ona borçludur. Fransız devrimi sırasında Robespierre Tanrıça İsis'te ilerlemenin atılım gücünü görmüştür: Mantığı.

İzanagi, İzanamı
(Japonca) Shin-to dininin eski tanrıları.

Jericho
İnsanlığın en eski yerleşim yerlerinden biri olan bu şehirde, İ.Ö. 8000 - İ.Ö. 6000 yıllarına tarihlenen en az 5 metre yüksekliğinde bir sur kalıntısı ile 9 metre çapında bir kulenin kalıntıları ortaya çıkartılmıştır. Jericho'da ölüler kendilerini mezarda yalnız hissetmesinler diye kırmızı kilden (Adem "kırmızı" demektir) yapılma küçük figürlerle birlikte gömülürlerdi.

Kachina'lar
(Kızılderilice) Hopi ve Pueblo kızılderililerinin beyaz derili tanrıları. Asya ile Kuzey Amerika arasındaki kara köprüsünü aşmaları esnasında onlara eşlik etmiş, faydalı bilgiler vermiş, sonra da "gizli" bir yere çekilmişlerdir. Kachina'ların etki alanları Japon'yanın Ainu'larından Kuzey Amerika'nın batısına, Orta Amerika'nın Yukatan bölgesinden Titicaca Gölü'ne kadar uzanıyordu.
Kiklop duvarları
(Yunanca) Tonlarca ağırlıkta ve şekilsiz kaya parçalarının aralarında neredeyse hiç boşluk kalmayacak şekilde üst üste yerleştirilmesi tekniğiyle yapılan duvarlar. Pausanius (İ.S. 175) bu duvarların insan yiyen devler olan Kikloplar tarafından yapıldığını öne sürmektedir.

Kimmer'ler
(Yunanca) "Güneş bir kez daha battıktan ve gece olduktan sonra, Kimmeryalıların oturduğu ülkeye vardık. Burası ebedî sisle ve bulutlarla örtülüdür. Parlak güneş onlara ışınlarıyla hiçbir zaman görünmez; ne yıldızlı göğe yükseldiği vakit, ne de gökten yeryüzüne döndüğü vakit. O zavallılar sonsuz bir gece içinde yaşamaya mahkûm edilmişlerdir." (Homer, Odysseia) Kuzey Avrupa halkları tarih öncesi devirlere ait karanlık bir dünyayı hatırlarlar, Edda'ların "Nilfheim"ı da gündüz bile sadece alacakaranlıktır.

Kingu
(Sumerce) Baş kaldıran ve sonunda öldürülen asi tanrı. Mami adı verilen kanının kille karıştırılması sonucu, tanrılar kurulunun da onayıyla Enki ilk insanı yaratmıştır.

Kukulkan
Bazen Quetzalcoatl ile eşit tutulan bu tanrı Maya'ların ilk tanrılarından biriydi ve doğudan gelmişti. Yaklaşık 7000 yıl önce Maya'lara yazıyı ve mısır bitkisini getirmişti. Bazı Batı Maya kabilelerinde Kukulkan aynı zamanda Uotan (Wotan) ismini taşır. Uotan uzun boylu, beyaz tenli, sakallı bir tanrıdır, başında sivri bir şapka vardır, elinde bir balta ve mızrak tutar, dilediği zaman kendisini bir yılana dönüştürebilir.

Kuzey Denizi
Yetmişli yılların ortalarından bu yana, son buzul çağının sonlarına doğru bugünkü kutup denizinde büyük ölçüde buz bulunmadığını, buna karşın Kuzey Avrup'nın, Asya'nın, Kanada'nın ve Güney Amerika'nın güneyinin kilometrelerce kalınlıkta bir buz tabakasıyla kaplı olduğu bilinmektedir. O zamanlar -tufandan önce- Golf Stream akıntısının rotası şimdikinden farklıydı.

Kuzey Kutbu
Dünya tarihi boyunca manyetik kutuplar sık sık yer değiştirmiştir. Bu durum taşlardaki paleomagnetizma etkisiyle ispat edilebilmektedir. Coğrafi kuzey kutbu da, yani sanal bir dünya ekseninin başlangıç noktası, İ.Ö. 8500 yıllarında Grönland'dan 3500 km uzaklaşarak bugünkü konumunu almıştır. Bu "jeolojik yeniçağ"ın başlangıcı C14 yöntemiyle kesin olarak saptanabilmektedir.

Lascaux
Güneybatı Fransa'daki Vézére bölgesinde bulunan bu mağara, 1949 yılında planlı araştırmalar yapan çocuklar tarafından bulunmuştur. 1879 yılında yine aynı şekilde İspanya'da bir çocuk tarafından bulunan Altamira mağarasıyla birlikte, erken paleolotik çağın en güzel sanat eserlerini barındırır: Yüzlerce renkli boğa, inek, ayı, geyik, ördek, at ve kedi resminin yanı sıra, bir de tek boynuzlu at. Cro-Magnon insanları tarafından yapılan bu sanat şaheserlerinde dikkat çekici olan genellikle mağaraların en ücra köşelerine, hatta hiç ışık almayan yerlerine çizilmiş olmalarıdır.

Lemuria
(İngilizce) İngiliz zoolog Philip Slater, sadece Afrika'nın doğu kıyıları, Madagaskar ve Batı Hindistan'da yaşayan lemur isimli küçük maymun-

ların varlığını, bu bolgeler arasında bır zamanlar bır bağlantı olduğunun delili kabul eder. Slater bu kayıp kıtaya Lemuria adını vermişti.

Lepenski Vir
(Yugoslavca) Tuna'nın Yugoslavya'dan Romanya'ya aktığı "Demir Kapı" adı verilen bölge, son buzul çağından, yani 12000 yıldan beri devamlı olarak iskân edilmiştir. Dar ve derin dağ vadileri, bu tarih öncesi yerleşimler için olağanüstü bir mekân teşkil etmektedir. 1965 yılında bir baraj inşaatı sırasında arkeolog Dragoslav Srejovic tarafından bulunan bu köyde, Fransız mağaralarında bulunan buzul çağı figürlerinin dışında dünyanın en eski heykelcikleri, matematiksel olarak hesaplanmış ve dökülmüş ev temelleri ortaya çıkartılmıştır. Bu buluntular özellikle yaratıcı bir devir olan İ.Ö. 8000 senelerine tarihlendirilmektedir.

Lesbos
(Yunanca) Ege denizinin kuzeydoğusunda bulunan ve dikkatle bakıldığında Küçük Asya'nın dağları görülebilen bu ada, Helen öncesi kavimler tarafından ıskân edılmıştı. Bu kavimlerin efsanevî ataları olan Makareos, kızı Methymna'yı Lesbos'a eş olarak vermişti.

Maden ocakları
Daha buzul çağında bile insanlar çakmaktaşı elde edebilmek için yerin metrelerce altına uzanan maden ocakları açmışlardı. Cornwall'e göre, buzul çağının sonu ile yazılı tarihin başladığı çağlar arasında binlerce yıl hüküm süren karanlık çağlar boyunca henüz bir kanal ile ayrılmamış olan Armorica'da, diğer bölgelerde bronz yapımında kullanılan kalay madenleri bulunuyordu.

Mamut ölümleri
Sibirya'da yaşayan mamutların bundan yaklaşık on bin yıl önce kitlesel ve ani olarak ölmelerinin nedeni, çeşitli teorilere rağmen bugüne kadar tutarlı bir şekilde açıklanamamıştır. Hayvanlar o kadar çabuk bir şekilde donmuşlardır ki, kimisinin etleri bugün bile yenilebilir niteliktedir.

Mana, Tabu
Mana, canlı veya cansız varlıkların içinde bulunabilen, bu nedenle kutsal olmaktan ziyade içinde iyiliği ve kötülüğü barındırma potansiyeline sahip, alışılmadık yoğunluk ve kuvvette, kişisel olmayan, hakim bir mis-

tik güçtür. Bundan ötürü Mana Ozeanıens, Sumer'lılerın ME'sınden ziyade, bazı kızılderili kabilelerinin Manitu, Orenda ve Wakonda gibi akışkan özellik gösteren gücüyle tanımlanabilir. Mana devralınabilir (Şef-Mana) veya örneğin büyü yoluyla (Rahip-Mana) elde edilebilir. Bazı belirli Tabu'ların (yasakların) çiğnenmesi veya kaidelere uyulmaması durumunda Mana yitirilebilir.

Manco Capac
İnka kültürünün tanrı atası. İsmi İnka diline ait değildir.

Manu
(Hintçe) Hintlilerin kültür taşıyıcı yarı-tanrısı.

Maya'lar
Kuzeyden göç etmiş olan Maya'lar İsa'dan 9000 yıl önce Yukatan yarımadasında ve Guatemala yarımadasında yaşamların taş devri balıkçıları ve avcıları olarak sürdürüyorlardı. Maya kronolojisi ise birkaç yüzyıl sonra şaşılacak bir astronomik bilgiyle başlar. Dut agacı kabuklarından yapılmış kitaplara yazılmış, taşlara veya tapınak duvarlarına işlenmiş olan Maya takvimi, İ.Ö. 8498 yılındaki felaketi "sıfır günü" olarak kabul eder.

ME
(Sumerce) Başlangıçta insanların emrine amade olmayan yaratıcı yeteneklerin genel ifadesi olan bu kavram, Tekvin'deki İdrak Ağacı'ndan, rahip ve şamanların gizli bilgilerine kadar pek çok gelenekte yer almaktadır.
Megalit'ler
(Yunanca) Kuzey Avrupa'nın erken taş ve bronz devirlerinde yaşamış olan bu insan grubunun geçmişi, İ.Ö. 6000 yıllarına kadar dayanmaktadır. Bu isim Yunanca mega: büyük ve lithos: taş kelimelerinden türetilmiştir.

Menhir
(Keltçe) Boyları yirmi metreye kadar ulaşan ve ağırlıkları bazen üç yüz tona kadar ulaşan, tek başına duran taşlar (men: taş, hir: büyük) En tanınmış Menhir'lerden biri Carnac/Bretagne'de bulunan, devrilmiş ve parçalanmış "Er grah" büyük-taşıdır. Geleneklere göre Menhir'ler büyük yeraltı suyu Absu'nun yeryüzüne çıkmasını engelleyen tıkaçlardır.

Mexiko
(Kızılderilice) "İnsanların" İ.Ö. 7500 yıllarında ilk ortaya çıkışından önce, Amerika'nın geniş düzlükleri eski taş devri avcıları tarafından iskân edilmişti. Bu avcılar mamut, buzul devri bizonu mastadon, bugün Amerika'da soyu tükenmiş olan deve anavatanının Amerika olmasına rağmen kıtaya sonradan tekrar Avrupalılar tarafından getirilecek olan atları avlıyorlardı.

Mısır
Yukarı ve Aşağı Mısır ülkelerinin yüksek uygarlıklarının kökeni yaklaşık İ.Ö. 4500'lere dayanır. Bu son derece karmaşık ve gelişmiş uygarlık, tarih sahnesine neredeyse yoktan var olarak çıkmıştır. Ülkeyi yöneten hanedanlar ise bu uygarlığı geliştirmek yerine, var güçleriyle korumaya çalışmışlardır. Eski Mısır tanrılarının kökenleri aynı olmayıp, Heliopolis'in Büyük Dokuzluğu ve Hermopolis'in Büyük Sekizliği gibi birbirlerinden farklı sistemler oluştururlar. Hermopolis'in sistemi şu tanrı çiftlerinden oluşur: Büyük sular Nun ve Naunet, büyük sonsuzluklar Hu ve Hauhet, büyük karanlıklar Kuk ve Kauket, büyük birleşme Niau ve Niaut, büyük görünmezlikler Ammon ve Amaunet. Eski tanrılardan Atum veya Ptah'la beraber bu Dokuzluk veya Sekizlik, yer tanrısı Geb ile gök tanrıçası Nut'u yarattılar. Onlar da Osiris, İsis, Seth ve Nephthys'i dünyaya getirdiler. Eski Mısırlı'ların tüm inanç sistemleri, ölümden sonra daha yüksek, tanrısal bir varlık seviyesine dönüşebilmeye ve çok eski kozmik yasaları korumaya dayanıyordu. Tufan efsanesi zamanımızda jeofizik yöntemlerle açıklanıyorsa da, bugünkü felsefe, biyokimya ve iletişim sistemleriyle karşılaştırılması sonucu bu eski ve gizemli uygarlığın sırları, efsanevi niteliklerinden sıyrılıp daha somut bir şekilde kavranmaya başlanmıştır. Richard Lepsius tarafından 1842 yılında "Mısır Ölüler Kitabı" adı altında ilk kez yayımlanan papirüs belgeleri, bugünkü bakış açısıyla artık okült büyü metinleri olarak değil, aksine tanrıların zamanını sona erdiren bir hatalı gelişimin bugün bile hissedilebilen sonuçlarına dair duyulan uzak anıların parçalarıdır.

Midgard
(Cermence) Edda'larda adı geçen, tanrıların insanlara tahsis ettiği "Orta Ülke."

Mohenjo Daro
(Hintçe) İndus nehrinin bugünkü Pakistan topraklarında kalan kıyıların-

da kurulmuş olan tarih öncesi yerleşim. Yunanlılardan ve Romalılardan önce merkezi bir ticaret ve yönetim biçimine, imza mühürlerine, malların üzerinde kalite damgalarına ve hiyerarşik bir toplum yapısına sahip olmasından ötürü, Harappa'yla birlikte en önemli buluntulardan biri olarak kabul edilmektedir.

Mu
(Mistik) Tufandan ya da çok sayıda buzul çağından önce Polinezya'dan Hint Okyanusu'na dek uzanan kıta. Pasifik efsanelerine "Köken Ülkesi" olarak anılır.

Nanna-suin
(Sumerce) Ay tanrısı. Akad'larda Sin veya Suin olarak geçer. Enlil'in oğludur. Karısı Ningal'le birlikte güneş tanrısı Utu'yu doğurmuştur.

Nata ve Nana
(Aztekçe) Tufandan kurtulan çift.

Nazca
(Kızılderilice) Schliemann ismi nasıl Troya'dan ayrı düşünülemezse, Maria Reiche ismi de Peru'nun Nazca düzlüğünde bulunan kilometrelerce uzunluktaki kuş, balık, çiçek ve hayvan resimlerinden ayrı düşünülemez. Dev boyutlardaki bu inanılmaz resimler "tanrısal bir grafitiyi" andırmaktadır. Tüm çalışmalara rağmen 1.000 km^2 lik bir alana yayılmış olan bu resimlerin ne anlama geldiği ve ne maksatla yapıldığı hâlâ anlaşılamamıştır.

Neolitik Devri
Rus biyolog N. Vavilov, İ.Ö. 8000 tarihinde birbirinden bağımsız clarak sekiz ayrı bölgede mısır, çavdar gibi kültür bitkilerinin planlı olarak yetiştirilmeye başlandığını saptamıştır. Sadece kültür bitkilerinin yetiştirilmesiyle değil, hayvanların da evcilleştirilmesiyle belirlenen bu döneme günümüzde "Neolitik Devrim" adı verilmektedir.

Nephthys
(Mısırca) Osiris, İsis, ve Seth'in kardeşi.

Ninigi
(Japonca) Shin-to dininin tanrısal insanı.

Nin-shubur
(Sumerce) Dümenci kadın, aynı zamanda İnanna'nın öbür benliği.

Nin-ti
(Sumerce) Enki'nin karısı, ilk "insan" Lahar'ı (Adem) doğurmuştur.

Nommo'lar
(Batı Afrika dili) Dogon'ların balık-insanlara benzer ataları.

Nu
(Mısırca) Gök tanrıçası. Osiris, İsis, Seth ve Nephthys'in annesi.

Oannes
(Sumerce) Tanrı Enki'nin maiyetindeki balık-adamlar.

Odin
(Cermence) Bor'un oğlu. Kardeşleri Wili ve We'yle birlikte buz devi Ymir'i öldürmüştür.

Odysseia
(Yunanca) Homer'in Odysseus'unun yaptığı efsanevi gezi üzerine de, en az Platon'un Atlantis raporu üzerine olduğu kadar çok yorum yapılmıştır. Her ne kadar Odysseia insanlar tarafından neredeyse her çağda ciddiye alınmış, Atlantis uygarlığının yok oluşuna ise şüpheyle yaklaşılmış olmasına rağmen, her iki anlatımın da çok eski kaynaklara dayandığı şüphesizdir. Platon hikâyesinin Mısır kaynaklı olduğunu açıkça söylese de, Homeros hikâyesinin kökeni hakkında susar ve kahramanının başından geçen maceraların Jason'un Argonaut'larının hikâyesi ile Fenikelilerin Karadeniz'de yaptığı keşif ve kolonileşme gezilerine dayandığı konusunda bir şey söylemez. Odysseus'un başından geçenler asla tesadüflere dayalı bir macera değildir, çünkü Odysseus "hangi tanrının konağında" bulunduğunu daima çok iyi biliyordu.

Ogygia
(Yunanca) Okeanos adı verilen büyük su çemberinde bulunan bir ada. Bazı yönleriyle Dilmun'u, Brasil'i ve diğer efsanevî cennetleri hatırlatır. Homer, Odysseia adlı eserinde bu adada Tanrıça Kalypso'nun oturduğunu ve adanın insanların yaşadığı karalardan on sekiz gün uzakta ol-

duğunu belirtir. Thor Heyerdahl, Ogygia'nın Arabıstan'ın güneydoğu ucunda bulunmuş olabileceğini de öne sürer.

Okeanos
(Yunanca) Dünyayı çepeçevre saran büyük deniz. Uzun süre Homeros'a ait bir sözcük olduğu düşünülen Okeanos, köken itibarıyla Fenike dilindeki Og = Çember kelimesinden gelmektedir.

Osiris
(Mısırca) Filistin kıyılarındaki Byblos'tan Mısır'a gelmiş olan bu "göçmen", Nil kıyılarının tanrısı ve kültür taşıyıcısı olarak tasvir edilir. Kardeşi ve rakibi Seth tarafından kandırılarak öldürülmüştür. Aynı zamanda kız kardeşi de olan eşi İsis onu tekrar hayata döndürmüş ve ona Horus isimli bir erkek çocuk doğurmuştur. Geç Mısır gizem ayinlerinde Osiris giderek Tammuz'un çizgilerine bürünür. Hellenistik zamansa boğa tanrı Apis'le birleşerek Osiris-Apis, Oserapis, sonunda da sanat tanrısı Serapis adını alır.

Pan-ku
(Çince) Bir bütün olan kaostan yeryüzünü (Yin) ve gökyüzünü (Yang) şekillendiren dev.

Göktaşları
10 m çapında ve 1.000 kg ağırlığında bir göktaşı, 12 Şubat 1947 günü büyük bir patlamayla parçalanarak Wladiwostok'un kuzeyine düşer. Yaklaşık yüz kadar küçük parça, 13 km^2 lik bir alana yayılır. Bundan 38 yıl önce, 30. Haziran 1908 günü Sibirya'ya düşen başka bir göktaşı, çok daha kötü felaketlere sebep olmuştu. Patlamanın gürültüsü 4.200 mil uzaklıktan duyulmuş, 400 mil uzaklıktaki insanlar ve taşıt araçları basınç dalgasının etkisiyle devrilmiş, yerden kalkan toz bulutları bütün Kuzey Asya ve Kuzey Avrupa'nın günler boyu bulanık, kırmızımsı bir alacakaranlıkta kalmasına neden olmuştur. Popol Vuh'ta günümüzden tam 10500 yıl önce yaşanan bir göktaşı felaketi tüm detaylarıyla anlatılmaktadır. Hellen öncesi Phaeteon efsanesi, güneş arabasının dünyaya düşüşünü anlatır. Mısırlılar ise bu felaketi Set I. ve Ramses III.'ün mezar duvarlarında şu şekilde ifade etmişlerdi: "Güneş tanrısı Ra'nın gözü, insanların kibrini cezalandırmak için kan yağmuru, çamur ve külle birlikte gökten yere düştü."

Popol Vuh
(Kızılderilice) Mayaların "Öğüt Kitabı." İçinde insanların yaratılış hikâyesini, yaratıcı zekâ ve 10.500 yıl önce gerçekleşen bir göktaşı çarpması sonucu oluşan tufan felaketi, astronomik bilgilere en ince ayrıntısına kadar uygun olarak anlatılmaktadır.

Quetzalcoatl
(Aztekçe) "Yeşil Tüylü Yılan", Aztek ata-tanrısı Huitzlipochtli'nin son derece ilginç seleflerinden biridir. Tula adlı bir bölgede yaşayan, Toltek'lere ve Aztek'lere kültür ve uygarlık getiren bu sarı saçlı, mavi gözlü, sakallı tanrı, Kukulkan adı altında Maya'lara da tanrıların bilgisini vermiştir. Aztek'ler daima Quetzalcoatl'ın günün birinde geri döneceğine inanmış ve bu yüzden İspanyol işgalcileri sevinçle karşılamışlardı. Sonradan Maya başrahipleri de Quetzalcoatl adını bir unvan olarak kullanmaya başladılar.

Ragnarök
(Cermence) Tanrıların kader yolu, tanrıların alacakaranlığı.

Run'lar
(Cermence) Edda'larda Run'lardan tanrıların araçları olarak söz edilir. İnsanların bunları tören, büyü veya yazı amaçlı kullanmalarına izin verilmiştir. Run'lara sadece Hyperborea kültür çevresinde değil, Mısır ve doğu adalarında da rastlanmaktadır.

Sahara
Fransız Henri Lhote 1956 yılında Sahara'nın tam ortasında içinden büyük nehirlerin aktığı, meşe ve ceviz ağaçlarıyla kaplı, bereketli bir toprak parçasının tasvir edildiği kaya resimleri bulmuştur. Aradan geçen zaman zarfında ise uygarlığının doruğuna İ.Ö. 8000 - İ.Ö. 5000 yıllarında çıkmış olan büyük bir Sahara kültürünün çok sayıda kalıntısı bulunmuştur. Taş devri avcıları gergedan, zürafa, fil, devekuşu ve antilop avlıyorlardı. Bu avcılar ve toplayıcılar muhtemelen sonradan Kalahari çölüne dek çekilmek zorunda kalan Buşman'ların atalarıydı. Sahara'da ilk kuraklık belirtileri ancak İ.Ö. 2000 yıllarında ortaya çıkmıştır.

Seth
(Mısırca) Yabancı ülkelerin tanrısı. Osiris, İsis ve Nephthys'in kardeşi. Alışılmadık bir şekilde ikiz kardeşini öldürmüştür.

Shangri-La
(Tibetçe) İngiliz James Hilton bu sunî sözcük ile Himalaya Dağları'nın zirvelerinde yaşayan ve diğer insanlardan bambaşka bir zaman duygusuna sahip olan rahip-keşişlerin bilgilerini ifade etmektedir.

Shin-to
(sino-japonca) "Kami no michi" = Tanrıların Yolu adı da verilen bu din, üç mitolojik öykü üzerine kurulmuştur. Bu öykülerin en eskisi "Kuju-ki" (Eski zamanların olaylarının hikâyesi) adını taşır. Bu öyküye göre başlangıçta İzanagi ve İzanami adlı bir tanrı çifti vardı. Bu tanrı ve tanrıça evlenerek önce bereketli Yamato adasını, sonra da Japonya'nın diğer adalarını dünyaya getirdiler. Denizler, ırmaklar, bitkiler ve hayvanlar gibi başka tanrısal çocuklar da yarattıktan sonra, tüm bunlara hükmedecek tanrısal bir insan yaratmayan karar verdiler. Böylece yerin ve göğün tanrıçası Ama-terasu yaratılmış oldu. Sonra Sumer'lerde de olduğu gibi tanrıların arasında ailevî sorunlar yaşanmaya başladı ve Ama-terasu, torunu Ninigi'yi dünyaya hükmetmesi için "Sazlık Tarlaları"na gönderdi. Onunla birlikte de tanrıların zamanı sona erdi ve Japon imparatorlarının zamanı başladı.

Shu
(Mısırca) Kutsal ruh, rüzgârın soluğu, Geb (yer) ve Tefnut (gök)'un yaratılışının bir parçası.

Soma
(Hintçe) Tanrıların sarhoşluk veren içkisi. Yunan Nektar'ı ve Cermen Met'i gibi insanları tanrı benzeri durumlara yükseltebilir ve onlara idrak kazandırabilir.

Sphinx
Asur'larda çeşitli hayvanlardan oluşan karma bir varlıktır. Yunanlılarda ise yol başlarını tutarak insanlara anlaşılmaz sorular yönelten ve doğru cevap veremeyenleri parçalayarak öldüren bir canavar konumuna indirilmiştir.

Sumer
İ.Ö. 3. bin yılın başlarında Sumerler Fırat ve Dicle nehirleri arasında kalan Mezopotamya bölgesinde çok sayıda bağımsız şehir-devleti şeklinde örgütlenmişlerdi. İ.Ö. 4000 başlarında doğudaki dağlık bölgeden göç

ettikleri tahmin edilen Sumerler, Mezopotamya'ya geldiklerinde kendilerinden önce kurulmuş yerleşim yerlerine rastlamışlardı. Çivi yazısının mucitleri ve sonradan Akadlar tarafından bir kez daha kaleme alınan insanlığın en eski destanlarının müellifi oldukları kabul edilir. Bu Sumer-Akad kültür mirasına 19. yy'da bulunmuş olan 12 tabletlik Gılgameş destanının yanı sıra, Dumuzi ve İnanna, İnanna'nın Yeraltına İnişi, İnanna ve Huluppa Ağacı, İnanna'nın Aşk Şiirleri, Cennet Adası Dilmun ve benzeri pek çok metin dahildir. Sumer şehir-devletilerinin her birinin kendisine ait tanrılara sahip olmasına rağmen, Anu, Enki ve Enlil gibi büyük tanrılara tüm Sumer belgelerinde rastlanır.

Şıva
(Hintçe) Brahma ve Vişnu'yla birlikte tanrısal üçlemeyi oluşturur.

Tammuz
(Sumerce) Dumuzi adı da verilen bu çok eski figür, mitolojik olduğu kadar, tarihsel bir kişiliktir de. Çobanlıktan Uruk krallığına kadar yükselen Dumuzi, eski anaerkil toplum düzeni ile yeni ataerkil toplum arasında yaşanan çatışmanın trajik bir kurbanı olmuştur.

Tapınak
Dünyanın ayakta kalmayı başaran en eski tapınağı Abydos/Mısır'da bulunur. Yaklaşık İ.Ö. 6000 yıllarında yapılmıştır ve duvarlarındaki kabartmalarda eski zamanın sembolü olarak yılan orduları ve çok sayıda koç başlı gemi tasvir edilmiştir. Atlantik Okyanusu'nun iki yakasında da birbirine son derece benzer tarzda yapılmış basamaklı tapınaklar bulunur. Mezopotamya'da Ur, Uruk, Eridu ve Babil kentlerindeki zigguratlar, Mısır'da Djoser hanedanına ait piramitler, Honduras ve Mexiko'daki güneş tapınakları.

Tawa
(Kızılderilice) Kuzey Amerika'nın Pueblo yerlilerinin güneş tanrısı. İnsanların yaratıcısı olduğu kabul edilir.

Tefnut
(Mısırca) Nem. Geb (yer) ve Tefnu (gök)'nun yaratılışının bir parçasıdır.

Thule
(Mitolojik) Başkenti Ultima Thule olan "Mutlular Adası" dünyanın kuzey

kıyısında, Hyperborea bölgesinde bulunuyordu. Thule, insanların maddı varlıklarından sıyrılabildikleri, büyülü bir yerdi.

Tılsım
Bir tılsım ile bir muska arasındaki fark, tılsımın iyilikleri kendine çekme, muskanın ise kötülükleri kendinden uzaklaştırma özelliğidir. Yunan, Türk, Hindu, Çin ve pek çok diğer gelenekte tılsımlar da, muskalar da ancak doğum zamanına, yıldızların konumuna, kişisel özelliklere göre hazırlandıkları takdirde etkili olabilirler.

Titanlar
(Mitolojik) Genellikle tanrısal kökenli dev yaratıklar. Sumer, Çin, Yunan, Kelt ve Cermen mitolojilerinde olduğu kadar Eski Ahit'de de sık sık rastlanılan Titanlar, bugünkü insanların (başarısız) bir ön aşamasını teşkil ederler.

Titlacahuan
(Aztekçe) Nata ve Nana için tufandan önce servi ağaçları tahtasından bir gemi inşa eder.

Tiuz
(Cermence) Barış ve bereket tanrısı. Gökyüzünün en eski tanrılarından biri.

Uruk
(Sumerce) İncil'de Erech olarak anılan bugünkü Warka. Güney Mezopotamya'nın en önemli şehir-devletlerinden biridir. Şehrin tanrıçası İnanna, en tanınan kralı Gılgameş'tir.

Utgard
(Cermence) Tanrıların devleri sürgüne gönderdiği, erimekte olan buzların sınırındaki ülke.

Utu
(Sumerce) Güneş tanrısı ve İnanna'nın kardeşi. Akad'larda Şamaş, Mısırlılarda Ra, Yunanlılarda Apollon adını almıştır.

Uygur
(Asya dilleri) Himalaya'ların kuzeyindeki yaklaşık 1000 km büyüklüğün-

deki Tarım Havzası. Bugün bile güney, batı ve kuzeydeki dağlardan gelen tüm akarsular bu havzada geride hiçbir iz bırakmadan yok olurlar.

Veda'lar

(Hintçe) Rigveda isimli en eski Veda'yla birlikte Yayurveda, Samaveda, Atharwaveda adı verilen diğerleri 4000 yıl önce Sanskritçe kaleme alınmışlardır. Bunlar en eski Ari kültündeki son derece karmaşık kozmogoni üzerine yazılardır.

Viracocha

(İnkaca) "Deniz Köpüğü" adı da verilen bu eski ve yaratıcı tanrı, göğü, yeri ve canlıların birkaçını yaratmak için Titicaca gölünün dalgalarından veya doğudaki denizden çıkmıştır. Birazcık da ışık olsaydı durum mükemmele erecekti. İnsanlar karanlıkta yürüyerek yollarını bulmak zorunda kaldıkları için sinirlendiler. Viracocha onları cezalandırmak için insanları taşa çevirdi ve tekrar suya geri döndü. Bir süre sonra bir kez daha (Sumer'de de tanrılar iki kere geliyordu) sudan çıktı ve kendilerini yönetme yeteneğine sahip yeni bir insan türü yarattı. İnka geleneklerine göre Viracocha uzun boylu, sarı saçlı, sakallı ve beyaz derililydi. Bu nedenle de 16. yy'da Pizzaro'yu bu tanrıyla özdeşleştirmişlerdi.

Vişnu

(Hintçe) Şiwa ve Vişnu'yla birlikte tanrısal üçlemeyi oluşturur.

Wan'lar

(Cermence) Kuzeyin bereket tanrıları soyu. Muhtemelen As'lardan daha eski bir soydu.

Woncina'lar

(Avustralyaca) Aborijin geleneklerine göre dünyayı yaratan ve kaosa düzen getiren tanrılar. Woncina'ların renkli kaya resimleri ağızları olmayan, etrafları bir cins haleyle çevrili, boyunlarında dikkat çekici birer kolye takan varlıkları tasvir eder.

Wotan

(Cermence) Ata tanrı ve şifacı tanrı olarak savaşta ölen savaşçıları Walhalla'ya götürürdü. Diğer bir ismi Odin'dir. Aztek'lerde Uotan olarak geçer.

Yecüc, Mecüc

(İbranice) "Kuzey Kralları." Mutsuzlar Ülkesi'in en ücra noktasında ya-

şayan ve eski peygamberlerin kehanetlerine göre günün birinde yeniden kurulmuş olan İsrail'e saldıracak olan bir kavim.

Yggdrasil
(Cermence) Aktif yanardağların üzerindeki duman bulutu, dalları göğe uzanan bir ağaç olarak görülebilir - özellikle de denizden bir adayanardağına bakıldığı zaman. Bu ağaca Dünya Ağacı veya İdrak Ağacı ismi verilir, dalları arasında Yggdrasil'de olduğu gibi kartallar, sincaplar, geyikler, ejderhalar ve yılanlar yaşayabilir. Huluppa da bu tür bir ağaçtır. Eski Ahit'te, Mısır ve Hint destanlarında da ortaya çıkar.

Yılan
Yılan bereketin, yaşamın ve büyük gizemin en eski sembollerinden biridir. Eski Ahit'te insanları "gerçeği (ME) ve tanrıların bilgisini" aramaya yönlendirdiği için Hıristiyanlık tarafından şeytanlaştırılmıştır.

Ymir
(Cermence) Buz devi. Kuzey'in Nuh'u olan Bergalmir'in büyükbabası.

Yunanlılar
Homeros'un hellenistik-öncesi ve önasya-öncesi pek çok element kullanmış olmasına rağmen, antik Yunanistan'ın prehistorik zaman sonrası panteonunda sık sık tasvir edilen kültürel çöküntü tanrısal olmaktan ziyade ataerkil-insanîdir ve Zeus'un keyfiyetine bağlıdır. Bu açıdan Platon'un Atlantis hakkında söyledikleri, yanlış gelişmelere ve yozlaşmaya yöneltilmiş bir uyarı niteliğindedir.

Zaman dönümü
İçinde yaşadığımız yirminci yüzyılın sonlarına doğru, 2150 yıl sürecek yeni bir kozmik çağ başlamaktadır: Kova burcu çağı. On iki kozmik çağ, 25800 yıllık bir zaman dilimine denk düşmektedir.

Zeus
(Yunanca) Uranus ve Gaia'nın bir dizi hilkat garibesi çocuğu olur: Tek gözlü Kiklop'lar, Yüz K ollular, Furie'ler, Gigant'lar ve Titan'lar. Bunların içlerinde en genci olan Kronos, Gaia'nın halefi Rhea'yla birlikte Zeus, Hera, Poseidon, Hades, Demeter ve Hestia'dan oluşan Olympos'un hakim tanrı sülalesini yaratır.

KAYNAKÇA

Adams, Russel B. (Hrsg.): Mystische Stätten, Amsterdam 1988
Biedermann, Hans: Die versunkene Länder, Graz 1975
Belz, Walter: Die Mythen der gypter, Düsseldorf 1982
Berlitz, Charles: Das Atlantis-Rätsel, Wien 1976
Blumrich, J.F.: Kasskara und die sieben Welten, Weißer Bär erzählt den Erdmythos der Hopi-İndianer, Düsseldorf 1979
Bock, Emil: Urgeschichte, Beiträge zur Geistesgeschichte der Mensc-hheit, Frankfurt 1985
Brockhoff, Victoria: Götter, Dämonen, Menschen, Mythen aus dem Zweistromland, Stuttgart 1987
Daniel, Glyn: Enzyklopädie der Archäologie, Bergisch Gladbach 1980
Drößler, Rudolf: Spuren in die Vergangenheit, Ausgrabungen der letzten Jahrzehnte. Leipzig 1980
Elliot, Alexander: Mythen der Welt, Luzern 1976
Farkas V./Krassa P.: Lasset uns Menschen machen, Schöpfungsmythen beim Wort genommen, München 1985
Feustel, Rudolf: Abstammungsgeschichte des Menschen, Jena 1986
Frazer, Sir James George: The Golden Bough, A Study in Magic and Religion, London 1978
Galter, Hannes: Der Gott Enki/Ea in der akkadischen Überlieferung. Eine Bestandsaufnahme des vorhandenen Materials, Diss., Graz 1981
Golter, Wolfgang: Handbuch der germanischen Mythologie, Neudruck der revidierten Ausgabe von 1908, Kettwig 1987
Grimal, Pierre: Mythen der Völker, 3 Bde., Frankfurt 1967
Grünert, Heinz: Geschichte der Urgesellschaft, Berlin 1982
Gunkel, H./Zscharnack L.: Die Religion in Geschichte und Gegenwart (RGG), Handwörterbuch für Theologie und Religionswissenschaft, 6 Bde., Tübingen 1932
Handbuch des Indischen Ozeans, Deutsches Hydrographisches Institut, Hamburg 1962
Heiler, Friedrich (Goldamer, Karl Hrsg.): Die Religion der Menschheit, Stuttgart 1982
Hitchings, Francis: Die letzten Rätsel unserer Welt, Frankfurt 1982
Kahlke, Hans Dietrich: Das Eiszeitalter, Leipzig 1981

Kirchner, Gottfried (Hrsg.): Von Atlantis zum Dach der Welt, Bergisch Gladbach 1988
Lumsden C.J./Wilson E.O.: Das Feuer des Prometheus, Wie das menschliche Denken entstand, München 1984
Muck, Otto: Alles über Atlantis, Düsseldorf 1976
Pellech, Christine: Die Odyssee - eine antike Weltumsegelung, Berlin 1983
Schlette, Friedrich: Von Lucy bis Kleopatra, Die Frau in der frühen Geschichte, Berlin 1988
Schmökel, Hartmut: Das Gilgamesch Epos. Stuttgart 1980
Steuerwald, Hans: Der Untergang von Atlantis, Berlin 1986
Swartz/Jordan: Anthropology: Perspective on Humanity, New York 1976
Thompson, William: Der Fall in die Zeit, Mythologie, Sexualität und der Ursprung der Kultur, Stuttgart 1985
Tributsch, Helmut: Das Rätsel der Götter, Fata Morgana, Berlin 1983
Uehli, Ernst: Atlantis und das Rätsel der Eiszeitkunst, Stuttgart 1980
Wolkenstein/Kramer: Inanna, Queen of Heaven and Earth, New York 1983

LUBNAN
SURIYA
KIBRIS
MISIR
ARABISTAN
Yaklaşık 10 Bin Yıl Önceki Buzullaşma
Eski Sahil Çizgisi
II. İNANNA'NIN
MACERALARI

YURT KİTAP-YAYIN

THOMAS R.P. MIELKE

İNANNA

Bereketin, Cinselliğin, Özgürlüğün, Mezopotamya'nın Aşk Tanrıçası İnanna'nın Romanı

"Kızım İnanna'ya tanrısal bilgelik sırlarını
hediye ediyorum. Yeraltı dünyasına
nasıl inileceğinin... ve tekrar
nasıl çıkılacağının sırrını.
Her şeyi duyan kulaklar, konsantrasyon yeteneği,
korku, dehşet, yorgunluk, moral bozukluğu...
Aşk sanatını hediye ediyorum...
Her kadının bilmesi gereken
mezar taşını diriltme sanatını!
Bir hançer ve bir kılıç, savaş için kara,
aşk için cıvıl cıvıl giysiler hediye ediyorum.
Sana uzun saçını baştan çıkartıcı bir şekilde
bağlama ve çıplak vücudunu üzerinde
bir pelerin gibi taşıma sanatını
hediye ediyorum."
"Hediyeni kabul ediyorum!" ...
"İnanna gitmek istiyor! Uruk'a...
Uruk'a gidecek..."

ISBN: 975-7076-30-9

213354 ACE